

ПАМ'ЯТКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ДІЛОВА
МОВА ВОЛИНІ
І НАД-
ДНІПРЯНЩИНИ
XVII ст.

\

АКАДЕМІЯ НАУК
УКРАЇНСЬКОЇ
РСР

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНІ

ПАМ'ЯТКИ
УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ
XVII ст.

Серія актових документів і грамот

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ 1981

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ім. О. О. ПОТЕБНІ

ДІЛОВА
МОВА ВОЛИНІ
І НАД-
ДНІПРЯНЩИНИ
XVII ст.

(Збірник актових документів)

Підготували до видання

*В. В. НІМЧУК, В. М. РУСАНІВСЬКИЙ,
К. С. СИМОНОВА,
В. Ю. ФРАНЧУК,
Т. К. ЧЕРТОРИЗЬКА*

ВИДАВНИЦТВО «НАУКОВА ДУМКА»
КИЇВ 1981

Сборник содержит тексты из трех актов книг Житомирского гродского уряда 1605, 1609, 1649—1650 гг. и Подкоморной книги Киевского воеводства 1643 г., которые охватывают различные сферы общественно-политической жизни украинского народа, правовых и деловых отношений, суда, дают богатый материал исследователям украинского языка и специалистам, изучающим историю украинского народа, его культуру.

К изданию прилагаются вступительная статья, указатели топонимов, антропонимов и словарь малоизвестных слов.

Для исследователей истории украинского и других славянских языков, историков, преподавателей, аспирантов и студентов соответствующих факультетов.

Збірник містить тексти з трьох актов книг Житомирського гродського уряду 1605, 1609, 1649—1650 рр. і Підкоморської книги Київського воеводства 1643 р., що охоплюють різні сфери суспільно-політичного, соціально-економічного життя українського народу, правових і ділових відносин, суду, дають багатий матеріал для дослідників української мови і фахівців, що вивчають історію українського народу, його культуру.

До видання додаються вступна стаття, покажчики топонімів, антропонімів і словник маловідомих слів.

Для дослідників історії української та інших слов'янських мов, істориків, викладачів, аспірантів та студентів відповідних факультетів.

В і д п о в і д а л ь н и й р е д а к т о р

В. В. Німчук

Р е ц е н з е н т и

В. Л. Карпова, П. Д. Тимошенко

Редакція мовознавства

Д $\frac{70101-199}{M221(04)-81}$ 510-81 4602006000

© Видавництво «Наукова думка», 1981

ПЕРЕДМОВА

Актові книги XVI—XVIII ст., що походять із різних українських земель, незважаючи на вироблені протягом тривалого часу штампи й сталі мовно-юридичні формули, якими передусім характеризуються початкові й кінцеві частини записів, засвідчують як писемно-літературний узус, так і живе мовлення українського народу.

Чимало документів із українських актових книг, що служать матеріалом для історичних досліджень, надруковано в різних виданнях, зокрема в серії «Архив Юго-Западной России»¹. Насамперед із цією метою видано повністю деякі актові книги XVII ст. із Лівобережної України — бориспільські², полтавські³, пирятинські⁴, стародубські⁵. Матеріали з цих видань використовували й використовують і дослідники історії української мови.

Перше лінгвістичне видання актових документів — актову книгу 1582—1588 рр. Житомирського гродського уряду — здійснив Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні⁶. Опубліковано збірку актових документів XVIII ст. із Лівобережжя⁷. Інтереси лінгвістичного вивчення текстів забезпечує також збірка актових документів XVI—XVII ст. із лемківського села Одрехови, видана Архівним управлінням при Раді Міністрів УРСР та Центральним Державним історичним архівом (ЦДІА) УРСР⁸.

Щоб дати змогу широкому колу дослідників спостерігати сталі й динамічні елементи в літературній мові певної території протягом тривалого часу, співробітники Інституту мовознавства знову звернулися до документів

¹ Див.: Архив Юго-Западной России, издаваемый комиссией по разбору древних актов. К., 1859—1914, ч. 1—8.

² Див.: Местечко Борисполе в XVII в. Акты мейского уряда 1612—1699. К., 1892.

³ Див.: Актовые книги Полтавского городского уряда XVII в. Ред. и примеч. В. Л. Модзалевского. К., 1912—1914, в. 1—3.

⁴ Див.: Стороженки. Фамильный архив. К., 1908, т. 6.

⁵ Див.: Актовая книга Стародубского городского уряда 1693 г. Под ред. В. Л. Модзалевского. Чернигов, 1914.

⁶ Див.: Актовая книга Житомирського міського уряду кінця XVI ст. (1582—1588 рр.). Підгот. до вид. М. К. Бойчук. К., 1965.

⁷ Див.: Ділова і народно-розмовна мова XVIII ст. (Матеріали сотенних канцелярій і да-туш Лівобережної України). Підгот. до вид. В. А. Передрієнко. К., 1976.

⁸ Див.: Акты села Одрехови. Упорядники І. М. Керницький, О. А. Купчинський. К., 1970.

м. Житомира. Із великої кількості актових книг (близько двохсот⁹) для публікації відібрано тексти з двох книг початку й однієї книги середини XVII ст. Вони є продовженням матеріалів кінця XVI ст., уже виданих Інститутом. Особливості актової мови Житомирщини стають виразними при зіставленні її з мовою документів інших територій України, для цього до збірки включено матеріали середини XVII ст. із підкоморської книги Київського воеводства. Ця ж книга дає зразки актової мови найбільшого культурного центру України та маловідомі ширшими колами дослідників зразки макаронічної мови XVII ст.

Вибрані пам'ятки публікуються не повністю, наведена лише певна кількість актів із кожної книги.

Книги, матеріали з яких входять до нашої збірки, зберігаються в Центральному Державному історичному архіві УРСР. Матеріал у збірці розташований з урахуванням часу й місця написання:

I. Актова книга Житомирського гродського уряду 1605 р. (ф. 11, оп. 1, спр. зб. 4).

II. Актова книга Житомирського гродського уряду 1609 р. (ф. 11, оп. 1, спр. 5).

III. Актова книга Житомирського гродського уряду 1649—1650 рр. (ф. 11, оп. 1, спр. 13).

IV. Підкоморська книга Київського воеводства 1643 р. (ф. 4, оп. 1, спр. 2).

Перша книга містить актові документи від початку січня 1605 р. до жовтня 1606 р. — усього 519 актів (останній незакінчений). До публікованого збірника включено 71 документ (до 18 квітня 1605 р.).

Друга книга фіксує акти від початку січня до кінця грудня 1609 р. У ній налічуються 464 акти (нумерація актів ведеться помісячно; перед початком кожного місяця дається реєстр актів, записаних у цьому місяці). До видаваного збірника залучено 29 актів із січня і 19 актів із лютого (до 16 лютого) 1609 р.

Найбільша за обсягом третя книга заповнена актами від початку грудня 1649 р. до 30 грудня 1650 р. Вона нараховує 678 справ. До нашого збірника взято 23 акти (до 1 лютого 1650 р.); акти 1—6 за 1649 р. та акти 4, 7, 11, 13, 15, 18 за 1650 р.

Четверта книга вміщує 17 справ (вони перелічуються в її кінці) за період від 29 квітня до 23 червня 1643 р. У нашому збірнику друкуються три великі за обсягом справи (остання за 2 травня 1643 р.).

Перші три Житомирські книги були пронумеровані і прошнуровані Комісією по впорядкуванню метричних та актових книг Київської, Волинської та Подільської губерній¹⁰, про що свідчать приписки у кінці кожної з книг, скріплені печаткою із червоного сургуча. Печатка має вигляд кола діаметром 25 мм з зображенням двоголового орла з короною, а нижче цього зображення слова: «Коміссія Київской, Волынской и Подольской».

На с. 449 зв. книги 1605—1606 рр. є запис: «Коміссією Высочайше утвержденною для привѣденія въ порядокъ метрических и Актовых книгъ по Губер-

⁹ Див.: Актова книга Житомирського міського уряду..., с. 7.

¹⁰ Загальні відомості про історію актових книг на Україні, їх ведення, зберігання тощо дає М. К. Бойчук у «Передмові» до публікації: Актова книга Житомирського міського уряду кінця XVI ст. (с. 5—7).

ніямъ Кіевской, Волынской и Подольской; перенумеровано, проснуровано и припечатано въ сей книгъ 448 листовъ — февраля 13 дня 1835 года.

Полковникъ Дохтуровъ (підпис).
Надворный Совѣтникъ Гол... (далі підпис нерозбірливий).
Коллежскій Асесоръ Войцехов[скій] (підпис).
Губернскій стряпчій Данильченко (підпис).
Уѣздный стряпчій» (підпис нерозбірливий).

Аналогічні приписки з цими ж підписами спостерігаються й на с. 392 книги 1609 р. (датовані 20 лютого 1835 р.) та с. 676 зв. книги 1649—1650 рр. (датовані 13 лютого 1835 р.). Подібна приписка на с. 350 зв. книги 1643 р. датується пізнішим часом: «1852 года, ноября, 24 дня. Въ сей книгъ перенумерованныхъ, скрѣпленныхъ, проснурованныхъ и припечатанныхъ триста пятьдесятъ листовъ.

Судья Покорскій (підпис).
Засѣдатель Мешетичъ (підпис).
Засѣдатель Фур...» (далі підпис нерозбірливий).

Підписи скріплено печаткою з темно-коричневого сургуча діаметром 32 мм, на якій зображений двоголовий орел з короною й написано: «печатъ. подоль. губер. винницкага уѣзднаго суда».

Житомирська актова книга 1605 р. налічує 448 арк. актового тексту (друкується 49 арк.), а всього зареєстровано 454 арк. Розміри книги: довжина — 31,5 см, ширина — 20 см, товщина — 8,5 см. Обкладинки з товстого світло-коричневого картону, оправлені полотняною тканиною темно-вишневого кольору. Обкладинки нові, очевидно, від часу реставрації, що була здійснена у ЦДІА не раніше 1957 р. (саме починаючи з 13 квітня 1957 р., у кінці книги ведеться майже щорічна перевірка стану книги). Нумерація аркушів книги проводилася лише на лицьовій стороні, можливо, вже після написання тексту (можна припустити, що нумерували книгу під час першої перевірки та впорядкування, тобто у 1835 р.). Є виправлення нумерації, зроблені олівцем, які слід віднести до пізнішого часу, можливо навіть до впорядкування та реєстрації книги у 1957 р. Цією ж перевіркою помилкова нумерація (пропуски або подвійне написання) виправлена (пропущені під час нумерації сторінки позначаються номером попередньої сторінки з додаванням літери а. Такими є сторінки: 155а, 156а, 196а, 248а, 404а, 427а, 433а). Сторінки 379 та 389 при первісній нумерації пропущені, про що є відповідний запис, зроблений під час реєстрації 1957 р. Отже, фактично в книзі на дві сторінки менше, ніж про це зазначено.

Кожна справа (акт) книги також має свою нумерацію, номери проставляються на лицьових аркушах справа після заголовка, а на зворотних — зліва¹¹. Багато аркушів книги обірані по краях; деякі місця тексту зовсім затекли, прочитати текст неможливо; в найгіршому стані акти 1—3. Під час реставрації аркуші книги обрізалися і наклеювалися на невеличкі смужки прозорого та білого паперу для зшивання. На більшості аркушів видно сліди від діркопробивача, причому цим інструментом місцями пошкоджено і сам текст. Але ці

¹¹ Про недотримання порядку у нумерації справ (актів) зауваження подаються безпосередньо у виносках до текстів.

пошкодження слід віднести до давніших часів, очевидно, до дореволюційного періоду, коли у тогочасному діловодстві можна було користуватися окремими аркушами (актами) для встановлення прав на землю, спадщину, шляхетський стан тощо.

В середині та кінці книги є кілька прокладених нумерованих чистих листів паперу світло-голубого кольору. Довжина аркуша писаного тексту — 31 см, ширина — 20 см з відступами до 1—1,5 см. Кожен аркуш книги має поля справа і зліва розміром близько 2 см, а зверху і знизу близько 2—3 см. Іноді, на порожньому місці незакінченої сторінки, кілька разів написано великими літерами слово «Vacuum». Тоді наступна справа розпочинається з нового аркуша, хоч це не завжди витримується.

Довжина тексту на кожному аркуші приблизно одна й та сама — 26—27 см, ширина — 16—17 см, проте є й незначні відхилення. Інколи писар, закінчуючи сторінку, з метою повного використання місця на аркуші пише навмисно великими літерами про закінчення певного місяця, протягом якого великі записи у книзі, і про початок іншого. Так, закінчуючи акт на арк. 29 зв., писар кожне слово писав великими літерами, однак бачачи, що все одно місце ще залишиться, кінець справи докінчив уже меншими літерами. Далі текст продовжив інший писар, почавши заголовок наступного акта виразними великими літерами, а закінчивши зовсім малесенькими двома словами, що ледве можна їх прочитати. Те саме спостерігаємо і в написанні заголовка справи під № 58 (арк. 43 зв.). Спочатку літери досягали 25 мм, а потім кожна наступна зменшувалась, і вже останні літери мають висоту 2—3 мм.

Записи в книзі робило кілька кваліфікованих писарів, зокрема, текст, що друкується, належить двом особам. Заголовки актів виписані великими літерами — близько 6—7 мм, а деякі навіть 9—10 мм. Початкова літера завжди трохи більша за наступні. Художньо оформлених початкових літер у заголовках актів тексту книги, що публікується, нами не виявлено. Розміри літер тексту не всюди однакові — від 1,5—2 мм до 3 мм як у висоту, так і в ширину.

В середньому на кожен сторінку тексту припадає 27—28 рядків, хоч є й різкі відхилення. Наприклад, на с. 28—28 зв. розміщено 23—25 рядків (при відстані між рядками 11—12 мм), а на с. 18—19—34 рядки (відстань між рядками 10 мм, але текст написаний дрібнішими літерами). У першому випадку літери мають висоту 3—4 мм і на рядок їх приходиться по 25—27, а в другому випадку — 1,5—2 мм по 36—38 літер у рядку.

Чорнило переважно чорне, іноді коричневе, можливо, це просто рідше чорне. Папір нелінійований, проте рядки акуратні, чіткі, рівні. Правда, інколи впадають в око незначні відхилення (переважно в написанні заголовків та в кінці справ). Якість паперу різна. Папір з водяними знаками зустрічається дуже рідко. Цей папір більш цупкий і біліший. Деякі аркуші паперу мають вертикальні поздовжні лінії, що проглядаються лише на світло. Такий папір і гіршої якості, сіріший. Зустрічаються аркуші, на яких є і водяні знаки, і поздовжні лінії (напр., 65—67 зв., 70—71 зв. та ін.).

Житомирська актова книга 1609 р. має однакову оправу й однакові розміри з Житомирською актовою книгою 1605 р., лише товщина її — 6 см. Налічує вона 395 пронумерованих аркушів, з них 390 арк. актового тексту (публікується 51 арк.).

При першому впорядкуванні книги деякі сторінки не були занумеровані,

пізніше (мабуть, у 1957 р.) вони позначені олівцем з додаванням літери а. Такими є сторінки 106а, 256а, 262а.

Під час ранішого впорядкування книги її було зшито чи скріплено за допомогою шнура, бо лишилися сліди від діркопробивача, дуже часто саме на місцях слів тексту, тому відновити слова не завжди вдавалося. Деякі сторінки пошкоджено (відрізано частину слова, залито клеєм — с. 88, 88 зв.), недбало складено аркуші (перевернуто текст аркушів від с. 322 до 329 зв.). ЦДІА здійснив нову реставрацію книги у 1958 р. (про це є відповідний запис на останньому супровідному аркуші книги), однак зауважень щодо неякісного виконання реставраційної роботи, на жаль, немає.

Між арк. 265 зв. і 266 та 356 і 356а прокладено чистий білий папір доброї якості з вертикальними поздовжніми лініями. На цьому папері на світлі можна побачити слово *Братів* ... (далі нерозбірливо), а нижче, очевидно, дата, початок якої позначений цифрою 181 ... (закінчення немає). Мабуть, цей знак був проставлений на подвійних аркушах, другу частину яких не використано. Папір також різної якості, без водяних знаків, за винятком одного аркуша (126—126 зв.), який відрізняється кращою якістю і має водяний знак.

Заголовок у акті № 26 (арк. 58 зв.) гарно виписаний червоним чорнилом, початкова літера тексту висотою 45 мм художньо оформлена теж червоним чорнилом. Чорнило для написання тексту використовувалося коричневе, чорне та світло-коричневе (можна припустити, що це рідкорозчинене чорне).

Житомирська актова книга 1649—1650 рр. — найбільша за розмірами: довжина — 34,5 см, ширина — 22 см, товщина — 11,5 см. Обкладинки книги з цупкого темно-коричневого картону товщиною 6 мм. Під час останньої реставрації книгу переплетено у сіру полотняну тканину, а на обкладинки наклеєно папір сіро-голубого кольору. Колись ця книга мала порядковий номер зберігання 19, а пізніше її перереєстровано за № 13; збереглися дві наклейки: на старішій з них — цифра 19 висотою в 43 мм, написана фіолетовим чорнилом, на другій наклейці з штампом ЦДІА — новий порядковий номер у фонді зберігання — 13.

Книга налічує 676 арк., з них актового тексту — 675 арк. (друкується 36 арк., останній не повністю, лише до закінчення тексту справи). На с. 675 зліва угорі приписка «*zkwerendowana przez Mateusza Berezo(w)skiego*» (віднайдена або обстежена Матеушем Березовським). Вище, можливо, було ще щось написано, але під час однієї з реставрацій (коли саме, встановити не вдалося) частину аркуша відрізано лезом. Сліди від леза лишилися й на попередніх двох аркушах. Далі великими літерами до кінця аркуша 675 зв. кілька разів написано слово «*Vacuum*». В середині цього аркуша маленькими літерами іншим чорнилом приписка: «*zkwerendowana przez Jana Szczeniowskiego u r. 1794*». Наступна 676 сторінка має розчерк у вигляді літери X, а на зворотному боці запис про реставрацію, скріплений печаткою, такою ж, як і в попередніх книгах (див. вище). В кінці книги є ще нумерований аркуш паперу світло-голубого кольору, на якому фіксуються дати перевірки стану книги у ЦДІА УРСР.

Книга досить гарно збережена, пошкоджені аркуші майже відсутні. Лише останні дві сторінки актового тексту мають потерті краї та кілька слів пошкоджено діркопробивачем. Аркуші книги одного формату, за винятком вставленого в книгу друкованого тексту (50 арк.) польською мовою, — конституції вольного коронного шеститижневого варшавського сейму від 22 листопада

1649 р.,— вміщеного між арк. 169 та 196. Цей текст у книзі має нумерацію з 170 по 195 арк. Розмір сторінок вставленого тексту 30 × 20 см. Папір цупкий, сіруватого кольору, на світло проглядаються поздовжні смуги, без водяних знаків.

Книгу писали кілька писарів досить акуратно і грамотно. Заголовки, як правило, виписані великими, майже друкованими літерами висотою 10—11 мм, такого ж розміру і початкові літери актових текстів. Деякі з них художньо оформлені (арк. 14, 32 та ін.).

Підкоморська книга Київського воеводства 1643 р. має розміри: довжина—31,5 см, ширина — 20,5 см, товщина — 6,5 см.

Сіро-фіолетові цупкі обкладинки оправлені тканиною вишневого кольору. Пам'ятка налічує 350 пронумерованих аркушів тексту; у видаваний збірник включено текст з 49 аркушів. Останній аркуш лише на чверть заповнений текстом, далі—чистий папір, а збоку підпис: *Мешетичъ*. На с. 348 іншою рукою написано польською мовою: *ostatnia karta* (остання сторінка), хоч після цієї сторінки є ще чотири, на трьох з них вміщено реєстр справ. На с. 350 зв. знаходиться запис про реєстрацію книги у 1852 р.

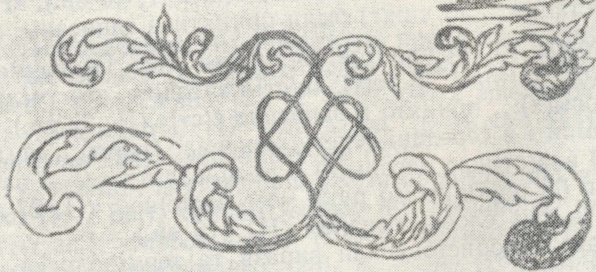
Аркуші книги пронумеровано, очевидно, тоді ж, коли зроблена ця приписка, чорним чорнилом на лицьовому боці посередині вгорі, лише останні дві сторінки мають позначення номера вгорі справа. На кожній сторінці справа вгорі пізніше проставлений чорним олівцем номер (коли, невідомо). Нумерацію аркушів порушено. Так, за с. 60 йде 62, а с. 61 вміщена після с. 69, за якою йде с. 71; с. 70 вміщена після с. 80, с. 255 стоїть після 260, а 256 аж після 270. Про порушення нумерації відзначено у листі перевірки ЦДІА УРСР 1959 р.

Текст мало пошкоджений, за винятком арк. 56 та 58, що мають обірвані частини тексту, який відновити неможливо. Папір темно-білого, сіруватого кольору, цупкий, від частого користування дуже забруднені пальцями місця перегортання сторінок. Чорнило світло-коричневе, іноді чорне. Кількість рядків на сторінці, як і в попередніх трьох книгах, нерівномірна. Так, на с. 39 зв. налічується 41 рядок тексту, а на с. 12 — всього 24. В середньому випадає 30—32 рядки.

Книгу також писали кілька писарів: перший — від 1 с. до с. 15 зв. (на с. 15 зв. є підпис, очевидно, першого писаря: «Jan Alexu ... de Zelechowsky»), другий — від с. 16 до с. 29 зв., із с. 30 до 39 зв.—третій, четвертий—з 42 зв. до 49 зв., всередині цих аркушів і далі почерки повторюються. Майже на кожній зворотній сторінці останнє слово підкреслене. Крім того, є підкреслення цілих словосполучень і слів всередині тексту. Можна припустити, що підкреслення ці хтось робив пізніше, досліджуючи чи вивчаючи власні та географічні назви пам'ятки або встановлюючи свої права на землю. Деякі з підкреслених слів мають винесений на поля переклад польською мовою. Наприклад, у тексті підкреслено слово *Копачова*, а на полях: *Kopaczow* (арк. 2), там же у тексті привидище *чечелла*, а на полях — *czeczela*; у тексті: *села Олишаницы*, на полях — *Olszypisa* (арк. 14 зв.), у тексті: *до Каменое го(р)ки*, на полях — *Kameno gorba* (арк. 270 зв.), *Федоромъ* — *Fedor*; *местечка Горо(д)ка* — *Grudek* (арк. 261 зв.) і т. д. На арк. 82 закінчення справи художньо оформлено у вигляді орнаменту: переплетіння двох сердець розміром 12 × 6 см, виконане пізніше, бо під малюнком підпис засвідчує дату: «*Reparatus ille Liber... 1722... 2 Junij*» (реставрована ця книга 1722... 2 червня) (див. фотокопію 1).

82.

Гити Наймъ свати р протимату цупкопъ де
 роу мити реусти турдвоици и сица
 пати мене уати доде поити ии
 Да сирма иво та поврво таи ии ва
 ма ропдсти свити фти а пимау ривда
 кво дие но ваи урв турдвоици владима
 нати си низи (уради) кидвои де воевои
 Кидвои волаи (уради) и (уради) свито
 кадои парти: кво рупатв ии турда
 рд ив рони рд рд и пати (уради) рде
 ити рд рд рд турдвоици рд рд турдвоици
 ии рд рд ии рд рд ии рд рд ии рд рд
 владима турдвои (уради) ии рд рд ии
 по все рд рд пати рд рд рд рд рд
 воевои ва кидвои рд рд рд рд рд

Reparatius, ille Liber
 N° 1722 d 2 Junij

Книга має ще одну особливість. Через всі лицьові аркуші книги проходить розбитий на склади підпис засідателя Вінницького повітового суду, колезького секретаря Миколи Мешетича, зроблений, очевидно, у 1835 р. (див. вище про приписки в кінці книг): «За-съ-да-тель-Вин-ниц-каго-уъзд-наго-суда-кол-леж-скій-Секре-тарь-Николай-Василь-евъ-сынъ, Мешетичъ». Підпис повторюється кілька разів.

Багато аркушів незакінчені, тому порожні місця заповнені кількаразовим написанням слова «Vasium».

* * *

Матеріал усіх чотирьох книг засвідчує одну особливість ведення актових документів: намагання писарів дотримуватися зразків тогочасного діловодства, так званих канцелярських штампів. Кожен запис має назву — короткий виклад того, про що говориться в документі, дату (рік, місяць, число, іноді день тижня, назву свята православного календаря), починається та закінчується стандартною формулою. Наприклад, ось як починаються документи в книгах 1605 р. та 1649—1650 рр.: «На вряде его королевское мл(с)ти замку Житомирского передо (м)но(ю) Федоро(м) Щуровски(м), по(д)старо(с)ти(м) Житоми(р)-скимъ, постановившисе очеви(с)то, шляхетны(и) па(н) Кри(ш)тофъ Бялобрес(с)ки(й) пи(л)но(ст) свою з осве(т)че(н)е(м) чини(л)...» (I, 2); «На вряде кгро(д)-ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житомер(р)ско(м), передо (м)ною(ю) (!), Яном Ча(и)ко(в)ск(имъ), по(д)старо(с)ти(м) житоме(р)ски(м), оцевисто стано(в)шы слуга урожоно(г)(о) его м(л). пна А(н)дрей Мо(с)чени(ц)ко(г)(о), шляхе(т)ны(и) па(н) Я(н) Модзоле(в)ски(и), имене(м) пана своего оповедал и соленигер протестовалсе...» (III, 1).

Справи закінчуються теж відповідним штампом: «Которое оцevi(с)тоe со(з)на(н)е пна Прежо(в)ского и то(т) ли(ст)-запи(с) его добровольны(и) до кни(г) слово в слово принято и записано е(ст)» (I, 16 зв.); «И проси(л)... абы такъ тая протестация... до кни(г) были приняты и записаны, што отрыма[ли]» (III, 17); «Которое то оцevi(с)тоe со(з)на(н)е пна Григо(р)я Гневошеви(ча) Уе(з)де(ц)ко(г)(о), та(к)же и то(т) ли(ст)-квитация его м(л). слово в слово до кни(г) врядовы(х)... принято и записано е(ст)» (II, 22 зв.).

Є такі штампи і в середині тексту, зокрема: «ли(ст)... по(д) печатю моюю и рукою мо(єю) вла(ст)ною писаны(и) и подписаны(и)» (I, 1 зв.); «квит... по(д) печатю моюю и (с) по(д)писо(м) руки моее вла(с)ноe» (II, 27 зв.); «явне, ясне и доброво(л)не в тые слова созна(л)» (III, 16 зв.).

Отже, писарі використовували вирази та термінологію, характерні для канцелярського стилю та тодішнього діловодства. Однак крізь ці канцелярські штампи у тканину стандартної офіційно-ділової констатації фактів просочувалися живомовні елементи. Так, розмовна лексика фіксується в описах та реєстраціях майна, передаваного у спадщину чи пограбованого злодіями, в розповідях свідків про певні події. Саме завдяки цьому видавані документи мають велику цінність для дослідження історії української мови.

З предметно-тематичного погляду загальноновживану лексику пам'ятки можна представити такими групами:

1) назви, пов'язані з людиною, зокрема слова на означення спорідненості

й свояцтва, статі, частин тіла, фізичного та психічного стану: *лю(д)ми* (I, 4 зв.); *от вує(в)ны, сє(с)трє(н)ца* (6 зв.), *хлопца* (7 зв.), *у твар* (18), *живых* (21), *хрыбе(т)* (22); *члвкa лѣ(т)него* (II, 9), *раны* (16 зв.), *дочку* (20), *колѣна* (23), *за шию* (26 зв.), *стєгнo* (27), *тя(ж)кою хоробою* наведежоно(и) (41 зв.), *особѣ* (48 зв.); *сєстры* (III, 9 зв.), *мужа* (14), *гневѣ* (27 зв.), *сынов* (27 зв.), *хори(и)* (29 зв.); *стрыєви* (IV, 3 зв.), *рукою* (10 зв.) та ін.;

2) назви понять соціально-майнового стану, соціальних та суспільних відносин, професій: *по(д)даны(х)* (I, 1), *кнегиню* (2 зв.), та(к) *шля(х)тою*, яко и *мєца(н)ми* (4 зв.), *земєнина* (5), *чєляди* (14 зв.), *опєкун* (17), *суди зє(м)-ского* (20 зв.), *вовєводичєм* (20 зв.), *старосѣты, дворєнинѣ* (26 зв.), *мужико(в)* (30 зв.), *слуга* (33 зв.), *будниковѣ* (38); *писара* (II, 3), *по(д)судка* (8), *людє(м) вшєлякого ста(н)у* (10 зв.), *дєся(т)ни(к)* (20), *гє(т)мана по(л)но(г)ло* (28 зв.), *з ла(нт)во(и)том* (47 зв.); *подѣстолиную* (III, 9 зв.), *докторови* (9 зв.), *кухар* (19), *на панацину* (25 зв.), *бортник* (26), *врды* (27 зв.); *козаков* (35); *коморник* (IV, 5), *каштєляна* (9 зв.), *посє(с)сорє(м)* (22), *по(д)комори(и)* (40), *господарєвѣ* (III, 16 зв.), *хлопов* (16 зв.) та ін.;

3) назви економічних і ділових стосунків: *позычили* (I, 1), *долгу позычногого* (2), на *я(р)марокѣ* (9), *купованя* (10 зв.), *по(д) таксою* и *под виною* *трє(х) гривє(н)* (24); на *рынку* (II, 10 зв.), *арє(н)да* (17 зв.), *даю в опєку* (42); *заставу* (III, 6 зв.), *довєи* (17 зв.), *купленого* (24), *свари, нєпокои* (29 зв.), *роспоражаю* (30); *розгранєченє кєру(н)тов* (IV, 4), *стали на жалобу* (23 зв.), *колонїє... садя(т)* (34);

4) назви житлових споруд, господарських приміщєнь, садиб, речєй домашнього вжитку та майна: *має(т)но(с)ти* (I, 1), *рєчи, пожи(т)ко(в)* (1 зв.), *двери* (6), *мєшканє* (6 зв.), *и(з) го(с)поды* (7 зв.), *сокер* три (8), *пасєки* (15 зв.), до *(с)вє(т)лицы* (20 зв.), *хвортка* (15); у *ста(и)ни* (II, 10), *ска(р)бу* (12 зв.), *шкатулу* (13 зв.), *скрыню* (15), *у млыне* (24), *начинє млыновоє* (24), *попєли* (27 зв.); *в пєкарни* (31), *кєанок* (31), *ожо(н)ни(ц)* (47); *в коморахѣ* (III, 17 зв.), *спрату домового господа(р)ского* (17 зв.), *топо(р)* (24 зв.), *з возами* (25 зв.), *вєдро* (25 зв.), *пош(д)биваные рєчи* (26 зв.); *кєрунѣтѣ* (IV, 36 зв.), *межи добрами* (37), *осєли* (39 зв.) і т. д.;

5) назви сільськогосподарських продуктів, продуктів харчування та процесів їх виробництва: *збожя* (I, 10 зв.), *масла* *дежку* (19), *сыры, сал свины(х)* (19), *пшєницы* (40 зв.); *провє(н)тов* (II, 12 зв.), *збожє вшєлякое* (24); *борошина* (III, 16), *збожѣ... молочєны(х)* (17 зв.), *сыра* *копѣ* *двє* (24), *сало* *купленое* (24), *муки житїное* (24), *овса* *ми(р)* *двє* (25);

6) назви одягу, тканин, взуття, прикрас та процесів, пов'язаних із їх виробництвом: *бурка* (I, 7 зв.), *чоботы, одежу* (8), *подшитую* (5 зв.), *кобєрєц совєацкое работы* (7 зв.), *фарбованы(и)* (7 зв.); *брамка пє(р)ловая* (II, 14), *сукню* (23), *шубка* (14 зв.), *выготованых* (28), *манисто* (16), *фалє(н)дышо(м)...* *крытое* (II, 15), *сребромѣ* *опра(в)ныє* (25 зв.); *вилчур* (III, 15 зв.), *сукѣманов* (15 зв.), *плахот* *двє* (24);

7) назви явищ природи, навколишнього середовища, в тому числі й об'єктів господарювання, понять рослинного й тваринного світу: *на снєгу* (I, 7 зв.), *на улицу* (7), *з нивами, з городами* (12), до *рєки* (14), *порубаного дєрева* (30 зв.), *в дубровє* и *(в) бору* и *в лєсо(х)* (30 зв.); *го(с)ти(н)цє(мѣ)* (II, 23), *у воду* *топил* (24), *па(ст)ви(с)ка* (28 зв.), *сєножати* (33 зв.); *бы(д)ло(м)* *рогаты(м)* (I, 1 зв.), *поголовя* (II, 29), *гуси, поросята, ш(в)цы, вєпри* (47); *коня* (III, 16), *клячу* (24 зв.),

пчол (26), бо(р) (26); при устю рє(ч)ки (IV, 1 зв.), ку вєчєрови склонило (IV, 1 зв.), на урочиско (16 зв.), лєси пустошат (34);

8) назви юридично-адміністративних понять: урядо(м) (I, 12), у воєво(д)-ствє (14 зв.), земли Киевское (14 зв.), статуу (16), присєгнути (16), присє(л)-ки (17), жалоба (18), фо(л)ва(р)ки (24 зв.), старосѣтва (26 зв.); ко(нст)итуцыею (II, 5), на сє(и)мє (6), в сєлє (9), протєст (14), на ратушу (17), квитанцию (22), пои(с)кивати (43 зв.), волицу (48 зв.); в ключу Махнов(с)ким (III, 11), кансє(л)ярши (14), местєчка (14 зв.), посєсию (33 зв.); повєт (33); справа (IV, 1 зв.), воєво(д)ства (6 зв.), позву (9 зв.), дєкрєтови (25 зв.), поводова сторона (29);

9) назви, пов'язані з військовою справою, найменування зброї: з ру(ч)-ницѣ стрєляли (1, 5), приготова(в)шисє, яко до во(и)ны (9 зв.), з ро(з)ны(м) ору(ж)ємѣ, во(и)нє належачимѣ (II, 13 зв.); почав сєкѣти и шѣтихо(м) би(т) (22); пистолетувѣ два (III, 16), во(и)скомѣ (29 зв.); зѣ стрє(л)бою, ручѣ-ницами, мушкетами, самопалами... (IV, 18 зв.), зѣ знаками военѣными (19);

10) назви числових понять, грошових одиниць, одиниць виміру: пулгаков пару (I, 7 зв.), полтрєтя золотого (8), трє(х) гривє(н) (24); талєров (II, 13 зв.), московски(х) грошє(и) (13 зв.), пинєзє(и) (38), гривны (42); полотна куди(л)ного локотѣ чоты(р)на(д)цатѣ (III, 16), важили луто(в) чоты(р)-на(д)цатѣ (16), оксамиту... штука (16), справ... сила (20 зв.), поло(т)на ар-шино(в) сто (24), повкопы (25 зв.); до недєлѣ шєсти (IV, 47);

11) назви абстрактних понять, простору, часу, пір року та місяців: мѣца ѡ(к)тобра (I, 1 зв.), годи(н) двє (7), крикѣ (7), слає (13 зв.); ѡкрикѣ (II, 9), дня, року (11 зв.), ли(ч)бу и рахуно(к) (12 зв.), недє(л) двѣ (13), з лєта и з осєни (27 зв.), усю зиму (27 зв.), зимоват (28), бачєня (42); волю (III, 10), знає-мостѣ (15 зв.), до хвалы (30); початокѣ (IV, 1), розсудку (5);

12) назви якостей, кольорів, ознак: наги, босы (1, 8 зв.), кривавые (8 зв.), жупа(н) зелєны(и) каразыєвы(и) (10), фєрезия чи(р)воная (14), каштанова-ты(и), лысы(и), тисавого (23), сваво(л)ных (III, 6 зв.), плюгавые слова (6 зв.), клячу гнедую (24 зв.), ѡ(с)татѣнєє воли (30 зв.).

Усі публіковані пам'ятки відбивають загалом північноукраїнські діалектні звукові особливості, які виразно виступають як відхилення від староукраїнського етимологічного правопису:

1. Відповідно до праслов'янського ę під наголосом у досліджуваних текстах виступають літери я, а (а), що вимовлялися як а, напр.: пятого (I, 3), пя(т), взяли мяса (7 зв.); таята (22), пат (35 зв.), рыбѣ валыхѣ пя(т)со(т) (35 зв.), дев'ятого и десятого... днєвѣ (44 зв.), взяли (44 зв.); урядникѣ (II, 9), свята (11 зв.), пя(т)дєся(т) и пя(т) (14), шєстдєся(т) (14 зв.), на запя(ст)ю (15 зв.), взяти (17), дєся(т)ни(к) (19 зв.), з уряду (33), ча(с)тью (40); лєжачыхѣ (III, 12), на части (13), пя(т)дєся(т) (13), пя(т)дєсято(г)о[л] (15), дев'ятого (15 зв.), взявѣши (17 зв.), листы увя(з)чие (17 зв.), пѣять (20 зв.), з... святом (20 зв.), дотяти (22); уря(д)ник (IV, 1 зв.), поря(д)нє (4), чоты(р)дєся(т) (5), пято(г)о[л] (6), оттята (14) та ін. Однак у ненаголошеній позиції дуже часто фіксується е, як і в сучасних північних говорах, напр.: тисєчи (I, 2 зв.), прихиличюсє (2 зв.), свє-того (4 зв.), находчи (5 зв.), взєли (5 зв.), за дєсєт золотых (7 зв.), на имє (7), дєвєтнадцат коп (10), присєгнути (16), памєти (17), пєтнадцат (19), оглєдал (21 зв.), мѣсєца фєвѣрала (28 зв.); на дєсєт тисєчєй (II, 3 зв.), тисєча шє(ст)со(т),

деве(т)деся(т) (13 зв.), петсот (38), увезал (26 зв.), чине(чи) (30), пє(ти)деся(т) (34 зв.), пинезей (38 зв.), кне(ж)ны (39 зв.), чєлєди (46 зв.); почєли (III, 9), жа(д)ны(м) се право(м) не ѡ(д)зыва(л) (9 зв.), тисєчи золотыхъ (10 зв.), заносєчи (13 зв.), важєчи (15 зв.), пинезей (22 зв.), тисєча (IV, 1), тысєча (4 зв.), хотєчи (6), прислухалисє (7), провадєчи (11 зв.), кнежати (22, 29 зв.), сто пє(т)деся(т) (45 зв.) та ін.

У досліджуваних пам'ятках відбивається й інша особливість північноукраїнського вокалізму — перехід ненаголошеного а в є після j, напр.: над поєсом (I, 5 зв.), поєс (8), приєте(л) (II, 22 зв.), поєсо(в) (III, 15 зв.), поєс (16) та ін.

Строкатиша картина спостерігається у відповідниках на місці давнього ѣ¹²:

1. Літера ѣ пишеться досить рідко, але здебільшого згідно з етимологією, напр.: чоловѣка (I, 25 зв.), мѣсєца (28), двѣстє (31 зв.), на руцѣ (36 зв.), до Бѣликовє(ц) (36), нѣкоторого (39), в... повѣтє (39); вѣчно(ст)ю (II, 3 зв.), лѣта (4 зв.), нѣяки(м) (9), у стайнѣ (9), недѣл[ь] (22), не вѣдаю (23), в мѣшку (23), над колѣно(мъ) (27), до лѣса (31 зв.), мѣсєца (39 зв.); гнѣдая (III, 15), конѣ (15), свѣжо (15 зв.), собѣ (15 зв.), мѣдяную (15 зв.), Трыбѣсы (17 зв.), грѣшную (35 зв.) тощо. Написання букви ѣ у нових заозиченнях на місці і свідчить, що вона позначала цей звук, напр.: копѣю (II, 7).

2. В поодиноких випадках фіксується ѣ на місці е в новозакритому складі (шѣст, II, 22), й на місці и (вѣдячи... шкоду, I, 31 зв.): лѣстѣ добровольни(и) (II, 14).

3. У ненаголошених складах на місці ѣ звичайно виступає є (є), напр.: стрєлцами (I, 3), в Києвє (3), на уде лєвое ноги (4 зв.), на снєгу (9 зв.), на... дорєзє (12), ує(ж)дчают (31 зв.); ѡповєдал (II, 7), видєти (7), двє годинє (9), двєстє (13 зв.), сєдло (15), ласєє (43 зв.); лєсами (III, 7), в дорєзє (10 зв.), конє двє (15), на (в)рядє (23 зв.); лєсы (IV, 2 зв.), лєсовѣ (3 зв.), жадное ращє не дала (20), пропозницє(и) своєє (23), в справє (23 зв.) та ін.

4. Звук є на місці етимологічного ненаголошеного ѣ — типова північноукраїнська риса. Однак видавані пам'ятки фіксують також є відповідно до наголошеного ѣ, напр.: собє (I, 1), потомки своє (1 зв.), на руцє (5 зв.), в трунє тєло (11 зв.), нєякинсь (13 зв.), масла дєжку (19), в недєлю (36 зв.), посланцє моє (38), повету (39 зв.), свє(ч)чил (41 зв.), в... сєлє (43 зв.), уши ѡбєдвє нарезаньє (45 зв.); в сєлє (II, 9), собє (10), на рѣцє (11), чоловєка (23 зв.), в головє (23 зв.), в ланцує (26 зв.); жєлєза, зєлєзє (III, 6 зв.), мсєа квє(т)ня (7), ѡсвє(т)чивѣши (11 зв.), о(д)єхаль (12), уєхав бы(в) до мєстє (22 зв.), плахотѣ двє (25); на том мєстцє (IV, 1), рєчки (1 зв.), дєди(ч)ны(м) (4), на... ѡпєкунє (10), собє (13 зв.), не хотєли (14 зв.), свє(д)чилъ (16 зв.), єє (26 зв.) та ін.

5. Хоч і далеко рідше, публіковані тексти засвідчують и на місці ѣ як у наголошеній, так і в ненаголошеній позиціях, напр.: зо всіми (17), нимца (36 зв.), змишаная (38); мни (II, 21), в соби (21 зв.), в Бєлиловци (31 зв.), мисаца (38 зв.), чєловика (III, 6 зв.), в сєла(х) всих (8 зв.), на дви тисєчи (9), с то(г)[о] свита (9 зв.), на суму пинєжную (11), мѣни... бѣвшы (14 зв.), хуст бєлихъ (16), срибром (16), свижо (20 зв.), з ручници (22 зв.), жита миро(к) тры (25), видєр пят (25), при... нає(з)ди (26 зв.), гриховъ (30), не умию (32); килкадєсятъ литъ (IV, 17 зв.), станєтє любо нит (23 зв.) тощо, пор. ще: през рыку Субѣ (IV, 17 зв.).

¹² Кількісні показники по окремих пам'ятках і в окремих писарів до уваги не беруться.

Написання **є(е)** та **и** в наголошеній позиції відбивають відповідно дифтонги **еі** та **іе**. Дифтонги на місці наголошеного **ѣ** — типова риса північноукраїнського вокалізму. Відсутністю спеціальної літери на позначення дифтонгів на місці акцентованого **ѣ** пояснюється написання **е (є, е)** в багатьох інших українських пам'ятках XIV—XVII ст., що походять із Полісся та прилеглих до нього зон, отже, рефлексія наголошеного **ѣ** як **е** не може бути єдиною й достатньою підставою для розрізнення староукраїнських і старобілоруських текстів.

Частими в досліджуваних пам'ятках є написання, що відбивають північноукраїнську диспалаталізацію фонем **р'**, незалежно від її позиції у слові, напр.: **скураны** (II, 15), **Прадка** (20), **монастира** (23 зв.), **спрату** домового (III, 17 зв.), **урадового** (16 зв.) тощо.

Відзначені особливості звукової системи засвідчує й Актова книга Житомирського гродського уряду XVI ст.¹³ Вони дають підставу говорити про північний, поліський варіант староукраїнської літературної мови. Поруч із локальними звуковими особливостями цей варіант характеризується також суто українськими явищами:

1) переходом **о** в новозакритому складі в інші голосні — **у (ю), і**, напр.: **возу(в)** тридцат (II, 50 зв.), **занюслъ** (III, 14), **киювского** (14 зв.), **кун[ь]** (15), **ву(з)** (15 зв.), **полотна... лукте(и) пя(т)деся(т)** (16), **лужъник** (16), **пистолетувъ** два (16 зв.), **нус** (22), **в полонку под люд** (22 зв.), **в селе Соболювъце** (35 зв.), **звер(х)ни(ст)ю его ко(р).** м(л). (IV, 37 зв.) та ін.;

2) написаннями, хоч і не численними, букв **ы** та **и** проти етимології, тобто **ы** на місці **и** і навпаки, напр.: **з ...приятелы** (I, 3 зв.), **Лапузыча** (6 зв.), **воны** (7); **княжаты литовско(г)о[о]** (II, 2 зв.), **дня нинешне(г)о[о]** (11 зв.), **десетынами** (III, 7), **меды «міді»** (9 зв.), **возни(и)** (14), **сывая** (15), **тысавы** (15), **сыны(х)** (21), **навилет** (22 зв.), **выны** (23 зв.); **зариваючи** (IV, 2 зв.), **нинешнихъ** (15 зв.), **по котори(х)** (47) та ін.;

3) функціонуванням двох варіантів прийменника **зь (сь)** — **изъ (исъ)**, причому останній поєднується і з формами орудного відмінка, напр.: **ис помочниками** (I, 11), **из оными** (11 зв.); **и(з) челя(д)ю моєю домовою** (II, 15 зв.), **из зо (!) всѣми пожитками** (18) та ін.

Із типових, але не специфічних українських рис, відзначаються:

1. Чергування **в** — **у**, тобто **в** на місці етимологічного **у** та **у** на місці етимологічного **въ** (переважно в слабкій позиції), напр.: **слово у слово** уписа(н) (I, 2), **врядник** (14 зв.), **на върочищу** (28 зв.); **вжє** (II, 22), **узьял** (28), **через усю зиму** (28), **вжо** (33 зв.); **уношечи** (III, 20), **врад** (29 зв.); **вряд** (IV, 8); пор. **ше: у(з)порола** (I, 18 зв.).

Між прийменником **у < у, въ** та наступними початковими голосними іменних частин мови розвинувся **в**; нововиниклий ще в попередні століття прийменник **ув(ъ)** було узагальнено й на інші позиції: в Житомирських книгах він виступає перед словами, що починаються як на голосний, так і приголосний, напр.: **ув озер** (I, 12), **ув ѡборонѣ моєи** (19), **ув окно** (19), **ув ызбе** (18 зв.), **ув остатку** (37 зв.); **ув ыменю** (II, 35 зв.), **ув кгру(н)те** (35 зв.), **ув Ѡвручом** (45), **ув Ѡмеленяти** (III, 16), **ув Антона** (24 зв.).

¹³ Див.: Актова книга Житомирського міського уряду..., с. 25, 27.

Фіксуються випадки, де на місці **въ-** виступає **у-**, **во-** й контамінований префікс **уво-** (суч. літ. **уві-**), напр.: **воткнул**; **уткнул**; **увоткнул** (II, 7).

2. Перехід давньоруських сполук **ръ**, **рь** у слабкій позиції в **ри** (**ры**), напр.: **кыравую** (I, 4 зв.), **хрыбет** (36 зв.); **трыво(г)** (II, 40), **кыравую** (48) тощо; пор. ще: **кърви** (I, 18).

3. Нечисленні випадки відображення переходу давнього **ъл** > **в**, а також **ль** > **в** у формах минулого часу дієслів, напр.: **довги** (III, 17 зв.), **повкопы** (20 зв.), **довъגיע** (22 зв.); **подав**, **увезав** (II, 21), **пришовъ** (27), **седив** (23); **взя(в)** и... **выдравъ** (III, 15 зв.), **дотяв** и **добыв** (23).

4. У видаваних пам'ятках часто засвідчується **е**, **ь** > **о** після шиплячих перед історично твердим складом, напр.: **жолтым** (I, 8), **заночовал** (11), **зъшол** (11 зв.); **шостсот** (II, 2), **сторожомъ** (7 зв.); **позычного** (III, 13 зв.), **всемогу(ш)-чого** (35 зв.); **вечор** (IV, 2 зв.), **выражоные** (3 зв.), **перешовши** (17), **вчора(и)шого** (28), **подчасому** (40) тощо.

Перехід **е** > **о** спостерігається і в дієприкметниках, де в більшості українських говорів за аналогією до дієприкметників із основою не на шиплячий зберігається **е**, напр.: **примушоны(и)** (I, 1 зв.), **врожоны(и)** (5), **пушоных** (II, 3), **рожоны(и)** (3 зв.) тощо; пор. ще: **вжо** (II, 3 зв.) та ін. В окремих словах фіксується перехід наголошеного **е** в **о** й після нешиплячих приголосних, напр.: **дерево беромъ** (I, 31 зв.), **позволая** (IV, 28 зв.) тощо.

Засвідчуються поодинокі випадки написання **у** на місці ненаголошеного **о** (напр., з... многими **буярми** — I, 3) та **и** замість ненаголошеного **е** (напр., **сторону укривжинуу** — I, 16 зв.).

Зрідка в досліджуваних текстах виступає сполука **хв** замість **ф** (напр., **Олихвира** — I, 31), у **олихъвирихи** (III, 25 зв.), в чому відбивається живе мовлення. Засвідчується також **ф** на місці **хв** (напр., **Фостницкая** поруч із **Хвостницкая** — I, 17), що є, можливо, гіперизмом.

Пам'ятки фіксують і інші фонетичні зміни (переважно асимілятивні) приголосних, напр., **светчил** (I, 1), **прозбою** (II, 22 зв.), **ш Че(р)ници** (31 зв.), на **блиских** (34) тощо.

Загалом у пам'ятках спостерігається прагнення писати етимологічно правильно, однак поруч із закономірними написаннями часто-густо виявляються псевдоетимологічні, напр.: **несчасливоу** (II, 43), **ε(с)че** (III, 6 зв.), **слова усчыпливыми** (6 зв.), **пусчами** (9), **урочысчами** (9), **месчане** (9), **Городисче** (17 зв.), **небо(з)чика** (23), **знисчили** (26), **ω счо...** **прошу** (30); **зъ ... ωсчепами** (IV, 18 зв.), **тешчи** (36), **ωбъвесчаю** и **приповесчаю** (26), **припусчєне** (31 зв.).

Із правописних особливостей відзначимо також уживання **ъ** усередині слів, переважно на позначення кінця складу, напр.: **Киевъско(г)[o]** (I, 3), **замъку** **г(с)дръского** (3), **насмърътъ** (4 зв.), с... **Сынъгаевъскимъ** (5), **Ба(р)тъка** (5); **гдръского** (II, 4 зв.), **киевъскому** (6 зв.), **придавъши** (10); **постановивъшисъ** (III, 10), **Кгаенъшьчызны** (10); **въсе** (10), **шьто отърымалъ** (10 зв.), **шляхътичовъ** (11), **коронънымъ** (11), **нихъто** (12), **сукъню** (15 зв.), **афенъта(н)ти** (23), **конъдикътамень** (16 зв.), **паробъка** (20 зв.), **добровольне созъналъ** (33 зв.); **Гру(д)ницьки(и)** (IV, 1), **принъцыпала** (1), **апъробованые** (1), **фунъдую** (1 зв.), **киевъски(и)** (2), **кгрунътовъ** (15 зв.), **докуменътами** (23 зв.), **че(т)ве(р)тенъскому** (24), **Бушинъского** (24), **городецькомъ** (24 зв.), **коритяньское** (24 зв.), **Анъне** (39 зв.), **инъши(и)** (46) тощо.

У цьому відношенні видавані тексти продовжують правописну практику попередньої епохи¹⁴. Упадає в око, що різні писарі неоднаково часто пишуть **ъ** усередині слова. У Житомирській книзі 1609 р. **ъ** у цій позиції пишеться досить рідко, однак привертає увагу той факт, що **ъ** усередині слова часто виступає в тексті Житомирської книги 1649 р. Очевидно, деякі писарі середини XVII ст. ще не навчалися письму за «Граматикою» М. Смотрицького (Єв'є, 1619 р.), який рекомендував уживати **ъ**, **ь** тільки в кінці слів на позначення відповідно твердості й м'якості приголосного.

На позначення проривного задньоязичного дзвінкого звука писарі всіх чотирьох пам'яток уживають сполуку **кг** (таке позначення узвичаїлося в правописній практиці попереднього часу, особливо XVI ст.), напр.: за **ω(б)ликго(м)** (I, 3 зв.), **кгро(д)ски(м)** (3 зв.), **кгру(н)то(в)** (3 зв.), **кгвалто(м)** (5); **кго(т)ски(и)** (II, 3), **кгро(д)ски(и)** (3 зв.), з... **колекгами** (6), **(з)корикгованнє** (6 зв.), **кгвалтомъ** (9), **кгро(д)ско(м)** (III, 10), **кгрун(ъ)тами** (10 зв.), **лекгованымъ** (31), **кгроду** (35), **кгре(ц)кои** (35 зв.); **Кгабриеля** (IV, 1), **кгру(н)тъ** (1), **кква(л)товне** (3), **Кгуровскому** (3 зв.), **кгравамень** (28 зв.) та ін. І в цьому відношенні писарі книг середини століття не вживають спеціальної літери **г**, яку М. Смотрицький узаконив як засіб передачі проривного звука (**г**).

Морфологія видаваних документів характеризується як окремими архаїчними елементами, так і інноваціями. Наприклад, іменники м'якої групи другої відміни у знахідному відмінку множини зберігають давньоруську флексію **-ѣ**. Однак у ненаголошеній позиції вона реалізується, згідно з північно-українською діалектною фонетикою, як **-е**, напр.: **конѣ** (III, 15), **конє два** (15) тощо.

Засвідчуються одиничні випадки вживання форм давньої двоїни, в тому числі й у ролі множини, напр.: *уши обєдвє* (I, 45 зв.), *двѣ ранє* (46 зв.); *двє годѣне* (II, 9); *выдравъ... ми(с)ци новыхъ три* (III, 15 зв.). У називному множини іменників чоловічого роду іноді фіксується закінчення **-ове**, напр.: **акторове** (II, 6); **ωтцове** (III, 35 зв.), **потомковє** (36); **про(д)ковє** и **антеце(с)соровє** (IV, 2 зв.).

Привертає увагу флексія **-у** в родовому відмінку однини іменників чоловічого роду, зокрема в запозиченнях, напр.: **статуу** (IV, 27), **декрету** (30 зв.), **акъту** (31) та ін. У родовому множини спостерігається поширення флексії **-овъ**, у тому числі після шиплячих та **й**: **грабежов** (I, 5 зв.); **шляхтичовъ** (III, 8 зв.), **непокоіовъ** (35) тощо.

Досить широко представлена флексія **-ови** / **-єви** в давальному відмінку однини іменників чоловічого роду, напр.: **Горностаєви** (II, 5), **записови** (12 зв.), **докторови** (III, 9 зв.), **ротмистрови** (22); **стриєви** и **ωпекунови** (IV, 4 зв.), **Сватоπε(л)кови** (22), **судови** (30), **коморникови** (32 зв.) і т. д. Унаслідок дії аналогії флексія **-ови** з'являється і в іменниках з історично м'якими основами, напр.: **Зупавичови** (II, 5); **писарови** (III, 11 зв.), **серцюви** (23 зв.); **Василови** (IV, 49) та ін., пор. ще аналогію до м'яких основ: **Самуєлєви** (II, 5). У рідкісних випадках ця флексія виступає в новій фонетико-орфографічній формі **-овѣ**: **чоловѣковѣ** (III, 35).

У давальному відмінку множини іменників чоловічого роду зустрічається

¹⁴ Див.: Актова книга Житомирського міського уряду..., с. 29—30.

час від часу стара флексія **-ом** (первісно флексія іменників **-о**-основи; вона могла розвинутись і на основі **-ьмъ** іменників **-и**-основи), поширена й на окремі іменники з історично м'якими основами, та **-ем** (із закінчення **-ьмъ** іменників колишньої **-і**-основи), напр.: панамъ Елцомъ (I, 1), пнѹ Хоємъ и пнѹ Ивану Ждановичо(м) (6), казали стре(л)цо(м) з ручни(ц)... стреляти (7), псо(м) кре(в) лизати каза(л) (18), людем або суседом школи(ч)ны(м) (20 зв.); сторожомъ двернымъ (II, 8 зв.); яснѣω(с)вцовы(м) кнежатомъ (IV, 25) та ін.

У формах орудного відмінка однини іменників спостерігається вплив твердих основ на історично м'які основи, напр.: кунцою (I, 5 зв.), Тишкевичо(м) (II, 3) тощо.

Поряд із новою формою орудного відмінка множини **-ами** (первісно флексія іменників **-а**-основи) в словах чоловічого й середнього родів іноді виступає стара флексія **-ы (-и)** (закінчення іменників колишньої **-о (-іо)**-основи), напр.: с потомки своими (I, 1 зв.), полями (13), з... пны приятели нашими (3 зв.), со всеми приселки (17), зъ многими слугами, бояры и по(д)даными (40 зв.), его имени и на(з)ви(с)ки лепе(й) знаємymi (40 зв.); тыми словы (II, 6 зв.), гаями (7), з тыми слуга(ми), стре(л)цами, бояры и мещаны (9), з бояры и (с)тре(л)цами (50 зв.) тощо. Пор. ще й давні форми: ωчима, ушима (III, 17 зв.).

Закінчення **-ми** (< **-ьми**) спостерігається не тільки в іменниках колишньої **-і**-основи, де воно закономірне, напр.: з печатми (I, 15), але (за аналогією до них) і в одиничних іменниках колишніх **-о**- та **-п**-основ, напр.: пере(д)... мещан(и)ми (I, 4 зв.), з и(х) именъми и прозвискъми (IV, 48 зв.).

В іменниках середнього та чоловічого родів у місцевому відмінку фіксується закінчення **-у** як результат аналогії до форм слів колишньої **-и**-основи, напр.: на врочищу (I, 28 зв.), при зобра(н)ю (II, 10 зв.), в селе Городищу (III, 17 зв.); в Житомиру (I, 46 зв.), в мъшку (II, 23), на хрыбту (26) тощо.

Давня флексія **-ех** < **-ьхъ** іменників колишньої **-о**-основи зрідка виступає в місцевому відмінку множини, напр.: в лесех (I, 37), по трох летех (43 зв.), обыходехъ (III, 11 зв.). За аналогією до цих іменників вона з'являється в одиничних словах колишньої **-о**-основи: на конѣ(х) (II, 9 зв.), але пор.: у саних (I, 11), вплив давньої флексії слів колишньої **-іо**-основи. Зустрічається давня флексія **-ех** < **-ьхъ** в іменниках колишньої **-і**-основи: при печатех (III, 36). Одиничні іменники колишніх **-о**-основ засвідчуються з флексією **-ох** унаслідок аналогії до слів колишніх **-и**-основ, які мали раніше закінчення **-ьхъ**: по хрыбто(х) (I, 21).

Прикметники в досліджуваних текстах характеризуються кінцевими **-ѣ** в родовому однини жіночого роду та в називному множини, що розвинулися фонетичним шляхом із давньоруського **-ѣ**, напр.: короле(в)ское м(л). (I, 1), сумы и(с)то(т)ное звыш поменное (2), муки пшеничное (7 зв.), до нешпо(р)ное години (33); землѣ Киевское (II, 3 зв.); стороны поводовое (IV, 1 зв.), тоє жъ sprawy ... поменное (2 зв.) та ін.; має(т)но(с)ти... заведеноє (I, 1), вси трое купленые (5 зв.), чоботы сафьяновые (10), са(н)ки малеваныє (10), чии вы подданыє (31), тыє добра студеново(д)ские (II, 4), кни(ги) земские... киевские (4), шкатулу и скрыню возовую запечатаныє (15), хусты белые му(з)ские и же(н)ские (15 зв.), именованныє по(д)даныє рогозовские (11 зв.), плахоть двѣ, купление по два золотые полские (24 зв.), которые то декрета по(д)коморские суть апыробованыє (IV, 13 зв.), великие и поважные sprawy свои (10) тощо. Зустрі-

чається також флексія **-и-** — наслідок іншого фонетичного розвитку давнього **-ѣ**; іноді **-е** та **-и** виступають поряд, напр.: бра(т)и своє(и) рожоно(и) (III, 10), правдивої реляції (14), перьши(и) конє два вороныхъ (15), яснєве(л)можное єє мѣсти панєи воеводино(и) выленско(и), панєи своє(и) (15) та ін.

Привертають до себе увагу деякі засвідчені в пам'ятках числівники (з погляду їх словотвору та словозміни), напр.: *полшосты тысячи* (I, 2 зв.), з *обу* сторон (I, 3 зв.), з *обух* сторон (3 зв.), в року *тисєча шє(ст)со(т)-но(м) пято(м)* (5), *пєтнадцатєро* (5 зв.), *полтрєтинадцат* (5 зв.), *осмънадца(т)* (7), сано(к) *чєтвєри залуби(ц)* (8), за *полчвєрта золотого* (10), *двємасты* копами грошєи (16 зв.), *второгона(д)ца(т)* дня (17 зв.), *обудву(х)* *ωсобъ* (34), *обєдвє* (36), *обу(д)во(х)* *ωсо(б)* (47 зв.), *обу(д)во(ми)* *ωсо-*бами (47 зв.), *пятогона(д)цатъ* року (II, 3 зв.), *по(л)сємы* копы (15), *чтыри* (9), по *чтырна(д)ца(т)и* коп (9); *килкуна(д)ца(т)* (10 зв.); до *ω(с)мьдєся(т)* члка (III, 15 зв.), во *сту тысячахъ* копъ (16 зв.), по *ω(с)мы копъ* (24), дня *сємо(є)[о]на(д)ца(т)* (IV, 6 зв.) і т. д.

Дієслова I дієвідміни звичайно зберігають кінцевий **-т(ь)** /-ть/ у 3-й особі однини та множини, проте зустрічаються, хоча й нечасто, форми без кінцевого приголосного, напр.: не єєм, єсли жив будє (I, 22), себе зоставує (III, 20), я албо уря(д) мо(и) засядє (IV, 26 зв.) і т. д.

У 1-й особі множини теперішнього й майбутнього часів фіксуються паралельно форми на **-мо** і на **-м(ь)**, напр.: мочи не будє(м) (I, 12), касуємо, уморає(мо) и внєвє(ч) оборочає(мо) (21), мочи не будє(мъ) (21).

Дієслова в формах 1-ї й 2-ї осіб минулого часу виступають і з допоміжним дієсловом і з особовими препозитивними чи постпозитивними частками, що виникли на основі його форм, напр.: *прида(л) єсми* (I, 1), которого *м* *принявши...* *вписати казал* (1); што *м видєлъ* (5), *ночоваломъ* (6 зв.), *придалє(м)* (12), *казалє(м)* (37); *положилом* (II, 12 зв.), *зложило(м)* (13, 17, 50), *єззнава(м)* (48), *видєлом* (III, 26 зв.), *читало(м)* (29 зв.), *написалом* (31), *просилом* (31), *росказало(м)* (IV, 1 зв.), *росказалємъ* (2); на то *хмо дали* (15), з ни щим *єсмо мусєли ω(т)єха(т)* (24 зв.), *слышєли єсмо* (34 зв.), *єхали єсмо* (38); *росказую* *є(с)ми* (II, 21); межи собою *мы (с)* *згодили* (21 зв.), *дал єсми* (39 зв.); *росказую*, *абы(с)тє...* *стали* на жалобу (IV, 39), *абытє...* *припатрили* (42), *не ωказали єстє* (II, 5 зв.), а сами *тє...* *не были* (6); *єсли быхтє...* себе ... (IV, 24 зв.), *єсли бытє...* *прєтєнъдовали* (44 зв.).

При деяких таких формах минулого часу виступає й особовий займенник, а це свідчить про те, що в розмовній мові Житомирщини й Київщини XVII ст. вживалися вже й форми минулого часу без допоміжного дієслова чи особових часток, напр.: я (м)... *прида(л)* (I, 4), я... *придалє(м)* (5 зв.), *тєды (м)ъ* тую справу... я *о(б)вола(т)* *ро(с)каза(л)* (IV, 1 зв.), *абы м я...казал* (17), я *мъ ... рєпротєстовалъ* (31), я *мъ ... нє допусти(л)* (47 зв.) тощо. Характерними для житомирських та київської книг є форми першої особи однини минулого часу чоловічого роду з особовою часткою **-ом(ь)**, напр.: *видєл(ом)* *двєри* (I, 6); *позву заложило(м)* (II, 16 зв.), а так я, уря(д) ... *читалом* (III, 35), я, во(з)ны(и), *видєло(м)* (30 зв.), *апєляции нє допустиломъ* (IV, 29) і т. ін. Мабуть, це гіперичні форми, що з'явилися внаслідок відштовхування від польських форм на **-em**, в яких є помилково вважалося похідним із **ъ** (пор. пол. *sep* — укр. *сон* і под.). Форми чоловічого роду на **-ом(ь)** посередньо

свідчать про те, що в живій мові вже переважали форми минулого часу без допоміжних дієслів і особових часток.

Звичайними в досліджуваних текстах є форми давноминулого часу, напр.: *приеха(л) єсми бы(л)* (I, 5 зв.), *присла(л) бы(л)* (39 зв.), *приеха(л) бы(л)* (39 зв.), *привезли были* (III, 25 зв.), *одослалъ былъ* (IV, 4), *выдало(м) был* по(з)-вы (7 зв.) тощо.

Актові документи видаваного збірника засвідчують значну кількість прислівників і прислівникових словосполук, напр.: с полского рускою мовою *слово в слово* вписати казал (I, 1), замордовали *насмє(р)ть* (4), *в полночи* (5), *напере(д)* узяли (5 зв.), *неподалеку* ω(т) Вилска (5 зв.), и все *ωгуло(м)* ω(т)-провадили (5 зв.), *эъго(ла)* ве(с) зби(т) [6], *проч* ити казали (11); у пя(т)ницу, праве *ω полу(д)ни* (13 зв.), *зделека* (!) виде(л) (21 зв.), почавши *споранку* а(ж) до нешто(р)ное години (33), ужили є(с)мо з *убосторонь* люде(й) добры(х) (37 зв.), *понедалеку* ω(т) Росо(х) (38), [з] землею мешаную *наполы* (38), при(с)ла(л) клячу ... *зрыжа* плє(с)нивуую (45 зв.), куля *навыле(т)* вы(ш)ла (II, 26 зв.), *поча(в)ши з лета* и (з) *ωсени* (27 зв.), *безъпотомне* с того света зше(д)шы (III, 7), належности... *здавна* прыналежацьє (9 зв.), *ста(м)ту(л)* ω(д)єха(л) (12 зв.), *кляча зворона* гнѣдая (15), ω(т) головы все тело *стилу* збитое (21), *повѣторе* (27 зв.), се... *виши(р)* и *вдо(л)жъ* ωны(х) ростягає(т) (IV, 9), *потрикротъ* (22), *вча(с)* даль (28 зв.) та ін.

Дуже часто використовуються в досліджуваних текстах діеприсялівники, напр.: *прихилияючисє* (I, 2 зв.), *будучи* (3 зв.), *зобравши* (13), *чинєчи* (17), *почавши* (33); *постановившиє* (III, 3), *хотєчи* (26 зв.), *ωсве(т)чивши* (III, 11 зв.), *нає(з)джаючи* (24), *просєчи* (33 зв.), *ступуючи* (IV, 4), *бачачи* (11) і т. д.

Пам'ятки багаті різними приєменниковими конструкціями, напр.: *за вла(ст)ны(м) розказанєм*, *волею* и *ведомостю* (I, 4 зв.), *в голове* рана о(д)на *подле уха* (6), *ис полгаков* постреляны (8 зв.), *на... дорозе*, *противъ* *пасєки* (12), *ку... пожитку* своєму ωборочати (12), *межи* *лозами* (12), *змежи* тих *межобо(и)цо(в)* (12), *с полями*, *з огородами* (13), *подле ωгорода* (14), *коло двора* (15), *коло воро(т)* (15), *подле нивы* (15 зв.), *неподалеку* *пасєки* (15 зв.); *по реви-зорев* (II, 1), *по розных* *ωсоб* (3), *через* усю *зиму* (28), *чере(з)* *мєш(и)а(н)* (50 зв.); *у Лазара*, *ув ωмє(л)яна* (III, 26); *при себе* *ωсвєдъчивъшиє* (33 зв.); *одъ которого* декрету (IV, 30 зв.), *межы* *добрами* (36 зв.); *по усипаню* *копъцовъ* (42) і т. п.

На відміну від книг початку XVII ст. (1605 та 1609 рр.), книги середини XVII ст. (1643 та 1649—1650 рр.) характеризуються внесенням в український текст елементів латинської мови — як окремих слів і зворотів, так і цілих речень. Ці елементи в окремих випадках є справжньою макаронічною мовою, наприклад: *ωповєда(л)* и *солєнитє(р)* [зокрема] *протє(с)това(л)є* (III, 6 зв.), и *жебы* напоतो(м) в *долъгахъ* своихъ *ако(и)* шкоды не поносилъ *итєрум атѣкъвє итерумъ* [знову і знову] *све(д)чытьє* и *манифєстуетъ* (13 зв.); до *ωста(т)-него* *крису жи(т)я* *ωны(х)* *инъ* *пацифика* *посє(с)сиωнє* *єтъ* *узифрукту* [в спокійному володінні і користуванні] (IV, 33 зв.), *рацыωнє* *виоляте* *секурытати(с)* *юдицы(и)* *презє(н)ти(с)* *са(л)ви(с)* *бєнєфиции(с)* *пацїє(н)цыу(м)* [у зв'язку з порушенням безпеки суду, зберігаючи вигоди потерпілих] (49 зв.) тощо.

В антропонімії досліджуваних пам'яток значний інтерес становлять засоби іменування представників різних соціальних груп населення. Наші документи відбивають соціальну диференціацію в функціонуванні окремих типів антропо-

німів. Так, при найменуванні осіб, представників соціальної верхівки (князів, великих землевласників, урядових осіб, шляхти тощо) використовувалися антропонімі сполучення (насамперед тричленні та чотиричленні), що за традицією розглядалися як своєрідний атрибут пошани і соціальної вищості: князя *Романа Нарыму(н)товича Ружи(н)ского* (I, 2 зв.), *Григорє(у) Сафоновича Кочуровски(у)* (II, 5), урожоны(х) пано(в) *Василя* и *Ивана А(н)дрєвичовъ Трыто(л)ски(х)*, брати урожоное (III, 6 зв.), пана *Ада(ма) Тиши-Биковъско(г)ло* (IV, 1,2 зв.), пна *Адрєя* з *До(м)бровицы Фи(р)лея*, каштеляна *Бє(л)зского* (I) (пор. ще *Бє(л)зски(у) Фирле(у)* з *Домбровицы Адрє(у)* (2, 3).

Поряд із такими ускладненими найменуваннями зустрічаються і двочленні та одночленні найменування осіб соціальної верхівки, якщо про них вже йшла мова в тексті документа: пна *Бє(л)зско(г)ло* (IV, 3), пновъ *Тишовъ* (2 зв.), его мло(с)ти княжати *Януша Ѡ(с)тро(з)ского* (II, 44), кнжато(м) ихъ м(л). *Каролеви*, *Самоелеви* и *Еврузыне*, панъне, *Корецки(м)* (IV, 7 зв.), пна *Лва Лясоты* (I, 14 зв.) і т. п.

Дещо відмінно іменувалися жінки — представниці панівного класу. До дво- або тричленної форми для означування особи додавалися ще й ім'я та прізвище чоловіка (іноді лише ім'я або лише прізвище): *Бєлошицковна Полагя Ги(р)мановна* (I, 17 зв.), пнеє *Полонии Кочуровско(г)ло Ки(р)дєєвое Лемешовое* (II, 3), *Полонєя Сафоновна Ки(р)дєєвая Лемешовая* (II, 3 зв.), *Харленская Щасная Катєрина Збаразская* (II, 3, 32 зв., 33), пнє(и) *Маруши Хрє(б)товичо(в)не А(н)дрєєво(у) Нємиричов(оу)* (I, 16), небо(ж)чки *Ѡлены Махари(н)ского пє(р)шого ма(л)женъства Бо(г)дановое Ли(ш)ковъское*, а вѣторого *Миколаіовое Ка(з)новъское* (III, 35) тощо.

Цікавим, на наш погляд, є факт залучення додаткової атрибуції за допомогою топонімів при означуванні осіб: *Рєпъко(в)ски(у)* з *Рєпкѡ Винцєнъты(у)* (I, 46, 46 зв.), *Ма(т)вє(у) Нємири(ч) на Ѡлє(в)ску* (I, 3 зв.), *Потоцъки(у) с Потока Якуб* (IV, 16), *Конєцъпо(л)ски(у) на Конєцполю Станислав* (IV, 37 зв.), пнїю *Зофєю с Кара(б)чева кнегиню Ружинскую* (I, 2 зв.), панє(и) *Кры(с)тыны з Лого(и)ска Ты (ш)[кє]вичовъны Конъста(н)тиново(у) Елъцово(у)* (III, 11), панєи *Анъне з Кєорая Чуриловне Ѡдриво(л)ско(у)* (IV, 39 зв.), панєи *Гєофили с Хоцимира Хмєлєцъкои*, вєоводино(и) кїєвъско(и) (IV, 24 зв.).

Інакше іменуються представники простого люду, трудящі. Як правило в документах називаються лише їх імена або імена та прізвиська: именємъ славе(т)ны(х) *Сєня Тєсли*, *Грицъка Лобчєнъка* и *Калина Мєлника... мє(ш)чанъ кграно(в)ских* (IV, 48 зв.— 49), мєнованы(и) *Панюта* (I, 15 зв.), по(д)даные иса(и)ко(в)ские и могилевские на (и)мє *Сємє(н)*, *Макси(м)*, *Е(в)хи(м) Личєвичи*, *Кузма*, *Е(с)ко*, *Пє(р)шко*, *Фє(д)ко* (I, 10 зв.), виде(л) єсми чло(в)ка є(г)ло на (и)мє *Ѡпанаса* (II, 10).

При ідентифікації цих осіб залучалися також різні додаткові відомості: *Гри(ц)ко*, *зят Пастухов* (II, 19 зв.); *Ѡлицє(у)*, *Сидораши(н) свояк* (II, 19), *Грицъка*, *Данилового паробъка* (III, 20 зв.) і т. ін. Відповідно ідентифікувалися й жінки: А з(с) по(д)сусє(д)ков белоцких: *Га(в)рилиха*, *Шєвєлиха... Дєвоч(ч)иха... Иваниха* (II, 20), *у Ѡлихъвирихи*, *вдовы* (III, 25 зв.) тощо.

Видавані тексти транслітеруються за «Правилами видання пам'яток української мови XIV—XVIII ст.», підготовленими М. М. Пещак і В. М. Русанівським, однак:

а) збережено всі варіанти е (є, е, е);

б) релікти дієслова **бути** у формах колишнього перфекта у постпозиції при дієсловах пишуться разом, у препозиції та при інших частинах мови — окремо;

в) аналогічно пишеться частка **ся** із дієсловами, дієприкметниками та дієприслівниками;

г) пунктуаційні знаки розставляються відповідно до правил сучасного українського правопису;

Для полегшення користування збірником до нього додаються переклади латинських словосполук і неузвичаєних окремих латинських слів, а також покажчики топонімів, антропонімів, словник малозрозумілих слів та список скорочень під титлами і звичайних скорочень.

Передмову до збірника написали В. В. Німчук та К. С. Симонова.

Тексти підготували: В. В. Німчук (I книга), К. С. Симонова, В. Ю. Франчук (II книга), В. М. Русанівський (III книга), Т. К. Черторизька (IV книга). Покажчики до видання уклала К. С. Симонова.

* * *

Укладачі висловлюють щирю подяку працівникам Центрального Державного історичного архіву УРСР за допомогу у підготовці цього видання, а також кандидатам філологічних наук Кобіву Й. У., Содоморі А. О. та старшому науковому співробітникові ЦДІА УРСР Яковенко Н. М., які здійснили переклад латинських виразів, що зустрічаються у пам'ятці.

**АКТОВА КНИГА
ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ
1605 р.**

[Справа пана Лядовича]¹

... за вла(ст)ны(и) до(л)гъ сво(и) ему позычили... у закладу пя(т)со(т) золоты(х) по(л)ски(х) а к том[у]... лоє рече(н)я слова его мл(с)ти, чого собе шацує(т) пя[т]сот золоты[х] по[л]с[ких]...² ли и платити ви(н)ни зо(с)тали ю(ш).

То все проти(в)ко поменены(м) и(х) мл(с)тямъ пно(м) Е(л)цо(м) его мл(с)ть па(н) Лядови(ч) с Хилина све(т)чи(л) и протє(с)това(л), ѿферующисе у то(м) проти(в)ко и(х) мл(с)ти дале(и) по(с)тупова(т) во(д)ле ли(с)ту-запису и(х) м(л). пно(в) Е(л)цо(в), пну Лядовичу даного.

И яко(ж) проси(л) мене ѿ прида(н)е во(з)ного на увязова(н)е у добра и(х) мл(с)ти вы(ш) помененые.

Я на тую справу во(з)ного с [по]ви(н)но(с)ти уря(д)у моего прида(л) є(с)ми Семена Ми(н)ко(в)ского.

А тоє оповеда(н)е его мл(с)ти пна Яна Лядовича с Хилина до кни(г) г(с)дрьски(х) житоми(р)ски(х) записати є(с)ми каза(л), што є(ст) записано.

*№ 2. Справа пна Кры(ш)тофа Белобре(з)ского
з ма(л)жо(н)кою своею.*

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 6 дня.

На вряде его короле(в)ское м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)о] передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), постанови(в)-шисе ѿчеви(с)то, шляхе(т)не урожоны(и) его мл(с)ть па(н) Кры(ш)тофъ Бело-бре(з)ски(и) устне и доброво(л)не со(з)на(л) и при ѿчеви(с)то(м) со(з)на(н)ю свое(м) поклада(л) листь-запи(с) сво(и) доброво(л)ны(и) с печа(т)ю и с по(д)-писо(м) руки своеє, такъже с печа(т)ми и с по(д)писо(м) рукъ люде(и) за(ц)ны(х), в ни(м) менованы(х), ма(л)жо(н)це его пне(и) Раине Мощени(ц)ко(и) ѿ(т) него

¹ Частина справи (в оригіналі немає номера акта).

² Крапками позначено заліті чорнилом, вицвілі і вирвані місця, а також непрочитані слова в рукописі.

на суму пнзе(и) и на мае(т)но(с)ти в то(и) сумѣ в то(и) сумѣ [!] ε(и) заведеные даны(и), ω чо(м) все(м) шире(и) и достато(ч)не(и) то(т) листь в собе ω(б)мо(в)ляе(т).

И проси(л), абы приня(т) и до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г(с)дрьского и проси(л), абы приня(т) и до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г(с)дрьского [!] Житоми(р)-ского уписа(н) бы(л), которого (м) приня(в)ши, до кни(г) с по(л)ского рускою мовою слово в слово вписати каза(л), которы(и) такъ се в собе маеть:

Яз, Кры(ш)тофь Бялобре(з)ски(и), вы(з)наваю са(м) на себе ты(м) ли(с)-то(м), доброво(л)ны(м) записо(м) своимъ, и(ж) тую, которая мае(т)ность, лежачую въ воево(д)стве Кие(в)ско(м), а (в) волости Браги(н)ско(и) лежачую [!], на(з)ви(с)ко(м) Дво(р) Пожа(р)ко(в), село Гри(ш)ково, село Слободу Сквятовъ-скую и пя(т) по(д)даны(х) и ме(ч)нико(в) ω(т)чичовъ // ... [бо](р)тными на(з)-ви(с)ко(м) Ра(и)сово до того (ж) нале{жачее}... [чоты]риста копъ гроше(и) ли(ч)-бы лито(в)ское правом... Корубутовича Вишневе(цк)о(г)ло и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти... ады [...] чо(в)ны³ ωбо[и]ма, споле(ч)не заведеного в мо(ц) владзу и в ужива(н)е урядо(в)не ω(т) и(х) мл(с)ти поданою, которое ε(с)ми са(м) споко(и)не чере(з) ле(т) немало ужива(л), яко ω то(м) право мое, мне служащее, шире(и) в собе ω(б)мо(в)ляеть.

Маючи тую во(л)но(ст) с права по(с)политого са(м) яко хочечи шафова(т) доброво(л)не а не примушоны(и), умы(с)ли(в)ши ма(л)жо(н)це свое(и) мило(и) пне(и) Раины Мощени(ц)ко(и) и пото(м)ко(м) еε, зо (м)ною спложоны(м), тую суму звы(ш) помененую, чотыры(с)та копъ гроше(и), дарова(т) те(ж) она на себе и пото(м)ки свое а ни жа(д)не бли(з)кие и кре(в)ные мои...⁴ Ничого не зоставуючи ани заховуючи, ты(м) нинѣ(ш)ни(м) записо(м) своим(м) даю, дарую часы ве(ч)ными тую мае(т)но(ст) всю звы(ш) помененую, на которо(м) тая сума вся оны урядо(в)не пре(з) во(з)ного зара(з), пушаючи права свое(г)ло, всего мне пе(р)ве(и) служачого, уступую на ни(х), вливаю [и] ωного се зрека(м).

Мае(т) уже и буде(т) мочи ма(л)жо(н)ка моя с пото(м)ки (своими) такъ за право(м) и(х) мл(с)ти слу[га](м)⁵, яко те(ж) и за ты(м) ω(т) мене влиты(м), тое то мае(т)ности вси та(к) в речи, яко и во (в)се(м) зо (в)шелякою мае(ст)но(ст)ю рухомою, бы(д)ло[м] рогаты(м) и нерогаты(м), яко те(ж) и спрято(м) домовы(м) в не(и) будучи(м), яко сво(и) вла(ст)ны(и) ужива(т), ωною шафова(т), во(д)-лу(г) уподоба(н)я своего ωбороча(т) до ле(т) и часу зупо(л)ного вы(и)стья [?] в праве то(м), ω(т) его мл(с)ти ωписано(г)ло, а(ж) до выкупе(н)я и сумы звы(ш) помененое чотыри(с)та копъ гроше(и), з нагороже(н)ε(м) накладо(в) и при чинε(н)ε пожи(т)ко(в) и будова(н)ε по(д)лу(г) ωбовя(з)ко(в) ω(т) и(х) мл(с)ти доброво(л)не на себе приняты(х) заплати(т) маеть.

А я ю(ж) и с пото(м)ки своемы в (тои) сумѣ по выкупе(н)ю [?] пре(з) ни(х) взято(и) вступуватисε⁶ не ма(м), ани буду мо(г) и никому и(н)шому, ты(л)ко

³ Піврядка в тексті виврано.

⁴ Після цього досить великий інтервал. Очевидно, витерте слово. Текст виліяний, прочитати неможливо.

⁵ Текст виліяний.

⁶ Тут виправлення, було *вступуючисε*.

преречено(и) ма(л)жо(н)це моє(и) и пото(м)ко(м) єє ω(т) и(х) мл̃(с)ти належати и служити має(т).

И на то (м) да(л) (то)[т] ли(ст) ма(л)жо(н)це моє(и) и пото(м)ко(м) єє по(д) печатью моєю и рукою мо[єю] вла(ст)ною писаны(и) и по(д)писаны(и).

При чо(м) будучи и того добре ведомы пнове а приятели мои за у(ст)ною и ωчеви(с)тою про(з)бою моєю печати свои прити(с)ну(в)ши⁷, руками своими по(д)писа(в)шисе, до него рачили и(х) м(л). па(н) Микола(и) Ха(р)ли(н)ски(и) на Ѡ(с)троглядича(х), па(н) Станисла(в) Ха(р)ли(н)ски(и) на Ха(б)не(м) а па(н) Хори(з)ва(н).

1 зр.

Писа(н) в Брагине року тисеча ше(ст)со(т)ного третего, м̃(с)ца ω(к)тобра, ше(ст)на(д)цатого дня. // В того листу запису печате(и)... [Bia]łbreskū reka własną pieczętarze]...⁸ [re]ką swą pieczętarz proszonū Stanisław... własną reka pieczętarze, Chorizwan reka swą.

Ко[то]рое ωчеви(с)тое со(з)на(н)є его м(л). п̃на Бялобре(з)ского и то(т) ли(ст)-запи(с) его доброво(л)ны(и) до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ско(г)[o] Житоми(р)ского приня(т) и слово у слово уписа(н) є(ст).

*Справа п̃на Бялобре(с)кого
зъ его м(л). кн̃земъ Романо(м) Ружи(н)скимъ.*

Року 1605, м̃(с)ца г̃(н)вара, 6 дня.

На вряде его королевское мл̃(с)ти замку Житомирского передо (м)но[ю], Федоро(м) Щуровски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)скимъ, постанови(в)шисе очеви(с)то, шляхетны(и) па(н) Кры(ш)тоф̃ Бялобрес(с)ки(и) пи(л)но(ст)ст [!] свою з освє(т)че(н)є(м) чини(л) на уроженого его м(л). кн̃зя Романа Нарымо(н)товича Ружинского ω незаплаче(н)є до(л)гу позычного, сумы и(с)-то(т)ное, пятисо(т) золоты(х) по(л)ски(х), за декрето(м) трибуна(л)ски(м) тепер, в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)со(т) че(т)ве(р)то(м), в Люблине сужоны(м), сказаны(х).

А то по(д) закладо(м) таковое (ж) сумы и(с)то(т)ное звыш поменєное, которую зара(з) на ни(м) сказа(л) и в незаплаче(н)ю сумы исто(т)ное, которая заплата тоє сумы мєла бы(т)[и] на д[є]н̃ь и свято ры(м)ское Тре(х) Кроле(в) на вряде Житоми(р)ски(м). То(и) то заплате преречоны(и) па(н) Бялобре(с)ки(и) дня и свята поменєного, поча(в)ши ω(т) пора(н)ку а(ж) до нешпо(р)ное звыклоє години, пи(л)нуючи заплаты сумы поменєное яко о(т) самого кн̃зя Ружи(н)-ско(г)[o], та(к) и посла(н)ца его дочекати не могучи, прихиялючисє та(к) до запису свое[o], яко и до декрету трибуна(л)ского ω суму пропалюю за незаплаче(н)є(м) и уищ(є)(н)є(м) спо(л)на ω тисечу золоты(х) и сказу на две(с)те гроше(и) ли(ч)бы лито(в)ское ωшацованые све(т)чи(л)сє и тоє свое ω(с)вече(н)є² проси(л), абы было принято и до кни(г) к̃гро(д)ски(х) записано//.

⁷ Переправлено з іншого слова.

⁸ Текст пошкоджений, край аркуша відірвано.

3. [Справа пана Крыштофа Вилкги]
и ма(л)жо(н)ки е[го]...⁹.

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 7 дня.

На вряде е(г)[о] к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Фёдо-ро(м) Шу(р)о(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житом(р)ски(м), ста(в)ши о(ч)еви(с)то, уро(ж)о(н)ны(и) ¹⁰ его м(л). па(н) Кры(ш)тофъ Вилкга о(п)оведа(л) и све(т)чи(л)се са(м) о(т) себе и именьмъ ма(л)жо(н)ки своее пее ¹¹ Катерыны Хро(н)сто (в)ское на его м(л). кнзя Романа Нарыму(н)товича Ружи(н)ского и на ма(л)жонку м(л). пню Зофею с Кара(б)чева кнегиню Ружинскую о то,

и(ж) и(х) мл(с)ть о(б)ое спо(л)не на запи(с)-ли(ст) сво(и) доброво(л)ны(и), во(д)лу(г) права спра(в)лены(и), позычи(в)ши пе(в)ное сумы пнзе(и), то е(ст) по(л)шо(с)ты тисечи золоты(х) по(л)ски(х), у помененого е(г)[о] м(л). пна Ви(л)к-ги и ма(л)жо(н)ки е(г)[о] м(л). и (в) то(и) суме пнзе(и) мае(т)но(ст) свою въ волости Котеле(н)ско(и) село Галчин в мо(ц), в де(р)жа(н)е за(с)та(в)ны(м) о(б)ы-чае(м) пе(в)ны(м) роко(м) подали и поступили.

Которое то мае(т)но(с)ти во(д)лу(г) того (ж) о(б)лику и запису того его м(л). кн(я)зь Ружи(н)ски(и) з ма(л)жо(н)кою своею, не о(т)да(в)ши менованое всео спо(л)на сумы пнзе(и) по(л)шо(с)ты тисечи золоты(х) по(л)ски(х), менили з рукъ и(х) м(л). пна Ви(л)кги и ма(л)жо(н)ки его м(л). та(к) сами чере(з) себе, яко те(ж) и ни чере(з) слугъ свои(х) не о(т)о(и)мова(т) и о(в)ше(м) о(т) вшеляки(х) кри(в)дъ и перешко(д) яки(х) ко(л)векъ о(с)объ борони(т) и заступова(т), яко о(т)о(м) шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) то(т) же запи(с) и(х) м(л). ре(ч) в себе шире(и) замыкае(т).

То па(к) его м(л). кнзь Ружи(н)ски(и) и ма(л)жо(н)ка его м(л). о(б)ое спо(л)-не, пропо(м)не(в)ши доброво(л)ного запису свое(г)[о] и (в)си(х) о(б)ова(з)ко(в) и вару(н)ко(в) пра(в)ны(х), в не(м) о(п)исаны(х), ани сумы менованое, по(л)-шо(с)ты тисечи золоты(х) по(л)ски(х), все спо(л)на не о(т)да(в)ши, менованую мае(т)но(ст), село Га(л)чинъ, року тепе(р) идучо(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, пятого дня, через служебника свое(г)[о] а вря(д)ника ко-теле(н)ского Яна Заклику и Макара, во(и)та котеле(н)ско(г)[о], с которыми бо-я(р) и стре(л)цо(в) было немало, на себе вси(х) по(д)даны(х) з моцы владзы и послуше(н)ства и(х) м(л). и зо (в)сими пожит(к)ами о(т)няли и (с) спокоиного де(р)жа(н)я мо(ц)но, к(г)ва(л)то(м) выбили.

2 зв. За которы(м) // к(г)ва(л)то(в)ны(м) о(т)ня(т)емъ... ¹² [мал]жо(н)ки его м(л). ли(ст)-запи(с) сво(и) на ру ¹³... Ви(л)дзе и ма(л)жо(н)це его мл(с)ти плаче... и кото[ры]... [ти]сечу золоты(х) по(л)ски(х).

⁹ Текст вирвано.

¹⁰ Потрібно *уро(ж)о(н)ны(и)*.

¹¹ Очевидно, *пнзе*.

¹² Текст вирвано.

¹³ Текст вирвано.

И проси(л) его м(л)., абы тая протє(с)тацяя была принята и записана, што є(с)[т] записано.

При которо(м) ѿ(с)вє(т)чє(н)ю и ѿповєда(н)ю заразо(м), ту(т) же, ѿчєви(с)-то ста(в)ши передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), шляхе(т)ны Григоре(и) Гуляни(ц)ки(и), єнера(л) во(з)ны(и), со(з)на(л) тые слова, и(ж), де(и), я, маючи при себе шля(х)ту, люде(и) добры(х) пна Матея Высоки(н)ского а пна Яна Барано(в)ского, бы(л) єсми на потребе пна Крыштофа Вилкги и ма(л)-жо(н)ки его м(л). пнєє Катєрыны Хро(н)сто(в)ское в селе Га(л)чине.

Га(м) же мною, во(з)ны(м), и шля(х)тою менованою ѿповєда(л) и све(т)чи(л) его м(л). па(н) Вилкга са(м) ѿ собе и имєне(м) ма(л)жо(н)ки своеє на его м(л). кнзя Романа Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ку его м(л). пнюю Зофею с Кара(б)-чєва ѿ то,

и(ж) в року нинє(ш)нє(м), тисєча ше(ст)со(т) пятомь, м(с)ца ге(н)вара, пятого дня, насла(в)ши уря(д)ника свое(г)[o] котєлє(н)ского Яна Заклику з Макаро(м), во(и)то(м), и (з) многи(ми) буя(р)ми, стрє(л)цами на село Га(л)чинь, та(м) же заразомь чере(з) того слугу свое(г)[o] и во(и)та котєлє(н)ского вси(х) ѿ(т) мала до велика по(д)даны(х) га(л)чи(н)ски(х), зо (в)сими пожи(т)ками, на себе не ѿ(т)да(в)ши сумы пнзе(и) по(л)шосты тисєчи золоты(х) по(л)ски(х), в которо(и) сумє пнзе(и) заведена была тая має(т)но(ст), село Га(л)чи(н), за(с)та(в)-ны(м) ѿбычає(м), мо(ц)но, кгва(л)то(м) ѿ(т)няли и [з] (с)поко(и)но(г)[o] де(р)-жа(н)я и ужива(н)я ты(х) по(д)даны(х) выбили, яко ѿ то(м) ширє(и) протє(с)-тацяя ѿриина(л)ная на вряде Житоми(р)ско(м) ѿ то вперє(д) учинєная рє(ч) в собе замыкає(т); ѿ што сє все, яко сє выше(и) помєнило, его м(л). па(н) Вилкга имєне(м) свои(м) и имєне(м) ма(л)жо(н)ки своеє мною, во(з)ны(м), и шля(х)тою менованою ѿ(с)вє(т)чи(л).

А такь чо(г)о (м) на то свое даю со(з)на(н)є до кни(г) врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ского с печат(ю) моею и с по(д)писо(м) руки вла(ст)ное.

Писа(н) в Житомиру року тисєча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(в)вара¹⁴, сємо(г)[o] дня. Григоре(и) Гуляни(ц)ки(и), єнора(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Киевьско(г)[o], рукою вла(с)ною.

Которое то ѿчєви(с)тое ѿповєда(н)є и ѿсвє(т)чє(н)є его м(л). пна Вилжино, та(к)же и ѿчєви(с)то со(з)на(н)є во(з)ного до кни(г) врядовы(х) замьку г(с)дрь-ского Житоми(р)ского принято и записано єсть. //

[Справа пана Нємирича

зъ его мл. кнзємъ Ружинскимъ]¹⁵.

[Року 1605, м(с)ца ген]вара, 7 дня.

...[Яв]и[в]шисе на (в)ряде его кр.[мл.] [замк]у Житоми(р)ского прєдо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м), его м(л).

¹⁴ Помилка: треба ге(н)вара.

¹⁵ Справа без номера в оригіналі; текст вирвано.

па(н) Ма(т)фе(и) Немири(ч) на Ол(е)в)ску чини(л) о)поведа(н)е на его м(л). кнзя Романа Нарымо(н)товича Ружи(н)ского о то(м),

и(ж), де(и), в року тепе(р) неда(в)но минуло(м), тисеча ше(ст)со(т) че(т)ве(р)то(м), маючи я за о(б)ликго(м), ли(с)то(м) ко(м)промиса(р)ски(м), в Кивеве на ро(ч)ка(х) к)ро(д)ски(х) кие(в)ски(х) ноябровы(х) учинено(м) и при(з)на(н)о(м) пере(д) урядо(м) к)ро(д)ски(м) Кие(в)ски(м) в року то(м) же, тисеча ше(ст)со(т) че(т)ве(р)то(м), на поправе(н)е грани(ц) к)ру(н)то(в) мои(х) И(в)ни(ц)ки(х) з) к)ру(н)тами его м(л). кнзя Ружи(н)ского Котеле(н)скими и Воли(ц)кими чере(з) пе(в)ны(х) прияте(л), которы(х) собе на те(р)ми(н), в ли(с)те межи нами даны(м), пособи(т) буде(м) могли, яко (ж) того те(р)мину в ли(с)те помененого я, будучи пиленъ, пособиле(м) приятеля до тое справы его мл(с)ти п)на Адама Олизара Во(л)чкевича, а его м(л). кнзь Ружи(н)ски(и) з) стороны своее его м(л). п)на О(с)тафияна Ти(ш)кевича, старо(с)ту ля(и)ского, и та(м) на ме(с)т)цу, в то(м) листе о)писано(м), з обу сторо(н) пе(р)соналите(р) ставили(с)мисе я(к) сами о)собами своими, та(к) и (з) и(х) м(л). п)ны приятели нашими звы(ш) поменеными; которые то и(х) м(л). п)нове приятели наши в речи чере(з) и(х) м(л). о)сужено(и) и вына(и)дено(и) на пи(с)ме ли(с)ту судового межи на(с) не дали. А и(ж) ся досы(т) ли(с)ту межи его м(л). кнзе(м) Ружи(н)ски(м) а мноу не стало, проси(л) его м(л). па(н) Ма(т)фе(и) Немири(ч), абы тое его о)поведа(н)е и пи(л)но(ст) была до кни(г) записано [!], што (м) записати каза(л), яко (ж)е записано.

4. *Справа п)на Па(в)ла Кору(ц)ского с п)ном Миколае(м) Велекгло(в)ски(м).*

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 8 дня.

3 зв. На вря(д) г)д)р)ски(и) Житоми(р)ски(и) пере(д) мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, на то(т) ча(с) наме(с)тника по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, слуга его м(л). п)на Па(в)ла Кору(ц)кого шляхе(т)ны(и) Ма(р)тинъ Де(н)деши(и) привози(л) трупа, тело // забитого слуги пререченого п)на Па(в)ла Кору(ц)кого шляхе(т)ного Во(и)теха Бакгинского, при которо(м), стоячи о)чеви(с)то, имене(м) п)на своего его мл(с)ти п)на Кору(ц)ко[го]¹⁶ о)поведа(л) и о(б)те(ж)ливие жалова(л) на его м(л). п)на Яна Велекгло(в)ско(г) [о] о то(м), и(ж), де(и), року тепе(р) неда(в)но про(ш)лого, тисеча ше(ст)со(т) четве(р)того, м(с)ца декабра, два(д)цатого дня, к)гда, де(и), менованы(и) небо(ж)чикъ слуга его мл(с)ти п)на моего Во(и)те(х) Бакги(н)ски(и) во (и)ме(н)ю селе Соко(л)чи, де(р)жавы его м(л). п)на Кору(ц)кого, зо (м)лы на шо(л) доброво(л)ною дорогою до двора

¹⁶ Слово пошкоджено

па(н)ского, то пакъ слуги мл(с)ти пна Яна Велекгло(в)ского, меновите Я(н) Бу(х)но(в)ски(и), Ива(н) Пригода и бра(т) его Игна(т) из ы(н)шими помо(ч)ника(ми) своими, за волею, ведомо(ст)ю и вла(ст)ны(м) росказа(н)е(м) пна свое(г) [о] его м(л). пна Яна Велекгло(в)ского, заступи(в)ши ему дорогу поконе(ц) гребли, та(м) же его бе(з)ви(н)не, окру(т)не а нелюто(с)тиве забили и замо(р)довали насме(р)ть.

И проси(л) ѿ прида(н)е во(з)ного такъ на ѿгледа(н)е, яко и на ѿ(б)вола(н)е то(г) [о] тела забитого и замо(р)дованого. Я (м) ему до тое справи прида(л) во(з)но(г) [о] енера(л)ного шляхе(т)ного Григо(р)я Гуля(л)ни(ц)кого, которы(и) на то(и) справе бы(в)ши и постанови(в)шисе ѿчеви(с)то передо(м)ною на вряде того (ж) дня, на дате выше(и) мѣменованого [!], ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я свое(г) [о] кви(т) по(д) печа(т)ю и с по(д)писо(м) руки своее писаны(и) тыми словы пода(л).

Яз, Григоре(и) Гуля(л)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дръского Житоми(р)ского, [иж] року тепере(ш)него, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, ѿ(с)мо(г) [о] дня, бы(л) е(с)ми на (с)праве и потребе его м(л). пна Па(в)ла Кору(ц)кого в дворе его к(р). мл(с)ти житоми(р)ско(м). Та(м) же, за ѿказа(н)е(м) и ѿ(т)воже(н)е(м) слуги его м(л). пна Кору(ц)ко(г) [о] шляхе(т)ного Ма(р)тина Де(н)деши, виде(л) е(с)ми тело забитого слуги его мл(с)ти Па(в)ла Кору(ц)кого, на (и)ме Во(и)теха Бакги(н)ского, на возе привезено(г) [о], в труне лежачого, на которо(м) виде(л) е(с)ми раны, то е(ст) в тылу головы раны две битые киевые спу(х)лые, а на(д) правы(м) око(м), на чолѣ, рану тятую и кривавую, ба(р)зо шко(д)ливую; на руке лево(и) выше локтя рану тятую кривавую; на право(и) руке палець сере(д)ны(и) утяты(и) // прочь; межи плечима две раны штыховы(х), кривавы(х); на уде левое ноги рану тятую кривавую, шко(д)ливую.

Которое то заби(т)е и замо(р)дованье того небо(ж)чика, меновано(г) [о] слуги его мл(с)ти пна Кору(ц)кого, звы(ш) менованы(и) слуга его м(л). Ма(р)ти(н) Де(н)деши(и) мени(л) бы(т) сталое ѿ(т) слу(г) его мл(с)ти пна Яна Велекгло(в)ского, меновите Яна Бу(х)но(в)ско(г) [о], Ивана Пригоды и брата е(г) [о] Игната, которые, де(и), его за волею, ведомо(ст)ю и вла(ст)ны(м) росказа(н)е(м) его мл(с)ти пна Яна Велекгло(в)ского забили и замо(р)довали насме(р)ть, ѿ чо(м) шире(и) и достато(ч)не(и) на протѣ(с)тащи, на вряде учинено(и), ѿписано и доложено е(ст).

По которо(м) ѿгледа(н)ю мое(м) заразо(м) тое тело небо(ж)чика пна менованого слуги его мл(с)ти пна Кору(ц)кого при це(р)кви житоми(р)ско(и) Светого Спаса, при которо(м) погребе менованы(и) слуга пна Кору(ц)кого Ма(р)ти(н) Де(н)деши(и) чере(з) мене, во(з)ного, пере(д) немало лю(д)ми, та(к) шля(х)тою, яко и меша(н)ми житоми(р)скими, ѿ(б)вола(н)е тыми словы учини(л), и(ж) то(т) небо(ж)чик(к), слуга пна Па(в)ла Кору(ц)кого Во(и)те(х) Бак-

ги(н)ски(и), заби(т) и замо(р)дова(н) є(с)ть ѡ(т) слу[г] его м(л) . п̃на Велекгло(в)-ско(г)о вы(ш) менованы(х) Яна Бу(х)но(в)ско(г)о, Ивана Пригоды¹⁷ и брата его Игната и и(н)ши(х) помо(ч)нико(в) и(х), которые, де(и), за вла(ст)ны(м) росказа(н)є(м), волею и ведомо(ст)ю его мл̃(с)ти п̃на Яна Велекгло(в)ско(г)о п̃на своего забили и замо(р)довали насмерть.

А такъ я, во(з)ны(и), што м̃ въ виде(л) и слыша(л) на то (м), ку записова(н)ю до кни(г) в(р)ядовыхъ за(м)ку г̃(с)др̃ско(г)о Житоми(р)ско(г)о даль то(т) мо(и) кви(т) по(д) печа(т)ю моею и с по(д)писо(м) вла(ст)ное руки моеє. Писа(н) в Жи-томиру року тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, ѡ(с)мо(г)ло дня.

Которое ѡповеда(н)є и жалоба менованого слуги его мл̃(с)ти п̃на Коры(ц)кого Ма(р)тина Де(н)деши, имене(м) п̃на его учиненое, та(к)же ѡчеви(с)тое со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) є(г)ло до кни(г) в(р)ядовыхъ замку г̃(с)др̃ско(г)о Житомир̃ско(г)о принято и записано єсть.

5. Справа п̃но(в) Щєниє(в)ски(х)

4 зв.

с п̃номъ // Себе(с)тияномъ Сын̃ъгаєв̃скимъ
и з помо(ч)ника(ми) его.

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 9 дня.

Писали и присылали до в(р)яду его короле(в)скоє м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)о до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ско(г)о, будущого на ме(ст)цу в(р)ядо(в)о(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ско(г)о, зєманє зє(м)ли Кие(в)скоє, вро(ж)онные па(н) Хома а па(н) Ива(н) Ждановичи Щєниє(в)скиє, ѡ(б)те(ж)ливє ѡповедаючи на зєменина зє(м)ли Кие(в)скоє п̃на Саво(ст)яна Сы(н)гає(в)ско(г)о яко голо(в)ного при(н)цыпала и на брата свое(г)ло рожоного п̃на Демида Ждановича, п̃на Фе(д)ора Бо(г)дановича Щєниє(в)ски(х), та(к) те(ж) на Ми(ш)ка а А(н)дрея п¹⁸ Па(ш)ка Сы(н)гає(в)ски(х).

Которы(и) то Савостя(н) Сы(н)гає(в)ски(и) яко при(н)цыпал тоє злоє справы своеє, ве(с)полок з менованы(ми) помо(ч)никами своими, маючи те(ж) при собе стре(л)цо(в) п̃на Станислава Третьяковы(х), по(д)даных его иса(и)ко(в)ски(х), могилє(в)ски(х), а меновите Ку(з)ма Степанови(ч), Макси(м) Иванови(ч), Фе(д)ко Хицови(ч), Семє(н) Иванови(ч), Я(с)ко Пе(р)шкови(ч), Е(в)хи(м) Ничипорови(ч), та(к) те(ж) и стре(л)цо(в) по(д)даны(х) п̃на Дми(т)ра Грозыны(х) Хава(н)ско(г)о з̃ь сєла Си(н)гаєви(ч), меновите Ща(с)но(г)ло, уря(л)ника (его), Ма(р)тина и Ба(р)т̃ка, которые за волею, ведомо(ст)ю и вла(ст)ны(м) росказа(н)єм̃ менованы(х) п̃но(в) свои(х), п̃на Третьяка и п̃на Грозы, на помочи учи(н)ку ниже(и) менованого были и и(н)ши(х) людє(и) немало, помо(ч)нико(в) свои(х), которы(х) было чл̃вка бо(л)ш̃ь три(д)цати, которы(м) ѡни сами имена и на(з)ви(с)ка лєпє(и) ведаю(т) и и(х) знаю(т), в року тепере(ш)нє(м), тисеча ше(ст)со(т)но(м) пято(м), м̃(с)ца ге(н)вара, ѡ(с)мо(г)ло дня, правє в по(л)ночи,

¹⁷ Літеру у виправлено в тексті на **ы**.

¹⁸ Описка, треба **и**.

наѣха(в)ши мо(ц)но, кгва(л)то(м) на маѣ(т)но(ст) вла(ст)ную, село Щение(в), на дома и(х) шляхе(т)ские, не ведати зъ яки(х) причи(н), нареди(в)шисе и ско(м)понова(в)шисе з меноваными бра(т)ею и(х) рожною и стрые(ч)ною и (м)ногими и и(н)шими помо(ч)ника(ми) и по(д)даными и(х), въѣха(в)ши в село Щение(в) на ча(ст) и(х), на дома по(д)даны(х) и маѣ(т)но(ст) и(х), ω(т) мала и до велика, вшелякую брали и грабили, а пото(м) зара(з) кгва(л)то(в)не на дома нши шляхе(т)ские находечи, с по(л)гако(в), з ру(ч)ницъ стреляли.

В которо(м) стреля(н)ю в дому мене, Хома Щение(в)ского, сна моего, у(ч)стивого шля(х)тича Сака Хомица Щение(в)ского, с по(л)гаку ниже(и) пе(р)се(и) на(д) посом(м) впо(л) про(с)трелили навьлетъ, с котореѡ раны жи(в) быти не може(т).

5. А до того по(д)// даны(х) пна Ивана Щение(в)ского, во(з)ного, побиты(х), на(и)пе(р)ве(и) атамана ѡ(го) Федора Юрковича, Микиту Федоровича, Федора Бу(р)ского боярина.

По которо(м) то кгва(л)то(в)но(м) наѣха(н)ю и по змо(р)дова(н)ю того менованого Сака Хомица [!] Щение(в)ского и по зране(н)ю ты(х) по(д)даны(х) менованы(и) Саво(с)тя(н) Сы(н)гаѡ(в)ски(и), набра(в)ши, налупи(в)ши маѣ(т)но(с)те(и) по(д)даны(х) наши(х), все з ы(н)шими меноваными помо(ч)никами своими, вси лупы ниже(и) менованыѡ, котореѡ побрали и полупили у по(д)даны(х) нши(х), забра(в)ши, кгва(л)то(в)не заграби(в)ши и все ωгуло(м) ω(т)-провадили и ωтогнали, завели и заве(з)ли до дому служебника кнѡжати его м(л). пна воеводы кие(в)ского до пна Стефана Бы(ш)по(л)ского до Бы(ш)-поля, неподалеку ω(т) Ви(л)ска лежачого, и на пожито(к) сво(и) ωбе(р)ну(л).

Которы(х) то грабежо(в) та(к) мно(г)[о] починили:

Напере(д) узяли и пограбили у по(д)даного атамана пна Иванова Щение(в)-ского, у Федора Ю(р)ковича, коне(и) трое, две сверепы а трети(и) ко(н) ше(р)-стью гнеды(и), а (с)верепа ω(д)на мыша(с)тая, а другая рыжая, вси трое купленые за се(м)на(д)ца(т) копь гроше(и); воло(в) два ωремы(х), коро(в) три — тоѡ куплено за трина(д)ца(т) копь гроше(и); ωве(ц) стары(х) пе(т)на(д)цатеро — ко(ж)дая куплена по по(л)копы гроше(и). А на не(м) само(м) зняли и злупили жупанъ лязуровы(и) шары(и), куплены(и) за копь две гроше(и).

А (в) друго(г) по(д)даного его Микиты Федоровича взели и пограбили коне(и) двое: ωди(н) ше(р)стью мыша(с)ты(и), а други(и) вороны(и), купленые за копь по(л)третина(д)ца(т) лито(в)ски(х); воло(в) три ωремы(х), коро(в) две — тоѡ куплено все за двана(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х).

А (в) боярина его Федора Бу(р)ского взя(ли) коня ше(р)стью чалого, куплено(г)[о] за ω(с)мъ копь гроше(и) лито(в)скихъ; воло(в) два ωремы(х), коро(в) чотыри, купленые вси за чоты(р)на(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х); ωве(ц) троена(д)цатеро, ка(ж)дая куплена по по(л)копы. А з него само(го) знали [!] жупанъ чи(р)воны(и) каразыевы(и), куплены(и) за копь три и два(д)ца(т) гроше(и) лито(в)ски(х); шапъку, куницею по(д)шитую, купленую за по(л)копы гроше(и).

При которо(м) ωповеда(н)ю пнове Щение(в)ские пре(з) посла(н)ца своего просили ω прида(н)е¹⁹ на ωгледа(н)ѡ ω [!] во(з)ного.

¹⁹ Слово обвѡдене.

Я и(м) з мѣ(ст)ца вряду моего придалѣ(м) во(з)ного енерала зѣ(м)ли Кие(в)-ское шляхе(т)ного Ю(р)я Ивано(в)ского, которы(и) за прида(н)ѣмъ мой(м) та(м) бы(в)ши и того кгва(л)ту и мо(р)ду о(г)леда(в)ши, // ста(в)ши пере(д) урядо(м) за(м)ку Житоми(р)ского, ку записова(н)ю до кни(г), со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) сво(и) по(д) печат(ю) своею и по(д)писо(м) руки своеѣ тыми словы пода(л):

Яз, Юре(и) Ивано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)с(т)ва Кие(в)ского, со(з)наваю на то(м) квите мое(м) ку записа(н)ю до кни(г) его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского, и(ж) року тепере(ш)него, тисеча ше(ст)со(т) пято(г)[о], м(с)ца ге(н)вара, девятого дня, будучи мне приданы(м) з уряду за(м)ку е(г)[о] к(р). м(л). Житоми(р)ского, и(ж) року тепере(ш)него будучого на ме(ст)цу по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского пну Хома и пну Ивану Ждановичо(м) Щение(в)ски(м) на о(г)леда(н)ѣ знако(в) кгва(л)то(в)ны(х) и забито(г)[о] пна Сака Хомича Щение(в)ского. Тогда то(г)[о] дня, девято(г)[о], м(с)ца ге(н)вара, будучи мне на то(и) справе, за о(к)азыва(н)ѣ(м) пна Хома Щение(в)ского, виде(л) е(с)ми в дому его сына его Сака Хомича Щение(в)ского, с по(л)гаку про(с)треленого ниже(и) пе(р)се(и) впо(л) навыле(т), по(д)даны(х) пна Ивана Ждановича побиты(х), помор(р)дованы(х).

На о(т)аману е(г)[о], Федору Ю(р)ковичу, на (х)рыбѣ ранъ шко(д)ливѣ биты(х) чотыри, кро(в)ю насѣлы(х). В голове ра(н) две биты(х), кривавы(х) и руки побиты, зъго(ла) ве(с) зби(т).

А на Миките Федоровичу та(к)же в голове ра(н) две биты(х), кривавы(х), а на руке право(и) ра(н) три, шко(д)ливѣ биты(х).

А на боярину его, Федору Бу(р)ско(м), виде(л) е(с)ми ра(н) две на руке лево(и), шко(д)ливѣ мало ко(с)ти биты(х), в голове рана о(д)на по(д)ле уха, ба(р)зо шко(д)ливая, кривавая.

Которы по(д)даны пна Ивановы тыѣ раны о(к)азыва(ли) и менили себе бы(т) о(т) Себе(с)тияна Сы(н)гаѣ(в)ско(г)[о] и о(т) помо(ч)нико(в) его сталеѣ.

И до того те(ж) са(м) па(н) Иванъ Щение(в)ски(и) мне, во(з)но(му), то о(п)оведа(л) и о(к)азыва(л).

В доме(х) ты(х) по(д)даны(х) его видело(м) двери, о(к)на повыбияны и с по(л)гако(в) постреляны. И те(ж) маѣ(т)но(ст), де(и), ты(х) по(д)даны(х) мой(х) — кони, бы(д)ло, о(в)цы и и(н)шое маѣ(т)но(с)ти немало побрали и двери в комо(р) повыбияны.

При которо(м) кгва(л)това(н)ю о(п)оведали мне па(н) Хома и па(н) Ива(н) Ждановичи Щение(в)ские, и(ж) се тоѣ заби(те) и замо(р)дова(н)ѣ пна Сака Хомича Щение(в)ского, такъ те(ж) кгва(л)то(в)ны(и) ная(з)дѣ, кгва(л)то(в)ное побра(н)ѣ и пограбе(н)ѣ маѣ(т)но(ст)и по(д)даны(х) вы(ш) менованы(х) стало о(т) Саво(ст)яна Сы(н)гаѣ(в)ского и о(т) помо(ч)нико(в) его.

То те(ж) мне о(п)оведали, и(ж) што ко(л)векъ побрали и пограбили маѣ(т)но(с)ти у по(д)даны(х) менованы(х), те(д)ы, де(и), то то(т) вы(ш) менованы(и)//
6 Си(н)гаѣ(в)ски(и) с помо(ч)никами своими тыѣ лупы о(т)огнали, о(т)ве(з)ли и о(т)велил²⁰ и о(т)провадили до дому те(с)тя своего пна Степана Бы(ш)по(л)ско(г)[о].

²⁰ Потрібно *отвели*. Першу літеру л виправлено з іншої.

Которое ω поведа(н)е пно(в) Хома и Ивана Щение(в)ски(х), та(к) те(ж) и со(з)на(н)е во(з)ного е(ст) до кни(г) за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ского, за про(з)бою и(х), записано.

6. *Справа пна Себе(с)тияна Си(н)гаевско(з)[о]*
с пнами Щение(в)скими.

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 10 дня.

Писа(л) и присыла(л) до вряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Матгеуша Кле(м)бо(в)ского, на то(т) ча(с) будучого наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, па(н) Себе(с)тия(н) Сы(н)гае(в)ски(и), ω поведаючи и пла(ч)ливе з утяже(н)е(м) жалуючи на земля(н) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о], на Ивана, во(з)ного, и Хому Ждановичо(в) Щение(в)ски(х), вуе(в) свои(х) рожоны(х), яко при(н)цыпало(в) головны(х), в тые слова,

и(ж), де(и), в року тепере(ш)не(м) идучо(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м(с)ца ге(н)вара, сьмого дня, и гды (м) приеха(л) е(с)ми бы(л) на ме(ш)ка(н)е до мае(т)но(с)ти ча(с)ти своее Щение(в)ское и до по(д)даны(х) тре(х), меновите Федора Ю(р)ковича Лапузы а Микиты Федоровича Лапузыча и Дмитра Волошина, которые, маючи у споко(и)но(м) де(р)жа(н)ю и (в)жива(н)ю ча(с) нема(л)ы(и), ω (т) пно(в) Меле(н)тея, Фомы, Демида, Ивана, во(з)ного, Ждановичо(в) Щение(в)ски(х) и ω (т) вуе(в)ны моее Га(н)ны Федоро(в)ны Щение(в)ского мне чере(з) во(з)ны(х) ча(ст) тую и с по(д)даны(ми) ω (т) ни(х) поданую на ве(ч)ные часы за декрето(м) зе(м)ски(м), которая ча(ст) име(н)я Щение(в)ского принадлежала ма(т)це мое(и) небо(ж)чицы Радосе Ждано(в)не Щение(в)ского, се(с)тре и(х) рожоно(и), и по ма(т)це мое(и) мне яко пото(м)кови зо(с)талую.

И кгда (м), де(и), е(с)ми приеха(в)ши, ста(л)ъ по(д)дано(г)[о] мое(г)[о] у Щение(в)е на (и)ме у Федора Ю(р)ковича Лапузы, припровади(в)ши и приве(з)ши мае(т)но(с)ти немало з дому мое(г)[о] Си(н)гае(в)ского и зложи(в)ши у коморе по(д)даного, са(м) и(з) челя(д)ю, по(д)даными своими, которые зо(м)ною приехали з мае(т)но(с)ти Си(н)гае(в)ское, и, будучи я никому ничего не ви(н)ны(и), покое(м) и право(м) по(с)политы(м) убе(з)печоны(и) и ω (б)варованы(и) будучи, бе(з)пе(ч)ны(и) здоро(в)я и мае(т)ности моеи, ночовало(м) но(ч) у по(д)дано(г)[о] своего покое(м). И кгда уже наза(в)трее рано, у субботу, дня ω (с)мо(г)[о] ге(н)вара, ведаючи ω мне пе(в)ное, Ива(н), во(з)ны(и), Хома Ждановичи Щение(в)ские, звазни(в)шисе на мене самого, неви(н)не пробачи(в)ши напро(д) при(с)то(и)но(ст) права по(с)полито(г)[о], не (д)баючи ничо(г)[о] на пови(н)но(ст), мене, се(с)тре(н)ца своего, хотеци зъ сего света зъгладити.

6 зв. Будучи Ива(н), во(з)ны(и), и(з) ма(л)жо(н)кою своею // и (з) брато(м) свои(м) Хоמוю ω (д)ное рады и воли и спо(л)ного порозуме(н)е(м)ъ, уприси(в)ши себе на помо(ч) слу(г) и по(д)даны(х) у пна Григо(р)я Ке(в)лича а у пна Миколая Да(х)новича, а у пна Яна Се(р)хове(ц)кого, а (в) пна Ба(л)цера Лакге(в)ни(ц)кого, а (в) пнее Романовое Си(н)гуровое ω ко(л)кодеся(т) члвка зъ стре(л)бою, зъ гако(в)ницами и по(л)гака(ми), которые за волею, ведомо(ст)ю и (в)ла-

(ст)ны(м) росказа(н)е(м) менованы(х) пно(в) свои(х) на помочи ниже(и) менованого учи(н)ку были.

И, маючи бра(т)ю свою стрые(ч)ную, на помо(ч) собе, то е(ст) Ивана, Ждана, во(з)но(г)[о], Семеновичо(в) и(з) сыно(м) его Романо(м) а Васи(л)я, Ко(с)тюка Миха(и)ловичо(в) Щение(в)ски(х), Гарасима Ласка, А(н)дрей Пузыря а Ю(р)я Ивано(в)ско(г)[о], енерала во(з)но(г)[о] воєво(д)ства Кие(в)ского, которые сами и с по(д)даными своими были и ины(х) многи(х) помо(ч)нико(в), зобра(в)ши собе люде(и) туму(л)ть немалы(и), могло быти члвка ω двесте, з ро(з)ны(м) ору(ж)е(м), то е(ст), стре(л)бою огни(с)тою, гако(в)ницами, пу(л)гаками, из ру(ч)ницами гу(б)частими и кресовыми сага(и)даками, и(з) луками, з ощепами, и(з) шаблями, с ки(и)ми, с косами, яко до во(и)ны приготова(в)шисе, ω(д)ны(м) разо(м), якобы на де(н) было годи(н) две, припа(д)ши мо(ц)но, кгва(л)то(м) до до(му) по(д)дано(г)[о] моего Лапузы, где са(м) стоя(л) господоу Ива(н), во(з)ны(и), Хома и(з) сыно(м) свои(м) Сако(м) Ждановичи Щение(в)ские сами ωсобами своими и зо (в)си(м) ты(м) люде(м), помо(ч)ника(ми) своими и во(з)ны(м) вы(ш) менованы(м), которые воны сами лепе(и) знаю(т) и имена²¹ ведаю(т), учини(в)ши на(и)пе(р)ве(и) крикъ, гу(к) велики(и), яко ω(д)ны неприятели, почали зара(з) стреля(т) до го(с)поды моеє зъ гако(в)ни(ц) и (с) пу(л)гако(в), з луко(в). Та(м) же за пе(р)вы(м) пострело(м) хлопъца моего на (и)ме Я(н)ка Мазу(р)ка насме(р)ть с по(л)гаку забили и замо(р)довали, а пото(м), добы(в)ши мене самого и с по(д)даными моими, по(и)ма(в)ши, яко ω(д)ны неприятели, били и мо(р)довали. И, приве(д)ши до двора по(д)даного пни Сы(н)кгуровое на (и)ме неякого Миха(л)ка, у вязе(н)е до ла(н)цуха всадили и трима(в)ши у везе(н)ю мене годи(н) две, а пото(м) высадили з ла(н)цуха и, выве(д)ши на улицу, казали стре(л)цо(м) з ру(ч)ни(ц) до мене стреляти. Ни(ж)ли улютова(в)шисе такового мо(р)де(р)ства неви(н)ного, неви(с)ты, жоны пно(в) Щение(в)ски(х) мене ω(т) ни(х) ратовали и, ледво живого с того кгва(л)ту вы(р)ва(в)ши, и до пна Ивана Миха(и)ловича Щение(в)ского мене ωтослали.

А по(д)даны(х) мои(х), которые зо (м)ною зъ Си(н)гае(в) приехали, чотыре(х)⁷ чоловеко(в) на (и)ме Микиту, Радивона, Федора, Нестера // такъже выволо(к)ши и(з) го(с)поды на улицу, ки(и)ми ωкру(т)не а немилосе(р)дне побил(и), ледве живы(х), поω(б)дира(в)ши з ни(х) ωде(н)е, наги(х), посых [!]²² на улицы покидали и пре(з) цалы(и) днь лє(д)ве живы и на снегу лежали.

А пото(м), ужалова(в)шисе, по(д)даныє и(х) у халупы свои по(в)волокали, а тело небо(ж)чика, хло(п)ца мое(г)[о] ωзе(м)ши, не(т) ведомо(с)ти, где подели, и до сего часу выведатисе не могу. И, выби(в)ши мене кгва(л)то(в)не [з] споко(и)ного де(р)жа(н)я з має(т)но(с)ти села Щениева, ω(т)ня(в)ши по(д)даны(х) мои(х) у мене кгва(л)то(м), которы(х) [у] мощи свое(и) ча(с) немалы(и) де(р)жа(л), и має(т)но(ст) свою рухомую до ни(х) упровади(л) и уве(з) и(з) собою.

При которо(м) кгва(л)то(в)но(м) выби(т)ю и має(т)но(ст), которая на то(т) ча(с) та(м) зложона была у по(д)даного моего Федора Лапузы, у коморе его, ω(т)би(в)ши замо(к), кгва(л)то(м) має(т)но(ст) побрали, а меновите: на(и)пе(р)ве(и) взяли делею фалю(н)дышовую чи(р)воную, кита(и)кою зеленою по(д)ши-

²¹ Здається, закінчення слова -а виправлено з -є(м).

²² Босых.

тую, купленную за два(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х), ку(р)ту фалю(н)дышовую, б(р)уна(т)ную, по(д)шитую киро(м) жо(л)ты(м), спра(в)ленную за десе(т) золоты(х) по(л)ски(х), кобере(ц) со(в)га(ц)кое работы, куплены(и) за двана(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х), пу(л)гако(в) пару з о(л)страми, куплены(х) за ѡди(н)на(д)цать золоты(х) по(л)ски(х), шаблю ѡпра(в)ную сре(б)ро(м), купленную за ѡ(с)мъна(д)ца(т) зълоты(х) по(л)ски(х), коц чи(р)воны(и) фа(р)бованы(и), куплены(и) за пя(т) золоты(х) по(л)ски(х); ляду(н)ки ѡ(к)сами(т)ные ис порохо(в)ницею, куплены за два золоты(х) по(л)ски(х); епа(н)ча, бу(р)ка и(з) строкою є(д)ва(б)ною, куплена за чотыри золоты(х) по(л)ски(х); тува(л)ня ру(б)ковая з ли(ш)твами, куплена за по(л)третя золото(г)[o] по(л)ского; кошу(л) две, тка(ц)кого поло(т)на, куплены за таля(р); хусто(к) две, баво(л)няно(к) туре(ц)ки(х), куплены(х) за золоты(и) по(л)ски(и); рукавицы па(л)чатые, по(д)шитые, купленные за два(д)ца(т) гроше(и) лито(в)ски(х).

В то(и) же коморе взяли мяса по(л)те(в) два, которые коштовали чотыри золоты(х) по(л)ски(х), по(л)ме(р)ки муки пшени(ч)ное, ко(ш)товала по(л)тора золотого по(л)ского, а ме(р)ка жи(т)ное муки, ко(ш)товала два золоты(х) по(л)ски(х), по(л)ме(р)ки пшона, купленного за по(л)копы и за пя(т) гроше(и) лито(в)ски(х).

А (в) ста(и)ни взяли коне(и) два рыжи(х), куплены(х) из у(з)дами за ше(ст)деся(т) золоты(х) по(л)ски(х), хомуто(в) два ремяны(х) з нары(т)никами, куплены(х) за три золоты(х) по(л)ски(х).

И на дворе взяли сано(к) двое, залуби(ц), ду(г) две, ле(и)цо(в) двои ре(м)яны(х), гребло — все тоє куплено за два золоты(х) по(л)ски(х).

А в оборє взяли воло(в) три, ше(р)стью чо(р)ны(х), куплены(х) за три(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х).

И на (м)ни само(м) ѡбо(р)вали мешокъ зъ грошъми, у мешъку было гроше(и) готовы(х) золоты(х) // по(л)ски(х) два(д)ца(т).

В то(и) же ста(и)ни взяли коне(и) по(д)даны(х) мои(х) четверо: ѡ(д)ного коня сивого, купленного за се(м) копь гроше(и) лито(в)ски(х), а другого, рыжого, куплено(г) [o] за пять копь гроше(и) лито(в)ски(х), а третьего белого, купленного за чотыри копы гроше(и) лито(в)ски(х), четве(р)тую сверепу рыжую, купленную за ше(ст) копь гроше(и) лито(в)ски(х).

В ты(х) же по(д)даны(х) мои(х) узьяли хомуто(в) чотыри и(з) дугами, ре(м)яны(х), куплены(х) за по(л)третя золотого по(л)ского, сано(к) четвери, залуби(ц), куплены(х) за два золоты(х) по(л)ски(х), мехо(в) ше(ст), куплены(х) за пе(т)на(д)ца(т) гроше(и) лито(в)ски(х), соке(р) три, куплены(х) за золоты(и) по(л)ски(и).

А на самы(х) по(д)даны(х) мои(х) ѡдежу по(з)дирано.

На(и)пе(р)ве(и) на Миките, по(д)дано(м) мои(м), взяли се(р)мягу белую, кожу(х) барани(и) новы(и), ша(п)ку, поє(с) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами, чоботы — все тоє куплено за трина(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х); и (в) ме(ш)ку было гроше(и) готовы(х) копа лито(в)ская.

А у другого по(д)даного моего, Радивона, та(к)же взяли се(р)мягу, кожу(х) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами, рукавицы, чоботы, ру(ч)никъ — все тоє куплено за двана(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х). А (в) ме(ш)ку было гроше(и) готовы(х) золоты(х) по(л)ски(х) три.

У третьего по(д)даного, Федора, взяли се(р)мягу, кожу(х), ша(п)ку, поє(с) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами, чоботы — все тоє куплено за ѡди(н)на(д)ца(т) зо-

лоты(х) по(л)ски(х). А (в) ме(ш)ку взяли гроше(и) готовы(х) два золоты(х) по(л)ски(х).

А (в) че(т)ве(р)того по(д)даного, на (и)ме Не(с)тера, взяли се(р)мягу, ко- жу(х), ша(п)ку, пое(с) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами, чоботы, рукавицы, ру(ч)ни(к), ру(ч)ницу, порохо(в)ницу — усе тое куплено за чоты(р)на(д)ца(т) золоты(х) полски(х). А в мешъку было гроше(и) готовы(х) по(л)копы лито(в)ски(х).

Которую всю мае(т)но(ст) мою и по(д)даны(х) мои(х), яко се выше(и) по- менило, Ива(н), во(з)ны(и), Хома Ждановичи Щение(в)ские, вуеве мои, ис по- мо(ч)никами своими вы(ш) меноваными, кгва(л)то(в)не побра(в)ши, при то(м) кгва(л)то(в)но(м) выби(т)ю мене [з] споко(и)ного де(р)жа(н)я з мае(т)но(ст)и села Щениева, мае(т)но(ст) мою рухомую ро(з)дели(в)ши проме(ж) собою з по- мо(ч)никами своими, до домо(в) свой(х) щение(в)ски(х) о(т)провалили на вла(т)- ны(и) ²³ пожито(к) сво(и) тую мае(т)но(ст) мою оборочаю(т).

И проси(л) па(н) Себе(с)тия(н) Си(н)гае(в)ски(и), абы тое [?] жалоба его до кни(г) вядовы(х) житоми(р)ски(х) записана была, такъ о(т) прида(н)е во(з)- ного з уряду // на огледа(н)е кгва(л)то(в)ного выби(т)я [з] споко(и)ного де(р)- жа(н)я и побит(я) и помо(р)дова(н)я самого и по(д)даны(х) его и выведа(н)е хлопца его забито(г) [о]. Я ему во(з)ного прида(л) на тую справу шляхе(т)ного Лва Лукоши(н)ско(г) [о], которы(и), на то(и) справе бы(в)ши и постанови(в)шисе очеви(с)то передо (м)ною на (в)ряде в року тепере(ш)не(м), [тисеча] ше(ст)со(т) пято(м), м(с)ца ге(н)вара, о(с)могона(д)ца(т) дня, ку записова(ню) до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т), по(д) печатью своею пи- саны(и), тыми словы подамъ ²⁴.

Яз, Ле(в) Лукоши(н)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю си(м) мои(м) кви(т)ом, и(ж), за прида(н)е(м) вряду Житоми(р)ского, року тепе(р) идучо(г) [о], тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, чоты(р)- на(д)цато(г) [о] дня, будучи мне, во(з)ному, в земенина воєво(д)ства Кие(в)ского, в пна Себе(с)тияна Сы(н)гае(в)ско(г) [о], то е(ст) на огледа(н) кгва(л)то(в)ного выби(т)я и поране(н)я де(р)жа(н)я з мае(т)ности часть [!] его села Щение(в)ского, побит(я) и поране(н)я его самого, та(к) и по(д)даны(х) его, Сынгае(в)ски(х), яко (ж) я, во(з)ны(и), бы(л) е(с)ми на[и]пе(р)ве(и) у селе Щениеве.

Та(м) же, за оказа(н)е(м) и о(б)воже(н)е(м) пна Си(н)гае(в)ско(г) [о], на(и)- перве(и) виде(л) е(с)ми у по(д)даного на (и)ме Фёдора Лапузы, где стоя(л) са(м) па(н) Си(н)гае(в)ски(и) го(с)подою, зна(т), и(з)ба свежо зъ гако(в)ни(ц) стре- ляна, та(к)же и (в) коморы и замокъ, зна(т), и(з)биты(и), и тины уколо двора его, зна(т), свежо поламаны, ис по(л)гако(в) и гако(в)ни(ц) и тыны [!], зна(т), постреляны. А пото(м) виде(л) е(с)ми на само(м) Себе(с)тияне Си(н)гае(в)ско(м) рани синие кривавые на хры(б)те, межи пле(ч), зна(т), же кие(м) побито, и(ж) плечи опу(х)лы. Такъже виде(л) е(с)ми за оказа(н)емъ ²⁵ его шия синяя кры- вава уколо, зна(т), же ла(н)цухо(м) за шию имано. За оказа(н)е(м) его виде(л) е(с)ми по(д)даны(х) его, которые приехали з ни(м) з мае(т)но(с)ти его Си(н)гае(в)- ское на (и)ме Микиту, Радивона, Фёдора, Не(с)тера, о(к)ру(т)не а нелюто(с)тиве побито, помо(р)довано, по голова(м) и(х), по хры(б)то(м), по рука(м) и по нога(м)

²³ Потрібно *вла(ст)ны(и)*.

²⁴ Очевидно, треба *подаль*.

²⁵ Пошкоджена літера *н*.

ра(н) сини(х) кривавы(х), спу(х)лы(х), тру(д)но и(з)личи(т), зна(т), же кие(м) побито и помо(р)довано. Не ве(м), если с того бою живы буду(т), бо и наги и босы покиданы у Щениеве, лежа(т), и оде(н)е, зна(т), з ни(х) поω(б)дирано.

8 зв. Которое к(г)ва(л)то(в)ное выби(т)е [з] споко(и)ного де(р)жа(н)я з мае(т)-ности села Щениева, и побит(т) [е], и помо(р)дованье сталое мени(л) быть себе // па(н) Си(н)гае(в)ски(и) ω(т) пна Ивана, во(з)ного, Хома Ждановичо(в) Щение(в)-ски(х), вуе(в) свои(х), и помо(ч)нико(в) и(х), и(ж) де(и), пне во(з)ны(и), вуеве мои Щение(в)ские сами ωсобами своими и помо(ч)никами, которы(х) е(ст) поменено шире(и) на протє(с)тацыи в(р)ядово(и), наше(д)ши мо(ц)но, к(г)ва(л)то(м) на го(с)поду мою, на дво(р) по(д)даного моего Федора Лапузы, на(и)перве(и) хло(п)ца моего на (и)ме Я(н)ка Мазу(р)ка пострелили насме(р)ть и тело не ве(м), где подели. А пото(м) добы(в)ши мене самого и по(д)даны(х) мои(х), били, мо(р)довали и (в) ланцу(х) мене сажали самого, и маетьно(ст) мою рухому, которую мь [?] бы(л) пре(з) по(д)даного своего, при выби(т)ю к(г)ва(л)то(в)-но(м) всю побрали, ω(т) мала и до велика, яко е(ст) шире(и) на протє(с)тацыи мое(и) доложено и я(к) твоя мл(с)ть и са(м), де(и), пне во(з)ны(и), видишь.

Што я, во(з)ны(и), виде(л) и слыша(л) и на то(м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печа(т)ю моею ку записа(н)ю до кни(г) в(р)ядовы(х) житоми(р)ски(х).

А в то(т) ча(с) были два шля(х)тичи при (м)не, во(з)но(м).

Писа(н) у Щениеве.

Которое ωчевистое со(з)на(н)е во(з)ного преречоного и кви(т) его до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

7. *Справа пно(в) Си(н)гае(в)ски(х) с пнами Щение(в)скими.*

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 10 дня.

Писали и присылали до в(р)яду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, на то(т) ча(с) наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ско(г)ло, зємяне зє(м)ли Кие(в)ское па(н) Миха(и) и па(н) Паве(л), А(н)дре(и) Сы(н)гае(в)ские, ωповедаючи и ω(б)те(ж)ливе жалуючи на Ивана, во(з)ного, и Хому Ждановичо(в) Щение(в)ски(х), яко голо(в)ны(х) при(н)цыпало(в), в тые слова,

9 и(ж), де(и), в року тепе(р) идучо(м), тисєча ше(ст)со(т) пято(м), м(с)ца ге(н)-вара, сємого дня, к(г)ды, де(и), е(с)мо ехали з домо(в) свои(х) Си(н)гаевски(х) на я(р)марокъ до Житомира, и трафилосє на(м), заєха(в)ши // до села Щениева и(з) брато(м) наши(м) пно(м) Себе(с)тияно(м) Си(н)гае(в)ски(м) и (в) по(д)дано(г)ло его у Щениеве господою стану(в)ши, ночова(т) на (и)мя у Микиты Лапузыча.

Та(м) же, де(и), к(г)ды е(с)мо преночова(в)ши, споко(и)не наза(в)трєє рано хотєли, де(и), е(с)мо до Житомира еха(т). А пото(м) мы, не ведаючи ничого, ω(д)ны(м) разо(м) Ива(н), во(з)ны(и), Хома и(з) сыно(м) свои(м) Сако(м) Ждановичи Щение(в)ские, маючи слу(г) и по(д)даны(х) на помо(ч) себе пна Григо-

(р)я Ке(в)личовы(х), п̃на Миколая Да(х)новичовы(х), п̃на Яна Се(р)хове(ц)кого, а п̃на Балцера Лакге(в)ни(ц)ко(г)[о] и п̃неє Романовое Сы(н)кгуровое ω ко(л)-кодеся(т) ч̃лвка и [з] (с)тре(л)бою, гако(в)ницами, по(л)гаками и бра(т)ю свою стріє(ч)ную, п̃на Ивана и Ждана, во(з)но(г)[о], Семеновичо(в), Романа Ждановича, Васи(л)я и Ко(с)тюка Щєние(в)ски(х) а Гарасима Ла(с)ка, А(н)дрєя Пузыревича и по(д)даны(х) и(х) ины(х) многи(х) помо(ч)нико(в), которы(х) воны сами лєпе(и) знаю(т), имєна и(м) ведаю(т), з ро(з)ны(м) ωру(ж)є(м), во(и)-не належачи(м), з̃ь стрє(л)бою ω(г)ни(с)тою, з̃ь гако(в)ница(ми) и с пу(л)гаками кресовыми и (з) ру(ч)ницами гу(б)ча(с)тыми, сага(и)даками, з луками, з още-пами и (з) косами, приготова(в)шисе, яко до во(и)ны, з люд(о)м немалы(м), могло быти ω две(с)тє, напє(р)ве(и) учини(в)ши ωкры(к) велики(и), яко ωдны не-приятєлє, припа(д)ши до го(с)поды брата нашого п̃на Себєстияна Си(н)гає(в)-ского, до двора по(д)даного єго на (и)мє Федора Лапузы, где ω(н) стоя(л) ис по(д)даными своїми, побили, помо(р)довали.

И єще на то(м) мало маючи тому взя(т)ю своє(му), припа(д)ши до господы нашое, до на(с) людє(и) споко(и)ны(х), никому ничого не ви(н)ны(х), покоє(м) и право(м) по(с)политы(м) убе(з)печоны(х) и ω(б)варованы(х), то(т) же Ива(н), во(з)ны(и), Хома и(з) сыно(м) свои(м) Ждановичи Щєние(в)скиє с ты(м) же вси(м) люд(о)м, вы(ш) поменєны(м), помо(ч)никами своїми, на(с), де(и), самы(х) ωсоб̃ь, по(и)ма(в)ши у го(с)подє и вывє(д)ши на улицу, ро(з)ложи(в)ши, ки(и)-ми, шаблями, ощепами ωкру(т)не побили и помо(р)довали и поранили, яко ω(д)ны неприятелє, бє(з)милосє(р)дне, ωдє(н)є з на(с) полупи(в)ши, наги(х), босы(х), лє(д)вє живы(х) на снєгу покидали.

А пото(м), улюто(с)ва(в)шися того побит(я) и помо(р)дова(н)я нашо(г)[о], по(д)даныє и(х) щєние(в)скиє до халуп̃ь свои(х) на(с) лє(д)во живы(х) по(в)во-локали.

При которо(м) побит(ю) и помо(р)дова(н)ю на(с) самы(х), має(т)но(ст) нашу, которую є(с)мо мєли из собою, кгвалто(м) побрали и пограбили, менови[тє]:

у мєнє, де(и), Миха(и)ла Си(н)гає(в)ского, на(и)пє(р)ве(и) взяли и погра-били у господе коня шє(р)стью булано(г)[о] из у(з)дою, купленого за два- (д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х); кобере(ц), куплены(и) за девє(т) золоты(х) по(л)с-ки(х), коць белы(и), куплены(и) за три золоты(х) по(л)ски(х); пу(л)гак̃ь // пу(л)-гак̃ь кресовы(и) з̃ь ω(л)стро(м), куплены(и) за пя(т) золоты(х) по(л)ски(х); порохо(в)ница и(з) ляду(н)ками, куплена за золоты(и) по(л)ски(и); шабля, бе-лы(м) желез(о)м ωпра(в)лена, куплена за чотыри золоты(х) по(л)ски(х); сага(и)-дак̃ь и(з) луко(м), куплены(и) за шє(ст) золоты(х) по(л)ски(х); хому(т) рємяны(и) з нары(т)никами и з дугою; лє(и)ца рємяные, са(н)ки малєваные, грєбло — все тое купленє за по(л)чыва(р)та золотого по(л)ско(г)[о].

А на (м)ни, де(и), само(м) на(и)пє(р)ве(и) взяли: є(р)мя(к) фалю(н)дышо-вы(и) тє(м)носини(и), и(з) строкою є(д)ваб̃ною; [к]лу(р)ту²⁶ фалю(н)дышовую све(т)лосинию; кафтани(к) баказыєвы(и), баво(л)няны(и); шлы(к) лиси(и), су(к)-но(м) фалюндышовы(м) чи(р)воны(м) криты(и); чоботы саф̃ьяновыє; поє(с) з мє(ш)ко(м) и (з) ножами; ху(ст)ка — все тое куплено за девє(т)на(д)цать коп̃ь

²⁶ Літера к залита чорнилом.

гроше(и) лито(в)ски(х). А (в) ме(ш)ку было гроше(и) готовы(х) копь ше(ст) лито(в)ски(х).

А у мене, де(и), Па(в)ла Сы(н)гае(в)ского, взяли кгва(л)то(м) и пограбили: на(и)пе(р)ве(и), у го(с)поде коня ше(р)стью полового з у(з)дою, за деся(т) копь гроше(и) лито(в)ских; коцо(в) два, куплены(х) за о(с)мь золоты(х) по(л)ски(х); сага(и)да(к) з луко(м); шаблю — все тое куплено за се(м) золоты(х) по(л)ски(х), са(н)ки, гому(т) ²⁷ ремяны(и) з нары(т)никами и (з) у(з)дою; ле(и)ца ремяные, гребло — все тое куплено за три золоты(х) по(л)ски(х).

И на (м)не само(м) взяли, на(и)пе(р)ве(и), е(р)мя(к) те(м)носини(и) шифтъховы(и) зь строкою е(д)ва(б)ною; жупа(н) сини(и) лю(н)ски(и); шлы(к) лиси(и), сукно(м) б(р)уна(т)ны(м) крыты(и); кожушокъ невелики(и); чоботы ко(з)ловые чо(р)ные; рукавицы, пое(с) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами. А все тое куплено за ше(ст)на(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х) и за деся(т) гроше(и). А (в) ме(ш)ку было гроше(и) готовы(х) ко(п) се(м) лито(в)ски(х).

А (в) мене, А(н)дрея Си(н)гае(в)ского, взяли и пограбили, в то(и) же го(с)поде, коня ше(р)стью рыжого, за о(с)мь копь гроше(и) лито(в)ски(х) и(з) уздою; се(д)ло и(з) во(и)локо(м), куплено за пя(т) золоты(х) по(л)ски(х); сага(и)да(к) з луко(м); шаблю — все тое куплено за по(л)сема золотого по(л)ского. И на мне само(м) взяли, на(и)пе(р)ве(и), делею фале(н)дышовую зеленую с пе(т)лицами е(д)вабными; жупа(н) зелены(и) каразыевы(и); кожушо(к) барани(и); чоботы коза(ц)кие ко(з)ловые; пое(с) з ме(ш)ко(м) и (з) ножами; ху(ст)ка, рукавицы — все тое куплено за се(м)на(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х). А (в) ме(ш)ку было гроше(и) готовы(х) копь пя(т) лито(в)ски(х).

И всю тую мае(т)но(ст) нашу, яко се выше(и) поменила [!], побра(в)ши и кгва(л)то(в)не пограби(в)ши, на(с) о(к)ру(т)не побив(в)ши и помо(р)дова(в)ши, с помо(ч)никами своими па(н) Ива(н), во(з)ны(и), и Хома и(з) сыномъ свои(м) Ждановичи Щение(в)ские тую мае(т)но(ст) проме(ж) собою ро(з)дели(в)ши и до домо(в) свои(х) щение(в)ски(х) о(т)провадилы и на пожито(к) свои(и) о(б)орочаю(т) и тепе(р).

И просили пнове Си(н)гае(в)ские, абы тае ²⁸ [!] о(п)оведа(н)е-жалоба до 10 кни(г) // записана была и о(п)рида(н)е во(з)ного з уряду на о(г)леда(н)е зби(т)я и зране(н)я. Я (м) и(м) во(з)ного придал, шляхе(т)ного Лва Лукоши(н)ского, и тую жалобу и о(п)оведа(н)е и(х) записати каза(л), што е(ст) записано.

8. *Справа п̃на Миколая²⁹ Третьяка
с п̃нами Щение(в)скими.*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 10 дня.

Присылал до вряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, па(н) Станисла(в) Третья(к), о(п)оведаючи и о(б)те(ж)ливе жалуючи на зема(н) воє-

²⁷ Потрібно хомут.

²⁸ Літера є написана на місці я. Очевидно, писар спочатку написав слово *тая*, а потім виправив, але не повністю; треба *тоє*.

²⁹ Помилково, бо нижче у тексті тільки *Станислав*.

во(д)ства Кие(в)ского, на Ивана, во(з)но(г)ло, и Хому Ждановичо(в) Шение(в)-ски(х) яко принцыпало(в) голо(в)ны(х) в тые слова,

и(ж), де(и), року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого м(с)ца ге(н)-вара, семо(г)ло дня, кгда, де(и), по(д)даные иса(и)ко(в)ские и могиле(в)ские на (и)ме Семе(н), Макси(м), Е(в)хи(м) Личевичи, Ку(з)ма, Е(с)ко Пе(р)шко, Фе(д)-ко ехали до Коро(с)тешова, до мае(т)но(ст)и его м(л). пна Слизаровы, для купова(н)я збо(ж)я, ше(ст) и(х).

И трафилосе и(м) у дорозе и(з)ежа(т)ся с пно(м) Себе(с)тияно(м) Си(н)гае(в)-ски(м), которы(и), де(и), та(к)же ехаль до мае(т)но(с)ти своее и до по(д)даны(х) села Шениева, то пакъ, де(и), по(д)даные мои звы(ш) мененые, приеха(в)ши до села Шениева, заночова(л)и у по(д)дано(г)ло пна Си(н)гае(в)ского на (и)ме у Дмитра Волошина.

То, пакъ, Ива(н), во(з)ны(и), Хома и(з) сыно(м) свои(м) Сако(м) Шение(в)-ские, маючи себе на помо(ч) слу(г) и по(д)даны(х) пна Григо(р)я Ке(в)лича а пна а пна [!] Миколая Да(х)новича и пна Яна Се(р)хове(ц)кого а пна Ба(л)цера Лакго(в)ни(ц)кого а пне Романовое Сы(н)кгуровое ω ко(л)кодеся(т) чл(в)ка, з ро(з)ны(м) ору(ж)е(м), во(и)не належачи(м), которые слуги и по(д)даные и(х), за вла(ст)ны(м) росказа(н)е(м), волею, и ведомо(ст)ю пно(в) свои(х), на ниже(и) поменено(м) учиньку были и(з) бра(т)ею своею, усими Шение(в)скими, по(д)даными и(х) и по(д)даными своими, которы(х) воны знаю(т) имена и на(з)ви(с)ка и(х) ведаю(т), пригото(в)и(в)шися, яко до во(и)ны, з людо(м) немалы(м), могло, де(и), быти члвка ω две(с)те, напе(р)ве(и) ударили, де(и), на го(с)поду пна Себе(с)тияна Сын(н)гае(в)ского, а пото(м), не переста(в)ши тому взя(т)ю, то(т) Ива(н), во(з)ны(и), и Хома Ждановичи Шение(в)ские зо (в)си(м), де(и), ты(м) людо(м) и помо(ч)никами своими звы(ш) меноваными, припа(д)ши до господы, где по(д)даные, де(и), мои стояли, у пна Си(н)гае(в)ского у Шениеве, по(д)даны(х) мои(х) люде(и), неви(н)ны(х) никому // никому ничо(г)ло, по(и)ма(в)ши, де(и), у госпде, яко одны неприятели, выве(д)ши на улицу, побили, помо(р)-довали ωкру(т)не а нелюто(с)тиве и ω(д)ного по(д)даного, на (и)ме Семе(н)а Лычевича, насме(р)ть забили и замо(р)довали и мае(т)но(ст), которая была в то(т) ча(с) при ни(х), при то(м) кква(л)то(в)но(м) побит(ю) и поране(н)ю и при забит(ю) насме(р)ть по(д)даного мое(г)ло, то все побрали и кква(л)то(м) пограбили, а меновите:

на(и)пе(р)ве(и) взяли коне(и) ше(ст) — трое вороны(х), а трое рыжи(х), куплены(х) за три(д)ца(т) и за пя(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х); сани(и) ше(с)-теры; хомуто(в) ше(ст) и(з) дугами ремяны(х) у сани(х)³⁰; шестери хо[муты] губча(с)ты(х); соке(р) три; мехо(в) два(д)ца(т) — все тое куплено за деве(т)-на(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х).

И на самы(х) по(д)даны(х) мои(х) поω(б)дирали ωде(н)е. Напе(р)ве(и), узяли жупано(в) лю(н)ски(х) ше(ст) сини(х); кожухо(в) барани(х) ше(ст); шлыко(в) барани(х) ше(ст); чобото(в) ше(с)теры чо(р)ны(х); порохо(в)ни(ц) ше(ст); пое(с) ше(ст) з ме(ш)ками и (з) ножами; рукавицы ше(с)теры — все тое куплено

³⁰ Виправлено е на и.

за два(д)ца(т) копь гроше(и) и за пя(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х). А (в) ме(ш)-ка(х) и(х) было гроше(и) готовы(х) копь се(м) лито(в)ски(х) ѿ(с)мна(д)ца(т) и два(д)ца(т) гроше(и).

Всю тую мае(т)но(ст), яко се поменило, по(д)даны(х) мои(х) кгвалто(в)не побра(в)ши, пограби(в)ши и ро(з)дели(в)ши межи собою, тую мае(т)но(ст) с помо(ч)никами своими до домо(в) свои(х) щение(в)ски(х) ѿ(т)провадили и на пожито(к) свои(и) вла(ст)ны(и) ѿбе(р)нули.

И еще на то(м) мало маючие, же по(д)даны(х) мои(х) побили и поранили и мае(т)но(ст) побрали, наза(в)трее того кгва(л)ту рано, знаше(д)ши по(д)даны(х) мои(х) ле(д)ве живы(х), побиты(х) у то(и) же го(с)поде, где и(х) побили, та(м) же и(х) дво(х) по(и)ма(в)ши, на (и)ме Ма(к)сима Лычевича и Ку(з)му Могиле(в)-ца, до везе(н)я в ла(н)цу(х) всадили и де(р)жали и(х) у везе(н)ю килка³¹.

И приве(д)ши, де(и), до вряду, вм. пне наме(ст)нику житоми(р)ски(и), принушали и(х), абы зе(з)навали, ве(д)лу(г) воли и(х), чого они потребовали ѿ(т) ни(х).

Которые по(д)даные мои, будучи у везе(н)ю, поневоли зе(з)на(т) мусели кг воли и(м) самы(м), што, де(и), воны казали.

11 И пото(м) по(д)даны(х) мои(х) з везе(н)я высади(в)ши, про(ч) ити казали, которые ле(д)во живые пришъли до домо(в) // свои(х).

И проси(л) па(н) Стани(с)ла(в) Третья(к), абы тое ѿповеда(н)е, жалоба его, до кни(г) вядовы(х) записана была и ѿ прида(н)е во(з)ного з уряду на ѿеледа(н)е [!] ³² поби(т)я, помо(р)дова(н)я по(д)даны(х) свои(х) и на ѿгледа(н)е то(г) [о] забитого забитого [!] по(д)даного его.

Я ему во(з)ного прида(л) на тую справу, шляхе(т)но(г) [о] Лва Лукоши(н)ско(г) [о], во(з)ного енерала воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], и тую жалобу и ѿповеда(н)е его до кни(г) записати е(с)ми казаль, што е(ст) записано.

9. *Справа п̃но(в)*³³ *Щение(в)ски(х)*
с *п̃но(м) Себе(с)тияно(м) Си(н)гае(в)скимъ.*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 12 дня.

Постанови(в)шисе очеви(с)то на вряду за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)-ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)-старо(ст)ва Житожитоми(р)ского [!], земляне зе(м)ли Кие(в)ское, врожоные п̃н Ива(н) Ждановичи Щение(в)ские, постанови(в)ши в труне тело забитого п̃на Сака Щение(в)ского, ѿ(б)те(ж)ливе жаловали и ѿповедали на п̃на Саво(ст)яна Си(н)гае(в)ского, на помо(ч)нико(в) его, то е(ст) на брата своего рожного п̃на Демида и на брата своего стрые(ч)ного п̃на Федора Богдановича³⁴ Щение(в)-ски(х), такъ те(ж) и на Ми(ш)ка и на А(н)дрея а Па(ш)ка Синъгаевъски(х),

³¹ Очевидно, недописане слово *дне(и)*.

³² Потрібно *огледа(н)е*.

³³ Тут а виправлено на *о*.

³⁴ У закінченні и виправлено на *а*.

и(ж) то(т) Саво(с)тя(н) Федорови(ч) Си(н)гає(в)ски(и) с тыми помо(ч)никами своими и з ы(н)шими стре(л)цами п̃на Третьяковыми, та(к) те(ж) та(к) те(ж) [!] и(з) стре(л)цами п̃на Грозыными, наеха(в)ши кгва(л)то(в)не на має(т)но(ст) нашу Щение(в), грабе(ж) и кгва(л)ть по(д)даны(м) наши(м) и на(м) почини(в)ши и має(т)но(ст) побравъши, пограби(в)ши, полупи(в)ши до села Бы(ш)поля выпро[вадили]. Того небо(ж)чика, Сака Хомича, учотивого³⁵ шля(х)тича, в дому мене, Хома Щение(в)ского, дня ω(с)мого ге(н)вара, ωкру(т)не ниже(и) персе(и) впо(л) про(с)трєлили, которы(и) ω то тепє(р) с того пострєлє(н)я м(с)ца ге(н)вара, десятого дня, з недели на понедело(к) (с) зъ [!] сего света зъшо(л).

11 зв. Яко, де(и), при ωно(м) замо(р)дова(н)ю то(т) при(н)цыпа(л) са(м) ис помо(ч)никами // из оными лупами, кгда уеха(л) на ω(с)та(т)ку, и(ж) де(и), є(с)мо змежи ты(х) межобо(и)цо(в), кгва(л)то(в)нико(в) на ωно(м) горячо(м) учи(н)ку и мужобо(и)стве некоторы(х) дво(х), на (и)ме Ку(з)ма Степановича [!], Ма(к)-сима Ивановича, которые се менуютъ бы(т) по(д)даны(ми) п̃на Третьяковыми, по(и)мали, ты(х), де(и), при поменєно(м) теле замо(р)довано(м), пере(д) урядо(м) вм. ставы(м) и ωповедає(м), што є(ст) ширє(и) и достато(ч)нє(и) жалоба и вся справа наша на пє(р)шо(и) протє(с)тацыи нашо(и) пере(д) урядо(м) туто(ш)-ни(м) Житоми(р)ски(м) є(ст) ωповедано и записано.

И просили п̃нове Щение(в)ские ω во(з)ны(х) ни³⁶ ωгледа(н)є и ω(б)вола- (н)є за замо(р)дова(н)я [!] небо(ж)чика Сака Хомича Щение(в)ского. Я (м) з уряду мое(г) [о] придалє(м) на тую справу єнерало(в) во(з)ны(х), шляхе(т)ны(х) Ю(р)я Ивано(в)ско(г) [о] а Григо(р)я Не(в)мири(ц)кого, которые, зара(з) учи- ни(в)ши пови(н)но(с)ти своеє во(з)но(в)ское, ωное замо(р)дова(н)є пере(д) уси(м) згромаже(н)є(м) многи(х) людє(и) ωповедали тыми словы, и(ж), де(и), то(т) Са(к) Хоми(ч) Щение(в)ски(и) є(ст) заби(т) ω(т) Саво(ст)яна Си(н)гає(в)ско(г) [о] и выше(и) и ω(т) выше(и) [!] менованы(х) помо(ч)нико(в) єго, ω(б)волали и то все до кни(г) ку записа(н)ю за(м)ку Житоми(р)ского со(з)нали, што є(ст) все до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] записано.

10. Справа п̃на Даниєля Бы(ш)по(л)ско(г) [о]
с п̃но(м) Яно(м) Га(л)чино(в)ски(м).

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 12 дни.

На вряде єго короле(в)ское м̃л(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)-ского постанови(в)шисє ωчеви(с)то, шляхетне урожоны(и) па(н) Я(н) Га(л)-чино(в)ски(и) спо(л)нє з ма(л)жо(н)кою своею п̃нєю А(н)ною Буруко(в)ского устное и доброво(л)ное со(з)на(н)є свое тыми словы учинили,
и(ж), де(и), продали до(м) сво[и] вла(ст)ны(и) купны(и) ту(т) в Житомиру лежачи(и) по(д)лє дому Крутенєва, на рогу, ку ба(ш)тє ново(и) п̃ну Даниєлю

³⁵ Очевидно, помилка; треба *учтивого* або *учтливого*.

³⁶ Потрібно *на*.

Васюти(н)ско(му) Бы(ш)по(л)скому та(м)ки(м) [!] ³⁷ же право(м), яки(м) мы его мели, то є(т) [!] ³⁸ с плаце(м), з будова(н)є(м), з нивами, з городами и зо (в)си(м) ты(м) с ши[м] ³⁹ мы его де(р)жали и уживали, а то є(ст) меновите:

межи дорогами Ви(л)скою и Ѡ(в)ру(ц)кою три нивы, на Ѡ(в)ру(ц)ко(и) дорозе ко(н)це(м) ку Кро(ш)ни нива ѡ(д)на, пятая к дорозе До(б)ро(в)ско(и) ко(н)це(м), а на Кие(в)ско(и) дорозе ув озе(р) три нивы, че(т)ве(р)тая за (с)та(в)ро(м) ⁴⁰, за мо(ст)ко(м), ко(н)це(м) к дорозе Кие(в)ско(и), а пятая у Ва(л)ко(в), межи лозами.

12 А на Селе(ц)ко(и) дорозе у Попо(в)ки три нивы, // межи Путяти(н)ками две нивы, а на Высоко(м) Поли две нивы, ко(н)це(м) к бору, на Ло(в)ко(в)ско(и) дорозе, противъ пасеки Се(р)геевы нива, на Кие(в)ско(и) дорозе у Пенева нива, ѡгородо(в) два на Кие(в)ско(и) дорозе.

Которы(м) то домо(м) и всими пожи(т)ками до него належачими, яко се выше(и) поменило, во(л)но буде(т) пнѹ Даниелю Бы(ш)по(л)скому, яко хотечи шафовати и ку налє(п)шо(му) пожи(т)ку своєму ѡборочати ве(ч)ными часы.

А мы вже сами, дети, бли(з)кие, кре(в)ные и пови(н)ные наши в то(т) до(м) и во (в)си пожи(т)ки до него належачие, яко се выше(и) поменило, вступовати и переказы жа(д)ное єму чинити не має(м) и не мають и мочи не буде(м) и не буде(т) ве(ч)ными часы.

И проси(л) па(н) Я(н) Га(л)чино(в)ски(и) з ма(л)жо(н)кою своєю преречоною, абы тоє ѡчеви(с)тоє и доброво(л)ное со(з)на[нє] и (х) было до кни(г) врьдывы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского приня[то] и записано, што мь, приня(в)ши, записати каза(л) и єсть записано.

11. Со(з)на(н)є во(з)ного в справе
пна Даниеля Бы(ш)по(л)ского
зъ пано(м) Яномъ Га(л)чино(в)ски(м).

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 12 дня.

На врьде єго кроле(в)ское м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федо[р]мъ] Кле(м)бо(в)ски(м) ⁴¹, наме(ст)нико(м) по(д)староства ⁴² Житоми(р)ского, постанови(в)шисє ѡчеви(с)то, во(з)ны(и) єнера(л) воєво(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Василє(и) Со(с)ни(ц)ки(и), ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и, во(д)лу(г) то(г)[о] со(з)на(н)я своєго, кви(т), по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки своєє писаны(и), тыми словы подаль:

Яз, Василє(и) Со(с)ни(ц)ки(и), єнора(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) кви(то)м ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского, и(ж) року тепє(р) идучо(г)[о], тисєча ше(ст)[сот]

³⁷ Очевидно, *таки(м)*.

³⁸ Тобто, *є(ст)*.

³⁹ Потрібно с *чи(м)*.

⁴⁰ Очевидно, треба *(с)та(в)ко(м)*.

⁴¹ Помилка: або Матеушом Клембовским, *наместником подстароства, або Федором Щуровским, подстаростим Житомирским.*

⁴² Виправлено з *по(д)старости(м)*.

пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)на(д)цатого дня, будучи мне на справе п̃на Данила Бы(ш)по(л)ского в дворе у дому его в ме(с)те его к(р). м(л). в Житомиру куплю его вла(с)тную за пе(в)ную суму п̃зе(и) ω(т) п̃на Яна Га(л)чино(в)ского проданы, што є(ст) по до(с)та(т)ку на со(з)на(н)ю доложено и ωписано, што чере(з) мене, во(з)но(г)ло, па(н) Я(н) Га(л)чино(в)ски(и) право(м) свои(м) пу(с)ти(л) в мо(ц) и (в) де(р)жа(н)є пода(л) и по(с)тупи(л) с полями, з огородами и пожитками, яко се то(т) дво(р) в себе має(т).

И на то (м) я да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) моею печатю и с по(д)писо(м) руки моеє, писа(н) у Житомиру року и дня выше(и) поменено(г)ло.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), єнора(л), рука вла(с)на.

Которое ωчеви(с)тоє со(з)на(н)є во(з)но(г)ло, кви(т) є(г)ло [до книг] вря-

12 зв. довы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло принято и записано є(ст).//

12. Со(з)на(н)є во(з)ного в справе

п̃на Яна Кречето(в)ско(г)ло

с п̃но(м) А(н)др̃єє(м) Мє(р)ви(н)ски(м).

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 12 дня.

На вряде его короле(в)ское м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло п̃ередо (м)ною, Матеушо(м) Клє(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисє ωчеви(с)то єнера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Григоре(и) Не(в)мири(ц)ки(и), ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки свое(є) писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Григоре(и) Не(в)мири(ц)ки(и), во(з)ны(и) и єнера(л) воєво(д)ства Кие(в)ско(г)ло, со(з)наваю си(м) кви(т)о(м) мои(м), и(ж) року тепє(р) идучого, тисєча ше(ст)со(т) пято(г)ло, м̃(с)ца ге(н)вара, пято(г)ло дня, маючи при себе сторону шля(х)ту, люде(и) добры(х), да(л) и положиломъ по(з)вы зє(м)ские кие(в)ские на трибуна(л) при(ш)лы(и) Любе(л)ски(и) на воєво(д)ство Во(л)ны(н)ское его м(л). п̃ну А(н)др̃єю Мє(р)ви(н)скому в має(т)но(с)ти его ме(с)те Иско(р)о(с)тинє, лежачо(м) у повете Кие(в)ско(м), у брамы за(м)ковое у ворота во(т)кн(у)л) и мещано(м), кого (м) на то(т) ча(с) видети мо(г), тые по(з)вы ωповеда(л) и ω(б)вола(л) є(с)ми писаные тые по(з)вы в речи и (в) жалобе земенина гд̃(с)р̃ского воєво(д)ства Но(в)горо(д)ского п̃на Кречето(в)ского до ли(с)ту, доброво(л)ного ωпису его, што все ширє(и) меновите по доста(т)ку [в] нашо(м) по(з)ве ωписано и доложено є(ст).

За которыми тыми по(з)вы зложи(л) рокъ ωбею(м) сторона(м) у суду на трибунале Любе(л)ско(м) ста(т) в року тепєре(ш)немъ, тисєча ше(ст)со(т) пято(м), на тє(р)ми(н) воєво(д)ства Во(л)ны(н)ского. И на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки моеє ку записа(н)ю до кни(г) вря(д)овы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло, писа(н) у Житомиру року тисєча ше(ст)со(т) пятого м̃(с)ца ге(н)вара, ω(с)мо(г)ло на(д)ца(т)ло(г)ло дня.

Которое ѡчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку гд̃(с)р̃ского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

13. *Справа п̃на Яна Лядовича
з п̃но(м) Якубо(м) Лакге(в)ни(ц)кимъ.*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 15 дня.

Писа(л) и присыла(л) на вря(д) г̃(с)др̃ски(и) замо(к) Житоми(р)ски(и) до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, на то(т) ча(с) наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, его м(л). па(н) Я(н) Лядови(ч), ѡ(б)те(ж)ливе жалуючи и ѡповедаючи к(г)вал(т)у-ная(з)ду, которы(и) се ста(л) на до(м) его м̃(с)ти шляхе(т)-ски(и) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого⁴³, // м̃(с)ца ге(н)вара, 14 дня, у пя(т)ницу, праве ѡ полу(д)ни неяки(и)сь Яку(б) Лакге(в)ни(ц)ки(и) яко при(н)цыпа(л), зобра(в)ши и способи(в)ши на то многи(х) люде(и), то е(ст) татаро(в), цыгано(в), люде(и) волочачи(х), ро(з)ного народу ѡ ки(л)кадеся(т) чл̃вка з ору(ж)е(м), во(и)не належачи(м), ѡбычае(м) неприате(л)ски(м) наеха(в)-ши на до(м) мо(и), в мае(т)но(с)ти селе Жу(р)би(н)ца(х), та(м) же мо(ц)но, к(г)вал(т)о(м), не ѡ(т)пове(д)не запо(м)не(в)ши боя(з)ни божое и срокго(с)ти пра-ва по(с)полито(г)ло̃ и зве(р)хно(с)ти е(г)ло̃ к(р). м(л). на до(м) мо(и) стреля(л), до двора мое(г)ло̃ добыва(л), само(г)ло̃ мене повабя(л), соромотечи мене сло-вами неуч(с)тивыми и добро(и) славе мое(и) до(т)кливыми, ворота у двора моего постреля(л), домъ мо(и) и мне самому к(г)вал(т) учини(л), до двора яко ѡди(н) неприате(л) шту(р)мова(л), же (м) се зале(д)во у дворе са(м) и(з) слугами моими оде(р)жа(л).

И проси(л) его м(л). па(н) Лядови(ч) ѡ прида(н)е во(з)ного на ѡгледа(н)е того к(г)валту бе(з)пра(в)ного, которы(и) се его м̃(с)ти ста(л). Я ис пови(н)ности уряду моего во(з)ны(х) дво(х), шляхе(т)ны(х) Семена Ми(н)ко(в)ского а Васи- (л)я Со(с)ни(ц)кого⁴⁴, а тое ѡповеда(н)е его м̃(с)ти до кни(г) житоми(р)ски(х) записати е(с)ми каза(л), што е(ст) записано.

14. *Справа п̃на Якуба Лакге(в)ни(ц)ко(г)ло̃
с п̃но(м) Лядовичо(м).*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 18 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисе ѡчеви(с)то, шляхе(т)не урожоны(и) па(н) Ба(л)цер Лакге(в)-ни(ц)ки(и) имене(м) брата свое(г)ло̃ п̃на Якуба Лакге(в)ни(ц)кого ѡповеда(л) и ѡ(б)те(ж)ливе жалова(л) на п̃на Яна Лядовича ѡ то(м),

⁴³ Слово *пятого* написано на іншому слові.

⁴⁴ Очевидно, після нього пропущено слово *придалъ*.

и(ж), де(и), року тепе(р) идучого тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, чоты(р)на(д)цатого дня, у пя(т)ницу, меноменованы(и) !! бра(т) мо(и) па(н) Якубъ Лакге(в)ни(ц)ки(и) еха(л) зъ села Полове(ц)кои до Коте(л)ни на я(р)марокъ самовторъ с хлопъце(м) дорогою доброво(л)ною, гости(н)це(м) звы(к)лымъ на село Жу(р)би(н)цы мимо дво(р) того то пна Лядовича. И кгды скоро прие(ж)джа(л) проти(в) воро(т) двора его, то па(к) менованы(и) пз(н) Лядови(ч), прѣпо(м)не(в)ши срокго(с)ти права по(с)политого и ви(н) в не(м) ѡписаны(х), са(м) ѡсобою своею зъ многими слугами по(д)даными и помс(ч)никами своими, ему самому имени и на(з)ви(с)ки лѣпе(и) знаемыми, которы(х) вси(х) было з ни(м) ѡ ко(л)кодеся(т) члвка, та(м) же, выпад(ш)и з двора своего а переня(в)ши его на то(и) доброво(л)но(и) дорозѣ менованого брата моего пна Якуба Лакге(в)ни(ц)кого, непристо(и)не яко члвка споко(и)ного, безпе(ч)ного и ему ничого неви(н)ного, ѡкру(т)не а нелюто(с)тиве зби(л), змо(р)лова(л) и (з)рани(л), пя(т)на(д)ца(т) ра(н) шко(д)ливых) сечоны(х) ему позадава(л), с которого та(к) срокгого зране(н)я не ведаю, // буде(т) ли жи(в).

13 зв.

При которо(м) то зби(т)ю и (з)ране(н)ю его мае(т)но(ст), речи его, которые на то(т) ча(с) при себе ме(л), побра(л) и кгва(л)то(в)не пограби(л), а то е(ст) меновите:

ла(н)цу(х) золоты(и) зъ шма(л)цем з него ра(н)ного зняли и пограбили, которы(и) ко(ш)това(л) триста золоты(х) чи(р)воны(х); шаблю сре(б)ро(м) ѡпра(в)ную, которая ко(ш)товала ше(ст)деся(т) золоты(х) по(л)ски(х); ко(л)пакъ чи(р)воны(и) шка(р)ла(т)ны(и), собо(л)ми по(д)шитая !!, которы(и) ко(ш)това(л) золоты(х) по(л)ски(х) три(д)ца(т); коне(и) два свивы(х) во(з)нико(в) зъ са(н)ками, которые ѡ(н) купи(л) за ѡ(с)мьдеся(т) золоты(х) по(л)ски(х); з во(з)ка сано(к) шкатулу взя(л) зъ гро(ш)ми готовыми, в которы(х) было золоты(х) по(л)ски(х) по(л)тора(с)та; кобе(р)цо(в) два аджа(м)ски(х), купленые за золоты(х) пя(т)деся(т); постел — подушо(к) атласовы(х) три, престира(д)ло ру(б)ковое зъ фа(р)ботами, ко(л)дру — тая по(с)те(л) ко(ш)товала золоты(х) по(л)ски(х) се(м)десять; то(р)бу с кошулями, хустками, с това(л)нями и и(н)шими речами, которые ко(ш)товали шестдеся(т) золоты(х) по(л)ски(х); ко(ш) чи(р)воны(и), которы(и) ко(ш)това(л) три золоты(х) по(л)ски(х), и и(н)шие речи дробные, которые в са(н)ка(х) были.

То все, яко се выше(и) поменило, побра(в)ши и кгва(л)то(в)не пограби(з)ши, вне(с) и впровади(л) и на пожито(к) сво(и) ѡбе(р)ну(л).

И проси(л) имени(м) того (ж) брата свое(г) [о] пна Якуба Лакге(в)ни(ц)кого ѡ прида(н)е во(з)ного на ѡгледа(н)е и на ѡ(с)ве(т)че(н)е то(г) [о] зби(т)я и (з)ране(н)я менованого брата своего.

Я (м) ему до тое справы прида(л) во(з)ного енера(л)ного воєво(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ного Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого и тую протѣ(с)тащюю его за про(з)бою записати каза(л).

15. Справа пна Матея Ро(з)добе(ц)ко(г) [о]
зъ Сѣли(в)ихою.

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 18 дня.

Ста(в)ши на вряде в за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ско(м) передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва

Житоми(р)ского, при шляхе(т)ны(х) мещана(х) его к(р). м(л). житоми(р)ски(х), при пану Ку(з)ме Ко(н)дратовичу Пострыгаче(н)ко(м) [!], при пну Ивану Плю(ш)няку, при пну Семёне Ре(з)нику и при Станиславе Железо(в)ски(м), слуге его м(л). пна Федора Шу(р)овского, по(д)старостего житоми(р)ского, доброво(л)не и спо(л)не со(з)нали на (и)ме Микола(и) Петро(в)ски(и) зъ жоною своею Стецею Селе(в)ихоу.

Которы(и) то шгоро(д) лежи(т) на луце межею по(д)ле шгорода шляхе(т)-ного пна Матея Ро(з)добе(ц)кого ко(н)це(м) такъ оди(н), яко и други(и) до реки Каменици, которы(и) // шгоро(д) па(н) Ро(з)добе(ц)ки(и) на(м) заплати(л).

И записали(с)мы то шно(му), абы на пото(м), уходячи вшеляки(х) тру(д)-носте(и), па(н) Ро(з)добе(ц)ки(и) и(з) затыго(в) пра(в)ны(х) поко(и) ме(л) о(т) дете(и) наши(х), кгда бы хотели того се домага(т), кгда (с)мы то со(з)навали, и(ж) за до(л)ги о(т)ца и(х) зма(л)лого⁴⁵, которы(х) ничого мало се о(с)тало о [!] (с)ми плати(т) мусели.

Которое шчеви(с)тое и доброво(л)ное со(з)на(н)е звы(ш) поменено(г)[о] меновано(г)[о] Миколая Петро(в)ского и жоны его до кни(г) урядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято, записано е(ст).

16. Созна(н)е возно(з)[о] в справе пна Лва Лясоты

и ма(л)жо(н)ки его м(л). зъ его м(л). пном

Алекса(н)дро(м) Бутовичомъ.

Року 1605, м(с)ца ге(н)вара, 18 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме[с](т)ником по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисе шчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)-ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и вод(л)у(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и с по(д)писо(м) руки своее писаны(и) тыми словы пода(л):

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского со(з)нава(м) на то(м) квите мое(м), и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)-со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, второго дня, маючи при себе люде(и) добры(х), положи(л) е(с)ми по(з)вы о(т) пна Лва Лясоты и мал(ж)онки его м(л). пне Ма(р)и Бутовичо(в)ны в мае(т)но(с)ти Кочуре у воево(д)стве Кочуро(в)ско(м) у ворота у(т)кну(л) и челяди дво(р)но(и) и вря(д)нику самому ее м(л). пне Але(к)са(н)дровое Бутовичовое и шны(м) шповеда(л) е(с)ми по его м(л). пна Ма(р)тина Бутовича и по ее м(л). мл(с)ть пнюю Томилу Береже(ц)кого пнюю Алекса(н)дровую Бутовичовую и пото(м)ко(м) и(х) м(л). Га(н)ну и Наста(с)ю в жалобе его м(л). пна Лва Лясоты, ска(р)бно(г)[о] зе(м)ли Кие(в)ское и ма(л)-

⁴⁵ Тобто, зма(р)лого.

жо(н)ки его м(л). п̃неε Ма(р)и Бутовичо(в)ны ω кгвалто(в)ное выбо(т)ε з маε(т)-
но(с)ти Кочуро(в)ское, сѣла и двора, и ωобра(н)ε маε(т)но(с)ти с того (ж) двора,
што ширε(и) а достато(ч)нε(и) на ты(х) по(з)вε(х) вся рε(ч) по доста(т)ку ε(ст)
ωписа(н)а и доложона. За которыми зложи(л) ε(с)ми рокъ во(д)лу(г) ты(х) же
по(з)во(в) и року та(м) написаного и о(з)на(и)меного ку ро(с)праве на ро(ч)ки
кгро(д)ские кие(в)ские, которые припа(с)ти и сужоны быти мают в року те-
пе(р) идучо(м), тисεча ше(ст)со(т) пято(м), м̃(с)ца ма(р)ца, второ(г)ло дня. И
на то (м) до кни(г) житоми(р)ски(х) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) моею печа(т)ю
и с по(д)писо(м) руки моеε.

Писа(н) в Житомиру.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енора(л), рука вла(с)на. Которое ωчеви(с)тое
со(з)на(н)ε во(з)но(г)ло и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ско-
14 зв. (г)ло Житоми(р)ского принято и записано ε(ст) //.

17. Со(з)на(н)ε во(з)ны(х) в справе п̃на Яна Лядовича
с п̃но(м) Якубо(м) Лакгε(в)ни(ц)кимъ.

Року 1605, м̃(с)ца гε(н)вара, 20 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеу-
шо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского,
постанови(в)шисе ωчеви(с)то, енераловε во(з)ныε воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло,
шляхе(т)ныε Семε(н) Ми(н)ко(в)ски(и) а Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записо-
ва(н)ю до кни(г) со(з)нали и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я свое(г)ло кви(т) по(д)
печа(т)ми и с по(д)писами ру(к) свои(х) писаны(и) тыми словы подали:

Яз, Семε(н) Ми(н)ко(в)ски(и), а я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ныε
енера(л)ныε воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваε(м) си(м) нашим квито(м) ку
записова(н)ю до кни(г) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского, и(ж) року тепε(р)
идучого, тисεча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца гε(н)вара, ω(с)мна(д)цатого дня,
будучи на(м) приданы(м) з уряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского на
справу и потребу п̃ну Яну Лядовичу [з] Хилина, то ε(ст) на ωгледа(н)ε кгвал-
то(в)ного наεха(н)я на до(м) его м(л). у маε(т)но(с)ти его Жу(р)би(н)ца(х) ω(т)
п̃на Якуба Лакгε(в)ни(ц)кого, та(к) тε(ж) ω(т) слу(г) и помо(ч)нико(в) его, кото-
ры(х), дε(и), ω(н) сам лепе(и) заε(т)⁴⁶, за ωказа(н)ε(м) его м(л). видели ε(с)мо
ворота с пу(л)гако(в) постреляныε и хво(р)тка з другое стороны та(к)же с пу(л)-
гако(в) постреляно и потолка кола⁴⁷ двора и коло воро(т) немалая, которое
постреля(н)ε и потолоку мени(л) быти его м(л). па(н) Лядови(ч) ω(т) п̃на Якуба
Лакгε(в)ни(ц)кого.

При которо(м) наεха(н)ю п̃на Лакгε(в)ни(ц)кого коня ше(р)стью сивого
и шаблю голую с про(с)тою ωправою ω(т)бегли, которого коня и шаблю че-
ре(з) на(с) во(з)ны(и) на вря(д) Житоми(р)ски(и) ωтосла(л). А та(к) мы, во(з)-

⁴⁶ знаε(т).

⁴⁷ коло.

ные, што (х)мо видели и ѿповеда(н)е его м(л). слышѣли и на то (х)мо дали то(т) на(ш) кви(т) з нашими печат(т)ми и с по(д)писо(м) рукъ наши(х).

Писа(н) у Житомиру року тисѣча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)цатого дня.

Которое ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ны(х) и кви(т) и(х) до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

18. Со(з)на(н)е во(з)ного в справе

п̃на Якуба Лакге(в)ни(ц)ко(е)[о]

с п̃но(м) Яном Лядовичо(м).

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 20 дня.

На врьде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)но[ю], Матѣушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т), по(д) печат(т)ю и с по(д)писо(м) руки своеє писаны(и), тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записова(н)ю до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского, и(ж) року тепе(р)е(ш)него, тисѣча ше(ст)со(т) че(т)ве(р)того [!] ⁴⁸ м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)цатого дня, за прида(н)е(м) ѿ(т) врьду г̃(с)др̃ского[о] // за(м)ку Житоми(р)ского, бы(л) е(с)ми на справе а потребе его м(л). п̃на Якуба Лакге(в)ни(ц)кого в Ко(д)ни в го(с)поде его, та(м) же, за ѿказа(н)е(м) его, виде(л) есми его ѿкру(т)не збитого и (з)ранено(г)[о], то е(ст) у голове ра(н) сечоны(х) кривавы(х), ба(р)зо шко(д)ливы(х) двана(д)ца(т), на плечу руки правое рану ѿ(д)ну, та(к)же сечоную, шко(д)ливую, другую ниже(и) плеча, на(д) ло(к)те(м), на то(и) же руце, тятую, кривавую, а на руце левое руки [!], на(д) ло(к)те(м), рану та(к)же тятую кривавую.

Которое то зби(т)е и (з)ране(н)е свое, мени(л) бы(т) па(н) Якубъ Лакге(в)ни(ц)ки(и) ему сталоє року выше(и) менованого, м̃(с)ца ге(н)вара, чоты(р)на(д)цатого дня ни ѿ(т) кого и(н)шого, ты(л)ко ѿ(т) п̃на Яна Лядовича на добро(л)но(и) дорозе едучому зъ села Полове(ц)кои до Коте(л)ни на я(р)марокъ на село Жу(р)би(н)цы проти(в) дому того то п̃на Лядовича ѿбычає(м) непри(с)то(и)ны(м).

И при томъ, де(и), и(з)ране(н)ю и(х) має(т)но(ст), речи его, которые на то(т) ча(с) при не(м) были, побра(л) и пограби(л) и на пожито(к) сво(и) ѿбе(р)ну(л), ѿ чо(м), де(и), все(м) шире(и) и достато(ч)не(и) на протє(с)тацы мое(и), на врьде учинено(и), ѿписано и доложено е(ст).

А такъ я, во(з)ны(и), што (м) виде(л) и слышалъ, на то(м) ку записова(н)ю до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского да(л) то(т) мо(и)

⁴⁸ Помилка: *пятого*.

кви(т) по(д) печа(т)ю моею и с по(д)писо(м) вла(ст)ное руки моеє. Писа(н) в Жи-
томиру року тисеча ше(ст)со(т) пято(г)ло, м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)цатого дня.
Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л), рука вла(ст)на.

Которое ѿчеви(с)тоє со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х)
за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского Житоми(р)ского [I] записано є(ст).

19. *Справа п̃на Ивана,
по(д)пи(с)ка житоми(р)ско(г)ло,
зъ Панютою, стре(л)це(м)
ле(с)ни(м) житоми(р)ски(м).*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 22 дня.

На вряде его короле(в)ское м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ско-
го, постанови(в)шисе⁴⁹ ѿчеви(с)то, Панюта Микитич, стреле(ц) ле(с)ны(и),
устне и доброво(л)не со(з)на(л) тыми словы,

и(ж), де(и), п̃ну Ивану, по(д)пи(с)ку житоми(р)скому, прода(л) є(с)ми
ниву свою вла(ст)ную старую, лежачую за рекою Тетере(в)ю, неподалеку па-
секи Сукачевы, межю по(д)ле его (ж) нивы, которую ѿ(н) купи(л) у брата моего
Трухона. До тоє (ж) нивы, з другое стороны, ѿ между целины, копа(н) свою
вла(ст)ную, еще недокопаную, которое з упруг(г) може бы(т), ему (ж) є(с)ми про-
да(л) то все за копу гроше(и) на ве(ч)ные часы.

Которыми нивами во(л)но ему буде(т), якъ хотечи, шафовати и ку налепъ-
шому пожи(т)ку своему ѿборочати. А я вже са(м), жона, дети и бли(з)кие мои
и ни(х)то и(н)ши(и) въ ни(х) уступова(т)се ве(ч)ными часы не маю и не маю(т)
и мочи не буду и не буду(т).

И проси(л) менованы(и) Панюта, абы то до кни(г) записано было, што є(ст)
15 зв. записано. //

20. *Справа п̃на Ивана Прже(в)ского
зъ єє м(л). п̃нею Немиричовою и(з) сыно(м) єє.*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 23 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеу-
шо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского,
постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, па(н) Ива(н) Семенови(ч) Прже(в)ски(и) устне
и доброво(л)не со(з)на(л) и при ѿчеви(с)то(м) со(з)на(н)ю свое(м) поклада(л)
ли(ст)-запи(с) сво(и) доброво(л)ны(и) по(д) печа(т)ю и с по(д)писо(м) руки
своеє, та(к)же по(д) печа(т)ми и с по(д)писо(м) ру(к) люде(и) за(ц)ны(х), в ни(м)
менованы(х), єє м(л). п̃не(и) Маруши Хре(б)товичо(в)не А(н)дреево(и) Немири-

⁴⁹ На -и(в)- чорнильна пляма.

чово(и) и сну єе м(л). п̃ну Стефану Немиричу на (з)рече(н)є має(т)но(с)ти Ше(р)-
шне(в)ское даны(и), ω чо(м) шире(и) и достато(ч)не(и) то(т) запи(с) в собе ω(б)-
мо(в)ляє(т), просєчи, абы приня(т) и до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ського
Житоми(р)ского уписа(н) бы(л), которого (м) до ведомо(с)ти моеє врядове
приня(в)ши и читаного пере(д) собою по до(с)та(т)ку выслуха(в)ши, до кни(г)
слово в слово вписати каза(л), которы(и) та(к) се в собе має(т):

Яз, Ива(н) Семенови(ч) Прежо(в)ски(и), чиню я(в)но и вы(з)наваю си(м)
листо(м), доброво(л)ны(м) записо(м), кому ω томъ буде(т) ведати належало
тепе(р) и на пото(м) за(в)жды, и(ж), што є(с)ми позыва(л) по(з)вы зе(м)скими⁵⁰
киє(в)скими пере(д) су(д) зе(м)ски(и) Киє(в)ски(и) его м(л). п̃на Ма(т)фея Не-
мирича на ро(з)ные роки в справе чере(з) мене яко повода помененому его м(л).
п̃ну Ма(т)фею Немиричу яко по(з)ваному до выку(п)на добръ, то є(ст) поло-
вицы села Ше(р)шневи(ч), в зе(м)ли Киє(в)ско(и) лежачо(м), заданое [?].

Которая має(т)но(ст) село Ше(р)шневичи небо(ж)чикови его м(л). п̃ну
А.(н)дрееви Немиричови, братови рожоно(му) его мл(с)ти п̃на Ма(т)фея ве(д)-
лу(г) те(с)таме(н)ту ω(с)та(т)неє воли зо(ш)лого его м(л). п̃на Есифа Немирича,
су(д)и зе(м)ского киє(в)ского, право(м) вечи(с)ты(м) и (в)ли(в)ко(м) сумы на
ты(х) же добра(х), з ру(к) того (ж) п̃на Ма(т)фея зо(с)тала и по сме(р)ти небо(ж)-
чика п̃на А.(н)дрєя Немирича на сына є(г) [о] м(л). урожного п̃на Стефана
Немирича, яко вла(ст)ного дедича право(м) приржоны(м) стала.

В которо(и) то справе су(д) зе(м)ски(и) киє(в)ски(и), припа(т)ри(в)шиєє
записовы ω(т) деда моего, про(д)ко(м) п̃на Немиричовы(м), на тую має(т)но(ст)
Ше(р)шне(в)скую даны(м), и(з) ше(ст)ма све(д)ками его м(л). п̃ну Ма(т)феєви
Немиричовы яко посєсорови на ω(н) ча(с) ты(х) добръ присєгнути наказа(л)
на томъ, яко де(р)жачие записо(м) продокъ п̃на Немиричо(в) и ω(н) са(м) и(з)
ру(к) его м(л). де(р)жачие до ве(ч)ного де(р)жа(н)я ты(х) добръ при(ш)ли и яко
вє(д)ле статуту старо(г) [о] продокъ его м(л). захова(л)єє ω(т) чого, кгда апе-
лящыи чере(з) по(з)ваного на трибуна(л) любє(л)ски(и), в року тисєча ше(ст)-
[сот] второ(м) ω(т)правованы(и), выточона была.

Су(д) ω(н) голо(в)ны(и) трибуна(л)ски(и) то(т) декре(т) зе(м)ски(и) киє(в)-
ски(и) стве(р)ди(в)ши, наза(д), до того (ж) суду зе(м)ского тую присєгу ωто-
сла(л), а пото(м) ωтосла(н)я помененого в суде зе(м)ско(м) киє(в)ско(м) по-
16 (з)ваны(и) его м(л). па(н) Ма(т)фе(и) Немири(ч), с причины ωборо(н) своихъ,
кгда присєгнути не хотє(л) и апеллящю выточи(в)ши те(р)мину апеллящыи // не
ко(н)чєчи зе (м)ною, прияте(л) єє погоди(л) и мнє за тоє право мое, ωчищаючи
вє(ч)но(ст) ты(х) добръ половину села Ше(р)шне(в) п̃ну Стефанови Немиричови
чере(з) мене доходячєє, а тепє(р) тому то п̃ну Стефанови Немиричови служа-
чєє и по ω(т)цу его на его (ж) спалое и, уходєчи присєги собе за ты(м) на-
казаное, которую ко(н)чи(т) небо(ж)чикови п̃ну А.(н)дрєєви Немиричови ωблик-
говаль мнє спо(л)нє зъ м(л). п̃нєю А.(н)дрєєвою Немиричовою Марушєю Хре(б)-

⁵⁰ Помилка, потрібно *земскими*.

товичо(в)ною, ма(т)кою п̃на Стефана Немирича. досыт учини(л), заплати(л) и достато(ч)не нагороди(л).

За которы(м) досы(т) учине(н)ємъ и(х) мл̃(с)ти право мое все на тые добра мне яки(м) ко(л)векъ право(м) служачие, ничего у себе не зо(с)тавуючи, чере(з) руки его м(л). п̃на Ма(т)фея⁵¹ Немирича е(и) м(л). п̃не(и) Немиричово(и), яко вла(ст)но(и) ма(т)це и опеку(н)це п̃на Стефана Немирича, вла(с)ного дедича ты(х) добръ ше(р)шне(в)ски(х) вцале ω(т)да(л) и ве(р)ну(л) е(с)ми.

А за ω(т)да(н)е(м) чере(з) его м(л). п̃на Ма(т)фея Немирича п̃ну Стефанови Немиричови ничего та(к) в деди(ц)стве, яко и по(д) прете(к)сто(м) якого [?] набытого права або и ща(д)ко(м) свои(м) в ты(х) добра(х) не zostавуючи, в деди(ц)ство п̃на Стефана Немирича и пото(м)ко(в) его тые добра поворочаю и в оны(х) зъступую и на ве(ч)ные часы з ни(х) зрекаю и си(м) доброво(л)ны(м) ли(с)то(м)-записо(м) моимъ и зе(з)на(н)е(м) его на вряде г(с)др̃ско(м) Житоми(р)ско(м) зрекль е(с)ми, которого зрече(н)я мое(г) [о] нине(ш)него и на вряде припало(м) к(р)о(д)ско(м) або зе(м)ско(м) кие(в)ско(м), на ро(ч)ка(х) або на рока(х) по дате сего ли(с)ту моего напе(р)ве(и) до суже(н)я припадаючи(х), зе(з)на(н)е(м) свои(м) стве(р)дити маю и повине(н) буду по(д) закладо(м) на сторону укри(в)жиную двема(с)ты⁵² копами гроше(и) лито(в)ски(х).

И на то(м) да(л) е(с)ми се(с) мо(и) ли(ст), доброво(л)ны(и) запи(с) зрече(н)я моего по(д) печат(ю) и с по(д)писо(м) руки моеѐ.

А при то(м) были и того добре сведомы и(х) м(л). п̃нове а приятели мои, то е(ст): па(н) Григоре(и) Покале(в)ски(и), па(н) Фѣдо(р) С̃бодѣ(н)ски(и), па(н) Дмитѣ(р) Дубни(ц)ки(и) а па(н) Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и), е̃нера(л) зе(м)ски(и) воево(д)ства Кие(в)ского, которые за устною и ωчеви(с)тою про(з)бою моею печати свои приложили и руками вла(ст)ны(ми) по(д)писати рачили.

Писа(н) в Житомиру року ω(т) нароже(н)я сна бо(ж)ѣго тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)ца(т) третьего дня.

У того ли(с)ту печате(и) пя(т) и по(д)пи(с) ру(к) тыми словы:

Ива(н) Преже(в)ски(и), вла(с)ная рука; Григоре(и) Покале(в)ски(и), рукою; Fedor Obodensky ге̃ка własna, Dmītr Dubnicku, ге̃ка swa, Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и), е̃нера(л) зе(м)ски(и) воево(д)ства Кие(в)ского, рукою вла(с)ною.

Которое ωчеви(с)тоѐ со(з)на(н)ѐ п̃на Прежо(в)ского и то(т) ли(ст)-запи(с) его доброво(л)ны(и) до кни(г) слово в слово принято и записано е(ст).

⁵¹ Виправлено з іншого слова.

⁵² Закінчення в оригіналі виправлено.

21. *Справа п̃на Ма(т)фея Немирича
с п̃номъ Семено(м) Немиричо(м).!!*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 23 дня.

На вряде г̃(с)др̃ско(м) Житоми(р)ско(м) передо (м)ною, Матеушо(м) Клембо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского, ста(в)ши оцви(с)то, енералове во(з)ные воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ные Васи́ле(и) Со(с)ни(ц)ки(и) и Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и) при(з)нали и кви(т) со(з)на(н)я своего в справе ниже(и) меновано(и), которы(и) по(д) печа(т)ми и с по(д)писами ру(к) свои(х) ку записа(н)ю до кни(г) подали:

Яз, Васи́ле(и) Со(с)ни(ц)ки(и), а я, Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и), енералове во(з)ные воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)навае(м) ты(м) наши(м) квито(м), и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, о(с)могона(д)ца(т)[ого] дня, будучи на (с)праву⁵³ и потре[бе] его м(л). п̃на Ма(т)фея Немирича, кгда его м(л). Немири(ч), во(д)лу(г) те(с)таме(н)ту и ро(з)де(л)ку Немиричова, и кгда его м(л). па(н) Немири(ч), во(д)лу(г) те(с)таме(н)ту и ро(з)де(л)ку сла(в)ное памяти небо(ж)чика п̃на о(т)ца свое(г)[о] его м(л). п̃на Есифа Немирича, су(д)и зе(м)ского кие(в)ского, яко опеку(н), мае(т)но(ст) Хво(с)ни(ц)кую, по(д) О(в)ручи(м) будучого, со (в)сими присе(л)ки, до нее належачими, братови своему рожному п̃ну Семену Есифовичу Немиричу яко опеку(н) до моцы владзы и де(р)жа(н)я поступова(л), теды мы, маючи при себе стороную [!] дво(х) шля(х)тичо(в), п̃на Якуба Губа и п̃на Яна Петро(в)ского, чинечи досыть пови(н)но(с)ти вряду нашего, того року и дня, звы(ш) менованого, е(з)дили е(с)мо с п̃ном Семено(м) Немиричо(м), при которо(м) и слуха⁵⁴ его м(л). п̃на Ма(т)фея Немирича, па(н) Я(н) Миха(и)ло(в)ски(и), которы(и) имене(м) его м(л). п̃на своего помененую мае(ст)но(ст)[!] свою Фо(ст)ни(ц)кую, со (в)сими присе(л)ки и пожитъки до нее належачие, до де(р)жа(н)ю⁵⁵ п̃ну Семену Немиричу подава(л).

Теды те(ж) мы, што врядови нашому належало, помененого п̃на Семена Немирича в тую мае(т)но(ст) Хво(ст)ни(ц)кую яко вла(ст)ного дедича его уве(з)а(ли) в моць, в де(р)жа(н)е и споко(и)ное ужива(н)е его м(л). подали и поступи(ли).

На чо(м) и па(н) Семен(н) Немири(ч), приня(в)ши то вдя(ч)не о(т) его м(л). п̃на А(н)дрея Немирича, брата своего, на то(м) пере(с)та(л) и тую мае(т)но(ст) Фо(ст)ни(ц)кую до моцы и де(р)жа(н)я своего взя(л).

И на то е(с)мо дали се(с) на(ш) кви(т) ку записа(н)ю до кни(г) г̃(с)др̃ски(х) житоми(р)ски(х) с печа(т)ми нашими.

⁵³ Описка, потрібно на справе.

⁵⁴ Очевидно, слуга.

⁵⁵ Описка, потрібно держаня.

Писа(н) въ Фо(ст)ницы року, м̃(с)ца и дня, вы(ш) менованого.
Которое (ж) то со(з)на(н)е енерало(в) во(з)ны(х) поменены(х) до кни(г)
г̃(с)др̃ски(х) житоми(р)ски(х) е(ст) записано.

17

23. *Справа п̃на Па(в)ла Мелене(в)ского
с п̃номъ Стретовичо(м) Мелене(в)ски(м).* //^{55а}

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 26 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеу-шо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, земени(н) г̃(с)др̃ски(и) зе(м)ли Кие(в)ское па(н) Паве(л) Гапонови(ч) Мелене(в)ски(и) ѿповеда(л) и ѿ(б)те(ж)ливе жалова(л) на земенина зе(м)ли Кие(в)ское (ж) п̃на Степана Стретовича Мелене(в)ского (ж) ѿ то(м),

и(ж), де(и), року тепере(ш)него, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, второгона(д)ца(т) дня, в небы(т)ности мое(и) на то(т) ча(с) в дому мое(м) менованы(и) пань Стефа(н) Мелене(в)ски(и), премо(м)не(в)ши сроко(с)ти права по(с)политого и ви(н) в не(м) ѿписаны(х), того дня, выше(и) менованого второ-на(д)ца(т), са(м) ѿсобою своею с челя(д)ю домовою и (з) помо(ч)никами своими, ему самому имени и на(з)ви(с)ки лепе(и) знаемыми, которы(х) вси(х) было члвка ѿ ки(л)кана(д)ца(т), з многи(м) и ро(з)ны(м) ору(ж)е(м), во(и)не нале-жачи(м), наше(д)ши мо(ц)но, кгва(л)то(м) на вла(ст)ны(и) до(м) мо(и) шляхе(т)-ски(и), та(м) же в Мелене(х) будучи(и), в которо(м) жону мою на (и)мя Пола(г)ю Ги(р)mano(в)ну Белоши(ц)ко(в)ну бе(з)ви(н)не, ѿкру(т)не а нелюто(с)тиве кие(м) зби(л), змо(р)дова(л).

И проси(л) преречоны(и) па(н) Паве(л) Мелене(в)ски(и), абы тая⁵⁶ и ѿпо-веда(н)е его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского записан было, што е(ст) записано.

24. *Справа п̃но(в) Де(д)ко(в)ски(х)
с п̃но(м) Демидо(м) Щение(в)ски(м).*

Року 1605, м̃(с)ца ге(н)вара, 30 дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеу-шо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, по становивъшисе ѿ(б)личне, земени(н) его к(р). м(л). воево(д)ства Кие(в)ского урожоны(и) па(н) Миха(и)ло Борисови(ч) Де(д)ко(в)ски(и) и постано(в)и(в)ши в труне тело забитого брата своего, рожного п̃на Стефана Борисовича Де(д)-ко(в)ского, ѿповеда(л) и ѿ(б)те(ж)ливе с плаче(м) жалова(л) имене(м) ѿ(т)ца

^{55а} В оригіналі поплутання нумерації справ.

⁵⁶ Пропущено слово, мабуть, *жалоба*.

своего пна Борыса Де(д)ко(в)ского и са(м) ω(т) себе, та(к)же и имене(м) бра(т)и своее рожоное, пна Сака и пна Романа Борысовичо(в) Де(д)ко(в)ски(х), на земенина его к(р). м(л). земъли Кие(в)ское на пна Дѣмида Ждановича Щение(в)ского яко при(н)цыпала головъного злое справы, учи(н)ку ниже(и) менованого, и на помочъниковъ его того (ж) учи(н)ку, на пна Федора Богдановича а пна Ивана Семеновича и на пна Меле(ш)ка Ждановича, на пна Васи(л)я и пна Ивана и пана Ко(с)тюка Миха(и)ловичо(в) Щение(в)ски(х) ѿ томъ,

17 зв. и(ж), де(и), року тепе(р) идучого тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, два(д)ца(т) девятого дня, звы(ш) речоны(и) Дѣми(д) Жданови(ч) // Щение(в)ски(и) яко вла(ст)ны(и) при(н)цыпа(л), взя(в)ши пере(д) себе злы(и) умы(с)ль, пропо(м)не(в)ши боя(з)ни божое и срокго(с)ти права по(с)политого, будучи ω(д)накое воли и порозуме(н)я з вы(ш) речоными помо(ч)никами своими, преречоного брата моего, небо(ж)чика пна Стефана Де(д)ко(в)ского, шля(х)тича учтивого, которы(и) шо(л) ω(т) приятеля своего пна Ждана Семеновича Щение(в)ского до пна Хома Ждановича Щение(в)ского яко члвкъ споко(и)ны(и), никому ни (в) чо(м) не ви(н)ны(и), дорогою доброво(л)ною через село Щение(в) мимо до(м) того то Дѣмида Щение(в)ского, бы(л) то пакъ ω(н), преречоны(и) Дѣми(д) Щение(в)ски(и), будучи злого умы(с)лу на(д)хнены(м), менованого брата моего, небо(ж)чика пна Стефана Де(д)ко(в)ского неω(т)поведне, потаемне з дому своего с по(л)гаку у тва(р) пострели(л) и насме(р)ть ωкру(т)не заби(л) и замо(р)дова(л) и, забитого тело по(р)ва(в)ши, у до(м) сво(и) уволо(к). Та(м) же, што было суке(н) на то(м) небо(ж)чику, братѣ мое(м), и гроше(и) готовы(х) — то все з него злупи(л) и забра(л) и, па(ст)вечисѣ на(д) тело(м) забитого небо(ж)чика, брата моего, сере(д) двора покину(в)ши, псо(м) кре(в) лизати каза(л). А(ж) пото(м), ужалова(в)шисѣ кърви хре(с)тия(н)ское, па(н) Жда(н) Семенови(ч) Щение(в)ски(и), тоѣ тело небо(ж)чика, брата моего, ω(т)не(с) з дому, вы(и)ска(л). И проси(л) мене ѿ во(з)ны(х) на ωгледа(н)е того заби(т)я и замо(р)дова(н)я брата своего. Я (м) ему на тую справу з уря(д)у прида(л) во(з)ны(х) дво(х), Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого а Ивана Щение(в)ского, которые во(з)ные зара(з) того тела забито(г) [о] небо(ж)чика пна Стефана Де(д)ко(в)ского ωгледа(в)ши и того (ж) часу передо (м)ною на вряде ста(в)ши, ѿчеви(с)то зе(з)нали,

и(ж), де(и), за прида(н)емъ, вм. пне по(д)старости(и), были есмо на то(и) справе пна Борыса Де(д)ко(в)ского и сыно(в) его пно(в) Миха(и)ла, Сака, Романа Де(д)ко(в)ски(х) и за ω(с)ве(т)че(н)е(м) пна Миха(и)ла Де(д)ко(в)ско(г) [о] видели е(с)мо тело в труне лежачое небо(ж)чика пна Стефана Де(д)ко(в)ского ту(т), в дворе его к(р). м(л). житоми(р)ско(м), на возе стои(т), зна(т), с пу(л)гаку у тва(р) пострелено, а куля навыле(т) (не) вы(ш)ла.

Которое заби(т)е и замо(р)дова(н)е звы(ш) речоного пна Стефана Де(д)ко(в)ского мени(л) быти па(н) Миха(и)ло Де(д)ко(в)ски(и) ни ω(т) кого и(н)шого, то(л)ко з ру(к) Дѣмида Ждановича Щение(в)ского, ѿ чо(м), де(и), шире(и) а меновитѣ на протѣ(с)тащы на вряде учинено, ѿписано и доложено е(ст).

И проси(л), абы тая жалоба и ѿповеда(н)є его до кни(г) врядовы(х) записано было и во(з)ны(х) до тоє справы абы (м) прида(л), што (м) записати каза(л) и во(з)ны(х) єнера(л)ны(х) (ш)ляхе(т)ны(х) Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого и Ивана Ждановичо(в) Щєниє(в)ского на тую справу справу [!] и(х) менованую прида(л).

25. Спраза п̃ѣа Дємида Ждановича Щєниє(в)ско(г) [о]

с п̃нами Дє(д)ко(в)скими. //

18

Року 1605, м̃(с)ца гє(н)вара,
три(д)ца(то) (г) [о] дня.

На вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, ста(в)ши ѿчеви(с)то, земени(н) зе(м)ли Кие(в)ское па(н) Дєми(д) Жданови(ч) Щєниє(в)ски(и) ѿповеда(л) и пла(ч)ливє жалова(л) на Ждана Щєниє(в)ского и ма(л)жо(н)ку его Е(в)хи(м)ю Дє(д)ко(в)ског [о]⁵⁷ и на швакгра Степана Дє(д)ко(в)ского яко при(н)щыпало(в) голо(в)ны(х) и помо(ч)никовъ и(х) Романа, Ивана, во(з)ного, Щєниє(в)ски(х) и и(н)ши(х) немало, которы(х), дє(и), вси(х) могло быти члвка бо(л)шъ, ни(ж)ли ѿ ко(л)кодеся(т), з ро(з)ны(м) ѿру(ж)є(м) во(и)не належачи(м), то є(ст) з ру(ч)ницами, зъ сага(и)даками, зъ шаблями вси, дє(и), ѿ(д)носта(и)не ве(р)ху менованьє ѿсобы, спикну(в)шисе [?], не маючи до мене жа(д)ное причины, року тепє(р) идучого, тисєча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца гє(н)вара, два(д)ца(т) ѿ(с)мого дня, наше(д)ши, дє(и), мо(ц)но кгвал(т)о(м) на до(м) и ме(ш)ка(н)є моеє щєниє(в)ское в сєлє Щєниєвє, мене самого, уломи(в)шисе мо(ц)но, кгвал(т)о(м) на дво(р) и скро(з) о(к)но в ы(з)бє, с по(л)гаку и пове(р)хъ головы, за(и)мующи тела, а(ж), дє(и), волосы куля у(з)порола, пострелили, ѿ(т) которого, дє(и), разу а(ж), дє(и), є(с)ми пальъ.

Та(к)же ув ы(з)бє наскочи(в)ши, ки(и)ми, шаблями, пу(л)гаками збили, змо(р)довали и шаблею рану кровавую ба(р)зо шко(д)ливую межи плє(ч) задали, та(м) же, дє(и), мене лє(д)во живого, наполю уме(р)лого покинули, и(з) мене жупа(н) б(р)уна(т)ны(и) фале(н)дышовы(и) с пє(т)лицами сребраными, которы(и) ко(ш)това(л) копъ сє(м), шабло на (м)не зо(р)вали з мосяжо(м), купленую за копъ три гроше(и) лито(в)ски(х); та(м) же, дє(и), в дому мое(м), ув обороне мое(и) ста(л)сє забиты(и) члвкъ межи нами Стефа(н) Дє(д)ко(в)ски(и), не ведати ѿ(т) кого.

А пото(м), дє(и), жону мою, шля(х)тя(н)ку почтивую Сѡ(в)до(т)ю Су(с)ловну, ув окно и(з)бное та(м) же с по(л)гаку, за(и)маючи правого боку, пострелили ѿную, та(к)же ки(и)ми нєлюто(с)тивє збили, змо(р)довали и зранили, ѿ(т) которого пострелу, зби(т)я и(х) не ведаю, дє(и), є(ст)ли жива будє(т).

Дети мои малые лє(т) недоро(с)лыє побиили и помо(р)довали, пострашили, ста(в)ляючи и(х) пере(д) собою, на(д) ними с пу(л)гако(в) стреляли, страшачи и(х), ѿ(т) которого та(к) великого стреля(н)я и страху и(х) не ведаю, дє(и), є(ст)ли живы зостанутъ.

⁵⁷ Закінчення -ско(г)[о] дописано іншим чорнилом.

А пото(м), де(и), рути(в)шисе до коморы, замо(к) и заще(п)ку ѿ(т)би(в)ши, мае(т)но(ст) мою, што ѿ(д)но ко(л)вѣ(к) все ѿ(т) мала и до велика побрали, пограбили, а то е(ст) меновите:

на(и)пе(р)вѣ(и) шкатулу, в которо(и) было гроше(и) готовы(х) копь по(л)-тора(с)та; е(р)мя(к) фале(н)дышовы(и) б(р)уна(т)ны(и), куплены(и) за копь ѿ(с)мь, взяли; шлы(к) ѿксамито(м) крыты(и), куплены(и) за копь чотыри; уб-ра(н)ѣ фале(н)дышовое за копь по(л)торы; боты и чи(ж)ми сафьяновые, купле-ныѣ за гроше(и) се(м)деся(т); суконь же(н)ски(х) фале(н)дышсвы(х) две з окса-мито(м): ѿ(д)на б(р)уна(т)ная, а другая чи(р)воная, купленная за ко(п) ше(ст)-на(д)цать; шуба лисяя зави(и)ковая, спра(в)лѣная за ко(п) ѿ(с)мна(д)ца(т); ша(п)ка же(н)ская ѿ(к)сами(т)ная з бобро(м), купленная за копь чотыри; поя(с) сребръны(и), по(з)лоти(с)ти(и), куплены(и) за ше(ст)на(д)ца(т) копь гроше(и); други(и) поя(с) сребрены(и), куплены(и) за ѿсмь копь гроше(и) и кобере(ц) со(л)га(ц)ки(и), куплены(и) за се(м) копь гроше(и); пу(л)гако(в) чотыри, купле-ные по две копе; сага(и)дакъ, куплены(и) за копь две; ко(т)ло(в) горе(л)чаны(х) чотыри, купленные за копь ше(ст)на(д)ца(т); сал свины(х) ше(ст), которые, де(и), коштовали по гроше(и) сорокъ; ма(с)ла де(ж)ку, в которо(и) могло быти веде(р) медовы(х) три, которое, де(и), стояло копь чотыре; сыро(в) велики(х), копь чотыри⁵⁸, ко-торые, де(и), сыри ко(ш)товали копь пяти; хомуто(в) пя(т), которые, де(и), коштовали по золото(му); ху(ст) белы(х), кошу(л) же(н)ски(х) и муж(ж)ски(х), наметокъ, ру(б)цо(в), ѿбрусо(в), тавале(н), хустокъ немало, которы(х) было ѿгуло(м) за копь пе(т)на(д)ца(т) и и(н)ши(х) рече(и) домовы(х) немало по-брали, полупили и в до(м) Ждана Щение(в)ского ѿ(т)провадили и на пожито(к) свои(и) ѿбе(р)нули, которы(м), де(и), кква(л)то(в)ны(м) нахоже(н)емъ на домъ, зране(н)е(м) и зби(т)емъ мене самого и жоны моеѣ домъ мо(и) шляхе(т)ски(и) ѿкрывавывили [!].

И проси(л) мене ѿ прида(н)ѣ во(з)ного на ѿгледа(н)ѣ того кква(л)то(в)ного нахоже(н)я на домъ, побит(я) и поране(н)я и(х) самы(х). Я ему на то прида(л) енерала во(з)ного земъли Кие(в)ское шляхе(т)ного Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого, ко-торы(и) во(з)ны(и) та(м) бы(в)ши и того ѿгледа(в)ши, и наза(в)трѣе того дня, то е(ст) три(д)цать пе(р)вого, м̃(с)ца ге(н)вара, року вы(ш) менованого передо (м)ною ѿчеви(с)то ста(в)ши, со(з)на(л) тыми словы:

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енерал(л) во(з)ны(и) зе(м)ли Кие(в)ское, со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м), и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)-со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара три(д)цатого дня, будучи, де(и), мне придан[ом]у з уряду за(м)ку г̃(с)дрьского Житоми(р)ского, бы(л) е(с)ми на справе и потребе п̃на Демида Ждановича Щение(в)ского в дому его Щениеве. Та(м) же за ѿ(б)-воже(н)е(м) и ѿказа(н)е(м) его виде(л) е(с)ми ворота выламаные, вирубаные, зна(т), же свежо. А пото(м) виде(л) е(с)ми двери такъ, яко до сене(и), яко и до и(з)бы выбитые и вырубаны, та(к)же свежо, ку(л) настреляны(х) немало. А пото(м) виде(л) е(с)ми на не(м) само(м) на голове, ве(р)хъ самое головы, на(д) чоло(м) рану, зна(т), же с пу(л)гаку стреляную, межи плечима рану, зна(т), же шаблею тятую, ба(р)зо шко(д)ливую и и(н)ши(х) ра(н) сини(х) кие-

⁵⁸ Поплутано, треба: *которыѣ, деи, стояло коп чотыри, сыров, которые, деи, сыры коштовали* и т. д.

вы(х) немало. А пото(м) за ѡказа(н)е(м) и ѡ(б)воже(н)е(м) его виде(л) е(с)ми на жоне его пне(и) Ѡ(в)до(т)и Су(с)ло(в)не рану на право(м) боку, зна(т), же с по(л)гаку пострелено, а на хры(б)те ра(н) киевы(х) се(м) шко(д)ливы(х). А пото(м) виде(л) е(с)ми у коморы защепька и замокъ ѡ(т)биты(и), двери вырубаны, зна(т), же свежо, в которо(и) коморе менова(л) бы(т) мае(т)но(ст) побраную.

19 Которое побит(е), помо(р)дова(н)е и (з)ране(н)е, поруба(н)е и побра(н)е мае(т)но(с)ти менова(л) и ѡповеда(л) передо (м)ною, во(з)ны(м), на Ждана Семеновича Щение(в)ского и жоны [!] его Е(в)хи(в)и [!] Де(д)ко(в)ского и Степана Де(д)ко(в)ского и помо(ч)нико(в) // и(х), Романа и Ивана, во(з)ного, Щение(в) ки(х) и и(н)ши(х) помо(ч)никовъ немало,

и(ж), де(и), дня ѡногда(ш)не(г)[о] два(д)ца(т) ѡ(с)мого, м(с)ца ге(н)вара, року тисеча ше(ст)со(т) пятого, наше(д)ши, де(и), мне на до(м), мо(ц)но, кгвал(т)о(м), яко, де(и), вша мл(с)ть, пне во(з)ны(и), видишь, порубали, постреляли, побили и тымъ, де(и), до(м) мо(и) учтивы(и) шляхе(т)ски(и) ѡкрывавили, ѡ чо(м), де(и), шире(и) по до(с)та(т)ку на протє(с)тацы мое(и), на вряде учинено(и), вся жалоба моя ѡписана и доложона.

И такъ я, во(з)ны(и), што (м) виде(л) и слыша(л), на то (м) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского даль се(с) мо(и) квитъ с печатью и с по(д)писомъ руки моеє.

Писанъ в Житоми(р)у року тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, три(д)цатого дня.

Которое то ѡповеданье и жалоба пна Демида Ждановича Щение(в)ского, такъ тежъ и ѡчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и квитъ его до книгъ вядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано есть.

19 зв. Конє(ц) м(с)ца ге(н)вара в року тисеча ше(ст)сотъ пятомъ⁵⁹. //

Початокъ м(с)ца фе(в)раля в року 1605-мъ.

26. *Справа пна Петра Быдыше(в)ского
зъ пно(м) Семяно(м) Лу(д)ви(н)ски(м).*

Року 1605, м(с)ца фе(в)раля, 2 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)шисе ѡчеви(с)то, шляхе(т)ны(и) Мате(и) Дуди(н)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) зе(м)ли Кие(в)ское, ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского тыми словы со(з)на(л),

и(ж) се пре(д) ни(м) шляхе(т)ны(и) Петръ Будоше(в)ски(и) свя(т)чи(л) [!] напроти(в)ку шляхе(т)ному пну Семенови Лу(д)ви(н)скому, которы(и), недав-

⁵⁹ Нижче цього слова написано: *Koniec mese(c)a*, ще нижче: *locus vacuit*.

ного часу, то є(ст) два(д)ца(т) шо(с)того дня, м̃(с)ца ге(н)вара, запо(м)не(в)ши боязни боже(и), не маючи взгляду на право по(с)политое и вины в не(м) опи- санные, пови(н)но(с)ти свое(и) не перестерегаючи, помо(ч)нико(в) себе немало на то умы(с)лне зобра(в)ши, с пу(л)гаками, шаблями и и(н)шею а(р)матою в ме(с)те Нехороши, дзе(р)жаве пререченого п̃на Быдыше(в)ско(г)о[о], на замо- чо(к), то є(ст) мешка(н)е п̃на Будыше(в)ского вла(с)не, к(г)ва(л)то(в)не наеха(л), та(м) же с тыми помо(ч)никами сво(и)ми до воро(т) за(м)ковы(х) напере(д) стре- ля(л), поты(м), добы(в)ши шабе(л), рубати каза(л) и такъ вылама(в)ши и ω(т)- воривши себе ворота, до (с)ве(т)лицы с тыми жъ помо(ч)никами своими с при- ложонными ку(р)ками до ручницы впа(д)ль, где ма(л)жо(н)ку пререченого п̃на Будыше(в)ского самую (т)ы(л)ко з другими белыми головами за(с)та(л), в стыду запо(м)не(в)ши, на плоть же(н)скую се не ωгледаючи, сло(в) сила неуч(т)ивы(х), цноте и редзе(н)ю ее тыкаючи, само(и) п̃не(и) Будыше(в)ско(и) пре(з) да(н)я причины такъ ω(н) са(м), яко и (с)лу(г) [и] а(л)бо помо(ч)ники его намовили, которы(х) сло(в) ту(т) не (с)поминаючи для учтиво(с)ти уряду, при да(л)шо(м) праве могу(т) бы(т) выражены.

Еще на то(м) мало маючи, то(и) же п̃не(и) Будуши(н)ско(и), пу(л)га(к) до боку приложи(в)ши, стреляти хоте(л) и зъ добытою шаблею ки(л)ка разо(в) до (с)ве(т)лицы (з) соромо(т)ными словы лжачи, впада(л) и и(н)ши(х) таковы(х) злосте(и) немало выражаючи, знову ω(т)ехавши по ме(ст)ечку, пре(з) ча(с) 20 немалы(и) стреляючи // с пу(л)гако(в), бегаль.

Которы(и) к(г)ва(л)т) п̃нъ Будыше(в)ски(и), бо на то(т) ча(с) дома не бы(л), и приеха(в)ши додому, люде(м) а(л)бо сусе(д)о(м) ωколи(ч)ны(м) напро(д) ωпо- веда(в)ши, мне, менованому во(з)ному, указа(л), то есть виде(л) есьми ворота и стену по(с)треляную и к(г)ва(л)то(в)не порубаную. Ω(с)ве(т)чаючи то(и) шва(л)т⁶⁰ чере(з) Семена Лудви(н)кого⁶¹ и помочники его, с которы(ми) право ωсобное себе заховуе бы(т) учинены(и), што все я, во(з)ны(и), ωгледа(в)ши, до кни(г) ω(т)ношу и подаю.

Которое то ωчеви(с)тоє со(з)на(н)е во(з)ного до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского є(ст) записано.

*27. Справа п̃на Во(и)теха Кгадо(м)ского
с п̃но(м) Вале(н)тымъ Ка(р)сни(ц)ки(м).*

Року 1605, м̃(с)ца фе(в)раля, 2 дня.

На в(р)яде его короле(в)ское м̃(л)с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Жито- ми(р)ского, постанови(в)шисе ωчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)о[о] шляхе(т)ны(и) Мате(и) Дуди(н)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г)

⁶⁰ Потрібно, *к(г)валт*.

⁶¹ Помилка, треба *Лудви(н)ского*.

пода(л) протє(с)тацью на пи(с)мє п̃на Во(и)тєха Кгадо(м)ского по(д) печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки своеє, которая та(к) сє в собе маєтъ:

Деялося у Бє(р)дичове, дня два(д)ца(т) второго гє(н)вар[я], року божого тисєча шє(ст)со(т) пяти(м). Протє(с)това(л)сє па(н) Во(и)тєхъ Кгадо(м)ски(и) на п̃на Вале(н)того Ка(р)шни(ц)кого, и(ж) па(н) Валєнты(и) Ка(р)шни(ц)ки(и) ска(р)жилсє на п̃на Кгадо(м)ско(г)[o] перє(д) его м(л). п̃но(м) Фри(д)рихо(м) Ти(ш)кєвичо(м), воеводичє(м) берє(с)тє(и)ски(м), ѿ неякое ранє(н)є слуги его мл(с)ти п̃на Бавороского, то є(ст) Стє(м)п̃ко(в)ского и (з)ложили собе пє(в)ны(и) рокъ на пє(в)ны(и) ча(с), по Тре(х) Кролє(х) вод(лє) недели, и дали межи себе и(н)тє(р)цызы за по(д)писо(м) рукъ свои(х), та(к)же тє(ж) за по(д)писо(м) рукъ во(з)ного и дво(х) шля(х)тичє(в) по(д) закладо(м) дво(х)со(т) золоты(х) и по(д) утрачє(н)є(м) того (ж) права, на которы(и) рокъ того права бы(л) гото(в) па(н) Кгадо(м)ски(и) и пи(л)нова(л) року, хотєчи сє справи(т) и неви(н)но(ст) свою ѿказа(т).

20 зв.

А ижъ // панъ Ка(р)шни(ц)ки(и) не стану(л), ани умоцовано(г)[o] не присыла(л), ани жа(д)ное ведо(с)мо(с)ти [!] слу(ш)нє(и) не ѿ(з)на(и)ми(л), тєды па(н) Во(и)тє(х) Кгадо(м)ски(и) протє(с)това(л)сє п̃но(м) Матєє(м) Дуди(н)ски(м), єнерало(м) воево(д)ства Кие(в)ского, черє(з) вєлє у(ч)стивы(х) шля(х)тичє(в), которыє были на то высажоны.

Черє(з) которое то право па(н) Во(и)тє(х) Кгадо(м)ски(и), што я шкодую, и пода(л) черє(з) мєнє, Матєя Дуди(н)ского, єнерала воево(д)ства Кие(в)ского, до кгро(д)у Житоми(р)ского.

Которая протє(с)тацья выше(и) мєнованая до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ско(г)[o] Житоми(р)ского принято и записано є(ст).

28. Справа п̃на Трєтяка
и п̃на Себє(с)тияна Си(н)гає(в)ского
с п̃нами Щєниє(в)скими.

Року 1605, м̃(с)ца фє(в)раля, 4 дня.

На вряде его королє(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матєушо(м) Клє(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) намє(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)шисє ѿчєви(с)то, єнера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[o] шляхє(т)ны(и) Лє(в) Лукаши(н)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т), по(д) печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки своеє писаны(є), тыми словы пода(л):

Яз, Лє(в) Лукаши(н)ски(и), єнора(л) его королє(в)ское мл(с)ти во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[o], со(з)нава(м) си(м) мои(м) квити(м), ижъ будучи я приданы(и) з уряду г(с)др̃ского Житоми(р)ского на справу и потребу п̃ну Стани(с)лаву Трєтяку, то є(ст) на ѿгледа(н)є боби(т)я [!] ⁶² и поранє(н)я по(д)даны(х) его isa(и)ко(в)ски(х) и могилє(в)ски(х),

⁶² Потрїбно *поби(т)я*.

ижъ року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, пятогона(д)ца(т) дня, бы(л) е(с)ми у сєлє Щєниєвє у по(д)даны(х) пна Сєбе(с)тияна Си(н)гає(в)ского на (и)мє у Дми(т)ра Волошина ув ы(з)бє. Та(м) же видє(л) е(с)ми чотыро(х) чоловеко(в) побито и поранєно шко(д)ливє и ѿдного на(с)мє(р)ть забито на (и)мє Сємє(н) Цалынєвича, ты(л)ко тєло лежит(т), а три живы(х) на (и)мє на (и)мє [!] Е(в)хи(м), Есько Першекови(ч), Фє(д)ко, которы(х) шко(д)ливє побито и поранєно. Ра(н) кривавы(х), биты(х) киє(м), щєпами по голова(м) и по хры(б)то(х), по рукахъ и по ногахъ, туд(н)о изъличи(т), побиты(х). И в о(д)ны(х) кошуля(х),// босы лежат(т), зна(т), же ѿдє(н)є з ни(х) по(з)дирано,— не ве(м), если буду(т) живы ѿ(т) того бою.

А дво(х) по(д)даны(х) пна Трєтяковы(х) на (и)мє Ку(з)му, Максима Лычавича видє(л) е(с)ми побиты(х) и помо(р)дованы(х) у вєзє(н)ю у ла(н)цухо(х) сєдя(т) у дому пна Ивана, во(з)ного, Ждановича Щєниє(в)ского, до которы(х) мєнє не допущоно ѿгледа(т), абы(х) ра(н) на ни(х) ѿгледа(л), е(д)но зделєка⁶³ видє(л) е(с)ми.

Которє побит(т)є и помо(р)дова(н)є и заби(т)є на(с)мє(р)ть и сажан(є) до вєзє(н)я по(д)даны(х) пна Трєтяковы(х) мєни(л) передо (м)ною, во(з)ны(м), па(н) Трєтякъ сталєє у Щєниєвє ѿ(т) пна Ивана, во(з)ного, Хома Ждановичо(в) Щєниє(в)ски(х) и [по]мо(ч)нико(в) и(х) такъ и побра(н)є кгва(л)то(в)нєє пограбє(н)є має(т)но(с)ти и по(д)даны(х) свои(х), што я, во(з)ны(и), видє(л) и (с)лышє(л), и на (т)о да(л) сє(с) мо(и) кви(т) ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х) житоми(р)ски(х) с печат(т)ю моєю вла(ст)ною.

Писа(н) у Щєниєвє.

Которє ѿчєви(с)тєє со(з)на(н)є во(з)ного прєрєчєного и кви(т) єго до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ского принято и записано єсть.

29. *Справа пно(в) Си(н)гає(в)ски(х)
зъ пнами Щєниєвьскими.*

Року 1605, м(с)ца фе(в)ралья... дня⁶⁴.

На врядє єго короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)ши сє ѿчєви(с)то, єнєра(л) во(з)ны(и) вєво(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ны(и) Ле(в) Лукаши(н)ски(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г) [о] со(з)на(н)я своєго кви(т) по(д) печат(т)ю своєю, писаны(и) тыми словы, пода(л):

Яз, Ле(в) Лукаши(н)ски(и), єнора(л) єго короле(в)ское мл(с)ти, во(з)ны(и) вєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)нава(м) си(м) мой(м) квито(м), ижъ, за прида(н)є(м) врядовымъ, бы(л) е(с)ми на (с)праве и потребе зємя(н) зє(м)ли Кие(в)ское

⁶³ Потрїбно, *здалєка*.

⁶⁴ Число дня не поставлено, в текстї пропуск.

21 зв. $\widetilde{м}(с)ца$ $\widetilde{г}е(н)вара$, $\widetilde{п}ято(г)[о]на(д)ца(т)[ого]$ дня, у селе $\widetilde{Щ}ение(в)ско(м)$ у по(д)даны(х) пна Себе(с)тияна Си(н)гае(в)ского. Та(м) же мне, во(з)ному, напе(р)ве(и) оказалъ па(н) Миха(и)ло Си(н)гае(в)ски(и) зби(т)е и змо(р)дова(н)е свое, меновите виде(л) е(с)ми за оказа(н)е(м) его на не(м) само(м) рану на голове, посере(д) головы, зна(т), ша(б)лею // татая⁶⁵ шко(д)ливе. А другие раны виде(л) есми на не(м) на хрыбте, синие, кривавые, спу(х)лые, ажъ уве(с) хрыбе(т) син и кривыва(в) [!], трудно и(з)личи(т) ранъ на не(м). Не ве(м), е(с)ли жи(в) буде с того бою.

А на друго(м) Си(н)гае(в)ско(м) виде(л) е(с)ми, на (и)ме на Па(в)лу, за оказа(н)емъ его, ра(н) на голове биты(х) киевы(х) и рубаны(х) се(м), и (в)ся голова спро(с)не побита. И на руке его виде(л) есми, на право(и), выше(и) локтя, рану синую, кривавую, спу(х)лую, зна(т), же кие(м) битая, а хрыбе(т) уве(с) си(н), крива(в). Не ве(м), если жи(в) буде. Зна(т), же кие(м) битая [!].

А на трете(м) Си(н)гае(в)ско(м), Анъдрею, виде(л) е(с)ми, за оказа(н)е(м) его, на не(м) рану на голове, на право(м) боку, зна(т), шаблею шко(д)ливе тятю. А (д)ругую рану виде(л) есми на руке лево(и), на локти, также, зна(т), шаблею шко(д)ливе тятю. И на боку виде(л) е(с)ми на право(м) ве(с) бокъ си(н), зна(т), же ки(и)ми, щепами побито. Также виде(л) е(с)ми вси(х) тре(х) $\widetilde{м}о(с)о(б)ь$ пно(в) Си(н)гае(в)ски(х), же ув одны(х) кошуля(х) лежа(т), босы, зна(т), же $\widetilde{м}е(н)е$ з ни(х) по(з)дирано.

Которое побит(е) и поране(не) свое менили передо (м)ною, во(з)ны(м), $\widetilde{п}нове$ Си(н)гае(в)ские, и побра(н)е мае(т)но(с)ти своее ни $\omega(т)$ кого и(н)шого, то(л)ко $\omega(т)$ $\widetilde{п}на$ Ивана, во(з)ного, Хомы, сына его, Сака Ждановичо(в) $\widetilde{Щ}ение(в)ски(х)$ и $\omega(т)$ помочнико(в) и(х) имъ сталое у $\widetilde{Щ}ениеве$.

И что я, во(з)ны(и), виде(л) и (с)лыша(л) и на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печат(ю) моею ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х) житоми(р)ски(х).

Писа(н) у $\widetilde{Щ}ениеве$ и дня вышъ менованого.

Которое $\widetilde{м}чеви(с)тое$ со(з)на(н)е во(з)ного преречено(г)[о], и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку $\widetilde{г}(с)дрьского$ Житоми(р)ского принято и записано есть.

30. *Справа $\widetilde{п}но(в)$ Дε(δ)ко(в)ски(х)⁶⁶
с $\widetilde{п}но(м)$ Демидо(м) $\widetilde{Щ}ение(в)ски(м)$.*

Року 1605, $\widetilde{м}(с)ца$ фе(в)раля, 6 дня.

22 На вряде его короле(в)ское $\widetilde{мл}(с)ти$ за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)староства Житоми(р)ского, постанови(в)шисе $\widetilde{м}чеви(с)то$, енералове во(з)ные воево(д)ства

⁶⁵ Літера а виправлена з ѡ.

⁶⁶ Літера ε виправлена з іншої, очевидно, з и.

ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печа(т)ми и с по(д)писами ру(к) свои(х) писаны(и) в тые слова подали: Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л), а я, Ива(н) Щение(в)ски(и), во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)навае(м) ты(м) нши(м) квити(м) ку записова(н)ю до (к)ни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского, и(ж) в року тепе(р) идучого [!], тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца фе(в)раля, шо(с)того дня, за прида(н)емъ о(т) вряду г(с)дрьского за(м)ку Житоми(р)ского были есмо на справе и потребе пна Миха(и)ла Де(д)ко(в)ского и бра(т)и его, на о(п)оведа(н)ю и(х) менованы(х), то есть на о(б)вола(н)ю небо(ж)чика забитого Стефана Де(д)ко(в)ского, которого такъ въ дворе его короле(в)ское мл(с)ти житоми(р)скомъ на вряде, яко и по(т)ребе при це(р)кви житоми(р)ско(и) Святого Спаса, во(д)лу(г) звычайо пра(в)но(г)о[о], имене(м) выше(и) менованого пна Миха(и)ла Де(д)ко(в)ского и бра(т)и его о(б)вола(н)е тыми словы учинили, ижъ то(т) преречены(и) небо(ж)чикъ Стефа(н) Де(д)ко(в)ски(и) заби(т) и замо(р)дова(н) есть ни о(т) ко(г)о[о] и(н)шого, ты(л)ко о(т) вла(с)ного [!] о(с)обы и рукъ Демида Ждановича Щение(в)ского, о(ч)о(м) все(м) шире(и), а меновите по до(с)та(т)ку на о(п)оведа(н)ю, на вряде учинено(м), о(п)исано и доложено е(ст).

А такъ мы, во(з)ные, захова(в)шисе во(д)лу(г) при(с)то(и)ности вряду своего, на то есмо дали ку записова(н)ю до кни(г) врядовы(х) то(т) нашъ кви(т) по(д) печа(т)ми нашими и с по(д)писами вла(ст)ны(х) рукъ нашихъ.

Писа(н) в Житомиру.

Которое о(ч)еви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ны(х) и кви(т) и(х) до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано есть.

31. *Справа велѣмо(ж)ного его м(л)(с)ти
пна Яна Даниеловича,
кра(и)чо(г)о[о] кору(н)ного,
старо(с)ты чегери(н)ского зъ мещаны Жольницкими.*

Року 1605, м(с)ца фе(в)раля, 10 дня.

22 зв. На вряде его короле(в)ское м(л)(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(ст) наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, // по(с)танови(в)шисе о(ч)еви(с)то, енера(л) кору(н)ны(и) воево(д)ства Камене(ц)кого шляхе(т)ны(и) Лукашъ Мае(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т), по(д)печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своее писаны(и), тыми словы пода(л):

Яз, Лукашъ Мае(в)ски(и), во(з)ны(и) енера(л) кору(н)ны(и) воево(д)ства Камене(ц)кого, со(з)наваю на то(м) квите моемъ, и(ж) року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) пято(г)о[о], м(с)ца ге(н)вара, два(д)ца(т) трете(г)о[о] дня, быле(м) на то(т) ча(с) в ратушу Ко(р)су(н)ски(м) у ме(с)те его королевское мл(с)ти Корсуня [!] на некоторы(х) справа(х) и при мне на то(т) ча(с) будучи(м), такъ тежъ

и при посторо(н)ны(х) людя(х), Ми(н)ку Верещаце Жо(л)ни(ц)ки(м), Хе(ц)ку Потаповичу, Семене Ивановичу, мещана(х) кие(в)ски(х), шляхе(т)ны(и) Семє(н) Иванови(ч), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, положи(л) ма(н)да(т) его короле(в)ское мл̃(с)ти дня два(д)цатого третєго м̃(с)ца ге(н)вара ω(т) ве(л)мо(ж)ного его мл̃(с)ти п̃на п̃на [!] Яна Даниеловича, кра(и)чого кору(н)ного ко(р)су(н)ско(г)[o], чегери(н)ского старосты, на звыккло(м) ме(ст)цу в ратушу Ко(р)су(н)ски(м) по бу(р)мистра, раде(ц), ла(в)нико(в), присяжны(х) и (в)сєго по(с)по(л)ства ме(с)та его к(р). мл̃(с)ти Корсу(н)ского.

На то (м) то(т) ма(н)да(т) его к(р). мл̃(с)ти положи(л), абы се бу(р)мистр̃, ра(и)це, лавники, присяжные ω(т) положи(н)я того ма(н)да(т)у за неде(л) шесть становили у двору его к(р). мл̃(с)ти и пере(д) и(х) мл̃(с)тями п̃ны асєсоры, где на то(т) ча(с) его к(р). мл̃(с)т) ща(с)ливє з дворо(м) свои(м) буде(т), на жалобу и пра(в)ное попира(н)є ве(л)мо(ж)ного его мл̃(с)ти Яна Даниєловича, кра(и)чого кору(н)ного ко(р)су(н)ского, чегери(н)ского старо(с)ты, яко ширє(и) и до(с)тато(ч)нє(и) в то(м) ма(н)дате ωпеває(т).

Тогда ω(т) положи(н)я того ма(н)дату Семє(н) Иванови(ч), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, реляцию таковуу учини(л) в крде и (в) за(м)-ку его короле(в)ское мл̃(с)ти Кие(в)ском̃, иж̃ то(т) ма(н)да(т) м̃(с)ца ге(н)вара десятого дня, положи(л) в року теперешнє(м), тисєча ше(ст)со(т) пято(м). А я (м) сє того часу зара(з) порахова(л) ве(д)луг̃ кале(н)дара, же то(т) ма(н)да(т) его к(р). мл̃(с)ти Семє(н) Иванови(ч), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, положи(л) дня два(д)ца(т) третє(г)[o], м̃(с)ца ге(н)вара, в року теперешнє(м), тисєча ше(ст)со(т) пято(м). И ω таковуу и неслушную и непра(в)дивую реляцию Семєна Ивановича, во(з)но(г)[o] енерала воево(д)ства Кие(в)ского, бу(р)-мистр̃, ра(и)це, ла(в)ники, присяжные места его к(р). мл̃(с)ти ко(р)су(н)ские мною⁶⁷, во(з)ны(м) енералом̃ кору(н)ны(м) воево(д)ства Камене(ц)кого, све(т)-чилися и лю(д)ми посторо(н)ными // тыми, которые су(т) выш̃ поменєныє, яко (ж) я, возны(и) енера(л) кору(н)ны(и) воево(д)ства Каменєцкого, то, що видєло(м) и слышало(м), со(з)наваю на то(м) квите мое(м), на што и сє(с) кви(т) мо(и) подаю с приложє(н)є(м) печати мое(и) и (с) по(д)писо(м) руки моеє власное.

Которое ωчеви(с)тое со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского принято и записано є(ст).

32. *Справа его мл̃(с)ти к̃нзя Романа Ружи(н)ского
з̃ь слугою п̃на Сулико(в)ского.*

Року 1605, м̃(с)ца фе(в)раля, 11 дня.

Присыла(л) до (в)ряду его короле(в)ское мл̃(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Метеуша [!] Кле(м)бо(в)ского, на то(т) ча(с) наме(ст)ника по(д)староства Житоми(р)ского, уря(д)ник̃ котеле(н)ски(и) его мл̃(с)ти к̃нжати Романа

⁶⁷ Пропущено яєсь слово; очевидно, потрібно *передо мною*.

Нариму(н)товича Ружи(н)ского, шляхе(т)ны(и) Ян Заклика чере(з) енерала во(з)ного, шляхе(т)ного Себе(с)тияна Снежи(н)ского, ѡповедаючи имене(м) пна своего пререченого, его мл(с)ти кнзя Ружи(н)ского ѡ то(м),

и(ж), де(и), року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца фе(в)раля, шо(с)того дня ехали дорогою доброво(л)ною ѡди(н) слуга пна Яна Сулико(в)ского на (и)ме Семе(н) Гла(д)ки(и), а други(и) мещани(н) фасто(в)ски(и), по(д)даны(и) бискупи(и) на (и)мя Игна(т) Сини(ч) на кгру(н)те кнъяжати его мл(с)ти котеле(н)ско(м), по(д) село(м) Кра(с)носе(л)кою. Там же се на дорозе ѡни повадили межи собою менованы(и) слуга Сулико(в)ского того то мещанина би(с)купего⁶⁸ ша(р)паль. И за тою то звадою ѡди(н) з ни(х), пна Сулико(в)ского преречены(и), бы(л) загамова(н) в Коте(л)ни за да(н)е(м) причины того то мещанина бискупего, якобы его то(т) слуга ме(л) на дорозе ро(з)бити и рече(и) немало в него побрати.

Которы(х) ѡбу(д)ву(х) чере(з) енерала во(з)ного шляхе(т)ного Себе(с)тияна Снежи(н)ского на (в)ря(д) его короле(в)ское мл(с)ти Житоми(р)ски(и) ѡ(т)сылаю зо (в)си(м).

Которые то обеде ѡ собе менованые такъ слуга пна Сулико(в)ского, яко и мещани(н) бискупи(и), постанови(в)шисе ѡчеви(с)то, при то(м) же во(з)но(м) Снежи(н)ско(м)⁶⁹ у(ст)не и доброво(л)не признали, и(ж) се межи собою погодили и досы(т) ѡди(н) другому учинили. Слуга пна Сулико(в)ского поведи(л), и(ж), де(и), з ни(м) ехаль в то(т) ча(с) уря(д)никъ пна его волицки(и) на (и)мя Якубъ Пашко(в)ски(и) и с того причины тая звада се имъ стала, бо ѡ(н) // и(з) ручницы на того мещанина хоте(л) стреляти.

23 зв.

И, погоди(в)шисе межи собою, та(к) при(з)нали, же того, яко се выше(и) поменило, ѡди(н) на друго(м) а ни на ко(м) и(н)шо(м) доходити и по(и)скивати ве(ч)ными часы не маю(т) и мочи не буду(т).

Которая протестаця уря(д)ника котеле(н)ского и со(з)на(н)е ты(х) ѡсобъ вышь менованыхъ за прозбою и(х) до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано есть.

*33. Справа пна Яроша Зуба зъ его мл(с)тю кнзе(м)
Яхимо(м) Коре(ц)ки(м) и малъжо(н)кою его мл(с)ти.*

Року 1605, м(с)ца [февреля], 15 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушомъ Клемъбо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) подстаро(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)шисе ѡчеви(с)то, во(з)ные воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ные Григоре(и) Гуляни(ц)ки(и) а Семе(н) Ми(н)ко(в)ски(и) ку записова(н)ю

⁶⁸ Літера и виправлена з ы.

⁶⁹ У закінченні и виправлено на о.

до кни(г) со(з)нали и во(д)лу(г) того созъна(н)я своего кви(т) по(д) печат(т)ми и с подьписами рукъ свои(х) писаны(и) тыми словы подали:

Яз, Григоре(и) Гуляни(ц)ки(и), а я, Семе(н) Ми(н)ко(в)ски(и), енералове возные во(ево)дства Кие(в)ского, со(з)наваемъ тымъ наши(м) квито(м) ку запи-сованью до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского, ижъ року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)[сот] пятого, м(с)ца ге(н)вара, ѿ(с)мо(г)[о]на(д)ца(т)[ого] дня, маючи при собе стороною дво(х) шля(х)тичовъ, люде(и) добры(х) пна Федора Ѡ(с)талецкого а пна Якуба Богусла(в)ского, были есмо на справе и потребе шляхе(т)не уроженого пна Яроша Зуба при умоцованы(м) его пну А(н)дрю Зоули(н)скому, то е(ст) за декретомъ голо(в)ны(м) трибуна(л)ски(м) любе(л)ски(м) в року прошло(м), тисеча шестьсотъ че(т)ве(р)то(м), м(с)ца а(в)густа, второго дня выданы(м), ездилы е(с)мо на ѿ(т)праву за суму пнзе(и) менованы(и) [!] декрето(м) наказаною, сто копъ гроше(и) лито(в)ски(х), по(д) таксою и по(д) виною тре(х) гриве(н) такъ на уря(д), яко и на сторону, в то(м) же декрете ѿписаною, ѿ чо(м) шире(и) то(т) декре(т) в собе ѿбмо(в)ляе(т), до мае(т)ности и(х) мл(с)ти княжати Яхима Корецкого и ма(л)жо(н)ки его мило(с)ти пнез А(н)ны Хо(д)кевичо(в)ны кнегини Корецкое места Белиловки, прозываемое Ра(с)тавицы.

И кгды е(с)мо того дня менованого до ме(с)та и за(м)ку Белило(в)ского приехали, та(м) же е(с)мо менованы(и) декретъ трибуна(л)ски(и) уря(д)никови и(х) мл(с)ти тамошнему пну Яну Голубови ѿказавши и копию з него слово в 24 слово списаную по(д) печат(т)ми и с по(д)писами ру(к) свои(х) // до рукъ ему пода(в)ши, упоминалися [?] есмо, е(ст)ли (же) и(х) мл(с)ти княжа Корецки(и) и ма(л)жо(н)ка его мл(с)ти во(д)лу(г) того декрету трибуна(л)ского по(с)тупують у вязова(н)е в мае(т)но(ст) свою в ме(с)те Белило(в)це в пя(т) волокъ лю(д)ми ѿселы(х), во(л)ныхъ, никому не заведены(х).

Которы(и) то уря(д)никъ менованы(и), не по(с)тупуючи в ме(с)те жа(д)ного увязова(н)я я [!] не указуючи на(м) ани домо(в), ани люде(и), не поступуючи в ме(с)те, але за ми(с)то(м) на неяко(и)сь Кра(с)ного(р)це черезъ слугу своего, писара за(м)кового, стоечи въ воро(т) ме(ст)ки(х), указава [!] ⁷⁰ фо(л)ва(р)ки.

Мы теды, прихилияючися до декрету менованого трибуна(л)ского, поневаж не ѿписе нигде и(н)де(и) поступи(н)я, увязова(н)я, ты(л)ко в ме(с)це Белило(в)це, ѿ чо(м) шире(и) то(т) декре(т) в собе ѿбмо(в)ляе(т), и не пови(н)ны е(с)мо быти нигди [!] и(н)де е(з)дити, ты(л)ко до ме(с)та Белило(в)ки.

Которого то увязова(н)я менованы(и) уря(д)никъ белило(в)ски(и) не по(с)тупи(л) и заборони(л) имене(м) и(х) мл(с)ти княжати Корецкого и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти и досыт [?] княжа его мл(с)ти Коре(ц)ки(и) з ма(л)жонкою своею чере(з) менованого уря(д)ника своего менованому декрету трибуна(л)скому не (в)чинилъ, што преречоны(р) умоцованы(и) пна Зубо(в) нами, возными и шля(х)-

⁷⁰ Возможно, указава(л) на фо(л)ва(р)ки.

тою при на(с) будучою, ѿ(с)вѣ(т)чил и ѿ(т)то(л) з ни щи(м) ⁷¹ есмо мусели ѿ(т)-
еха(т).

А та(к) мы, во(з)ныє, на то(и) справе, выше(и) меновано(и), бы(в)ши и за-
хова(в)шисе во(д)лу(г) присто(и)ности вряду своего, на то е(с)ми ку записова(н)ю
до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ско(г)о[л] дали то(т) нашъ
кви(т) по(д) печат(т)ми и (с) по(д)писо(м) рукъ наши(х).

Писа(н) в Житомиру року шестьсо(т) пято(г)о[л], м(с)ца фе(в)раля, трете-
гона(д)ца(т)ого[л] дня.

Григоре(и) Гуляни(ц)ки(и), енера(л) зє(м)ски(и) воево(д)ства Кие(в)ского,
рукою вла(с)ною, Семє(н) Ми(н)ко(в)ски(и), во(з)ны(и) енора(л)ны(и), рукою
(власною).

Которое ѿчеви(с)тое со(з)на(н)є во(з)ны(х) и кви(т) и(х) до кни(г) врьдо-
вы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано єсть.

*34. Справа п̃нее А(н)дреевое Немиричовое
зъ п̃но(м) Алекса(н)дро(м) Дубни(ц)кимъ.*

Року 1605, м(с)ца фе(в)раля, 14 дня.

24 зв. На врьде єго короле(в)ское мл(с)ти Житоми(р)ском передо (м)ною, Матеу-
шо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского,
по(с)танови(в)шисе // ѿчевисто во(з)ны(и) енера(л) ⁷² земли Кие(в)ское, шля-
хе(т)ны(и) па(н) Ада(м) Петро(в)ски(и) до кни(г) врьдовы(х) житоми(р)ски(х),
добре з ними сведомы, врьдови нашо(му) со(з)на(л) тыми словы:

и(ж) року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ге(н)вара, два(д)-
ца(т) пє(р)вого дня, при шля(х)те люде(и) добры(х), пну Федоре Змиє(в)-
ско(м), а пну Николаю Ши(н)с[к]ки(м), при (м)не будучо(и), за доброво(л)-
ны(м) ли(с)томъ-записомъ єє мл(с)ти п̃нее Маруши Хребтовичо(в)ны А(н)дрее-
вое Немиричовое и у(с)тупє(н)ємъ єє мл(с)ти на двесте копъ гроше(и) лито(в)-
ски(х) до(л)гу пну Алекса(н)дрови Дубни(ц)кому, служачи(и) в за(с)таве ты(х)
же дво(х)со(т) копа(х) гроше(и) в пя(т) человека в селе Ива(н)кове и (в) Волицу
Силе(н)скую чере(з) Стефана Закоме(р)шого [?] ⁷³ ѿсажоную и самого Зако-
мо(р)ного и вси прилегло(с)ти и кгру(н)ты, до ты(х) добръ належачие, ве(д)-
лу(г) того (ж) запису єє мл(ст), в которо(м) меновите и до(с)тато(ч)не су(т) опи-
саные. Того то менованого п̃на Алекса(н)дра Дубни(ц)кого увеза(л) и мо(ц)ю
у(с)тупє(н)я самое єє мл(с)ти п̃нее Немиричовое ⁷⁴ ѿчеви(с)тымъ єму до (с)по-
ко(и)ного де(р)жа(н)я и ужива(н)я пода(л) єсми, за которы(м) то пода(л) е(с)ми
и увеза(н)є(м) се в тые добра зара(з), того (ж) дня па(н) Дубни(ц)ки(и) в по(с)-

⁷¹ Тобто, ни з чим.

⁷² На початку слова була літера в; її закреслено.

⁷³ Очевидно, Закоморного (див. далі текст).

⁷⁴ Тут після ч йшло ніби о.

луше(н)ство ты(х) по(д)даны(х) и кгру(н)ты з нимъ в записе менованье, до (с)поко(и)ного де(р)жа(н)я и ужива(н)я свое(г)[о] взя(л).

Которое то со(з)на(н)е его очевистое до кни(г) за(м)ку его короле(в)ское мл(с)ти врядовы(х) житоми(р)ски(х) есть записано.

35. *Справа п̃на Яроша Шемета з̃ п̃но(м) Верещакую.*

Року 1605, м̃(с)ца фе(в)раля, 14 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти Житоми(р)ско(м) передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)ши(с) очеви(с)то, возны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Ада(м) Петро(в)ски(и), до кни(г) врядовы(х) житоми(р)ски(х), добре знаемы и видомы(и) врядови нашому, со(з)на(л) в тые слова,

и(ж) року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) пя(тог)[о], м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)ца(т) о(с)мого дня, при шля(х)те люде(и) добры(х), пну Федору Змие(в)ско(м) а пну Ивану Сини(ц)ки(и) !!, при (м)не будучо(и), за доброво(л)ны(м) ли(с)то(м)-записо(м) п̃на Федора Верещакы и у(с)тупе(н)е(м) его на сто золоты(х) по(л)ски(х) до(л)гу, пну Ярошови Шеметови служачи(и), в заставе тыхъ же // сто золотыхъ польскихъ в чотыри чоловѣка в селе Скоморосехъ, на (и)ме Яцѣка Плеская, Во(и)тѣка Малиновского, Гаврыла Старого и Федѣка Терешчченѣка, зо вѣсьми до ни(х) прилегълосѣтьми водѣлугъ того жъ запису, в которомъ все по досѣта(т)ку положоно и описано есть. Того то менованого п̃на Яроша Шемета увеза(л) и мо(ц)ю уступе(н)я самого п̃на Верещакы очевисѣты(м) ему до споко(и)ного де(р)жа(н)я и уживанѣя пода(л) есьми.

Которое очеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного до кни(г) житомирскихъ е(ст) записано.

36. *Справа шляхе(т)ного Стани(с)лава О(с)бутовича з̃ п̃но(м) Николаемъ Макаровичомъ.*

Року 1605, м̃(с)ца фе(в)раля, 22 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушомъ Клемьбовскимъ, на то(т) часъ наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, посѣтановивѣшисе очеви(с)то, шляхе(т)ны(и) Стани(с)лава О(с)бутови(ч) о(п)веда(л) и жалова(л) на его мл(с)ти п̃на Миколая Макаровича о томъ,

и(ж), де(и), служи(л) есьми его мл(с)ти рокъ и двана(д)ца(т) неде(л), а по(т)о(м) дале(и) вже, кгда (м) не хоте(л) ему служи(т), тогды (м) якъ самъ черезъ себе, такъ и чере(з) люде(и) у(ч)стивы(х), просило(м) его мл(с)ти, абы ме яко

шля(х)гича во(л)ного и его мл̃(с)ти ничего не ви(н)ного ѿ(т)прави(л) и (з) служеб̃ь свои(х) вы(з)волил̃ь.

Его мл̃(с)ти, не ку(н)те(н)туючи мене за по(с)луги мои, и мене жа(д)ны(м) способо(м) на про(з)бу мою и приятель мои(х) не ѿ(т)правиль, те(д)ы (м) я в року теперешнемь, тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м̃(с)ца фе(в)раля, два(д)цато(г) [о] дня, ѿ(д) его (м) [1] мл̃(с)ти пошоль прочь, яко будучи шля(х)ти(ч) во(л)ны(и) и его мл̃(с)ти ничего не ви(н)ны(и), ѿ (ш)то предь в. (м). врядомь протє(с)туюсе ⁷⁵.

И проси(л), абы тая протє(с)тацяя его принята и до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)дрьского Житоми(р)ско(г) [о] записана была, што мь, принявши, записати каза(л), и ест̃ь записано.

37. *Справа ве(л)мо(ж)ного его мл̃(с)ти
кн̃жати Миха(и)ла Вишневец(ц)кого
з̃ь дворенино(м) его короле(в)ское мл̃(с)ти
п̃номъ Ба(р)тошомъ Ѡбелько(в)скимъ. //*

25 зв.

Року 1605, м̃(с)ца фе(в)раля, 21 дня.

На вряде его королевьское мл̃(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старостимь Житоми(р)скимь, по(с)тановивьшисе ѿчевис̃то, возьные енералове воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ные Ѡнофре(и) Фалелееви(ч) Жоло(н)ски(и) а Микола(и) Зедужеви(ч) ку записова(н)ю до книг̃ь созьнали и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего квит̃ь по(д) печатьми и (с) по(д)писами рук̃ь своих̃ь писаны(и) тыми словы подали:

Яз, Ѡнофре(и) Фалелеевич̃ь Жоло(н)ски(и), а я, Микола(и) Зедужевич̃ь, во(з)ные енералове воево(д)ства Кие(в)ского, созьнаваемь симь нашимь квитомь, и(ж) року тепє(р) идучого, тисеча шестьсоть пятого, м̃(с)ца ге(н)вара, два(д)цать ѿ(с)мого дня, будучи намы [?], вознымь, на съправу вельможьного его мл̃(с)ти кн̃жати Миха(и)ла Вишневецкого черезь служебника его милости п̃на Петра Липиньского, которы(и) пань Петрь Липиньски, маючи нас̃ь, возных̃ь, и съторону шлях̃ту люде(и) добрых̃ь при посьла(н)нцу и дворенину его королевьское милос̃ти п̃ну Ба(р)тошу Ѡбелько(в)скомь, и кгда тоть пань Барьтошъ Ѡбельковьски(и) приехалъ до Ѡв̃ручого на увеза(н)є и пода(н)є старос̃тва Ѡв̃руцького его милос̃ти княжати Миха(и)ла Вишневецкого за даниною и привилеємь ѿ(т) его королевьское мл̃(с)ти по небо(ж)чику, бы(в)шомь п̃ну старос̃те ѿ(в)руцькомь, п̃ну Абраму Мышце, шли есьмо того дня, звыш̃ь менованого, до двора его королевьское милости с тымь служебникомь его мило(с)ти княжати Вышневецкого и з̃ь нами, возными, застали и з ын̃ьши ми есьмо у дворе его королевьское милос̃ти с тымь служе(б)б̃ьником [1] ѿ(в)-

⁷⁵ Літера ґ виправлена з ч.

руцкого пна Яроша Досътоевъского, которы(и) былъ подьстаросътимъ за живота пна Абрама Мышки, старосты ѿ(в)руцъкого, и по съмеръти его во (и)нъ терекге ѿ(н)нъ [?] же тамъ же тотъ дворенинъ его королевское милосъти панъ Ѡбелъковски(и) пере(д) нами, во(з)ными, пну Досътоевскому, на мѣстцу томъ
26 будучому показа(в)ши // привиле(и) его королевское мл(с)ти, подьстаросство Ѡвѣруцкое его милосъти княжати Вышневецкому даны(и) и ли(с)ты его королевское милосъти такъ увяжъчие, яко до боярѣ и до мещанѣ и подьданныхъ всего старосства Ѡвѣруцкого писаные, пыталъ, ѿ(т) кого тутъ в Ѡ(в)руч(м) на мѣстцы врядовомъ былъ па(н) Ярошъ До(с)тоевски(и). Поведилъ, ижъ я ту(т)тъ [!] перьве(и) сего былъ за живота пана Абрама Мышки з Варьковичъ, староссты ѿ(в)руц(и)кого, подьстарости(м) ча(с) немалы(и) и тепе(р) по сме(р)ти его милосъти ажъ и до сего часу тутъ по(д)старосътимъ естъ.

И видечи панъ До(с)тоев(в)ски(и) привиле(и) и листы увяжъчие ѿ(т) его королевское милосъти, не съпротивлячисе ни въ чомъ и не боронечи того старосства, са(м) ѿ(н) ни ѿ(т) кого ани хто при немъ зара(з) добровольне по-
сѣтупилъ из двора его королевское мл(с)ти при насъ, возныхъ(х)хъ [!], зо (в)сею маѣтностью, иле што было, выпровадилъ. Тамъ же менованы(и) дворенинъ его королевское милосъти, видечи, ижъ нихъто того старосства Ѡвѣруцкого не боронити и зъ жаднымъ правомъ не ѿтзываетъ, ани показуеът и не приповедаеът и ѿ(в)шемъ бояре и мещане ѿвѣруцкие по смеръти пана Абрама Мышки яко зошлого староссты своего иншого посесора бытъ на него у себе не поведаячи, ани призьнаваючи самодобровольне, ее [?] за пода(и)-
нъемъ дворенина его королевское миро(с)сты [!], подалися и послушенъ-

26 зв. ство его мл(с)ти княжати Миха(и)лу Вышневецкому подавши чини(т)// почали.

А панъ Ѡбелъковски(и) самъ черезъ себе и презъ насъ, возныхъ, видечи добровольное усѣтупенъ ведъле привилъя [!] его королевское милосъти княжати Миха(и)ла Вишневецкого въ тое старосство Ѡвѣруцкое въ замокъ мѣсто села Дворъцы въ мещане и бояре и въ подьданные и во все увезалъ до mocy и деръжанъя и владзы и въ посесию подаль и завель и, инъвенътаръ списавши, боярѣ и стрелъбу замъковую служебнику его королевское милосъти подаль и деръжачимъ того старо(с)тва служебника того пана Петра Липиньского зосътавилъ.

А такъ мы, возные, будучи на то(и) справе и чога добре вядомы, дали есъмо на то сесъ нашъ листь увяжъчи(и) с печатъми и съ подьписами рукъ нашихъ.

Писанъ ув Овѣручомъ року, м(с)ца и дня звышъ писаного.

В того квиту печате(и) две, а подьпись рукъ тыми словы:

Микола(и) Зедужевичъ, енералъ во(з)ны(и) воево(д)ства Киевского, рука власная; Ѡнофре(и) Фалеевичъ Жолоньски(и), енералъ возныхъ(и), рука власная.

Которое ѿчевистое со(з)нанъе возныхъ и квити ихъ до книгъ врядовыхъ
27 замъку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано естъ. //

38. Справа пана Якова Кирѣдѣевича Лемеша
зѣ его мл(ст)ю пномѣ Адамомѣ Олизаромѣ
и зѣ малѣжонѣкою его милосѣти.

Року тисеча шестѣсотѣ пятого, м(с)ца февѣрала,
двадѣцатѣ сѣмого дня.

Писа(л) и присыла(л) до вѣряду его королевѣское милосѣти замѣку Жи-
томирѣского до мене, Матеуша Клемѣбовѣского, на тотѣ часѣ намѣстѣника
подѣстаросѣтва Житомирѣского, земенинѣ земѣли Киевѣское панѣ Яковѣ Ле-
мешѣ, оповѣдаючи и обѣжливѣ жалуючи на его милосѣти пана Адама Олизара
Волѣчковича и на малѣжонѣку его милосѣти пн(ю) А(н)н(ю)ну [!] Тхоревѣского
о томѣ,

и жѣ, де(и), року тепѣрѣ идучого, тисеча шестѣсотѣ пятого, м(с)ца февѣрала
розѣныхѣ дней, перѣвого, второго и третѣго, менованѣе ихѣ милосѣти пнѣ
Олизар изѣ малѣжонѣкою своею о(д)накою волею и порозумѣнѣемѣ своимѣ
о(д)носта(и)нымѣ, насылаючи мо(д)но, к(в)валѣтомѣ черезѣ урядѣника своего
топорисѣского на (и)ме Яна Столецѣкого и ара(н)дара своего топорисѣского жѣ
на (и)мя Ха(з)ка, жида, подѣдаными, то зѣ волосѣтью Топорисѣкою на властѣ-
ны(и) к(р)унѣтѣ мо(и) Селецѣки(и) уверѣхѣ речѣки, Рыхѣты прозываетѣе, гра-
27 зв. ницу перешедѣши, на которую // и листѣ сво(и) добровольны(и) далѣ и презѣ
возныхѣ по(с)тупилѣ тымѣ же властѣную руду рудѣника моего на (и)мя Ада-
ма⁷⁶ выробленую, полосканую о(с)мѣ сотѣ возѣ, побравѣши и к(в)валѣтовѣне
по(г)рабивѣши, до своео рудѣни перевозили и на пожитокѣ сво(и) оберѣнули.

Которую побравѣши руду и на томѣ мѣстѣцу сѣвоихѣ рудѣниковѣ по(с)та-
вили и о(н)ую руду и до сихѣ часовѣ берутѣ, в чомѣ яз шацую тую о(с)мѣсотѣ
возѣ руду на двѣ тисечи золотыхѣ польскихѣ шкоды меную, о(с)обливѣ шѣто
берутѣ тую руду на три тисечи золотыхѣ польскихѣ шкоды.

При которомѣ о(п)овѣданѣю того дня, на датѣ выше(и) менованого, тутѣ же,
стоечи о(ч)евисѣто передо мѣною передо мѣною [!] на вряде, енергѣлѣ возны(и)
воеводѣства Киевѣского шляхѣтѣны(и) Василе(и) Сосѣницѣки(и) ку записо-
ванѣю до кѣнигѣ сознанѣл и водѣлугѣ того сознанѣя своего к(в)итѣ подѣ пе-
чатѣю и сѣ подѣписомѣ руки своео писаны(и) тыми словы подал:

28 Яз, Василе(и) Сосѣницѣки(и), енергалѣ возны(и) воеводѣства Киевѣского,
сознанѣваю тымѣ моимѣ к(в)итомѣ ку записова(н)ю // до кѣнигѣ врядовыхѣ,

и жѣ року тепѣрѣ идучого, тисеча шестѣсотѣ пятого, м(с)ца февѣрала шосѣ-
того дня, былѣ е(с)ми взятѣмѣ на сѣправу и потребу его милосѣти пана Яко-
ва Лемеша до маѣтѣносѣти его милосѣти Селецѣкое. Тамѣ же, за о(к)азованѣемѣ
и о(б)воженѣемѣ рудѣника его Адама, видѣлѣ е(с)ми на вѣрочищу верѣхѣ речѣки
Рыхѣты, прозываетѣе Галолобатѣютинѣ, мѣстѣца порожѣные немалѣе, гдѣе,
знать, было руды немало выробѣленое и свежо побраное, и сѣледѣ видѣлѣ е(с)ми
свежи(и), же тая руда повожона до рудѣни пана Олизаровы. Тамѣ же и рудѣни-
ковѣ ихѣ милосѣти пана Олизаровыхѣ и малѣжонѣки его милосѣти засталѣ
е(с)ми и пыталѣ ихѣ, за чимѣ бы росѣказанѣемѣ тую руду робили. Которыѣ
28 зв. поведили, и жѣ за росказанѣемѣ урядѣника и ара(н)дара ихѣ милосѣти // пана

⁷⁶ Полаткову літеру а виправлено з о.

Слизаровыхъ и малъжонъки его милосѣти. Тамъ же ми рудъникъ менованы(и) пна Лемешовъ ѡповедалъ и менилъ быть именемъ пна своего на томъ мѣстѣцу на властномъ кгрунтѣ Селецькомъ ѡтъ пана Слизара властное руды моеѣ побрано немало, ѡ чомъ, де(и), все шире(и) на ѡповеданью пна Лемешовомъ, пана моего, ѡписано и доложено есть. А такъ яз, возъны(и), што мѣ видѣль и слышалъ, на то мѣ ку записованью до книгъ врьдowychъ даль тотъ мо(и) квитъ подъ печатью моею и съ подыписомъ властное руки моеѣ.

Писанъ в Житомиру.

Василе(и) Сосъницъки(и), емораль, рука власная.

Которое то ѡповеданье и жалоба, такъже и ѡчевисътое созънанье возного и квитъ его до книгъ врьдowychъ замъку госьподарьского Житоми(р)ского принято и записано есть.

Конѣ(ц) м(с)ца февраля в року 1605-мъ, а початокъ м(с)ца ма(р)та в року 1605-(м).

29

39. *Справа пано(в) Покотило(в)
с пно(м) Гурияшо(м) Со(л)таном(м). //*

Року 1605, м(с)ца ма(р)та, 3 дня.

На врьде его королевское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушомъ Клемъбовскимъ, намѣстнико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)тановившисе, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ны(и) Ива(н) Выго(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печатю и (с) по(д)писо(м) руки своеѣ писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Ива(н) Выго(в)ски(и), енераль во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) квитомъ ку записова(н)ю до кни(г) врьдovy(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского, ижъ року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца фе(в)раля, ѡдинна(д)цатого дня, маючи при себе дво(х) шля(х)тичовъ люде(и) добры(х), пна Яна Можного а пна Стани(с)лава Пре(з)де(ц)кого, за прида(н)емъ и по(с)ла(н)е(м) ѡ(т) врьду кгро(д)ского Кие(в)ского, был(л) есми на справе и потребе пно(в) Покотиловичо(в), пна Яна, пна Тимофея и пна Григо(р)я, то е(ст) за декрето(м) кгро(д)ски(м) кие(в)ски(м) в року тисеча ше(ст)со(т) второго, м(с)ца ноября, два(д)ца(т) пятого дня учинены(м), и записо(м) увя(ж)чи(м) ѡ(т) того жъ уряду и суду кгро(д)ского Кие(в)ского, е(з)ди(л) есми на ѡ(т)праву сумы пнзе(и) копь дво(х)со(т) сорока и чотыре(х), копь гроше(и) пя(т)деся(т) лито(в)ски(х) до мае(т)ности половицы села, прозываемого Белокорови(ч), его мл(с)ти пна Гурияша Со(л)тана. Тамъ же, будучи в то(м) селе, в небы(т)но(с)ти менованого пна Со(л)тана, теды (м) ѡтаману его тамошнему на (и)мя Ку(з)ме то(т) декре(т) и ли(ст) увя(ж)чи(и) ѡ(т) суду кгро(д)ско(г)[o] Кие(в)ского показа(в)ши и до(с)тато(ч)не(и) пере(д) ни(м) вычита(в)ши

и копєи та(к) с того декрету, яко и (з) ли(с)ту увя(ж)чого, слово в слово списаные, по(д) печат(т)ю и с по(д)писо(м) руки своеє до рукъ пода(в)ши, упоминало(м)ся, є(ст)ли же во(д)лу(г) того декрету и ли(с)ту увя(ж)чого его ли(ст) преречєны(и) пань Гурияшъ Со(л)танъ в меновано(и) сумє пнзє(и) преречєны(м) пно(м) Покотило(м) у має(т)но(ст) и добра свои половицу села Белокорови(ч) по(с)тупує(т) увязова(н)є и ѿ(т)праву.

- Которы(и) то атама(н) на (и)мя Ку(з)ма поведи(л), и(ж), де(и), я маючи ро(с)каза(н)є ѿ(т) его мл(с)ти пна своего Гурияша Солътана, абы (м) жа(д)ного увязова(н)я и ѿ(т)правы пно(м) Покотило(м) и добра его мл(с)ти жа(д)ныє та(к)
- 29 зв. у Белокорови(чи), // яко и (в) и(н)шиє а(ч) допу(с)ка(л), яко (ж) имене(м) пна своего пна Со(л)тана увязова(н)я и ѿ(т)правы в менованую має(т)но(ст) не допу(с)ти(л) и мо(ц)но заборони(л), в чо(м) се его мл(с)т) па(н) Гурияшъ Со(л)та(н) декретови менованому к(р)о(д)скому кие(в)скому спротиви(л) и єму досы(т) не (в)чини(л), зачи(м) въ шкоды и за(к)лады попа(л), ѿ чо(м) все(м) ширє(и) и до(с)тато(ч)нє(и) то(т) декре(т) менованы(и) в себе ѿбмо(в)ляє(т). Яко (ж) ѿ(т)то(л) з ни щи(м) ⁷⁷ мусєли є(с)мо ѿ(т)єхати, што все пнове Покотилове мною, во(з)ны(м), и шля(х)тою ѿ(с)вє(т)чили. А такъ я, во(з)ны(и), на то(и) справе бы(в)ши и захова(в)шисе во(д)лу(г) при(с)то(и)ности в(р)яду своего, на то (м) ку записова(н)ю до кни(г) в(р)ядовы(х) да(л) то(т) мо(и) кви(т) по(д) печат(т)ю моею и с по(д)писо(м) руки (вла(ст)ное) ⁷⁸ моеє.

Писа(н) у Житоми(р)у року [тисєча] ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца марца, третєго дня.

Которє ѿчевистоє со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) его до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г(с)дрьско(г)[o] Житоми(р)ско(г)[o] принято и записано єсть.

40. Справа пна Трєтяка

зъ пно(м) Ѡпанасо(м) Дъ(д)ко(в)ски(м).

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 3 дня.

На в(р)ядє его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г)[o], по(с)танови(в)шисе ѿчевисто, єнера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Ива(н) Выго(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(т)ю и (с) по(д)писом руки своеє, также по(д) печат(т)ми шля(х)ты в реляции его менованы(х) писаны(и), тыми словы пода(л):

Яз, Ива(н) Выго(в)ски(и), єнера(л) во(з)ны(и) зе(м)ли Кие(в)ское, со(з)нава(м) тымъ кви(т)о(м)-со(з)на(н)є(м) мои(м), и(ж) року тепе(р) идучого, ти-

⁷⁷ Тобто, з ни з чи(м).

⁷⁸ Слово написано зверху над словом руки.

се́ча ше́(ст)со́(т) пято́го, м̃(с)ца ге́(н)вара, се́(м)на(д)цато́го дня, будучи́ мне, во(з)ному, взятому́ на справу́ и потребу́ урожоного́ его́ мл̃(с)ти п̃на Стани(с)лава Третьа́ка а п̃на Ѡпанаса Григо(р)євича Де́(д)ко(в)ско́го, а п̃на Васи́ля Кру́пско(г)ло́, єнерала зе́(м)ли Кие́(в)ское, до которо́е справы́ маю́чи те́(ж) при себе́ стороною́ шля́(х)ту, люде́(и) добры́(х), зе́м(н) зе́(м)ли Кие́(в)ское п̃на Са́ка Бори́совича Де́(д)ко(в)ско́го а п̃на [Я](р)мо́лу ⁷⁹ Макси́мовича Выговско́го, те́ды, дня́ вы(ш) мєновано́(г)ло́ // выш̃ь мєновано́(г)ло́, будучи́ мне в се́ле Белоши́ча(х), та(м) же п̃н̃ь Ѡпанас̃ь Де́(д)ко(в)ски(и) а п̃н̃ь Васи́ле(и) Кру́пски(и), чере́(з) мєне́, во(з)ного, и сторо́ну во(д)ле́ ли(с)ту доброво́льного запису́ сво́его вєчи(с)то́го его́ мл̃(с)ти пану́ Третьа́ку на вєчи(с)ту́ю прода́жу име́(н)я, кгру́(н)ты ⁸⁰ ча́(с)ти и(х) все́е трєтєє у́ Белоши́(ц) ѡ(т) Григо(р)я́ Игна́товича Белоши́(ц)кого́ право́мь слу́шны(м) вєчи(с)ты́(м) набы́тоє и ѡ(т) да́вны(х) часо́(в) у́ спо(и)ко(и)но́(м) [!] де́(р)жа́(н)ю маю́чоє, на то́ дано́го.

Которую́ всю ча́(ст) свою́ у́ Белоши́(ц) его́ мл̃(с)ти п̃ну Третьа́ку з будова́(н)є...ко́(м) [?] на то́(и) ча́сти з се́лищами, ѡгоро́дами, наво́зы погно́(и)ны́ми, с поля́ми, стары́ми и новы́ми, проробки, зарос̃ья́ми, дуброва́ми, бора́ми, че́(р)тежа́ми, з̃ь се́ножа(т)ми, з̃ леса́ми, дере́вомь бо́(р)тны́мь, бчо́(л)ны́(м) и бе́(з) пчол̃ь, и зо́ вси́ми а вся́кими по́жи(т)ки, во(д)ле́ запису́ сво́его вєчи(с)то́(г)ло́ и ве́(д)ле́ спра́(в) да́(в)ны(х) вєчи(с)ты́(х) ѡ(т) Григо(р)я́ Белоши́(ц)кого́ и(м) да́ны(х), а на се́(с) ча́(с) в̃же вєчно́стью ѡ(т) ни́(х), его́ мл̃(с)ти п̃ну Третьа́ку стве́(р)жо́ны(х) и вля́ны(х), зо́ (в)сею́ и вся́кою́ широко́(ст)ю́ то́го кгру́(н)ту Белоши́(ц)кого́ на ча́(ст) и(х) належа́чого́ пода́ли, по́(с)тупи́ли и у́ (с)поко́(и)но́є а вєчисто́є де́(р)жа́(н)є за́вели. Которо́го у́вяза́(н)я чере́(з) мєне́, возно́го, его́ мило́сти п̃ну Третьа́ку и (с)луга́(м) его́ мило́(с)ти при то́(м) будучи́(м) ѡ(т) п̃на Ѡпанаса Де́(д)ко(в)ско́го а п̃на Васи́ля Кру́пско́го то́є ча́(с)ти кгру́(н)ту у́ Белоши́(ц) пода́ного́ я́ко вла́(ст)но́сти и(х) ни́хто не боро́нил̃ь.

А што́ там̃ збо́(ж)я́, жито́(м) на поля́(х) засе́яного́ є́(ст), п̃на Ѡпанаса Де́(д)ко(в)ско́го, те́ды то́ на се́е ле́то п̃н̃ь Ѡпана́(с) на себе́ зня́ти мае́(т). И на то́ я́, возны́(и), его́ мл̃(с)ти п̃ну Третьа́ку да́(л) се́(с) кви́(т) мо́(и) ку́ записа́(н)ю́ до кни́(г) в̃ряду́ его́ коро́ле(в)ско́є мл̃(с)ти Жито́ми(р)ско́го по́(д) печа́(т)ю́ и с по́(д)писо́(м) вла́(с)но́є ру́ки мо́єє, та́кже по́(д) печа́(т)ми́ сторо́ны́ имене́ мєнованы́(х) на то́(и) справе́ будучи́(х). Писа́(н) у́ Белоши́(ц) ро́ку тисє́ча ше́(ст)со́(т) пято́(г)ло́, м̃(с)ца ге́(н)вара, ѡ(с)мо́гона(д)ца́(т)ло́го́ дня́.

30 зв. Которо́є ѡче́ви(с)то́є со́(з)на́(н)є во(з)ного́ и кви́(т) его́ до кни́(г) в̃рядо́вы(х) а́(м)ку г̃(с)др̃ьско́(г)ло́ Жито́ми(р)ско́(г)ло́ при́нято́ и записа́но є́(ст). // ⁸¹

⁷⁹ Перша літера в слові залита чорнилом.

⁸⁰ Виправлене в кінці слова, очевидно, у на ы чи навпаки.

⁸¹ Трохи іншим чорнилом дописано в останньому рядку: *и або то(т) засево(к) сво(и) зго(д)не его мл(с)ти п̃ну Третьаку пу(сти)ти має(т).*

41 СОПЛЕВОНІИ ВЪ СТРАВЕ ЕКОМІТТИ ТІМО МАРЕНА КЕМІРИКА

здого мѣ поѣдѣтѣ доли ато рѣчи сии ѿ роу рѣхъ мѣлѣтѣ въ рѣкѣ

Г) авара рѣкѣ и до оу сѣмѣтѣмъ зайу дѣлѣтѣ сего Пѣррѣ рѣкѣ оу мѣ
вѣчѣмъ мѣлѣтѣмъ по стѣмъ тѣмъ фидѣ мѣлѣтѣмъ по стѣмъ

шисѣтѣмъ шисѣтѣмъ шисѣтѣмъ во възѣтѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

намъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ сѣмъ

Фотокопія 2 (до с. 77).

41. Со(з)на(н)е во(з)ны(х)
в справе его мл(с)ти пна Ма(т)фея Нємирича
зъ его мл(с)тю пно(м)
князе(м) Романо(м) Ружи(н)ски(м).

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 10 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)-ского, по(с)танови(в)шисе ѿчевисто, єнералове возьные воево(д)ства Кие(в)-ско(г)о], шляхе(т)ные Василе(и) Со(с)ницки(и) а Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и) ку записова(н)ю до книгъ со(з)нали и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т), по(д) печат(т)ми и с по(д)писами ру(к) свои(х) писаные, тыми словы подали:

Яз, Василе(и) Со(с)ницки(и), а я, Стефа(н) Пи(н)че(в)ски(и), єнералове во(з)ные воево(д)ства Кие(в)ского, созьнавае(м) ты(м) наши(м) квито(м), и(ж) року тепе(р) идучого тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, ѿ(с)мо(г)о] дня, маючи мы при собе сторону шля(х)тичо(в) дву(х), пна Яна Пе(т)ро(в)ско(г)о] а пна Якуба Губу, были є(с)мо на справе его мл(с)ти пна Ма(т)фея Нємирича в мае(т)ности его мл(с)ти в Ы(в)ницы в небы(т)ности его мл(с)ти пна Ма(т)фея Нємирича при пну Стефану Ро(д)кевичу, вря(д)нику и(в)ни(ц)кому, на кгру(н)те(х) его мл(с)ти пна Ма(т)фея Нємирича в дуброве и (в) бору, и (в) лесо(х). Та(м) же є(с)мо видели спу(с)тоше(н)є дубровы, бору а лесо(в), порубаного дєрева на ки(л)ка тысяче(и) и свєпеты на ки(л)ка дєся(т). В то(и) же дуброве и (в) бору за(с)тали єсмо ѿ двесте члв(к)а з возами, из розными бронями, рубають⁸² дєрево до будова(н)я, на дрова и на (в)шєлякие пожи(т)ки свои. Сны(х) Рє(д)кеви(ч), уря(д)никъ и(в)ни(ц)ки(и), пере(д) нами, во(з)ными, и при на(с) будучєю стороною пыта(л) ты(х) мужико(в) дво(х) на (и)ме Сни(с)ка и Сли(х)вира, чии вы по(д)даные. Сни повєдили та(к), и(ж) мы по(д)даные его мл(с)ти князя Романа Ружи(н)ско(г)о] (з) Зарубич и (з) Волицы, и тоє дєрево в бору и (в) дуброве в лесо(х) мы порубали за ро(с)каза(н)ємъ его мл(с)ти князя пна нашего и (в)ряду наше(г)о] пна Яна Заклики и Макара Дєнисовича, во(и)-та котєлє(н)ско(г)о].

Тажє па(н) Стефа(н) Ро(д)кеви(ч), уря(д)никъ и(в)ни(ц)ки(и), тыє шкоды, поруба(н)є дєрева и тыє дороги не(з)выклые (з) Заруби(ч) и (з) Волицы чере(з) 31 копцы и чере(з) ри(ч)ку Блу(д)ковку, чере(з) границы и чере(з) заруки // в ли(с)те(х), записаны(х) нами, во(з)ными, и при на(с) будучєю стороною све(т)-чи(л) и ѿ(б)води(л).

И на то мы, во(з)ные, се(с) нашъ кви(т) с печат(т)ми нашими и (с) по(д)писо(м) руць наши(х) вла(с)ны(х) ку записанью⁸³ до кни(х)⁸⁴ врядовы(х) дали.

⁸² Виправлено; було *рубаять*.

⁸³ Тут наче виправлення на *записанию*.

⁸⁴ Помилка, слід читати *книг*.

Писа(н) в Житомеру.

Которое ω теви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ны(х) и кви(т) и(х) до кни(г) врьдо-вы(х) за(м)ку $\tilde{г}$ (с)дръского Житоми(р)ского принято и записано есть.

42. *Справа его мл̃(с)ти п̃на Ма(т)фея Немирича
зъ его мл̃(с)тю князе(м) Романо(м) Ружи(н)скимь.*

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 10 дня.

Ѡповеда(л) и жалова(л) уря(д)никъ его мл̃(с)ти п̃на Ма(т)фея Немирича, па(н) Стефа(н) Ро(д)кеви(ч), уря(д)никъ и(в)ни(ц)ки(и), в небы(т)но(с)ти его мл̃(с)ти п̃на мо(и)го, и(ж) по(д)даные его мл̃(с)ти князя Романа Ружи(н)ско(г)[о] съ села Заруби(ч) и з Волицы, наеха(в)ши в дуброву и (в) бо(р), не ω поднокро(т)⁸⁵ мощно и кгва(л)то(м), з великою ти(ч)бою⁸⁶ [?], людо(м), и (з) великою ѡбороною та(к), яко до потреби. Я, вѣдячи тую великую шкоду в мае(т)но(с)ти его мл̃(с)ти пана мо(и)го в кгру(н)тѣ И(в)ни(ц)ко(м), та(к) велики(х) и (не)зми(р)ны(х) шкод в дуброве и (в) бору, и (в) лесохъ порубание дерева на ки(л)ка тисече(и) и (с)вепети на ки(л)ка деся(т) ω (д) по(д)даны(х) его мл̃(с)ти князя Романа Ружи(н)ского, (я)⁸⁷, взя(в)ши во(з)ны(х) дво(х), урожоно(г)[о] Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого а (С)тефана Пи(н)че(в)ского и (ст)орону, дву(х) шля(х)тич(о)в, п̃на Яна Пе(т)ро(в)ского а пана Якуба Губу, и за(с)та(л) есми [и](х) в дуброви ω двѣсте члв(к)а и(з) возами, рубаю(т) дерево до будованя и на дрова. Пыта(л) е(с)ми и(х), дво(х) мужико(в), на (и)ме Ѡни(с)ка, а другого Ѡли(х)фира пере(д) во(з)ными и стороною: «Ис которого вы села и чии по(д)даные Ѡны такъ поведали, и(ж) по(д)даные мы его мл̃(с)ти кнзя Романа Ружи(н)ско(г)[о] [з] Заруби(ч) и з Волицы. Тое дерево беромъ и дрова на пожитокъ собъ ѡборочаемъ за розказаня его мл̃(с)ти нашего и (в)ряду нашего п̃на Яна Заклики, такъ те(ж) во(и)та (нашего) Макара Денисовича, во(и)та котеле(н)ско(г)[о], и дороги не(з)выклые положили [з] Заруби(ч) и (з) Волицы чере(з) копцы и чере(з) ри(ч)ку Блю(д)ко(в)ку и чере(з) тые границы в дуброву и (в) бу(р)ъ Кгубы его мл̃(с)ти, в кгру(н)ты его мл̃(с)ти п̃на мо(ег)[о] п̃на Ма(т)фея Немирича И(в)ни(ц)ки(и) уе(ж)дчаю(т), де(и), и е(з)дять.

31 зв.

Которое // то ѡповеда(н)е и жалоба менованого уря(д)ника до кни(г) е(ст) записано.

⁸⁵ Очевидно, слід читати *неподнокрот*.

⁸⁶ Мабуть, *личбою*.

⁸⁷ Написано іншим чорнилом.

43. Созна(н)е во(з)ного в справе
п̃на Лукаша Стенп̃ко(в)ско(г)о
ѣ его мл(ст)ю п̃но(м) Петро(м) Стрыбыле(м).

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 11 дня.

На вряде его к(р). мл(с)ти за(м)ку Жито(р)ско(г)о[о] передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)ши(с) ѡчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(т)ю (с) по(д)писо(м) руки своеѣ писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)о[о], со(з)наваю ты(м) мои(м) кви(т)о(м), и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ма(р)ца, пе(р)вого дня пода(л) и положи(л) е(с)ми позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) на трибуна(л) голо(в)ны(и) трибуна(л)ски(и) на воево(д)ство Во(л)ны(н)ское в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пятомъ, належачи(и) и припадаючи(и) в мае(т)но(с)ти его мл(с)ти п̃на Петра Стрыбыля в Студено(и) Воде, у ворота двора его тамошнего во(т)кну(л) и по(д)даны(м) тамошни(м) и челяди дво(р)но(и) ѡказа(л), ѡповеда(л) писаны(и) то(т) позо(в) по само(г)о[о] менованого п̃на Петра Стрыбыля в речи и жалобе шляхе(т)не урожоного п̃на Лукаша Сте(м)пко(в)ско(г)о[о] ѡ не(с)лушное бра(н)е мыта, ѡ чомъ шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) то(т) позо(в) в себе ѡбмо(в)ляе(т), и ро(к) (к) ста(н)ю ку праву за тымъ по(з)во(м) ѡбу(д)ву(м) сторона(м), ѡсоба(м) выше(и) менованы(м), зложи(л) и ѡ(з)на(и)ми(л) е(с)ми на трибунале звышь меновано(м) становити. И на то (м) ку записова(н)ю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)дрьского Житоми(р)ского да(л) то(т) мо(и) кви(т) по(д) печат(т)ю моею и (с) по(д)писо(м) вла(с)ное руки моеѣ.

Писан в Житомиру.

Которое ѡчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)дрьско(г)о[о] Житоми(р)ско(г)о[о] принято и записано естъ.

44. Справа п̃на Будише(в)ского
с п̃но(м) Жарославскимъ.

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 16 дня.

32 Шляхе(т)ны(и) Мате(и) Дуди(н)ски(и), енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, пере(д) // врядо(м) наши(м) Житоми(р)ски(м) к(р)о(д)ски(м) ѡбли(ч)не ста(в)ши, со(з)на(л), же часу неда(в)но(г)о[о] бы(л) по(с)ла(н) ѡ(т) шляхе(т)но(г)о[о] п̃на Петра Будише(в)ско(г)о[о] до шляхе(т)ного Жересла(в)ско(г)о[о] мае(т)но(с)ти, в которо(м) его вла(ст)но(м) дворе козы, которые е(ст) покраденые п̃ну Будише(в)скому, за(с)та(л) и ему само(му) стороны сгубы ѡве(ц) сорока, барано(в) два(д)цати, ко(з) два(д)цати вину да(л).

Которы(и) то Жеросла(в)ски(и), неви(н)но(ст) свою указуючи, стави(л) заво(и)цу⁸⁸, ω(т) которого тые козы вышли, Федора Волошина зъ села Лебединецъ, в де(р)жавѣ шляхе(т)ного Ю(р)я Завиши, по(д)дано(г) [о], с которо(г) [о] Федора, яко шкодце, имене(м), пна Будише(в)ского справе(д)ливости то(и) же возны(и) права⁸⁹ у пна Завиши домага(в)ся. Которое справе(д)ливо(с)ти па(н) Завиша, на право се не ω(г)ледаючи и ω(в)шемъ злодея прили(ч)но(г) [о] ω(х)раняючи, чинити не хоти(л), ω що все преречены(и) па(н) Будише(в)ски(и) ты(м) во(з)ны(м) напроти(в)ко Юря Завиши све(т)чи(л)ся:
Maciej Dudinski generał woiewodstwa Kіowskie reka własna.

Которое ωчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)но(г) [о] до кни(г) ε(ст) записа(но).

45. *Справа пна Ивана Прежо(в)ско(г) [о]
зъ его мл(с)тю
пно(м) Ω(с)тафияно(м) Тишкевичо(м).*

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 16 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г) [о], по(с)танови(в)шисе ωчеви(с)то, его мл(с)ти па(н) Ива(н) Прежо(в)ски(и), маючи при себе енерала во(з)ного воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], шляхе(т)ного Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого, ωповеда(н)е и ω(с)ве(т)че(н)е на его мл(с)ти пна Ω(с)тафияна Тишкевича, воеводы бере(с)те(и)ско(г) [о], старо(с)ту ля(и)ско(г) [о], тыми словы чини(л)⁹⁰ и на ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти пнюю Зофию з Вышне(в)ца (тыми словы учинилъ)⁹¹,

32 зв. и(ж), де(и), и(х) мл(с)ти зо(ст)али ми ви(н)ны на ωбликгъ, запи(с) сво(и) доброво(л)ны(и) пе(в)ную суму пнзе(и) тисечу ко(п) гроше(и) лито(в)ски(х). //

Которую то суму пнзе(и) во(д)лу(г) меновано(г) [о] запису свое(г) [о] мели и пови(н)ни были на рокъ и днь пе(в)ны(и), то ε(ст) середопо(ст)ную середу великого по(сту) в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пятошь, ту(т) на его короле(в)ское мл(с)ти в за(м)ку Житоми(р)ско(м) ω(т)да(т) и заплати(т).

Которы(и) то рокъ и днь яко дня сего(д)нешнего, на дате выше(и) менованого, припа(л).

Которого да(н)я ту(т), на вряде, пи(л)нуючи и поча(в)ши спора(н)ку чере(з) целы(и) днь а(ж) до нешпо(р)ное години, а пото(м) и до (с)ме(р)ка(н)я ω(т)да(н)я менованое сумы пнзе(и) ω(т) его мл(с)ти пна Ω(с)тафияна Тишкевича и ω(т) ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти ωчекива(л), ни(ж)ли и(х) мл(с)ть якъ сами чере(з)

⁸⁸ Очевидно, *забо(и)цу*.

⁸⁹ В кінці слова перекреслено надрядкове м.

⁹⁰ Словосполучення *тыми словы чинил* обведено чорнилом і перекреслено.

⁹¹ Дописано над рядком іншим чорнилом.

себе, та(к) чере(з) умоцованого своего, яко и ни чере(з) кого и(н)шо(г) [о] менованое сумы пнзе(и) мне не ω(т)дали и не заплатили и досы(т) ωбликгови своему не учинили, за чи(м) в совито(ст), в заклады, шкоды и наклады попали, ω чо(м), де(и), все(м) шире(и), а меновите то(т) ли(ст)-запи(с) и(х) мл(с)ти доброво(л)ны(и) в себе ω(б)мо(в)ляе(т).

Которую то пи(л)но(ст) свою а неω(т)дан(е) ω(т) его мл(с)ти пна *Ω*(с)тафияна Тишкевича и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти менованое сумы пнзе(и) его мл(ст) па(н) Прежо(в)ски(и) [передо] мною, врядо(м), ωповеда(в)ши, преречены(м) во(з)ны(м) ω(с)ве(т)чи(в)ши, проси(л), абы тая протє(с)тация пи(л)но(с)ти его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ско(г) [о] принята и записана была, што є(ст) принято и записано.

46. *Справа его мл(с)ти кнзя Романа Ружи(н)ско(г) [о]*

зъ его мл(ст)ю

пно(м) Стани(с)лаво(м) Надариньскимь.

Року 1605, мца ма(р)ца, 19 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матєушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)никомъ по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, по(с)танови(в)шисе ωчеви(с)то, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], шляхе(т)ны(и) Да(х)но Бутримо(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)наль и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и (с) по(д)писомь руки своеє писаны(и) тыми словы пода(л):

33 Яз, Да(х)но Бутримо(в)ски(и), во(з)ны(и) енера(л) // воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], зе(з)нава(м) ты(м) мои(м) во(з)но(в)ски(м) квито(м), и(ж) року тепє(р) идучо(г) [о], тисєча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, шосто(г) [о] на(д)ца(т) [ого] дня, будучи я взяты(и) на (с)праву и потребу его мл(с)ти кнзя Романа Нариму(н)товича Ружи(н)ского и маючи при себе стороною шля(х)ту, люде(и) добры(х) пна Миколая Понято(в)ского а пна Яна Кото(в)ско(г) [о], было(м) во (и)меня(х) его мл(с)ти кнзя Романа Ружи(н)ско(г) [о], прозываемыхъ селе Ставища(х) а (в) ме(с)те(ч)ку Романо(в)це, в селе Черня(в)це и (в) селе Жидо(в)ца(х). Та(м) же чере(з) мене, во(з)ного, и шля(х)ту уряд(н)икъ⁹² его мл(с)ти кнзя Ружи(н)ско(г) [о] паволо(ц)ки(и) пнь Валерия(н) Понято(в)ски(и) именем пна своего, его мл(с)ти кнзя Ружи(н)ско(г) [о], во(д)лу(г) ли(с)ту-запису его мл(с)ти доброво(л)ного в сумє пнзе(и) в девєти тисєча(х) и в дво(х) золо(т)-тыхъ [!] по(л)ски(х) его мл(с)ти пну Стани(с)лаву Надари(н)ско(му) выше(и) поменєные име(н)я, села и ме(с)те(ч)ко з люд(м)и, з кгру(н)та(ми) и и(х) вся-

⁹² Частина слова -*дни*- дописана зверху іншим чорнилом.

ки(ми) пожи(т)ки и принале(ж)но(с)тями и доходами на три роки спо(л)ны(х), напере(д) по себе идучи(х), по(с)тупиль до (с)поко(и)ного де(р)жа(н)я и (в)ладзы пода(л) и ты(м) по(д)даны(м) вси(м) по(с)луше(н)ство на его мл(ст) пна Надари(н)ского имене(м) пна свое(г) [о] заказа(л); его мл(ст) пнъ Надари(н)ски(и) са(м) до (в)ладзы и (в)жива(н)я своего приня(л) и (в)зя(л), яко (ж) списа(в)ши и(н)ве(н)та(р) вси(х) по(д)даны(х) и пови(н)но(ст) ты(х) по(д)даны(х) его мл(с)ти пну Надари(н)ско(му) пода(л).

Которого увеза(н)я се(с) кви(т) с печат(ю) моею и (с) по(д)писо(м) руки (в)ла(ст)ное⁹³ моее до кни(г) за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ского дало(м). Писа(н) у Житомиру.

Да(х)но Бутриму(в)ски(и), во(з)ны(и) кие(в)ски(и), рука вла(с)ная.

Которое о(ч)еви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) в(р)ядовыхъ за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

47. *Справа пна Ивана Прежо(в)ско(г) [о]*

*зъ его мл(с)тию пно(м) Ѡ(с)тафияно(м) Тишкевичо(м)
и мальжо(н)кою его мл(сти). //*

33 зв.

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 20 дня.

На в(р)яде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г) [о], по(с)танови(в)шисе о(ч)еви(с)то, во(з)ны(и) е(н)ера(л) воево(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)о со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки своее писаны(и) ты(ми) слова пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), е(н)ера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю тымь мои(м) квитомъ ку записова(н)ю до кни(г) в(р)ядовых(х) за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о], и(ж), року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пято(г) [о], м(с)ца ма(р)ца, шо(с)тогона(д)ца(т) дня, бы(л) е(с)ми на справе и потребе его мл(с)ти пна Ивана Прежо(в)ского и маючи при себе стороною дво(х) шля(х)тичо(в), люде(и) добры(х) пна Фёдора Кобыле(н)ско(г) [о] а пна Адама Кгрекгро(р)ского, то е(ст) за ли(с)то(м)-записо(м) доброво(л)ны(м) о(т) и(х) мл(с)ти пна Ѡ(с)тафияна Тишкевича, воеводича бересте(и)ско(г) [о], старо(с)ты ля(и)ско(г) [о] и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти ее мл(с)ти пнее Зофеи з Вишне(в)ца, пну Ивану Прежо(в)скому даны(м), на суму пнзе(и) тисечу копь гроше(и) лито(в)ски(х) по(д) вару(н)ками, в то(м) ли(с)те описаными, о чо(м) шире(и) то(т) запи(с) и(х) мл(с)ти в себе о(б)мо(в)ляе(т).

⁹³ Слово дописане зверху іншим чорнилом.

Е(з)ди(л) е(с)ми до мае(т)но(с)ти и(х) мл(с)ти ѿбу(д)ву(х) ѿсобь, его мл(с)ти пна Ѡ(с)тафияна Тишкевича и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти до села, прозываемого Мошкове(ц), у воево(д)стве Кне(в)ско(м) а (в) воло(с)ти Коде(н)ско(и) лежа- чого. Та(м) же, приеха(в)ши до то(г)[о] села менованого, уря(д)ника и атамана тамошнего не за(с)та(в)ши, ты(л)ко сыно(в) дво(х) атамановы(х) на (и)мя Василя и Данила в дому его за(с)та(в)ши, напе(р)ве(и) пыта(л) е(с)ми, е(ст)ли же маю(т) ро(с)каза(н)е вря(д)никъ и ѿте(ц) и(х) атама(н) ѿ(д) и(х) мл(с)ти ве(р)ху поме- нены(х) ѿбу(д)ву(х) особь, пна Ѡ(с)тафияна и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти, в тую 34 мае(т)но(ст) село // Мошко(в)ци его мл(с)ти пну Ивану Прежо(в)скому в суме пнзе(и) в тисечи копа(х) гроше(и) во(д)лу(г) запису и(х) мл(с)ти по(с)тупи(т).

Которые повелили, и(ж) слышели есмо, же тое село пну Ивану Прежо(в)- скому ли(с)то(м) свои(м) и(х) мл(ст) записали и, собра(в)ши у громаду по(д)- даны(х) тамошни(х), муже(и) веры го(д)ны(х), на (и)мя Ярему, Григо(р)ю, Ко(с)- тюка и и(н)ши(х) немало, ѿное село, прозываемое Мошко(в)ци, его мл(с)ти пну Ивану Прежо(в)скому чере(з) мене, во(з)ного, и чере(з) шляхту, при мне на то(т) ча(с) будущую выше(и) менованую, в мо(ц), де(р)жа(н)е и (в) споко(и)ное ужи- ва(н)е зо (в)сими пожи(т)ками, до тое мае(т)но(с)ти належачими, подали и по(с)тупили. В которо(и) мае(т)но(с)ти, селе Мошковца(х), ѿ(т) его мл(с)ти пна Прежо(в)ского зо(с)тави(л) е(с)ми вря(д)нико(м) слугу его мл(с)ти Яна Пивова(р)ского и то справи(в)ши, яко се выше(и) поменило, и захва(в)шисе во(д)лу(г) при(с)то(и)ности вряду своего, на то мь ку записова(н)ю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского да(л) то(т) мо(и) кви(т) по(д) печат(т)ю моею и (с) по(д)писо(м) вла(ст)ное руки моее.

Писа(н) в Житомиру року тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, два(д)цатого дня.

Которое ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного до кни(г) есть записано.

48. *Справа пна Ивана Прежо(в)ского
зъ его мл(ст)ю пно(м) Ѡ(с)тафияно(м) Тишкевичо(м)
и ма(л)жо(н)кою его мило(с)ти.*

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 21 дня.

На вряде его кроле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), на то(т) ча(с) наме(ст)нико(м) по(д)староства Житоми(р)ского, постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, его мл(ст) па(н) Ива(н) Пре- жо(в)ски(и) ѿповеда(л) и ѿбтежливе жалова(л) на его мл(ст) пна Ѡ(с)тафияна Тишкевича Лого(и)ского, воеводича бере(с)те(и)ско(г)[о], старо(с)ту ля(и)ско- (г)[о], и на ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти, ее мл(ст) пни Зофию з Вишне(в)ца ѿ то(м),

34 зв. и(ж), де(и), дня сего(д)нешне(г) [о], на дате выше(и) менованого, м(с)ца ма(р)ца, // два(д)ца(т) пє(р)вого дня, в року теперешне(м), тисєча ше(ст)со(т) пято(м), уря(д)никъ и(х) мл(с)ти коде(н)ски(и) па(н) Я(н) Понято(в)ски(и) за волею, ведомо(ст)ю и в(л)а(ст)ны(м) ро(с)каза(н)ємь пна своего его мл(с)ти прє-рєчноного пна С(с)тафияна Тишкєвича и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти са(м) ѡсобою своею з многими слугами, стре(л)цами и по(д)даными коде(н)скими, наєха(в)ши мо(ц)но, кгва(л)то(м) на має(т)но(ст) село, прозываемое Мошко(в)цы, которое, де(и), я за ли(с)то(м)-записо(м) доброво(л)ны(м) ѡ(т) и(х) мл(с)ти в моци и (в) де(р)жа(н)ю свое(м) мє(л). Та(м) же слугу и врядника моего Яна Пивова(р)-ского с того села менованого выбрали и вы(г)нали и (с) посєси(и) моеє споко(и)-ного де(р)жа(н)я ѡ(т)няли и ты(м) по(с)тупко(м) свои(м) ли(ст)-запи(с) свои(и) доброво(л)ны(и) и(х) мл(ст) пнь С(с)тафиянь Тишкєви(ч) и ма(л)жо(н)ка его мл(с)ти нарушили.

Которая жалоба и ѡповєда(н)є его мл(с)ти Ивана Прєжо(в)ско(г) [о] за про(з)бою его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о] принято и записано єсть.

49. *Справа пна Пєтра Стрыбыля
зъ пно(м) Васильємь Тишою-Быко(в)ски(м).*

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 21 дня.

Писа(л) и присыла(л) до вряду его королевское мл(с)ти Житоми(р)ского до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, наме(с)ника житоми(р)ского, па(н) Пєтръ Стрыбы(л), жалуючи и ѡповєдаючи на пна Васи(л)я Тишу-Быко(в)ско(г) [о] тыми словами,

и(ж), де(и), року теперешнего, тисєча ше(с)тсо(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, два(д)цатого дня то пакъ те(н) то Василє(и) Тиша, маючи маючи [!] да(в)ную васнь на до(м) мо(и), ро(з)ными часы и способы по(д)даны(х) мои(х) студєне(ц)-ки(х) по дорогах(х) доброво(л)ны(х) пере(и)муючи, люде(и) неви(н)ны(х), кроме вшєлякое причины, ѡны(м) мо(р)ды, забо(и)ства чинєчи, має(т)но(ст) и(х) ѡ(т)бираючи чи(м) далє(и), ти(м) большь.

35 Впрє(д) се взя(т)є свое выконываючи, дня вышь меновано(г) [о], м(с)ца ма(р)ца два(д)цатого [о], в неделю, на(с)ла(в)ши слу(г) рукода(и)ны(х) и по(д)-даны(х) свои(х) бєлько(в)ски(х) на (и)ме: уря(д)ника бє(л)ко(в)ско(г) [о] Яна Старосє(л)ского, Фєдора, атамана, Тимошка а Ма(р)тишка, Ва(с)ка, полоцкого пасы(н)ка, Хи(л)ка // Ви(н)ника, Быва(и)ла Гришка, полоцкого пасы(н)ка и и(н)ши(х) многихъ слу(г) и по(д)даны(х) свои(х), которы(м) ѡ(н) са(м) имена и на(з)виска ведає(т), на вла(ст)ны(и) кгру(нт) студєнецки(и) по(д) самое местє(ч)ко перєне(м)ши, на доброво(л)но(и) дорозе, которая иде(т) с Коро(с)тєшова до (С)тудєны Воды, ты(х) по(д)даны(х) пна Стрыбылєвы(х), которые єхали

з украинны сторовы⁹⁴ до (С)тудены Воды, до домо(в) свои(х), оны(х) самы(х) поби(в)ши и окру(т)не порани(в)ши, мае(т)но(ст), которая на то(т) ча(с) при ни(х) была, побрали и пограбили, меновите:

сы а попова на (и)ме Федора, самого зби(в)ши, ра(н) па(т) шко(д)ливы(х) задали; взяли и пограбили: коня з возо(м), которы(и) коштова(л) деве(т) копь гроше(и); жупа(н) фалю(н)дышовы(и) чи(р)воны(и), которы(и) коштова(л) о(с)мь копь гроше(и) лито(в)ски(х); бо(ч)ку рыбы, которая коштowała ше(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х); е(р)мякь блаки(т)ны(и) лю(н)ски(и), коштowała чотыри копы гроше(и); ру(ч)ницу с порохо(в)ницею, коштowała две копы гроше(и); готовы(х) три копы гроше(и) лито(в)ски(х); сокъра, коштowała двана(д)ца(т) гроше(и); шаблю, коштowała копу гроше(и);

Хому самого збили, зранили и мае(т)но(ст) его взяли и пограбили: клячу тисавую, коштowała па(т) копь гроше(и); се(р)мягу, коштowała копу гроше(и); шлыкъ лиси(и), коштowała три золоты(х) по(л)ски(х); шаблю, коштowała копу гроше(и); готовы(х) гроше(и) се(м) копь;

Миска, боярина пу(т)ного, самого збили, зранили, взяли и пограбили: клячу сивую, коштowała семь копь гроше(и); во(з) з хомуто(м), ко(ш)това(л) копу гроше(и); бочку рыбы, коштowała пя(т) копь гроше(и); жупа(н) лю(н)ски(и), коштowała три копы гроше(и);

Григо(р)я самого збили, зранили, взяли и пограбили: коня пле(с)нивого, коштowała пя(т) копь гроше(и); рыбъ валы(х) бо(ч)ковы(х) пя(т)со(т), коштowała по(л)трети копы гроше(и); кожу(х) барани(и), ко(ш)това(л) три золоты(х); се(р)мягу, коштowała се(м)деся(т) гроше(и); о(п)о(н)ча, коштowała копу гроше(и);

зв. Каплю само(г)ло // зранили;

Ка(р)па само(г)ло збили и шко(д)ливѣ зранили;

Микулу, шевца, самого зранили, взяли, и пограбили: коня белого, коштowała ше(ст) копь; гроше(и) готовы(х) две копе;

Ми(х)на, ше(в)ца, само(г)ло зби(ли), зранили;

Лу(ч)ку само(г)ло збили, зранили, взяли кобылу пле(с)нивую, коштowała чотыри копы гроше(и); муки пшени(ч)ное ме(р) две, коштowała две копе гроше(и); сокера, коштowała двана(д)ца(т) гроше(и);

Сче(р)бача само(г)ло збили и зранили;

Само(и)ла збили и (з)ранили, взяли и пограбили воло(в) чотыри, коштowała ше(ст)на(д)ца(т) копь гроше(и).

Тые слуги и по(с)ла(н)цы, за умы(с)лны(м) по(с)ла(н)е(м) и росказа(н)е(м) Тишины(м), ты(х) вышь мянованы(х) по(д)даны(х) Стрыбылевы(х) побили и окрутне поранили, с которы(х) ра(н) не веда(т), буду(т) ли живы. А тую всю мае(т)но(ст) и(х), вышь мянованую, побра(в)ши, к(г)ва(л)то(в)не пограби(в)ши, до Бъликове(ц), до дому Тишиного запровади(в)ши, и пну своему до рукъ о(т)дали, а о(н) тую мае(т)но(ст) на пожитокъ сво(и) вла(с)ны(и) о(б)е(р)нулъ.

О которое зране(н)е и грабе(ж) по(д)даны(х) свои(х) правне чини(т) па(н) Стрыбы(л) с пно(м) Тишею в суде(х) нале(ж)ны(х), о(ф)яруе(т)се.

При которо(м) о(п)оведа(н)ю того (ж) часу и дня, на дате выше(и) менованого, ту(т) же, передо (м)ною, на вряде стоечи, о(ч)еви(с)то е(н)ера(л) во(з)ны(и)

⁹⁴ Мабуть, стороны.

воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Стани(с)ла(в) Ве(р)бо(в)ски(и) ку записаню до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д)печа(т)ю и (с) по(д)писомь руки своее писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Стани(с)ла(в) Ве(р)бо(в)ски(и), енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю на то(м) квите, и(ж) будучи мне на справе пна Петра Стрыбыля в року теперешнемь, тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) пє(р)вого дня, в дому его в Студене Воде, которы(и) мне, во(з)но(му), оповедаль, и(ж) Василе(и) Тиша-Быко(в)ски(и), на(с)ла(в)ши уря(д)ника белько(в)ско(г)[o] з слугами, помо(ч)никами своими на (в)ла(ст)ны(и) кгру(нт) студене(ц)ки(и), на дорогу, которая иде(т) с Коро(с)тешова до (С)тудены Воды подь самымь месте(ч)ко(м), то є(ст) в року теперешнемь, // тисеча ше(ст)со(т) пято(г) [o] [!], м(с)ца ма(р)ца, два(д)цато(г) [o] дня, в неделю, по(д)даны(х) пна Стрыбылевы(х) поби(т), порани(т) и має(т)но(ст) и(х) побра(т) росказа(л).

За оказан(е)м во(и)та студене(ц)кого видело(м) у попава сына, у Федора, ра(н) кривавы(х) пя(т) тяты(х) — на руць лево(и) две, а три на плеча(х), ба(р)зо шко(д)ливые; у Хомы видело(м) ра(н) кривавы(х) ро(з)биты(х) две; у Ми(с)ка, боярина пу(т)ного, видело(м) ра(н) три биты(х) сини(х) на хрыбте; у Григо(р)я видело(м) ра(н) побиты(х) сини(х) две на руце лево(и); у Ка(р)па видело(м) ра(н) ше(ст) тятыхъ: на плеча(х) пя(т), а на руце право(и), выше(и) локтя, шо(с)тую; у Микулы, ше(в)ца, видело(м) всю тва(р) збитую синюю; у Михна, ше(в)ца, видело(м) руки обе(д)ве ки(и)ми збитые; у Лу(ч)ки видело(м) хрыбе(т) сини(и), ки(и)ми збиты(и); у Ше(р)бача видело(м) ноги побитые; у Само(и)ла виделомь тятую о(д)ну на ремєню правы(м).

Которое зби(т)є и зране(н)є тые ра(н)ныє мяновали о(д) слу(г) и по(д)даны(х) белико(в)ски(х) за вла(с)ны(м) росказа(н)є(м) Василя Тиши-Быко(в)ского.

А та(к) я, во(з)ны(и), што (м) виде(л) и (с)лыша(л), на то (м) дало(м) то(т) мо(и) кви(т) с печатю и (с) по(д)писомь руки мое(и).

Которое то оповеда(н)є и жалоба, также очеве(с)тое со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ско(г) [o] принято и записано є(ст).

50. *Справа пна Федора Чеховича,
аре(н)дара грежа(н)ско(г) [o],
зъ пно(м) Забло(ц)ки(м),
шафаро(м) свои(м), и з ы[н]шими.*

Року 1605, м(с)ца ма(р) (ца), 22 дня.

Присыла(л) на (в)ря(д) его короле(в)ское мл(с)ти до за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, наме(ст)ника по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г) [o], па(н) Федо(р) Чехови(ч), аре(н)да(р) грежа(н)ски(и), обтежливе жалуючи и оповедаючи на Яна Забло(ц)кого, шафара своего будного, так те(ж) на Гануса Ни(х)ля(н)та, ни(м)ца, и на Сна(н)ю Де(д)ко(в)ско(г) [o], те(с)тя Ганусово(г) [o], о то(м),

ижь, де(и), тоть поменены(и) Я(н) Забло(ц)ки(и), шафа(р) мо(и), учинивши зо (м)ною по(с)танове(н)е на роботу лесовую попе(л)ную на шма(л)цованы(и) попель // и на поташь, забра(л) у мене на листы и квиты свое ро(з)ными часы немалую суму пнзе(и), то есть три тисечи золоты(х) по(л)ски(х) и двесте золоты(х) и роби(л), де(и) попе(л) в лесе(х) ты(х), за которые я самъ и пене(в)щи(з)ну поплати(л), с которе сумы пнзе(и) не вы(и)сти(л) ми се згола ни (в) чо(м) в работе свое(и).

И зьмови(в)шисе с тымъ то вышь менованы(м) Ганусо(м) и тесе(м) того Гануса, Она(н)ею Де(д)ко(в)ски(м), робечи поташь в лесе(х) мои(х) закупны(х) за пнзи мое, за которые лесе заплатилемъ пене(в)щи(з)ны его мл(с)ти ω(т)цу арьхима(н)дрыту кие(в)скому сто золоты(х) а пну Лесоте за лесе Са(р)новицкие сто золоты(х), ε(и) мл(с)ти пне(и) Е(л)цево(и) за лесе судеревные з ω(т)це(м) арьхима(н)дрытомъ Росохо(в)ские польтора ста золоты(х), чого всего шкодуе на томъ чотыри тисечи золоты(х) по(л)ски(х), ω што все с ты(м) Она(н)ею и з Ганусемъ право(м) чинити не занехамъ [!], яко жь кошто(м) мои(м) и готовыми грошми моими робечи поташь, потае(м)не вывозиль до того Она(н)и Де(д)ко(в)ского в до(м) его и и(м) самы(м) продава(л).

Которые ωба споле(ч)не, намовившисе ω(д)носьта(и)не, тоть поташь ω(т) его купуючи, купцо(м) до Не(с)вижа выпроважали и та(м) его проди(вали) ⁹⁵, ω чомъ я, не вѣдаючи таковыхъ спра(в) шафара своего, и на вымоги и(х) споле(ч)ное из шафаромъ мои(м), с которы(м) они потае(м)не промеж собою намовившисе, то(р)гъ учинили и мяре свое ему на бо(ч)ки поташовые на папери по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки свое дали, по(д) которы(м) сво(и)м по(с)танове(н)емъ, потае(м)не учинены(м), товары ω(т) его презъ увесь рокъ ω(т)биралн.

[Я]ко (ж) я за да(н)емъ справы и за писа(н)емъ ли(с)ту ω(т) ε(и) мл(с)ти пнеε Ельцовое до мене давши до(с)коналую вѣдомо(ст) ω шафарѣ мое(м), Яну Забло(ц)ко(м), которы(и), выробивши поташу и закопа(в)ши бочокъ се(м), до Нероди(ч) выпровади(л) и тамъ Гануску прода(л) и гроши ему у Негородича(х) тому Забло(ц)кому Гану(с)ко ω(т)дава(л).

Которы(и) поташь до Не(с)вижа есть выпроважо(н), што тежъ ωсобливе и ω(т) атамана сарнови(ц)ко(г)о] Федора С(с)таповича со все(м) ⁹⁶ взя(в)ши, пе(в)ную ведомо(ст) взя(в)ши пе(в)ную ведомо(ст) [!], же тотъ же Янь Забло(ц)ки(и) прода(л) три бо(ч)ки поташу моего вла(ст)но(г)о] // Есифу Петровичу Де(д)ко(в)скому. А до Нори(н)ска то(т) же Я(н) прода(л) Мишкеви Ро(д)кевичу другую [!] три бо(ч)ки поташу, што ε(с)ми, взя(в)ши пе(в)ную ведомо(ст), казале(м) ему до себе, до рахубы прибыти, абы ми да(л) справе ω работе свое(и), жебы те(ж) зо мною порахуно(к) учини(л).

До которого порахунку (с)поле(ч)но(г)о] и(н)шого ужили ε(с)мо з убо[х] сторонъ люде(и) добры(х), его мл(с)ти пна Миклуша Кашпо(р)ского, во(и)та алекса(н)дрополо(ц)кого, ω(т)ца Селиве(с)тра, свеще(н)ника алекса(н)дропо(л)ско(г)о] ⁹⁷, пна Богуша Благано(в)ско(г)о], енерала во(з)но(г)о] воєво(д)ства

⁹⁵ Тут виправлення із *провадили*; (ва) в середині слова закреслене, а над рядком трохі іншим чорнилом дописане *ва*.

⁹⁶ Слово виправлене, сумнівне.

⁹⁷ Літери *кс* написані на інших.

Киє(в)ского, пна Да(х)на Горя(и)новича а пна Ивана Лутове(н)ско(г)[o], которые на пораху(н)ку нашомъ были, на што (м) ли(с)ты Яна Забло(ц)кого и квиты его вла(ст)ные пере(д) ними показова(л), которы(и) с порахунку квито(в) и (в)сего забра(н)я своего зо(с)та(л) вине(н) две тисечи и двесте золоты(х) по(л)ски(х). А ѿсобливе того до(л)гу мяле(м) квить на того (ж) Яна Забло(ц)кого на ше(ст)со(т) золоты(х) по(л)ски(х), на которую [суму] ше(ст)со(т) золоты(х) в року [тисеча] ше(ст)со(т) че(т)ве(р)то(м) ѿ(т)да(л) мне поташу лашто(в) а (три)⁹⁸ а ув о(с)та(т)ку за тую ше(ст)со(т) золоты(х) в року тепе(р) идучомъ, ше(ст)со(т) пято(м), поведи(л). В буде росохо(в)ско(и) поташу запакованого бочокъ шесть, за которы(м) порахунко(м) на тую звышь менованую ше(ст)со(т) золоты(х) ме(л) мне тую ше(ст) бочокъ поташу пере(д) лю(д)ми добрыми звышь меноваными ѿ(т)дати, а я ему то(т) кви(т), ѿ(т) Яна Забло(ц)кого мне даны(и), пере(д) тыми жъ лю(д)ми добрыми ве(р)нулъ и до рукъ его ѿ(т)да(л). И вме(с)то ѿ(т)да(н)я мне ты(х) шести бочокъ поташу, што мне ме(л) дати, побегъши напере(д), ночью то(т) поташъ, с фурую согласи(в)шисе, з буды выбралъ и жи(в)ности статко(в) будны(х), то є(ст) конє(и), бы(д)ла рогато(г)[o], во(л)ы, ста(т)ки буд(н)ны(и) и (в)шелякие жи(в)но(с)ти ѿ(т) мала до велика выбра(л) и не видати, где и(х) выпровади(л). Што то(т) же Я(н), при то(и) же рахубе стоечи ѿбли(ч)не, на тую суму звышь менованую, ѿсобне на квитє(х) забраную и пере(д) лю(д)ми добрыми зрахованую, дви тисечи золоты(х) и двесте золоты(х) по(л)ски(х) поведи(л). В лесе са(р)нови(ц)комъ фалбы попелу лашто(в) пе(т)деся(т), которы(м) попело(м) албо фалбою ѿбеца(л) ми се и(с)тит[и], толко проси(л), абы мъ я ему еще до того даль золоты(х) сто албо две [!]. А ижъ, видечи его несправу, бо(л)ше(и) єсми на тоє гроша дати не хотель и послалемъ до тоє буды до Са(р)-

37 зв. нови(ч) до Яна Забло(ц)кого слу(г) свои(х) и при ни(х) // пна Богуша Благо(в)ского, во(з)ного єнерала воево(д)ства Киє(в)ско(г)[o], для ѿ(г)леда(н)я работы и фалбы в леса(х) са(р)ново(в)ски(х).

Которые по(с)ла(н)цы мое не (з)нашли фалбы в ты(х) леса(х) болше(и), ве(д)лу(г) у(з)на(н)я люде(и) добры(х), также и бу(д)никовъ, которые на то(м) се знаю(т), лашто(в) пе(т)на(д)цать, и то старая фальба и замоклая, которая по половицы и(з) землю змишаная, которая ни на што се не зы(и)де(т).

Где ту(т) же при то(и) же проте(с)тации ставши ѿчеви(с)то шляхе(т)ны(и) Богушь Благо(в)ски(и), єнера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Киє(в)ского и и(н)ши(х), со(з)наль и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своеє ку записано до кни(г) писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Богушь Благо(в)ски(и), єнера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Киє(в)ско(г)[o], Во(л)ы(н)ско(г)[o] и Бра(с)ла(в)ско(г)[o], со(з)наваю ты(м) свои(м) квитомъ ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрьско(г)[o] Житоми(р)ско(г)[o],

и(ж) року теперешне(г)[o], тисеча ше(ст)со(т) пято(г)[o], м(с)ца ма(р)ца, девятогона(д)ца(т) дня, бы(л) є(с)ми взяты(м) на справу и потребу шляхе(т)ного пна Федора Миха(и)ловича Чеховича, арє(н)дара грежа(н)ско(г)[o], до⁹⁹ будь его в лесе(х) росоховски(х) и са(р)нови(ц)ки(х) и нероди(ц)ки(х), в которы(х) ѿ(т) его Янъ Забло(ц)ки(и) роботу ме(л). Там же напе(р)ве(и) будучи мне

⁹⁸ Дописане іншим чорнилом.

⁹⁹ Літера о виправлена з у.

в буде пе(р)шо(и), понєдалєку ω(т) Росо(х), за(с)тали є(с)мо в будє то(л)ко дво(х) буднико(в) на (и)мє Крупски(и), ключникъ, а Федо(р). Которы(и) то Кру(п)ски(и) поведи(л) передо (м)ною, же Ян Забло(ц)ки(и) взялъ и вывез (з) буды сє(м) бочо(к) поташу вночи, приеха(в)ши, и побра(л) жи(в)но(с)ти, ста(т)ки, то є(ст): воловъ па(р) три; конє(и) трое, што фалбу возили, и клепку, и начи(н)є бу(д)ное: сокеры, пилы; и вси ста(т)ки ω(т) мала и до велика з буды выбралъ и нєведома, где пове(з). А на(с), де(и), тымъ убе(з)печи(л)¹⁰⁰, и(ж), де(и), тоє до са(р)нови(ц)коє буды ω(т)везу, а потомъ, дє(и), приеха(в)ши, ωстатокъ забєру и ва(с) та(м) же, до тоє буды, побєру, што слуга пна Федоро(в), па(н) Тимофе(и), мною, во(з)ны(м), све(т)чи(л).

А пото(м) с тоє буды єхали єсмо до Сарнови(ч) и, взя(в)ши з собою атамана са(р)нови(ц)кого Федора Ω(с)таповича, єхали є(с)мо до леса, до буды. Тамъ же нашли єсмо у дво(х) скрыня(х) попєлу фалбы лашто(в) с пе(т)на(д)ца(т). Которую фалбу виде(л) єсми помо(к)лую, штуками великими пома(р)злую и [з] землєю мешаную наполю, што мною па(н) Тимофе(и), слуга пна Федоро(в), све(т)чи(л), же тая фа(л)ба ни на што се нє придасть¹⁰¹. І всего во(д)лу(г) ωшацова(н)я буднико(в) меновали ла(ш)то(в), то є(ст) с пе(т)на(д)цать. // Там же то(т) атама(н) са(р)нови(ц)ки(и) Федо(р) поведи(л) передо (м)ною слузє пна Федоровому, пну Тимофею, же Янъ Забло(ц)ки(и) прода(л) до Де(д)ковє(ц) Есифу Петровичу три бо(ч)ки поташу, а до Нори(н)ска Мишкеви Ро(д)кевичу прода(л) другую [!] три бо(ч)ки поташу, што все мною¹⁰² па(н) Тифове(и)¹⁰³ све(т)чи(л).

А такъ я, во(з)ны(и), што (м) слыша(л) и виде(л), на то (м) да(л) сє(с) мо(и) кви(т) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дръско(г) [о] Житоми(р)ского по(д) печа(т)ю моєю и (с) по(д)писомъ руки моєє.

Писа(н) в Житомиру.

Которое ж то ωповєда(н)є пна Федорова и со(з)на(н)є возно(г) [о] у книги крго(д)ские житоми(р)ские є(ст) записано.

51. *Справа пна Ма(р)тина Михо(в)ско(є) [о] с пно(м) Бє(з)соки(р)ски(м).*

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 22 дня.

На врьдє єго короле(в)ское мл(с)ти в за(м)ку Житоми(р)скомъ передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)скимъ, наме(ст)нико(м) житоми(р)ски(м), ставши ωчеви(с)то, шляхе(т)ны(и) Богушь Благано(в)ски(и), єнєра(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского и и(н)ши(х), со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своєго кви(т) по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своєє ку записа(н)ю до кни(г) житоми(р)ски(х) писаны(и) тыми словы подалъ:

¹⁰⁰ Літера п виправлена з б.

¹⁰¹ Від цього слова до кінця сторінки рядок дописаний іншим чорнилом.

¹⁰² Очевидно, перед словом *мною* пропущено слово *передо*.

¹⁰³ Помилка, потрібно *Тимофе(и)*.

Яз, Богу(г) ¹⁰⁴ Благано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)-ского, Во(л)ны(н)ского и Бра(с)ла(в)ско(г) [о], со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м), ижъ року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) пято(г) [о], м(с)ца ге(н)вара, два(д)цато(г) [о] дня, бы(л) є(с)ми на справе и потребе урожоно(г) [о] пна Ма(р)тина Михо(в)ского у пана Стефана Бе(з)соки(р)ского въ буде єреми(и)ко(в)ско(и). Та(м) же слуга пна Михо(в)ско(г) [о], па(н) Петръ Ру(ц)ки(и), упомина(л)ся у пна Бе(з)соки(р)ского, абы пну Михо(в)скому во(д)лу(г) об(л)икгу и доброво(л)но(г) [о] запису своего ѡ(т)да(л) пя(т) бочокъ поташу, ни(ж)ли па(н) Бе(з)соки(р)ски(и) поведе(л), же не має(т) готового, але скоро га(р)ть до(и)де, ѡ(т)дамъ, ѡ(д)но проситє пна Михо(в)ско(г) [о], абы ми по(ж)да(л). И ли(ст) сво(и) ѡ то(м) до пна Михо(в)ского пишу, ѡ што слуга пна Михо(в)ского, па(н) Петръ Руцки(и), ѡ недосы(т) учинє(н)є об(л)икгови и доброво(л)ному записови на пна Бе(з)соки(р)ско(г) [о] све(т)чи(л)ся мною.

38 зв. А пото(м) в року то(м) же, тисеча ше(ст)со(т) пятомъ, м(с)ца фе(в)раля, девятого дня, было(м) при пану Михо(в)ско(м), в дворе его мл(с)ти пна Юря Мощени(ц)кого в Рако(в)щи(з)не та(м) же па(н) Михо(в)ски(и) пыта(л) его мл(ст) ¹⁰⁵ пна Юря Мощеницкого, для чого бы его попелы лашто(в) два, которы(и) бы(л) в мошка(х) ¹⁰⁶, чере(з) жида А(в)рама, за яке(с)мы то старое загамованы(и) в мошкахъ // граби(л) и до села Рако(в)щины, а(л)бо двора своего, пере(в)є(з) и ма(р)кги по(с)тєсыва(т) ро(с)каза(л). Па(н) Юре(и) Мощени(ц)ки(и) поведе(л), же (м) я не веда(л), жебы то вм. попелъ былъ. А те(ж) его па(н) старо(с)ти(ч) ѡвру(ц)ки(и) каза(л) до (д)вора моего привє(з)ти и въ броне ¹⁰⁷ по(с)тавити. И то(т) же его засе побра(л), а па(н) Михо(в)ски(и), мною ѡ(с)ве(т)чи(в)ши, указова(л), арє(н)ду ѡ(т) небо(ж)чика пна Абрама Мышки кви(т) и ли(с)ты его, с которы(х) ся значи(т), же досы(т) пну старо(с)те учини(л). Проси(л), абы ему бы(л) ѡ(т) пна Мощени(ц)кого попе(л) ве(р)не(н), нєкото(р)ого еще ѡ(с)мъ бочокъ.

А по(д)даны(х) его в Рако(в)щинє виде(л).

Але па(н) Мощени(ц)ки(и) тоє (ж), што и пе(р)ве(и), поведи(л), же то не мо(и) попе(л).

А па(н) Михо(в)ски(и), ѡ(с)ве(т)чи(в)ши мною, возънымъ, и поведаючи, же в О(в)ру(ц)ки(м) повѣте па(н) старо(с)ти(ч) о(в)ру(ц)ки(и), на которо(г) [о] вм. вкладаєшъ, жа(д)но(и) ѡсело(с)ти не має(т), проси(л), абы ему допу(с)ти(л) тоє, што за(с)таль, арєштова(т). Але ся и того па(н) Мощени(ц)ки(и) заборони(л) и арєшту приняти не хоте(л), ѡ што ся па(н) Михо(в)ски(и) мною све(т)чилъ и по(с)тєсыване мо(р)кговъ на ты(х) бо(ч)ка(х) мною ѡбводи(л) и ѡказова(л), ѡферуєчисє ѡ грабежь с пно(м) Мощени(ц)ки(м) пра(в)не чинить.

¹⁰⁴ Помилка, треба *Богуш*.

¹⁰⁵ Слова *его мл(ст)* дописані над рядком іншим чорнилом.

¹⁰⁶ *Мабуть, в мешка(х)*.

¹⁰⁷ Літеру *б* виправлено з *п*.

А такъ я, во(з)ны(и) што (м) слыша(л) и виде(л), на то (м) да(л) се(с) мо(и) еви(т) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)др̃ьского Житоми(р)ского по(д) пе-ча(т)ю моею и (с) по(д)писо(м) руки моеѣ.

Писа(н) в Житомиру.

Богушь Благано(в)ски(и), енера(л), вла(с)ною рукою.

Которое шчевистое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ьского Житоми(р)ско(г) [о] принято и записано естъ.

52. *Справа шляхе(т)ного Стани(с)лава Ту(р)ского*

с п̃но(м) Григоре(м) Семеновичо(м)

Ко(с)тю(ш̃)ковичо(м).

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 24 дня.

Прише(д)ши на уря(д) его к(р). м̃л(с)ти до замьку г(с)др̃ьского Житоми(р)-ского, слуга урожоного пна Ва(в)ри(н)ца Ка(р)пи(н)ского Янъ Кохано(в)ски(и) неры(х)лого шповеда(н)я своего [чинилъ] ш заби(т)е шляхе(т)ного Стани(с)лава Ту(р)ского, товариша свое(г) [о]. А слуга п̃на Ка(р)пи(н)ско(г) [о], неведомо(ст) за причину ш(з)на(и)ми(в)ши, чере(з) чие бы руки и ш(т) кого бы(л) забиты(и), понева(ж) тоѣ забо(и)ство и мо(р)де(р)ство вночи, кгда уже люди спали, к тому на я(р)ма(р)ку, где ро(з)маитого люду велики(и) збо(р) бы(л), сталося.

А не маючи ш забо(и)ци пе(в)но(и) ведомо(с)ти, с протѣ(с)тациею шмешка-лося ¹⁰⁸ такъ ш заби(т)е Стани(с)лава Ту(р)ского, яко и ш шкоды, которые па(н) Ка(р)пи(н)ски(и), па(н) мо(и), для заби(т)я того слуги // своего по(д)ня(л), понева(ж) чере(з) руки его на роботу попе(л)ную до буд) шафаро(м) ча(с)то п̃нзи посыла(л).

И на то(т) ча(с), пере(д) за(би)тьѣ(м) ко(л)ко дне(и), шес(т)со(т) золоты(х) при(с)ла(л) бы(л), с которыми до Коте(л)ни для купова(н)я легуми(н) небо(ж)-чикъ Ту(р)ски(и) приеха(л) бы(л).

А тепе(р), досягши пе(в)но(и) ведомо(с)ти, такъ своимъ, яко и п̃на своего имене(м), не завираючи бра(т)и рожоно(и) небо(ж)чика п̃на Ту(р)ского, до учине(н)я до(с)тато(ч)не(и)ше(и) протѣ(с)тации, яко и до попартья sprawy пра(в)не, также и п̃ну своему ш по(д)на(т)е для на(г)ло(и) сме(р)ти Ту(р)ского шкоды жалова(л) и шповеда(л) на земенина повету Володиме(р)ского п̃на Гри-го(р)я Семеновича Ко(с)тюшкочича Схабо(л)то(в)ского в тые слова,

и(ж), де(и), то(т) па(н) Григоре(и) Ко(с)тюшкови(ч), взя(в)ши пере(д) себе злы(и) умы(сл)ъ, не ш(г)ледаючи на (з)ве(р)хно(ст) короля его мл(сти) и на (с)рокго(ст) права по(с)полито(г) [о], никгда не маючи ничо(г) [о] зайтреного проти(в) небо(ж)чику Ту(р)скому, ани ему ш неприязни свое(и) я(в)не ш(з)-на(и)ми(в)ши, вночи в року тисеча ше(ст)со(т) четве(р)томъ, м̃(с)ца авгу(с)та,

¹⁰⁸ Возможно, тут слід читати *омешкаломся*.

два(д)ца(т) пято(г)[о] дня, на(с)ла(в)ши слугу своего ниякого \mathcal{Q} (с)тапка на го(с)-
поду Ту(р)ского, в го(с)поде спячого чере(з) двери с пу(л)гаку то(т) \mathcal{Q} (с)тапко за-
биль и замо(р)доваль за (в)ла(ст)ны(м) насъла(н)ємъ и ро(с)каза(н)ємъ пна
Григо(р)я Ко(с)тюшковича, пна своего. А кгда ω то(м) заби(т)ю люде(м), а ме-
новите ве(л)мо(ж)ному княжати Роману Кириковичу Ружи(н)скому, дедичови
мае(т)но(с)ти [в] Коте(л)не, ω (з)намено, кгда бы(л) пи(л)ны(и) опы(т) и и(н)-
кви(зи)щья, ω ного мо(р)дера за(с)та(л) и ты(х), которые се упоминали, пна
Григо(р)я Ко(с)тюшковича, абы выда(л) мо(р)дера \mathcal{Q} (с)тапка, слугу своего,
на горячо(и) кръви и (с)вежи(м) учи(н)ку слуха(т) не хоте(л) и ω (в)ше(м) умы(с)-
лъне его вры(х)ле ω (т) себе до козако(в) выправи(л), хотячи всего у во(и)та
о(т)никънути.

А такъ я, по(с)терегаючи, абы па(н) мо(и) па(н) Ва(в)ринѣ(ц) Ка(р)пи(н)-
ски(и) шкоды не попа(л), кгда (ж) за моею ведомо(ст)ю ме(л) зъ собою ше(ст)-
со(т) золоты(х) по(л)ски(х), а не веле, за то купи(л) и не веле пнзе(и) выда(л),
также те(ж) речи его, которые зъ собою у Коте(л)ни ме(л), с тыми пнзъми по
заби(т)ю его зо(с)тали, абы (м) ведаючи ω далеко(и) ω (д)легъло(с)ти пна моего,
также бра(т)и небо(ж)чика Ту(р)ского, по(м)оч[и] Іваня ¹⁰⁹ шко(д) и чинение
 ω заби(т)е и замо(р)дова(н)е дороги не упусти(л).

Дося(г)ши пе(в)но(и) ведомо(с)ти, тую протѣ(с)тацию вношу и прошу,
абы то до кни(г) житоми(р)ски(х) было записано. //

39 зв.

53. *Справа пна Федора Чеховича,
аре(н)дара грежа(н)ско(г)[о],
зъ его мл(ст)ю пно(м) Матфеѣ(м) Немиричомъ.*

Року 1605, мѣца ма(р)ца, 24 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною,
Матеушо(м) Клѣ(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)-
ского, по(с)танови(в)шисе ω чеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)-
ского шляхе(т)ны(и) Богушъ Благано(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со-
(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и (с) по(д)пи-
со(м) руки своеѣ писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Богушъ Благано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского,
Во(л)ны(н)ского и Бра(с)ла(в)ско(г)[о], со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку за-
писа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дръского Житоми(р)ско(г)[о], и(ж) року тепе-
решнего, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) третѣ(г)[о] дня,
положи(л) ϵ (с)ми позо(в) кгро(д)ски(и) киевски(и) в ме(с)те И(в)ници и (в)ря(д)-
нику тамошнему ω поведа(л) ϵ (с)ми, писаны(и) в жалобе пна Федора Чеховича,
аре(н)дара грежа(н)ского, по его мл(с)ти пна Матфея Немирича, суд(д)ича

¹⁰⁹ Пошкоджено папір.

земско(г)[о] кие(в)ского, ку выкона(н)ю присеги, декрето(м) голо(в)ны(м) трибуна(л)скимъ любе(л)ски(м) наказаное, и ѿ заплаче(н)е вины за не досы(т) учине(н)емъ декретови трибуна(л)скому на пе(р)ши(х) ро(ч)ко(х), по дате декрету припалы(х) и сужоны(х) ку (з)волоце справе(д)ливо(с)ти поводи, ѿ чо(м) шире(и) то(т) позо(в) а(л)бо припозовъ и декре(т) голо(в)ны(и) трибуна(л)ски(и) любе(л)ски(и) всю реч(ч) в себе ѿбмо(в)ляетъ.

За которы(м) по(з)во(м) и припо(з)во(м) зложи(л) е(с)ми рокъ [къ] ста(н)ю ѿбею(м) сторона(м) на ро(ч)ки кгро(д)ские кие(в)ские припадающие в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м(с)ца априля, два(д)ца(т) сегого дня.

И на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печат(ю) моею и (с) по(д)писо(м) руки моее вла(ст)ное ку записа(н)ю до кни(г) житоми(р)ски(х).

Писа(н) в Житомиру.

Которое ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

54. *Справа п̃на Миха(и)ла Сылы-Нови(ц)кого*

зъ его мл̃(ст)ю

к̃нзе(м) Романо(м) Ружи(н)ски(м).

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 27 дня.

Писа(л) и присыла(л) до (в)ряду его короле(в)ское мл̃(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Федора Щуро(в)ского, по(д)старо(с)тего житоми(р)ского урожоны(и) па(н) Миха(л) Сыла-Новицки(и), ѿповедаючи и ѿбтежливе жалующи на его мл(ст) к̃нзя Романа Нариму(н)товича Ружи(н)ского ѿ то(м),

и(ж), де(и), року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пято(г)[о], м(с)ца ма(р)-ца, два(д)ца(т) пятого дня, его мл(ст) менованы(и) к̃нзь Ружи(н)ски(и), запомене(в)ши боя(з)ни божое и срокго(с)ти права по(с)полито(г)[о], запо(м)не(в)ши тѣ(ж) // запису своего, чере(з) которы(и) ми заве(л) се(л)це новопочатое ѿсажова(т) на серо(м) кореню, прозываемое Селезеневку, насла(в)ши мо(ц)но и к(г)вал(т)о(м) уря(д)ника своего паволо(ц)кого Валерияна Понято(в)ского зъ многими слугами, бояры и по(д)даными своими паволо(ц)кими, его мл̃(с)ти к̃нзю Ружи(н)скому и тому вря(д)нику его имени и на(з)ви(с)ки лепе(и) знаемыми, которы(х) вси(х) было чл̃вка ѿ ко(л)кодеся(т) зъ многими [!] и ро(з)ны(м) ору(ж)емъ, во(и)не належачи(м), на до(м) мо(и) и на тую менованую новую ѿсаду, та(м) же мене чере(з) ты(х) по(с)ла(н)цо(в) зъ менованого дому моего и (з) мае(т)но(с)ти преречное зъ споко(и)ного де(р)жа(н)я к(г)вал(т)о(в)не выби(л) и ѿ(т)ня(л). При которо(м), де(и), выби(т)ю мае(т)но(ст) мою рухомую, которая в то(и) мае(т)но(с)ти и (в) дому мое(м) была, чере(з) ты(х) по(с)ланцо(в) свои(х) побра(л), к(г)вал(т)о(в)не пограби(л), а то е(ст) меновите:

на(и)пе(р)ве(и), коня сивого цаке(л)ского [!], за которого, де(и), дало(м) копь три(д)ца(т) и ше(ст)¹¹⁰ гроше(и) лито(в)ски(и) [!]; другого громака тиса-

¹¹⁰ Після цього слова обведене і закреслене слово *копъ*.

вого, за которого дало(м) се(м)деся(т) золоты(х) по(л)ски(х); воло(в) пя(т)на(д)ца(т), куплены(х) по шести копъ гроше(и) лито(в)ски(х); коро(в) с теляты деся(т), куплены(х) по чотыри копы гроше(и) лито(в)ски(х); пшона мерокъ три(д)ца(т) пя(т); у млы(н)ку пшона мерокъ ше(ст); пшеници чотыри; жита пя(т); у доме начи(н)я домового и (в) ви(н)ницы, што ко(л)векъ было, за которое (м) да(л) пя(т)на(д)ца(т) копъ гроше(и) лито(в)ски(х); проса мо(л)оченого три(д)ца(т) мерокъ; у: гу(м)не: проса немолоченого три сти(р)ты, у которы(х) двесте копъ; у друго(м) гу(м)не жита копъ по(л)третяста, пшеници копъ двесте, я(ч)меня ко(п) по(л)тораста, ѿ(в)са ко(п) по(л)тораста.

Которы(и), де(и), грабежь кгва(л)то(в)не при то(м) выби(т)ю [зъ] споко(и)ного де(р)жа(н)я побра(в)ши и пограби(в)ши, чере(з) менованы(х) по(с)ланцо(в) свои(х) до за(м)ку Паволоцкого ѿ(т)провади(л) и на пожито(к) свои(и) ѿбе(р)ну(л). До(м) у томъ се(л)цу и все будова(н)е: брова(р), ви(н)ница, ста(и)ня, хлевы, загороды, што коштовало копъ два(д)ца(т) чотыри гр[о]ше(и), греблю усыпало(м) на ре(ч)це Селезено(в)це, которая ми коштовала три(с)та золоты(х) по(л)ски(х), розро(б)ки польтри(с)та золоты(х) по(л)ски(х), засе(в)ку на зиму три(д)ца(т) мерокъ жита, два(д)ца(т) пшеници, которы(и) ми засевокъ коштова(л) чотыриста золоты(х) по(л)ски(х) — зо (в)сего то(г)[о] кгва(л)товне выби(л) и пограби(л).

За которы(м), де(и), выби(т)е(м) и пограбе(н)емъ ма(м) шкоду в стаде в по(з)дыха(н)ю свирип и в бы(д)лу, ѿ(в)ца(х) и (с)виня(х) до дво(х) тисече(и) золоты(х) по(л)ски(х), сена возо(в) триста.

Которы(м), де(и), то таковы(м) по(с)тупо(м) свои(м) его мл(ст) кнзь Ружи(н)ски(и) ли(ст)-запи(с) свои(и) наруши(л), ѿ чо(м) все(м) шире(и) до(с)тато(ч)не(и) то(т) запи(с) в себе ѿбмо(в)ляе(т).

И проси(л) па(н) Сила, абы тое ѿповеда(н)е и жалоба его до кни(г) врядо-
40 зв. вы(х) замку Житоми(р)ского принято // и записано было, што (м), приня(в)ши, записати каза(л), яко (ж) е(ст) записано.

55. *Справа п̃на Яронима Черѣкаса
с п̃но(м) А(н)дрее(м) Мє(р)ви(н)ски(м).*

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 29 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Фєдоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), по(с)танови(в)шисе ѿчеви(с)то, во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, шляхе(т)ны(и) Ле(в) Богушеви(ч) Лукоши(н)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(т)ю своею писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Ле(в) Богушеви(ч) Лукоши(н)ски(и), во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю си(м) мои(м) кви(т)о(м) ку записа(н)ю до кни(г) кгро(д)ски(х) за(м)ку г(с)дрьско(г)[о] Житоми(р)ского, и(ж) в року тепе(р) идучомъ, тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м̃(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) шо(с)того дня, вынеслом два по(з)вы зе(м)ские до име(н)я И(с)коростина, которое на се(с) ча(с) де(р)жит(т)

па(н) А(н)дре(и) Ме(р)ви(н)ски(и), и в браме уе(з)дно(и) за(м)ку И(с)корости(н)-ского, уво(т)кну(в)ши, челяди тамошне(и) пна А(н)дрєя Ме(р)ви(н)ского, которую (м) та(м) на то(т) ча(с) видети мо(г), тые по(з)вы ѿповедалъ и ѿвола(л) е(с)ми писаныє тые по(з)вы по поменено(г) [о] пна А(н)дрєя Ме(р)ви(н)ского в жалобе и(х) мл̃(ст) пна Еронима Че(р)каса и пна Адама Фаща, ѿпекуно(в) ѿ(т) небо(ж)чика пна Яна Ме(р)ви(н)ского и брата его рожоного, те(с)тамє(н) то(м) ѿ(с)та(т)неє воли его сыну его лѣ(т) недоро(с)лому Яну на(з)начоны(х), ѿди(н) позо(в) ѿ веха(н)е кгва(л)то(м) в бо(л)шую шастъ ¹¹¹ ме(с)те(ч)ка Иско-ро(с)тина, тому сыну пна Яна Ме(р)ви(н)ского лѣ(т) недоро(с)лому Яну нале-жачую и (в)сю має(т)но(ст) рухомую на него приходячую, што себе поводове шащую(т) на чотыри тисечи копь грше(и) лито(в)ски(х), и такъ веле шко(д)а. А други(и) позо(в) ѿ ро(с)па(р)тые ва(ж)но(с)ти ѿпеки, абы се с право(м) до мнє-маны(м) ¹¹², которое себе па(н) А(н)дре(и) Ме(р)ви(н)ски(и) привладе(т), пока-за(л), што шире(и) и по до(с)та(т)ку на ты(х) по(з)ве(х) ѿписано и доложено е(ст).

А тые по(з)вы выданы не(с)кробаныє, немазаныє, в дате, в тытуле и со все(м) ¹¹³ с по(з)вами у поводо(в) зо(с)талыми зго(д)ливые передо (м)ною, воз-нымъ, скорыкгованы, за которыми ро(к) зложо(н) ѿбею(м) сторона(м) ку ро(с)-праве становитисє на ро(ч)ко(х) судовы(х) зє(м)ски(х) кие(в)ски(х) в року те-перешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), ѿ (С)вето(и) Тро(и)цы, святе ри(м)ско(м), ⁴¹ у Києве судо(в) не припадаючи(х).

И для ведомо(с)ти по(з)вѣ к року се(с) кви(т) мо(и) // по(д) печатю моею вла(ст)ною подаю ку записа(н)ю до кни(г) кгро(д)ски(х) житоми(р)ски(х).

Которое ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с)др̃ского Житоми(р)ского принято и записано єсть.

*56. Справа Михалѣ Мошка,
жида паволо(ц)кого,
зѣ п̃нею Алекса(н)дровою Бутовичовою.*

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 30 дня.

На вря(д) г̃(с)др̃ски(и) Житоми(р)ски(и) пере(д) мене, Федора Щуро(в)-ского, по(д)старо(с)те(г) [о] Житоми(р)ского, посѣтановивъшисє ѿчевисто, возъны(и) єнеральны(и) шляхетъны(и) Иванъ Минъко(в)ски(и) ку записованью до книгъ госьподарьскихъ житомирскихъ тыми словы созъналъ,

ижъ в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ге(н)вара ¹¹⁴, девятого дня, будучи мнє на (с)праве и потребе Михєлѣ Мошковнча, жида паво-ло(ц)ко(г) [о], у ми(с)те Брусилове на потребе тила небо(ж)чика пна Алекса(н)-

¹¹¹ Помилка, потрібно *часть*.

¹¹² Літера є виправлена з іншої, здається, з и.

¹¹³ Літеру с виправлено з в.

¹¹⁴ Виправлене з *марца*.

дра Бутови(ча); та(м) же, кгда ся придомина(л) [?] тотъ то поменены(и) Миха(л), жи(д), и (з)с право(м) свои(м) у ма(л)жо(н)ки небо(ж)чика пна Алекса(н)-дра Бутовича пне(и) Та(т)яны ¹¹⁵ Береже(ц)кого и у пана Ма(р)тина Бутовича, брата его, и указава(л) запи(сь) на чотыриста золоты(х) по(л)ски(х) и проси(л), абы то(т) долгъ ему былъ заплачо(н), на што его мл(ст) па(н) Ма(р)ти(н) Бутовичъ ¹¹⁶ и пни Алекса(н)дрова(я) Бутовичова(я), пни Та(т)яна Береже(ц)кого, на то ѿ(т)поведили, же ся того до(л)гу не може(м) заприть, абови(м) небо(ж)-чикъ па(н) Алекса(н)дъръ Бутови(ч) то у тебе позычи(л) и узя(л) и на пожитокъ сво(и) ѿберъни(л) ¹¹⁷. Але ижъ, не заплативши тобе, и(з) сего света зшо(л), а и(ж) по(д) право(м) седимо, тые себе во(д)ле права по(с)тупи. А с права и декрету судового кому то буде(т) наказано заплати(т) е(с)ми мне, Ма(р)тину Бутовичу, або те(ж) пне(и) братово(и) мое(и), готовы е(с)мо плати(т).

Што мною, во(з)ны(м), то(т) поменены(и) Миха(л) Мошкови(ч) све(ч)чи(л).

Которое то ѿчевистое во(з)ного со(з)на(н)е до кни(г) го(с)пода(р)ски(х) житоми(р)ски(х) записати каза(л), што е(ст) записано.

*57. Справа его мл(с)ти пна Фри(д)риха Тишкевича
зъ его мило(ст)ю ясьневел(л)мо(ж)ны(м) княжатемъ [I]
Янушо(м) Ѡ(с)тро(з)ки(м),
кашталяно(м) краковъски(м).*

41 зв.

Року 1605, м(с)ца ма(р)ца, 30 дня. //

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо мною, Федоромъ Щуровскимъ, по(д)старо(с)тимъ житоми(р)ски(м), по(с)танови(в)шисе ѿчевисъто, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)о] шляхе(т)-ны(и) Паве(л) Сухову(л)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лугъ того со(з)на(н)я своего кви(т) подъ печат(у)ю своею писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Павелъ Суховольски(и), возъны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, созънаваю то на семь квите моемъ ку записаню до кни(г) врядовы(х) за(м)ку его короле(в)ское мл(с)ти Житоми(р)ского, ижъ року теп(е)рѣ идучого, тисеча ше(ст)со(т) пято(г)о], мца ма(р)ца пятогона(д)цат[ого] дня, маючи я при себе стороною люде(и) добры(х), дву(х) шля(х)тицо(в) (пна) Кгрикгера Лакговича Кге(р)кго(в)ского а пна Стани(с)лава Ка(р)повича, положи(л) есьми позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) на роки зе(м)ские святотрое(ц)кие в року нинешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пятомъ припадаючие, то его м(л). ясьневелъможного пна Януша кнжата Ѡсътро(з)кого, кашталяна крако(в)ского, старо(с)ту володиме(р)ского, че(р)ка(с)кого, кане(в)ского, белоце(р)ко(в)ского и богуславъского во (и)ме(н)ю его мл(с)ти в ме(с)те Пят(т)ку в дому а(л)бо дворе подъ-

¹¹⁵ Слово написано на іншому слові.

¹¹⁶ Спочатку було *Бутовичо(м)*.

¹¹⁷ Тобто, *ѿберъну(л)*.

старо(с)тего тамошнего пята(ц)кого положи(л) и самому пану подъстаро(с)те-
му кладене того по(з)ву оказа(л) и о(п)оведа(л) е(с)ми. Писаны(и) тотъ по-
зо(в) в жалобе его мл(с)ти пна Фри(д)риха Тишкевича з Лого(и)ска, вое-
водича бере(с)те(и)ского, о(п)к(в)а(л)то(в)ное на(с)ла(н)е слу(г) его мл(с)ти, во(и)-
ска немалого, люде(и) на кгру(нт) его мл(с)ти вла(с)ны(и) бе(р)дичо(в)ски(и),
о(п) побра(н)е и попсова(н)е и (в)ниве(ч) о(б)е(р)ненъе сенъ, по(д)даны(х) робо(т)
вла(с)ное бе(р)дичо(в)ски(х), о(п) чо(м) шире(и), а до(с)тато(ч)не(и) на то(м)
позве жалоба и вся реч(ч) е(ст) о(п)исана и доложона.

А пото(м) в се(м) же року, звышъ мяновано(м), ше(ст)со(т) пятомъ, м(с)ца
ма(р)ца два(д)ца(т) че(т)ве(р)того дня, в жалобе того ж его мл(с)ти пна Фри(д)-
риха Тишкевича положи(л) е(с)ми три позвы кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х) по его
мл(ст) пана С(с)тафияна Тишкевича, воеводича бере(с)те(и)ского, старо(с)ту
ля(и)ского, во (и)ме(н)ю его мл(с)ти в Кодни у браму въе(з)дную за(м)ку ко-
де(н)ского во(т)кну(л) и челяди за(м)ково(и) положене того по(з)ву ¹¹⁸ оказа(л)
(е)сми. Писаные тые по(з)вы по его мл(ст) старо(с)ту ля(и)ского, то е(ст) о(д)и(н)
42 позо(в) о(п) наруше(н)е ли(с)ту-запису дельчого и о(п) заруки, за ты(м) походячие,
десе(т) тисече(и) копь гроше(и) лито(в)ски(х), а два припо(з)вы: о(д)инь // ку вы-
кона(н)ю его мл(с)ти пну старосъте ля(и)скому присега во(д)лу(г) декрету три-
бунальского о(п) з(б)егълые по(д)даные до мае(т)но(с)ти его мл(с)ти коденъское,
а други(и) припозовъ ку прислуха(н)ю выконанъя присеги по(д)даного его ми-
лосъти пна Фридърихово(г) [о] з села Дидове(ц), на (и)ме Ха(р)ка, о(п) грабе(ж),
которую присегу то(т) подъданы(и) повиненъ выконать во(д)лу(г) декрету
трибунальского, о(п) чомъ шире(и) жалоба и речъ вся на тыхъ по(з)ва(х) е(ст)
о(п)исана и доложона.

А о(п)тул зара(з) с Ко(д)ни поехавъши, того жъ дня, звышъ написаного,
розъдавалъ и розносилъ е(с)ми позвы кгородские киевские на ро(ч)ки
кгро(д)ские, которые припадаютъ дня двадъца(т) сегомо, м(с)ца априля, в року
нинешнемъ, тисеча ше(ст)со(т) пятомъ, то е(ст):

Пе(р)ши(и) позовъ положилъ е(с)ми по его мл(ст) пана Алексанъдра Во-
ронича в ыменью его милосъти въ Троянове у браму за(м)ковую во(т)кнулъ и че-
ляди за(м)ково(и) оказалъ и о(п)оведа(л) есми.

Други(и) позо(в) даломъ о(п)чевисто в руку пну Вале(н)тому Езе(р)скому в
Житомиру.

Трети(и) позо(в) пну А(н)дрею Пересе(ц)кому, писару житоми(р)скому,
в дому его в месъте в Житомиру положи(л) и челяди дво(р)но(и) оказалъ.

Четве(р)ты(и) позо(в) пну Ма(т)яшу Вити(н)скому о(п)чевисто в руки его
в ме(с)те Житомиру далъ.

Пяты(и) позо(в) пну Во(и)теху Котовскому также о(п)чеви(с)то в руки в дому
его в Житомиру далъ

¹¹⁸ Виправлено з іншого слова.

А ѡ(т)ту(л) з Житомира єдучи дня двадѣцать пятого, м̃(с)ца марца, року нинешнего, далъ шосты(и) позовъ ѡчевисто в руки в Кодъни п̃ну Стефану Солоневскому.

Семы(и) позовъ пану Петру Будише(в)скому ѡчеви(с)то в руки в Нехворищы. Девяты(и) [!] ¹¹⁹ позовъ да(л) єсьми Петру Домокгловскому также ѡчеви(с)-то в руки в Нехворощи.

Девяты(и) позовъ пану Миколаю Вавренѣцъкому ѡчеви(с)то в руки в дому его в Махновце да(л).

42 зв. Десяты(и) позовъ пану Алекса(н)дру Се(с)ницькому; ѡдинадѣцаты(и) позовъ п̃ну Яну Се(с)ни(ц)ко(му) // ѡчевисто в руки в дому его Волѣчынцу далъ єсьми.

Писаное тыє вси позвы в жалобе и (в) справе его мл̃(с)ти п̃на Фри(д)риха Тишкевича, которы(и) ихъ милосѣти всихъ звышъ менованыхъ ѡсобъ позывае(т) и припозываеъ до ѡ(т)данѣя шкрутени(и) албо сведе(ц)ства правѣдивое ведомосѣти и(х) суседзкое, чого суть ведоми в справе кгва(л)товного ѡкру(т)ного наезду ѡ(т) его милосѣти вельможного княжати Януша Ѡсѣтрозького, кашѣ-таляна краковьского, яко при(н)пала [!] ¹²⁰ и чере(з) помо(ч)нико(в) его милосѣти на именѣе его мл̃(с)ти вла(с)ное замочокъ Ю(р)євку скрѣвавены[и] и (з)лупеня замо(ч)ку, битя и ѡкрутъного мо(р)дованя слугъ его мл̃(с)ти, яко на ты(х) вси(х) шкрутато(р)ски(х) позвахъ, которы(м) яз, во(з)ны(и), межи и(х) мл̃(ст) звышъ поменены(х) ѡсобъ розѣдавалъ. Жалоба и ре(ч) вся є(ст) ѡписана и доложена.

За которыми тыми всими позвы, чере(з) мене ро(з)даные и в семъ квите моемъ ѡписаные и выражоные, то є(ст) его мл̃(ст) Ѡсѣтафиянъ Тишкевичъ, старосѣта ля(и)ски(и), и и(х) мл̃(ст) п̃нове шкрутаторове маю(т) се ку праву становитъ в Киеве на ро(ч)ко(х) судовыхъ кгродскихъ киевскихъ, которые припадають и сужоны быти мають в року нинешнемъ, тисеча шестѣсоть пятомъ, мѣсеца априля, двадѣцать семого дня.

43 // И на то даю се(с) кви(т) со(з)нанѣя моего ку записанью до книгъ врядовыхъ // замъку госьподарьского Житоми(р)ского з моею печатью.

Писанъ в Житомиру дня тридѣцатого, м̃(с)ца марѣца, року тисеча ше(ст)-со(т) пятого.

Которое ѡчевистое сознанѣе возного и квить его до кни(г) врядовы(х) замъку г̃(с)дрьского Житомирьско(г)[о] принято и записано єсть.

¹¹⁹ Помилка, потрібно *восьмы(и)*.

¹²⁰ Тобто, *при(н)[цы]пала*.

[58]. Посесия ε(ε)[о] м̃л(с)ти
князю Миха(и)лу Луце [?] ¹²¹

и ε(ε)[о] м̃л(с)ти ω(δ) князя Романа Ружи(н)ского ^{12.2}.

Року 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, 30 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоме(р)ски(м), постанови(в)ши ωчеви(с)то, во(з)ни(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о] шляхетны(и) Себестия(н) Снежи(н)ски(и) ку записа(н)ю до кни(г) созна(л) ты(ми) словы,

и(ж) року тепе(р) прошлого, 1604, м̃(с)ца ωктобра, шо(с)то(г)[о] дня, маючи при себе сторону шля(х)ту, люде(и) добры(х) п̃на Яна До(м)бро(в)ского а п̃на Йвана Ми(н)ко(в)ского за ωчеви(с)ты(м) и у(ст)ны(м) ро(с)казане(м) ε(г)[о] м(л). князя Романа Ружи(н)ско(г)[о] бы(л) ε(с)ми в маε(т)но(с)ти его м(л). селе Во(и)то(в)ца(х). Та(к) же тую маε(т)но(ст) село Во(и)то(в)цы, люди и кгру(н)ты до то(г)[о] села належачие, з млыны и (с)тавы, яко в записе само(м) ωрына(м)но(м) [?], в кгру(н)та(х), урочища(х) в звы(к)ло(м) пере(д) ты(м) уживан(ю) шире(и) есть ωписано, во(д)лу(г) запису ε(г)[о] м(л). в тро(х) тисеча(х) и пятисо(т) золоты(х) по(л)ски(х).

Поча(в)ши ω(д) дня стое Покро(вы), ру(с)ко(г)[о] свята, в року тепе(р) про(ш)ло(м), 1604-м, на (в)си зупо(л)нье по себе идучие три лета до друго(г)[о] такового (ж) свята стое Покро(вы) в року при(ш)ло(м), 1606-м, а в неωкупне [?] ро(к) по року по тро(х) лете(х) а(ж) до выкупна за(с)та(в)ны(м) ωбычае(м) ε[го] м(л). князю Миха(и)лу ¹²³... ε[го] м(л). п̃не(и) Маруши Снежи(н)ско(г)[о] Миха(и)лово(и) Лучино(и) то да(л) и по(с)тупи(л) ε(с)ми.

Которо(г)[о] увеза(н)я мне, во(з)но(му), и шля(х)те ни(х)то не борони(л) и право(м) пе(р)ши(м) ни(х)то не ω(д)зыва(л) и ω(в)ше(м) то(м) же в то(м) [!] селе вси(х) по(д)даны(х) до громады зобра(в) з ти(м) и по(с)луше(н)ство целое по(д)да(н)ством ε(г)[о] м(л). князю Миха(и)ле Лъце ¹²⁴ и м(л). ε(г)[о] м(л). яко п̃но(м) своим поти(м) и ω(д)дава(л) и ро(с)казало(м), яко в то(м) же зара(з) и на роботу по(ш)ли и по(д)да(н)ство свое пови(н)ное и(х) м(л). ω(д)да(ли).

43 зв.

Которое (ж) то ωчевистое со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] до кни(г) ε(ст) записано.//

Початокъ м̃(с)ца априля в року тисеча ше(ст)со(т) пято(м).

Року тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца априля, третего дня.

¹²¹ Це написано на витертому іншому тексті зовсім іншим чорнилом. (Здається, на початку було написано: *коне(ц) м̃ца ма(р)ца...*)

¹²² Акт без номера. Текст вицвілий.

¹²³ Очевидно, далі йде прізвище (прочитати не вдалось).

¹²⁴ Мабуть, потрібно *Луце*.

59. *Справа п̃на Алекса(н)дра Воронича
з п̃но(м) Ивано(м) Прежо(в)ски(м)
и (з) ма(л)жо(н)кою его мл(с)ти.*

Року 1605, м̃(с)ца априля, 3 дня.

На вряде его к(р). [мл.] за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисѣ ѡчевисто, енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и с по(д)писо(м) руки своеѣ писаны(и) тыми словы подалъ:

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) кви(т)о(м) ку записова(н)ю до кни(г) г̃(с̃)др̃ьски(х) житоми(р)ски(х),

и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с̃)ца ма(р)ца, три(д)цатого дня, будучи мнѣ на справе его мл(с)ти п̃на Алекса(н)дра Воронича, ѡ(т)не(с) е(с)ми по(з)во(в) два кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х) до Бердичова, в за(м)ку у ворота за(м)ковые уткну(л) е(с)ми и слуго(м) и(х) мл(с)ти ѡказа(л) и ѡповеда(л), писаныѣ по и(х) м(л). п̃на Фри(д)риха Ти(ш)кевича з Лого(и)ска, воєводича бере(с)те(и)ского, и по ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти кне(ж)ну Зофею Же(с)ла(в)скую в жалобе вы(ш) менованого п̃на Воронича ѡ збе(г)лые слуги его татарове, в ты(х) по(з)ве(х) помененыѣ, з декрето(в) такъ кгро(д)ского, яко и трибуна(л)ского до выкона(н)я дво(х) прися(г).

Того (ж) року и м̃(с̃)ца, три(д)ца(т) п̃е(р)вого дня, положи(л) е(с)ми позо(в) кгро(д)ски(и) кие(в)ски(и) ѡди(н) по его мл(с)ть п̃на Ивана Прежо(в)ского и по ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти п̃ною Катерину Покалае(в)ского ѡ грабежи ро(з)ные по(д)даны(х) его мл(с)ти п̃на Вороничовы(х) трояно(в)ски(х), в жалобе его мл(с)ти того (ж) п̃на Алекса(н)дра Воронича и рокъ в то(м) по(з)ве и(х) м(л). е(ст) о(з)на(и)мено и доложено ку праву стати на ро(ч)ки кгро(д)ские кие(в)ские, которые припа(с)ти и сужоны быти маю(т) в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), м̃(с̃)ца априля, два(д)ца(т) сегомо дня, ѡ чо(м) вся речъ на ты(х) вси(х) по(з)ве(х) ѡписана и доложена е(ст).

И на (то) (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печат(ю) и с по(д)писо(м) руки моеѣ да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печат(ю) моею и с по(д)писо(м) руки моеѣ вла(ст)ное до кни(г) за(м)ку г̃(с̃)др̃ьского Житоми(р)ско(г)[o].

Писа(н) в Житомиру.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енора(л), рука вла(ст)на.

Которое ѡчевистое со(з)на(н)е во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г̃(с̃)др̃ьского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

60. Справа п̃на Алекса(н)дра Воронича
зъ его мл̃(с)тью княжатемъ Янушо(м) Крако(в)ски(м).

Року 1605, м̃(с)ца априля, 3 дня.

Писа(л) и присыла(л) на вря(д) его к(р). м(л). замокъ Житоми(р)ски(и) до мене, Матеуша Кле(м)бо(в)ского, наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, его м(л). па(н) Алекса(н)дръ Вороничъ, ѿповедаючи и ѿ(б)те(ж)ливе
44 жалуючи на ве(л)мо(ж)ного кнжати Януша Ѡ(с)тро(з)ского, ка(ш)теляна // крако(в)ского, старо(с)ту че(р)ка(с)кого, кане(в)ского, белоце(р)ко(в)ского, богу(сла(в)ского и володимер(р)ско(г)о] ѿ то(м),

и(ж) в року тепе(р) идучого [!] тисеча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца ма(р)ца, девято(г)о] и десьятого и ѿдин(н)а(д)цатого днєвъ ро(з)ны(х), за вла(ст)ны(м) росказа(н)є(м) вше(и) мл̃(с)ти, врядникъ чу(д)но(в)ски(и) и пяте(ц)ки(и), то є(ст) меновите па(н) Я(н) Соколо(в)ски(и) а па(н) Янъ Брези(н)ски(и) и при ни(х) во(и)ты ты(х) ты(х) [!] ме(ст) Я(н) Ла(с)ко(в)ски(и), Косте(н)ти(н) Жа(ш)ко(в)ски(и) зъ многими слугами, бояры, мешчаны и по(д)даными воло(с)ти Чу(д)но(в)ское и Пяте(ц)кое, наєха(в)ши на вла(ст)ны(и) кгру(н)т мо(и) ко(с)ще(н)ски(и), трояно(в)ски(и) и ха(н)тали(н)ски(и) и по(д) Поде(р)ты(м) и по(д) За(д)нею Кощею, и по(д) Татариновы(м) Болото(м), мо(ц)но и кгва(л)то(м) дерева бо(р)тного зо бьчолами сто, а и(н)шого дерева ро(з)ного, сосо(н) и дубья, с по(д)писами на дерево бо(р)тное зьгожеє и на драни, на две тисечи дерева порубали.

В которо(м) поруба(н)ю дерева и почине(н)ю шко(д) на вла(ст)но(м) кгру(н)те мое(м) трояно(в)ско(м) чере(з) ты(х) вряднико(в), во(и)то(в), слу(г) кнжати его мл̃(с)ти выше(и) поменены(х) шкода немалая мне ся стала.

И тоє дерево поруба(в)ши, до має(т)ности кнжати его м(л). ме(с)та Чу(д)нова, Пя(т)ки и до Со(с)но(в)ки ѿ(т)везли и ѿ(т)провадили.

А пото(м) ты(х) же днєвъ и часо(в) побєре(ж)ники чудно(в)ские, пяте(ц)киє, перєня(в)ши по(д)даны(х) мои(х) трояно(в)ски(х), яко люде(и) купе(ц)ки(х) з ро(з)ны(м) ге(н)дле(м) члвка десети на доброво(л)но(и) дорозє межи Чу(д)нова и Глубо(т)ца, которые єхали го(с)ти(н)це(м) звы(к)лы(м) до Чу(д)нова на то(р)гъ, мо(ц)но, кгва(л)то(м) взяли и пограбили в ни(х) конє(и) десе(т) з возами, з у(з)дами, с хомутами и зо (в)сими рєчами, с крамами купными и набытыми, которые шкоды по(д)даны(м) свои(м) шацую на две тисечи золоты(х) по(л)ски(х).

Которое я тоє ѿповеда(н)є свое до кни(г) ¹²⁵ г̃(с)дрьского Житоми(р)ского ѿ(д)ношу и прошу ѿ прида(н)є во(з)ного на ѿгледа(н)є ты(х) шко(д) мои(х), в то(м) поруба(н)ю дерева и и(н)ши(х) ро(з)ны(х) шко(д) починены(х).

Тєди (м) я, яко вря(д), прида(л) шляхе(т)ного Василя Со(с)ни(ц)кого, єнерала во(з)ного воево(д)ства Кие(в)ско(г)о], которы(и) та(м) бы(в)ши и того ѿгледавши, кви(т) сво(и) по(д) печат(ю) и с по(д)писомъ руки своеє вла(ст)ное писаны(и) до кни(г) тыми словы пода(л):

¹²⁵ Очевидно, пропущено слово *замку*.

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)-ского, будучи мнє на справе и потребе его мл(с)ти п̃на Алекса(н)дра Воронича в мае(т)но(с)ти его мл(с)ти ме(с)те Трояно(в)це, за ѿ(б)воже(н)є(м) и ѿказа(н)є(м) вря(д)ника его мл(с)ти Миколая Пре(з)де(ц)кого и зе(м)ленино(в) его мл(с)ти виде(л) є(с)ми в Крутое Ре(ч)ки у Кошы по(д) Поде(р)ты(м), по(д) За(д)не[ю] ¹²⁶ Кошею, по(д) Та(та)риновы(м) дерево(м) ¹²⁷ дерева бо(р)тного со б̃чочлами и и(н)шого дерева ро(з)ного — сосо(н), ду(б)я, и с по(д)писами на дерево бо(р)тное з̃гоже и на драни, на две тисечи порубаного, лежачого. А и(н)шое дерево порубано, побрано и пни свежие стоя(т).

44 зв.

Вodoro(м), де(и), поруба(н)ю и побранью // дєрева на вла(ст)но(м) кгру(н)те его мл(с)ти трояно(в)ско(м) чере(з) ты(х) вря(д)нико(в), во(и)то(в), слу(г) княжати его мл(с)ти ме(с)та Чу(д)нова вы(ш) поменены(х), шкода немалая стала. И тоє, де(и), дерево поруба(в)ши и побра(в)ши, до маєтно(с)ти княжати его мл(с)ти ме(с)та Чу(д)нова, Пятки и до Со(с)но(в)ки ѿ(т)везли и ѿ(т)провидили. А пото(м) ты(х) же дне(в) и часо(в) побере(ж)ники чу(д)но(в)ские и пяте(ц)кие, переня(в)ши, де(и), по(д)даны(х) его мл(с)ти трояно(в)ски(х) яко люде(и) купе(ц)ки(х) з ро(з)ны(м) ге(н)дле(м) ч̃лвка десети на доброво(л)но(и) дорозе межи Чу(д)нова и Глубо(т)ца, которые, де(и), ехали го(с)ти(н)це(м) звы(к)лы(м) до Чу(д)нова на то(р)г̃, мо(ц)но, кква(л)то(м) взяли и пограбили в ни(х) коне(и) десе(т), з возами, з у(з)дами, с хомутами и зо(в)сими речами, с крамами ку(п)ными и набытыми, которы(х), де(и), его мл(с)ть па(н) Ворони(ч)шко(д) побраны(х) по(д)даны(м) свои(м) шацує(т) на две тисечи золоты(х) по(л)ски(х).

А такъ енера(л) во(з)ны(и), вы(ш) менены(и), што м̃ слыша(л) и виде(л), то на сє(м) квитє мое(м) до кни(г) за(м)ку гсдр̃ского Житоми(р)ского по(д) печат(ю) моею и с по(д)писо(м) вла(ст)ное руки моеє ѿ(т)даю.

Писа(н) в Житомиру.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енора(л), рука вла(с)на.

Которое(ж) то ѿповеда(н)є и жалоба, та(к) те(ж) и ѿчеви(с)тоє со(з)на(н)є во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку гсдр̃ского Житоми(р)ского принято и записано є(ст).

*Б1. Со(з)на(н)є во(з)ного в справе дєлятора
его к(р). м(л). п̃на Па(в)ла Пя(с)ко(в)ского
з̃ь его мл(с)тью п̃но(м) Фридрихом̃ Ти(ш)кевичо(м)
и (з) ма(л)жо(н)кою его мл(с)ти.*

Року 1605, м̃(с)ца априля, 6 дня.

На вряд г̃(с)др̃ски(и) Житоми(р)ски(и) пере(д) мене Матеуша Кле(м)бо(в)-ско(г) [о], наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, постанови(в)шисе

¹²⁶ Останню літеру слова пошкоджено.

¹²⁷ Помилка, слід читати под Та(та)риновы(м) Болото(м).

очевисто, во(з)ны(и) енера(л) шляхе(т)ны(и) Себе(с)тия(н) Снежи(н)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) г(с)дръски(х) житоми(р)ски(х) тыми словы со(з)на(л),

и(ж) року тепере(ш)него, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца априля, третего дня, положи(л) е(с)ми ма(н)да(т) або позо(в) задво(р)ны(и) у Же(р)делеве по его мл(с)ть пна Фри(д)риха Ти(ш)кевича и ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти кня(ж)-ну Зофею Жасла(в)ского ω(т) и(н)стыкгатора его короле(в)ское мл(с)ти и делятора пна Па(в)ла Пя(с)ко(в)ского. А то ω добра столу его короле(в)ское мл(с)ти, меновите ω дво(р) Же(р)делев(в) и Каме(н), лежачое у воеводстве Кие(в)-ско(м), яко шире(и) а достато(ч)не(и) то(т) позо(в) в себе ω(б)мо(в)ляеть.

За которы(м) то по(з)во(м) зложи(л) е(с)ми рокъ (к) ста(н)ю становитесе ты(м) ωсоба(м), ве(р)ху менованы(м), пере(д) его короле(в)скою м(л). и пны рады его к(р). м(л)., где на то(т) ча(с) ща(с)ливое панова(н)е его к(р). м(л). буде(т) за неде(ль) ше(ст).

А такъ я тоє очеви(с)тоє во(з)ного ¹²⁸ до кни(г) г(с)дръски(х) житоми(р)-ски(х) записати каза(л), што е(ст) записано.

*62. Справа пна Яна Се(р)хове(ц)кого
ω клячу приблу(д)ную.*

45

Року 1605, м(с)ца априля, 10 дня. //

На вря(д) его короле(в)ское мл(с)ти замокъ Житоми(р)ски(и) до мене, Матѳеуша Кле(м)бо(в)ско(г)о, наме(ст)ника по(д)старо(ст)ва Житоми(р)ского, его м(л). па(н) Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и), по(д)старо(с)ти(и) ω(в)ру(ц)ки(и), при(с)ла(л) клячу приблу(д)ную, ше(р)стью зрыжа пле(с)нивую, лысую, уши ωбе(д)ве нарезанные, ноги за(д)ние выше(и) копыта обе(д)ве белые, и чере(з) писа(н)е свое тыми словы ωповеда(л),

и(ж), де(и), менованая кляча дня ω(с)мого, м(с)ца априля, в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), прибу(д)илася до села мо...¹²⁹ моего ¹³⁰ Старосе(л)ского.

Которую то клячу зара(з), того (ж) дня, менованого з мае(т)но(с)ти его м(л). пна Елизарово(и) ¹³¹ в ме(с)те Коро(с)тешове ω(б)воли(л) [!] е(с)ми, ни(ж)-ли ни(х)то се не при(з)на(л).

Я теды, захова(в)шисе во(д)лу(г) права по(с)политого, ωную клячу на вря(д) его короле(в)ское м(л). житоми(р)ски(и) ω(т)сылаю.

И проси(л), абы тая кляча и ωповедане его мл(с)ти было принято и до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дръского Житоми(р)ского записано, што (м), приня(в)-ши, записати каза(л), и е(ст) записано.

¹²⁸ Пропущено якесь слово, очевидно, *оповеда(н)е*.

¹²⁹ Клякса.

¹³⁰ Той же почерк, але все далі писано іншим чорнилом.

¹³¹ Перша літера слова виправлена з іншої, начебто з ω (або дві літери ε, одна з яких закреслена).

63. Справа п̃на Ивана,
по(д)пи(с)ка житоми(р)ского,
зъ Наумомъ Климовиче(м).

Року 1605, м̃(с)ца априля, 11 дня.

На вряде его короле(в)ское м̃л(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)-ского, постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, па(н) Ива(н) Григо(р)ѣви(ч), по(д)писокъ житоми(р)ски(и), ѿповеда(л) и ѿ(б)те(ж)ливе жалова(л) на Наума Климовича, боярина туто(ш)него пу(т)ного, ѿ то(м),

и(ж), де(и), я, маючи зда(в)на с пре(д)ко(в) свои(х) ту(т), на рече Тетереви, выше(и) мо(с)ту, зава(л), е(з) сво(и), а того то Наума Климовича зава(л) ниже(и) моего ѿдалеки был. Которы(и) то Наумъ менованы(и) про(ш)лы(х) ле(т), умы(с)-лне переказу и шкоду мне чинечи, где дале(и) то по(д)мыка(л)се по(д) мо(и) зава(л) зъ свои(м) завало(м).

А тепе(р), кгда року про(ш)лого мо(ст) и кле(т)ка збудована вла(ст)не на его завале, ѿ(н) дня ѿногда(ш)него, м̃(с)ца априля, в субботу великоде(н)ную, в року тепере(ш)не(м), выше(и) меновано(м), еще мало на то(м) маючи, по(д)м̃к-ну(л)се ближе(и) по(д) мо(и) зава(л) выше(и) мо(с)ту, езокъ заби(л) и мо(и) за(с)лони(л) ку кри(в)де и шкоде мое(и) немало(и).

Я того дня менованого, видечи таковую кри(в)ду, почал) е(с)ми его бы(л) на(в)поминати, абы да(л) поко(и), кри(в)ды и шкоды мне в то(м) не чини(л), по(д) зава(л) мо(и) свои(м) е(з)ко(м) не по(д)мыки(л)се¹³².

Ќ(н) на то ничего не (д)баючи, але еще способи(в)шисе с помо(ч)никами своими, то е(ст) меновите с (пано(м))¹³³ Федоромъ, которы(и) пере(д) ты(м) у то(т) мо(и) зава(л) непри(с)то(и)не и упо(р)не вступова(л)се, з братаничо(м) те(ж) свои(м) Ивано(м) Степановичо(м), Гри(ш)ко(м)¹³⁴ Рудиче(н)ко(м), Ва(с)ко(м) Кали(т)кою, ь(в)дее[м] [Х]алеѣ(м) а Ва(с)ко(м) Крутене(м) мене порыва(л)се бити и словами непри(с)то(и)ными зъсоромоти(л), кгде и(н)де ми(и) зава(л) за способо(м) выше(и) менованы(х) помо(ч)нико(в) свои(х) непри(с)то(и)-не указава(л) и рыбы ѿ ко(л)кодеся(т) шу(к) улови(л), а я ни жа(д)ное по его переказе то(л)ко (м) ку шкоде пришо(л), за его переказою такъ в накладе завала (а) я того завалу, яко и в нелове(н)ю рыбъ, которы(х) шко(д) ѿ(т) него // себе меную быть на копу гроше(и), ѿ што все часу своего пра(в)не с ты(м) то Наумомъ по(с)тупи(т) ѿферова(л)се.

Которая жалоба и ѿповеда(н)е меновано(г) |о| по(д)пи(с)ка за про(з)бою его до кни(г) е(ст) прнято и записано.

¹³² Очевидно, потрібно по(д)мыкалсе.

¹³³ Залите чорнилом.

¹³⁴ Велика клякса.

64. Со(з)на(н)е во(з)ного

в справе пна Ви(н)це(н)того Рє(п)ко(в)ского

зъ его мл(ст)ю кнжатемъ Ю(р)емъ Ча(р)торы(с)ски(м)

и ма(л)жо(н)кою его мл(с)ти.

Року 1605, м(с)ца априля, 12 дня.

На вряде его короле(в)ское мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г)ло, по(с)танови(в)ши(с) ѿчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и)¹³⁵ ку записованю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)ло со(з)нання кви(т), по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки своее писаны(и), тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю на се(м) квите мое(м) ку записова(н)ю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку е(г)ло к(р). м(л). Житоми(р)ского,

и(ж) року тепе(р) идучо(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца апрыля, ѿ(с)мого дня, маючи я при себе стороною люде(и) добры(х), дво(х) шля(х)тичо(в), пна Миколая Ѡ(л)ше(в)ского¹³⁶ а пна Самуеля Ви(л)чка, положи(л) есми позо(в) зе(м)ски(и) лу(ц)ки(и), суду голо(в)ному трибуна(л)скому суди(т) належачи(и), по его мл(с)ть кнжаты Ю(р)я Ча(р)тори(с)кого и ма(л)жонку е(г)ло мл(с)ти, еє мл(с)ть пни Я(д)викгу Фро(н)цко(в)ку [?] Фальче(в)скую.

Которы(и) то(т) позо(в) по и(х) мл(с)ти звы(ш) менованы(х) ѿсобъ положилъ е(с)ми в Коте(л)ни, у браму ме(с)тскую ме(с)та угну(л) и вро(т)ному тамо(ш)нему положене(м) то(г)ло по(з)ву ѿказалъ и ѿповеда(л) е(с)ми писаны(и) то(т) позовъ в речи и жалобе уроженого пна Ви(н)ценъто(г)ло Рєпко(в)ского з Рєпокъ з Рєпо(к) [!], которы(и) и(х) мл(с)т и припозыва ѿ недоси(т) учинене бруевки у дво(х) тисеча(х) золоты(х) по(л)ски(х) ему, пну Ви(н)ценътому, за(с)тавленого, яко шире(и) и достаточне(и) то(т) позо(в) албо припозовъ в себе всю речь ѿ(б)мо(в)ляе(т) и ѿ(б)ия(с)няе(т),

за которы(м) припо(з)во(м) маю(т)се и(х) м(л). звы(ш) менованые ѿсо(б)ы, по(з)ваные ку ро(с)праве, станови(т) пере(д) судо(м) голо(в)ны(м) трибуна(л)ски(м) в Люблине в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), кгда справы воево(д)ства Во(л)ны(н)ского припаду(т) и судитисе будутъ.

И на то (м) даю се(с) мо(и)¹³⁷ з моею печат(ю) и с по(д)писо(м) вла(с)ное руки моеє ку записова(н)ю до кни(г).

Писа(н) в Житомиру, року тисеча ше(ст)со(т) пято(г)ло, [м](с)[ц]а¹³⁸ апрыля, два(д)цатого [!] дня.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) енера(л), рука вла(ст)ная.

Которое ѿчеви(с)тоє со(з)нане во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)дръского Житоми(р)ского принято и записано е(ст).

¹³⁵ Далі інший почерк.

¹³⁶ Надрядкове в залите чорнилом.

¹³⁷ Пропущено якесь слово, очевидно, *квит*.

¹³⁸ Слово попсоване під час реставрації.

65. Со(з)нанє во(з)ного
в справе п̃на Ви(н)це(н)того Рє(н)ко(в)ского
с п̃но(м) Яно(м) Лядовичо(м). //

Року 1605, м̃(с)ца априля, 12 дня.

На (в)ряде єго короле(в)ское м̃л(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(ст)ва Житоми(р)-ско(г)ло, постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, єнера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)-ско(г)ло шляхе(т)ны(и) Василє(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) того со(з)наня своего кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки своеє писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Василє(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) єнера(л) воево(д)ства Во(л)ны(н)-ского, Кие(в)ского и Бра(с)ла(в)ского, со(з)наваю то на се(м) квите моемъ ку записованю до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку єго к(р). м̃л(с)ти Житоми(р)ского,

и(ж) року тепе(р) идучо(г)ло ш[!], тысєча ше(ст)со(т) пятого, м̃(с)ца априля, второгона(д)ца(т) дня, положи(л) є(с)ми позо(в) зе(м)ски(и) кремєне(ц)ки(и) на воево(д)ство Во(л)ны(н)ское на п̃на Лядовича с Хылина.

Которы(и) то(т) позо(в) да(л) є(с)ми прєрєчєному п̃ну Яну Лядовичу ѿчеви(с)то в руки в дому єго в Жу(р)би(н)ца(х) в жалобє уроженого п̃на Ви(н)це(н)-того Рєп̃ко(в)ско(г)ло з Рєпокъ, прыпозываючы єго до готовое апеляцый к(р)о(д)ское кремєне(ц)кое по (с)по(л)зло(м) року в справе ѿ нєзаплаченє сумы п̃нзе(и) ста золоты(х) по(л)ски(х), ѿ чо(м) шыре(и) а до(с)тато(ч)нє(и) то(т) припозо(в) ¹³⁹ всю рєчь в себе ѿбмава.

За которымъ прыпоз(во)мо року ѿбєма сторона(м) поводови и по во(з)-ному ку ро(с)праве пра(в)но(и) становитє зложил на трыбунале коро(н)но(м) в Люблине на то(т) ча(с), кгда справы воево(д)ства Во(л)ны(н)ского в року тепе(р)ш(н)емъ, тисєча шєстьсєть пято(м), прыпадуть и сужоны буду(т).

И на то (м) даль сєс кви(т) со(з)наня моего з моею печатю и с по(д)писо(м) вла(с)ное руки моеє.

Писанъ в Житомиру року 1605, м̃(с)ца априля, дня 12.

Которое ѿчеви(с)тое со(з)нанє во(з)но(г)ло и кви(т) єго до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ского [!] Житоми(р)ского прынято и записано є(с)ть.

66. Справа п̃на Па(в)ла Мєлєнє(в)ского
и ма(л)жонъки є(г)ло
с п̃но(м) Стефано(м) Мєлєнє(в)ски(м).

Року 1605, м̃(с)ца априля, 16 [дня].

На (в)ряде є(г)ло к(р). м̃л(с)ти за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(ст)нико(м) по(д)старо(с)тва Житоми(р)-ско(г)ло, по(с)танови(в)шисе ѿчеви(с)то, во(з)ны(и) єнера(л)ны(и) шляхе(т)-

¹³⁹ У слові перша голосна літера написана нечітко (подібно до є і до и).

ны(и) Я(ц)ко Накрыва(л)ски(и) ку записованю до кни(г) со(з)наль и во(д)лу(г) того со(з)наня своего кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки свое писаны(и) тыми тыми [!] словы подаль:

46 зв.

Яз, Яцъко Накърыва(л)ски(и), енераль и во(з)ны(и) // воєво(д)ства Кие(в)-ско(г)[о], зе(з)навамъ на се(м) квитѣ мое(м) ку записова(н)ю до кни(г) врядо-вы(х),

и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) пято(г)[о], м̃(с)ца фе(в)раля, пе(р)во(г)[о] дна, будучы мне, во(з)ному, приданому з уряду за(м)ку г(с)др̃ско(г)[о] на о҃гледа(н)е зби(т)я и зраненя п̃ну Па(в)ло(ви) Мелене(в)скому ма(л)жонъки его, а такъ я, во(з)ны(и), за оказане(м) п̃на Мелене(в)ского, ви-ди(л) е(с)ми раны в жоны его: на лево(м) боку два ранѣ, зна(т), же кие(м) быто, а голова вся збита.

Которо(е) збите и зране(н)е мени(л) собе би(т) о(т) п̃на Стефана Меле-не(в)ско(г)[о]. Яко (ж) я, во(з)ны(и), за оказане(м) п̃на Мелене(в)ско(г)[о], што (м) виде(л), да(л) се(с) мо(и) кви(т) виденя моего з моею печатю и с по(д)-писо(м) руки моеѣ.

Писа(н) в Мелене(х) року и дня звы(ш) писано(г)[о].

Которое (ж) то очеви(с)тое со(з)нане во(з)но(г)[о] и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ского Житоми(р)ско(г)[о] записано е(ст).

67. *Справа п̃на Павла Рехо(в)ско(г)[о]
с п̃но(м) Стани(с)лаво(м) Дубро(в)ски(м).*

Року 1605, м̃(с)ца априля, 17 дня.

На (в)ряде его короле(в)ское м̃л(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Григоремъ Кочуро(в)ски(м), наме(с)тъникомъ по(д)староства Житоми(р)ского, по(с)танови(в)шисе очеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ско(г)[о] шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записованю до книгъ со(з)наль и во(д)лу(г) того со(з)наня своего кви(т) по(д) печатю и с по(д)-писо(м) руки моеѣ писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енера(л) во(з)ны(и) воє(в)одъства Кие(в)-ского, со(з)наваю тимъ мой(м) квито(м) ку записованю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о],

и(ж) року тепе(р) идучого, 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) шо(с)то(г)[о] дна, пода(л) и положи(л) е(с)ми позо(в) зе(м)ски(и) Кие(в)ски(и) на трибуна(л) голо(в)ны(и) любе(л)ски(и) на воєво(д)ство Во(л)ны(н)ское в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), належачи(и) и припадаючи(и) в мае(т)но(с)ти села, прозываемо(м) Малы(х) Во(л)чы(н)цахъ, де(р)жавѣ п̃на Стани(с)лава Дубро(в)-ско(г)[о], у ворота двора его тамо(ш)него уво(т)кну(л) и ему самому, п̃ну Стани(с)лаву Дубро(в)скому, очеви(с)то о(п)оведа(л) и оказа(л) писаны(и) то(т) позо(в) по самого меновано(г)[о] п̃на Дубро(в)ско(г)[о] в речы и в жалобе шля-

хе(т)не урожоно(г)[о] пна Па(в)ла Рехо(в)ско(г)[о], которы(м) по(з)вомъ пн̃ь Рехо(в)ски(и) пна До(м)бро(в)ско(г)[о], прихыляючыся до по(с)ту(п)ку [к]гро(д)ского луцъко(г)[о], на не(м) в кгроде Лу(ц)комъ ѿ незаплачене за горе(л)ку пе(в)ное сумы пнзе(и) ѿде(р)жано(г)[о], позывае(т) и прыпозывает(т) [!] те(ж) до (с)каза(н)я на не(м) баниции и выволаня и ку прислуханю публикованя на не(м) тое баниции, ѿ чо(м) все(м) шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) то(т) позо(в) в собе ѿбмо(в)ляе(т), и ро(к) (к) станю ку праву.

47 За ты(м) // по(з)вомъ ѿбу(д)во(м) сторонамъ ѿсобо(м) выше(и) менованы(м) и ѿ(з)на(и)ми(л) е(с)ми (л) [!] е(с)ми [!] на трыбунале звы(ш) меновано(г)[о] становити.

И на то (м) ку записованю до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о] да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печатю и с по(д)писомъ вла(с)ное руки моее.

Писа(н) в Житомиру.

Которое ѿчеви(с)тое со(з)нане во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовы(х) за(м)ку г(с)др̃ско(г)[о] Житоми(р)ского прынято и записано е(ст)

68. *Справа п̃на Петра Пересе(ц)кого
с его мл̃(с)тю п̃но(м) Ѡстафияномъ Тышкевичомъ
и ма(л)жо(н)кою его мл̃(с)ти.*

Року 1605, м̃(с)ца апреля, 17 дня.

На (в)ряде его короле(в)ское мл̃(с)ти за(м)ку Житомир̃ско(г)[о] передо (м)ноюю[!], Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(с)тникомъ по(д)старо(с)т̃ва Житоми(р)ско(г)[о], ста(в)шы ѿбличне, шляхетны(и) панъ Петръ Пересе(ц)ки(и) ѿповеда(л) и (с)ве(д)чи(л)се ѿ томъ,

и(ж), де(и), готовъ е(с)ми бы(л) дна сего(д)не(ш)него, се(м)на(д)цато(г)[о], м̃(с)ца апрыля, року тисеча ше(ст)со(т) пято(г)[о], ѿ(т) и(х) мило(с)те(и) пна Ѡстафияна Ты(ш)кевича, старо(с)ты ля(и)ско(г)[о], и ее мл̃(с)ти п̃не(и) Зофе(и) кнжны Ви(ш)невце(ц)кое, ма(л)жо(н)ко(в), суму пнзе(и) се(м)со(т) и два(д)ца(т) копъ гроше(и) лито(в)ски(х) до(л)гу позычано(г)[о], а то во(д)лу(г) ли(с)ту доброво(л)ного запису и(х) мл̃(с)те(и) ѿбу(д)во(х) ѿсоб на то помененому п̃ну Пересе(ц)кому дано(г)[о], ѿобра(т) и ѿ(т)личы(ть).

Водлугъ которо(г)[о] запису заплаче(н)я сумы пнзе(и) менованое ѿ(т) и(х) мл̃(с)те(и), поча(в)шы спора(н)ку, а(ж) до не(ш)по(р)ное годыны ѿчекива(л), ни(ж)ли и(х) мл̃(с)ть ѿсобы вы(ш) ѿписаные ани чере(з) себе, ани через умоцовано(г)[о] своего, ани ведомо(с)ти жадное ѿ томъ не далъ [!], ани теж менованое сумы пнзе(и) не ѿ(т)дали и не заплатылы, для чо(г)[о] сее ѿ(с)ве(т)чене и пи(л)ность свою до кни(г) вряду житоми(р)ско(г)[о] проти(в)ко и(х) м(л). ѿбу(д)во(ми) ѿсобам чыни(л) и вноси(л), просечы, абы тая протече(с)таця с пи(л)но(с)тю прынята и записана была, што ест̃ записано.

69. *Справа п̃на Па(в)ла Рехо(в)ского*
з его мл̃(с)тю п̃но(м) Фры(д)рыхо(м) Тышкевичо(м).

Року 1605, м̃(с)ца апрыля, 17 дня.

47

На (в)ряде е(г)ло короле(в)ское м̃лти за(м)ку г̃(с)дрско(г)ло Житоми(р)-ско(г)ло передо м̃ною Грегорое(м) Кочуро(в)ски(м) ¹⁴⁰, по(д)старости(м) житоми(р)ско(г)ло [!], по(с)танови(в)шысе о(ч)еви(с)то, е(н)ера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записованю до кни(г) со(з)наль и во(д)лу(г) то(г)ло со(з)наня свое(г)ло квит по(д) печатю // и с по(д)писо(м) руки свое(е) писаны(и) тыми словы подал:

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки, е(н)ера(л) во(з)ны(и) вое(в)о(д)ства Кие(в)ско(г)ло со(з)наваю ты(м) ты(м) [!] мои(м) квити(м) ку записованю до книгъ в(р)ядовы(х) за(м)ку г̃(с)дрско(г)ло [!] Житоми(р)ско(г)ло,

и(ж) року тепе(р) идучо(г)ло, 1605, м̃(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) шо(с)то(г)ло дна пода(л) и положи(л) е(с)ми два по(з)вы зе(м)ские кие(в)ские на трибуналь голо(в)ны(и) любе(л)ски(и) на воево(д)ство Волынское, к(д)ы sprawy то(г)ло воево(д)ства поря(д)ко(м) свои(м) в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) пято(м), судитисе за(ч)ну(т), належачи(и) и прыпадаючи(и) в ма(е)тности его м̃л(с)ти п̃на Фри(д)рыха Ти(ш)кєвича Лого(и)ско(г)ло, воеводича бере(с)те(и)ско(г)ло, у ме(с)те Белополи, у ворота ме(с)тские, уткнуль, воротьному и мешчано(м) тамо(ш)ни(м) о(к)аза(л) и о(п)оведа(л) писаны(и) по [с]ламо(г)ло меновано(г)ло его м̃лсть п̃на Фрыдрыха Тышкевича в речы и жалобе шляхетне урожон(г)ло п̃на Па(в)ла Рехо(в)ско(г)ло до записо(в) о(н)е незаплачене (и) о(т)дане сумь пнзе(и): о(д)ное сумы дво(х)со(т) золоты(х) по(л)ски(х), а другое тры(д)цати и о(с)ми золоты(х) по(л)ски(х), о(н) чо(м) все(м) шире(и) и до(с)таточне(и) тые позвы именованые [позвы] ¹⁴¹ записы в себе о(б)мовляю(т), и рокъ [к] станю ку праву.

За ты(м) и по(з)вы о(б)уду(м) сторона(м), о(с)обам выше(и) менованы(м), зложил(и) и о(з)на(и)ми(л) е(с)ми на (т)рибуналь звышь меновано(м) становити.

И на то (м) ку записованю до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г̃(с)дрско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло да(л) се(с) мо(и) кви(т) по(д) печатю моею и с по(д)писо(м) вла(с)тное руки мое(е).

Писа(н) в Житоми(р)у.

Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), е(н)ера(л), рука вла(с)ная.

Которое о(ч)еви(с)тое со(з)нане во(з)но(г)ло и кви(т) его до кни(г) в(р)ядовы(х) замку го(с)пода(р)ско(г)ло [Житоми(р)ско(г)ло] прынято и записано е(с)т).

¹⁴⁰ Це ім'я і прізвище виправлені з Федором Щуровски(м), через те замість Григорє(м) вийшло Грегорє(м).

¹⁴¹ Слово перекреслене.

70. *Справа пана Федора Щуро(в)ско(г) [о]*
а пна Андрея Пересе(ц)ко(г) [о]
зъ его мл(с)тню пно(м) Фры(д)рыхо(м) Ты(ш)кевичо(м).

Року 1605, м(с)ца арыля [!] ¹⁴², 17 дня.

На (в)ряде его к(р). мл(с)ти за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] передо (м)ною, Григоремъ Кочуро(в)ски(м), будучы(м) на то(т) ча(с) по(д)старосты(м) житоми(р)ски(м), ω(т) яснеле(л)мо(ж)но(г) [о] его мл(с)ти княжати Януша з О(с)трога Жа(с)ла(в)ско(г) [о], воеводы во(л)ны(н)ско(г) [о], ст(а)росты житоми(р)ско(г) [о], будучы(м) по(д)старосты(м) [житоми(р)ски(м)] по(с)тановиви(в)шысе [!] ωчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о] шляхетны(и) [!] Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записованю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г) [о] со(з)наня свое(г) [о] кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки своее писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)нишки(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], со(з)наваю тымъ моимъ квитомъ ку записованю до кни(г) врядовы(х)
48 за(м)ку // г(с)дрьского Житоми(р)ского,

и(ж) року тепе(р) идучо(г) [о], тисеча ше(ст)со(т) пятого, м(с)ца ма(р)ца, два(д)ца(т) шо(с)то(г) [о] дна пода(л) и положи(л) е(с)ми позо(в) к(р)одски(и) кие(в)ски(и) в мае(т)ности его мл(с)ти пна Фры(д)рыхо(м) Ты(ш)кевича (и) в речи и в жалобе шляхе(т)не урожоны(х) пна Федора Щуро(в)ского а пна Андрея Пересе(ц)кого, писара за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о], до запису ω неω(т)дане и незаплачене сумы пнзе(и) ста золоты(х) по(л)скихъ, ω чомъ, де(и), всемъ шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) то(т) позо(в) и запи(с)менованы(и) в собе ωбмо(в)ляю(т) и рокъ [к] станю ку праву. За ты(м) по(з)во(м) ωбу(д)во(м) сторонамъ, ωсобамъ выше(и)менованы(м), на ро(ч)кохъ к(р)одски(х) кие(в)скихъ в року теперешнемъ, 1605, мца априля, два(д)ца(т) сегомо дна, у Києве прыпадаючы(и), на ме(с)тцу звикломъ судовомъ зложилъ и ω(з)на(и)ми(л) е(с)ми становити.

И на то (м) ку записованю до кни(г) врядовыхъ за(м)ку г(с)дрско(г) [о] Житоми(р)ского да(л) то(т) мо(и) кви(т) по(д) печатю моею [!] и с по(д)писо(м) вла(с)ное руки моее.

Писанъ в Житомиру.

Которое ωчеви(с)тоє со(з)нане во(з)ного и кви(т) его до кни(г) врядовыхъ за(м)ку г(с)дрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о] прынято и записано е(ст).

¹⁴² Помилка, слід апыля.

71. *Справа п̃на Пє(т)ра Пересе(ц)кого
з его мл̃(с)тю п̃но(м) Ѡстафияномъ Ты(ш)кевичо(м)
и ма(л)жонкою его мл̃(с)ти.*

Року 1605, м̃ца апрѣля, 18 дня.

На (в)ряде е(г)ло к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло передо (м)ною, Матеушо(м) Кле(м)бо(в)ски(м), наме(с)тнико(м) по(д)староства Житоми(р)ско(г)ло, по(с)танови(в)шысе ѡчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г) шляхетны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записованю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лугъ того со(з)нання своего кви(т) по(д) печатю и с по(д)писо(м) руки свое писаны(и) тыми словы пода(л):

Яз, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), енераль възны(и), со(з)наваю тымъ мон(м) ли(с)то(м),

и(ж) року тепе(р) идучого, 1605, м̃(с)ца апрѣля, 18 дня, будучы мне прида- ны(м) ѡ(т) вряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского п̃на Матеуша Кле(м)бо(в)ско(г)ло, наме(с)тника по(д)старо(с)тва Житоми(р)ского, п̃на Матеуша Кле(м)бо(в)ско(г)ло [!] ¹⁴³ на (с)праву шляхетного п̃на Петра Пересе(ц)кого, бы(л) е(с)ми в селе Я(н)ковца(х), въ воево(д)стве Кие(в)ско(м), в пове(т)е Жи- томи(р)ско(м) лежачо(м), в мае(т)но(с)ты ве(л)мо(ж)ны(х) и(х) м(л). п̃на Ѡ(с)та- фияна Ты(ш)кевича, старо(с)ты ля(и)ско(г)ло, и ма(л)жо(н)ки е(г)ло м(л). книжны Зофе(и) Вишневе(ц)кое, в которо(и) мае(т)но(с)ты напро(д) атамана та- мо(ш)не(г)ло пыта(л) е(с)ми е(с)ми [?] воеводы бересте(и)ско(г)ло у месте Белополю, у воро(т)а ме(с)ткие увоткну(л) и воро(т)ному и мещано(м) та(м)ош- ни(м) ѡказа(л) и ѡповеда(л) писаны(и) до самого мянованого е(г)ло мл̃(с)ти п̃на Фры(д)рыха Ты(ш)кевича ¹⁴⁴ // ме(л) ро(с)казане ѡ(т) и(х) мл̃(с)те(и) ѡсоб поменены(х) менованое село Я(н)ковцы в мо(ц), в де(р)жане и (с)поко(и)ное ужыване способомъ за(с)та(в)нымъ в семисо(т) и (в) два(д)цати копахъ г(р)ше(и) лито(в)ски(х) позычано(м) до(л)гу. А то во(д)лу(г) запису доброволного ѡ(т) и(х) мл̃(с)те(и) помененому п̃ну Пересе(ц)кому дано(г)ло пода(ть) и по(с)тупить, ни(ж)ли тот атаманъ я(н)ко(в)ски(и) по(ве)да(л), же яко ро(с)казаня жа(д)- ного ѡ(т) его мл̃(с)ти п̃на само(г)ло такъ те(ж) и ѡ(т) ее мл̃(с)ти п̃не(и) самое не маю того села никому уступовать, та(к) те(ж) его име(н)е(м) и(х) мл̃(с)те(и) п̃нов свои(х) не подаю и не по(с)тупую и мо(ц)но заборонаю.

Пото(м) того жъ дна и року е(з)ди(л) а бы(л) есми в ме(с)те(ч)ку Ко(д)ни. Та(м) же е(с)ми та(к)же у п̃на Понато(в)ско(г)ло, уря(д)ника коде(н)ско(г)ло, пыта(л), е(с)ли бы хоте(л) менованое село Я(н)ко(в)цы п̃ну Пересе(ц)кому в

¹⁴³ Слова *п̃на Матеуша Кле(м)бо(в)ско(г)ло* обведени.

¹⁴⁴ Від слів *воеводи* до кінця сторінки текст дописаний іншим чорнилом і трохи іншим почерком.

меновано(и) сумѣ пнзе(и) сѣмисо(т) и (в) два(д)цаты копахъ г(р)ше(и) лито(в)ски(х) в де(р)жанѣ имѣне(м) и(х) м(л). пна С(с)тафияна Тишкевича, пна свое(г)ло, также и имѣне(м) е(и) м(л). пне(и) Зофе(и) кнжны Вы(ш)нече(ц)коѣ, пне свое(и), во(д)лу(г) доброво(л)но(г)ло ли(с)ту-запису и(х) мл(с)ть подать и по(с)типить [!] а(л)бо менованою суму пнзе(и), сѣ(м)со(т) и (д)ва(д)ца(ть) копъ г(р)лоше(и) лито(в)ски(х) до(л)гу позычано(г)ло пну Пересе(ц)кому ѡ(т)дать и заплатити хоте(л), ни(ж)ли поменены(и) панъ Понато(в)ски(и) та(к)же ѡ(т)каза(л), же тоѣ маѣтности села Я(н)ковецъ в де(р)жанѣ не по(с)тупую и тоѣ сумы пнзе(и) платити чымъ не маю и того ввязованя в село Я(н)ко(в)цы заборонаю.

А такъ то все панъ Петръ Пересе(ц)ки(и) мною, во(з)ны(м), и шля(х)тою, на то(т) ча(с) пры (м)не будучую, то е(ст) пно(м) Матеѣ(м) Ро(з)добе(ц)ки(м) а пно(м) Янушо(м) Столе(ц)ки(м) ѡ(с)ве(т)чы(в)шы, мени(л) собе (ш)ко(д) быть за таковы(м) незаплаченѣ(м) тоѣ сумы пнзе(и) и непо(с)тупене(м) тоѣ маѣтно(с)ти на ѡ(с)мна(д)ца(т) со(т) золоты(х) по(л)ски(х).

А такъ я, во(з)ны(и), што (м) слыша(л), на то (м) да(л) сѣе мое со(з)нане ку записованю до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло с по(д)писо(м) руки моеѣ и по(д) печатю вла(с)ною моею.

Писа(н) в Житомиру року 1605, мѣа апрѣля, 18 дня.

Которѣ ѡчеви(с)тоѣ со(з)на(н)ѣ во(з)но(г)ло и кви(т) е(г)ло до кни(г) 49 врьдовы(х) за(м)ку г(с)дрьско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло записано е(ст). //

АКТОВА КНИГА
ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ
1609 р.

Початокъ року 1600 девя(т)о(г)[о] за щасливе де(р)жавы яснѣ ѡсвеценого пна пана [!] Алекса(н)дра з Ѡстрога, кнжти Жаславского, старосты житоми(р)-ского, каштеляна воли(н)ского.

Non nobis domine, non nobis, sed nomini tuo ad gloriam¹
(Не нам, господи, не нам, але во славу імені твого).

Реестръ мца генвара в року 1600 девято(му).

1. Листъ его кро. м(л). напина(л)ны(и) в ревизие(и) книгъ зе(м)ски(х) киевски(х) в речи пновъ Прощи(ц)ки(х).

2. Листъ е(г)[о] кро. м(л). в ты(х) же речи до ревизоро(в).

3. Со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] в ро(з)ноше(н)ю ты(х) листо(в) копѣ(и) по ревизоро(в).

4. Ѡповеда(н)е п. Семѣна Лу(д)виско(г)[о] на е(г)[о] м(л). пна по(д)ска(р)-бе(г)[о] надво(р)ного ве(л). кнж(т)ы литовско(г)[о].

5. Пи(л)но(ст) пнеѣ Ви(л)джзиноѣ [!] ѡ(т)бира(н)я су(м)мы пнзе(и) ѡ(т) е(г)[о] м(л). кнзя Романа Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ки его м(л).

6. Поло(ж). ма(н)дату его кро. м(л). по е(г)[о] м(л). пна Ви(л)го(р)ского.

7. Ѡповеда(н)е е(г)[о] м(л). п. по(д)ска(р). на п. Семѣна Лу(д)виского.

8. Со(з)нанье во(з)ного в то(и) же справе з ты(м) же [!].

9. Поло(ж). по(з)ву по пна Анд[рея] Сурина ѡ неѡ(т)да(н)е до ска(рбу) побо(ру).

10. Ѡповеда(н)е пна Мо(д)ри(н)ского на к. Ружи(н)ского.

11. Розделокъ пнвѣ Проску(р) добръ межѣ собою.

12. Инве(н)та(р) по(д)даны(х) пущоны(х) пну Уѣ(з)де(ц)ко(му) ѡ(т) п. Про-ску(ры).

13. Квитаця ѡ(т) пна Уѣ(з)де(ц)кого па(ну) Проскуре даная.

¹ Далі йде нерозбірливий, вицвілий текст, писаний польською мовою.

14. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е $\tilde{\text{пна}}$ Лакгє(в)ни(ц)ко(г)[o] на $\tilde{\text{пна}}$ Сє(р)хове(ц)кого.
15. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е $\tilde{\text{пна}}$ Сє(р)хове(ц)[кого] на $\tilde{\text{пна}}$ Лакгєвни(ц)кого.
16. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е Пузыревича на $\tilde{\text{пна}}$ Стефа(на) Немири(ча).
17. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е $\tilde{\text{пна}}$ Лакгєвни(ц)кого на п. Сє(р)хове(ц)кого.
18. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е того (ж) п. Лакгє(в)ни(ц)ко(г)[o] на п. Сє(р)хове(ц)кого.
19. Поло(ж). по(з). ω (т) мешчанина степа(н)ско(г)[o] // по п. $\tilde{\omega}$ лизара.
20. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е $\tilde{\text{пна}}$ писара зе(м)ско(г)[o] на $\tilde{\text{пна}}$ Сте[фана] Немири(ча).
21. Со(з)на(н)е во(з)ны(х) в недопуще(н)ю увяза(н)я $\tilde{\text{пна}}$ Вина(р)ского ω (т) $\tilde{\text{пна}}$ Завиши.
22. Со(з)на(н)е во(з). в справе его м. $\tilde{\text{пна}}$ Фри(д)[риха] Ти(ш)кєвича з $\tilde{\text{пнею}}$ Ви(л)жиною ω недопуще(н)е увяза(н)я.
23. Со(з)на(н)е во(з)ного в справе п. Кры(ш)[тофа] Кєвли(ча) з ε (г)[o] м(л). $\tilde{\text{пно}}$ (м) по(д)комори(м) киевски(м) ω ω (т)ня(т)е воло(к).
24. Со(з). во(з). в справе $\tilde{\text{пна}}$ $\tilde{\omega}$ ле(н)ско(г)[o] з п. Миха(и)ло(м) Кропи(в)ни(ц)[ким].
25. Поло(ж). по(з). по ро(з)ны(х) ω со(б) ω (т) $\tilde{\text{кн}}$ (ж). и(х) м(л). Збара(з)-ски(х).
26. $\tilde{\omega}$ поведа(н)е $\tilde{\text{пна}}$ Кнегини(н)ско(г)[o] на $\tilde{\text{пнюю}}$ Ха(р)ле(н)скую.
27. Посєсыя $\tilde{\text{пна}}$ Ми[колая] Да(х)новича в Бежо(в) и Минь(и)ки.
28. Со(з)на(н)е во(з)ного в справе $\tilde{\text{пна}}$ Соколо(в)ско(г)[o] з $\tilde{\text{пно}}$ (м) Фри(д)-рихо(м) Тишкевичо(м) ω недопуще(н)е увязова(н)я.
29. Поло(ж). по(з). по п. Ивана Ко(р)чевско(г)[o] ω (т) участнико(в) епа(н)-чи(н)ски(х) ².

*1. Листъ ε (г)[o] кро. м(л).
напомина(л)ны(и) судъ ε (в)
зе(м)ски(х) кие(в)[ских]
в ревизие(и) кни(г) зе(м)[ских]
в рєчи пнєвъ Протци(цких).*

На вряде его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоромъ Щуровски(м), по(д)старости(м) житоми(р)скимъ, постановивши(с) ω чеви(сто), во(з)ны(и) енера(л) шляхе(т)ны(и) Марєкъ Барановски(и) поклада(л) ли(ст) упомина(л)ны(и) з по(д)писо(м) и печат(ю) его кро. м(л). до ревидова(н)я кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х), писаны(и) до урожоны(х) и(х) м(л). $\tilde{\text{пна}}$ Яна Аксака, су(д)и, а $\tilde{\text{пна}}$ Гарасима Сурина, по(д)су(д)ка, уря(д)нико(в) судовы(х) зе(м)-ски(х) киевски(х), и до ревизоро(в)ъ его кро. м(л)., на то уставлены(х), в жалобе и речи, ниже(и) по достатку ω писано(и), и(х) м(л). $\tilde{\text{пна}}$ Гораина и ма(л)-

² Справа під № 30 закрєслєна писарєм так, що розібрати неможливо.

жо(н)ки его п̃нее Настазии Прощи(ц)кого, п̃на Якуба, во(и)ско(г)ло новгоро(д)-ского, писара кгро(д)ского зе(м)ли Жмон(т)ское, п̃на Яроша и п̃на Ю(р)я Лвовичо(в) Прощи(ц)ки(х) а п̃нее Полонии Кочуровско(г)ло Ки(р)деевое Лемешовое и бра(та) е̃е п̃на Григо(р)я Кочуровско(г)ло, просечи, абы то(т) ли(ст) до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку гдр̃ско(г)ло Житоми(р)ского приня(т) и вписа(н) бы(л).

Которого я, приня(в)ши, до кни(г) слово в слово вписа(ти) каза(л).

И та(к) се в себе ма̃е(т): Жикгимо(нт) Трети(и), бо(ж)ю мл̃(с)тю коро(л) по(л)ски(и), велики(и) кнз̃ литовски(и), руски(и), пруски(и), мазове(ц)ки(и), жмон(т)ски(и), инфля(нт)ски(и), а шве(д)ски(и), кго(т)ски(и), ва(н)да(л)ски(и) 3 деди(н)ны(и) кро(л). //

Урожоны(м) Янови Аксакови, су(д)и, а Гараси(му) Суринау, по(д)су(д)ку, уря(д)нико(м) н̃шим̃ судовы(м) зе(м)ли Киевское, и ревизором̃ о(т) на(с), гдр̃я, до ревидова(н)я кни(г) зе(м)ли Кие(в)ское з и(н)ши(ми) ѡсобами, ко(н)ституцыю року тисеча ше(ст)со(т) пе(р)вого на(з)начоны(м), ве(р)не на(м) милы(м), ласка н̃ша гдр̃ская.

Урожонье ве(р). на(м) милые жаловали на(м) урожонье Я(н) Гораи(н) и ма(л)жо(н)ка е(г)ло Настазия Лвовна Прощи(ц)кого, Яку(б), во(и)ски(и) новгоро(д)ски(и), писа(р) кгро(д)ски(и) зе(м)ли Жмо(нт)ское, Яро(ш) и Юре(и) Лвовичи Прощи(ц)кие и Полонья Сафоновна Ки(р)деевая Лемешовая и бра(т) е̃е рожоны(и) Григоре(и) Сафонович Ко(ч)уровски(и) ѡ то(м),

и(ж), де(и), по спустоше(н)ю ѡ(т) тата(р) зе(м)ль Киевское зе(м)лю пусто(в)шую, названую Студену Воду, бли(з)ко(ст)ю и(м) належачую, земени(н) н̃шь земль Кие(в)ское небо(ж)чи(к) Ива(н) Стрыбы(л), посегнувши и забра(в)ши неправне, привлащачюи то себе заставою в некоторо(и) су(м)ме пнзе(и), чере(з) немалы(и) ча(с) де(р)жалъ, по которо(г)ло сме(р)ти сы(н) зошло(г)ло Ивана Стрыбы(ля) Бо(г)да(н) Стрыбы(л) и до сего ча(с)у вжо (мимо) 3 заставу, в̃(ч)но(ст)ю тые добра привлащачюи, де(р)жи(т).

А ве(р). в̃ша з и(н)шими ревизо(р)ми, о(т) на(с), гдр̃я, до ревидова(н)я кни(г) зе(м)ски(х) кие(в)ски(х) декутоваными, зреестрова(в)ши и зревидовавши 3в. тые книги а нашо(д)ши право подозреное // подозреное на тые добра студеново(д)ские ве(д)ле ко(н)ституцые(и) релящыею своею на се(и)ме, недавно прошло(м) ты(х) бле(н)довъ и ероро(в) стороны того права студеново(д)ского на(м), гдр̃ю, не ѡказалисте, ты(л)ко чере(з) листы свое со(з)на(и)мовали, а сами сте ѡбли(ч)не на то(м) се(и)ме не были и тое(и) есте релящые(и) ве(д)ле потребности своее не учинили, зачи(м) с ти(х) кни(г) вымазано и вырузоно бы(т) на то(т) ча(с) не могло, а з прошло(г)ло се(и)му пе(в)ны(х) ѡсо(б), то е(ст) урожоны(х) Стефана Немирича а Федора Проскуру Суща(л)ско(г)ло, кни(ги) зе(м)ские киевские спо(л)не з ве(р). в̃шою преписова(т) декутовано.

3 Слово написане іншим чорнилом.

Зачи(м) поводе, шкодуючи в то(м) от де(р)жачого добръ поменены(х) студеново(д)ски(х) на десе(т) тисече(и) злоты(х) по(л)ски(х), обавяючисе, абы и тое право подозренное не было до кни(г) вписано; которое з ревизие(и) вшео пе(р)шое новозмышленное и утвороное быт показалосе, теды абы (с)те ве(р). вша, книги зе(м)скиє киевские переписуючи, оного змышлено(г)[о] и по(д)рузоно(г)[о] на Студену Воду права в книги не вписовали, и о то(и) ве(р). вшу и и(н)ши(х) ревизоро(в), о(т) на(с), гдря, на ревидова(н)є кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х) ко(н)ституцыею року тисеча ше(ст)со(т) пе(р)вого де(п)утованы(х),
4 чере(з) се(с) ли(с)т // ншъ напоминає(м) и приказує(м), абы ве(р). вша ку учине(н)ю тоє реляцые ве(д)ле ко(н)ституцые(и) вы(ш) описаное на се(и)ме бли(з)ко пришло(м) стали бле(н)ды и ероры в то(и) справе студеново(д)ско(и), е(ст) якие су(т) на(м) оказали, реєстръ тоє ревизие(и) ве(р). вшо(и) абы есте пере(д) нами, гдремъ, положили коне(ч)но, иначе(и) не чинечи для ласки ншое и з пови(н)ности своеє.

Писа(н) в Кракове лѣта бо(ж)єго нароже(н)я тисеча ше(ст)сотъ о(с)мо(г)[о], мѣца августа, два(д)ца(т) о(с)мо(г)[о] дня, а панова(н)я кролевствъ ншхъ по(л)ского два(д)ца(т) пе(р)вого, а шве(д)ского пятогона(д)цать року.

У то(г)[о] листу печат(т) коро(н)ная а по(д)пись руки єго кро. м(л). в тые слова: Sigismundus, Rex, Alexander Kypiecky.

Которы(и) то ли(ст) слово до кни(г) за(м)ку гдрьского Житоми(р)ского приня(т) и вписа(н) єсть.

2. Листъ е(з)[о] кро. м(л). в ты(х) же речи до ревизоро(в)

Року 1605, мѣца ге(н)ва(р)а

На вряде єго кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м)
4 зв. Щуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м) ставши очевисто // очевисто, енера(л) во(з)ны(и) шляхе(т)ны(и) Маре(к) Барано(в)ски(и) поклада(л) ли(ст) упомина(л)ны(и) з по(д)писо(м) руки єго кро. м(л). до ревизоро(в) кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х)... ниже(и) описаны(и) в речи пнвъ Проши(ц)ки(х), писаны(и) в тые слова:

Жикгимо(нт) Трети(и), бо(ж)ю мило(ст)ю коро(л) по(л)ски(и), велики(и) кнзъ литовски(и), руски(и), пруски(и), жмон(т)ски(и), мазове(ц)ки(и), и(н)фля(нт)ски(и) а шве(д)ски(и), кго(т)ски(и), ва(н)да(л)ски(и) деди(н)ны(и) кро(л).

Урожоньмъ О(с)тафиянови Тишкевичови, по(д)ска(р)бему ншму надво(р)ному Великого князства Лито(в)ского, старо(сте) ля(и)скому Самуелеви Го(р)ностаєви, по(д)коморему, Лавринови Ло(з)це, по(д)чашому, Семенови Зупавичо(ви), во(и)скому кие(в)ски(м), Станиславови Ха(р)лєскому и Васи(л)єви Тишы-Быко(в)скому, ревизоро(м), ко(н)ституцыею року тисеча ше(ст)сотъ пе(р)вого до ревидова(н)я от на(с), гдря, кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х) назначоны(м), ве(р). на(м) милы(м) ласка нша гдрьская.

Урожные ве(р). на(м) милые жалова(ли) намъ урожные Я(н) Гораи(н) и ма(л)жо(н)ка его Наста(с)я Лвовна Прощи(ц)кая, Яку(б), во(и)ски(и) новго-ро(д)ски(и), писа(р) земли Жму(д)ское кгро(д)ски(и), Яро(ш) и Юре(и) Лвовичи Прощи(ц)кие, Полонея Сафоно(в)на Ки(р)деевая Лемешовая и брат ее рожо-ны(и) Григоре(и) Сафонович Кочуровски(и) ѿ то,

5 и(ж), де(и), по спустоше(н)ю ѿ(т) тата(р) зе(м)ль // Киевское име(н)е, зе(м)лю пусто(в)шую, названую Студену Воду, бли(з)ко(ст)ю ве(д)ле линии кривности и(м) належачою, замени(н) нашъ земли Киевское небо(ж)чи(к) Ива(н) Стрыбы(л), посегнувши, неправне, привлащаючи то собе заставою в некоторо(и) су(м)ме пнзе(и), чере(з) немалы(и) ча(с) де(р)жалъ. По которо(г)о] сме(р)ти сы(н) зошло(г)о] Ивана Стрыбыля Бо(г)да(н) Стрыбы(л) до сего ча(с)у вжо мимо заставу, ве(ч)но(ст)ю тые добра привлащаючи, де(р)жить.

А ве(р). вша, ко(н)ституцьею року тисеча ше(ст)сотъ пе(р)вого будучи о(т) на(с), гдря, до ревидова(н)я кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х) депутованы(ми), ѿные книги зревидова(в)ши и зреестрова(в)ши а нашо(д)ши право подозренное на тые добра студеново(д)ские ве(д)ле ко(н)ституцье(и) реляцьею своею на се(и)-ме недавно прошло(м) ты(х) бле(н)до(в) и ероро(в) з с(т)роны того права студеново(д)ского на(м), гдрю, не ѿказали есте, чинечи тую реляцьею, ты(л)ко чере(з) листы свои ѿ(з)на(и)мовали, а сами сте ѿбли(ч)не на то(м) се(и)ме не были и тое сте реляцье ве(д)ле потребности своее не учини(ли), за чи(м) с ты(х) кни(г) ѿное право подозренное вымазано и вырузоно бы(т) на то(т) ча(с) не могло.

А з прошло(г)о] се(и)му певны(х) ѿсо(б), то е(ст) урожны(х) Стефана Немирича и Федора // и Федора Проскуру Суца(л)ского, книги зе(м)ские кие(в)ские зв. преписова(т) депутовано: зачи(м) поводе ве(р)ебавяючисе, абы и тое право подозренное не бы(ло) до кни(г) вписано, которое з ревизие(и) вше(е) пе(р)шое новозмы(ш)-ленное и утвореное бы(т) показалосе. А и(ж) ве(р). вша на се(и)ме прошло(м) з и(н)-шими колекга(ми) свои(ми) до скасова(н)я то(г)о] змышлено(г)о] права студеново(д)ского не ста(ли) и реляцье(и) свое(и) на(м), гдрю, не пода(ли), бле(н)-до(в) и ероро(в) ты(х) не показа(ли), зачимъ акторове на то(м) шкодую(т) ѿ(т) де(р)жачо(г)о] добръ студеново(д)ски(х) на десе(т) тисече(и) злоты(х) по(л)-ски(х), про то мы, гдръ, ве(р). вшу и и(н)ши(х) ревизоро(в), о(т) на(с), гдря, на то депутованы(х), напинае(м) и приказуемъ, абы ве(р). вша ку учине(н)ю тое реляцье(е) ве(д)ле ко(н)ституцье(и) на се(и)ме бли(з)ко пришло(м) стали, бле(н)ды и ероры в то(и) справе студеново(д)ско(и) на(м) ѿказали, реестръ тое ревизие(и) абы сте ве(р). вша пере(д) нами, гдремъ, положили коне(ч)но.

Писа(н) в Кракове, лѣта бо(ж)его нароже(н)я тисеча ше(ст)со(т) ѿсмо(г)о], мца августа, два(д)ца(т) ѿсмо(г)о] дня, а панова(н)я кролевствъ ншхъ по(л)-ского два(д)ц[а]л(т) пе(р)шого, а шве(д)ского пятогона(д)ца(т) року.

У то(г)о] листу печат(т) коро(н)ная а по(д)пи(с) руки е(г)о] кро. м(л). в тые сло(ва): Sigismundus, Rex, Alexander Купієскы.

6 Которы(и) то ли(ст) его кро. м(л). в слово // в слово до кни(г) вядовы(х) за(м)ку гдръского Житоми(р)ского приня(т) и вписа(н) есть.

3-а. Со(з)на(н)е во(з)ного в ро(з)ноше(н)ю листо(в)
его кро. м(л). п. ревизоро(м)
в справе Прощи(ц)ки(х).

Року 1609, г(н)ва(р), 6 дня.

На вряде его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передь мною, Федоромъ Щуровски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м), ставши очевисто, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)ло| шляхе(т)ны(и) Маре(к) Барановски(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лугъ то(г)ло| со(з)на(н)я своего кви(т) по(д) печат(ю) и с по(д)писо(м) руки своее тыми словы пода(л):

Я, Маре(к) Барано(в)ски(и), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)ло|, со(з)наваю то си(м) квито(м) мои(м) ку записа(н)ю до кни(г) кгро(д)ски(х) за(м)ку гдрьско(г)ло| Житоми(р)ско(г)ло| о(т) року тепе(р) идучо(г)ло| тисеча

ше(ст)со(т) шмо(г)ло| мца декабра два(д)ца(т) семо(г)ло| дня копъе з листу е(г)ло| кро. м(л)., ро(з)ны(м) шобо(м) належачие, все з печат(ю) и з по(д)писомъ руки моее зго(д)ные и (з)корыгované самы(м) вышь поменены(м) листо(м) его кро. м(л)., а менови(те) ш(д)ну положи(л) есми на име(н)ю дворе Витачеве в воро(та) дво(р)ные // дво(р)ные воткну(л) и воро(т)ному тамо(ш)не(му) шповеда(л) и шволи(л) по его м(л).

6 зв.

пна Лаврина Ло(з)ку, по(д)чашо(г)ло| зе(м)ли Киевское. Пото(м) того (ж) року мца декабра два(д)ца(т) второго дня е(г)ло| м(л). па(н)у Васи(л)ю Тишы-Быковско(му) на име(н)ю Ходо(р)кове у ворота дво(р)ные уво(т)кну(л) и воро(т)ному шповеда(л) и слуга(м) дво(р)нымъ, ко(и) на то(т) ча(с) видети мogle, и шказа(л) есми другую таковую (ж) копъю. Третью копъю с того (ж) листу его кро. м(л). па(н)у Самуелеви Го(р)ностаеви, по(д)коморему киевському, на име(н)ю Лещине в ворота уткну(л) року того (ж) мца декабра три(д)цатого дня и, сторожомъ дво(р)нымъ шказавши, швола(л) и шказа(лем). Того (ж) року и мца три(д)ца(т) пе(р)вого дня в име(н)ю Ко(д)ни его м(л). па(н)у Шстафиянови Тишкевичови, по(д)ска(р)бему на(д)во(р)ному Велико(г)ло| кнзь(т)ва Лито(в)ско(г)ло|, старосте ля(и)скому и штрьскому, таковую (ж) копъю у ворота за(м)ковые уво(т)кнувши, сторожо(м) тамо(ш)ни(м) зара(з) швола(л). Того (ж) року, мца декабра, два(д)ца(т) шо(ст)ого дня во име(н)ю селе Госто(м)лю в ворота дво(р)ные уво(т)кну(л) и воро(т)ному шповеда(л) его м(л). па(н)у Станиславу Ха(р)лескому, то есть ревизоро(м) его кро. м(л)., до ревидова(н)я кни(г) зе(м)-ски(х) киевски(х) установлены(м) в жалобе и речи пна Яна Гораина и ма(л)-жо(н)ки // его м(л).

7

пнез Настазие Прощи(ц)кого, пна Якуба, во(и)ско(г)ло| новгоро(д)ского, писара земли Жмон(т)ское кгро(д)ского, пна Яроша и пна Ю(р)я Лвовичовъ Прощи(ц)ки(х) а пнез Полонъи Кочуровско(г)ло| Ки(р)-диевое Лемешовое и бра(та) ее пна Григо(р)я Кочуровско(г)ло| ку учине(н)ю тое реляцые, того ревидова(н)я кни(г) зе(м)ски(х) киевски(х) и ш положе(н)е реестру пере(д) его к(р). м(л). на се(и)ме ва(л)номъ ва(р)шавско(м) в року бли(з)ко пришло(м) тисеча ше(ст)со(т) девято(м), яко ш то(м) шире(и) на то(м) листе

ε(г)[о] к(р). $\tilde{мл}$ (с)ти и копѣя(х) и з не(г)[о] писаны(х) ѡписано и доложено ε(ст).
И на то(м) да(л) се(и) мо(и) кви(т) з печ(а)т)ю и с по(д)писо(м) руки моеε.
Писа(н) в Житомиру.
Которое то ѡчевистое со(з)на(н)ε во(з)ного поменено(г)[о] до кни(г) за(м)ку
εго кро. м(л). Житоми(р)ского принято и записа(но) ε(ст).

З-б. Со(з)на(н)ε во(з). в ро(з)ноше(н)ю копѣ(и)
з листу εго кро. м(л). $\tilde{пн}$ о(м) судовы(м) зε(м)[ским]
в справε $\tilde{пн}$ вѣ Прощи(ц)ки(х).

Року 1609, εε(н)[вара], 5 дня.

На вряде εго кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м)
Шуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м), постановивши(с) ѡчевисто,
во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)[о] шляхе(т)ны(и) Марε(к) Барано(в)-
ски(и) ку записа(н)ю // записа(н)ю до кни(г) со(з)на(н)я] и во(д)лу(г) то(г)[о]
со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) по(д) печ(а)т)ю и с по(д)писо(м) руки своеε тыми
7 зв. словаы подг(л):

Я, Марεкѣ Барано(в)ски(и), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско-
(г)[о], сс(з)наваю то на се(м) квите мое(м) ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х)
за(м)ку гдрѣско(г)[о] Житоми(р)ского,

и(ж) в року тисεча ше(ст)сотѣ ѡсмо(м), $\tilde{мца}$ декабра, два(д)ца(т) ѡсмо(г)[о]
дня копѣи, з листу εго кро. м(л). писанье, ѡсоба(м) ниже(и) поменены(м) на-
лежащие, по(д) печ(а)т)ю и с по(д)писо(м) руки своеε зго(д)ные и (з)корыкгова-
ные, самы(м) вы(ш) менены(м) листо(м) εго кро. м(л)., уво(т)кнуло(м) копѣю
з листу εго кро. м(л). писаную в маε(т)ности месте(ч)ку Гулясника(х) ѡче-
висто в руки εго м(л). па(н)у Янови Аксакови само(му), су(д)и зε(м)скому
киε(в)скому. Того (ж) року $\tilde{мца}$ декабра три(д)ца(т) пе(р)вого дня таковую (ж)
копѣю з листу ε(г)[о] к(р). писаную положи(л) на маε(т)ности селе Ро(з)бо(л)ши-
не и у ворота двора тамошне(г)[о] уво(т)кну(л) и ѡповеда(л) челяди дво(р)но(и)
по ε(г)[о] м(л). $\tilde{пна}$ Гарасима Сурина, по(д)су(д)ка зε(м)ского киевско(г)[о].

А то до ревидова(н)я кни(г) зε(м)ски(х) киевски(х) в жалобе и речи $\tilde{пна}$ Яна
Гораина и ма(л)жо(н)ки εго $\tilde{пн}$ εε Настазыи Прощи(ц)кое, $\tilde{пна}$ Якуба, во(и)-
ского новгоро(д)ского, писара зε(м)ли Жмон(т)ское кгро(д)ско(г)[о], $\tilde{пна}$ Яроша
и $\tilde{пна}$ Ю(р)я Лвовичо(в) Прощи(ц)ки(х) а $\tilde{пн}$ εε Полонѣе Кочуро(в)ское Ки(р)дие-
8 вое Лемешовое и брата εε $\tilde{пна}$ Григо(р)я Кочуро(в)ско(г)[о] // ку учинению
релящие(и) то(ε) ревидова(н)я кни(г) зε(м)ски(х) киевски(х) и положе(н)ε реεс-
тру пере(д) εго кро. м(л). на се(и)ме ва(л)номѣ ва(р)шавско(м) в року тепереш-
не(м) тисεча ше(ст)со(т) девято(м), в справε ты(х) поводо(в), вышѣ менованы(х)
ѡсобѣ с $\tilde{пн}$ омѣ Бо(г)дано(м) Стрыбылем ѡ маε(т)но(ст) и(х) студеноро(д)скую
на ни(х) право(м) прирожоны(м) сацую⁴, яко ѡ томѣ шире(и) на то(м) листе
ε(г)[о] к(р). м(л). и копѣя(х), з него писаны(х), ε(ст) ѡписано и доложено.

⁴ шацую.

И на то (м) да(л) се(и) мо(и) кви(т) з печа(т)ю и с по(д)писо(м) руки моее.
Писан в Житомиру.

Которое то со(з)на(н)е во(з)но(г)ло очевистое и то(т) кви(т) его до кни(г)
за(м)ку гдръско(г)ло Житоми(р)ского приня(т) и вписа(н) е(ст).

4. *Споведа(н)ε п̃на Семє(на) Лу(д)ви(у)ско(ε)ло*
на ε(ε)ло м(л). п̃на по(д)ска(р)бего надво(р)лно
вє(л). кнзя литовского.

Року 1609, м̃ца гє(н)ва(р)а, 6 д̃ня.

Присыла(л) до уряду его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского до мене а⁵,
Федора Щуровского, по(д)старосте(г)ло житоми(р)ского, па(н) Семє(н) Лу(д)-
ви(и)ски(и), жалуючи и шповедаючи на ε(г)ло м(л). п̃на Состафияна Тишкеви-
(ча), воеводича бересте(и)ского, по(д)ска(р)бего велико(г)ло к̃нзя литов-
ско(г)ло, старосту ля(и)ского и ш(ст)ръско(г)ло о то(м),

8 зв. и(ж) року, бли(з)ко прошло(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) шмо(г)ло, м̃ца декабра,
три(д)цато(г)ло дня уря(д)ни(к) его м(л). коде(л)ски(и) // коде(л)ски(и) па(н)
Я(н) Сико(р)ски(и) из н̃яки(м) п̃но(м) Слови(к)о(в)ски(м), яко при(н)цыпалове
учи(н)ку ниже(и) поменено(г)ло, маючи при себе помо(ч)ными: Романа, Ивана,
Ма(т)яша... Яна Ма(т)яше(в)ского, пи(л)ны(х) слу(г), стре(л)цо(в) боя(р) и ме-
ща(н) коде(л)ски(х), которы(х) могло бы(т) човека до ко(л)кодеся(т) и кото-
ры(м) они сами лепе(и) имена и назвиска и(х) ведаю(т) и знаю(т), з ору(ж)емь,
во(и)не належачи(м), наше(д)ши мо(ц)но к(г)вал)томь на до(м) мо(и) вла(с)ны(и)
в селе Крыло(в)це маючи(и) в воево(д)стве Киевско(м) лежачи(и).

Которы(и) же то уря(д)никъ ε(г)ло м(л). п̃на по(д)ска(р)бе(г)ло з поме-
нены(м) Слови(к)о(в)ски(м) и з тыми слуга(ми), стре(л)цами, бояры и мещаны
коде(л)ски(ми), скоро впа(д)ши в дво(р), шкрикъ учинили и почали с по(л)-
гако(в) стреляти, та(к)же его само(г)ло мало в дому не забили и шлвка л̃ф(т)-
него по(д)даного ε(г)ло на (и)ме Шпанаса шбухами зби(ли), змо(р)довали,
которы(и) ш(т) велико(г)ло и шкру(т)ного зби(т)я и змо(р)дова(н)я зара(з)
сме(р)тью с то(г)ло света зышо(л), и его само(г)ло чере(з) две године в дому
добывали, а(ж) ле(д)ве люде н̃которые ш(т)ретовали, и в то(и) же ча(с)
двери к(г)вал)товне у ста(и)н̃ ш(т)били и, ш(т)бивши, коне(и) чтыри, два
9 гнеды(х), которые его коштовали // по чты(р)на(д)цати ко(п) гроше(и) ли-
то(в)ски(х), а два сивы(х), которые его коштовали по двана(д)цати ко(п) гро-
ше(и) литовски(х), ле(ж)никовъ чтыри, на конє(х), которые его коштовали по
два злоты(х) по(л)ски(х), у(з)дъ чты(ри) по ше(с)ти гроше(и) коштовали, седел
три з волоками по пяти злоты(х) по(л)ски(х) коштовали, взя(ли) и к(г)вал)товне
пограбили и, пограбивши, до за(м)ку и ме(с)та Ко(д)ни ш(т)провадили и на по-
житокъ ε(г)ло м(л). шбе(р)нули, и до(м) его вла(с)ны(и) шляхе(ц)ки(и) шк(р)ва-

⁵ а закреслено.

вили, за которы(м) то кгва(л)товны(м) наеха(н)ємъ на до(м) и ѡкрване(н)ємъ, пограбе(н)ємъ коне(и), поруба(н)ємъ, постреля(н)ємъ дому и почине(н)е(м) шко(д) шкоды (!) собе па(н) Семе(н) Лу(д)ви(и)ски(и) быти (и)менова(л) на пя(т)со(т) злоты(х) по(л)ски(х).

И проси(л) мене па(н) Семе(н) Лу(д)виски(и), абых я тоє ѡповеда(н)е его до вѣдомости своеє урядовое принявши, ему на то заби(т)е з уряду прида(л) во(з)но(г)о на ѡгледа(н)е кгва(лт)овно(г)о наеха(н)я на до(м), заби(т)я и замор(р)дова(н)я по(д)даного є(г)о, почине(н)я шко(д) и ѡкрване(н)е дому.

А та(к) я ему на то з уряду прида(л) во(з)но(г)о єнерала воево(д)ства Киевского шляхе(т)но(г)о Ивана Ло(з)ку, которы(и) во(з)ны(и), та(м) бывши,

- 9 зв. в року теперь про(ш)лого тисеча ше(ст)со(т) ѡсмо(г)о мѣца декаб(ра) // декабра три(д)ца(т) пе(р)во(г)о дня ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку гдрьского Житоми(р)ского ты(ми) словы со(з)наль,

и(ж) за прида(н)ємъ во(з)но(г)о, пне по(д)старости(и), маючи я при собе шля(х)ту пна Павла Адру(ж)ско(г)о и пна Петра Зале(в)ско(г)о, бы(л) єсми на справе и по(т)ребе пна Семена Лу(д)ви(и)ского в дворе его Крыло(в)це, та(м) же за показа(н)ємъ его виде(л) єсми чловка є(г)о на (и)ме Спанаса насме(р)ть забито(г)о, в дому двери и ѡкна порубаны и постреляны, у ста(и)ни двери порубаны.

Которое то кгва(л)товное наеха(н)е на до(м), заби(т)е по(д)дано(г)о, ѡкрване(н)е, поруба(н)е, постреля(н)е дому и з ста(и)ни побра(н)е и пограбе(н)е коне(и) передо (м)ною, во(з)ны(м), менова(л) бы(ти) па(н) Семе(н) Лу(д)ви(и)ски(и) о(т) вря(д)ника его м(л). пна по(д)ска(р)бего пна Яна Сико(р)ского и ѡ(т) нѣякого пна Слови(к)о(в)ского Рослава, яко при(н)цыпало(в), о(т) слу(г), стре(л)цо(в), боя(р) и меща(н) коде(л)ски(х) и ѡ(т) помо(ч)нико(в) и(х), в протестацьє(и) выше(и) менованы(х), што все мне та(м), яко и шля(х)те, при (м)не будучо(и), па(н) Семе(н) Лу(д)ви(и)ски(и), ѡказа(в)ши, ѡсве(д)чилъ и то(г)о забитого в тру(н)у вложивши и при(м)не, во(з)но(м), то(г)о до уряду припрроводи(л).

- 10 Которо(г)о труну забито(г)о и мы, уря(д), в за(м)ку ѡгледа(в)ши ѡ ве(д)ле звычайу права, того (ж) во(з)ного зара(з) па(н)у Лу(д)ви(и)скому придавъши // и каза(в)ши заби(т)е ве(д)ле ѡповеда(н)я и со(з)на(н)я во(з)но(г)о публице ѡбволати и до вѣдомости люде(м) вшеляко(г)о ста(н)у ѡ(т)нести и тѣло похова(ти).

Которы(и) во(з)ны(и) за поводо(м) пна Лу(д)ви(и)ского, взявши тѣло з за(м)ку и двора его кро. м(л). житоми(р)ского а провадечи до похова(н)я, напе(р)ве(и) ста(в)ши на ры(н)ку, ѡвола(л), и(ж) є(ст) забиты(и) ѡ(т) уря(д)ника є(г)о м(л). пна по(д)ска(р)бе(г)о коде(л)ского пна Яна Сикорского и то(г)о то пна Слови(к)о(в)ского, яко при(н)цыпало(в) учи(н)ку и и(н)ши(х) помо(ч)нико(в) и(х) за кгва(л)товны(м) наеха(н)ємъ на вла(с)ны(и) до(м) пна Лу(д)ви(и)ско(г)о шляхе(ц)ки(и), в селе Крыло(в)це будучи(и), а по то(м) и, ховаючи тѣло до зє(м)лѣ, при зобра(н)ю веле(и) люде(и) то(т) же во(з)ны(и) и в тые (ж) слова, яко на ры(н)ку, ѡвола(н)е учини(л).

И то все па(н) Лу(д)ви(и)ски(и) та(к) ѡповеда(н)е, яко те(ж) и зе(з)на(н)е во(з)ного, в то(и) справе учиненое, до кни(г) врядовы(х) за(м)ку гдр̃ско(г)[о] Житоми(р)ского записати собе да(л), што е(ст) записано.

5. *Пи(л)но(ст) о(т)бира(н)я су(м)мы
п̃нзе(и) ѡ(т) и(х) м(л). к. Ружи(н)ско(г)[о]
в справе п̃нее Ви(л)джиное.*

Року 1609, ге(н)ва(р)[а], 6 дни [!].

10 зв. На вряде его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо(м)ною // передо мною Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м), постановившис ѡчевисто, шляхе(т)ные па(н) Во(и)те(х) Лешневе(ц)ки(и) а п̃нъ А(н)дре(и) Малы(ш)ка, слуга ее м(л). п̃нее Катерины з Хро(л)стова Кры(ш)тофовое Ви(л)жиное, маючи при собе во(з)ного енера(л)но(г)[о] шляхе(т)ного Васи(л)я Сосни(ц)кого, покладали и ѡказова(ли) ли(ст)-запи(с) доброво(л)ны(и) его м(л). к̃нзя Романа Нариму(л)товича Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ки его м(л). ее м(л). п̃нее Зоф̃и з Кара(б)чева Ружи(н)ское з печат(т)ми и(х) м(л). и с по(д)писо(м) руки самого к̃нзя Ружи(н)ско(г)[о], та(к)же по(д) печат(т)ми и с по(д)писами рукъ люде(и) за(ц)ны(х), в то(м) записе менованы(х), на суму семи тисече(и) злоты(х) по(л)ски(х) и на заставу в не(и) име(н)я и(х) мл(с)те(и) села Ха(р)лѣвки на рѣце Каменицы и Ми(н)цевое Волицы в воево(д)стве Киевско(м), в повете Житоми(р)скомъ, а в волости и(х) м(л). Паволо(ц)ко(и) лежачи(х), небо(ж)чику п̃ну Кры(ш)тофу Ви(л)дзе, ма(л)жо(н)кови помененое звы(ш) ее м(л). п̃нее Крыштофовое Ви(л)жиное, а е(и) м(л). само(и) даны(и), покладали и ѡказовали мо(ц) зупо(л)ную ѡ(т) ее м(л). п̃нее Крыштофовое Ви(л)жиное самое и ѡ(т) пото(м)ко(в) ее м(л)., з небо(ж)чико(м) п̃номъ Крыштофо(м) Ви(л)кгою, ма(л)жо(н)ко(м) ее м(л)., спложоны(х) п̃на Адама Ви(л)кги и па(н)ны Евы Ви(л)джи(н)ки.

11 При которо(м) поклада(н)ю ѡповеда(ли) // имене(м) ее м(л). п̃нее Ви(л)жиное, п̃нее своее, и имене(м) пото(м)ко(в) поменены(х) ее м(л). на е(г)[о] м(л). к̃нзя Романа Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ку его м(л). п̃нюю Зофию з Кара(б)чева Ружи(н)скую тыми словами,

и(ж), што, де(и), и(х) м(л). к̃нзь Ружи(н)ски(и) з ее м(л). п̃нею ма(л)жо(н)кою своею зостали ви(н)ны су(м)му звыш̃ речоную п̃нзе(и) се(м) тисече(и) злоты(х) по(л)ски(х) на запи(с) сво(и) поменены(и) е(и) м(л). п̃не(и) Крыштофово(и) Ви(л)жино(и), п̃не(и) н̃шо(и), и пото(м)ко(м) ее м(л). поменены(м) по сме(р)ти ѡ(т)ца и(х) мл(с)те(и) п̃на Кры(ш)тофа Ви(л)кги, в которо(и) то су(м)ме п̃нзе(и) и(х) м(л). к̃нзь Ружи(н)ски(и) з ее м(л). п̃нею ма(л)жо(н)кою своею заставили и завели именея свое село Ха(р)лѣвку и Ми(н)цеву Волицу в воево(д)стве Киевско(м) а в волости Паволо(ц)ко(и) лежачие.

Теды тую су(м)му пнзе(и) менованую описали (с) и(х) м(л). ты(м) записомъ свои(м) пне(и) ншо(и), е(и) м(л). пне(и) Кры(ш)тофово(и) Ви(л)жино(и), и пото(м)ко(м) ее м(л). на вряде житоми(р)скомъ о(т)дати и заплатити и тые мае(т)ности свое выкупити на ро(к) и де(н) пе(в)ны(и), на де(н) нового лѣта ри(м)ского свята, на дате вышъ меновано(г)ло мца ге(н)вара, пе(р)вого дня в року теперешне(м) тисеча ше(ст)со(т) девято(м).

- 11 зв. Которы(и) де(н), яко дня нинешне(г)ло даты (и)меновано(г)е [!] ново(г)ло лета ри(м)ско(г)ло свята припал, та(к) же и(х) м(л). во(д)лу(г) запи(су) // запису своего за двана(д)ца(т) неде(л) перед выкупно(м) ку бра(н)ю тое су(м)мы пнзе(и) не припозывали ани чере(з) во(з)ного зна(т) не давали пне(и) Кры(ш)тофово(и) Ви(л)жино(и), ани пото(м)ко(м) ее м(л).; ее м(л). пре(д)се во(д)лугъ оного запису и(х) м(л)., не уставаючи року в не(м) описано(г)ло, чере(з) на(с), слу(г) свои(х), имене(м) свои(х) [!] и имене(м) пото(м)ко(в) свои(х) пи(л)нуеть, готова будучи преречоную су(м)му пнзе(и) о(т) и(х) м(л). о(т)брати и и(х) м(л). з тое су(м)мы пнзе(и) квитовати запи(с) и(х) м(л)стя(м) и село Ха(р)лѣвку и Ми(н)цеву Волицю ве(р)нути и, почавши зпора(н)ку, чере(з) целы(и) де(н) а(ж) до заходу слнця, ода(н)я и о(т)бра(н)я су(м)мы тое пи(л)нуючи, о(ч)екивала. Але и(х) м(л). ани сами чере(з) себе, ани чере(з) умоцовано(г)ло свое(г)ло, ани чере(з) кого (ж) ко(л)векъ ино(г)ло менованое(и) су(м)мы пнзе(и) не о(т)дали и не заплати(ли) и досы(т) записови своему не учинили, о(ч)о(м) все(м) шире(и) и достато(ч)не(и) в записе и(х) м(с)те(и) описано и доложено е(сть).
- 12 При которо(м) о(п)оведа(н)ю того (ж) ча(су), выше(и) меновано(г)ло, ту(т) же, стоечи о(ч)евисто передо (м)ною на вряде, преречоны(и) е(н)ера(л) во(з)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) в тые (ж) слова со(з)наль, яко слуги помененые, па(н) Во(и)те(х) Лешневе(ц)ки(и) а па(н) Андре(и) Малышка, ее м(л). пне(е) Ви(л)жиное о(п)оведали, и(ж) при ни(х) былъ, а его м(л). кнзь Ружи(н)ски(и) су(м)мы пнзе(и) менованое // з ма(л)жо(н)кою своею ани сами чере(з) себе, ани чере(з) умоцовано(г)ло своего не о(т)дали и не заплати(ли) и досы(т) записови своему не учинили.

Которое о(п)оведа(н)е и пи(л)но(ст) ее м(л). пне(е) Кры(ш)тофовое Ви(л)жиное и пото(м)ко(в) ее м(л). чере(з) слу(г) свои(х) поменены(х) учиненое та(к)же о(ч)евистое во(з)но(г)ло со(з)на(н)е до кни(г) вряду житоми(р)ского принято и записа(но) е(ст).

б. Поло(ж)[ене] ма(н)дату его к. (м).

по пна Ви(л)го(р)ского.

Року 1609, ге(н)ва(ра), 2 дня.

Постанови(в)шися на вряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною Федоромъ Щуровски(м), по(д)старости(м) житоми(р)скимъ, во(з)ны(и) е(н)ера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)ны(и) Марекъ Барано(в)ски(и) со(з)на(л) в тые слова,

и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло], мца сты(ч)ня, дня второ(г)ло] положило(м) ма(н)да(т) е(г)ло] кро. м(л). по урожно(г)ло] пна Ва(ц)лава Ви(л)го(р)ского, бывшо(г)ло] по(д)воеводе(г)ло] киевско(г)ло], ω(т) и(н)стикгатора е(г)ло] кро. м(л). и Речи Посполитое з ω(т)несе(н)я ска(р)бу его кро. м(л). в мае(т)ности его селе Род(н)ника(х), в ворота двора тамошне(г)ло] во(т)кнувши, по(д)даны(м) тамошни(м) ωбвола(л), а то ω то, жебы ли(ч)бу и рахуно(к) з жи(т)ко(в) и прове(н)то(в) учини(л), которые з добрь его кро. м(л).

- 12 зв. Києва // Києва и и(н)ши(х) по сме(р)ти ве(л)мо(ж)но(г)ло] его м(л). кн(ж). Коста(н)то(г)ло] Остро(з)ского, воеводы киевско(г)ло], до рукъ е(г)ло] припадли, а то по(д)линую сказа(н)я баницыє(и) яко шире(и) в то(м) ма(н)дате реч вся по доста(т)ку е(ст) ωписа(на). Во(д)лугъ которо(г)ло] ма(н)дату ро(к) ста(н)ю сторонѣ по(з)вано(и) пере(д) его кро. м(л)., где на то(т) ча(с) щасливе дворо(м) свои(м) бы(т) рачи(т), ω(т) положе(н)я то(г)ло] ма(н)дату за неде(л) двѣ зложило(м) и то ку записа(н)ю до кни(г) кгро(д)ски(х) житоми(р)ски(х) подаю.

Писа(н) в Житомиру.

Которое (ж) то ωчевистое со(з)на(н)е во(з)но(г)ло] вы(ш) речоно(г)ло] до кни(г) приня(то) и записано е(ст).

7. Оповеда(н)е е(з)ло] м(л). пна по(д)ска(р)бе(з)ло]
на п. Семена Лудвиско(з)ло].

Року 1609, гє(н)ва(ра), 2 дня.

Писа(л) и присыла(л) па(н) Я(н) Сико(р)ски(и), уря(д)ни(к) е(г)ло] м(л). пна Остафияна Тишкевича, по(д)ска(р)бего на(д)во(р)ного Велико(г)ло] кнзьства Лито(в)ско(г)ло], старосты ля(и)ско(г)ло] и ωстрьского, коде(л)ски(и) до мене, Федора Щуро(в)ско(г)ло] по(д)старостего житоми(р)ского, ωповедаючи и ω(б)те(ж)ливие жалуючи на пна Семена Лу(д)виско(г)ло] ω то,

- и(ж), де(и), ω(н) ты(х) часо(в) недавни(х), в року тепе(р) идучо(м) тисеча
13 ше(ст)сотъ ωсмо(м), мца декабра, три(д)цато(г)ло] дня, // пропо(м)невши боя(з)ни божое и срокгости права посполито(г)ло] и ви(н), в не(м) ωписаны(х), наехавши мо(ц)но кгва(л)то(м) на до(м) мо(и) шляхе(ц)ки(и) в месте Че(р)лено(и) з немалы(м) ω(р)шако(м) люде(и) з ро(з)ны(м) ωру(ж)емъ, во(и)не належачимъ, в которо(м), де(и), о(н) са(м) мешка(л), та(м) же, де(и), ωгни в до(му) его починивши, на ро(з)ны(х) ме(с)ца(х) то(т) (же) па(н) Семе(н) Лу(д)виски(и) з помо(ч)никами своими мене самого, добываючи, зрани(л) и (з)мо(р)дова(л), на боку левэ(м) ра(на) стреленая с по(л)гаку, а на руке лево(и) рана рубаная на запя(ст)ю; та(к)же и слу(г) мои(х) порани(л) и помо(р)дова(л), и челя(д) мою домовую дво(р)ную у везе(н)е побра(л), и слугу мое(г)ло] Ма(т)яша Костре(л)ни(ц)кого зранили, в голове рана рубаная, ба(р)зо шко(д)ливая, которы(и) не ведати, если буде(т) жи(в). До третє(г)ло] дня другого шля(х)тича, слугу моего Стефана Е(р)маковско(г)ло] та(к)же зранили, через(з) тва(р) рану ωбли(ч)ную задали и мае(т)но(ст), де(и), мою, на тот ча(с) в то(м) двори мое(м) будучую, побрали, то е(ст) меновите шкатулу взяли, в которо(и), де(и), было гроше(и) готовы(х)

- двѣстѣ и три(д)ца(т) злоты(х) че(р)воны(х), а монѣ(т) ро(з)ное та(к) талеро(ѣ), яко и потро(и)ны(х), и московски(х) гроше(и) пя(т)со(т) ко(п) и листы, мамрамы, записы в то(и) шкатуле та(к) мое(и), яко и прияте(л)ские были побра(ли), то
- 13 зв. ϵ (ст) // то ϵ (ст) ω де(н) ли(ст) п̃на Яна Колако(в)ско(г)[о] на триста злоты(х), други(и) ли(ст) п̃на Ма(р)щина Пелещи(ц)кого на по(л)третяста злоты(х) ма(м)ра(м) ω (т) Викгдора, аре(н)дара коде(л)ско(г)[о], даны(и), на двѣстѣ злоты(х), ли(ст) ω (т) п̃на Юзефа Ябло(н)ского на по(л)тораста злоты(х) даны(и), которы(и) се на Мо(с)кву выправуючи, на себе да(л) ли(ст), ω (т) князя Коре(ц)ко(г)[о] на чтириста злоты(х) даны(и), та(к)же и(н)шие sprawy, ку праву посполитому належаче, ω которые та(к) в книга(х) зе(м)ски(х), яко и кгро(д)ски(х), ϵ (ст) протѣ(ст); та(к) те(ж) скрыню з шатами и сребро(м) ламаным ро(з)били и ро(з)рубали, в которо(и) было лыжо(к) сребрны(х) по(л)тора тузана, которые коштовали злоты(х) пя(т)деся(т) и пя(т), чаро(к) сребрны(х) чтыри, которые коштовали злоты(х) два(д)ца(т) ω смь, поя(с) сребрны(и) позлотисты(и), которы(и) коштовала(л) злоты(х) пя(т)деся(т) ше(ст), други(и) поя(с) сребрны(и), которы(и), де(и), его коштовала(л) злоты(х) три(д)ца(т) се(м), бра(м)ка пѣ(р)ловая, которая, де(и), его коштовала злоты(х) три(д)ца(т) се(м), ша(т) в то(и) же, де(и), скрини взяли: жупа(н) адамашковы(и) че(р)воны(и), дуплею кита(и)кою по(д)шиты(и), которы(и), де(и), его коштовала(л) злоты(х) два(д)ца(т) ω смь, делия по(л)кгранатовая, которая ко(ш)товала, кунами по(д)шитая тая [!], золоты(х) соро(к) ω смь, ферезия чи(р)вовая фале(н)дышовая, лиса(ми) по(д)шитая, которая его коштовала злоты(х) соро(к), // жупа(н) бруна(т)ны(и) фале(н)дышовы(и), которы(и), де(и), его коштовала(л) злоты(х) два(д)ца(т), белоголо(в)ские шаты, то ϵ (ст) чамара адамашковая бруна(т)ная, кунами по(д)шитая, которая коштовала его злоты(х) ше(ст)деся(т), шубка кита(и)чаная, го(р)ностая(ми) по(д)шитая, которая, де(и), коштовала злоты(х) соро(к), чамара бруна(т)ная фале(н)дышовая, шлямами по(д)шитая, которая, де(и), коштовала злоты(х) соро(к), ле(т)никъ ви(ш)невы(и) мухаеру туре(ц)кого, которы(и) ϵ (г)[о] коштовала(л) злоты(х) два(д)ца(т) пя(т), хусты белоголо(в)ские и му(з)ские, которые его коштовали се(м)деся(т) злоты(х); в ста(и)не коне(и) ϵ (з)дны(х) три: ω ди(н) ко(н) тисавы(и), которы(и), де(и), ϵ (г)[о] коштовала(л) талеро(в) по(л)тораста, други(и) ко(н) гнеды(и), которы(и) его коштовала(л) талеро(в) деве(т)деся(т), трети(и) ко(н) гли(н)нясты(и), которы(и) его коштовала(л) злоты(х) деве(т)деся(т), которые то конѣ з сѣ(д)лами и зо всѣмъ ры(н)шту(н)ко(м), до бою належачи(м), побрали; коне(и) те(ж) робочи(х) ω смь, которые, де(и), его коштовали злоты(х) се(м)деся(т), кля(ч) ста(д)ны(х) из жеребятъ два(д)ца(т) пя(т), которые, де(и), его коштовали злоты(х) двѣстѣ, воло(в) робочи(х) з ω боры два(д)ца(т), которые, де(и), его ко(ш)товали злоты(х) двѣстѣ, воло(в)-молодико(в) двана(д)ца(т), которые, де(и), его ко(ш)това(ли) злоты(х) се(м)деся(т), ω ве(ц) ω смьдеся(т), ко(з) три-
- 14 зв. (д)ца(т), свине(и) пя(т)деся(т); та(к) те(ж) и речи // и речи прияте(л)ские п̃на Рослава Словико(в)ско(г)[о], которые у мене в схова(н)ю были, то ϵ (ст) шкатулу и скрыню возовую запечатаные, побрали, ω которы(х), де(и), я реча(х), не вѣдаю, што в то(и) шкатуле и скрынѣ за печа(т)ю было, и тлумо(к) скураны(и) велики(и), зашнурованы(и), замкнены(и), и саквы великиѣ скураныѣ, которые наложоные были зашнурованыѣ и за(м)кненыѣ, збро(и) две и шишаков два, зарука(в)ѣ двое, пирвашъ позлотисты(и), сѣ(д)ло уса(р)ское, ша(р)лато(м) крытое,

другое се(д)ло, та(к)же уса(р)ное, фале(н)дышо(м) че(р)воны(м) крытое, шабля и пала(ш), серебромъ ѡпра(в)ные, позлотистые и пу(л)гако(в) два.

Та(м) же, де(и), на то(т) ча(с) при то(м) к(в)а(л)товно(м) наеха(н)ю то(т) же па(н) Семе(н) Лу(д)виски(и) меща(н) его м(л). пна мое(г)ло] че(р)леневски(х) побил) и порани(л) и мае(т)ности у ни(х) побрал), а то е(ст) меновите у Сте(ц)ка взяль коне(и) два, ѡ(д)ного гнедо(г)ло], а друго(г)ло] тисаво(г)ло], которые его коштова(ли) ко(п) два(д)ца(т) литовски(х) г(р)ш), жупа(н) и я(р)мякъ сукна лю(н)ского лазурово(г)ло], которые его коштовали ко(п) се(м) гроше(и), ху(ст) белы(х) му(з)ки(х) и же(н)ски(х) немало, которые его коштова(ли) ко(п) чтыри; у Ивана взяль коня вороно(г)ло], которы(и) его коштова(л) ко(п) пя(т) гроше(и), я(р)мякъ лю(н)ски(и) че(р)воны(и), жупа(н) зелены(и) каразины(и), которые его коштова(ли), по(л)семы копы гроше(и), хусты белые му(з)кие и же(н)ские, 15 которые е(г)ло] коштова(ли) ко(п) три гроше(и); у Федора взяль), де(и), // коня сиво(г)ло], а друго(г)ло] вороно(г)ло], которые его коштовали ко(п) два(д)ца(т) ше(ст) гроше(и) лито(в)ски(х), я(р)мякъ и жупа(н) сукна лю(н)ского, которые его коштовали ко(п) се(м) гроше(и), кожухо(в) два, которые его коштовали ко(п) две и гроше(и) два(д)ца(т) ше(ст), ло(ж)нико(в) дна, которые его коштовали гроше(и) ѡсмыдеся(т), хусты белые му(з)ские и же(н)ские, которые его ко(ш)товали ко(п) три гроше(и) литовски(х).

Которую то вышь помененую мае(т)но(ст) мою, яко и прияте(л)скую, такъ те(ж) и меща(н) его м(л). пна мое(г)ло] места Че(р)леное, побивши, порани(в)ши и мае(т)но(ст) и(х) побравши и дво(р) мо(и) вла(с)ны(и) спаливши, и то все и(з) челя(д)ю моею домовою дво(р)ною до мае(т)ности своее села Крыло(в)ки ѡ(т)провадил) и на пожито(к) сво(и) ѡбе(р)нулъ.

Которое (ж) я тое ѡповеда(н)е пна Яна Сико(р)ского, приня(в)ши, до кни(г) записати каза(л), што е(ст) записано.

8. Созна(н)е во(з)но(г) в то(и) же
справе з ты(м) же.

Року 1609, мца ге(н)вара], 2 дня.

Постанови(в)ши(с) ѡчевисто на вряде е(г)ло] к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)-ского передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)скимъ, по(д)старости(м) житоми(р)-скимъ, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)ло] шляхе(т)ны(и) Микола(и) 15 зв. Ясе(н)ко(в)ски(и) ку записа(н)ю // ку записа(н)ю до кни(г), со(з)навши, ѡно(г)ло] со(з)на(н)я свое(г)ло] на писме по(д) печат)ю и с по(д)писо(м) руки своее в тые слова пода(л):

Я, Микола(и) Ясе(н)ковски(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Киевско(г)ло] и Брасла(в)ского, со(з)нава(м) на то(м) квите мое(м) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку гдрьского Житоми(р)ского,

и(ж), будучи мне з уряду з уряду [!] приданы(м) на спра(в)у и потребу пна Сико(р)ского в року, тепе(р) идучомъ, тисеча ше(ст)сотъ ѡсмо(м) мца декабра три(д)ца(т) пе(р)вого дня в мае(т)ности е(г)ло] м(л). пна Ѡстафияна Тишкевича, по(д)ска(р)бего надво(р)ного великого князя литовского, в месте Че(р)-

лено(е), та(м) же за указова(н)е(м) и ѿ(б)воже(н)е(м) пна Яна Сико(р)ского, и маючи я при собе сторону шля(х)ту, люде(и) добры(х) пна Яна Котаро(в)-ского а пна Адама Дубро(в)ского, виде(л) есми в его само(г)ло рану стреленую в боку лево(м), а другую тятую на руце лево(и) на запя(ст)ю, та(к)же слу(г) Ма(т)яша Костре(л)ни(ц)кого а Стефана Я(р)маковско(г)ло раны рубаные, та(к)же те(ж) и у по(д)даны(х) его м(л). пна по(д)ска(р)бега, меща(н) че(р)леневски(х), побите, помо(р)дова(н)е и дому е(г)ло спалене.

И при которо(м) нае(з)де кгва(л)товно(м) па(н) Я(н) Сико(р)ски(и) мени(л) быти шко(д) немало, починены(х) ѿ(т) пна Семена Лу(д)виского слуг, помо(ч)нико(в) и по(д)даны(х) его в року тепе(р) идучо(м), тисеча ше(ст)со(т) ѿсмо(м), 16 мца декабра, три(д)цато(г)ло дня побраны(х), то е(ст) сребра, злота, пнзе(и), готовы(х), ша(т), коне(и) // стада, бы(д)ла, ѿ чо(м) все(м) шире(и) и достато(ч)не(и) на протестацье(и) его на уряде е(г)ло кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)-ско(г)ло доложено и ѿписано е(ст).

А та(к) я, во(з)ны(и) енера(л), што (м) виде(л) и слыша(л), то все до кни(г) по(д)печа(т)ю моею и с по(д)писо(м) руки мое(и) вла(с)ное ѿ(т)даю.

Писан в Житомиру.

Которое то со(з)на(н)е во(з)но(г)ло и то(т) квит его до кни(г) за(м)ку гдръско(г)ло Житоми(р)ского приня(то) и вписано е(ст).

9. Поло(ж)е(н)е по(з)ву по пна Андрея Сурина
ѿ неѿ(т)да(н)е побору во ска(р)бу.

Року 1609, мц гевара, 3 дня [!]

Постанови(в)ши(с) ѿчевисто на уряде е(г)ло к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)-ского передо (м)ною, Федоро(м) Шуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)-скимъ, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)ло шляхе(т)ны(и) Григоре(и) Не(в)мири(ц)ки(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) в тые слова,

и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча ше(ст)сотъ девято(г)ло мца гевара тре(т)е(г)ло дня положило(м) припозо(в) головны(и) трибуна(л)ски(и) коро(н)ны(и) по урожно(г)ло пна А(н)дрея Сури(на), побо(р)цу воево(д)ства Киевско(г)ло, ѿ(т) и(н)стикгатора его кро. м(л). и Речи Посполитое з ѿ(т)несе(н)я ска(р)бу его кро. м(л). в мае(т)ности его селе Черепине, в ворота двора тамошне(г)ло во(т)кнувши, по(д)даны(м) тамошни(м) ѿвола(л), а то ку вывола(н)ю з землѣ и па(н)ствѣ // и па(н)ствѣ коро(н)ны(х), а то, и(ж) пнзи(и) побору на ро(к) тисе(ча) ше(ст)сотъ шосты(и) и сѣмы(и) в Ва(р)шаве ухвалено(г)ло, то е(ст) пе(в)-ное су(м)мы пнзе(и), через бу(р)мистра и ра(и)це киевские выбраное и на ратушу мяное [!] и ѿ(т) то(г)ло та(м) чере(з) не(г)ло взятое а до ска(р)бу неѿ(т)даное и при собе затриманое, также те(х) пнзе(и) ланово(г)ло и чопово(г)ло ты(х) же дво(х) лѣ(т), в воево(д)стве Киевско(м) выбраны(х) и до ска(р)бу неѿ(т)даны(х), яко шире(и) в то(м) по(з)ве ре(ч) вся по доста(т)ку е(ст) ѿписана. Во(д)-лу(г) которо(г)ло по(з)ву ро(к) ста(н)ю сторонѣ по(з)вано(и) пере(д) судо(м)

головны(м) трибуна(л)ски(м) в Петрукове суд ѡ(т) почато(г)[о] ѡ(т) положе(н)я то(г)[о] по(з)ву за неде(л) двѣ зложило(м) и то ку записа(н)ю до кни(г) кгр(д)-ски(х) житоми(р)ски(х) подаю(чи).

Писан в Житомиру.

Которое то ѡповеда(н)е або со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] поменено(г)[о] Григо(р)я Невмири(ц)кого до кни(г) принято и записано е(ст).

10. *Сѡповеда(н)е п. Мо(д)ри(н)ского
на к. Ружи(н)ско(е)[о].*

Року 1609, мѣца гѣ(н)ва(р)а, 3 дня.

Писа(л) и присыла(л) до вряду его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] до мене, Федора Щуровского, по(д)старосте(г)[о] житоми(р)ского, урожоны(и) его м(л). па(н) Стефа(н) Модри(н)ски(и), ѡповедаючи и солените(р) ѡсве(д)-
17 чаючи на е(г)[о] м(л). кнзя // Романа Нариму(л)товича Ружи(н)ско(г)[о] и на ма(л)жо(н)ку е(г)[о] м(л). пнью Зофию з Кара(б)чева кнгну Ружи(н)скую ѡ то(м), и(ж), де(и), и(х) м(л). ѡбоеспо(л)не позычивши певное су(м)мы пнзе(и), то е(ст) ше(ст)на(д)цати со(т) злоты(х) по(л)ски(х), у преречоно(г)[о] пна Модри(н)ского и ма(л)жо(н)ки его пнее Гале(ны) Тиша(н)ки Быко(в)ского, в которо(и) су(м)ме пнзе(и) в то(и) де(р)жа(н)е и споко(и)ное ужива(н)е заста(в)-ны(м) ѡбычае(м) и роко(м) пе(в)ны(м) пра(в)не подали и по(с)тупи(ли) мае(т)-но(ст) свою село Ве(р)ховню в воево(д)стве Киевско(м) а в воло(с)ти Паволо(ц)ко(и) лежачое, которое, де(и), мае(т)ности, будучи ѡни в де(р)жа(н)ю и споко(и)ном ужива(н)ю, пото(м) тую (ж) мае(т)ност и село Ве(р)ховню его м(л). кнзю Ружинскому и ма(л)жо(н)це его м(л). роко(м) пе(в)ны(м) зо всѣми пожи(т)-ками аре(н)довали были а(ж) до року, которая аре(н)да кгда, де(и), експирова-вала.

Теды преречоны(и) па(н) Модри(н)ски(и) з ма(л)жо(н)кою своею по ѡно(и) експирацые(и), яко вла(ст)но(ст) де(р)жавы своее мае(т)ности тоее до моцы и владзы своее хотечи во(д)лу(г) права запи(с)у свое(г)[о] ѡ(т) и(х) м(л). и(м) служачо(г)[о] и те(ж) во(д)лугъ посесие(и) своее, то е(ст) року прошло(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) ѡсмо(г)[о], мѣца декабра, три(д)ца(т) пе(р)вого дня, взяти и уживати, нижли е(г)[о] м(л). кнзь Ружи(н)ски(и) из ма(л)жо(н)кою своею
17 зв. року, мѣца и дня вышѣ поменены(х) // поменены(х), добрѣ се на то способивши, ѡное мае(т)но(ст) по експирацые(и) аре(н)ды до рукъ и до моцы владзы па(н)у Модри(н)скому и ма(л)жо(н)це его м(л). во(д)лугъ права и(х) м(л). не подали и ѡвше(м) пропо(м)невши доброво(л)но(г)[о] запи(с)у своего и вси(х) варунковъ и ѡбовя(з)ко(в), в не(м) ѡписаны(х), ѡную мае(т)но(ст) село Ве(р)ховню з моцы владзы з лю(д)ми по(д)даными и зо всѣми пожи(т)ками тое мае(т)ности ѡ(т) пна Мо(д)ри(н)ского и ма(л)жо(н)ки его м(л). чере(з) служебника свое(г)[о] Ивана Ми(н)ковско(г)[о] и чере(з) и(н)ши(х) слу(г), боя(р) и по(д)даны(х) сво-и(х), и(м) лепѣ(и) ведомы(х) и знаемы(х), мо(ц)но кгва(л)то(м) и бе(з)правне

ω(т)няли и (з) споко(и)но(г)[о] де(р)жа(н)я и ужива(н)я и(х) выбили и на себе тую мае(т)но(ст) ωсегнули.

За которы(м) к(г)ва(л)товны(м) бе(з)правны(м) ω(т)ня(т)емъ и выби(т)емъ преречоны(и) па(н) Модри(н)ски(и) из ма(л)жо(н)кою своєю менили бы(т) собе шкоды на две тисечи золоты(х) по(л)ски(х), ω што все са(м) ω(т) себе, писане(м) ма(л)жо(н)ки своеε ωсве(д)чивши(с), проси(л), абы тоε ωповеда(н)ε до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку г(д)р̃ско(г)[о] Житоми(р)ского принято и записа(но) было, што ε(ст) принято и записано.

11. Розделокъ добръ п̃нвъ Проску(р) межи собою.

Року 1609, м̃ца ге(н)вар[а], 9 дня.

18

На в(р)яде его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною // Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старости(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ωбли(ч)не, во(з)ны(и) е(н)ера(л) воево(д)ства Киевско(г)[о] шляхе(т)ны(и) Петр̃ Коте(л)ни(ц)ки(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и то(г)[о] со(з)на(н)я свое(г)[о] на писме по(д)печа(т)ю и с по(д)писо(м) руки своеε в тые слова пода(л):

Я, Петр̃ Коте(л)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) е(н)ера(л) зе(м)ски(и), со(з)наваю на се(м) квите мое(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку его кро. м(л). Житоми(р)ского,

и(ж) року т̃епе(р) идучо(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) девято(г)[о] м̃ца ге(н)вара второ(г)[о] дня, маючи при себе сторону, шля(х)ту люде(и) добры(х), п̃на Яна Ѡкгоно(в)ского а п̃на Матиса Залеско(г)[о], бы(л)ε на справе и потребе и(х) м(л). п̃нвъ Миха(и)ли и сыно(в)цовъ ε(г)[о] м(л). п̃нвъ Федора, Миколая и Ю(р)я Сущи(н)ски(х) Проскуровъ в мае(т)ности и(х) м(л). Ко(р)нинε и в Бе(л)ка(х).

Та(м) же передо (м)ною, во(з)ны(м), и(х) м(л). п̃нве Проскуровε в ты(х) маεтността(х) свои(х) Ко(р)нинε и в Бе(л)ка(х), ωбычае(м) прияте(л)ски(м) де(л) доча(с)ны(и) учини(в)ши, и до ужива(н)я споко(и)ного ωда(л) другому, ро(з)деливши три части тоε мае(т)ности своеε ко(р)ниньское и бело(ц)кое напо(л). Слуги и по(д)даныε, та(м) мешкаючиε, во(д)лу(г) листовъ свои(х) межи себе розebra(ли) и до ужива(н)я споко(и)но(г)[о] ωди(н) другому ωдали, не вкладаючи в то (и) к(г)ру(н)товъ // к(г)ру(н)товъ жа(д)ны(х) и ω(в)ше(м). Которы(и) са(м) а(л)бо по(д)даны(и) которо(г)[о] ко(л)век(к) зо и(х) м(л). к(г)ру(н)ту, яко(г)[о] споко(и)не ужива(л), то(т) и т̃епе(р) а(ж) до делу ве(ч)но(г)[о] ε(г)[о] споко(и)не де(р)жати и уживати мае(т), а ε(г)[о] м(л). ωди(н) другому жа(д)ное перешкоды чинити не маю(т) по(д) заруками в листе и(х) м(л). ωписаны(ми). А меновитε на ча(сть) ε(г)[о] м(л). п̃на Михалову зо(с)та(л)се млы(н), лѣжачи(и) по(д) за(м)ко(м) Ко(р)ни(н)ски(м), в которо(м) ко(л) две му(ч)ны(х), а третее ступное с фолушо(м) и з валило(м), та(к)же з ставо(м), до то(г)[о] млына належачи(м), и з ы(н)шими вс̃ми пожи(т)ками ку тому млыну належалεми, а з слу(г), в Ко(р)нинε мешкаючи(х), напе(р)ве(и) па(н) Ке(л)би(ц)ки(и), Шумо(в)ски(и) Я(н), куха(р) Маты(с), куха(р) Ѡна(ц)ко Жеребило,

18 зв.

Семе(н) Насонович, Жеребило Ива(н), Миколае(н)ко Ка(р)пъ, во(и)тъ ко(р)-ни(н)ски(и) бы(в)ши(и). А зс по(д)даны(х) ко(р)ни(н)ски(х) на(и)пе(р)ве(и) Лу(ч)-ка-деся(т)ни(к), Ива(н) Во(и)тови(ч), Симо(н) Попови(ч), Ва(с)ко Симоно(в), Харитониха-вдова, Ваку(м), Пашко Губаты(и), Ива(н), дя(к), Ива(н) Шматели(н)ка, Якубъ Ви(н)ни(к), деся(т)ни(к) Па(р)хо(м), Левко, Са(в)чи(н) сы(н), Ко(н)дра(т) Краве(ц), Кли(м) Чо(р)нущя, Паве(л) Сторо(д), Паве(л) Ве(н)к-грино(в), Петръ И(л)ичъ, Оме(л)я(н), попо(в) бра(т), Ива(н) Грипа, И(л)ко Еме(ц), деся(т)ни(к) Калюшко, Стары(и) А(в)ра(м) Семе(н)ович, Семе(н) Стучани(н), Ю(с)ко Небаби(ч), Ми(ш)ко Небаби(ч), Ма(р)ти(н) Краве(ц), Фе(д)р Олисѣви(ч), Степа(н) Гли(м)неви(ч), Якиме(ц) Лысы(и), Гри(ц)ко Яне(ц)ски(и), Е(р)ма(к)-деся(т)ни(к), Ку(ц) Курило, Стары Га(в)рило, Кривобоки(и) Ле(в)ко, Шве(ц) Адамѣ(ц), Луци(н) Я(н)ко, Ко(с)то(ч)ка Ки(р)я(ш), Ле(в)ко Ви(н)ни(к), Фе(д)р Чопы(л)ка, Жда(н), Ка(с)яно(в) шури(н), Жда(н) Иваниши(н), Олисе(и), Сидораши(н) своя(к), Иса(и) Шве(ц), Яро(ш) Семе(н)ович. А зс по(д)сусе(д)ко(в) ко(р)ни(н)ски(х): Сне(ж)ко Кузе(м)ка, Якиме(ц), Же(с)ко, Миха(л), Ста(с) Ля(х), Фе(д)р Бо(н)да(р)чи(н), Семе(н) Бо(н)да(р), Фе(д)р Ши(м)ко(в), зя(т) Ива(н) у Савки, Ма(р)я, Гри(ц)ко Шматели(н)ка, Ива(н) Попови(ч), Дуброва Ма(р)тинѣ(ц), Ва(с)ко Семено(в), Е(в)ту(х), Опанас, Са(в)ка. З слу(г) , в Бе(л)ка(х) мешкаючи(х): Григоре(и) Плетели(ц)ки(и), Гри(ц)ко, Чурино(в) бра(т), а зс по(д)даны(х) бело(ц)ки(х): деся(т)ни(к) Фе(р)нитихоре(н)ко, Хома Скры(п)ка, Ярмола Гу(н)ка, Ма(р)ко Ю(с)ко, Дубови(к) Мака(р), Петръ Улащинаши(н), Ку(з)ма Скри(п)ка, Грици(к) Ги(н)ко, деся(т)ни(к) Хома

19 Волоши(н), Иван Де(г)тя(р), Фе(д)ко // Руси(н), Ба(с)лу(в)ка А(н)дре(и), Ста(д)ни(к) Петръ, Де(г)тя(р) Бори(с), Науменя Ма(р)ти(н), Пшени(ч)ны(и) Куць, деся(т)ни(к) Ма(р)ти(н), Куцѣня Андре(и), Лысы(и) Кли(м)ко, А(н)дре(и) Про(н), Оме(л)ко, Фе(н), Я(ц)ко, Гриц, Проко(п), Я(р)мола Ба(с)лу(в)чяня, Ше(р)ба(н)-деся(т)ни(к), Дорошъ О(с)ко, Велики(и) Игна(т), Рома(н), Гри(н)ко, Лаза(р), Ко(р)ни(и) Проказа, Середа Паве(л). В дес(а)тку кожане(н)ково(м): Дя(д)ко-деся(т)ни(к), Кожа(н) Лы(с)ко, Саму(и)ло Ла(в)ри(ч), А(н)друшко Обы(и)де(и)ко, Лукашъ Коза(к), Ко(с)тю(к) Велики(и), Ми(с)ко Велики(и), Се(н)ко Ла(в)рико(в), Тро(ц), Лук(я)н Кривошоки(и), Фе(д)ко Полишко, Ма(р)ко(в) Киприк, Яско Кугуть.

А на ча(ст) сыно(в) е(г)ло м(л). пно(в) Фе(д)ора, Миколая и Ю(р)я Про(с)-куро(в) Суши(н)ски(х) зо(с)талося млыно(в) два. На то(и) же рече И(р)пени, ниже(и) ме(с)та Ко(р)ни(н)ско(г)ло лежачи(и) ѿди(н) во(и)тко(в)ски(и) на ѿ(с)та(н)цу паволо(ц)ко(м), в которо(м) ко(л) две, ѿ(д)но мучное, а другое ступ(н)ное з фольшами и з валилом, а други(и) нижши(и) ѿ(с)танишо(в)ски(и), в которо(м) та(к)же две коле, ѿ(д)но му(ч)ное, а другое ступное и(з) става(ми), до ты(х) млыно(в) належачими. А (з) слу(г), в ме(с)те Ко(р)нине мешкаючи(х), на(и)пе(р)ве(и) А(н)дре(и)ко, Насоно(в) зя(т), Де(м)ко Назарови(ч), Матя(ш) Паце(в)ски(и), Кузми(н)ски(и), Стани(с)ла(в) Маляховски(и), Пишчиха-вдова, Ра(д)ко Коро(с)тѣ(л). А (з)с по(д)даны(х) ко(р)ни(н)ски(х): А(н)дре(и) Капуа-деся(т)ни(к), Сте(ц)ко Вакоте(н)ко, Я(ц)ко Лихо(ц)ско(и), Хиле(ш) Волыне(ц), Ю(с)ко Волынец, Ю(с)ко Ви(н)ни(к), Мици(к) Ива(н), Коледа Ма(р)тин, Коле(с)ни(к) Ива(н), Ше(в)чи(к)-деся(т)ни(к), Нико(н) Проци(к), Олешко, Фе(д)ко, Литви(н) Бо(г)дане(ц), Фе(д)р, Са(в)чи(н) сы(н), Воробе(и) Паве(л), Де(г)тя(р) Моке(и), Де(г)тя(р) Я(ц)ко, Бо(н)да(р)-деся(т)ни(к), Ива(н) Полуля(х), Бо(г)-да(н) Коза(к), Ми(с)ко Волыне(ц), Гри(ц)ко, зя(т) Па(с)тухо(в), Гришко Па(с)-

тухови(ч), Га(в)рило, Ста(с) Конова(л), Ълисе(и) Кола(ч)ни(к), Ъ(в)де(и) Кова(л), Ши(м)ко - деся(т)ни(к), Кли(м) Когане(ц)ски(и), П(р)ыливски(и) Хале-ли(и), Литви(н) Сидо(р), Литви(н) Га(в)рило, Глухи(и) Малы(ш)ка, Калюшєня А(н)дре(и), Коща(н) бра(т) ⁶, Ереми(и) Конова(л), Воропа(и) Чере(д)ни(к), деся(т)-ни(к) Гри(ц)ко Чопы(л)ка, Петрѣ Ме(л)нико(в), Я(ц)ко Нога, Ко(с)тю(к) Витєня, Ива(н) Коче(р)га, Ва(с)ко Мєро(ч)ни(к), Ми(ц) Бере(з)ни(ц)ки(и), Данило Ве-лики(и), Ми(с)ко Кушне(р), Ва(с)ко, Ма(с)ко(в) бра(т), Ма(с)ко. А (з)с по(д)су-се(д)ко(в) ко(р)ни(н)ски(х): А(н)дре(и), Стани(с)ла(в), Е(в)хи(м), Мало(ш), Яки-ме(ц), Я(ц)ко Лукьянє(ц), // Иван Фо(р)тни(к). А то жиды, в Ко(р)нинє меш-каючиє: на(и)пе(р)ве(и) Е(и)зичка зѣ сыно(м) Са(х)но(м), Мошко, жи(д), Хата ⁷ Агроновская, Гата Дєвоччишина на Бе(л)ка(х), котормы е(г)ло м(л). па(н) Миха(и)ло Суща(н)ски(и) - Про(с)кура сыно(в)цо(в) свои(х) на(д) де(л) дарова(т) рачи(л).

А (з) слу(г), в Бе(л)ка(х) мешкаючи(х): И(л)я Го(р)ны(и), Гури(н) Ъ(в)-де(и), во(и)тѣ бело(ц)ки(и) бы(в)ши(и) Хилимо(н), а (з)с по(д)даны(х) бело(ц)-ки(х): деся(т)ни(к) Пра(д)ка, Ива(н) Де(г)тя(р), Ива(н) Кудинови(ч), Фе(д)ко Чо(р)ны(и), Я(р)мо(ш) Паве(л), Ко(р)жи(к) Тимо(н), Се(н)ко Велики(и), Ти-мо(ш) Тява, А(н)дре(и) Кошо(в)ни(к), деся(т)ни(к) Вели(ч)ко Ива(н), Мала-фе(и) Тимо(ш), писа(р) Лу(ц), Ва(с)ко, Кра(в)цо(в) бра(т), Кова(л) Я(ц)ко, Забияка Рома(н), Кодола А(н)дре(и), Ко(м)на(ц)ки(и) Се(н)ко, Гре(ш)чєня Гриц, Сухи(и) - деся(т)ни(к), Се(н)ко Трушеви(ч), Ко(н)дра(т) Куцєня, Дмитрѣ Наро(д)ны(и), Ничипо(р) Василєви(ч), Ъ(с)та(п), Паве(л) У(с), Гри(ц)ко Глядєня, Ма(ц)ко Ива(н), Федунє(н)ко а(л)бо По(в)торє(и)ко - деся(т)ни(к), По(д)дубны(и) Я(ц)ко, Лысы(и) Трохи(м), Куцєви(ч) И(г)на(т), Терєшко Ко-ле(с)ни(к), Мо(и)се(и), Федо(р) Куцо(в), По(в)ло ⁸ Дик один а Ва(с)ко Каба(к), Га(в)рило Кожанє(н)ко, Лихо(ц)ки(и) Ива(н), Калюшєня Ко(с)тю(к), Кожанє(н)ко Я(ц)ко, Слепы(и) Пили(п), Дуд(к)а Ве(л)бо(и)ко, Се(н)ко Литви(н), А(н)то(н) Крыштофѣ. А (з)с по(д)сусе(д)ко(в) бело(ц)ки(х): Га(в)рилиха, Ше-велиха, зя(т) Петра Де(г)тяра, други(и) та(м) же Ва(с)ко, Я(ц)ко(в) шури(н), Дєво(ч)чиха, Ка(л)ко Ко(с)тю(к), А(н)дре(и) Глушко, Ивани(ха), Ма(р)ти(н).

Та(м) же передо (м)ною, во(з)ны(м), выше(и) меновано(м), и(х) м(л). пнове Про(с)куровє ча(ст) четве(р)тую в ты(х) має(т)ностя(х) свои(х) и(х) м(л). пно(м) А(н)дрєєви и Кирилови Ко(р)ни(ц)ки(м), котора я и(м) право(м) посаговы(м) по ма(т)цє и(х) м(л). пнє(и) Ма(р)є Про(с)кура(н)цє належи(т), выделили и до (с)поко(и)но(г)о] ужива(н)я и(х) мл(с)тя(м) во(д)лу(г) права и(х) м(л). нале-жачо(г)о], яко на(и)пе(р)ве(и) и(х) м(л). неро(з)дє(л)ную дє(р)жали до(ч)ку пна и(х) з тоє має(т)но(с)ти подали, то є(ст) на(и)пе(р)ве(и) млы(н) Семєно(в)-чи(и), на рєцє И(р)пени выше(и) мє(с)та Ко(р)ни(н)ско(г)о] лежачи(и), в ко-торо(м) коло ѿ(д)но му(ч)ное, а другое сту(п)ное из ставо(м) з спу(ст)ны(м), ку тому млыну належачи(м), и зо (в)сими и(н)шими пожи(т)ками, также з слу(г) и по(д)даны(х) ко(р)ни(н)ски(х) и бело(ц)ки(х) ча(ст) четве(р)тую, которы(х) имена // тыє су(т): на(и)пе(р)ве(и) в Ко(р)нинє бояре: И(г)на(т) Ганє(з)ски(и) и ляхи: Ива(н) Изє(н)ко, Григоре(и) Лабу(н)ски(и), Ра(д)ко Жєребило, Якубѣ

⁶ Треба Кощин брат.

⁷ Очевидно, Гата (ім'я від Агата).

⁸ Очевидно, Павло.

Моше(н)ски(и), а (з)с по(д)даны(х) ко(р)ни(н)ски(х): Ждане(ц)-деся(т)ни(к), Гри(ц)ко Мукозоб, Ива(н) Ле(н)ценя, Ку(з)ма Заруча(и)ны(и), Я(ц)ко Скрипка, Га(в)рило Мукозоб, Паве(л) При(и)ма, Ло(г)ви(н) Пили(п), Во(л)ыне(ц) Пи(л)ко, Ърешко - деся(т)ни(к), Ма(р)ти(н) Скрипка, Петръ Жеребило, Бо(л)жи(ч), Ста(д)ни(к), Ма(х)но Кожушко, Ъни(с)ко Пете(ц)ки(и), Фе(д)о(р) Шве(ц), Ле(в)-ко Чо(р)ны(и), Кузе(м)ка Малы(и), Ивашко Васюте(н)ко, деся(т)ни(к) И(л)юта, Ълисе(и) Кушне(р), Ми(с)ко Носаче(н)ко, Са(ч)ко Га(ц)ко, Во(л)ыне(ц) Деми(д), Дмитрєня, Я(ц)ко Пете(ц)ки(и), Ва(с)ко Баби(ч), Ъ(с)ко Шве(ц), Я(ц)ко Во(л)ыне(ц), Са(в)ка - деся(т)ни(к), Ива(н), Ълисеє(в) зя(т), Пилипъ; Стари(и), Ъ(с)та(п), сы(н) є(г)ло, Паве(л) Вяпа⁹, Я(н) Воро(т)ны(и), Се(м)е(н) Чо(р)тко.

А (з)с по(д)сусе(д)ко(в) в Ко(р)нинє: Ра(д)ко А(н)дре(и), ля(х) Ъме(л)я(н)... У(с), (с)торож, а а [!] з слу(г), в Бе(л)ка(х) мешкаючи(х): Петръ Нава(л)ны(и), Хаси(м) Стари(и), а (с)с по(д)даны(х) бело(ц)ки(х): Ха(р)ко - деся(т)ни(к), Ко(р)ни(и) Панющеня, Хитры(и) Ла(с)ко, Се(н)ко, Дмитрєня, Золотуга, Кула(ч)ок, Хомиха и Со(в)ко Васи(л), Ъ(с)мачка¹⁰ Пи(л)ко, Калите(н)ко - деся(т)ни(к), Ива(н) Пу(л)мени(н), Ереми(и) Глухи(и), Гри(ц)ко Погре(б)ны(и), Ше(и)на Ва(с)ко, По(д)ли(ж)ны(и) Вакула, Ивашко Петръ, Кошка Куриле(н)ко, Курило Соболе(н)ко, деся(т)ни(к) Ва(с)ко, Соболе(н)ко А(н)то(н), Дмитръ Поли(с)ки(и), Лу(к)ян Калити(ч), Фе(д)о(р) Брушко, Ка(р)пъ Калити(ч), Я(ц)ко Панющеня, Степа(н) Ду(д)ка, Я(ц)ко Споди(н), Жеребе(и) Фе(д)о(р), Кони(к) Ми(с)ко, Лосе(н)ко. А (з)с по(д)сусе(д)ко(в) бело(ц)ки(х): Е(в)хи(м) За(и)ченя, Рома(н), Се(н)ко Руси(н), Марушка-вдова, Трушеви(ч), Нитихорєня А(н)дре(и), Куриленя Е(в)ту(х), Квашєня, Ъпанасиха. Которою то має(т)но(ст) свою ко(р)ни(н)-

скою и бело(ц)кую и(х) м(л). пнове Про(с)курове, сами межи собою, та(к)же и (с) паны Ко(р)ни(ц)кими, до часу ро(з)дели(в)ши и ка(ж)ды(и) до посесѣ(и) и (с)поко(и)но(г)ло] ужива(н)я свое(г)ло] обецає(м) прияте(л)ски(м) єму ча(ст) належачую взя(в)ши, мене просили, во(з)но(г)ло], выше(и) меновано(г)ло], абы и(х) м(л). ко(ж)до(г)ло], зосо(б)на в тые ча(с)ти с пови(н)но(с)ти вряду мое-

20 зв. (г)ло] // увеза(в) и до (с)поко(и)но(г)ло] ужива(н)я и(х) мл(с)тя(м) ка(ж)дому ча(ст) є(г)ло] належачую пода(в) и по(с)тупи(л), що я с пови(н)но(с)ти уряду мое(г)ло] учини(в)ши, ка(ж)до(г)ло] зь и(х) м(л). в ча(ст) и(х) увеза(в) и (с)луга(м) и по(д)даны(м) ко(р)ни(н)ски(м) и бело(ц)ки(м) ка(ж)дому, хто ся кому зо(с)та(л), ро(с)каза(л) є(с)ми, абы пано(в) свои(х) во(д)лу(г) ро(з)де(л)ку по(с)лушни были.

И на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) с печатю и (с) по(д)писо(м) руки моєє.

Писа(н) в Ко(р)нинє року тисєча шо(ст)со(т) девято(г)ло], м(с)ца ге(н)вара, второ(г)ло] дня.

Которое (ж) то ѡчеви(с)тоє со(з)на(н)є поменєно(г)ло] во(з)но(г)ло] до кни(г) принято и записано є(ст).

⁹ Остання літера в слові виправлена.

¹⁰ Літера ч виправлена із ш.

12. И(н)вє(н)тарѣ по(д)даны(х),
пущоны(х) пну Ує(з)дє(ц)ко(му) ω(т) п. Про(с)курѣ.¹¹

Року 1609, мѣца гє(н)ва(ра), 9 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(мъ)ку Житоми(р)ско(г)ло передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(мъ), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(мъ), по(с)танови(в)-шися ωчеви(с)то, его м(л)ст па(н) Грегоре(и) Гневошеви(ч) Ує(з)дє(ц)ки(и) по(к)лада(л) ли(ст)-квитацию свою по(д) печат(т)ю и (с) по(д)писо(мъ) руки своеє, та(к) тє(ж) по(д) печат(т)ми и (с) по(д)писа(ми) ру(к) людє(и) за(ц)ны(х).

В то(мъ) ли(с)тє мєнованы(х) его м(л)сти пну Миха(и)лу Сущи(н)скому Про(с)куре в рєчи способо(м), ниже(и) ωписано(мъ) даны(и), просєчи, абы при-ня(т) и до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку гдръско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло уписа(н) бы(л), которого (м) приня(в)ши и читано(г)ло перє(д) собою, до кни(г) слово в слово вписа(ти) каза(л), которы(и) та(к) сє в собє має(т):

Я, Григоре(и) Гневошеви(ч) Ує(з)дє(ц)ки(и), вы(з)наваю и чиню я(в)но си(м) мои(мъ) ли(с)томъ, доброво(л)ною квитациєю, ко(ж)дому, хто бы ω то(м) веда(т) хотє(л) тепє(р), а на пото(мъ) за(в)жды, и(ж), што бы(л) зо(с)та(л) винє(н) мни и ма(л)жо(н)цє моє(и) пнє(и) Доротє(и) Мроко(в)ско(г)ло его м(л)с(т) пнѣ Миха(и)ло Сущи(н)ски(и)-Проскура пє(в)ную су(му) пинєзє(и), тисєчу ко(п) грошє(и) ли(то)в[ских] на ли(ст) // на ли(ст)-запи(с) сво(и), которо(м) бы(л) тую су(му) выше(и) мєнованую вне(с) на третью ча(с)т має(т)но(с)ти своеє дєдє(ч)ноє ко(р)ни(н)ское и бєло(ц)коє, в воево(д)ствє Кие(в)ско(м) лєжачоє, которая на его м(т). ро(в)ны(м) дєло(мъ) ω(т) брата его м(л)сти пна Григо(р)я Сущи(н)ско(г)ло-Про(с)куры припа(с)ти мєла, яко ω тω(мъ) все(мъ) то(т) ли(ст)-запи(с) его м(л)стямъ наданы(и), ширє(и) в собє ωбъмо(в)ляє(т), во(д)лу(г) кото-ро(г)ло запису своє(г)ло, и(ж) его м(л)ст пнѣ Сущи(н)ски(и) с пє(в)ны(х) при-чи(н) на(м) тоє суму пинєзє(и) на ча(с), в нє(м) на(з)начоны(и), нє ω(т)да(л) и доб(р), и(мъ) ωфєрованы(х) нє у(с)тупи(л), ω (ш)то смы проти(в)ко є(г)ло м(л)сти протє(с)таци и рєляции во(з)ны(х) на (в)ряда(х) ро(з)ны(х) та(к) в воево(д)ствє Кие(в)ско(мъ), яко и в воево(д)ствѣ Во(л)ны(н)ско(мъ) учини(в)ши, и до уряду к(р)о(д)ско(г)ло Лу(ц)ко(г)ло в року про(ш)ло(мъ) тисєча шє(ст)со(т) ω(с)мо(мъ) на ро(ч)ки к(р)о(д)ские лу(ц)киє, м(с)ца ма(р)ца, трына(д)цато(г)ло дня припадаючє, и сужоныє за по(з)вами, и(ж) та(мъ) на его м(л)сти зы(с)кѣ ωдє(р)жали, яко ω то(м) все(мъ) то(т) дєкрє(т) к(р)о(д)ски(и) лу(ц)ки(и) и увє(с) по(с)тупо(к) в то(и) справє за(ш)лы(и) ширє(и) в соби ω(б)мо(в)ляє(т), которо-го(л) мы до да(л)ши(х) зятяго(в) и по(с)туп(к)у пра(в)но(г)ло во(д)лу(г) со-з(н)а(н)я и вынала(з)ку и(х) м(л)сти пно(в) приятєло(в) нши(х) нє припу(с)каю-чи, межи собою смы (с) згоди(ли) ω то таковы(мъ) способо(мъ), и(ж) мы всима зы(с)ками на его м(л)сти чєрє(з) на(с) ωтриманы(ми) его м(л)т. дарова(ли), а его м(л)ст на(м) в само(и) сумє во(д)лу(г) ли(сту)-запису своє(г)ло уи(с)ти(л)

¹¹ Справи за № 12 і 13 об'єднані в одну під № 12.

и тую суму пинезе(и), тисечу ко(п) гр(ш). ли(т)[овских] всю спо(л)на о(д)да(л) и заплатилъ; за которымъ у(и)ще(н)емъ его м(л)ст мы его м(л)сти с тое сумы пинезе(и), тисечи ко(п) гр(ш). ли(т)[овских], и зо (в)се(г)[о] проце(с)у пра(в)-но(г)[о], квитуе(мы) и во(л)ны(мъ) чине(мы) и то(т) уве(с) проце(с) правны(и) чере(з) на(с) за тую су(му) пнзе(и), на е(г)[о] м(л)сти о(д)е(р)жаны(и), касуемо, уморае(мо) и вневеч(ч) о(б)орочае(мо) та(к), и(ж) вже жа(д)ное мощы мз(ти) не мае(мъ) и мо(чи) не буде(мъ) ве(ч)ны(ми) часы.

21 зв. А мы сами и пото(м)кове нши не мае(мо) его о(д)но(в)ля(ти) по(д) зарукою на его м(л)сти пна Суща(л)ско(г)[о] само(г)[о] и пото(м)ко(в) его м(л)сти тисечи ко(п) гр(ш). лито(в)[ских] и по(д) нагороже(н)емъ шко(д) на голое рече(н)е слова его м(л). а(л)бо пото(м)ко(м) его м(л)ти, о што по(з)ви [о](т)даемо, во(л)-но(ст) до ко(ж)до(г)[о] суду и права, а мы и потомъкове нши, не заживаю(чи) жа(д)ны(х) дияцы(и) // дияцы(и) и аппеляцы(и) у справе(д)ливо(с)ти заруку заплати(т) и шкоды на голое рече(н)е слова нагороди(т) пови(н)ни будемо, яко (ж) то(т) запи(с) о(ри)на(л)ны(и) на тую су(му), тисечи ко(п) гр(п)[о](ш)е(и) ли(т)[овских], та(к)же по(з)вы, декрети, протє(с)тации и реляции во(з)ны(х) и и(н)шие всь муниме(н)ти, о(п)ро(ч) о(д)но(г)[о] декре(ту), которо(г)[о] на се(с)ча(с) при (м)не, Уе(з)де(ц)ко(мъ), не мае(шь) [!] зара(з), его м(л)ти ве(р)ну(л)ъ е(с)ми. А хотя бы(с) другие у ко(г)[о] показа(ли), ку то(и) справе належачие, те(д)ы вже от се(г)[о] часу жа(д)ное ваги ме(ти) не маю(т) и мо(чи) не буду(т) ви(ч)ны(ми) часы.

Которую то квитацию мою тепере(ш)нюю я, Григоре(и) Уе(з)де(ц)ки(и), пере(д) вы(и)сте(мъ) дво(х) неде(л) в кгороде Житоми(р)ско(мъ) при(з)на(т) маю, а стороны ма(л)жо(н)ки моее, которое на се(с)ча(с) до со(з)на(н)я з Житомеру во(д)лу(г) и(н)те(р)цызы и для не(с)посо(б)но(г)[о] здоровья ее стави(ти) не мо(г)-ле(мъ), и она се не явила, те(д)ы мае(т) и пови(н)на буде(т) его м(л)ти пна Су-ща(л)ско(г)[о] таковою (ж) квитацияю, яко и я тепе(р), квитова(т) в за(м)ку его к(р). м(л). Лу(ц)ко(мъ) о(т) дня дисе(и)шо(г)[о] за недѣ(л) шѣ(ст) под зару-кою семисо(т) ко(п) гр(ш). ли(т)[овских], на которы(и) ча(с) и то(т) де(к)ре(т), которого (мъ) тепе(р) его м(л)сти пну Суща(л)скому не ве(р)нул, ве(р)ну(т) буде(м) пови(н)ни.

А по таковы(х) квитация(х) н[а]ши(х) мае(м) и пови(н)ни будемъ мы о(б)е-спо(л)не тые квитации перене(сти) до кни(г) голо(в)ны(х) трибуна(л)ски(х) любе(л)ски(х), к(д)ы се справы воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о], на(и)пе(р)ве(и) по дате сее квитация [!] ншое суди(ти) буде(т), не заживаю(чи) жа(д)ны(х) дия-ци(и) по(д) зарукою се(ми)со(т) ко(п) гр(ш). ли(т)[овских] и по(д) нагороже- (н)емъ шко(д) на голое рече(н)е слова его м(л). и што его м(л)ти во(л)но нас по- (з)ва(т) до ко(ж)до(г)[о] суду и права к(р)о(д)ско(г)[о] зе(м)ско(г)[о] а(л)бо три-буна(л)ско(г)[о], в которы(и) ко(л)ве(к) по(з)о(в) и в воево(д)ство роко(мъ), хотя и непра(в)ны(мъ), а мы не заживаю(чи) дияцы(и) и а(п)пеляцы(и) и жа(д)-ны(х) усправе(д)ливи(ти)се мае(м) и буде(м) пови(н)ни по(д) тыми (ж) овѣ(ми) 22 зарука(ми) и о(б)овяз(ка)ми // о(б)овяз(ка)ми, в се(мъ) ли(с)те нше(м) о(п)исаными.

И на то (м) да(л) се(и) мо(и) ли(ст), доброво(л)ную квитацию, с печат(т)ю
и (с) по(д)писо(мъ) руки мое(и).

И при то(м) были и того буду(чи) добре ведо(ми) за у(ст)ною и ѡчеви(с)тою
про(з)бою моею печат(и) сво(и) приложи(т) и руки по(д)писа(т) рачи(ли).

А то писа(т) уме(л) [!] и(х) м(л). п̃нове приятели мои: и(х) м(л). п̃нь Фило(н)
Коте(л)ни(ц)ки(и), п̃нь Пётр Лобо(с) а п̃нь А(н)дре(и) Ко(р)ни(ц)ки(и).

Писа(н) в Ко(р)нине року тисеча ше(ст)со(т) девято(г) [о], м(с)ца я(н)вара,
третє(г) [о] дня.

У тоє квитации печатє(и) прети(с)нєны(х) чотыри а по(д)пи(с) рукъ в тые
слова:

Григоре(и) Гневошеви(ч) Ує(з)де(ц)ки(и) вла(с)ною рукою, Фило(н) Коте(л)-
ни(ц)ки(и)и, вла(с)ная рука, А(н)дре(и) Ко(р)ни(ц)ки(и), вла(с)ная рука.

Которое то ѡчеви(с)тое со(з)на(н)є п̃на Григо(р)я Гневошеви(ча) Ує(з)де-
(ц)ко(г) [о], та(к)же и то(т) ли(ст)-квитация его м(л). слово в слово до кни(г)
врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] принято и записано є(ст).

14. *Ѡповєда(н)є п̃на Лакгє(в)ни(ц)ко(є) [о]
на п̃на Сє(р)хове(ц)ко(є) [о].*

Року 1609, м̃ца гє(н) [вара], 10 дня.

Писа(л) и присыла(л) на вря(д) его к(р). м(л). замо(к) Житоми(р)ски(и)
до мене, Федора Щуро(в)ско(г) [о], по(д)старо(с)тє(го) житоми(р)ско(г) [о], п̃нь
Ба(л)це(р) Лакгє(в)ни(ц)ки(и), жалуючи и ѡповєдаю(чи) на п̃на Яна Сє(р)хо-
ве(ц)ко(г) [о],

и(ж) ѡнъ с по(л)ною радюю и ѡ(д)ны(мъ) порозуме(н)ємъ ма(л)жо(н)ки
своеє п̃нєє Федоры Е(с)лико(в)ско(г) [о], не пере(с)таваю(чи) пе(р)шо(г) [о] взя-
(т)я своего, и(ж) ми пе(р)вє(и) сєго на до(мъ) мо(и) старо(с)ѣлє(ц)ки(и) нає(з)дъ,
кгва(лт) чини(л) дня вчора(и)шо(г) [о] м(с)ца гє(н)вара девято(г) [о] дня року
тисеча ше(ст)со(т) девято(г) [о], кгда еха(л) слуга и приетє(л) мо(и) Супру(н)
Да(ш)кєви(ч) до села п̃на Григо(р)я Кє(в)лича до Старосѣлє(ц) ѡ потреба(х)
22 зв. свои(х) ми(мо) до(мъ) п̃на Сє(р)хове(ц)ко(г) [о] // ве(ц)ко(г) [о] го(с)ти(н)це(мъ)
звы(к)лы(мъ).

Которо(г) [о] Супруна наѡбачи(в)ши, завола(в)ши на слуги и по(д)данные
свои, п̃нь Сє(р)хове(ц)ки(и) кгва(л)ту са(м) ѡсобю своею с ты(ми) слуга(ми)
и по(д)даны(ми) свои(ми), погона(в)ши его в селе п̃на Григо(р)я Кє(в)лича в
Старосѣ(л)ца(х), не допу(с)ти(л) его до до(му) п̃на Кє(в)личова упа(ст), которы(и)
до до(му) мє(л)никова упа(л).

Та(м) же п̃нь Сє(р)хове(ц)ки(и), мо(ц)но кгва(л)томъ добы(в)ши его с то(г) [о]
до(му) мє(л)никова, яко го(с)поды є(г) [о], то(г) [о] Супруна Да(ш)кєвича ѡкру-
(т)не зби(л) и порани(л), то(л)ко лє(д)ве живо(г) [о] на коне(и) всади(в)ши,

до до(му) свое(г) [о] приве(з)ши, до ла(н)цуга у везе(н)е посади(л) и тепе(р) у везе(н)и седи(в), с которы(х) ра(н) не ви(м), е(с)ли жи(в) буде(т).

Того (ж) дня, даты выше(и) менованое, м(с)ца ге(н)вара девято(г) [о] дня року ше(ст)со(т) девято(г) [о], хотячи (с) ω то(м) довѣда(т), што (с) на ты(м) Супруно(м), служебнико(м) мои(мъ), в Старосѣ(л)ца(х), в то(г) [о] ме(л)ника до(му), на(д) ни(м) дѣяло, ехале(мъ) до (С)тароселе(ц), до села пна Ке(в)личова.

То(т) же пнѣ Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и) са(м) ωсобою своею, [з] (м)ноги(ми) слуга(ми) и по(д)даными свои(ми), за(с)тупи(в)ши доброво(л)ную дорогу, поча(л) за (м)ною гона(т), на мене с пу(л)гако(в) стреля(т), мало мене само(г) [о] с пу(л)гаку не [по(с)трели(л)]. При (м)нѣ служе(б)ника мое(г) [о] Тимоша Да(ш)кевича с по(л)гаку у но(г)у левую выше(и) колѣна навывле(т) про(с)трели(л) и шко(д)ливе рани(л), которы(и) та(к)же не вѣдаю, чи жи(в) буде(т). Ко(н)е(и) и(з) се(д)ла(ми) взя(л), та(к)же с то(г) [о] Тимоша сукню злупи(л) и по(с) з мѣ(ш)кѣ(мъ) [!] и (з) ножа(ми) зня(ли) и зо(р)вали, в мѣ(ш)ку чи(р)воны(х) золоты(х) было пя(т), кони — ше(р)стю ωде(н) ка(ш)тановаты(и) лысы(и), за которо(г) [о] дано золоты(х) по(л)ски(х) ω(с)мѣдеса(т), друго(г) [о] коня взя(л) тисаво(г) [о] ше(р)стю, за которо(г) [о] дано ко(п) два(д)ца(т) лито(в)ски(х), трети(и) ко(н) вороны(и), за которо(г) [о] дано ко(п) десе(т) г(р)ш. лито(в)ски(х).

23 Тое все пн Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и) з слуга(ми) и по(д)даными свои(ми) побра(л), полупи(л) и в до(м) сво(и) // и (в) дом сво(и) то уве(л) и (в)не(с), и на пожито(к) сво(и) ωбе(р)нул.

И проси(л) ω прида(н)е во(з)но(г) [о] на ω(г)леда(н)е ωно(г) [о] кква(л)ту и ра(н). Я м его м(л)ти з уряду прида(л) енерала во(е)во(д)ства Кие(в)ско(г) [о] А(н)дрѣя Бара(н)чо(в)ско(г) [о], которы(и) та(м) бы(в)ши и то(г) [о] кква(л)ту и ра(н) ω(г)леда(в)ши, ста(в)ши на (в)ряде, ωчеви(с)то со(з)на(л) и то(г) [о] со(з)на(н)я свое(г) [о] кви(т) по(д) печа(т)ю своею писаны(и) ты(ми) словы пода(л).

Которое то ωповеда(н)е пна Лакге(в)ни(ц)ко(г) [о] до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ского е(ст) записано.

15. *Ωповеда(н)е пна Се(р)хове(ц)ко(г) [о]
на пна Лакге(в)ни(ц)ко(г) [о].*

Року 1609, м(с)ца ген[вара], 10 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] передо (м)ною, Фе(д)оро(м) Щуро(в)ски(мъ), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(мъ), ста(в)ши ωчевисто, пнѣ Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и) ω(б)тя(ж)ливѣ жалова(л) и проте(с)това(л) на пна Ба(л)цера Лакге(в)ни(ц)ко(г) [о], которы(и), запо(м)не(в)ши бѣга и срок(г)ости пра(в)ное, а (в)зя(в)ши пере(д) себе злы(и) а непри(с)то(и)ны(и) умы(сл) проти(в)ко мне, хоте(чи) мя здоро(в)я по(з)бави(т), непоф(д)нокро(т) заса(д)ки по дорогах(и) и при це(р)кви в Старосѣ(л)ца(х) чини(л),

и(ж) мя пнѣ бѣгъ ω(т) таковы(х) потае(м)ны(х) его засадо(к) ωборони(ти)

рачи(л), теды то(т) Ба(л)це(р) Лакге(в)ни(ц)ки(и), догожаю(чи) непри(с)то(и)но(му) и зло(му) умы(с)лови свое(му), року тепере(ш)не(г)ло тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло м(с)ца ге(н)вара девято(г)ло дня, в пя(т)ницу, запо(м)не(в)ши срокго(с)ти пра(в)ное, са(м) ѿсобою своею з слугами и помо(ч)ника(ми) свои(ми), на то способных чловека ки(л)ка на (и)ме, которы(х) о(н) са(мъ) знае(т) и лепе(и) ведае(т), з стре(л)бою, во(и)не належаюу, збро(и)но, копе(и)но наеха(в)ши кгва(л)то(в)не на до(мъ) шляхе(ц)ки(и) в селе Старосе(л)ца(х) покое(мъ) права по(с)полито(г)ло ѿ(б)варованы(х), учини(в)ши ѿ(к)ри(к), ѿбычае(м) пога(н)ски(мъ) стьрелял и кгва(л)то(в)не в до(м) мо(и) добыва(л)се и шту(р)моваль мене само(г)ло и ма(л)жо(н)ки моее яко люде(и) споко(и)ны(х) добыва(л).

23 зв.

А по то(мъ) // а по то(мъ) того (ж) дня, девято(г)ло ге(н)вара, зара(з) ѿ(т)ве(р)ну(в)шись ѿ(т) до(му) мое(г)ло с ты(ми) слуга(ми) и помо(ч)ники свои(ми), знаеха(в)ши на млы(н) мо(и) новы(и) в Старосе(л)ца(х), то(т) млы(н) мо(и) ѿбычае(мъ) тата(р)ски(мъ) с о(г)не(м) запали(л), збоже вшелякое, у млыне будучое, и, скрыню ѿ(д)би(в)ши, замо(к) вниве(ч) ѿбе(р)нулъ и начи(н)е млыное до себе побра(л), ме(л)ника у воду топи(л), сыно(ч)ка мало(г)ло ме(л)ника мое(г)ло рука(ми) свои(ми) рострупа(л), не ве(м), е(с)ли живо буде(т).

Того (ж) дня, выше меновано(г)ло, в пя(т)ницу, то(т) Ба(л)це(р) Ла(к)ге(в)ни(ц)ки(и), запали(в)ши то(т) млы(н) мо(и) а едучи ѿ(т) то(г)ло млина мое(г)ло, за(с) по(в)торе чиня(чи) досы(т) зло(му) умы(с)лови свое(му), кгва(л)то(в)не на до(м) мо(и) наеха(в)ши, ѿ(к)ри(к) учини(в)ши, стреля(л), шту(р)мова(л), мене само(г)ло добыва(л).

Та(ко)ж при то(м) кгва(л)то(в)но(м) наеха(н)ю на до(м) мо(и) челя(д) мою дво(р)ную, которые ѿ(т) таково(г)ло кгва(л)ту мне борони(ли), в до(му) мое(м) тре(х) постреля(л) и рани(л), которые и са(м) не ве(м), е(с)ли живы буду(т), зачи(м) до(м) мо(и) шляхе(ц)ки(и) ѿ(к)рвави(в)ши, поко(и) права по(с)полито(г)ло взруши(л).

И проси(л) пнъ Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и) ѿ(б)прида(н)е во(з)но(г)ло на ѿ(г)леда(н)е то(г)ло кгва(л)то(в)но(г)ло нае(з)ду на домъ и млына запале(н)я, яко по(с)треля(н)я, помо(р)дова(н)я слу(г) и челяди его дво(р)ное.

Яко (ж) я, Федо(р) Шуро(в)ски(и), по(д)старо(с)ти(и) житоми(р)ски(и), прида(л) во(з)но(г)ло во(е)во(д)ства Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)но(г)ло Юря Ивано(в)ско(г)ло, которы(и), та(м) бы(в)ши и поѿ(г)леда(в)ши, прише(д)ши пере(д) мене, вря(д), в тые слова со(з)на(л),

и(ж) року тепе(р) идучо(г)ло тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло м(с)ца ге(н)вара десятого дня бы(л) е(с)ми на (с)праве и потребе его м(л)ти пна Яна Се(р)хове(ц)ко(г)ло в до(му) его в селе Старосе(л)ца(х).

Та(м) же за ѿказа(н)емъ и ѿ(б)воже(н)емъ само(г)ло пна Яна Се(р)хове(ц)ко(г)ло виде(л) е(с)ми зна(ки) кгва(л)ту: у дворе у ворота(х) три зна(ки) с по(л)гаку по(с)трелены(х), до то(г)ло виде(л) е(с)ми у по(д)дано(г)ло его Я(ш)ка Со(с)че(н)ка рану с тылу у плече правое з ру(ш)ницы по(с)трелено навые(т), у Федора При(и)мы виде(л) е(с)ми рану в голове стылу з луку по(с)треленую, а в А(в)рама Швябовича виде(л) е(с)ми рану стылу в шию тятую.

До то(г)ло те(ж) за ѿказа(н)емъ пна Се(р)хове(ц)ко(г)ло виде(л) е(с)ми млы(н) его новы(и), запалены(и) бы(л) ѿ(т) фу(н)даме(н)ту само(г)ло а(ж) до ве(р)ху

24 стѣны, по право(и) руке до млына входячи, мало не по половици въгорело, скрыню // скрыню зе збоже(мъ) ѡ(д)бито замо(к), збо(ж)е з (с)кряни побрано, начи(н)е млыновое, пила, топор, бод(н)я, ѡ(к)ша, замо(к) ѡ(т) скряни взято, ме(л)ника топи(л), дитя ро(с)тручено, сына ме(л)никова.

Которы(и) то кква(лт), по(с)треле(н)е по(д)даны(х) и челяди его, та(к)же запале(н)е млына мени(л) пнѣ Се(р)хове(ц)ки(и) бы(т) о(т) пна Ба(л)цера Лакге(в)ни(ц)ко(г)ло, яко квалто(в)не на до(м) находи(л) с помо(ч)ники свои(ми) року и дня выше меновано(г)ло.

И на то (м) да(л) то(т) мо(и) кви(т) по(д) моею печатю и (с) по(д)писо(мъ) руки моее.

Писа(н) в Житомиру. Которое (ж) то ѡповеда(н)е пна Се(р)хове(ц)ко(г)ло, при то(м) и со(з)на(н)е во(з)но(г)ло до кни(г) врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло е[с](т) записано.

16. Ѡповеда(н)е Пузыревича на пна Стефана Немѣрича.

Року 1609, мѣца ге(н)вара, 10 дня.

Писа(л) и присыла(л) до вряду его к(р). м(л). житоми(р)ско(г)ло до мене Федора Щуро(в)ско(г)ло, по(д)старо(с)те(г)ло житоми(р)ско(г)ло, пнѣ А(н)дре(и) Пузыревичъ, жалуючи и ѡповедаю(чи) на его м(л). пна Стефана Немѣрича,

и(ж) року тепере(ш)не(г)ло тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло м(с)ца ге(н)вара двана(д)цато(г)ло дня его м(л). пнѣ Стефа(н) Немири(ч), пробачи(в)ши срок(сти) пра(в)ное, на(с)ла(в)ши мо(ц)но кква(л)то(мъ) уря(д)ника свое(г)ло че(р)нехо(в)ско(г)ло Але(к)са(н)дра Те(р)ле(ц)кого з слуга(ми) и по(д)даны(ми) свои(ми) че(р)нехо(в)ски(ми) на до(м) мо(и) на селище Раково, которы(и) е(с)ми збудова(л) бы(л) в не(м), ме(ш)ка(н)е ме(л) за право(м) сла(в)ное паме(ти) его м(л). пна А(н)дрея Немирича, пна ѡ(т)ца его м(л)., которы(и) мне ли(ст) сво(и) далъ на сто золоты(х) по(л)ски(х) и в то(и) суме ѡное селище мне для ме(ш)ка(н)я пода(ти) бы(л) рачи(л).

Которы(и) то уря(д)никъ его м(л). звыш менованы(и) за вла(с)ною волею, 24 зв. въд[омо](ст)ю и ро(с)каза(н)емъ // каза(н)емъ его м(л). за ты(м) наеха(н)емъ кква(л)то(в)ны(м) на до(м) мо(и) взя(л) и пограби(л) ли(ст)-запи(с) з скряни на сто золоты(х) по(л)ски(х) а заруки в не(м) ѡписаны на другую сто золоты(х) по(л)ски(х). К тому шкоды и на(к)лады: коня гнедо(г)ло, куплено(г)ло за пя(т)-деся(т) золоты(х) по(л)ски(х), бы(д)ла рогато(г)ло: воло(в) двана(д)ца(т), ка(ж)-ды(и) з ни(х) куплены(и) по чо(ты)ри копы г(р)ш. лито(в)ски(х), коро(в) деся(т), ка(ж)дая з ны(х) купленная по три копе г(р)ш. лито(в)ски(х), по(д)те(л)ко(в) ѡ(с)меро, ѡве(ц) пя(т)деся(т).

И тое все побра(в)ши и по(г)раби(в)ши, до мае(т)но(сти) его м(л). Че(р)нехове ѡ(т)провади(л) и на пожито(к) его м(л). ѡбе(р)ну(л).

Так те(ж) и ѿ(д) засе(в)ку ѿзимо(г) [о] пшеници и жита, которое (м) бы(л) засия(л) на поли Рако(в)ско(м), мирок десет, и з до(му) и мае(т)но(сти) моее вы- би(л) и до по(с)луше(н)ства его м(л). пна свое(г) [о] приве(р)ну(л).

При которо(м) ѿповеда(н)ю свои(м) проси(л) мене ѿ прида(н)е во(з)но(г) [о] на ѿ(г)леда(н)е побратя и по(г)рабе(н)я мае(т)но(сти) и выби(т)я з до(му) и спо- ко(и)но(г) [о] ме(ш)ка(н)я его.

Я е(му) прида(л) енера(л) во(з)но(г) [о] шляхе(т)но(г) [о] Богуша Благано(в)- ско(г) [о], которы(и) во(з)ны(и), та(м) бы(в)шии року тепере(ш)не(г) [о], ти- сеча ше(ст)со(т) девято(г) [о] м(с)ца ге(н)вара чоты(р)нацато(г) [о] дня, ста(в)ши ѿчеви(с)то передо (м)ною, урядо(м), со(з)на(л) и кви(т) со(з)на(н)я свое(г) [о] до кни(г), писаны(и) ты(ми) словы, подал:

Я, Богу(ш) Благано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско- (г) [о], со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку гдрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о],

и(ж) року тепере(ш)него тисеча ше(ст)со(т) девято(г) [о] м(с)ца ге(н)вара двана(д)цато(г) [о] дня быле(м) на справе и потребе пна А(н)дрея Пузыревича в до(му) его на Рако(в)це. Та(м) же мною ѿ(б)вози(л) и ѿказова(л) звы(ш) ме- нованы(и) пнь А(н)дре(и) Пузыреви(ч) скриню ѿ(д)лупаную и замо(к) у нее со(п)сованы(и) и поведи(л) пнь А(н)дре(и) Пузыреви(ч), же с тое скрыни не взято ничо(г) [о] бо(л)ше(и), то(л)ко запи(с) на сто золоты(х) по(л)ски(х) по(д) зарука(ми) таковое (ж) сумы и шко(д), и на(к)ладо(в) даны(и) ѿ(д) его м(л). сла(в)ное паме(ти) пна А(н)дрия Немирича, которы(и) запи(с) менова(л) бы(т) выняты(и) за на(с)лане(мъ) кгва(л)то(в)ны(м) // кгва(л)то(в)ны(м) и вла(с)ны(м) ро(с)каза(н)е(мъ) его м(л). пна Стефана Немирича ѿ(д) уря(д)ника его м(л). че(р)нехо(в)ско(г) [о] Але(к)са(н)дра Те(р)ле(ц)ко(г) [о], слу(г) и по(д)даны(х) его м(л). че(р)нехо(в)ски(х).

Та(к)же поведа(л) ми то(т) же пнь А(н)дре(и) Пузыреви(ч), же за ты(м) же кгква(л)то(в)ны(м) на(с)ла(н)е(мъ) и вла(с)ны(м) ро(с)каза(н)емъ его м(л). пна Стефана Немърича побрано и по(г)раблено, то(т) же уря(д)ник(и) его м(л). з слуга(ми) и по(д)даны(ми) че(р)нехо(в)ски(ми) коня гнедо(г) [о], куплено(г) [о] за пя(т)деся(т) золоты(х) по(л)ски(х); бы(д)ла рогато(г) [о]: воло(в) двана(д)ца(т), коро(в) деся(т), по(д)те(л)ко(в) ѿ(с)меро, ѿве(ц) пе(т)деся(т).

И виде(л) е(с)ми до(м) то(т) на Рако(в)це пу(с)ты(и), и поведи(л) пнь А(н)д- ре(и) Пузыреви(ч), же его выби(то) за на(с)ла(н)е(мъ) его м(л). пна Стефана Не- мърича. Та(м) же засъво(к) бы(т) менова(л) на поли Рако(в)ско(м) засияны(и), пшеници и жита миро(к) деся(т).

Тое все побра(н)е и по(г)рабе(н)е, и выби(т)е с поко(е)но(г) [о] ме(ш)ка(н)я менова(л) бы(т) пнь А(н)дре(и) Пузыреви(ч) ѿ(д) его м(л). пна Стефана Неми- рича за вла(с)ны(м) ро(с)каза(н)е(м) и кгва(л)то(в)ны(м) на(с)ла(н)емъ его м(л). уря(д)ника свое(г) [о] че(р)нехо(в)ско(г) [о] Але(к)са(н)дра Те(р)ле(ц)ко(г) [о] з слуга(ми) и по(д)даны(ми) его м(л). че(р)нехо(в)ски(ми).

А та(к) я, во(з)ны(и), што (м) виде(л) и слыша(л) з у(ст) п̃на Пузырэвичо-вы(х), тоє со(з)наваю и во(д)лу(г) то(г)[о] со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) мо(и) да-ле(м) до кни(г) за(м)ку гдр̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о] и с по(д)писо(м) руки мое, та(к)же по(д)печа(т)ю моею.

Писа(н) у Житомиру.

Которое то ѿповеда(н)є и жалоба и ѿчеви(с)тое со(з)на(н)є во(з)но(г)[о] поменєно(г)[о] до кни(г) врядовы(х) за(м)ку гдр̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о] є(ст) записано.

17. ѿповеда(н)є п̃на Лакге(в)ни(ц)ко(г)[о]
на п̃на Сє(р)хове(ц)кого.

Року 1609, м̃(с)ца ге(н)вара, 15 дня.

Передо (м)ною Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)-ски(м), на (в)рядє его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского, по(с)танови(в)ши(с) ѿчеви(с)то, его м(л). п̃н̃ Ба(л)цєр̃ Лакге(в)ни(ц)ки(и) жалова(л) и ѿповеда(л) на п̃на Яна Сє(р)хове(ц)ко(г)[о],

25 зв. и(ж), де(и), в року тепєре(ш)нє(м) // перє(ш)нє(м), тисєча шє(ст)со(т) дє-вято(м), м̃(с)ца ге(н)вара, девято(г)[о] дня бояри(н) па(н)цы(р)ны(и) з ыме(н)я є. о села Старосєлє(ц) на (и)ме Су(п)ру(н) Да(ш)кеви(ч) поєха(л) бы(л) до име(н)я п̃на Григо(р)я Кє(в)лича в ты(х) же Старосє(л)ца(х) до гу(м)на свое(г)[о], где збо(ж)є его зложоно было, яко члове(к) споко(и)ны(и) и ѿ жа(д)но(м) небє(с)-пече(н)стве не ведаючи.

То па(к), де(и), мянованы(и) па(н) Я(н) Сє(р)хове(ц)ки(и), взя(в)ши ве-домо(ст) ѿ то(м) Супрунє, и(ж) поєха(л) до гу(м)на сво(и)го, вси(в)ши на кони с пахо(л)ка(ми) и по(д)даны(ми) свои(ми), са(м) ѿособою своею за ѿны(м) боя-рино(м) его Су(п)руно(м) гони(л) и, догони(в)ши его в сєлє п̃на Григо(р)я Кє(в)-лича в Старосє(л)ца(х) в ме(л)ника, добы(в)ши его в до(му) и выволо(к)ши его з до(му), ганє(б)нє, нєлюто(с)тивє са(м) п̃н̃ Я(н) Сє(р)хове(ц)ки(и) ша(б)лєю по-сє(к), порани(л), зада(л) єму ра(н) у голове три и на (х)ры(б)ту рана ѿ(д)на.

Пото(м), кня(ми) ѿ(к)ру(т)нє зби(в)ши, ко(сти) полама(в)ши, звезда(в)ши, до до(му) свое(г)[о] до вєзє(н)я взя(в) и тепє(р) у вєзє(н)ю дє(р)жи(т) и ганє(б)нє мо(р)дує(т).

При которо(м) бою взя(в) и по(г)раби(л): ко(н) тисавы(и) лысы(и), ку(п)лє-ны(и) за ко(п) двана(д)ца(т), сє(д)ло коза(ц)кое малєваное з во(и)локо(м) — зо-лоты(х) чтыри, сага(и)да(к) — золоты(х) пя(т), жупа(н) лю(н)ски(и) блаки(т)-ны(и), ко(ш)това(л) ко(п) чотыри, ша(п)ка — г̃(р)ш. пя(т)на(д)ца(т), ша(б)ля — золоты(х) три, поя(с) з ножа(ми) и мо(ш)ною ко(ш)това(л) г̃(р)ш. пя(т)на(д)ца(т), у мо(ш)нє было золоты(х) по(л)ски(х) три.

И проси(л) п̃н̃ Ба(л)цє(р) Лакге(в)ни(ц)ки(и) ѿ во(з)но(г)[о] на ѿ(г)лє-да(н)є збито(г)[о], зранєно(г)[о] боярина сво(и)го, та(к) тє(ж) на ѿ(г)лєда(н)є,

и(ж) ѿ(н) е(ст) у везе(н)ю ѿ(к)ру(т)но(му) у пна Яна Се(р)хове(ц)ко(г)о] у до(му) его.

Я з уряду мое(г)о] придале(м) ему во(з)но(г)о] шляхе(т)но(г)о] А(н)дрея Бере(н)че(в)ско(г)о], которы(и), та(м) бы(в)ши и та(м) ѿ(г)леда(в)ши, при квите свое(м) ку записа(н)ю до кни(г) зо(з)на(в)ши, кви(т) сво(и) в тые слова пода(л):

Я, А(н)дре(и) Бере(н)че(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) зе(м)ли Кие(в)ское, зо(з)наваю на то(м) квите мое(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г)о],

и[ж] в року тепере(ш)не(г)о] [!] ше(ст)со(т) девято(г)о] м(с)ца ге(н)вара двана(д)цато(г)о] дня, будучи мне за прида(н)емь уряду в[о] (з)ны(м) на (с)праву пну Ба(л)цери Лакге(в)ни(ц)ко(му), то е(ст) на ѿ(г)леда(н)е ра(н) и везе(н)я боярина его Супруна, за ѿказыва(н)е(м) напере(д) видело(м) ме(ст)цо, где то(г)о] Су(п)руна имано ув ы(и)ме(н)ю [!] пана Григо(р)я Ке(в)лича, у до(му) ме(л)ника его Прокопа у сенья(х) по зе(м)ли, по (с)тенъ // по (с)тенъ кро(в).

И каза(л) ми: «То то(г)о] Проко(па), и то кро(в) Супрунова», кгда его пнъ Се(р)хове(ц)ки(и) би(л) и по(и)ма(л).

А пото(м) за(с)та(л) его в до(му) пна Се(р)хове(ц)ко(г)о] в пека(р)ни у везе(н)ю нога(ми) у колоду, за шию у ла(н)цузе, руки наза(д) завязаны.

Пото(м) ѿказова(л) ми то(т) Су(п)ру(н) раны: ѿ(д)на на(д) левы(м) ухо(м), другая на(д) правы(м) ѿко(м), третяя наве(р)хъ головы, че(т)ве(р)тая на лопа(т)це левое руки, тяты(и) шко(д)ливы(и) хрыбе(т), кие(м) побиты(и), руки побиты(и) и везе(н)е(м) повыламаны, же рука(ми) не мо(г) влада(т).

Яко (ж) ѿповеда(л), и(ж) то мне пнъ Се(р)хове(ц)ки(и), неви(н)не по(и)ма(в)ши в селе пна Ке(в)личово(м) у ме(л)ника, зрани(в)ши, би(в)ши, и што ко(л)ве(к) при не(м) было побра(в)ши и по(г)раби(в)ши, и тепе(р) не ве(м), для чо(г)о] у везе(н)ю де(р)жи(т).

И проси(л) пнъ Ба(л)це(р) Лакге(в)ни(ц)ки(и), абы тая жалоба его и кви(т) со(з)на(н)я во(з)но(г)о] было до кни(г) за(м)ку гдрьско(г)о] Житоми(р)ско(г)о] записа(н)о, што е(ст) записа(н)о.

18. *Ѿповеда(н)е того (ж) пна Лакге(в)ни(ц)ко(г)о]
на пна Се(р)хове(ц)кого.*

Року 1609, м(с)ца ге(н)вара, 15 дня.

На (в)ряде за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ско(г)о] передо (м)ною, Фе(д)оро(м) Шу(р)овски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м) по(с)танови(в)ши(с) ѿчеви(с)то его mst¹² пнъ Ба(л)це(р) Лакге(в)ни(ц)ки(и) ѿповеда(л) на пн(а) Яна Се(р)хове(ц)ко(г)о],

и(ж), де(и), в року тепере(ш)не(м) ше(ст)со(т) девято(м) м(с)ца ге(н)вара девято(г)о] дня, кгда неви(н)не боярина мо(е)го Су(п)руна Да(ш)кевича по(и)-

¹² *лі(лст).*

ма(в)ши, зби(л) и до везе(н)я взя(в). Я, хоте(чи) ведомо(ст) мѣ(т), ехале(м) до до(му) пна Григо(р)я Ке(в)лича в сѣле Старосе(л)ца(х), а и(ж) пна Ке(в)лича не за(с)гале(м), взя(в)ши вѣдомо(ст), и(ж) то(г)ло боярина мо(и)го Су(п)руна, зби(в)ши в мае(т)но(сти) пна Ке(в)личово(и), до везе(н)я взя(в), ехале(м) до до(му) сво(и)го, и кгда(м), де(и), его мину(л) дубровою, та(м) же, в дуброве, па(н) Я(н) Се(р)хове(ц)ки(и) з слуга(ми), по(д)даны(ми) свои(ми), зобра(в)ши(с) з ро(з)ны(ми) броня(ми), хоте(чи) мне заби(т), дорогу за(с)тупи(в)ши, скочивши, де(и), до мене, почал (и)з ру(ч)ни(ц) стреля(т). В которо(м) стреля(н)ю мне, де(и), мало не забито, а пахо(л)ка мое(г)ло Ти(ш)ка Су(п)рунови(ча) в ногу левую выше(и) колена з ру(ч)ницы по(с)трелено, а(ж) куля навывле(т) вы(ш)ла // ле(т) вы(ш)ла [!], которы(и) не ведаю, е(с)ли буде(т) жи(в); которо(г)ло то, по(с)трели(в)ши, взя(л) и по(г)раби(л).

26 зв.

По(д) ты(м) пахо(л)ко(м) ко(н) каштановаты(и) лысы(и), ку(п)лены(и) за золоты(х) ѿ(с)мѣдеса(т), се(д)ло гуса(р)ское за золоты(х) десе(т).

Яко (ж) при то(мъ) ѿповеда(н)ю пнѣ Ба(л)це(р) Лакге(в)ни(ц)ки(и) проси(л) ѿ во(з)но(г)ло на ѿ(г)леда(н)е по(с)трелено(г)ло пахо(л)ка его Ти(ш)ка Су(п)рунови(ча), я з уряду мое(г)ло придале(м) во(з)но(г)ло шляхе(т)но(г)ло А(н)дрея Бере(н)чо(в)ско(г)ло, которы(и) на то(и) справе бы(в)ши и то(г)ло ра(н)но(г)ло ѿ(г)леда(в)ши, при (к)вите свое(м) до кни(г) со(з)на(в)ши, кви(т) сво(и) с печа(т)ю своею ку записова(н)ю пода(л) в тые слова:

Я, А(н)дре(и) Берече(в)ски(и) [!], енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, зо(з)наваю на то(м) квите мое(м) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ско(г)ло, и(ж) року теперо(ш)не(г)ло ше(ст)со(т) девятого м(с)ца ге(н)вара двана(д)цато(г)ло дня, буду(чи) мне на (с)праве пна Ба(л)цера Лакге(в)ни(ц)ко(г)ло за ѿказа(н)е(м), виде(л) е(с)ми пахо(л)ка его Ти(ш)ка Су(п)рунови(ча) з ру(ч)ницы по(с)трелено(г)ло в ногу левую в сте(г)но на(д) колѣно(мъ). Которое по(с)треле(н)е мени(л) бы(ти) стало е(ст) ѿ(д) пна Яна Се(р)хове(ц)кого на дорозе недалеко ѿ(т) до(му) его, кгда бы(л) за(с)тупи(л), хоте(чи), де(и), его заби(т), при которо(м) бою, грабежу взя(л) ко(н) з се(д)ло(м).

Яко (ж) тое ѿповеда(н)е пна Ба(л)цера Лакге(в)ни(ц)кого и зе(з)на(н)е во(з)но(г)ло до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло записано е(ст).

19. Поло(ж)е(н)е по(з)ву ѿ(т)
мѣщанина степа(н)ско(г)ло по п. Олизара.

Року 1609, м(с)ца ге(н)вара, 10 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ѿчеви(с)то, енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)ны(и) Богу(ш) Благано(в)ски(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)ло со(з)на(н)я кви(т) по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки свое(и) писа(н)ы(и) ты(ми) словы пода(л):

Я, Богу(ш) Благано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ско(г) [о], со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку Жи(томи(р)ско(г) [о],

27 и(ж) року тепере(ш)не(г) [о], тисеча ше(ст)со(т) девятого, м(с)ца ге(н)вара, пято(г) [о] на(д)ца(т) [ого] дня положи(л) е(с)ми позо(в) кгро(д)ски(и) кие(в)-ски(и) // ски(и) в ме(ст)е Коро(с)тешове у ворота дво(р)ные у(т)кну(л) и мещано(м) тамо(ш)ни(м) оповеде(л) е(с)ми, писаны(и) по его м(л). пна Адама Олизара Во(л)чкочича в жалобе славе(т)но(г) [о] пна Григо(р)я Шама, мещанина степа(н)ско(г) [о], по(д)дано(г) [о] его м(л). я(с)не о(с)вещено(г) [о] кнжти Януша О(ст)ро(з)ско(г) [о], каштеляна крако(в)ско(г) [о], старо(сты) черкаско(г) [о], кане(в)ско(г) [о] и белоце(р)ко(в)ско(г) [о], о квала(т)о(в)ное а бе(з)пра(в)ное по(г)рабе(н)е по(л)чвар)таста камене(и) сале(т)ры и при то(м) рече(и) и(н)ши(х), о чо(м) шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) на то(м) по(з)ве вся жалоба его е(ст) описана и доложона. И зложо(н) ро(к) ста(н)ю о(б)ею(м) сторона(м) на ро(ч)ки кгро(д)-ские кие(в)ские, которые припа(с)ти и сужоны бы(ти) маю(т) в року тепере(ш)-не(м) тисеча ше(ст)со(т) девято(м) м(с)ца апреля пято(г) [о] дня пере(д) судо(м) кгро(д)ски(м) у Києве.

И на то (м) да(л) се(и) мо(и) кви(т) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку гдрьско(г) [о] Жи(томи(р)ско(г) [о] по(д) печат)ю моею и (с) по(д)писо(м) руки моее вла(с)ное.

Писа(н) в Жи(томи)ру.

Которе о(ч)еви(с)то[е] со(з)на(н)е во(з)но(г) [о] и кви(т) его до кни(г) в(р)ядовы(х) е(ст) приня(то) и записа(н)о.

20. Оповеда(н)е пна писа(ра) зе(м) [ского]
на пна Стефана Немѣрича).

Року 1609, м(с)ца ге(н)вара, 20 дня.

Писа(л) и присыла(л) до уряду его к(р). м(л). за(м)ку Жи(томи(р)ско(г) [о] до мене, Федора Шуро(в)ско(г) [о], по(д)старо(с)те(г) [о] жи(томи(р)ско(г) [о], урожоны(и) его м(л). пнѣ Василе(и) Ворони(ч), писа(р) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и), оповедаю(чи) и све(т)чачи на урожоно(г) [о] его м(л). пна Стефана Немѣрича о то(м),

27 зв. и(ж), де(и), его м(л). в року про(ш)ло(м) тисеча ше(ст)со(т) о(с)мо(м), еще почав(ши) з лета и (з) осени, лесе(н)ные и уме(ст)ные, в которы(х) мне ро(в)ная ча(ст) вшеляки(х) пожи(т)ко(в) та(к), яко и пну Немѣричу, до мае(т)-но(сти) мое(и) села Ле(в)кове(ц) и кгру(н)ту хотино(в)ско(г) [о] приналежащие, бе(з) мене, уча(ст)ника своего в ты(х) лесе(х), попелы пали(т), урожоно(му) пну Ма(р)тину Михо(в)ско(му) // тину Михо(в)ско(му) аре(н)дова(л) и запрода(л). Которы(и), де(и), до пе(т)деся(т) ла(ш)то(в) попелу, выпали(в)ши, о(т) ни(х) его м(л). пну Немѣричу золоты(х) по(л)тора(ста) за(п)лати(л).

До то(г)[о] в то(м) же року про(ш)ло(м) в ты(х) же спо(л)ны(х) и зуме(ст)-ны(х) леса(х) люде(м) по(с)торо(н)ны(мъ) та(к) по(д)даны(м) его м(л). пна Крако(в)ско(г)[о] з Ново(г)[о] Поля, яко те(ж) и свои(м) з воло(с)ти Че(р)нехова, бы(д)ла, ов(ц)е и (с)ви(н)е зимова(т) по(з)воли(л) и о(д) то(г)[о] золоты(х) до ки(л)кудеся(т) на себе о(д) ни(х) узя(л), для чо(г)[о] немалое спу(ш)тоше(н)е в ты(х) леса(х) стало.

В чо(м) его м(л). пн Ворони(ч) мени(л) собе шкоды за таки(м) бе(з)правны(м) по(с)ту(п)ко(м) его м(л). пн Немърича на сто золоты(х) по(л)ски(х), оферуючи(с) о то з его м(л). часу свое(г)[о] пра(в)не чини(т).

Яко (ж) и шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) енера(л), у(ст)не и доброво(л)не со(з)на(л) в тые слова:

и(ж) року поменено(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) о(с)мо(г)[о] м(с)ца декабра три(д)ца(т) пе(р)во(г)[о] дня бы(л) на (с)праве и по(т)ребе его м(л). пна Васи(л)я Воронича, писара зе(м)ско(г)[о] киє(в)ско(г)[о], в леса(х) в ле(в)ко(в)ски(х) и хо(т)но(в)ски(х) сумє(с)ны(х) и супо(л)ны(х) з и(н)ши(ми) уча(ст)никами.

Та(м) же за обвоже(н)емъ и оказова(н)емъ служе(б)ника его м(л). пна Воронича Стани(с)лава Та(р)нове(ц)ко(г)[о] в поменены(х) леса(х) виде(л) є(с)ми попелу смыл бути ла(ш)то(в) до пе(т)идеся(ти), выпалены(х) и выготованы(х) чере(з) его м(л). пна Ма(р)тина Михо(в)ско(г)[о], которо(му) его м(л). пнъ Немъри(ч) мимо преречоно(г)[о] до ты(х) лесо(в) бе(з)пра(в)не аре(н)довал и запродал.

До то(г)[о] в ты(х) же леса(х) виде(л) є(с)ми бы(д)ла, ове(ц) и свине(и) ста(д) немало пасучи(х)се з ро(з)ны(х) ме(ст)ць и має(т)но(ст)є(и) по(д)даны(х) та(к) его м(л). Крако(в)ско(г)[о] з Ново(г)[о] Поля, яко те(ж) и з воло(с)ти Че(р)нехо(в)ское, которы(м) его м(л). пнъ Немири(ч) с пно(м) для па(ст)ви(с); а в ты(х) же леса(х) бе(з)пра(в)не чере(з) усю зи(му) па(ст)ви(с)ка // па(ст)ви(с)ка позапродава(л) в пожито(к) собе а поменено(му) пну Вороничу и шкоду учини(л), што мно(ю), во(з)ны(м), его м(л). пнъ Ворони(ч) чере(з) служе(б)ника свое(г)[о] поменено(г)[о] о(с)ви(т)чи(л).

И на то (м) да(л) и учини(л) сєє со(з)на(н)є мое до кни(г) врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ского.

И проси(л), абы тоє о(п)оведа(н)є его м(л). и со(з)на(н)є во(з)но(г)[о] до кни(г) врядовы(х) приня(то) и записано было, што є(ст) приня(то) и записано.

21. Со(з)на(н)є во(з)ны(х) в недопущє(н)ю увяза(н)я
пна Вина(р)ского о(т) пна Завиши.

Року 1609, мца ге(н)вара, 23 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федо(р)ом Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), по(с)танови(в)ши(с) о(ч)евисто, во(з)ние енералове воєво(д)ства Киє(в)ско(г)[о], шляхе(т)ные Пе(т)ръ Коте(л)ни(ц)ки(и) а Я(н) Миле(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(ли)

и то(г)[о] со(з)на(н)я своє(г)[о] кви(т) с печа(т)ями и (с) по(д)писа(ми) ру(к) свои(х) в тые слова писаны(и) пода(ли):

Я, Пе(т)ръ Коте(л)ни(ц)ки(и), а я, Я(н) Миле(в)ски(и), во(з)ны(и) енера-
лове, со(з)навае(м) ты(м) ншимъ со(з)на(н)емъ,

и(ж) року тепе(р) идучо(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) девято(г)[о], мѣца ге(н)-
вара два(д)цато(г)[о] дня, маю(чи) мы при себе шля(х)ту люде(и) добры(х),
пна Васи(л)я Не(с)ве(ц)ко(г)[о] а пна Кры(ш)тофа Адамо(в)ско(г)[о], бы(ли)
ε(с)мо на (с)праве и по(т)ребѣ пна Кры(ш)тофа Вина(р)ско(г)[о] и ма(л)жо(н)ки
εго пнеε Зофѣи Ма(п)гънуше(в)ско(г)[о]¹³ у маε(т)но(сти) урожоно(г)[о] пна
Ю(р)я Завиши в сѣлѣ Лебеди(н)ца(х) за ли(с)то(м) увя(ж)чи(м) ω(т) ве(л)мо(ж)-
но(г)[о] εго м(л) пна пна [!] Стани(с)лава Жо(л)ко(в)ско(г)[о], воеводы кие(в)-
ско(г)[о], ге(т)мана по(л)но(г)[о] коро(н)но(г)[о] рогати(н)ско(г)[о], // рога-
ти(н)ско(г)[о], камене(ц)ко(г)[о], калу(с)ко(г)[о] старо(с)ты даны(м). Та(м) же
ре(н)вировали ε(с)мо атамана εго на (и)ме Стани(с)лава, абы пну Кры(ш)тофу
Вина(р)скому и ма(л)жо(н)це εго во(д)лугъ декре(ту) суду кгро(д)ско(г)[о]
киε(в)ско(г)[о] в року про(ш)ло(м) тисеча ше(ст)со(т) ω(с)мо(м) м(с)ца ноября
трете(г)[о] дня межѣ поменѣны(м) пно(м) Вина(р)ски(м) и ма(л)жо(н)кою εго,
яко повода(ми), а преречены(м) пно(м) Завишею, яко по(з)ваны(м), а то ω бε(з)-
пра(в)ны(и) грабе(ж) свине(и) ста по(го)ло(в)я учинѣно(г)[о], су(му) пнзе(и)
пя(т)со(т) и три(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х), наказаную и присужоную, за-
плати(л), яко ω то(м) шире(и) то(т) декре(т) ре(ч) в себе ω(б)мо(в)ляе(т).

28 зв.

За которы(м)и (ж) пререченоε су(м)у пзе(и) не заплати(л), теды в тые (ж)
добра село Лебеди(н)ци в то(и) сумѣ пнзе(и) во(д)лу(г) преречено(г)[о] декрету
пну Вина(р)ско(му) и ма(л)жо(н)це εго в мо(ц), в де(р)жа(н)ε и споко(и)ноε
ужива(н)ε пода(ти) хоте(л), ни(ж)ли преречоны(и) Стани(с)ла(в), атамана(н) пна
Завиши(н), преречоно(г)[о] увязова(н)я и чинѣ(н)я екъзекуции имене(м) пна
свое(г)[о] мо(ц)но заборони(л), не пода(л) и не по(с)тупи(л).

И пререченоε су(мы) пнзе(и), декрето(м) кгро(д)ски(м) кие(в)ски(м) прису-
жоно(и), не заплати(л), за которы(м) спротиве(н)емъ декре(ту) преречоно(му)
и праву по(с)полито(му) в да(л)шую ε(к)зекуцию и (в) вины пра(в)ныε попа(л).

И на то (с)мы да(ли) сее нше со(з)на(н)ε ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х)
за(м)ку гдръско(г)[о] Житоми(р)ского по(д) печа(т)ми нши(ми) и (с) по(д)писо(м)
рукъ вла(с)ны(х).

Писа(н) в Житомиру року тисеча ше(ст)со(т) девято(г)[о] мѣца ге(н)вара
два(д)ца(т) второ(г)[о] дня. Кото[ро]ε (ж) то ωчеви(с)тоε со(з)на(н)ε во(з)ны(х)
поменѣны(х), при квите и(х) учинѣноε, до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ского ε(с)т[т]
вписано.

¹³ Перша літера н у слові латинська (п).

22. Со(з)[нане] во(з)[ного] в справе его м(лти)
пна Фри(д)риха Ти(ш)кевича
з пнею Ви(л)жиною ω недопуце(н)е увязова(н)я.

29

// Року 1609, м(с)ца ге(н)[вара], 23 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м) Шу(р)о(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ωчеви(с)то, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о] шляхе(т)ны(и) И(в)ан Ло(з)ка ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и то(г)[о] со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своее, в тые слова писаны(и), пода(л):

Я, Ива(н) Ло(з)ка, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о], со(з)наваю на то(м) квите мое(м) ку записава(н)ю до кни(г) вряду гдрьско(г)[о] за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о],

и(ж), буду(чи) я прида(н)ы(и), я [!] по(с)ланы(и) з уряду кгро(д)ско(г)[о] Кие(в)ско(г)[о] ω(т) я(с)неве(л)мо(ж)но(г)[о] пна его м(л). пна Стани(с)лава Жо(л)ко(в)ско(г)[о], воеводы кие(в)ско(г)[о], ге(т)мана по(л)ного коро(н)но(г)[о], рогати(н)ско(г)[о], калу(с)ко(г)[о] и камене(ц)ко(г)[о] старо(сты), з ро(ч)ко(в) кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х), которые sudo(в)не ω(т)правоване бы(ли) в року, неда(в)но минуло(м), тисеча ше(ст)со(т) ω(с)мо(м) ω(т) дня два(д)ца(т) девято(г)[о], м(с)ца се(н)тебра на (с)праву и по(т)ребу урожно(г)[о] его м(л). пна Фри(д)риха Ты(ш)кевича з Лого(н)ска, воеводича бере(с)те(и)ско(г)[о].

А так в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)со(т) девятому, ге(н)вара, девято(г)[о] дня, маю(чи) я при себе дво(х) шлях(ти)чо(в) з того уряду кгро(д)ско(г)[о] кие(в)ско(г)[о] ω(т) само(г)[о] его м(л). пна воеводы кие(в)ского, при (м)не, во(з)но(м), по(с)ланы(х), пна Миколая Херубина а пна Матиса Вирико(в)ско(г)[о], ε(з)ди(л) ε(с)ми з де(к)рето(м) судовы(м) кгро(д)ски(м) кие(в)ски(м), с поменены(х) ро(ч)ко(в) ω(к)тебровы(х) выданы(м), та(к)же з ли(с)то(м) увя(ж)чи(м) до урожно(и) ее м(л). пне Кры(ш)тофовое Ви(л)жиное Катерыны Хро(н)сто(в)ское до мае(т)но(сти) ее м(л). на се(с) ча(с) де(р)жи(т) села Ха(р)лее(в)ки, в воево(д)стве Кие(в)ско(м) лежачо(г)[о], для чине(н)я ω(т)правы за су(му) пзе(и) дво(х)со(т) и сорока ко(п) и г(р)ш. три(д)ца(ти) и ше(сти) лито(в)ски(х) декрето(м) кгро(д)ски(м) кие(в)ски(м) за бе(з)пра(в)ны(и) грабе(ж) по(д)даны(х) его м(л). пна Ти(ш)кевичовы(х) бе(р)дичо(в)ски(х) на его м(л).

3 в. пне(и) Ви(л)жино(и) само(и) и на добра(х) ее м(л). вшеляки(х) // вшеляки(х). Сказаное и присужоное, яко ω то(м) все(м) шире(и) и до(с)тато(ч)не(и), та(к) на то(м) декрете кгро(д)ско(м) кие(в)ско(м), яко и на то(м) ли(сте) увя(ж)чо(м), ε(ст) ωписано и доложено.

И кгда я, во(з)ны(и), и шля(х)тою, выше(и) помененою, чинечи досы(т) пови(н)но(сти) вряду свое(г)[о], до ты(х) добръ звы(ш) менованы(х), села Ха(р)лее(в)ки преха(л) [!], та(м) же ε(с)мо самое ее м(л). пне Ви(л)жиное вря(д)нико(м) ха(р)лие(в)ски(м), которо(му) ε(с)ми указа(в)ши декре(т) кгро(д)ски(и) кие(в)ски(и), та(к)же и ли(ст) увя(ж)чи(и) а копию, списа(в)ши слово

в слово з ли(с)ту увя(ж)чого по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своеє, тому вря(д)никови ха(р)лиє(в)скому ω(т)давши, домовя(л)се, абы єє м(л). $\tilde{пн}$ и Ви(л)-жиная тую су(му) пнезе(и) на єє м(л). ω(т) суду кгро(д)ско(г)[o] кие(в)ско(г)[o] пра(в)не вказано две(с)те ко(п) г(р)[o]ш[ε(и)] и соро(к) ко(п) и три(д)ца(т) и ше(ст) г(р)ш. ли(т)[овских] его м(л). пну Ти(ш)ковичу заплатила або в неза(п)-лаче(н)ю увяза(н)я и чине(н)я ω(т)правы на добра(х) свои(х) ха(р)лиє(в)ски(х) не боронила.

Которы(и) то слуга або уря(д)ни(к) єє м(л). $\tilde{пн}$ єє Ви(л)жиное Тома(ш) Скиби(ц)ки(и), имє(н)є пне свое(и) чине(чи) спротиве(н)ство декре(ту) кгро(д)ско(му) кие(в)ско(му) та(к) тоє су(мы) єє м(л). сказаное заплати(т), яко ты(х) и чине(н)я ω(т)правы на ты(х) добра(х) ха(р)лиє(в)ски(х) не допу(с)ти(л) и мо(ц)но заборони(л), поведая(чи), же має(т) такое ро(с)каза(н)є ω(т) пне(и) Ви(л)жиное, пне(и) свое(и), абы то(г)о увяза(н)я и чине(н)я ω(т)правы борони(л) и чини(ти) не допу(с)ти(л).

Про то я, во(з)ны(и), ω(с)ве(т)чи(в)ши(с) тою шля(х)тою, при (м)не будучою, ω(с)противе(н)є то декретови кгро(д)ско(му) кие(в)ско(му) чере(з) єє м(л). пню Ви(л)жиную, про(ч) ε(с)мо ω(т)то(л), с Ха(р)лиє(в)ки, з ни ш чи(м) ω(т)єха(т) мусел и на што даю се(и) кви(т) з моею печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) вла(с)ное руки моеє ку записа(н)ю до кни(г) врядовы(х).

Писа(н) в Житомиру.

Которое (ж) то ωчеви(с)тоє со(з)на(н)є во(з)но(г)о[o] поменено(г)о[o], при (к)вите его учинєное, до кни(г) врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г)о[o] ε(с)т записано.

23. Со(з)[нанє] во(з)[ного] в справе

$\tilde{пн}$ а Кры(ш)тофа Ке(в)лича з его м(л)тю $\tilde{пн}$ о(м)
по(д)комори(м) кие(в)[ским] ω ω(т)ня(т)є волок.

30

// Року 1609, м(с)ца ге(н)ва(ра), 25 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)о[o] передо (м)ною, Фе-доро(м) Шу(р)о(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ωчеви(с)то, во(з)ны(и) єнера(л) воєво(д)ства Кие(в)ско(г)о[o] шляхе(т)ны(и) Кры(ш)тоф Бо-ру(ш)ко(в)ски(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и то(г)о[o] со(з)на(н)я свое-г)о[o] кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки свое(и), в тые слова писаны(и), пода(л).

Я, Кры(ш)тоф Бору(ш)ко(в)ски(и), во(з)ны(и) єнера(л) воєво(д)ства Кие(в)-ско(г)о[o], со(з)наваю ты(м) мои(м) квити(м),

и(ж) року тєпє(р) идучо(г)о[o], тисєча ше(ст)со(т)...¹⁴ м(с)ца ноябра два- (д)ца(т) девято(г)о[o] дня былє(м) на (с)праве и по(т)ребе урожного его м(л). пна Кры(ш)тофа Ке(в)лича.

¹⁴ Слово навмисне пропущене, очевидно, з метою пізнішого відновлення.

А та(к) за ѡказа(н)е(м) и ѡ(б)воже(н)е(мъ) уря(д)ника его м(л). лу(ц)кого пна Яна Браже(н)ско(г)ло виде(л) е(с)ми воло(к) ѡ(с)мъдеся(т) на кгру(н)те за(с)та(в)но(мъ) ѡ(т) его м(л). пна Самуе(л)я Го(р)но(с)тая, по(д)коморе(г)ло кие(в)ско(г)ло, его м(л). пну Ке(в)личови село Луку, которые волоки мени(л) бы(т) за ро(с)каза(н)е(м) его м(л). пна Самуе(л)я Го(р)но(с)тая, по(д)коморе(г)ло кие(в)ско(г)ло, ѡ(т)нято.

Которые тые волоки, ѡ(т)ня(в)ши, до мае(т)но(сти) свое(н) лещи(н)ское приве(р)нулъ и в посесью свою у(з)я(л).

А та(к), што (м) я виде(л) и слыша(л), то все на се(м) квите моемъ ку записа(н)ю до кни(г) по(д) печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки моее подаю.

Которое (ж) то ѡчеви(с)то[е] со(з)на(н)е во(з)но(г)ло поменено(г)ло до кни(г) в(р)ядовы(х) замку Житоми(р)ского е(ст) записано.

24. Со(з)[нане] во(з)[ного] в справе

пна Ѡле(н)ско(г)ло

з пно(м) Миха(и)ло(мъ) Кропи(в)ни(ц)ки(мъ).

Року 1609 мца, г(е)н(в)а(ра), 26 д(ня).

30 зв. На в(р)яде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)скоголо передо (м)ною Федоро(м) Шуро(в)ски(мъ), по(с)танови(в)ши(с) ѡчеви(с)то, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)ны(и) Левъ Богушеви(ч) Лукоши(н)ски(и), со(з)на(н)е свое у(ст)ное учини(л) и то(г)ло со(з)на(н)я // со(з)на(н)я свое(г)ло кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своее ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку гдръско(г)ло Житоми(р)скоголо писаны(и) ты(ми) словы пода(л):

Я, Ле(в) Богушови(ч) Лукоши(н)ски(и), во(з)ны(и) енера(л)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, Во(л)ы(н)ско(г)ло и Бра(ц)ла(в)ско(г)ло, со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(мъ),

и(ж) року тепере(ш)не(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) ѡ(с)мо(г)ло, ли(п)ца, два(д)цато(г)ло дня, будучи мы приданы(ми) з уряду его м(л). ѡ(т) пна Федора Шуро(в)ско(г)ло, по(д)старо(с)те(г)ло житоми(р)ского, на (с)праву и по(т)ребу пна Лукаша Ѡле(н)ско(г)ло, слуги, де(и), его м(л). в до(му) е(г)ло в селе Че(р)нищи, маю(чи) при себе шля(х)ту люде(и) добры(х), пна Федора Мочу(л)ско(г)ло, пна Ивана Шение(в)ско(г)ло а атамана че(р)ни(ц)ко(г)ло Ивана Я(б)ло(н)ско(г)ло и и(н)ши(х) селя(н) че(р)ни(ц)ки(х), та(м) же ѡ(б)воже(н)емъ и ѡказа(н)емъ пна Ѡле(н)ско(г)ло виде(л)о(м) у дворе кле(ти) поѡ(д)бияны и ѡбора ро(з)ломана, бы(д)ло вы(г)нано.

А у дворе жоны пна Ѡле(н)ско(г)ло ани жа(д)но(г)ло челя(д)ника не за(с)тали е(с)мо, ѡ(д)но пре(д)ню и [!] комору, которая была дво(ма) печа(т)ми запечатована, сторожа по(с)та(в)лена дво(х) хлопов.

Которое кгва(л)то(в)ное наеха(н)е на до(м), побра(н)е мае(т)но(сти), вы(г)на(н)е з до(му) жоны, дете(и) и челяди менова(л) себе бы(т) пнь Ѡле(н)ски(и)

ω(д) Серафина Миха(и)лови(ча) Кропи(в)ни(ц)кого и ω(д) помо(ч)нико(в) его, которы(х), де(и), ω(н) са(м) лепе(и) знае(т) и на(з)ви(с)ка и(х). А ш [!] Че(р)-ници поехали(с)мы до ωсады пна Ωле(н)ско(г)[о], которую мае(т) ω(д) кжити его м(л). пна воеводы кие(в)ско(г)[о], до урочища Бро(н)ника.

Та(м) же мною, во(з)ны(м), и шля(х)тою, вы(ш) помененою, пнь Ωле(н)-ски(и) ωповеда(л) и зна(ки) кгва(л)ту ωказава(л), што я, во(з)ны(и), видело(м): у дворе пека(р)ню нову(ю) и кгано(к) вколо ωпалено, што ссбе менова(л) бы(т) пнь Ωле(н)ски(и) ω(д) пна Миха(и)ла Кропи(в)ни(ц)кого и сына его Серафина, которы(и), поведае(т), препо(м)не(в)ши боя(з)ни бже(и) и срокго(с)ти права по(с)полито(г)[о], наеха(в)ши мо(ц)но кгва(л)томъ вночи с помо(ч)ника(ми) свои(ми) з оружи(м) ро(з)ны(м), во(и)не належачи(м), с пу(л)гака(ми), ру(ч)-ница(ми), з ошепами, до(мъ) ω(б)ступи(в)ши, запали(ли).

Та(м) же при (м)не в пека(р)ни с пу(л)гака сына моего Якуба в ногу по(ст)-рели(ли) ниже(и) колъна и ме(т)но(ст)¹⁵ лупо(м) побра(ли).

31 А я са(м) // бы(л) с прияте(л)ми свои(ми) ωборо(н)ною рукою до лъса не ушо(л), подобно бы мене ω сме(р)ть приправи(ли), в которо(и), де(и), ωбороне небо(ж)чика Миха(и)ла по(с)стрелено, не вѣдаю, ε(с)ли з моеε стороны а(л)бо з ε(г)[о] вла(с)ное, бо се то вно(чи) дѣяло.

Та(м) же я, во(з)ны(и), видело(м) ки(л)ка по(с)трело(в) у дворя(х) и кро(в) в хате, где сына пна Ωле(н)ско(г)[о] по(с)трѣлено.

Пото(м) знову поеха(ли) ε(с)мо до Че(р)ници. По(т)ка(ли) ε(с)мо по(д)да-но(г)[о] пна Миха(и)лова Мики(ту) Де(г)тяра, которы(и) на(с) почал(л) пыта(т): «чи та(м) ε(ст)ε, пнове, бы(ли), где спалено до(м) пна Ωле(н)ско(г)[о] и пна мое-(г)[о] забито? Не ме(и) за зле, пне Ωле(н)ски, и я та(м) бы(л) поневолн, бо на(м) казано, са(м) то(г)[о] пнь на(ш) шука(л)». Та(к) те(ж) атама(н) че(р)не(ц)ки(и) и и(н)шие хлопи и во(и)ть стары(и) че(р)не(ц)ки(и) Юре(и) то(ж) пну Ωле(н)-ско(му) мови(ли) в ω(чи): «Да(в)но мы тебе, пне Ωле(н)ски(и), поведа(ли), же Миха(и)ло на тебе злое воли».

А та(к) я, во(з)ны(и), што (м) слыша(л) и виде(л), то все, списа(в)ши на се(с) мо(и) кви(т) с печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки моеε пану Ωле(н)скому дало(м).

Писа(н) в Че(р)ници року и дня вы(ш) поменено(г)[о].

Которое (ж) то ωчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] поменено(г)[о], при квите его учиненое, до кни(г) врядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] ε(ст) вписано.

25. Положе(н)ε по(з)ву по ро(з)ны(х) ωсобъ
ω(т) кнж. и(х) м. Збара(з)ки(х).

Року 1609, м̃(с)ца гε(н)вара, 29 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] передо (м)ною Фе-доро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)скимъ, по(с)танови(в)ши(с)

¹⁵ маε(т)но(ст).

ѡчеви(с)то во(з)ны(и) енера(л) воєво(д)ства Кие(в)ско(г) [о], Во(л)ны(н)ско(г) [о] и Бра(с)лавского шляхе(т)ны(и) Семе(н) Ми(н)ко(в)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] ты(ми) словы со(з)на(л),

31 зв. (ж) року тепере(ш)него, тисеча ши[с](т)со(т) девято(г) [о], м(с)ца ге(н)ва(ра), семо(г) [о] на(д)ца(т) дня ѡчеви(с)то в руки в ме(ст)е Белило(в)ци, прозывается(и) Ра(с)тавице(и), позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) невъ(р)но(му) жиду Юде, аре(н)дару белило(в)скому // ско(му), прозывается(и) Ра(с)тавице(и) [!].

Того (ж) року, м(с)ца и дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) во име(н)ю его м(л). пна Фри(д)риха Ти(ш)кевича Билополю, аре(н)дару его м(л). белило(в)ско(му) жиду Кге(р)шону.

Того (ж) року, м(с)ца и дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки позо(в) зе(м)ски(и) трибуна(л)ски(и) во (и)ме(н)ю е(г) [о] м(л). пна Ви(л)кги в Соло(т)вине пну Во(и)теху Сєру(ц)ко(му), уря(д)нико(ви) соло(т)ви(н)ско(му).

Того (ж) року и м(с)ца, девято(г) [о] дня дале(м) позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) ѡчеви(с)то в руки в ме(ст)е Ко(д)ни аре(н)дару коде(н)скому Ви(кг)дору, жиду.

Того (ж) року, м(с)ца и дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки возо(в) ¹⁶ зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) пну Стани(с)лаву Понято(в)ско(му), бы(в)шо(му) уря(д)нику коде(н)ско(му).

Того (ж) року, м(с)ца и дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки поз(в)ов зе(м)ски(х) кие(в)ски(х) трибуна(л)ски(х) два пну Лукашу Лиса(ц)ко(му) в дворе его м(л)., в Трибисове прозывается, в Городищу: ѡде(н), писаны(и) по его само(г) [о], а други(и) по его (ж) само(г) [о] жону и пото(м)ки небо(ж)чика Пражо(в)ско(г) [о] яко дедича.

Того (ж) року и м(с)ца и дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) во (и)ме(н)ю его м(л). пна Крако(в)ско(г) [о] в ми(с)те Ви(л)ску аре(н)дару его м(л). тамо(ш)нему Зе(л)ку, жиду.

Того (ж) року, м(с)ца, два(д)ца(т) пе(р)во(г) [о] дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) во (и)меню его м(л). пна Га(в)рили Ю(и)ско(г) [о], хоружо(г) [о] кие(в)ско(г) [о], ми(ст)е(ч)ку Пулина(х) аре(н)дару тамо(ш)не(му) бы(в)ше(му) Кры(ш)тофу, прозывается(му) Кры(с)ку.

Того (ж) року, м(с)ца и дня дале(м) позо(в) зе(м)ски(и) воєво(д)ства Во(л)ны(н)ско(г) [о] трибуна(л)ски(и) ѡчеви(с)то в руки аре(н)дару его м(л). пна Крако(в)ско(г) [о] гу(л)ско(му) во (и)ме(н)ю его м(л). Гу(л)ску на (и)мя Мо(ш)ку, жиду.

Того (ж) року и м(с)ца, два(д)ца(т) второ(г) [о] дня дале(м) ѡчеви(с)то в руки позо(в) зе(м)ски(и) воєво(д)ства Во(л)ны(н)ско(г) [о] трибуна(л)ски(и) во име(н)ю его м(л). кнжча Яхима Корє(ц)ко(г) [о] Юринє аре(н)дару и(х) м(л). яри(н)ско(му) Бороху, жиду.

Того (ж) року и м(с)ца, два(д)ца(т) че(т)ве(р)того дня дале(м) ѡчеви(с)то

¹⁶ позов.

32 позо(в) зє(м)ски(и) киє(в)ски(и) трибуна(л)ски(и) // трибуна(л)ски(и) аре(н)дару ми(с)та его к(р). м(л). Житоми(р)ско(г)ло Фа(и)дышу, жиду.

Та(м) же, в мѣсте Житомиру, тые всѣ по(з)вы речоные всѣ особы по и(х) самы(х) писаные в жалобе я(с)неве(л)мо(ж)ны(х) и(х) м(л). Ю(р)я Пи(н)ско(г)ло Сока(л)ско(г)ло а Кры(ш)тофа Кремяне(ц)ко(г)ло, старо(ст) кнежа(т) Збара(з)ски(х), ѿ не(с)лу(ш)ное дра(н)е¹⁷ мы(та) ѿ(д) попело(в) и по(д)во(д) и(х) м(л). вла(с)ны(х), яко ѿ то(м) шире(и) тые всѣ по(з)вы ѿ(т) м(л). кжтъ Збара(з)ски(х), по и(х) вели ѿсо(б), звы(ш) менены(х), чере(з) мене выданые, в собе ѿ(б)мо(в)ляю(т).

За которы(ми) по(з)вы и ро(к) е(с)ми и(х) м(л). ѿбею(м) сторона(мъ) ку ро(с)праве пра(в)но(и) пере(д) судо(м) голо(в)ны(м) трибуна(лу) любе(л)ско(г)ло в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)со(т) девято(м), по(д) суже(н)е(м) спра(в)воево(д)ства Бра(с)ла(в)ско(г)ло, кгда тая справа з рее(ст)ру судово(г)ло припаде(т) станови(т)се, зложи(л).

Которое ѿчеви(с)тоє со(з)на(н)е вы(ш) речоно(г)ло во(з)но(г)ло мни на пи(с)ме по(д) печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки его поданое, я, до ведомо(сти) своеє приня(в)ши, до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ского записа(ти) каза(л), и е(ст) записано.

26. *Ѡповеда(н)е п̃на Кнегини(н)ско(г)ло
на п̃ню Ха(р)ле(н)скую.*

Року 1609, м̃ца г̃е(н)вара, 30 дня.

Писа(л) и присыла(л) до вряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Фѣдора Щуро(в)ско(г)ло, по(д)старо(с)те(г)ло житоми(р)ско(г)ло, его м(л). п̃нъ Ко(н)дра(т) Дручини(ч) Кнеги(н)ски(и), ѿповедаю(чи) на еє м(л). п̃нью Ща(с)ную Ха(р)ле(н)скую, по(д)комориную киє(в)скую, кня(ж)ну Катерину Збара(з)скую,

и(ж), де(и), яко мне еє м(л). ви(н)на до(л)гу пе(в)но(г)ло рукода(и)но(г)ло чо(ты)ристи ко(п) г̃(р)ш). лито(в)ски(и) [!] на запи(с) сво(и).

Которую, де(и), су(му) п̃нзе(и) ѿ(б)ликговила(с) [!] мне еє м(л). ѿ(т)да(т) на ро(к) пе(в)ны(и) в року про(ш)ло(м), ше(ст)со(т) ѿ(с)мо(м), на де(н) бжго нароже(н)я ры(мъ)ско(г)ло ѿ(т)да(т) и заплати(т), а (в) неза(п)лаче(н)ю тоє сумы ѿбвѣзала(с) еє м(л). в то(и) суме и(с)то(т)но(и) в зарука(х) совитосты(х) шкода(х) у(с)тупи(т) має(т)но(сти) своеє у воло(сти) Бьше(в)ско(и) села Гру(з)ко(г)ло, не(ж)ли, де(и), еє м(л). ѿное су(мы) на ро(к), в записе менованы(и), не за(п)лати(ла).

32 зв. За которы(м), де(и), неза(п)лаче(н)ем я, справуючи(с) ве(д)ле запису еє м(л)., взя(в)ши во(з)ны(х) // взя(в)ши во(з)ны(х) дво(х) з уряду, посыла(л) до села Гру(з)кое, хоте(чи) в то(и) су(ме) в посесию взя(т), не(ж)ли еє м(л)., пробачи(в)ши записо(в) свои(х), яко пе(р)ве(и) су(мъ)мы самое не заплатила, та(к), де(и), и тепе(р) тоє має(т)но(сти), села Гру(з)ко(и), в то(и) суме не по(с)тупи(ла) и не да(ла), увезува(н)я в тые добра борони(ла) и записови свое(му) спроти-

¹⁷ Счевидно, бра(н)е.

вила. Яко (ж) енералове во(з)ны(и), которые та(м) до е(з)дили, ста(в)ши на (в)ряде передо (м)ною, при квите свое(м) зе(з)на(н)е свое учини(ли) и кви(т) свои(и), в тые слова написа(в)ши, с печа(т)ми и (с) по(д)писа(ми) ру(к) свои(х) пода(ли):

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) а я, Юре(и) Ивано(в)ски(и), енералове во(з)-ные зе(м)ли Кие(в)ское, зе(з)нава(ли) на то(м) ншо(м) квите ку записава(н)ю до кни(г) за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ско(г)ло,

и(ж), будучи на(м) приданы(м) з уряду на (с)праву его м(л). пна Ко(н)драта Дручанина Кнегини(н)ско(г)ло и ма(л)жо(н)ки его м(л). и то пода(н)е и увяза(н)е и(х) м(л). села Гру(з)ко(г)ло у воло(сти) Бышо(в)ско(и) за записа(м) е(м) м(л). пни по(д)коморино(и) кие(в)ско(и) в суме пнзе(и) в чотыро(х)со(т) копа(х) г(р)ш. ли(т)о(в)скихъ. То(г)ды мы, се справую(чи) ве(д)ле при(с)то(и)но(сти) вряду ншо(г)ло и ве(д)ле запису е(м) м(л). пне(и) по(д)коморино(и) кие(в)ское, были(х)-мы напро(д) у е(м) м(л). в Бы(шо)ве, пытаю(чи) е(м) м(л)., е(с)ли же бы в то(и) суми тое село Гру(з)кую ве(д)ле запису свое(г)ло пну Кнегини(н)ско(му) уступили и (в) посесню по(з)воли(ли).

А пото(м) е(с)мо еха(ли) до села Гру(з)ко(и), ни(ж)ли яко е(м) м(л). пни Хар(л)е(н)ская сама в Бышеви не по(с)тупова(ла), та(к) те(ж) и за ни(м), до села Гру(з)ко(и) по(с)ла(в)ши, увязова(н)я пре(з) по(д)даны(х) и и(н)ши(х) слуг(и) и аре(н)дара свое(г)ло борони(ли) и во (в)семъ се записови и (в)си(м) обовяз(з)ка(м) ви(н) описаны(х) спротивили.

А которое о(п)оведа(н)е пна Кнеги(н)ско(г)ло, та(к) те(ж) и зе(з)на(н)е во(з)-ны(х) до кни(г) вряду Житоми(р)ско(г)ло е(с)т записано.

27. Посесия пна Ми[колая] Да(х)новича
в Бежо(в) и Мъни(и)ки.

33

// Року 1609. м(с)ца е(н)вара, 31 дня.

По(с)тано(в)ши(с) на (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло передо(м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), шляхетны(и) Юре(и) Ивано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, со(з)нане свое учини(л), кви(т) свои(и) по(д)печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки свое(и) написа(в)ши, ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло ты(ми) слова, пода(л).

Я, Юре(и) Ивано(в)ски(и), енера(л) во(з)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, со(з)наваю на то(м) квите мое(м) ку записава(н)ю до кни(г) за(м)ку его к(р). м(л). Житоми(р)ско(г)ло,

и(ж) року тепере(ш)не(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло ге(н)вара 25 дня, буду(чи) мне на (с)праве и потребе его м(л). пна Миколая Да(х)новича в селе Бежове, прозывается Ко(р)чеве, кгда (м) был(л) о(т) е(м) м(л)сти пне(е) Маруши Ивановны Ко(р)човны Миколаево(е) Да(х)новичово(е) по(с)ла(н) до села Бежова, прозывается(г)ло Ко(р)чева, на пода(н)е и веза(н)е в ма(е)т(н)о(ст) тую Бежо(в)скую в дво(р), в поля, сеножа(ти), в млыны и ставы, та(к) те(ж) и (в)

по(д)даные тые, которые та(м) е(ст), его м(л). п̃ну Миколаеви Да(х)новичови за доброво(л)ны(м) по(с)тупе(н)е(м) еи м(л). п̃нии Маруши Ко(р)че(в)ны Миколаевое Да(х)новичовое чере(з) мене, во(з)но(г)ло Ю(р)я Ивано(в)ско(г)ло, то е(ст) меновите по(д)даны(х):

Ста(с)ка Пу(д)чича, Ка(р)па Бь(л)чи(н)ка, Конона Ра(х)лтє(н)ка, Устима Бь(л)че(н)ка, Гри(ц)ка Боровика, А(н)тона Ку(ш)нера, вдову Я(н)ковою [!] и(з) сына(ми) Ва(с)ко(м) и А(н)тоно(м), Ивана Слабини(ча), Ивана и А(н)дрея Пу(д)чича, С̃ни(с)ка А(р)тюхови(ча), Е(в)хима Па(н)филовича.

33 33. Того (ж) року и дня, выше(и) писано(г)ло, по(с)тупили и подали в записи свое(м) доброво(л)но(м) о(т) п̃не(и) Маруки¹⁸ Ко(р)че(в)ны п̃ну Миколаеви Да(х)новичови, ма(л)жо(н)ку еи м(л). дано(г)ло в мае(т)но(сти) селе Мини(и)ки // село Мини(и)ки в дво(р), в поля, в сєножа(ти), млыны, ставы, ово згола не о(с)тавуючи, сама на себе, на кре(в)ны(х), бли(с)ки(х) и пови(н)ны(х) свои(х) ничо(г)ло, та(к)же и (в) по(д)даные, а то е(ст) меновите:

Ла(в)ри(н) Саво(ст)кови(ч), Я(с)ко Хи(р)ле(ц)ки(и), Я(с)ко Шашу(к), Ми(т)ко Кожи(н), Жда(н) Ку(ш)не(р), А(н)дре(и) Скри(п)ка, Пили(п), Мака(р) Чо(р)ные, Волошиниха з сына(ми), Ива(н) Па(с)ту(х), Гла(д)кая и(з) сына(ми), Ива(н), Жда(н), Копы(л)о Трохи(м), Жеребе(и) Иля, Ста(н)ко(в)ски(и) Жда(н), Шере(ш) Яки(м), Шве(ц) А(р)те(м), Коломые(ц) Трофи(м), Чо(р)ны(и) Ста(с), Ма(х) Микита, Кожа(н) Мо(и)сь(и), Шашуче(н)ко Ива(н), Шашуче(н)ко Гри(ц)ко, Тепе(р)ко Ливо(н), Рыбыло(в)¹⁹ Степа(н), Ма(к)си(м), Ничипо(р) Го(р)бачь, Якове(ц) Посахови(ч), Миха(л) Плугата(р), Паве(л) Ко(р)чьми(т), Паве(л) Бо(н)да(р), Дени(с), Мартин Макорови(ч).

Которые то мае(т)но(сти) свои ее м(л). п̃ни Да(х)новичовая п̃ну ма(л)жо(н)кови свое(му) п̃ну Миколаеви Да(х)новичови, ве(д)ле запису свое(г)ло по(с)тупи(в)ши, и чере(з) мене во(з)но(г)ло в споко(и)ное де(р)жа(н)е и ужива(н)е подала.

Которы(и) кви(т) во(з)но(г)ло при о(ч)еви(с)то(м) его со(з)на(н)ю на вряде е(ст) приняты(и) и вписа(н).

28. Со(з)нане] во(з)ного] в справе

п̃на Соколо(в)ско(г)ло

з п̃но(мъ) Фри(д)рихо(мъ) Ти(ш)кевичо(м)
о недопуце(н)е увязова(н)я.

Року 1609, м̃(с)ца ге(н)вар(а), 35 [!] дня.

34 На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м) постанови(в)ши(с) о(ч)еви(с)то, возны(е) енералове воево(д)ства Кие(в)ского // Кие(в)ско(г)ло шляхе(т)ные Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) а Я(н) Тыши(н)ски(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(ли) и во(д)лу(г) то(г)ло со(з)на(н)я свое(г)ло кви(т) с печа(т)ми и (с) по(д)писа(ми) ру(к), в тье слова писаны(и), пода(ли):

¹⁸ Очевидно, помилка, треба *Маруши*.

¹⁹ Очевидно, *Рыболов*.

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), а я, Я(н) Тыши(н)ски(и), во(з)ные енералове воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, со(з)наваемо ты(м) нши(м) со(з)на(н)емъ,

и(ж) мы, маю(чи) при собе шля(х)ту люде(и) добры(х), пна Матияша Вене(в)ско(г)ло а пна Ба(р)коца Батокго(в)ско(г)ло, року тепе(р) идучо(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло м(с)ца ге(н)вара ѿди(н)на(д)цато(г)ло дня бы(ли) е(с)мо на (с)праве и потребе урожоно(г)ло его м(л). пна Яна Соколо(в)ского при и(х) м(с)тя(х) пну Миха(и)лу Силе-Нови(ц)кому, су(д)и, а пну Ки(в)ле Рехо(в)ско(м), писару, вря(д)ника(х) судовы(х) кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х), в мае(т)-но(сти) его м(л). пна Фри(д)риха Ти(ш)кевича, воеводича бере(с)те(и)ско(г)ло, ме(с)те(ч)ку Белопо(л)ю.

Та(м) же и(х) м(л). пнове судовые чере(з) на(с), во(з)ны(х), реквирова(ли) пна Ла(в)рина Старушича, слу(ги) и уря(д)ника его м(л). пна Ти(ш)кевича белопо(л)ско(г)ло, абы его м(л). пну Соколо(в)ско(му) во(д)лу(г) де(к)рету суду голо(в)но(г)ло трибуналу любе(л)ско(г)ло в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)со(т) ѿ(с)мо(мъ), мца июля девято(г)ло дня межи поменены(м) пно(м) Ти(ш)кевичо(м) яко по(з)ваны(м) учинено(г)ло пе(в)ную су(му) пзе(и) за не(з)а(п)лаче(н)е(м) и(с)то(т)ное су(м)мы пзе(и), то е(ст) чотыро(х)со(т) и пе(ти)-деся(т) золоты(х) по(л)ски(х) во(д)лу(г) запису его м(л). пна Ти(ш)кевичова пну Юзефу Дзе(р)би(ц)кому и ма(л)жо(н)це его пне(и) Зофеи з Шарева Дзе(р)би(ц)кое дано(г)ло, а пото(м) чере(з) ни(х) поменено(му) его м(л). пну Соколо(в)ско(му) с то(г)ло запису и тое су(м)мы пзе(и) усту(п)лено(г)ло.

А за ты(м) вли(в)коввы(м) право(м) з ы(с)то(т)ною сумою, пе(в)ные зы(с)ки и презы(с)ки злучи(в)ши, усе(г)ло сумою ѿди(н)на(д)цат(т) со(т) золоты(х) по(л)ски(х) сказаную и присужоную заплати(л).

34 зв.

А (в) недо(с)та(т)ку заплаты, жебы в тые (ж) // добра пна свое(г)ло ме(с)те(ч)ко Белопо(л)е в ы(с)то(т)но(и) суме п(н)зе(и), в зы(с)ка(х) и презы(с)ка(х), то е(ст) усе(г)ло в оди(н)на(д)цати со(т) золоты(х) по(л)ски(х) пну Соколо(в)ско(му) мо(ц)ю де(р)жа(н)е и (с)поко(и)ное ужива(н)е пода(л) и чине(н)я е(к)-зекуцы(и) за (с)противе(н)е и непо(с)луше(н)ство права по(с)полито(г)ло тому (ж) урядови кгро(д)ско(му) кие(в)ско(му) допу(с)тиль.

Ни(ж)ли его м(л). пнъ Ти(ш)кеви(ч), противечи(с) праву по(с)полито(му), чере(з) того (ж) уря(д)ника свое(г)ло на ты(х) добра(х) урядови кгро(д)ско(му) кие(в)ско(му) чини(т) е(к)зекуцы(и) не допу(с)ти(л) и ми(ц)но заборони(л).

И на то е(с)мо да(л) се(с) на(ш) кви(т) по(д) печат(т)ми и (с) по(д)писа(ми) ру(к) нши(х) вла(с)ны(х).

Писа(н) в Житомиру.

Которое (ж) то ѿчевистое со(з)на(н)е во(з)ны(х) до кни(г) врядовы(х) за(м)ку гдръско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло е(с)т(т) вписано.

29. Положе(н)е по(з)[ву] по п̃на
Ивана Ко(р)че(в)ского ѡ(т)
уча(ст)нико(в) епа(н)чи(ц)кихъ.

Року 1609, м̃ц(а) г҃(н)вар(а), 31 дня.

На (в)ряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] передо (м)ною Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ѡчеви(с)то, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о] шляхетны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)[о] со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) с п̃ча(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своее, в тые слова писаны(и), пода(л):

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) енера(л) зе(м)ли Кие(в)ское, со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г̃др̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о],

35 и(ж) року теперь идучо(г)[о], // тисеча ше(ст)со(т) девято(г)[о], м̃(с)ца г҃(н)вара, два(д)ца(т) девято(г)[о] дня положи(м) по(з)вы два к(р)о(д)ски(х) кие(в)ски(х) по его м(л). п̃на Ивана Бо(г)данови(ча) Ко(р)че(в)ско(г)[о] в ме(ст)е(ч)ку его м(л). Ива(н)горо(д)ку про(з)ваны(м) у браме за(м)ково(и) у ворота у(т)кну(л) и во(и)тови то(г)[о] ме(с)те(ч)ка и мешчано(м) ѡповеда(л), писаные в жалобе всѣ(х) уча(ст)нико(в) и(х) м(л). п̃но(в) Миколая и Яна Ко(р)че(в)ски(х), п̃на Якова Ки(р)деевича Лемеша, п̃на Григоря Басараба, п̃новъ Ми(с)ка, Ивана и Яна Федоровичо(в) Браже(н)ски(х), то е[с](т) ѡди(н) позо(в) ѡ невывоже(н)е ме(р)ника ве(д)ле и(н)те(р)цы(з)ы и(х) м(л). и ѡ заруку, в не(и) ѡписаную, други(и) позо(в) ѡ розо(р)вене дел ув к(р)унте и(х) м(л). спо(л)но(м) епи(н)чи(н)ско(м) з декрету суду голо(в)но(г)[о] трибуна(лу) любе(л)ско(г)[о] в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)со(т) ѡ(с)мо(м), на воево(д)стве Во(л)ы(н)ско(м) выданы(м), за которы(м) по(з)вы зложи(л) е(с)ми ро(к) ста(н)ю ѡбею(м) сторона(м) на ро(ч)ка(х) к(р)о(д)ски(х) кие(в)ски(х), которые припа(сти) и сужоны бы(ти) маю(т) в року при(ш)ло(м), тисеча ше(ст)со(т) десято(м), м̃(с)ца априля, пе(т)на(д)цато(г)[о] дня, што шире(и) и до(с)тато(ч)не(и) на ты(х) по(з)ва(х) е[с](т) ѡписано и доложено.

И на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) до кни(г) за(м)ку г̃др̃ско(г)[о] Житоми(р)ско(г)[о] по(д) п̃ча(т)ю моею и (с) по(д)писо(м) руки моее вла(с)ное.

Писа(н) в Житомиру.

35 зв. Которое (ж) то ѡчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] поменено(г)[о] до кни(г) за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] е[с](т) записано. // ²⁰

Початокъ м̃ца ф̃в(р)а(л)я в ро(к) 1609 (м): го ²¹.

1. Посесия п̃на Будише(в)ского ѡ(т) кнзя Адама Ружи(н)ского.

²⁰ Арк. 36—36 зв. пусті. Написано слово «васишт» кілька разів.

²¹ го дописано іншим чорнилом.

2. Споведа(н)е пна Пе(т)ра Будише(в)ско(г)[о] на к. Ада(ма) Ружи(н)ско(г)[о] за не ω(т)да(н)емъ су(м)мы пнзе(и).
3. Пи(л)но(ст) того (ж) пна Будише(в)ско(г)[о] ω(т)бира(н)я су(м)[мы] пнзе(и) ω(т) князя Адама Ружи(н)ского.
4. Поло(ж). по(з). о(т) кнз. Корє(ц)ки(х) по кнз. Ружи(н)ски(х).
5. Поло(ж). по(з). ω(т) ты(х) же кнз. Корє(ц)[ких] по кн. Ружи(н)[ских].
6. Протє(с)тацяя кнж. Корє(ц)[ких] на к. Ружи(н)ско(г)[о] и ма(л)жо(н)ку.
7. Вписа(н)е те(с)таме(н)ту пна Станислава Пу(п)ко(в)скего.
8. Споведа(н)е пна Лакге(в)ни(ц)ко(г)[о] на пна Се(р)хове(ц)кого.
9. Вписа(н)е листу зго(д)ного межи Сли(з)не(м) а пно(м) Борє(ц)ки(м).
10. Споведа(н)е пна Ра(д)ли(н)ско(г)[о] на п. Вороничовъ.
11. Полож. по(з)ву ω(т) пна Путяты по п. Ха(р)леско(г)[о] Стани[слава].
12. Поло(ж). по(з). по є(г)[о] м(л). пна старосту овру(ц)ко(г)[о] ω(т) попа.
13. Поло(ж). по(з)ву ω(т) є(г)[о] м(л). пна Крако(в)ско(г)[о] по к. Корє(ц)-[кого].
14. Поло(ж). по(з)ву по п. Ивана Ко(р)че(в)ско(г)[о] ω(т) п. Яна Ко(р)че(в)-[ского].
15. Споведа(н)е пна Ивана Ви(л)гоу(р)ского на меща(н) люба(р)то(ц)[ких].
16. Со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] в справе пнее Сы(н)кгуровое з п. Ко(р)кошкою.
17. Споведа(н)е пна Яна Соколо(в)ского на пна Ворону.
18. Споведа(н)е того (ж) пна Соколо(в)ско(г)[о] на п. Слизара.
- 37 19. Поло(ж). по(з). ω(т) пна Кордыша по п. Немирича //
20. Декре(т) трибуна(л)ски(и) баницы(и) пнее Бочури(н)ское в справе пна Ивана Ко(р)дыша.
21. Со(з)на(н)е во(з)но(г)[о] в справе пна Соколо(в)ско(г)[о] з п. Вороною.
22. Полож. по(з)ву ω(т) п. Соколо(в)ско(г)[о] по ро(з)ны(х) ωсо(б).
23. Поло(ж). по(з)ву по ро(з)ны(х) ωсобъ ω не ω(т)да(н)е побору.
24. Споведа(н)е Белоши(ц)кого на суседа свое(г)[о] Пи(р)шунєви(ча).
25. Протєстацяя пна Григо(р)я Лу(д)ви(и)ско(г)[о] на пна Семєна Лу(д)ви(и)-ско(г)[о] ω заби(т)є Е(г)ду(з)ского.
26. Споведа(н)е пна Лемєша на пна Ивана Ко(р)чевско(г)[о].
27. При(з)на(н)е пна Га(л)чино(в)ско(г)[о] су(м)мы пнзе(и) ма(л)жо(н)це свое(и).
28. При(з)на(н)е пнее Га(л)чино(в)ское ма(л)жо(н)кови своему добр певны(х).
29. Со(з)на(н)е во(з)ного в справе є(г)[о] м(л). пна Сєрако(в)ского з кнжате(и) кнж. Корє(ц)[ким] ω недопуще(н)е увязова(н)я.
30. Посєсыя є(и) м(л). пнее Брамовое в половицу села Бочани(ц).

зв.

W tym Roku 1609 mјca Lutego dz. 9 te хiegy y insze grodowe... od pana Andrzeja Peressieckiego z ²² Polscy ... ²³ przez pana Andrzeja... na ten czas podstar. y arend. zytomirskim ²⁴. //

Посєсия пна Будише(в)ско(г)[о] ω(т) к. Ада. Ружи(н)ско(г)[о]. Року 1610 тая ε(ст) в 1610 року [!]

1. Пи(л)но(ст) пна Будише(в)ско(г)[о]
ω(т)бира(н)я пнзе(и) ω(т) к. Адама Ружи(н)ско(г)[о].

Року 1609, мц(а) фе(в).., 2 дня.

Прише(д)ши до уряду его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Фе-дора Щуровского, по(д)старосте(г)[о] житоми(р)ского, урожоны(и) его м(л). па(н) Петръ Будзишо(в)ски(и) ωповеда(л) и (с)ве(т)чи(л)се,

и(ж) яко дня сего(д)нешнего, мца фе(в)раля, 2 дня, року тисеча шесо(т) де(в)ятого по то(и) ε(г)[о] ми(л)ст)ти [!] суми пинезе(и) пе(т)со(т) золоти(х) по(л)-ски(х) его мило(ст) кня(з) [!] Ада(му) Ружи(н)скому з некоторое аре(н)ды его мило(с)ти ω(т)дать и заплати(т), поча(в)ши спора(н)ку а(ж) до нешпору ωче-кива(л), ни(ж) его мило(ст) ни са(м) чере(з) себе и не чере(з) умоцовано(г)[о] своего не ω(т)бираль и ωобра(т) не хоте(л).

И проси(л), абы тоє его ωповеда(н)є и пи(л)но(ст) до кны(г) врядовы(х) принято и записано было, што принято и записано ε(ст) ²⁵.

2. Пи(л)но(ст) того (ж) пна Будишо(в)ско(г)[о]
ω(т)бира(н)я су(м)мы пнзе(и) ω(т) того (ж)
к. Ад[ама] Ружи(н)ско(г)[о].

Року 1609, мц(а) фе(в).., 2 дня.

38 На уряде его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)[о] передо (м)ною, Федо-ро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ωчеви(с)то, урожоны(и) // па(н) Пе(т)ръ Будишо(в)ски(и) имене(м) свои(м), имене(м) ма(л)-жо(н)ки своеє пнеє Я(д)викги Сметя(н)чя(н)ки ωповеда(л) и (с)ве(т)чилсе,

и(ж) дня сего(д)не(ш)него, мца фев(р)аля, второ(г)[о] дня, року тисеча шесо(т) девято(г)[о] гото(в) бы(л) ω(т) его млости князя Адама Нариму(н)-товича Ружи(н)ского суму пнзе(и) деветьсотъ золоти(х) по(л)ски(х) во(д)-лу(г) запису ω(т) его мило(с)ти мне самому и ма(л)жо(н)це мое(и) пане(и)

²² з кириличне.

²³ П — теж.

²⁴ Підпис нерозбірливий.

²⁵ Слово ε(ст) написано іншим чорнилом.

Я(д)визи Сметячяци²⁶ данно(г)[о] ω(т)бирати, ни(ж)ли его м(лт), не чинечи до-сы(т) записови своему, преречное суми пинезе(и) не ω(т)дали и ω то(м) жа(д)-ное ведомости не учинили, кот(о)рого ω(т)да(н)я сумы пнзе(и), поча(в)ши спо-ра(н)ку аж до нешпо(р)ное години ωчекива(л).

Проси(л), абы тоє ωповеда(н)е и пи(л)но(ст), которую та(к) имене(м) свои(м), яко имене(м) малжо(н)ки своеє чини(л), до кни(г) врьодовы(х) за(м)ку Жи-томи(р)ского принято и записано было, што є(ст) принято и записано.

3. Поло(ж)[ене] по(з)[ву] ω(т) кнж.
Коре(ц)ки(х) по к. Ружи(н)ски(х).

Року 1609, феврал, 3 дня.

На врьде его кро. м(л). за(м)ку Житоми(р)ского передо мною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)., ставъ ставши [!] ωчеви(с)то, во(з)ны(и) енера(л)ны(и) воево(д)ствъ Кие(в)ско(г)[о], Во(л)ы(н)ского и Бра(с)-ла(в)ского шляхе(т)ны(и) [!] Иванъ Воло(т)о(в)ски(и) ку записа(н)ю до кни(г) кгро(д)ски(х) житоми(р)ски(х) со(з)на(л) тими словы,

38 3в. и(ж) року тепе(р) идучого тисеча ше(ст)со(т) девятого, мисаца хе(н)варя, шостого дня ω(т)не(с)лъ єсми по(з)во(в) десе(т) кгро(д)[ских] киев[ских] до ме(с)та // Паволочи, писаные в жалобе (вел)можни(х) єе мило(с)ти пнеє Анъны Хо(д)кевычо(в)ны кня(ж)ны Коре(ц)кое яко деди(ч)ни а его м(л). княжати Яхи-ма Коре(ц)кого, воеводича во(л)ы(н)ского, яко ωпекуна на(и)вышъшо(г)[о] єе м(л). по ве(л)мо(ж)ни(х) кнз. Романа Ружи(н)ско(г)[о] и ма(л)жо(н)ку є(г)[о] м. пнюю Зофию с Карабчева Романовую Ружинъскую ω ро(з)ные грабежи при кгва(л)то(в)номъ наеха(н)ю на має(т)ность черемо(ш)ску, ω пале(н)ю єе сталое, яко шире(и) тые по(з)вы в себе ω(б)мо(в)ляю(т).

Которые по(з)вы, ω(т)не(с)шъши само(и) кнегини Ружинъско(и) в руки в за(м)ку Паволо(ц)ко(м), ω(т)да(л) єсьми.

И за тыми по(з)вы рокъ ку праву на ро(ч)кахъ кгро(д)ски(х) воеводства Киевъского в року тепе(р) идучо(м), тисеча ше(ст)со(т) девято(м) м(с)ца фе-враля, ω(с)могонадъцать дня припадаючи(х), стати зложи(л) є(с)ми.

4. Поло(ж)[ене] по(з)[ву] ω(д) ты(х) же
кнж. Корецъ[ких] по кнз. Ру(ж)[инского].

Року 1609, мѣ(а) фе(в)раля, 3 дня.

Ста(в)ши ωчеви(с)то во(з)ны(и) енера(л)ны(и) воево(д)ства Во(л)ы(н)ского, Бра(с)ла(в)ского и Кие(в)ского шляхе(т)ны(и) Ива(н) Воло(т)о(в)ски(и) ку запи-са(н)ю до книгъ кгро(д)ски(х) житоми(р)ски(х) зо(з)на(л) тими словы,

²⁶ Помилка, слід читати *Сметячянци*.

и(ж) року тепе(р) идучого, тисеча шесо(т) девятого, м(с)ца ге(н)вара, шо(с)-того дня ω(т)не(с)ль ε(с)ми по(з)во(в) два кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х) до места Паволочи, писаные в жалобе ве(л)мо(ж)нымъ ее милости пнеε Анъны Хо(д)-кевичо(в)ны кне(ж)ны Корецкое яко деди(ч)ны а его м(лт). княжати Яхима Корє(ц)кого, воеводича во(л)ны(н)ского, яко ωпекуна нав(ш)шого ее м(л). по ве(л)мо(ж)ны(х) князя Романа Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ку его м(лт). пнюю Зофию // с Кара(б)чева Романовую Ружи(н)скую яко умислны(х) при(н)ципало(в) учи(н)ку, ниже(и) менованого.

А то, прихилиючися до протє(с)тации, на урядє кгро(д)скомъ Житоми(р)-ско(м) в року тепе(р) идучо(м), тисеча ше(ст)со(т) ωсмомъ чере(з) и(х) мти самы(м) поводо(м) внесеноє, ω (к)гва(л)то(в)ное наєха(н)є на має(т)ность ее м(л)сти кне(ж)ны Корє(ц)кое деди(ч)ную ме(с)то и замокъ Черемо(ш)ку, ω злупе(н)є з нее [!] маєтно(с)ти и ω (с)пале(н)є Черемо(ш)ки, за(м)ку и ме(с)та ωномъ, о побит(є) слу(г) и поданы(х), при то(м) наєха(н)ю сталое, та(к) в головно(и) речи, яко и до шкрутени(и).

Которые то по(з)вы, ω(т)ня(ш)ши, в руки само(и) кн[я]гини Ружи(н)ско(и) в за(м)ку ж да(л) єсми.

А пото(м) того (ж) року ше(ст)со(т) девято(г)ло, мѣсеца ге(н)варя, шо(с)-то(г)ло дня ω(т)да(л) єсми по(з)во(в) два кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х), в ворота брамы за(м)ку Ружи(н)ско(г)ло увотькну(л) и воро(т)ному тамашньому [!] ωповеда(л), писаные в жалобе ее мило(ст) кня(ж)ны Корє(ц)кое яко деди(ч)ны и ма(л)жо(н)ка ее мило(с)ти²⁷ яко ωпекуна по урожоны(х) пна Кры(ш)тофа Ке(в)лича и ма(л)жо(н)ку его пнюю Анну Комаро(в)скою яко спо(л)ныхъ и умы(с)лны(х) при(н)ципало(в) в справє ω кгва(л)товное наєха(н)є на має(т)-но(ст) ее м(л). кнжны Корє(ц)кое деди(ч)ную, замокъ и ме(с)то Черемо(ш)ку, ω злупе(н)є и спале(н)є, яко ширє(и) тые по(з)вы в себе такъ въ голо(в)но(и) речи и до шкрутени(и) вповняю(т).

За которыми по(з)вы и ро(к) ку праву стати на ро(ч)ка(х) кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х) в року тепе(р) идучо(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) девято(г)ло, мца фе(в)раля, два(д)ца(т) девятого дня, припадаючи(и) стати, зложи(л) ε(с)ми.

5. Протє(с)тацяя кня(ж)ны Корє(ц)кое на к. Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ку его.

Року 1609, мца фєрля [!], тре(тє)го дня.

39 зв. Передо мною, Фєдоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)-ски(м), // по(с)танови(в)ши ωчеви(с)то, ве(л)мо(ж)ная ее мл(с)ть пани (Анна)²⁸ Ходкевичо(в)на [к]няжъна Корє(ц)кая яко дѣди(ч)ка добръ, ниже(и) ωписа-

²⁷ Остання літера в слові виправлена з ъ.

²⁸ Слово закрєслєне.

ныхъ, сама очевисто жалующая а ве(л)мо(ж)ны(и) его мл(с)тъ кня(ж)чъ [!] Яхи(м) Корѣ(ц)ки(и), воеводи(ч) воли(н)ски(и) и ма(л)жоно(к) еѣ мило(с)ти, яко ѡпекунъ навъше(и) чере(з) приятеля своего пна Григо(р)я Кнегини(н)-ско(г)о], за мо(ц)ю зупо(л)ную ему до тоѣ справы даного, прихияючи(с)я до протѣ(с)таци(и) альбо жалобы пе(р)шеѣ, че(р)е(з) зошлого Васи(л)я Мокренъско(г)о], старо(с)ту ра(с)тови(ц)кого, служ(б)ника своего, именѣ(м) и(х) мл(с)ти в ниже(и) ѡписаны(м) вчи(н)ку проты(в)ко ниже(и) ѡписаны(м) та(к) при(н)ципало(м), яко ты(м) и помо(ч)никомъ свѣжо по ты(м) учи(н)ку стать на вряде туто(ш)ни(м) кгр(о)дско(м) Житоми(р)скомъ учинѣное. Которое и(х) мл(с)тъ сами та(к) бо(р)зо ча(с)тъю для не(с)пособьного здоро(в)я, ча(с)тъю ты(х) для трыво(г) тата(р)ски(х), которые то тыѣ в си часы заходили, учинити не мо(г)ли.

Тепе(р) теды ѡ(б)тя(ж)ливе и жало(с)не ѡповеда(л)ся и жаловали на урожоныи и(х) мл(с)ти князя Романа Ружи(н)ского и ма(л)жо(н)ку его мл(с)ти княгиню Романовую Ружи(н)скую Зофию с Каря(б)чева и на пна Кри(ш)тофа Ке(в)лича и ма(л)жо(н)ку его паню А(н)ну Коморо(в)скую яко уми(с)лны(х) и ѡ(д)носта(и)ны(х) при(н)ципало(в) учи(н)ку, ниже(и) ѡписа(н)ного.

Которые то при(н)ципалове, при(с)пособы(в)ши собе немало ѡбъчи(х) и по(с)торо(н)ны(х) люде(и) на помо(ч) ѡ(т) помо(ч)нико(в) свои(х), то е[с]т ѡ(д) пна Адама Ѡлизаря, пна Яна Бо(н)дзы(н)ского, де(р)жа(в)ци котеле(н)ского, князя Булыги, по(д)старо(с)тего белоце(р)ковско(г)о], князя Адама Ружи(н)ского, пна Бо(г)дана Хала(и)ка, пна Юря Завиши, пна Якуба Ку(ц)бо(р)ского, уря(д)ника котеле(н)ского, пна Вары(с)кого, пна Налусо(в)ского, пна Стани(с)лава Пу(п)ко(в)ского, пнеѣ Зофеи Кры(ш)тофовое Вы(л)жиное и ѡ(т) пнеѣ Анъны Надары(н)ское, пна Миха(и)ла Силы-Нови(ц)кого, пна 40 Ѡ(л)бры(х)та Бре(з)ского и ѡ(т) // пана Ѡ(л)бры(х)та Лысако(в)ского и з(и)ншими помо(ч)никами, на учино(к), ниже(и) ѡписаны(и), при(с)пособлены(м).

И при ни(х) до того слу(г), боя(р) и по(д)даны(х) свои(х) та(к) з маѣ(т)но(с)те(и), на се(и) ча(с) де(р)жавы своеѣ, яко те(ж) и(х) добръ уси(х), в за(с)таве будучи(х), а то е(с)тъ меновите: Даниеля Ключ(с)кого, старо(с)ту паволо(ц)кого, и Трушаносе(ц)кого, во(и)та паволо(ц)кого, и и(н)ши(х) слу(г), боя(р) и по(д)даны(х) свои(х) во(и)ско немалое чло(в)ка ѡ ше(с)т[и] тисече(и) забра(в)ши²⁹, которы(х) тие при(н)ципалове поменѣние имена и про(з)вска [!] сами лепи(и) вѣдаю(т) и и(х) знают(т).

Которые то при(н)ципалове, то е(с)т его м(л). кня(з) Романъ Ружи(н)ски(и), са(м) пере(д) ты(м) вперѣ(д) з ма(л)жо(н)кою своею на попо(л)не(н)ѣ учи(н)ку, ниже(и) ѡписаного, згоди(в)ши и добре ся наради(в)ши, а еѣ мл(ст) сама княгиня Ружи(н)ская с пано(м) Ке(в)личомъ и (с) пнею Ке(в)личовою, выконываючи раду и волю кня(з)я Ружи(н)ского зао(д)не, спо(л)не и е(д)носта(и)не, пропо(м)не(в)ши боя(з)ны божие и срокго(с)ти права по(с)полито(г)о] и ви(н) в нем на таковы(х) к(г)ва(л)то(в)нико(в) и на(з)нико(в) [!] ѡписани(х), не (д)баю-

²⁹ Слово написане иншим чорнилом.

чи, з великою гарѣматою, з дѣлами, з гако(в)ницами, з ручницами, з мушке-
тами, сага(и)даками, с копѣями, рогатинами а з и(н)шими бронами, во(и)не
належащими, ко(н)но, збру(и)но и пешо з хоро(г)вами, з бубѣнами, трубами
и су(р)мами, ѡбачае(м)³⁰ неприяте(л)ски(м) року тѣпе(р) идучо(г)ло, тисеча
ше(ст)со(т) ѡ(с)мо(г)ло, мѣца июна [!] чѣти(р)на(д)цатого дна ѡ годинѣ двана(д)-
цато(и) на (в)ла(с)ную мае(т)но(с)т о(т) и(х) мл(с)те(и) княжати Корѣ(ц)кого
и ма(л)жо(н)ки его мл(с)ти пни А(н)ни Хо(д)кевичо(в)ни ми(с)те(ч)ко, на(з)ва-
ное Черемо(ш)ну, и на замо(к), при то(м) ми(с)те(ч)ку будучи(и), мо(ц)но,
кгва(л)то(в)не, и не ѡ(т)повѣдне, и несподѣва(н)е з великою силою, притя(г)-
нувши и наеха(в)ши, еѣ мл(с)ть княгиня Ружи(н)ская за уми(с)лны(м) ро(с)ка-
за(н)емъ волею и видимо(с)тѣю его мл(с)ти князя Ружи(н)ского с преречени(м)
пно(м) Ке(в)lichemъ и ма(л)жо(н)кою его, котори(и) будучи спра(в)цею того
40 зв. всего во(и)ска, с пререченими помо(ч)никами своими на(и)пе(р)ви и ти(м)
си(м) во(и)скомъ // замо(к) и ме(с)то вколо ѡбѣточи(в)ши, дѣла, гако(в)ничи
и всю га(р)мату до за(м)ку и до мѣста н[а]ри(х)товавши и пото(м) в трубы, сурь-
мѣ и (в) бубны вдари(в)ши и ѡкри(к) велики(и) справивши, з ди(л), з гаки(в)-
ни(ц) и (з) ручьни(ц) стреля(т) почали, а пото(м) до (ш)ту(р)му та(к) до ми(с)та,
в которо(м) уже ѡсело было чловека люде(и) до чотыро(х)сот, яко те(ж) и до
за(м)ку припус(с)тили.

И ѡного, яко се поменило, дня того ѡ(т) години двана(д)цатое а(ж) до са-
мого вечора ѡбычаемъ поганьскимъ и неприяте(л)скимъ великою навалъно(ст)ю
дсбывали, а пото(м), черезъ велики(и) кгвалтъ и силу ме(с)та и за(м)ку добывъ-
ши, такъ слугъ шля(х)тичо(в) по(ч)тивы(х), яко те(х) и по(д)даныхъ княжа(т)
и(х) милости Корѣ(ц)ки(х) в ме(с)те(ч)ку и (в) за(м)ку, на то(т) ча(с) будучихъ,
е(д)ныхъ такъ мужьского, яко и же(н)ского стану, люде(м), ничо(г)ло не жо(л)-
куючи, и ѡвѣшемъ безъ боязни божеѣ ѡкрутне и нелюто(с)тиве з жонами и де(т)-
ми позабияли, постреляли, посекли, помо(р)довали и помо(р)довали [!], и по-
ранили.

И маетьно(с)ти, што ѡ(д)но хто мети могъ, вси ѡ(т) мала и до велика мо(ц)ю,
кгвалтъомъ забрали и (з)лупили.

А по томъ злупеню и (с)постушеню ме(с)то и замекъ ѡбычаемъ пога(н)-
ски(м) и неприяте(л)скимъ накоренъ спалили и внивеч ѡбе(р)нули.

А мало на томъ маючи, по (з)буреню и (с)паленю ме(с)та и замьку, не-
мало люде(и) и подѣданыхъ княжатъ и(х) мл(с)ти Корѣцкихъ ѡкрутне а не-
лито(с)тиве повезавъши, зс всими лупами з собою кгвалтъовне побравъши, до
домовъ своихъ ѡ(т)провадили.

А то естъ меновите: ѡ(д)ного Гарасима Тимьковича а Федея Коваленъка,
Саво(с)тяна Коньдрашовича, Дмитъра Лучьника, Ивана Ковалѣ а Гарасима
Су(с)чича, мещанъ черемь(с)ки(х), которые не(т) ведома, ели живы зоставили,
а и(н)шие ра(н)ны, которы(х) з собою побрала, з ра(н) поумирали, которы(х)
тела не(т) ведома, гдѣ подевали, с которо(г)ло то ме(с)та а и за(м)ку ѡбычае(м)
неприяте(л)ски(м) и по[ган]ски(м), ѡгнемъ на коре(н)е спаленного, збуре(н)ого,
спле(н)дрова(н)ного и (в)ниве(ч) ѡбе(р)нено(г)ло, то(т) уве(с) лупъ мае(т)но(с)ти

³⁰ Псмилка, треба *ѡбычае(м)*.

41 и рече(и) рухомы(х) та(к) самы(х) и(х) м(л). княжать // Корє(ц)ки(х), ꙗко те ж слу(г) и по(д)даны(х) тамо(ш)ны(х), и кгва(л)то(в)не зо(б)равъши, и злупи(в)ши, до места Паволочи єе мл̃(ст)ъ кнегия [!] Ружи(н)ская а пань Кры(ш)-тофъ Ке(в)ли(ч) з ма(л)жо(н)кою своею до ме(с)та Ружина яко при(н)ципалове и до и(н)ши(х) ме(ст) и має(т)но(с)те(и) слуги и помо(ч)ники и(х), на пожито(к) сво(и) ѿ(т)проведи(в)ши, та(к) его мло(с)ти кнзя Ружи(н)ского ѿбе(р)нула.

И п(р)осили и(х) мло(ст), выше(и) менованые ѿсобы, абы тая протє(с)ция [!] и жалоба и(х) мило(с)ти до книгъ кгро(д)ски(х) записана была.

6. Вписа(н)є те(с)тамє(н)ту
п̃на Стани(с)лава Пу(п)ко(в)ско(г) [о].

Року 1609, м̃(с)ца февра(л)я, третє(г) [о] дня.

На врьдє є(г) [о] к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] передо (м)ною, Фєдоро(м) Щуро(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ѿчеви(с)то, єе м(л)т) пни На(с)тазия Мє(н)сни(ц)кая Стани(с)лавовая Пу(п)ко(в)ская по(к)ладала те(с)тамє(нт) зо(ш)лого небо(ж)чика его мло(с)ти пна ма(л)жо(н)ка своего пна Стани(с)лава Пу(п)ко(в)ского по(д) пє(чат)ю и (с) по(д)писо(м) руки его м(л)., та(к) те(ж) по(д) печат(т)ми и (с) по(д)писами ру(к) людє(и) за(ц)ны(х).

В то(м) те(с)тамє(н)тє менованы(х) преречоно(и) ма(л)жо(н)це его мло(с)ти в речи спосо(бом)³¹, ниже(и) ѿписанымъ даны(и), просєчи а бы(л) бы прия(т) и до кни(г) врьдовы(х) за(м)ку Житоми(р)ского уписа(н).

Которого (м) принє(в)ши, ѿчитаного пере(д) собою, по до(с)та(т)ку выслу(х)а(в)ши, до (к)ни(г) слово в (с)лово вписати каза(л).

И та(к) се в собе має(т):

Я, Стани(с)ла(в) Пу(п)ко(в)ски(и), ѿ(з)на(и)мую ты(м) те(с)тамє(н)то(м) ѿ(с)та(т)нєє воли моеє.

Будучи(и) ѿ(т) пна бога тя(ж)кою хоробою навежоно(и), алє будучи(и) щє з ла(с)ки боже(и) памєты целое и разуму зупо(л)ного, зо(с)тави(ти) умы(с)-лили(м) маєтку свого, то є(ст) меновити: ма(л)жо(н)це мое(и) мило(и) пнє(и) Настазы(и) Менсьни(ц)ко(и) на сєлє Спичи(н)ца(х) двє тисєчи золоты(х) по(л)-

41 зв. ски(х), ѿ(т) кжати его м. Рома(на) Ружи(н)ского на(м) записаную, // цо(р)цє мо(и) [!] ста(р)шо(и) Ан(н)є половицу ѿ(т)чи(з)ны моеє (и) ѿ(т) брата моего рожо[ного] пна Миколоая Пу(п)ко(в)ского, лежачое в поветє Новокгро(д)ско(м), прозываемое Трацовичє кро(в)ные, ныкому ни (в) чо(м) незаведєныє, рєчи[и] рухомы(х), готовы(х) гроше(и) три(с)та золоты(х), што єе м(л). пни Надари(н)ская ви(н)на, до того ла(н)цу(х) золоты(и), в которо(м) золоты(х) три(д)ца(т) ѿ(с)м̃ манє(т); золотыє, в которы(х) два(д)ца(т) пя(т) золоты(х) чарокъ, двє сре(б)-ны(х), дє(н)ка золотыє, по(л)торы гри(в)ны; ложа(к) тузи(н), чотири гри(в)ны;

³¹ Зверху іншим чорнилом написано -я.

жупа(н) чо(р)ны(и) аксами(т)ны(и), делюра че(р)вона н(т)ласовая с пе(т)лицами пе(р)ловыми.

Которую цу(р)ку мою А(н)ну зо (в)си(м) поруча(л) и ω(т)даваю в мо(ц) и в опеку кня(ж)не ε(и) м(л). Романову(и) Ружи(н)ско(и) пне(и) Зофии с Кара(б)-чева, которая с побо(ж)ности и добро(с)ти своеε во(д)лу(г) баче(н)я своего, кгда кгда [!] доро(с)те(т), заму(ж) выда(т).

До ³² того поручаю и даю в опеку тую цу(р)ку мою А(н)ну его мло(с)ти пна Адамови, княжати Ружи(н)скому яко пови(н)ном у еε ужаю [?], и(ж) яко чловикъ богобо(и)ни(и) и цно(т)ливы(и) буде(т) мелъ ω не(и) печу.

А цу(р)це мое(и) миле(и) Зофеи другую половицу ω(т)чи(з)ны моеε име(н)я Трацови(ч)и кро(в)ни(ε), до то(г)ло] рече(и) рухомы(х): бра(м)ку пе(р)ловую, за (с)то золоты(х) купленую, ложокъ тузынь сре(б)ръны(х), шля(б)лю [!] ωправную, чотыри гри(в)не (и) сага(и)дакъ ωпра(в)ны(и), чотыри гри(в)ны, жупа(н) че(р)воны(и) аксами(т)ны(и) и други(и) адама(ш)ковы(и), ферезью чи(р)-воную, аксамито(м) по(д)шитую, во(з)ныки чотыри с ко(т)чи(м) [!].

До то(г)ло] цынь, мѣди, коне(и), бы(д)ла, ωве(ц), свине(и) ω(т) мала до вяля — все тоε цо(р)це мое(и) Зофии.

Маε(т) она а(ж) до ле(т) доро(с)лы(х) в опеце у ма(т)ки свое(и) зо (в)си(м) ты(м) быти и тоε(и) часу и(т)я заму(ж) ω(т)да(т) все.

А пасеку и гу(м)на зε (з)бо(ж)ε(м) ма(л)жо(н)це свое(и) ω(т)писую на обы(и)стѣе домовое.

42 А стве(р)жаючи то(и) мо(и) те(с)таме(нт), рукою моею писаны(и), руку (м) свою по(д)писа(л) // и печат(т) приложи(л).

До того ужилε(м) ω(т) м(л). его м(л). пна Ка(с)пара Блє(н)до(в)ско(г)ло], пна Адама Бокгу(ц)кого, пна Тимофея Ѡра(н)ского до подпису и приложе(н)я печате(и).

Писа(н) в Спичи(н)ца(х) дня ше(ст)на(д)цато(г)ло], мца ноябра, року тисеча ше(ст)со(т) ω(с)мо(г)ло].

У тоεε [!] тεстаме(н)ту печате(и) чотыри а по(д)пи(с) ру(к) тыми словы: Stanisław Rypkowski ręką swą, Kasper Błędowski, ręką swą, Adam Bogucki, ręką własną, Tymofei [!] Oransky, ręką swą.

Которы(и) те(с)таме(нт) слово в слово до кни(г) врьдовы(х) приня(то) и впи-сано ε(ст).

7. *Ѡповѣданъ пна Лакге(в)ницъко(ε)ло]*
на пна Се(р)ховецъкого.

Року 1609, мѣ(а) фе(в)раля, 5 дня.

Постанови(в)шися ωчеви(сто) на (в)ряде его короле(в)скоε мло[с]ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м) по(д)старо(с)ти(м)

³² Літера Д виправлена іншим чорнилом з Б.

житоми(р)скимъ, его м(лт) па(н) Ба(л)це(р) Лакго(в)ни(ц)ки(и) ѿповеда(л) на пна Яня Сѣ(р)хове(ц)кого,

и(ж), де(и), яко (м) пѣ(р)ве(и) проте(с)тацы(и) мо(и) до уряду ва(ш)мо(с)ти доноси(л) и ку записова(н)ю до (к)ни(г) пода(л) ѿ ро(з)маиты кри(в)ды мое(и), а меновито ѿ зби(т)ѣ и по(и)ма(н)ѣ боярина мого па(н)цы(р)ного съ [?] Супруна Да(ш)ковича, которо(г)о зби(в)ши и у везе(н)ѣ по(и)ма(в)ши, ѿ(т) дня девято(г)о, мѣца гѣ(н)вара, и(ж) [!] до (д)ня 24 де(р)жа(л) и мо(р)дова(л) и ѿ(к)ругутне змо(р)дованого и (в) тя(ж)комъ везе(н)ю бо(л)ше(и) дво(х) недѣль тепе(р), де(и), в субботу, мѣца гѣ(н)вара, два(д)ца(т) че(т)ве(р)то(г)о дня выпусти(л).

На которое везе(н)ѣ и мо(р)дова(н)ѣ, хотечи пра(в)не чини(т), тую проте(с)тацью мою до уряду, де(и), вм., доношу а прошу, абы была записана, што естъ записана.

8. Уписанѣ листу зго(д)ного между Сли(з)не(м)
а пно(м) Борецѣкимъ.

42 зв

11 Року 1609, мѣца февраля, 20 дня.

На урядѣ его к(р). м(л)с(ти) за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Федоро(м) Щуро(в)ски(м), подъстарости(м) житоми(р)ски(м), постановивъшисѣ ѿчевистѣ, во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Киевъского шляхетны(и) Богушъ Благано(в)ски(и) поклада(л) ли(ст), доброво(л)ны(и) запи(с) ѿ(т) пана Павла Сли(з)ня пану Ивану Боре(ц)кому даны(и), по(д) печат(т)ми люде(и) добры(х) и (с) по(д)писами рукъ и(х), а то зъ стороны поме(р)кова(н)я и вечи(с)тоѣ угоды и(х), яко ѿ то(м) ниже(и) в то(м) ли(с)те по до(с)та(т)ку вся ре(ч) тоѣ угоды и(х) ѿписана и доложона е(с)т, и проси(л) имене(м) пна Слизня, абы то(т) ли(ст) его бы(л) передо (м)ною чита(н) (и) до кни(г) приня(т) бы(л) и (в)писа(н).

Которы(и) ли(с)ть я читати казалъ и, вы(с)луха(в)ши его, до(с)тато(ч)не слово у слово до кни(г) записати каза(л).

И та(к) ся в собе маѣ(т):

Я, Павел(л) Сли(з)не(н), чи(н)ю я(в)но и со(з)наваю ты(м) мои(м) ли(с)то(м), доброво(л)ны(м) записо(м), кому бы то веда(т) або, чтучи его, слышать належа(л),

и(ж) за угодою и пое(д)на(н)емъ добры(х) и шляхе(т)ны(х) люде(и), пна Миклуша Ка(ш)пе(р)ского, во(и)та але(к)са(н)дро(л)ского, и пна Па(в)ла Хо(и)но(в)ско(г)о, писара але(к)са(н)дро(л)ско(г)о, и шляхе(т)ного пна Богуша Благано(в)ского, енерала воево(д)ствъ Кие(в)ского, Во(л)ы(н)ско(г)о и Бра(с)ла(в)ско(г)о, и пана Тимоша Не(с)тратовича и пана Пе(т)ра Спфокгена сталосѣ стате(ч)ноѣ и пе(в)ноѣ поме(р)кова(н)ѣ и вѣ(с)ная угода между мною, Па(в)ло(м) Сли(з)не(м), и прияте(л)ми моими зъ е(д)ное, а между пано(м) Ивано(м) Боре(ц)ки(м) и прияте(л)мими [!] его — зъ другое стороны.

А то ѿ то, же з не(с)ча(с)ливого припа(д)ку ѿ(т) не(г)ло̃ пна Ивана Боре-
43 трѣ(л) по(д)няле(м), с которы(м) то сами(м) паномъ // Ивано(м) Боре(ц)ки(м),
яко нижъ и (с) пано(м) Федоро(м) Чеховичо(м) приятеле(м), ся хочачи въ прия-
(з)ни и ла(с)ще прияте(л)ско(и) и въ мило(с)ти хре(с)тия(н)ско(и) жити, памета-
ючи на боя(з)нъ божию и пови(н)но(с)тъ свою хре(с)тия(н)скую, ѿному пану
Ивану Боре(ц)ко(м)у, яко тежъ и пови(н)ны(м) его, яки(м) ко(л)векъ имене(м)
на(з)ваны(м), то(и) вы(с)тупо(к) по(с)трѣлу мое(г)ло̃ ѿ(т)пушаю и перебачаю
и въсѣмъ се(р)це(м) мои(м) мимо себе пушаю.

И ничого нили упоминатися не маю, а(ж)ли на ба(р) вѣра и на (с)праву
а(ж) до вылече(н)я моего дано и досы(т) ся стало по ты(м), ли(с)то(м) добро-
во(л)ны(м) записомъ и квито(м) мои(м) со(з)наю и варую и за (в)сѣ повино
на тые кре(в)ные и ра(н)ные и бли(з)ко мое и са(м) за себе прирекаю и добро-
во(л)не ѿписуюся, и(ж) жаде(н) з ни(х) ани я са(м) жа(д)ны(м) право(м) на
не(м) само(м) и пови(н)ны(х) его то(г)ло̃ доходити и по(и)скивати николи не
мае(м) и ѿ то ве(ч)не мо(в)чати ѿбецую и шлюбую и жа(д)ны(х) похвало(к), по-
грозокъ, пере(ш)ко(д) на жа(д)но(м) ме(с)цу жа(д)ного часу за то чинити не
могу и мочи не буду.

Але тую всю не(з)году и неприя(з)нъ ншу, з обусторо(н) спо(л)не зне(с)ши,
во(л)ными часы умориле(м) и ты(м) ли(с)то(м)-записо(м) мои(м) уморяю и вни-
ве(ч) ѿборочаю.

Которы(и) то мо(и) ли(ст) доброво(л)ны(и) запи(с) угодою ку записа(н)ю
до кни(г) за(м)ку гѣдръско(г)ло̃ Житоми(р)ско(г)ло̃ ужиле(м) и упросиле(м)
я(с)не шляхе(т)но(г)ло̃ пна Богуша Благано(в)ско(г)ло̃, енерала воево(д)ствъ
Кие(в)ского, Во(л)ны(н)ско(г)ло̃ и Бра(с)ла(в)ско(г)ло̃, абы ѿ(т) не(г)ло̃ имене(м)
мои(м) пода(л).

И на то (м) да(л) то(т) ли(ст), доброво(л)ны(и) запи(с) мо(и), пну Ивану Бо-
ре(ц)кому с печат(ю) и (с) по(д)писо(м) руки моее.

При чо(м) были и того свѣдоми до(б)ре вышъ менованные: па(н) Ми(к)лушъ
Кашъпе(р)ски(и), во(и)тъ але(к)сандропо(л)ски(и), па(н) Паве(л) Хо(и)но(в)-
ски(и), писа(р) але(к)са(н)дропо(л)ски(и), шляхе(т)ны(и) па(н) Богушъ Блага-
но(в)ски(и), енерал воево(д)ствъ Кие(в)ского, Во(л)ны(н)ско(г)ло̃ и Бра(с)ла(в)-
ского, а па(н) Тимошъ Не(с)тратови(ч) и па(н) Пе(т)ръ Ѡпфокген, з ѿбу строн
43 зв. (шт)ва и търъвалшое при[я](з)ни и ве(ч)не непрерывное згоды // и с прило-
же(н)е печате(и) и с по(д)пи(с) рук(к) до то(г)ло̃ ли(с)та моего ужиле(м), што
ѿни на жада(н)е мое и на у(ст)ную про(з)бу мою учинили, и к сему ли(с)тови
моему печати свое прити(с)нули и руки свое по(д)писали в Але(к)са(н)дрополю
року тысяча ше(т)со(т)ного ѿ(с)мого, мѣа дека(б)ра, два(д)цатого дня.

У того ли(с)ту печате(и) ше(ст) и по(д)писы рукъ в тые слова: Паве(л) Ми-
ха(и)лови(ч) Слизе(н), печата(р), ѿчеви(с)те прошаны(и) ѿ(т) пана Па(в)ла
Сли(з)ня, Ми(к)лу(ш) Кашъпе(р)ски(и), рука вла(с)на, pieczętar oczwiscie
proszony od pana Pawła Sliznia Paweł Chojnowski ręką swą, oczwiscie proszony
pieczętar od pana Pawła Sliznia Bogusz Błaganowski, enerą ręką [!] własno [!]
Тимо(ш) Не(с)тратовичъ рукою вла(с)ною, proszony pieczętar od pana Pawła
Sliznia Piotr Ophogen własny [!] ręką.

Што все до (к)ни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского е(с)тъ принято и записано, и выпи(с)ки по(д) печат(т)ю моею врядовою пну Ивану Борѣ(ц)кому на то е(с)т[т] вы³³.

9. *Шповеда(н)е пна Ра(д)линско(г)ло*
на пновъ Вороницовъ.

Року 1609, мѣца фе(в)раля, 5 дня.

Писа(л) и присыла(л) до уряду за(м)ку гдрьско(г)ло Житоми(р)ско(г)ло до мене, Григо(р)я Кочуро(в)ско(г)ло, по(д)старо(с)те(г)ло житоми(р)ско(г)ло, слуга яснѣве(л)мо(ж)ного его мло(с)ти княжати Януша Ш(с)тро(з)ского, каш(ш)тяляна крако(в)ского, шляхе(т)ны(и) па(н) Пе(т)ръ Ра(д)ли(н)ски(и), старо(с)та пъяте(ц)ки, жалова(л) и поведа(л) на шляхе(т)ного пна Але(к)са(н)дра Вороница и на сына его пна Филона Вороница тыми словы,

и(ж), де(и), року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) де(в)ято(г)ло мѣца фе(в)раля, пе(р)вого дня то(т), де(и), па(н) А[ле]к[с]са(н)дро Ворона з сыно(м) свои(м), пано(м) Филоно(м), пропо(м)невши боя(з)ни божое и (с)рокго(с)ти права по(с)политого и винъ, в не(м) описаны(х), сами з слугами, помо(ч)никами своими, наеха(в)ши мо(ц)но к(в)а(л)то(м) на вла(с)ны(и) кгру(нт) его млоти пана Крако(в)ского, пана, де(и), мое(г)ло на со(с)но(в)ского, та(м) же, де(и), по(д)даны(х) со(с)новъски(х) поби(л), порани(л), помо(р)дова(л) и по(г)раби(л), конѣ(и) де(с)е(т) // с хомутами, с(а)нями взя(л) и пограби(л), соке(р) о(с)мъ, се(р)мягъ де(с)е(т), кожухо(в) пя(т), шлико(в) десет, поясы, ножи з гро(ш)ми ро(з)ными.

44

Тое все, пограби(в)ши, де(и), до мисъте(ч)ка свое(г)ло Трояно(в)ки при(р)вади(л).

По которо(м) по шповеда(н)ю шляхе(т)ни(и) па(н) Радли(н)ски(и), слуга его мло(с)ти пна Крако(в)ско(г)ло, проси(л) мене, вряду, о прида(н)е во(з)ного для о(г)леда(н)я по(д)дани(х) со(с)но(в)ски(х), зби(т)я и (з)ране(н)я.

То(г)ды я з уряду мое(г)ло прида(л) во(з)ного енерала зе(м)ли [и] воево(д)с(т)ва Кие(в)ского шляхе(т)но(г)ло Да(х)на Бутримо(в)ского, которы(и) то за оказа(н)еъмь и обвоже(н)еъмь, огледавши все до(с)тато(ч)не, до (к)ни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского со(з)на(л) и со(з)на(н)я своего и кви(т) по(д) печат(т)ю своею и по(д)писо(м) руки своее до (к)ни(г) в тые слова пода(л):

Я, Да(х)но Бутримо(в)ски(и), во(з)ны(и) енера(л) зе(м)лѣ [и] воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло, со(з)наваю на се(м) квите мое(м),

и(ж) року тисеча ше(т)со(т) де(в)ято(г)ло мѣца фе(в)раля третѣ(г)ло дня, будучи мне приданому з уряду за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ского на (с)праву и потребу я(с)нѣве(л)мо(ж)ного кж Януша Ш(с)тро(з)ско(г)ло, каш(ш)талана крако(в)ского, о поби(т)е и пограбе(н)е по(д)даны(х) его мло(с)ти со(с)но(в)ски(х),

³³ Слово недописане.

та(м) же виде(л) єсми Пилипа, ба(р)зо збитого и (з)ранєного, ра(н) три в голове тят(ы)(х), с котор(ы)(х) не(т) ведома, єсли жи(в) буде(т), у которо(г) [о], де(и), ко- ня взя(л), котор(ы)(и) ко(ш)това(л) копъ дев(я)(т), се(р)мягу новую, сокиру з ме(ш)- ко(м) ко(м) [!], копа гроше(и); друго(г) Стася виде(л) єсми те(ж) збито(г) [о], зра- нєного шко(д)ливе, при которо(м), де(и), зранє(н)ю взя(л) и пограби(л) конє(и) двое, котор(ы)є коштєвали копъ двана(д)ца(т) лито(в)ски(х), с хомутами, са(н)ми, сокирами и гроше(и) двана(д)ца(т), пото(м) свине(и) пятеро, во(з), ша(п)ку, поя(с) мо(с)ко(в)ски(и), на(с) тоде по(и)ма(в)ши, вєзе(н)є(м) ѡкру(т)ны(м) мор- дова(л) и (з) ме(д)ведє(м) сажал. Ивана те(ж) виде(л), збитого и (з)ранєного ѡкрутне, у которо(г), де(и), конє(и) трое взя(л) и по(г)раби(л) с хомутами и з возами, поты(м) свине(и) пятеро; Ма(р)тина, Якова сына, збы(л) и (з)рани(л) и шкапу пограби(л), с [о]кєру ѡдну, пото(м), де(и), наєха(в)ши, де(и), зособна ко- нє(и) трое Се(н)ка взя(л) и пограби(л); Сахна Ще(р)бину, заби(в)ши нѣ(т) ведо(ма) // не(т) ведома, где, замо(р)дова(в)ши, подели, на ро(з)ны(х) ме(с)ца(х), де(и) сокири, шапку, шлыки, яко є[с](т) ширє(и) в протє(с)тациє, побра(л) и погра- би(л); А[н]дрєя зби(л), сокиру ѡ(т)ня(л); у Яроша сокира, гроше(и) готов(ы)(х) копъ три лито(в)ски(х); Федора Потаповича виде(л) єсми вє(л)ми збитого, зра- нєно(г) [о]; у Ивана, де(и), взє(л) се(р)мягу и до дерева увєзал.

Я, во(з)ни(и), што м слыша(л) и виде(л), то на се(м) квите мое(м) даю ку записова(н)ю до (к)ни(г) за(м)ку го(с)пода(р)ского Житоми(р)ского по(д) пе- ча(т)ю моею и (с) по(д)писо(м) руки моеє.

Писа(н) в Жи(т)омиру.

Которое (ж) то ѡчеви(с)тоє со(з)на(н)є во(з)но(г) [о] помене(н)но(г) [о] и то(т) кви(т) єго до кни(г) за(м)ку г(с)дрьского Житоми(р)ско(г) [о] принято и (в)пи- сано є(ст).

10. Полс(ж)[єнє] по(з)[ву] ѡ(т) п̃на Пу(т)ят(ы)
по п̃на Ха(р)ле(н)ского³⁴ Стани(с)[лава].

Року 1609, м̃ца фе(в)раля, 10 дня.

На врьде є(г) [о] к(р). м̃(сти) за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] передо (м)ною. Яно(м) Витрелино(м) Пры(ш)ко(в)ски(м), по(с)тановившиє ѡчеви(с)то, во(з)- ны(и) єнера(л) воє(в) [о]д]ства Кие(в)ского шляхєтны(и) Я(н) Милє(в)ски(и) ку записова(н)ю до (к)ни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г) [о] со(з)на(н)я свое(г) [о] кви(т), с пєча(т)ю и с по(д)писо(м) руки своеє писаны(и), тыми словы пода(л):

Я, Я(н) Милє(в)ски(и), єнера(л) во(з)ны(и) воєво(д)ства Кие(в)ского, со- (з)нава(м) то си(м) мои(м) квити(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрьско- (г) [о] Житоми(р)ского,

и(ж) в року про(ш)ло(м), тисєча ше(т)сотъ ѡ(с)мо(м), м̃ца дєкбра [!], тры(д)- цато(г) [о] дня подало(м) и положило(м) позов к(г)ро(д)ски(и) кие(в)ски(и) по єго мло(с)ти п̃на Стани(с)лава Ха(р)ли(н)ско(г) [о] и ма(л)жо(н)ку є(г) [о] мло(с)ти п̃ню Марушу Сєма(ш)ко(в)ну Ха(р)ли(н)скую в ыме(н)ю и(х) мло(с)тє

³⁴ Літеру н у слові виправлено з в.

Щи(т)ковѣ, у воєво(д)ствѣ Кие(в)ско(м) лежачоѣ, у(т)кнуломъ у ворота двора и(х) м(л). и повед(а)ло(м)ъ вря(д)нику тамо(ш)нѣму в жалобѣ урожоно(г)ло] пна Ща(с)ного Путяты ѿ к(г)ва(л)то(в)нѣ выби(т)ѣ] зъ споко(и)ного де(р)жа(н)я з двора ми маѣ(т)но(с)ти Шы(т)кова, што ширѣ(и) в то(м) по(з)вѣ ѿписано и доложено ѣ(с)т.

45 За которими по(з)вы зложило(м) рокъ ѿбиномъ сторона(м) на ро(ч)ка(х) тепѣре(ш)ни(х) к(г)ро(д)ски(х) кие(в)ски(х), которое в року пры(ш)ломъ, // тисеча ше(ст)сотъ де(в)ято(м), мѣца фе(в)раля, ѿ(с)мна(д)цато(г)ло] дня припа(с)ти и сужоны быти маю(т) на ме(с)цу звыкло(м) у Києвѣ станови(т).

И на то (м) я, єнера(л) во(з)ны(и), для [!] довоже(н)я того по(з)ву се(и) мо(и) квить по(д) моею печ(а)т(ю) и (с) по(д)писо(м) руки моеѣ пну Ща(с)ному Путяты да(л).

Писа(н) у Житомеру року тисеча ше(т)сотъ двятого [!], мѣца фе(в)раля, шо(с)то(г)ло] дня.

Которое то ѿчеви(с)тоѣ со(з)на(н)ѣ во(з)но(г)ло], вышъ поменѣно(г)ло], до кни(г) в(р)ядовы(х) за(м)ку Житоми(р)ско(г)ло] ѣ(с)т(т) вписано.

*11. Поло(ж)ѣнѣ] по(з)вѣ] по ѣ(з)ло] м(л).
пна старосту ѿ(в)ру(ц)ко(з)ло] съ попа [!].*

Року 1609. мѣца фе(в)раля, 13 дня.

На (в)рядѣ ѣ(г)ло] к(р). м(л). за(м)ку гдѣрського Житоми(р)ско(г)ло] предо(м)ною, Яно(м) Ви(т)ролино(м) При(ш)ко(в)ски(мъ), пѣ(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши ѿчеви(с)то, во(з)ны(и) єнера(л) воєво(д)ст(в)а Кие(в)ского шляхе(т)ни(и) Микола(и) Зѣдужеви(ч)³⁵ ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)ло] со(з)на(н)я своѣ(г)ло] кви(т) с печ(а)т(ю) и (с) по(д)писо(м) руки смоеѣ³⁶ писани(и) тими словы подаль:

Я, Микола(и) Зѣдушѣви(ч), во(з)ны(и) єнера(л) воєво(д)ства Кие(в)ско(г)ло], со(з)наваю симъ мои(м) квито(м),

и жъ року тепѣ(р) идучого, тисеча ше(ст)сотъ де(в)ято(г)ло], мѣца ге(н)вара, шо(с)то(г)ло] дня при (с)торонѣ шля(х)те люде(и) добры(х) да(л) и положило(м) позо(в) к(г)ро(д)ски(и) кие(в)ски(и) на ро(ч)ки по ве(л)можного пна єго мло(с)ти кнежати Миха(и)ла Вишневе(ц)кого, ст[а]ро(с)ти ѿ(в)руц[к]ого и тот позо(в) уво(т)кнуло(м) у ворота двора єго корелѣ(в)ское мло(с)ти в старо(ст)вѣ єго мло(с)ти в О(в)ручо(м) и (с)торожу тотъ позо(в) оказа(л) и оповеда(л) в рече и жалобѣ о(т)ца Федора (С)ѣмановича, протопопы о(в)руц[к]ого де(р)жа(в)цы це(р)кви свети(х) правѣ(д)ни(х) богов...³⁷ и ѿ(т)нятыѣ и взѣ(т)ѣ до (с)тароства О(в)ру(ц)ко[го] маѣ(т)но(с)ти села Шоло(м)ко(в) с по(д)даними и зо (в)сими пожи(т)ками, до тоѣ це(р)кви з да(в)ных часо(в) належачиє яко ширѣ(и) все меновите по до(с)та(т)ку в то(м) по(з)вѣ описано и доложено ѣ(ст). За которы(м) // позвомъ оби-

³⁵ Кінець слова виправлено.

³⁶ Своєє; спочатку було моеє, пізніше спереду дописали с, а літеру м не виправили на в.

³⁷ Кінець слова та наступне слово прочитати не вдалось.

юм сторона(м) рокъ ку праву стати о(з)на(е)ме(н) естъ на ро(ч)ки при(ш)лые кгро(д)ские кие(в)ские, которые припадуть сужоны и ѿ(т)правованы быти маю(т) року тепе(р) идучомъ, тисеча ше(ст)сотъ двято(м)³⁸, мѣца фе(в)рала, о(с)могона(д)ца(т)гого дня на ме(с)тъцу звыкло(м) у Києве. И на то м да(л) се(с) мо(и) кви(т) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку его короле(в)ское мло(с)ти Житоми(р)ско(г)го по(д) печатю и (с) по(д)писо(м) руки мое.

Писа(н) ув О(в)ручо(м) року, мѣца и дня звы(ш) меновано[го]. Кото(р)е то ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного, вы(ш) помененого, и то(т) кви(т) его до кни(г) за(м)ку г(с)дръ Житоми(р)ско(г)го принято и (в)писано етъ³⁹.

12. Полож[енє] по(з)во(в) ѿ(т) его м(л).
пна Крако(в)ского по князя Коре(ц)кого.

Року 1609, мѣца фе(в)рала, 14 дня.

На враде его короле(в)ское м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г)го передо (м)ною, Яно(м) Ви(т)ролино(м) При(ш)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), постанови(в)шисе ѿчеви(с)то, енерал(л) во(з)ни(и) воєво(д)ства Кие(в)ского шляхѣ(т)ни(и) Я(н) Толви(н)ски(и) ку записа(н)ю до (к)ни(г) со(з)на(л) и во(д)лу(г) то(г)го со(з)на(н)я свое(г)го кви(т) по(д) печат(т)е [!] и съ по(д)писо(м) руки свое писани(и) тими словы пода(л).

Я, Ян То(л)вински(и), во(з)ны(и) енераль воєво(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю си(м) квито(м) мои(м) ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дръского Житоми(р)ского,

иж року тепе(р) идучого тисеча шесо(т)сотъ [!] де(в)ято(г)го мѣца ге(н)вара два(д)цать второго дня, маючи я при собе сторону люде(и) добри(х) дво(х) шлях(х)-тичо(в), пна Яна Зале(с)кого а пна Мыха(и)ла Во(л)ского положи(л) е(с)ми и (у) ворота у(т)кну(л) ме(с)ткие чуби(н)ские и воротному тамошному ѿповедалъ по(з)во(в) два, ѿди(н) кгро(д)ски(и) ви(н)ницки(и) на ро(ч)ки кгро(д)ские винъни(ц)кие в року тепере(ш)не(м), тисеча ше(ст)сотъ де(в)ято(м), мѣца ма(р)ца, третьего дня припадаючие ѿ грабежи по(д)даны(х) его мло(с)ти пна Крако(в)ского шу(л)жинъски(х) чере(з) уря(д)ника чуби(н)ского ниякого Аньдрея Речи(н)ского. А други(и) позо(в) зе(м)ски(и) винни(ц)ки(и) на роки зе(м)ские ви(н)ницкие в року тепере(ш)не(м) тисеча ше(ст)сть [!] де(в)ято(м) назавтрее свята ры(м)ского Търо(и)цы святое припадаючие ѿ везе(н)е ты(х) же по(д)даны(х) его м(л). пна Крако(в)ско(г)го // у ме(с)те Чубине в жалобе я(с)неве(л)мо(ж)ного пна его мло(с)ти княжати Януша С(з)стро(з)ского, ка(ш)тялена крако(в)ского по е(и) м(л). пню Аньну Хо(д)кевичо(в)ну, кне(ж)ну кне(ж)ну [!] Коре(ц)кую и по ма(л)жонъка е(и) мло(с)ти княти⁴⁰ Яхима Коре(ц)кого в

³⁸ Помилка, слід читати *дев'ято(м)*.

³⁹ Слід читати *єсть*.

⁴⁰ Помилка, треба *княжати*.

довоже(н)ю справедливо(с)ти по(д)даны(м) его мло(ст)и выше(и) поменены(м), яко у ты(х) по(з)ве(х) звы(ш) поменены(х) шбудъву(х) ся ре(ч) шире(и) описана е(ст).

Писа(н) в Житомиру року тисеча ше(ст)сотъ де(в)ято(м), мѣца фе(в)раля, десято(г)ло дня.

Которое (ж) то шчеви(с)тое со(з)на(н)е возно(г)ло помененого, тс(т) кви(т) его до кни(г) за(м)ку г(с)дрѣ Житоми(р)ско(г)ло принято и (в)писано е(ст).

13. Полож[енє] по(з)во(в) по пна
Ивана Ко(р)че(в)ско(г)ло ш(т)
пна Яна Ко(р)че(в)ско(г)ло.

Року 1609, мѣца фе(в)раля, 15 дня.

На враде его корле(в)ское м(л). за(м)ку г(с)дрѣского передо (м)ною Яно(м) Витрелино(м) При(ш)ко(в)скимъ, по(д)старо(с)ти(м) житоми(р)ски(м), ста(в)ши шчеви(с)то во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ст(в)а Кие(в)ского шляхетны(и) Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и) ку записа(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и то(г)ло со(з)на(н)я свое(г)ло кви(т) с печатю и (с) по(д)писо(м) руки свое тыми словы пода(л):

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ского, со(з)наваю ты(м) мои(м) квитомъ ку записа(н)ю до кни(г) за(м)ку г(с)дрѣского Житоми(р)ского.

ижъ року тепе(р) идучого тисечаща [!] шесотъ февято(г)ло⁴¹, мѣца фе(в)раля, чет(в)верто(г)ло на(д)ца(т) дня положи(л) е(с)ми по(з)во(в) ше(ст) кгро(д)ски(х) кие(в)ски(х) у замо(ч)ку пна Ивана Бо(г)дановича Ко(р)че(в)ского, где тепе(р) ме(ш)кае(т) у Ива(н)горо(д)ку, у ворота за(м)ковые в бронѣ уткну(л) и челеди [!] за(м)ково(и) шповеда(л) е(с)ми, писаные по само(г)ло пна Ивана Ко(р)че(в)ского и по ма(л)жо(н)ку его мло(с)ти паню Марушу Береже(ц)кою Ивановую Ко(р)че(в)скую в жалобе пна Яна Ко(р)че(в)ского: шди(н) позо(в) ш поселе(н)е двора кква(л)то(м) на (с)таву на ш(с)трове пна Яна Ко(р)че(в)ского и ш выби(т)е с поко(и)ного де(р)жа(н)я с того ш(с)трова и выби(т)е с по(л)про(б)ко(в) [?] кгру(н)то(в), на которо(м) фо(л)варо(к) збудовалъ и шгорода поро(б)лено, по(д)даны(х) шсажоно; та(м) же ш вы[би]л(т)е кква(л)то(в)не с поко(и)но(г)ло де(р)жа(н)я и ужива(н)я зъ язу по(д) дво(р)о(м) а(л)бо замо(ч)ко(м); други(и) позе(в) [!] // ш квал(т)о(в)ное выби(т)е с поко(и)но(г)ло де(р)жа(н)я и ужива(н)я с поля е(г)ло дво(р)но(г)ло на(д) потоко(м) Рогачо(в)ки в кгру(н)те Епа(н)чи(и)ско(м) и ш кква(л)то(в)ное поруба(н)е и попсова(н)е язо(в) и ко(ст)цо(в) на тро(х) мѣ(с)ца(х) на (с)таву пна Яна Ко(р)че(в)ского на ре(ч)це Поло(в)ни, выше(и) замо(ч)ку поменено(г)ло, и ш кква(л)то(в)ное выби(т)е с поко(и)но(г)ло де(р)жа(н)я и ужива(н)я ты(х) язо(в) и ко(ст)цо(в); трети(и) позо(в) ш квал(т)о(в)ное вшора(н)е по(л) дво(р)ны(х) в то(м) же кгру(н)те на трете(м)

⁴¹ Помилка, слід читати *дев'ятого*.

ме(ст)цу по(д) дворо(м) п̃на Яна Ко(р)че(в)ско(г) [о], та(к) те(ж) ѿ выби(т)е с по(и)но(г) [о] де(р)жа(н)я и ужива(н)я з огорода на ѿ(с)тро(в)ку, на то(м) же поменено(м) ставу по(д) дворо(м) за гу(м)но(м) его селе(ц)ко(м) и ѿ кква(л)то(в)ное заложє(н)є це(р)кви на то(м) ѿ(с)тро(в)ку; а че(т)вє(р)ты(и) позо(в) ѿ грабе(ж)и ро(з)ные, ѿ гуси, ѿ поросята, ѿ ѿ(в)цы, ѿ вєпри; пяты(и) позо(в) ѿ грабе(ж) сєна та(к) его дво(р)ного, яко и по(д)даны(х) его селе(ц)ки(х), и и(н)шие грабежи; шо(с)ти(и) позо(в) ѿ ная(з)дь на село, на по(д)даны(х) и ѿ кква(л)то(в)ное нахоже(н)є на ко(р)чму, по выстрели в на(с) и по щєпа(н)є ѿко(н)ни(ц), ѿ гонє(н)є за по(д)даными и ѿ шкоды, за ты(м) походячие, ширє(и) тыє по(з)вы сами в себе ѿ(б)мо(в)ляю(т) по до(с)та(т)ку всю рє(ч).

И зложе(н) єсть ро(к) ста(н)ю ѿбею(м) сторона(м) на [ро] (ч)ки кгро(д)ские кие(в)ские припадаюче в року тепєре(ш)нє(м) тисєча шє(т)сотъ де(в)ято(м), м̃ца априля, пє(т)на(д)цатого дня в Києве.

И на то (м) да(л) се(с) мо(и) кви(т) ку записа(н)ю до (к)ни(г) за(м)ку г̃(с̃)дрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о] по(д) печат(ю) моею и с по(д)писо(м) вла(с)ное руки моеє. Писа(н) в Житомиру.

Которое (ж) то ѿчеви(с)тое со(з)на(н)є во(з)ного, кви(т) его до кни(г) за(м)ку г̃(с̃)дрьско(г) [о] Житоми(р)ско(г) [о] принято и (в)писано є(с)ть.

14. *Ѿповєданъє п̃на Ивана Ви(л)го(р)ско(г) [о] на мєца(нъ) люба(р)товъски(х).*

Року 1609, м̃ца фе(в)ралъ, 24 дня.

Писа(л) и при(с)ыла(л) до уряду его к(р). м(л). за(м)ку Житоми(р)ско(г) [о] до мене, Григо(р)я Кочуро(в)ско(г) [о], на то(т) ча(с) наме(с)тъни(к) по(д)старо(с)тва Житоми(р)ско(г) [о] урожоны(и) п̃нь Ива(н) Вилиго(р)ски(и), жалуючи и ѿповєдаю(чи) на мєца(н) и по(д)даны(х) вє(л)мо(ж)ное єє м(л). пнєє А(н)ны з Штє(м)бє(р)кгу Ко(ст)чо(н)ки, вєводиное волы(н)ское на (и)мє Дзяна Све(н)ци(ц)ко(г) [о] // на Све(н)ци(ц)ко(г) [о], на во(и)та новомє(с)ко(г) [о] люба(р)то(в)ско(г) [о], на Кгрє(с)кале(ц) [кого], во(и)та, и на Стани(с)лава Па(в)ловича, писара, уря(д)нико(в) новомє(и)ски(х), люба(р)то(в)ски(х) яко при(н)цьпало(в), а при ни(х) и на У(с)тима и сыно(в) его Лєся, Ивана и на и(н)ши(х) всъ(х) помо(ч)нико(в) и(х), которы(х) во(и)тъ з ла(н)тво(и)то(м) и (с) писарє(мъ) и (з) ты(ми) менованы(ми) мєщаны имєна и на(з)ви(с)ка вєдаю(т), ѿ то(м), и(ж), де(и), року тепєре(ш)нє(г) [о], тисєча шє(ст)со(т) дєвятого м̃(с̃)ца гє(н)вара, пято(г) [о] дня, кгда, де(и), єха(л) п̃нь Вилиго(р)ски(и) чере(з) мє(с)то Луба(р)то(в), та(м) же до (г) [о]споди и до дому мєщанина люба(р)то(в)ско(г) [о] на (и)мє Са(в)ки, у(с)тупи(л) на которую го(с)поду менованы(и) вои(т) з ла(н)тво(и)то(м) и писарє(м) яко при(н)ципалы дру(г)и(х) своих прєрєчоны(х) и менованы(х) при(н)ципало(в) с помо(ч)ника(ми) и(х) многи(ми) з ро(з)ны(мъ) ѿру(ж)ємъ мо(ц)но, кква(л)то(в)нє, бє(з) жа(д)но(г) [о] да(н)я причины на(с)ла(л); и которыє то при(н)ципаловє с помо(ч)ника(ми) свои(ми) вночи кква(л)ту завола(в)ши, до-

бы(в)ши и вломи(в)ши(с) до го(с)поды п̃на Ви(л)го(р)ско(г)[о], та(м) же ѿнаго яко чловека споко(и)ного, никому ниче(г)[о] ⁴² не ви(н)ного и ѿвше(м) покое(м) и право(м) по(с)полити(м) ѿбварованого, побили и поранили, та(к)же и (с)лу(г) его побили и поранили, и ты(м) самы(м) кгва(л)то(в)нимъ и бе(з)пра(в)ни(м) учи(н)ко(м) поко(и) по(с)политы(х) зърушили, и ты(м) сами(м) ѿ которы(и) кгва(л)то(в)ны(и) учино(к) и ѿ на(и)ште на го(с)поду ѿповеда(в)шисе и ѿ(с)ве(д)-чившисе, проси(л), аби тое ѿповеда(н)е и жалоба его была до (к)ни(г) записана. При то(м) и ѿ прида(н)е во(з)ного на ѿ(г)леда(н)е бою и ра(н) способо(м), вы-ше(и) поменены(х) [!] стали(х), я (м) с пови(н)ности уряду своего его мло(с)ти п̃ну Вилиго(р)скому на тую справу шляхе(т)ного Васи(л)я Со(с)ни(ц)кого, во(з)ного енераля, прида(л), которы(и), ста(в)ши ѿчеви(с)те на (в)ряде е(г)[о] короле(в)ское мло(с)ти передо (м)ною, вы(ш) поменени(м) наме(ст)нико(м) по(д)-старо(с)тва Житоми(р)ского, зо(з)на(л) в тые слова,

ижъ року вы(ш) менованого м̃(с)ца ге(н)вара де(в)ято(г)[о] дня виде(л) е(с)ми на е(г)[о] мло(с)ти п̃ну Ивану Ивану [!] Вилиго(р)скому рану на руце лево(и) вы(ш) пя(с)ти битую синевую ⁴³ киевую, а на твари спо(д)няя губа на ^{47 зв.} лево(и) стороны тятя [!], рана // кривая и (с)пу(х)лая.

А у (с)луги его за(с) у Адама Ке(с)лако(в)ского виде(л) е(с)ми ѿ(д)ну ряну [!] в голове кривавую, тятую, а другую рану на право(и) руце, ниже(и) пя(с)ти пу(х)лую, барзо синую битую.

Которы(и) бо(и), рани е(г)[о] м(л). па(н) Ви(л)го(р)ски(и) мени(л) быти сталие за кгва(л)то(в)ны(м) на(и)(с)тъе(м) [!] чере(з) ме(ш)ща(н) люба(р)то(в)ски(х), то е[с](т) ля(н)тво(и)та, во(и)та и писара, уря(д)нико(в) ме(ст)ски(х), за (в)ла(с)ны(м) и(х) яко при(н)ципало(в) на(с)ла(н)емъ, У(с)тыма и сино(в) его, Леся, Ивана и и(н)ши(х) многи(х) помо(ч)никовъ и(х), и(м) лепе(и) ведомы(х) на вла(с)но(и) го(с)поде его мло(с)ти но(с)ны(м) и непри(с)то(и)ны(м) ѿбычае(м).

Которое ѿповеда(н)е и со(з)на(н)е во(з)ного для памяти до кни(г) естъ записано.

15. Со(з)нанъе во(з)ного в справе п̃неє Сы(н)к(г)уровое
з п̃но(м) Ко(р)кошкой.

Року 1609, м̃(с)ца февра(л)я, 16 дня.

На вряде его к(р). мл̃(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского передо (м)ною, Григо(р)-е(м) Кочуровъски(м), наме(с)нико(м) ⁴⁴ по(д)староства Житоми(р)ского ⁴⁵, по-становивъшисе ѿчевисто, во(з)ны(и) енера(л) воєво(д)ства Киевъского шляхе(т)-ны(и) Ива(н) Щение(в)ски(и) ку записанью до кни(г), со(з)на(л) и того со(з)нанъа

⁴² Слово вписано зверху.

⁴³ Помилка, треба *синюю*.

⁴⁴ Слово дописане зверху.

⁴⁵ Закінчення -ого виправлено.

своего кви(т) по(д)печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своеє, писаны(и) тыми словы, подаль:

Я, Ива(н) Жданови(ч) Щение(в)ски(и), во(з)ны(и) воево(д)тва [!] Кие(в)-ского, зе(з)нава(м) на то(м) мой(м) квите мое(м) [!] ку записова(н)ю до кни(г) за(м)ку его к(р). мло(с)ти Житоми(р)ско(г)ло],

и(ж) року тепере(ш)него тисеча ше(ст)сотъ де(в)ятого мѣца фе(в)раля пято(г)ло]надъца(т) дня, будучи мене на (с)праве и по(т)ребе пан(е)и Раини Чубасое Романовое Сы(н)кгуровое, а то естъ на пода(н)е добръ ѿ(т) пна Ѡфанаса Ко(р)-ко(ш)ки, меновите, и(ж) пнь Ѡфана(с) Ко(р)ко(ш)ка меновано(и) пане(и) Сы(н)кгурово(и) застави(л) по(д)даного своего Филона Ла(г)виновича и сели(ш)ше 48 Дзуко(в)ское зо (в)сими // кгру(н)тами и пови(н)но]стями в пе(в)но(и) суме у два(д)ца(ти) копа(х) гроше(и) лито(в)ски(х) ѿ(д) року пе(в)ного в року тепере(ш)не(м) ше(т)сотъ де(в)ятого, ѿ(т) запу(с)то(в) велики(х) мясны(х) руски(х) а(ж) до таково(г)ло] року запусто(в) велики(х), которы(и) маю(т) быти в року при(ш)ло(м) тисеча ше(т)сотъ де(в)ято(м).

Которая за(с)тава меновите на ли(с)те за(с)та(в)но(м) естъ по до(с)та(т)ку написано и доложено, яко (ж) на то(т) ча(с) па(н) Афанась Ко(р)кошка чере(з) мене, Ивана, возного, пане(и) Сы(н)кгурово(и) ѿного по(д)даного зо (в)си(м) на (в)се пода(л) и (в) споко(и)ное де(р)жане по(с)тупи(л).

И на то даю то(т) мо(и) кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки моеє.

Писа(н) у Житомиру року ше(ст)сотъ д(е)вято(г)ло], дня вы(ш) менованого.

Которое (ж) то ѿчеви(с)тоє со(з)на(н)е во(з)но(г)ло], кви(т) его до (к)ни(г) за(м)ку г(с)дрьско(г)ло] Житоми(р)ского принято и (в)писано е(ст).

16. Ѡповеда(н)е пана Яна Соколо(в)ского
на пна Ворону.

Року 1609, м(с)ца фе(в)ра(ля), 15 дня.

Писа(л) и присыла(л) до уряду е(г)ло] крлвско(и) мило(с)ти за(м)ку Житоми(р)ского до мене, Яна Ви(т)релина При(ш)ковского, по(д)старо(с)те(г)ло] и де(р)жавци житоми(р)ского, урожоны(и) его мило(ст) па(н) Я(н) Соколо(в)-ски(и), ѿповедаючи и про(с)тестуючи [!] на урожного его мло(с)ти пна Але(к)-са(н)дра Воронича и ма(л)жо(н)ку его м(л)сти пную Ѡ(в)до(т)ю Неведа(н)ку Ѡлыча(н)ку ѿ то(м),

и(ж) и(х) мило(с)ты, не по(м)нечи ничо(г)ло] на доброво(л)ны(и) ли(с)ть-запи(с) сво(и), на пять тисече(и) золоты(х) по(л)ски(х) до(л)гу, позычаного помененому его м(лст) пну Соколо(в)скому даного, в которо(и) суме пнезе(и) мае(т)-ности свое село Шу(м)ско и волицу Шу(м)скую, та(к)же волицу на(д) рудниками и волицу Железня(к), рудню з рудою и зо (в)си(м) начи(н)емъ, до тоє руднѣ належачо(м), по(д) Шумьскомъ, рокомъ пе(в)ны(м) за(с)тави(в)ши и заве(д)-ши межи и(н)шими конъдичиями того запису своего варовал, и то, и(ж) е(с)лы бы за де(р)жа(н)я его мло(с)ти пна Соколо(в)ского якоя [!] кривда, переказанимъ

48 зв педиме(нт) ω(т) яки(х) ко(л)векъ ωсобъ в то(е) мае(т)но(с)ти деяло, (и) боронити и заступовати, ку тому и са(м) з // особы своеε та(к)же ни его вступу моци и вла(д)зы и(м) педиме(н)ту в люде(х), в кгру(н)техъ⁴⁶ и пожи(т)ка(х) вше(л)яки(х) ты(х) мае(т)носте(и) чинити мени(л), а то по(д) за(к)ладо(м) пяти тисече(и) золоты(х) по(л)ски(х) и по(д) всими вару(н)ками, в томъ записе написаными, яко ω то(м) шире(и) то(т) запи(с), де(и), в собе замикае(т), до которого его м(л). пнь Соколо(в)ски(и) во (в)се(м) реферуе(т).

Которого запису свое(г)[о] его мло(ст) пнь Вороничъ и ма(л)жо(н)ка его его [!] мло(ст)и, пропо(м)не(в)ши, мало на то(м) маючи, же пере(д) ты(м) в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)сотъ ω(с)мо(м), кква(л)то(в)не по(д)даного на (и)ме Ѡни(с)ко, заведеного и (за)ста(в)ле(но)го з села Волицы, по(и)ма(в)ши до то(г)[о] часу у себе у везе(н)ю мати але ино сеча(с), в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)сотъ девято(г)[о] [!], мца ге(н)вара, третего дня, не по(м)неч(и) запи(с) сво(и), которымъ ся ω вше(л)яки(и) поко(и) и имъпедиме(нт) записали, кква(л)то(в)не и бε(з)пра(в)не на(с)ла(в)ши на село Шу(м)ско, ω(т) и(х) мло(с)ти в за(с)таве маючое, слу(г) и по(д)даны(х) свои(х) з ме(с)те(ч)ка Трояно(в)ки, которы(х) и(х) мло(ст) сами имена знаю(т) и ведаю(т), та(м) же по(д)даную его м(лт) пна С(о)коло(в)ско(г)[о], а жону преречоно(г)[о] Ѡни(с)ка, по(и)ма(в)ши з дво(и)ма дете(и) и зо (в)сею мае(т)но(ст)ю еε, то ε(ст) з дво(и)ма волами и з ωдною яловицею и з и(н)шими речами рухомыми за(б)равъши, до мае(т)ности своеε, до ме(с)те(ч)ка Трояно(в)ки ω(т)провадили.

Того жъ року тисеча ше(т)со(т) девято(г)[о] мца и дня вышь ωписаного на (д)ругую мае(т)но(с)тъ село-волицу Желе(з)някъ, которое та(к) в за(с)таве ω(т) преречоны(х) ωсобъ мае(т), на(с)ла(в)ши слу(г) и по(д)наны(х) [!] свои(х) с Трояно(в)ки, на кгру(нт) тамо(ш)ни(и) де(р)жавы его м(лт) пна Соколо(в)ского, та(м) же две сты(р)те [!] сѣна вла(с)но(г)[о] его м(лт) пна Соколо(в)ского на кор(н)ε спалити ро(с)каза(л), и ты(м) сами(м) шкоду и переказ ув ужива(н)ю его м(лст) пну Соколо(в)скому учинили.

49 Которы(м) // кква(л)то(в)ны(м) и бε(з)[п]ра(в)ны(м) по(с)тупько(м) свои(м) и за наруше(н)емъ запису своего в заруку те [!] пяти тисече(и) золоты(х) по(л)скихъ и (в) заплаче(н)ε шко(д) на голоε рече(н)ε слова его м(лст) пна Яяна [!] Соколо(в)ского попали.

Ѡ(ш)то его м(лст) пнь Соколо(в)ски(и) ωферова(л) зъ и(х) мило(с)тями пра(в)не чинити, и проси(л), абы то было до кни(г) записано, што ε(ст) записано.

⁴⁶ Слїд кгру(н)техъ.

17. *Ωповеданъе того (ж) пана Яна Соколо(в)ско(г) [o]*
на то(г) [o] жъ пна Але(к)са(н)дру Ворону
и на ма(л)жо(н)ку его.

Року 1609, мѣ(а) фе(в)ряля, 17 дня.

Писа(л) и присыла(л) до уряду его короле(в)ское мило(с)ти за(м)ку Жи-
томи(р)ского до мене, Яна Витрелина Пришѣко(в)ского, по(д)старо(с)тего и
де(р)жа(в)цы житоме(р)ского, жалуючи и ѡповедаючи его мило(с) [т] пнѣ Янѣ
Соколо(в)ски(и) на пана Алекса(н)дра Воронича и на ма(л)жо(н)ку его мило(с)ти
пнѣю Ω(в)до(т)ю, прозываемую Невиданну [!] Ωлыча(н)ку Алекса(н)дровую
Вороничовую ѡ то,

ижъ они в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)со(т) ѡ(с)мо(м), мѣ(с)ца ге(н)вара,
шо(с)того дня, за(с)тави(в)ши ему роко(м) пе(в)ны(м) мае(т)но(с)ти своее, в по-
вете Жи(т)оме(р)ско(м) та(к) [ле] жачие, на(з)ваные села Шу(м)ско и волицу по(д)
Шу(м)ско(м), та(к) же волицу по(д) Шу(м)ско(м), та(к) же волицу Же(л)е(з)ня(к)
и волицу на(д) рудниками зо (в)сими пожи(т)ками и принале(ж)но(с)тями,
та(к) же и з рудою, в то(и) мае(т)ности по(д) Шу(м)ско(м) лежакою, которую
руду во(д)лугъ запису своего голо(в)ного пну Соколо(в)скому зо (в)симъ
начи(н)емъ до робе(н)я спосо(б)ны(м), до(с)конале направи(в)ши, до ужи-
ва(н)я подати ѡбликовали(с), которое направи⁴⁷ и пода(н)я тое руды зо
(в)сѣмъ на (в)се во(д)лу(г) ѡблику ихъ мѣ(л)ти ажъ до сего часу исчекива(л),
нижли ихъ мѣ(лт), ничо(г) [o] не дбаючи на запи(с) сво(и), в которо(м) а(ч) ко(л)-
49 св. ве(к) // поменили, якобы тую ру(д)ню в мощъ в де(р)жанѣ пну Соколо(в)скому
подати мели, ѡдна(к) самую ре(ч)ю и(с)тотною ажъ и до се(г) [o] часу на пра(в)-
ное до(с)тато(ч)не и зо (в)сѣмъ начи(н)емъ, до робе(н)я желѣзе потребнымъ, не
подали и подати не хочуть.

За которы(м) недосы(т) учине(н)емъ в заруку пяти тисече(и) золоты(х) по(л)-
ски(х) в нагороженѣ шко(д), которы(х) собе мени(т) бити пнѣ Сокуро(в)ски(и)⁴⁸
неужива(н)ю тору на пя(т)сотъ золоты(х) по(л)ски(х) платити е(г) [o] мило(с)ти
пну Соколо(в)скому попали, ѡферуючи зъ и(х) мло(с)тями, ѡ тое все пра(в)не
чинити.

И проси(л) пнѣ Соколо(в)ски(и), абы тая жалоба и ѡповеда(н)е его было до
кни(г) записано, што е[с] (т) записано.

18. *Ωповеда(н) [ε] того (ж) пна Соколо(в)ско(г) [o]*
на пна Ωлизара.

Року 1609, мѣ(а) фе(в)ряля [!], 17 дня.

Писа(л) и присыла(л) до уряду его к(р). мѣ(л)ти за(м)ку Жи(т)оме(р)ско(г) [o]
до мене, Яна Витрелина При(ш)ко(в)ско(г) [o] и де(р)жавцы

⁴⁷ Друга літера а невіразна.

⁴⁸ Помилка, потрібно Соколо(в)ски(и).

житоме(р)ского, урожоны(и) его м̃(лт) п̃нь Я(н) Соколо(в)ски(и), ѿповедаючи и протє(с)туючи на урожоного его м̃(л)ти п̃на Адама Ѡлизара Во(л)чкєвича ѿ то(м),

ижь его м̃(лт), не по(м)нечи ничего на доброво(л)ны(и) ли(ст)-запи(с) сво(и) на чотыри тисечи золоты(х) по(л)ски(х) до(л)гу, позычаного поменєному, его м̃(л)ти п̃ну Соколо(в)скому дано(г)[о].

В которо(и) сумє пинезє(и) має(т)ность свою сєло Волосо(в) и волицу Харытоно(в)ку, роко(м) пє(в)ны(м) за(с)та(ви)вши и завє(д)ши, межи и(н)шими ко(н)диция(м)[и] то(г)[о] запису своє(г)[о] варова(л).

50 Тожь, є(с)ли бы за дє(р)жа(н)я его м̃(лт)и п̃на Соколо(в)ско(г)[о] якая кры(в)да переказаним̃ пєдимє(нт) ѿ(т) яки(х) ко(л)вє(к) ѿсо(б) в то(м) має(т)-но(с)ти дєяла, борони(т) и за(с)тупова(т) ку тому и са(м) з особы своеє, та(к)жє // нияко(г)[о] вступу, моци и (в)ладзы, чим̃ пєдымє(т) [!] в людє(х), в кгру(н)-тє(х) и пожит(т)ка(х) вшєляки(х) в ты(х) має(т)но(с)тє(и) чинити не мє(л), а то по(д) закладо(м) чотыро(х) тисєчє(и) золоты(х) по(л)ски(х) и по(д) ссими [!] вару(н)ками, в то(м) записє написаны(м), яко ѿ то(м) ширє(и) то(т) запи(с) рєчь в собє замыкає(т), до которо(г)[о] и(х) м̃(лт) во (в)сєм̃ рєфєрує(т).

Которо(г)[о] запису своє(г)[о] его м̃(лт) п̃нь Ѡлиза(р), пропо(м)нє(в)ши, та(к) року про(ш)лого, тисєча шє(ст)со(т) ѿ(с)мого, яко тє(ж) и тепєрє(ш)нєго. тисєча шє(ст)со(т) дє(в)ятого, ро(з)ны(х) днє(и) и мцє(и), насылаючи уря(д)-ника своего коростєшє(в)ского Кгрыбо(в)ского з бояры и (с)трє(л)цами своими коро(с)тєшовскими на кгрунѣть в пушьчу Харытоно(в)скую, ро(з)маитѣ кри(в)ды и грабежи чинити ро(с)каза(л), то є(ст) меновитє, кгда его м̃(лт) п̃нь Соколо(в)ски(и) на (с)вою потребу дво(р)ную вла(с)ную до лєсо(в) свои(х) вла(с)-ны(х) харытоно(в)ски(х) посылал и та(м) жє чєля(д) дво(р)ную, поменєны(и) урадѣни(к) коро(с)тєшо(в)ски(и) из стрє(л)цами коро(с)тєшо(в)скими побили и конє(и) у ны(х) кгда(л)то(в)нє и бє(з)пра(в)нє трыдцатєро вла(с)ны(х) его м̃(л)ти п̃на Соколо(в)ского дво(р)ны(х) ро(з)ное шє(р)сти по(г)рабили, которые кошѣтовали золоты(х) по(л)ски(х) трыста, хомуто(в) тры(д)ца(т) з дугами и з во(ж)ками, ко(ш)товали золоты(х) по(л)ски(х) пє(т)на(д)ца(т), соки(р) тры(д)ца(т), ко(ш)товали дєсє(т) золоты(х) по(л)ски(х), возу(в) тры(д)ца(т), ко(ш)-товали золоты(х) шє(ст)на(д)цєть по(л)ски(х).

А то боронєчи споко(и)но дє(р)жа(н)я и ужива(н)я кгру(н)ту и пущи Харытовѣскую⁴⁹, за которы(м) по(с)тупѣко(м) свои(м) и за нарушє(н)єм̃ запису своего в заруку чотыро(х) тисєчє(и) золоты(х) польски(х) и (в) плачє(н)є шко(д) на голоє рєчєнѣ слова є(г)[о] м̃(лт) п̃на Яна Соколо(в)ско(г)[о] попол⁵⁰.

И проси(л) его м̃(л). п̃нь Соколовѣски(и), абы тоє ѿповєда(н)є его было зв. до книг̃ записано, што єсть записано. //

⁴⁹ Помилка, потрібно *Харытоновѣскую*.

⁵⁰ Очевидно, слід читати *полал*.

19. Положе(н)е по(з)во(в) ω(т) п̃на Ке(р)дыша
по п̃на Немирича.

Року 1609, м̃ца фе(в)ра(ля), 17 дня.

На вряде его к(р). м(лт) за(м)ку г(с)др̃[ского] Житоми(р)ского передо (м)ною, Яно(м) Витрелино(м) При(ш)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житомн(р)-скимъ, по(с)танови(в)шисе ωчеви(с)то енера(л) во(з)ны(и) в[о] љево(д)ства Кие(в)-ского шляхе(т)ны(и) Василе(и) Со(с)ныцьки(и) ку записова(н)ю до кни(г) со(з)на(л) и во(д)лугъ то(г)[о] со(з)на(н)я свое(г)[о] кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки своее, писа(н) в тые слова, пода(л):

Я, Василе(и) Со(с)ни(ц)ки(и), во(з)ны(и) енера(л) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о], со(з)наваю ты(м) мои(м) квито(м) ку записова(н)ю до (к)ни(г) г(с)др̃с-ски(х) житомн(р)ски(х),

и(ж) року тепере(ш)него, тисеча ше(ст)сотъ де(в)то(г)[о], м̃ца фе(в)ряля, пято(г)[о]на(д)ца(т) дня положило(м) у све(т)лицы на (с)толи у Че(р)нехове и само(и) п̃не Немиричово(и) указа(л) позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) с по(д)-писо(м) руки писара зе(м)ско(г)[о] кие(в)ского по и(х) м̃(лт) п̃нею Марушу Хребтови(ч)ну Аньдрееву(ю) Немирычовую и по сина еє м(лт) п̃на Стефана Немирыча яко дедича ме(с)та Че(р)нехова и А(н)дреева.

Которы(и) позо(в) писаны(и) в жалобе п̃на Ивана Ко(р)дыша по и(х) м(л). а то ωтрехова(н)е має(т)но(с)тя(х) свои(х), ни (в) дому свое(м) переди(р)жива-ные и вывола(н)ые с па(н)ствъ его к(р). м(лт) Я(д)викги Сокоро(в)ны, ма(л)-жо(н)ки Коньдрата Хребтовича з Бочурина, ω чо(м) шире(и) то(т) позо(в) в себе всу жалобу повода меновано(г)[о] ωписуєть.

За которы(м) по(з)во(м) и ро(к) ста(н)ю на (т)рыбунале короно(м) любе(л)-ско(м) в року тисеча ше(ст)сотъ девято(м) в о(т)правова(н)ю спра(в) воево(д)-ства Бра(с)ла(в)ско(г)[о], кды по то(м) воево(д)стве ко(н)сє(р)ваты воево(д)-ства Кие(в)ско(г)[о] припадуть и ω(т)правованы будутъ становитисе, зложи-ло(м).

Того (ж) року вы(ш) меновано(г)[о] и дня пято(г)[о]на(д)ца(т) м̃(с)ца фе(в)-раля дале(м) ωчеви(с)те в руки самому в мѣсте Че(р)нехове в дому его м(л). п̃на Стефану [!] Немирыча позо(в) зе(м)ски(и) кие(в)ски(и) его м̃лсти п̃ну Ко(н)-драту Хребтовичу Бочуры(н)скому // в жалобе то(г)[о] ж̃ пана Ивана Ко(р)-дыша.

А то та(к) же ω перехова(н)е и ме(ш)ка(н)е споко(и)ное ма(л)жо(н)ки своеє Я(д)викги Сокоро(в)ны яко банитьки с пово(д)ства п̃на Ивана Ко(р)дыша, ω чо(м) то[и] позо(в) писаны(и) по его м̃лсти шире(и) в сю рє(ч) и жалобу в себе ωписуєть.

За которы(м) по(з)во(м) ро(к) ста(н)ю ω(т)поведат его м̃(лст) п̃ну Хре(б)то-вичу зложи(л)е(м) на то(м) же воево(д)стве Бра(с)ла(в)ско(м) в року тепере(ш)-

не(м), тисеча ше(ст)со(т) девято(м), в Люблине ѿ(т)правова(т) маючо(м), межи ко(н)се(р)витыми воево(д)ства Кие(в)ско(г)[о].

На то (м) да(л) то(т) мо(и) кви(т) с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки моеѣ вла(с)ное ку записова(н)ю до кни(г) гдръски(х) житоми(р)ски(х).

Писа(н) в Житомиру року тисеча ше(ст)со(т) девято(г)[о], мца фе(в)рал(я), шо(с)то(г)[о]на(д)ца(т)[ого] дня.

Которое то ѿчеви(с)тое со(з)на(н)е во(з)ного при квите его учиненоѣ, до кни(г) гдръски(х) житоми(р)ски(х) естъ списано.

АКТОВА КНИГА
ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ
1649—1650 рр.

7. Протєстация ω(д) ε(г) [о]
мл. пана Мо(с)чени(ц)ко(г) [о]
на пано(в) Трыпо(л)ски(х) ¹.

*Року божо(г) [о] нароженя
тисєча ше(ст)со(т) соро(к) девято(г) [о],
мѣца декабра, два(д)цато(г) [о] дня.*

На вряде кгро(д)ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житомє(р)ско(м), передо (м)ноюю [!], Яно(м) Ча(и)ко(в)ск[имъ] ², по(д)старо(с)ти(м) житомє(р)ски(м), ωчевисто стано(в)шы, слуга урожоно(г) [о] его м(л). мѣца А(н)дрєя Мо(с)чени(ц)ко(г) [о], шляхе(т)ны(и) па(н) Я(н) Модзоле(в)ски(и), имене(м) пана сво(г) [о] ωповеда(л) и солєните(р) протє(с)това(л)се напроти(в)ко урожоны(х) пано(в) Василя и Ивана А(н)дрєевичовъ Трыпо(л)ски(х), бра(ти) рожоное, которые не веде(т) для якоє прычыны, не маючи жа(д)но(г) [о] прете(к)сту до протє(с)туючого, прєпо(м)не(в)ши срокго(с)ти права по(с)политого, ани по(г)ледаючи ничего на вины, в не(м) ωписанье и проти(в)ко таковы(м) ωписанье, по(д) ча(с) ε(с)че неуспокоєня бу(р)ды и сваволи коза(ц)коє в року тепєре(ш)ны(м), тисєча ше(ст)со(т) соро(к) девято(м), мѣца ноября, десятого дня, кгды ω(н), приехавши до має(т)ности своє(и) дєди(ч)но(и) [!], села Скоро(д)ного, ча(с)ти ω(д)ное за(с)тавою заведеноє была [!] зо(ш)лому с того света пану Ма(р)кови Трыпо(л)скому в пе(в)но(и) сумє пинєзе(и), которы(и), безъпото(м)не с того света зше(д)шы, за(с)таву свою, яко протє(с)туючому дано ведомо(ст), ωсеротелую зо(с)тави(л); гдє протє(с)туючи(и), яко па(н) дєди(ч)ны(и) приехавши, пита(л)се межы паны Трыпо(л)ски, которы(м) бы тая сума яко по зошлы(м) с того света сукце(с)сыре належи(т) мєла, гото(в) єє будучы ω(д)да(т), ωбосла(в)ши ω(д)накъ до браня сумы позвомъ, яко рєляция возного на те(р)ми(н) заложоны(и) ширє(и) ω то(м) све(д)чы(т). А (с) ты(х) по(д)даны(х) пода(т)ки ю(ж) на себе выбра(т), с которы(х) выбрано было при бы(т)ности протє(с)туючо(г) [о] дани медовое каде(и) ше(ст)на(д)ца(т), гроше(и) чыншовы(х) золоты(х) две(с)тє се(м)дєся(т), у ру(д)ника Словєши(н)ского, до тоє (ж) має(т)ности належачо(г) [о], кгро(д)к(иє) векгеры [!], жєлєза возо(в) ω(с)мьдєся(т). Та(м) жє поменєныє пановє Трыпо(л)сцы, завзя(в)шисє з вы(ш) поменєны(м) зами(сло)м) свои(м), субо(р)дниова(в)ши собе на помо(ч) людє(и) люзны(х), сваво(л)ны(х) козако(в) с по(л)ку Ѡвруцко(г) [о] чєловика до пя(т)дєсять албо бо(л)шъ з ωружьємъ розны(м), до во(и)ны належачы(м), яко на непрыятєля, хотєчы протє(с)туючого страхо(м) любо кгва(л)товны(м) дє(с)пекто(м) нако(р)ми(т), го(с)поду є(г) [о] вкolo ω(с)кочи(в)ши, словы у(с)чыпливыми и ды(и) [?] гонорови его ба(р)зо шко(д)ливими лжа(т) сромо(т)не и з розны(ми) способами та(к) самого, яко и чєля(д) его дє(с)пє(к)това(т) почєли. Ѡ(д) которыхъ видєчи таковыє кгва(л)товныє за-

¹ Акти 1—6 опускаются.

² Кінець слова під час зшивання листків книги попсовано.

мы(с)лы а сромо(т)ливые плюгавые слова, порываючисе на зъдоровье его, ѿ(л) всего про(ч) ухоти(т)³ мусе(л), цале ховаючи здоро(в)е свое, зо(с)тави(в)ши ме(д) да(н)ны(и) и цынш, железо, которое ѿни кгва(л)то(в)не у атамана тамо(ш)-
6 зв. но(г)ло забравъши, на пожитокъ // на пожито(к) сво(и) обе(р)нулы.

Щ што протє(с)туючы(и), имене(м) пна своего ѿферуючи, пра(в)не чыни(т) проси(л), абы тоє ѿповеданє его до (к)ни(г) принято и записано было, зо(с)тави(в)ши ѿ(д)накъ во(л)ное чыненє поправы ѿно(и), є(с)ли бы того потреба указовала.

8. *Посєсья вхажы(н) урожоному
его м(л). пану Мо(с)чени(ц)кому.*

*Року божо(г)ло нарощєня
тисєча шє(ст)со(т) сорокъ дєвятого,
м(с)ца дєкабра, два(д)ца(т) чєтвєрѣтого днєя.*

На врядє кгро(д)скомъ, в за(м)ку его ко(р). Жытоме(р)ско(м), передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ты(м) жытоме(р)скимъ, становши ѿчевисто возны(и) єнера(л) воєво(д)ствъ Киевско(г)ло, Во(л)ны(н)ского, Бра(с)ла(в)ско(г)ло и Чє(р)ниго(в)ско(г)ло, шляхе(т)ны(и) Антони(и) Трубе(л)ски(и) ку записаню до кни(г) нинє(ш)ны(х) инътрomisы(о)нє созна(н)нє свое в тые слова учынилъ:

и(ж) ѿ(н) року тепєрє(ш)но(г)ло, тисєча шє(ст)со(т) сорокъ дєвято(г)ло, м(с)ца квє(т)ня, шє(ст)на(д)цато(г)ло днєя, будучы на ѿ(н) ча(с) в має(т)ности є(и) м(л). панє(и) Кры(с)тины з Лого(и)ска Ти(ш)кевичо(в)ны, по(д)столино(и) киевско(и), в ме(с)тє и за(м)ку Во(и)славыча(х) пры бы(т)ности є(и) м(л). само(и), которая во(д)лугъ листу, доброво(л)но(г)ло запису сво(г)ло за(с)тавно(г)ло, урожоному его м(л). пану А(н)дрєєви Мо(с)чени(ц)кому має(т)но(ст) свою дєды(ч)ную, село Хажы(н) в воєво(д)ствє Киевски(м), в поветє Жытоме(р)скимъ а (в) ключу Бє(р)дычо(в)ски(м) в пє(в)но(и) сумє пинєзє(и) — в двохъ тисєча(х) золоты(х) по(л)ски(х) — роко(м) пє(в)ны(м), в записє мєнованы(м), прє(з) мєнє, возно(г)ло, и шля(х)ту, при (м)нє будучую, до реа(л)но(и) по(с)сєсы(и) и споко(и)но(г)ло дє(р)жання и ужывання способо(м) заставны(м) подавала и по(с)тупо(ва)ла зо всеми тоє(и) має(т)ности пожы(т)ка(ми) и приналє(ж)ностя(ми): з дворо(м) и по(д)даны(ми) тя(г)лы(ми) и нетя(г)лыми, з робота(ми), даня(ми), чы(н)шами, дєсєтына(ми) бчо(л)ными и вшєляки(ми), з слугами, боярами, полями, сєножаты(ми), лєса(ми), дуброва(ми), гая(ми), ставами, млына(ми), сажав(в)ками, ничо(г)ло на себе самую и пото(м)ки свои нє зо(с)тавуючы, прєрєчно(му) его м(л). пану Мо(с)чени(ц)кому зо вси(м) по(с)тупила.

Которо(и) то посєсьы(и) а(ж) до ты(х) ча(с) по(д) таковое нєпрятє(л) коро(н)ны(х) замєшанє любо то з ро(с)казаня и позволеннєя зо(ш)лое тепє(р) нєда(в)но с то(г)ло свита урожоное є(и) м(л)., панє(и) Кры(с)тины Тышкєвичовны Елцєвє(и), по(д)столино(и) Киевско(и), же м до то(г)ло бы(л) ужыты(и) поданя, абы (м) помєненого его м(л). пана Мо(с)ченицко(г)ло тую має(т)но(ст) и добра, яко
7 є(и) по брату // по брату належачые и на нюю спа(д)лыє, до посєсьє(и) пода(л).

³ Помилка, очевидно, слід *уходи(т)*.

Лѣ(ч), и(ж) за живота еѣ при(и)ти не мо(г)лъ, тѣпѣ(р) за ужы(т)ѣ(м) поменѣно(г) [о] его м(л). пана Мо(с)чѣницко(г) во(д)лугъ запису, ѡному служачого, маючи я при собе шляхту (пана Яна Кгу(т)ковско(г) [о] и пана Але(к)са(н)дра Кгизи(ц)кого), при бы(т)ности самого его м(л). пана Мо(с)чѣницко(г) в то(и) маѣ(т)-ности в то(м) же року, вы(ш) поменѣны(м), м(с)ца декабра, ше(ст)на(д)цато(г) [о] дня, которо(г) [о] с пови(н)ности уряду своего в нюю и во вси пожы(т)ки, з не(и) приходячыѣ, увеза(л), де(р)жачы(м) учыни(л) и до реа(л)но(и) посесыѣ(и) и споко(н)ного де(р)жаня и ужываня пода(л) и заве(л).

Которого поданя мне, возно(му), ани его м(л). пну Мо(с)чѣни(ц)кому ни(х)то не борони(л), ани з жа(д)ны(м) право(м) не ѡ(д)зыва(л).

И на то (м) да(л) тоѣ мое сознанѣ с по(д)писо(м) руки мое(и) вла(с)но(и), што ѣ(ст) и до кни(г) записано.

9. *Ўблята привилею ѡ(д) его ко(р). м(л).
на старо(с)тво Жытоме(р)ское
ве(л)мо(ж)но(му) его м(л).
пну Тышкевичовы служачи(и).*

*Року божого нароженя
тысѣча ше(ст)сѣтъ сорокъ девятого,*

м(с)ца декабра, два(д)цѣтъ четъве(р)того дня.

На вряде крго(д)ски(м) в за(м)ку его ко(р). м(л). Жытоме(р)ско(м) передъ нами Те ѡ(д)оромъ Сестре(н)цовичѣ(м) Гумѣницки(м) яко субделекгато(м) ѡ(т) ве(л)можно(г) [о] его м(л). пана Кры(ш)тофа Ты(ш)кевича, старо(с)ты Жытоме(р)ско(г) [о], до при(н)я(т)я ниже(и) меновано(и) справы засажоны(м) и субделекгова(н)ным и Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ты(м) жытоме(р)ски(м), становши ѡчѣви(с)то, урожоны(и) его мл. па(н) Стефа(н) Высо(ц)ки(и), слуга ве(л)мо(ж)но(г) [о] его мл. пана Кры(ш)тофа Ты(ш)кевича, жытоме(р)ско(г) [о] иж [!] старо(с)ты, пода(л) перо [!] ѡблята(м), привиле(и) ѡ(д) на(и)я(с)не(и)-шо(г) [о] ко(р). его мл. Яна Казимира ве(л)мо(ж)но(му) его мл. пану Крыштофови Тышкевичови, по(д)чашому кие(в)скому, на (с)таро(с)тво Жытоме(р)ское зо всеми принале(ж)ностя(ми) *capu*⁴ и служачы(и), ѡ чы(м) шире(и) вѣвнутрь то(т) привиле(и) ре(ч) в собе маѣ(т). Которо(г) [о] подавши, проси(л), а былъ⁵ прыняты(и) и до кни(г) вписаны(и).

7 зв. А такъ мы, уря(д), ѡно(г) [о] при(и)муючи, чытали єсмо, которы(и) такъ се в собе писмомъ польски(м) писаны(и) маѣтъ⁶. //

⁴ Польск. *даний*.

⁵ *Абы былъ*.

⁶ Далі акт продовжується аж до кінця польською мовою.

10. Посєсья во(д)лугъ привилєя его ко(р). м(л). ве(л)мо(ж)чому
его м(л). пану старо(с)те житомє(р)скому.

Року божого нароженя
тисєча ше(ст)со(т) сорокъ девятого,
мца декабра, два(д)ца(т) четве(р)того дня.

На врьдє кгро(д)ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житомє(р)ско(м), передо
(м)ною, Яно(м) Ча(и)ковски(м), по(д)старости(м) житомє(р)ски(м), становши
очеви(с)то, возны(и) енера(л) воево(д)ства Киевско(г)ло шляхе(т)ны(и) Анъто-
ни(и) Трубе(л)ски(и), для записаня до кни(г) нинєшнихъ кгро(д)скихъ жы-
томє(р)скихъ явне и доброво(л)не сознанє свое учыни(л) тыми словы:

ижъ о(н) року тепере(ш)него, тисєча ше(ст)со(т) сорокъ девятого, мца де-
кабра, че(т)ве(р)того дня, маючи при собе двохъ шляхтичовъ, веры го(д)ны(х),
шляхе(т)ны(х) пано(в) Яна Зубрыцкого и Але(к)са(н)дра Серебры(н)ского, за
жаданє(м) урожного его м(л). пана Стефана Высоцкого, слугы ве(л)можного
его м(л). пана Кры(ш)тофа Тышкєвича⁷, старосты житомє(р)ского, бы(л) тутъ,
в ме(с)те его ко(р). м(л). Жытомє(р)у и в села(х) всихъ, до старо(с)тва Жыто-
мє(р)ского належачы(х), где за указанє(м) привелею о(д) его ко(р). м(л). през
поменого⁸ урожного пана Высоцкого ве(л)мо(ж)ному его м(л). пну Крышто-
фови Тышкевичови, по(д)чашо(му) кие(в)ско(му), на старо(с)тво Жытомє(р)-
ское зо всеми сєлами и принале(ж)но(с)тя(ми) даного и служачо(г)ло. Во(д)лугъ
которого привилєю, о(д) ко(р). его м(л). Яна Казимира выдано(г)ло, о(н),
возны(и), зобра(в)ши до громады во(и)то(в), бу(р)мистро(в), ра(и)цовъ и вси(х)
ме(с)ча(н) и по(с)по(л)ство жытомє(р)ское, оны(м) о новы(м) пан(ом)⁹ ихъ ве(л)-
мо(ж)ны(м), его м(л). пану Крыштофу Ти(ш)кєвичу, старо(с)те жытомє(р)ско(м),
публицє оповєдывши, по(с)луше(н)ство вшєлякое абы ю(ж) о(д) то(г)ло часу
зв. ве(л)мо(ж)но(му) его м(л). пну Кры(ш)тофови // Кры(ш)тофови Тишкєвичови,
яко пану и старо(с)те своему Житомє(р)скому, по(л)нили и о(д)давали, и(м)
прыказа(л); и менованое ме(с)то туто(ш)ное Житомє(р) зо всеми лю(д)ми,
кгру(н)тами, полями, сєножатя(ми), борами, лєсами, пу(с)чами, реками, ста-
вами, млына(ми) и и(х) вымєльками, ру(д)нями и зо всеми околи(ч)ностями и
принале(ж)ностями, яко здавна то(т) кгрунтъ в свои(х) околи(ч)ностях(и)
и граница(х) сє має(т) и заверає(т), та(к)же и сє(л)а, до то(г)ло ме(с)та Житомє-
ра належачыє, менови(то) Пси(с)човъ, Станишовка, Язы(н)ка, Верєсы, Вацко(в),
Барашо(в)ка и слобо(д)ка, названая Ка(р)бовка, зо всеми и(х) околи(ч)ностя-
(ми), урочы(с)чами и прозвискими в реал(н)ную и споко(и)ную по(с)сєсью ве(л)-
мо(ж)но(му) его м(л). пану Крышътофови Тишкєвичови, старо(с)те житомє(р)-
скому, пода(л).

Которое то посєсьє(и) та(к) ту(т), в ме(с)те его ко(р). м(л). Житомеру, яко
и в села(х) вы(ш) рєчоны(х), ни(х)то ве(л)мо(ж)ному его м(л). пану Кры(ш)-
тофови Ти(ш)кєвичови, старо(с)те жытомє(р)скому, не борони(л) и жа(д)ны(м)
и(н)шы(м) право(м) и привилєє(м) не о(д)зыва(л)сє. И о(в)ше(м) та(к) ме(с)чанє
житомє(р)ские, яко и на села(х) по(д)даные вси во все(м) ве(л)мо(ж)но(му) его

⁷ Літеру *з* попсовано.

⁸ Очевидно, треба *поменєного*.

⁹ Кінець слова залито чорнилом.

м(л). пану Кры(ш)тофови Ти(ш)кевичови, старо(с)те житоме(р)скому, по(с)лу(ш)-ни зо(с)та(в)ши, по(д)да(н)ство ѿ(д)правова(т) почели.

А такъ менованы(и) возны(и), зо(с)тави(в)ши в споко(и)но(и) посесые(и) ве(л)мо(ж)но(г)ло] его м(л). пана Кры(ш)тофа Тышкевича, старо(с)ту житоме(р)-ского, ѿ то(м) сознане свое таковое учини(в)ши, проси(л), абы было до кни(г) принято и записано, шъто ѿтрималъ.

11. *Посесыя в село Кусти(н)
его м(л). пану Служы(н)ско(му).*

*Року божого нароженя
тисеча шѣ(ст)со(т) сорокъ девятого,
мѣца декабря, два(д)ца(т) ѿ(с)мого дня.*

На вряде кгр(д)ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житоме(р)ско(м), передо (м)ною, Яномъ Ча(и)ковски(м), по(д)старости(м) житоме(р)ски(м), становши ѿчеви(с)то, возны(и) енераль воево(д)ства Киевского, шляхетны(и) Анътоне(и) Трубельски(и) для записана до кни(г) нинешни(х) кгр(д)скихъ житомеръскихъ явне, ясне и добровольне созналъ в тые слова:

ижъ онъ в року нинешнимъ тисеча шѣ(ст)сотъ сорокъ девъятомъ мѣца ноябра два(д)цать ѿ(с)мого дня, маючи при себе сторону двохъ шля(х)тичовъ // шляхътичовъ вере го(д)ныхъ, шляхетныхъ пановъ Яна Буховско(г)ло] и Яна Ѡсецького, былъ въ селе Кустине, в воеводстве Кие(в)ско(м), а въ повете Житоме(р)скомъ, въ ключу Бе(р)дычовски(м) лежачое. Та(м) же за указанемъ запису ѿрынального презъ пана Яна Ѡльстиньского ѿ(д) вельмо(ж)ное ее м(л). панее Кры(с)тины з Лого(и)ска Тишъкевичовъны, малъжонъки некгды зошълого его м(л). пана Конъста(н)то(г)ло] Елца, по(д)столего Киевского, а се(с)тры рожоное некгды ве(л)мо(ж)ного его м(л). пана Януша з Лого(и)ска Тышъкевича, воеводы киевского, житоме(р)ского старо(с)ты, яко вла(с)ное сукце(с)сорки добръ всихъ по ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пану воеводе киевско(м) позо(с)талы(х), урожоному пану Вале(н)тому Ло(н)кгиюсови Служы(н)ско(му), докторови и слуге помененого его м(л). пана воеводы киевского, на дви тисечи золоты(х) по(л)скихъ и на за(с)таву в то(и) суме села Кустына даного и въ трибунале Любельскимъ презъ менованую зошълую с того свита ее м(л). паную подъстолиную киевскую признаного.

Водлугъ которо(г)ло] то запису онъ, возны(и), с повинъсти¹⁰ уряду своего возъновского, подъданыхъ, въ томъ селе будучыхъ, до громады зволавъшы, ѿ пану ихъ засътавнымъ ѿповедивъши, посьлуше(н)сство въшелякое абы пану Валенътому Лонъкгиюсови Служинъскому¹¹, яко пану своему засътавному ѿдъдавал и ѿнымъ приказалъ. Такъже кгр(н)ты вшелякие, провенъта и въшелякие належъности, до того села Кустына здавна прыналежачыє, поменому¹² пану докторови за(с)тавнымъ(м) способомъ в реа(л)ную посесыю пода(л) и по(с)тупи(л). Которое посесыє (и) поданя пану докторови та(к) та(м), в селе, яко и ту(т), при книга(х), ни(х)то не борони(л) и жа(д)ны(м) се

¹⁰ Потрібно, мабуть, *повинъности*.

¹¹ Перша літера у залита чорнилом.

¹² Помилка, слід *помененому*.

право(м) не ѿ(д)зыва(л). А менованые по(д)даные кусты(н)ские ни (в) чо(м) се праву пана докторовому не (с)проти(в)ляючи, по(с)лушни во (в)се(м) ѿно(му) з(о)с(т)али и за ро(с)казанемъ уря(д)ника его на звыча(и)ные роботы пошли.

9 вв. А ть [!] менованы(и) во(з)ны(и) в споко(и)но(и) посесые(и) пана доктора за(с)та(в)ши, шля(х)тою, при собе будучою на то(т) ча(с), ѿ(с)ве(д)чы(л) и, ста(м)туль прочь ѿ(д)ехавши, ѿ томъ реляция [!] // реляцию свою тую правдывую созналъ, просечи, абы была принята и до кънигъ крго(д)скихъ житоме(р)-ски(х) записана, што ѿтърымаль.

12. Манифѣстация а(л)бо протѣ(с)тация ѿ(д) пана Петра Куровского.

*Року божого нароженя
тисеча шѣ(ст)со(т) сорокъ девятого,
ѿца декабра, два(д)цать ѿсмого дня.*

На вряде крго(д)ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житоме(р)скомъ, передо (м)ною, аномъ Ча(и)ковски(м), по(д)старо(с)тимъ житоме(р)скимъ, постановивъ-шисе ѿчевисто, урожоны(и) панъ Петръ Куровски(и), сынъ зошлого урожного пана Станислава Куровского, свои(м), яко и урожоны(х) Ерого, Валеряна Куровскихъ, бра(т)и свое(и) рожоно(и), имени, манифестова(л)се и ѿповѣда(л), пере(с)терегаючи во все(м) цело(с)ти свое(и) ако и брати(и) своихъ, ако ѿ(д)но до кни(г) мо(г) до(и)ти по знашъченю¹³ такъ прѣ(з) свою волю ребелиза(н)товъ, ако и ѿ(р)дъ тата(р)скихъ в справахъ ниже(и) менованы(х), в то(т) способъ:

и жъ вышъ преречоные протѣ(с)та(н)тове, ѿсиротелими зо(с)тавши в не-до(и)стю ле(т) своихъ по выш менованы(м) зошлы(м) родичу свои(м), а тепе(р) по(д) тое не(с)ча(с)ное замешане в Речы Посполито(и) пострадавши и ма(т)ки свое(и) зо(ш)лое, урожное пане(и) Катарыны Вере(ш)чы(н)ского Куровскую, которая, з душею ты(л)ко уходечи, всего пострадавши в дому своимъ, в дворе мае(т)ности Кгаевъшъчызны презъ тыхъ непрятель, которые се были выну здали до выглаженя крови хре(с)тея(н)ско(и) шляхе(ц)ко(и) и всихъ субста(н)-цы(и) ѿны(х) выкона(в)ши за пендъ сво(и) вьсе, што ѿ(д)но та(м) было: збожа, золота, сребра, цыны, меды, шать вшелякихъ, ѿхенъдозтвъ, коне(и), бы(д)ла, ста(д) овецъ,— то забравъши, а што на(и)большая — справъ, привилеѿвъ, диспозыцы(и) розмаиты(х) позо(с)талыхъ по родичу ѿныхъ. Чого теперъ про-те(с)тантове в рукахъ // в рукахъ своихъ не маючи, а ни видомости ѿ жа(д)-ныхъ правахъ засягнувъши, где бы се ѿборочали: чыли были позо(с)талые в дворе то(м), чылъ тежъ з преречоною зошлою родите(л)кою ѿныхъ в дорозе, в утеце несчасно(и), где се заподели, поневажъ досконале и ѿ сме(р)ти—где, яки(м) способомъ живота доконала,— ведеть не могучы, то е(д)накъ, и жъ не жые(т).

А права, которые ме(л). родичъ протѣ(с)туючыхъ з малжонъкою своею на мае(т)ность певную часть по(д)даныхъ килкуна(д)ца(т) в селе Липово(и) з дво-ро(м), з кгрун(ъ)тами и прилегло(с)тями ѿныхъ за(с)тавою в суме пинязе(и) тисечы золотыхъ полскихъ ѿ(д) зошлого урожного пана Ерого Макаровича,

¹³ Помилка, слід знизгченню.

яко та(м)тыє права шыре(и) и посесыя ѿпевала, яко тежъ и другыє права розныє постраданіє, шъто кольвекъ было позбивъши, ѿ(с)ве(д)чаю(т)се, просилъ, абы ни в чы(м) шкоды не поносили такъ в має(т)ности выше(и) меновано(и) Липово(и) и на сумы свое(и) на то(и) має(т)ности, стегачо(и)се, яко и на все(и) субъста(н)цыє(и) своихъ ѿферуючисе с кажды(м) правне чыни(т), завзявши ведомо(ст), чые бы по(д)даные зборы и субста(н)цию (и) ѿны(х) позабирали весполь с правами, захавуючи собе во все(м) по праву тоє(и) протє(с)тациє(и) любо иньно(и) учыненє, если бы того потреба указовала собе. Просилъ, абы тая протє(с)тация на то(т) часъ до книгъ принята была и записана, шъто ѿтърымаль.

*13. Посє(с)сыя в село Рагозовку урожоно(му)
его м(л). пану Яну Шидловскому,
писарови кгро(д)скому жытоме(р)скому служащая.*

10 зв.

*Року божого // року божо(г)[о]
тисеча ше(ст)со(т) сорокъ девятого,
мѣца декабра, два(д)цать ѿ(с)мого дня.*

На врьдє кгро(д)ско(м), в замку его ко(р). м(л). Жытоме(р)ско(м), передо (м)ною, аномъ Ча(и)ковски(м), по(д)старо(с)ты(м) жытоме(р)ски(м), становъши ѿчеви(с)то, возны(и) єнераль воево(д)ства Киевского, шляхе[т]ны(и) А(н)тони(и) Трубельски(и), для записаня до кни(г) нинешни(х) кгро(д)скихъ жытоме(р)скихъ, явне, яснє и доброво(л)нє в моць правдывое свое(и) реляцыє(и) в тые слова созналъ:

и жъ ѿ(н) в року тепєре(ш)ны(м), тисеча ше(ст)сотъ сорокъ девято(м), мѣца ноябра, два(д)ца(тог)[о] дня, маючи при собе сторону двоухъ шляхътичовъ, пановъ Яна Ѡсецького и Стефана Ко(р)чынского, за жаданємъ] урожоного его м(л). пана Яна Ши(д)ловского, писара кгро(д)ского жытоме(р)ского, былъ а в ключу Махновски(м) лежачоє, та(м) же за указанє(м) запису ѿрынна(л)ного ѿ(д) велможно(и) єє м(л). пане(и) Кры(с)тыны з Лого(и)ска Ты(ш)[ке]вичовъны Конъста(н)тиново(и) Ельцово(и), по(д)столино(и) Киевско(и), а сестры и сукцєсо(р)ки вла(с)но(и) нєкгда вел(л)можного его м(л). пана Януша з Лого(и)ска Тишъкевича, воеводы Киевско(г)[о], Жытоме(р)ского старосты, урожоному его м(л). пану анови Ши(д)ловскому, писарови кро(д)скому жытоме(р)скому, на суму пинежнюю на дви тисєчы золотыхъ польскихъ и на заставу того села Рагозовки в тоє(и) сумє даного и служачого и суде головнымъ трыбунале короннымъ Любелски(м) презъ єє м(л). панюю по(д)столиную киевскую ѿчеви(с)то признаного и на ѿсобу его м(л). Шидловского утвержоного и апробовано(г)[о] // и апробованого, во(д)лугъ которо(г)[о] то запису ѿ(н), возны(и), с повинности уряду свого возновского, зобравши по(д)даныхъ всихъ в то(м) селе Рагозовцє мешкаючыхъ, ѿ пану ихъ заставны(м), его м(л). пану Яну Ши(д)ловскомъ¹⁴, ѿповєда(в)ши, послуше(н)ство вшєлякое, абы южъ пану своему заста(в)ному ѿ(д)давал и ѿны(м) прыказалъ, такъже тоє село Рагозо(в)-

¹⁴ Останню літеру виправлено ніби на у.

ку зо всіми кгрунѣтами, полями, сеножатями, подѣдаными и ихъ пови(н)нос-
 тями вшеляки(ми), пода(т)ками, ако се здавна в своихъ границахъ и обыхо-
 дехъ тоє село має(т) и заверає(т) /: ѿ чомъ всімъ запись менованы(и) шире(и)
 в себе речъ ѿписуєть:/ зо вшеляки(ми) пожы(т)ками, с того села приходячи-
 (ми), урожоному его м(л). пану Янови Ши(д)ловскому, писарови кгро(д)скому
 жытоме(р)скому, до реа(л)но(и) посесыє(и) и споко(и)ного де(р)жання и ужываня
 способомъ, в ты(м) же записе ѿписаны(м), подалъ и поступилъ. Где именованы
 по(д)даные рагозовские, ни в чымъ праву его м(л). пану Ши(д)ловскому ¹⁵ не
 спротивляючисе, заразъ на роботы звычай(и)ныє себе указанные пошлы и во все(м)
 его м(л). пану Ши(д)ловскому, яко пану своему за(с)тавному по(с)лушни зо-
 стали, которого то поданя посесыє(и) его м(л). пну Ши(д)ловскому та(к) тамъ,
 на кгрунѣте рагозов[с]кимъ, яко и тутъ, при книгахъ, нихъто не боронилъ и зъ
 жа(д)ны(м) се правомъ пи(р)шимъ ¹⁶ и после(д)не(и)шимъ не ѿ(д)зыва(л) и не
 приповедалъ. А такъ менованы(и) возны(и), оставивши его м(л). пана Ши(д)-
 ловского в то(м) селе Рагозовъце в споко(и)но(и) посесыє(и) // посесыє(и)
 шляхътою, при мне на то(т) ча(с) будучою ѿ(с)ве(т)чивъши стамъгуль ѿ(д)-
 ехаль и ѿ тымъ тую правѣдивую свою реляцію сознавши, просилъ, абы была
 до кни(г) принята и записана, шѣто ѿде[р]жалъ.

11 зв.

14. *Посесыя урожоному пану Якубови Лидавскому
 в село Пустошу.*

*Року божого нароженя
 тисеча ше(ст)со(т) соро(к) девято(г) [о],
 мѣца декабра, тры(д)цатого дня.*

На вряде кгро(д)скомъ, в за(м)ку его ко(р). м(л). Жито́ме(р)скомъ, передо
 (м)ною, аномъ Ча(и)ковскимъ, по(д)старо(с)ти(м) житоме(р)скимъ, становъши
 ѿчеви(с)то, возны(и) енераль воево(д)ства Киевского, Во́лы(н)ского, Бра(с)лав-
 ского и Че(р)ниговского шляхе(т)ны(и) А(н)тони(и) Трубе(л)ски(и) для записа-
 ня до книгъ нынешныхъ кгро(д)скихъ житоме(р)скихъ, явне, асне и доброво(л)не
 в моцъ правдивое реляцыє(и) свое(и) созналъ, ижъ ѿнъ в року теперешнимъ
 тисеча шестьсотъ чотирѣдєся(т) девятомъ, мѣца ноябра, два(д)цать пятого дня,
 маючи при себе дво(х) шляхѣтичовъ, шляхе(т)ныхъ пановъ ана Шацли(н)ского
 и пана Миколая Жалковско(г) [о], за жадане(м) урожоного его м(л). пана Якуба
 Лидавского бы(л) в селахъ Кграбовъцу и Пустоше, в воево(д)стве Киевскомъ,
 12 в повете Жито́ме(р)скомъ, а въ ключу Бе(р)дычовски(м) лежачыхъ // лежачыхъ,
 має(т)ности вла(с)но(и) некгды зошлого ве(л)можного его м(л). пана Януша
 з Лого(и)ска Тишъкевича, воеводы Киевского, Жыто́ме(р)ского старосты.
 Та(м) же за указане(м) запису ѿрыина(л)ного ѿ(д) ве(л)мо(ж)ное еє м(л). панє(и)
 Крыстыны з Лого(и)ска Тишъкевичовны Ко(н)ста(н)тиново(и) Елцово(и), по(д)-
 столино(и) Киевско(и), а се(с)тры рожоно(и) и вла(с)но(и) сукце(с)со(р)ки по-
 ме[не]ного ве(л)мо(ж)ного его м(л). пана воеводы Киевско(г) [о] урожоному
 его м(л). пану Якубови Лидавскому на ше(ст)со(т) золотыхъ по(л)ски(х) и на

¹⁵ У слові літеру м виправлено з г.

¹⁶ Очевидно, *перши(м)*.

за(с)таву в то(и) суме менованыхъ добръ села Кграбовца и села Пустохи даного и в суде голо(в)ны(м) трыбунале коро(н)ны(м) любелски(м) презъ еѣ м(л). панюю по(д)столиную Киевскую ѡчеви(с)те признаного и на ѡсобу пановъ Лидавскихъ ма(л)жонко(в) утве(р)жоного, во(д)лугъ которого то запису ѡ(н), возны(и), с пови(н)ности свое(и) возновско(и) в менованы(х) села(х) ѡбо(х) по(д)данныхъ та(м) ме(ш)каючы(х) до громады звола(в)ши, ѡ пану ихъ заставны(х) [!] и(м) ѡповедивъши, послуше(н)ство вшелякое абы южь его м(л). пану Лида(в)скому по(л)нили и ѡ(д)давали, ѡны(м) прыказа(л) и тые села ѡбе(д)ве с по(д)данными и и(х) пови(н)ността(ми), поля(ми), сѣножаты(ми), кгру(н)та(ми) и вшелякими принале(ж)но(с)тя(ми) и дохода(ми) урожоному его м(л). п(а)ну Лида(в)скому и пото(м)ко(м) ихъ в реа(л)ную и споко(и)ную посесыю роко(м) в записѣ менованы(м) а(ж) до выкупна пода(л) и по(с)тупи(л) (ѡ чы(м) шире(и) то(т) запись ре(ч) в собе маѣ(т)). Где іменованые по(д)даныѣ в тыхъ селахъ ѡбохъ ме(ш)каючыѣ, ни [в] чо(м) праву пана Лидавско(г) [о] не спроти(в)ляючисе, по(с)лушни во все(м) зо(с)тавши, на звычай(и)ныѣ роботы собе указанные пошли. Которого то поданя посесыѣ(и) та(к) та(м) на кгрунта(х), яко и ту(т), при книга(х), ништо не борони(л) и з жа(д)ны(м) право(м) пи(р)ши(м)¹⁷ и после(д)не(и)ши(м) се не ѡ(д)зыва(л). А та(к) менованы(и) возны(и) в споко(и)но(и) посесыѣ(и) его м(л). пана Лида(в)ско(г) [о] зостави(в)ши шля(х)тою, при собе на то(т) ча(с) будучою, ѡ(с)ве(т)чи(в)ши, ста(м)ту(л) ѡ(д)ѣха(л) и ѡ ты(м) тую правдивую реляцию свою

12 зв. сознавши, проси(л), абы была принята и записана, што ѡтрымалъ. //

15. Манифе(с)тация ѡ(д) пана Кгижовского.

*Року божого нароженья
тисеча ше(ст)со(т) сорокъ девятого,
мѣца декабра, тры(д)цатого дня.*

На вряде кгро(д)ско(м), в за(м)ку его ко(р). м(л). Житоме(р)ско(м), пер. до (м)ною, Яномъ Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ты(м) жытоме(р)скимъ, стано(в)ши ѡчеви(с)то, урожоны(и) па(н) Стани(с)лавъ Кгижо(в)ски(и), скоро выше(д)ши за ѡпа(р)костю [?] бозкою з ру(к) неприятеля крыжа свято(г) [о] татарски(х), а могучы при(и)ти до акт туто(ч)ны(х) кгро(д)скихъ жытоме(р)ски(х) солени(р) свои(м) и урожоное панѣ Иѡтозиѣ(и) Куровского ма(л)жо(н)ки свое(и) имене(м) све(д)чы(л) и манифе(с)това(л)се в тотъ способъ:

иж кгды менованы(и) манифестуючы(и) в року про(ш)лы(м) тисеча ше(ст)со(т) соро(к) ѡсмо(м) за на(с)тупене(м) неприятеля и вто(р)гне[не]мъ ѡного до короны По(л)ско(и) бы(л) през татаровъ по(и)маны(и), где субста(н)цию свою всю и што ѡ(д)но ме(л) на то(т) ча(с) при собе записовъ, ѡбликго(в) и розны(х) муниме(н)товъ и ды(с)позыщы(и), мусе(л) всего пострада(т). А меновите: которые ме(л) манифе(с)туючы(и) записы з ма(л)жо(н)кою своею собе ѡ(д) розны(х) ѡсобъ служачыѣ: пе(р)ши(и) запи(с) — ѡ(д) пане(и) Бра(н)ско(и) Миколаево(и) на сто ше(ст)деся(т) золотыхъ по(л)ски(х) и в то(и) суме за(с)тава в Липово(и) [?] на ча(с)ти пане(и) Бра(н)ско(и); други(и) запи(с) — ѡ(д) урожоного пана Велицко(г) [о] на (д)ве(с)те золоты(х) по(л)ски(х) и на (с)таву¹⁸ в то(и)

¹⁷ Очевидно, потрібно, *першим*.

¹⁸ Очевидно, потрібно на *заставу* (див. текст далі).

суме части в селе Пла(х)тенице будучое; трети(и) запи(с) до(л)говы(и) — ѿ(д) урожного пана Яна Брони(ц)кого на (с)то два(д)ца(т) золоты(х) по(л)скихъ даны(и); четве(р)ты(и) запи(с) до(л)говы(и) — ѿ(д) жыда Езика, ме(с)чанина паволоцького, на (с)то два(д)ца(т) золоты(х) по(л)скихъ и на за(с)таву дому, в Паволочи будучого; пяты(и) запи(с) — ѿ(д) жыда Маера, ме(с)чанина паволоцкого, на трыста золоты(х) по(л)ски(х) до(л)гу исто(т)ного; шо(с)ты(и) запи(с) — ѿ(д) Фы(с)келя жыда, зло(т)ника паволоцко(г)[o] на (с)то два(д)ца(т) золоты(х) по(л)ски(х); сѣмы(и) запи(с) — ѿ(д) жыда Гошъка, ме(с)чанина макарковского, на (с)то два(д)цать золоты(х) по(л)скихъ; ѿ(с)мы(и) запи(с) — ѿ(д) урожного пана Ка(с)пра С(р)ехо(в)ского на пя(т)деся(т) золоты(х) до(л)гу pozyчоного; девяты(и) запи(с) на за(с)таву половины часты в Липово(и) — ѿ(д) урожон(и) пане(и) Катарыны // Катарыны Кгуровско(и) тую [?] и манифе(с)туючого суме пятисотъ золотыхъ по(л)скихъ манифестуючому з ма(л)жо(н)кою его даные и служачыє и иньшиє. Такъ записы, ако и розныє sprawy, которые за неведомо(с)тю теперь не суть спецификованыє, манифестуючимъ пры грабованю ¹⁹ всеє(и) субьстаньчыє(и) ихъ презъ татаровъ побраныє. С(о) которое то починене справъ своихъ менованы(и) презъ манифе(с)туючы(и), постерегаючи во все(м) целосты права своего, яко бы ни в чы(м) ѿного ненарушене и жебы напото(м) в долъгахъ своихъ ако(и) шкоды не поносилъ итерумъ атькъвє итерумъ све(д)чытьсе и манифєс্তুєть, ѿфєрующысе во вьсемъ правне поступоватъ, яко с права посполитого будеть потреба указовала, зоставуючы ѿдънакъ салву ²⁰ мелиѿрацыѿнемъ еузъдемъ манифєсътациѿне(м) альбо иньше(и) ши(р)ше(и) учынене, кгда бы того потреба указовала. А теперь, заносечи такуюю свою манифєсътацию, просилъ, абы была до кънигъ нинешънихъ кгродьски(х) жытомерьскихъ принята и записана, што ѿдержалъ.

16. Положеніє ман(д)ату

его ко(р)[o]левскои м(л)сти(и) ѿ(д)

13 зв.

его м(л)сти Хе(н)дза Але // Алеха(н)дра Игна(ц)ия Елца
по еи м(л)стѣ па(н)ю Кри(с)тину Ты(ш)кевичу
Конста(н)тынову Елцовую, подстоли(н)у кшовскую [!].

Року ѿ(д) нароженя

сна Бжго тысяча шесотъ сорокъ девятого,
мѣца декабря, трицятого дня.

На враде кгро(д)цкомъ, в замку его к: м(л)сти Жытоми(р)ско(м), пере(д)о мною, Яномъ Чаиковскимъ, по(д)старостимъ жытоми(р)ски(м), поста(н)овившыся ѿчевисто возни(и) и ене(р)алъ надво(р)ни(и) его крлскои млсти шляхетни Иванъ Ходаковски(и) призналъ лѣстъ доб(р)овольни(и) прав(д)ивои реляцы(и) своєй квитъ по(д) печатю и с по(д)писомъ руки своєй, такъже под печатю и с по(д)писомъ стороны шляхъти при нюмъ будучеи, писани(и) тими словы:

Я, Иванъ Ходаковски(и), возны(и) и ене(р)алъ надво(р)ни(и) его к. м(л)сти, вѣдомо чыню тимъ моимъ квитомъ до книгъ нини(ш)нихъ кгро(д)скихъ жыто-

¹⁹ Перша літера латинське g.

²⁰ Помилка, слід читати *салъвам*.

ми(р)скихъ по(д)анимъ, иж я в року тепе(р)ишнимъ, тысяча шесоть сорокъ де-
 вя(т)имъ, мсца но(я)бря, двацать ѿсмог(о) дня, маючи при соби шляхъту лу-
 дей доб(р)ыхъ, п(а)на Яна Козлувского и пана Томаша Жукувского, занюслъ
 и положи(л) есми мандатъ его к. м(л)сти с кансце(л)ярии [!] великою выданы(и)
 в поведстви [?] в бози [?] велебного его мсти х(є)н(д)за Алеѳан(д)ра Игнация
 Елца писаны[и] тотъ позов на урожоную еи м(л)сть паню кристыну з(ъ) Ло-
 гойска Тыш(к)євичувну Конста(н)тинову Елцову, подстолину киевскую, в
 кото(р)имъ припозивалъ поменены(и) х(н)дз Алеѳан(д)ерь Игнаци Елец поме-
 неную паню по(д)столину ѿ дешти [?] поборовые, которихъ на двацать [!] 14
 тысяч и стороны поведовой належачихъ по смерти мужа своего Конста(н)того //
 -того Елца, подстолого киевского, а ст(р)ия поведова з воево(д)ства киев-
 ского выбравши поведови яко власно(м)у де(д)ичови ѿ(д)дати, реквигована буд-
 дучи не хотѣла, ѿ що справа на сеимъ выточена по ѿ(д)ержаню конѣтуллациі
 на д(р)угомъ теръмини гди (с) взиску была вздавана [?] заарештован(н)емъ
 стороны позва(н)ной на сєимъ в арешти zostала, до которого арешту яко позо-
 ста(л)ую дедичку по ясневелъможнымъ Янушу з Логои(с)ка Тышкевичу, воево-
 ди киевскомъ, з доб(р) еи мл(с)ти всихъ на себе спадлыхъ, а меновите з доб(р)
 месте(ч)ка Вославы и присельковъ до н'ого належачыхъ: Красного, Выгнанец
 и Слобу(д)ки, до н'ого належачои, — Чо(р)нолозь, где тотъ ма(н)датъ при позову
 през мене покла(д)ни былъ, поме(не)нную стриенку свою припо(з)валъ, яко жъ я,
 возни(и) и енераль, тотъ ма(н)датъ въ [в]орота двор(н)ие вот(к)нувши, онъ че-
 ляди дво(р)ной и войтови вославскому шляхе(т)ному Мацеєви Высокомскому
 опови(д)лъ и до вѣдомости привель.

А такъ мъни при той справи бывшы на то даю сеи квитъ мои с подписомъ
 руки моеи и под печатью и с подписомъ рукъ стороны шляхти.

Подпись: Иван Ходаковски, возни и енераль на(д)ворни его к. млсти;
 Jan Kozłowski, Tomasz Zukowski.

Мъсце печати. Кото(ри) реляцию свою учинивши, просилъ, абы была
 14 зв. при(н)ята до акт нини(ш)ни(х) и записана, што ѿтрималъ²¹. Початок²². //

1. Початок мѣца гє(н)вара,

року ахн (1650).

Презетация кони(и),

в пуци Житоми(р)²³ при пустошєню забраныхъ.

Року божого нарожєня

тысєча шє(ст)со(т) пя(т)дєсято(є)[о], м(с)ца гє(н)вара, пято(є)[о] днѣя.

На врьє кгр(д)ски(м), в за(м)ку его кор. мсти Жито(є)рски(м), передо
 (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старости(м) житомє(р)ски(м), стано(в)ши

²¹ Далі йде нова нумерація актив книги.

²² Останнє слово написане великими літерами.

²³ Житоми(р)ско(и).

щчевисто, шляхѣ(т)ны(и) па(н) Амѣбрози(и) Во(и)цехо(в)[с]ки(и), презе(н)то-ва(л) ту(т), на враде, конѣ(и) девятеро, мастю а(л)бо ше(р)стю перъши(и) коне два вороныхъ, третяя кляча половая, четве(р)ти(и) ку(н) тысавы(и), пятая и шостая кляча тысавыѣ, семая кляча сывая, шмая кляча вороная, девятая кляча зворона гнѣдая.

Которыѣ то конѣ вышъ речены(и) панѣ Во(и)цехо(в)ски(и) презе(н)туючи, менова(л) бы(т) в року теперешъны(м), тысяча ше(ст)сотъ пя(т)десяты(м), дня першого генѣвара, позабираны на вла(с)ны(м) кгрунѣтѣ житоме(р)ски(м) при велики(м) спустошено пуши Житоме(р)ско(и) и при вырубанню оно(и) чере(з) по(д)даныхъ черънехо(в)ски(х).

Што шповеда(в)ши, менова(л) те(ж) и дерева бо(р)тного дубового немало в пусчи Житоме(р)ску(и) чере(з) тыхъ же по(д)даныхъ черъняхо(в)скихъ пости-наного и вниве(ч) попованого.

Такъ проси(л), абы тая презе(н)тация его была до кни(г) принята и запи-сана, што ш(т)рымаль.

2. Проте(с)тация ш(д) пана Бо(н)совского²⁴,
старости звяге(л)ского на пана Бялецкого,
старосту вилъского.

Року божо(г)[о] нароженя
тысѣча ше(ст)со(т) пя(т)десятого,
м̃(с)ца ге(н)вара семо(г)[о] дня.

На враде кгро(д)ски(м), в за(м)ку, его ко(р). м̃лсти житоме(р)ски(м) пе-редо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старости(м) житоме(р)ски(м), ста-но(в)ши щчевисто урожоны(и) его м(л). панѣ Шчасны(и) Вонѣсовъ[с]ки(и), слуга и намѣсникъ всѣхъ маѣ(т)ностѣ(и) ясневе(л)мо(ж)но(и) ѣѣ м(л). пане(и) Анѣны Алоизие(и) Хо(д)кевичово(и), воєводино(и) виле(н)ско(и), ге(т)маново(и) вели-ко(и) Великого кня(з)ства Лито(в)ского на то(т) ча(с) будучо(и), имене(м) свои(м) и имене(м) тои жъ ясневе(л)мо(ж)ное ѣѣ м̃сти пане(и) воєводино(и) выле(н)ско(и), пане(и) свое(и) све(д)чи(л) и солените(р) з велики(м) желе(м)²⁵ шповедаючи²⁶, проте(с)това(л)ся напроти(в)ко шляхѣ(т)ному пану Янови Бялецкому, слуге и наме(с)никови урожоного его м̃сти пана Алекс(а)н(д)ра з Цеклина Цекли(н)-ско(г)[о] ви(л)скому // ви(л)скому в то(т) способъ и ш то, и(ж) менованы(и) панѣ Беле(ц)ки(и), будучи межи козака(ми) писаръчи(к)о(м), а маючи знаѣмость з Ъвано(м) Водянико(м), во(и)то(м) черъни(ц)ки(м), з которы(м) змови(в)шися и нарадивъшися добре, по(д)даныхъ паню(и) проте(с)та(н)ти(с) з ро(з)ныхъ маѣ(т)ностѣ(и), то ѣ(ст) з местѣ(ч)ка Че(р)ници, з села Бро(н)никъ, з села Стары-ко(в), з села Неми(л)но(и), з села Филипови(ч), з села Лупъчицъ и з ы(н)шихъ велю волости Звяге(л)ско(и), до мѣста Звягля належачи(х), южъ по зава(р)тю пакътъ по(д) Збара(ж)емъ постановленыхъ а праве по(д) ча(с) конѣклюзыѣ(и)

²⁴ Помилка, слід *Вонѣсовського*.

²⁵ Потрібно *жалем*.

²⁶ Літеру ю виправлено з якихось двох інших.

и ко(н)ченю се(и)му теперешње(г)[о] немало намови(в)ши члка сто два(д)ця(т) з менованыхъ сель з мае(т)носте(и) пане(и) протє(с)туючого убе(з)печаючи оныхъ зо всими мае(т)ностями выпровади(т).

А по ты(м) тепе(р) свѣжо и неда(в)но то(т) же то пань Белецьки(и) не роспекътуючи ничего на право посполитое и выны в не(м) описаные, але праве ле(г)це собѣ важечи, по(д)ехавши вночи потаємне по(д) менованые мае(т)ности пане(и) протє(с)та(н)ти(с) звяге(л)кие ²⁷, не ты(л)ко ты(х) по(д)данныхъ сто два(д)цать, але и зы(н)шихъ се(л) немало, ѿ которыхъ протє(с)та(н)ть и не ведае(т), до ѿ(с)мыдеся(т) члка з собою намови(в)ши, дня два(д)цать девятого, мѣа декабра, року тисеча ше(ст)со(т) чоти(р)деся(т) де(в)ятого до мѣста Ви(л)ска припровади(л) и оны(х) сумъне(н)емъ свои(м) убе(з)печаючи, же ихъ з мѣста Ви(л)ска во(л)но пусти(т) ѿбецовався, на ты(м) прися(г), а поты(м), не дотрима(в)ши и(м) слова и присягу свою ѿпустивъши, до места Ви(л)ска възвещи ²⁸ и упровадивъши, у оныхъ конѣ кгва(л)то(в)не поѿ(т)бира(л), возы, скринѣ и всю субста(н)цию и мае(т)но(ст) ихъ, иле ѿ(д)но бы(т) могъло, побра(в), поша(р)павъ, а напро(д) у Ивана Водяника, во(и)та че(р)ницъкого, пинезе(и) готовыхъ чынъшовыхъ, которы(и) з (з)лещеня пана протє(с)туючого зо всѣхъ се(л) и волости Звяге(л)ско(и) выби(и)ра(л), золотыхъ ше(с)на(д)цать сотъ по(л)кихъ ²⁹, а его вла(с)ныхъ дви тисечи золь ³⁰ по(л)ки(х) ³¹ взя(в) и кгва(л)то(в)не выдравъ у того жъ: шабє(л) добры(х) тры, палашъ, луко(в) два, пистолетовъ тры, сукенъ ро(з)ныхъ па(р) пять, ко(л)дра турє(ц)кая, матраць атыласовы(и), сукню ѿ(д)ну з срыбрьными пе(т)лицами, буто(в) турє(ц)кихъ па(р) пя(т), ви(л)чу(р) двѣ, сукъмано(в) бѣлоголо(в)[с]кихъ два, ле(т)нико(в) пять, ѿди(н) турецъки(и), жо(л)токгоро(н)ци(и), други(и) че(р)воны(и) турє(ц)ки(и), конє(и) семь, бахъмата строкатого власного протє(с)туючого, конє(в), мѣдяную ми(с)ци новыхъ тры, куфе(л) ѿде(н), талировъ ше(ст), плахо(т) ѿсмна(д)ца(т), сукна // сукна простого локо(т) пя(т)деся(т), хустъ билихъ пя(т) скри(н), котъло(в) два, коте(л)ко(в) тры, панєвокъ ³² двѣ, бы(д)ла сорокъ.

У Сухоносе(н)ка: жупано(в) два, дєлѣя третяя, кожухъ новы(и), хустъ билихъ скриня, ката(н)ка кграбринова, спо(д)ныхъ рече(и) двое фале(н)дышовые ѿ(д)ни, другие пакляковыє, пинезе(и) золотихъ сорокъ.

У Слєшка: коня лысо(г)[о] вороно(г)[о] добро(г)[о], пнзе(и) золоты(х) два, ѿбрусо(в) коле(н)ски(х) чотыры, кошу(л) едwabны(х) две, жупано(в) два (ѿди(н) кграбриновы(и), други(и) лу(н)сции) ³³, пла(х)та едwabная, рогатина, срибро(м) набиваная, шапокъ две (одна ѿксами(т)ная, суб(и)рцовая, другая лисяя, фале(н)дышовая).

У Назара: коня зовси(м) добро(г)[о], жупано(в) два, кожухо(в) два, сукма(н) белоголовъски(и), плахо(т) чотыры (ѿ(д)на едwabная), лужъни(к) ³⁴, ма(с)ла ве(д)ро, ху(ст) белы(х) скриня и боцька забитая.

²⁷ Очевидно, треба *звяге(л)ские*.

²⁸ Помилка, потрібно *възвєвши*.

²⁹ Пропущено літеру с.

³⁰ *Мабуть, золотыхъ*.

³¹ *по(л)ски(х)*.

³² Літера в залита чорнилом.

³³ *Мабуть, лу(н)ски(и)*.

³⁴ *Ліжник*.

У Микити: шкапу тисавую, пнзе(и) золоты(х) пя(т) и лужъникъ.

У Русачька: готовы(х) пнзе(и) золоты(х) тисечу и три(д)цать золоты(х) по(л)ски(х), делия блакитъная, кунътушь чо(р)ны(и), лисями по(д)шиты(и), делия фале(н)дышовая, бабака(ми) подшитая, шапо(к) две — (о)д(н)а куняя, другая ма(р)му(р)ковая), обрусо(в) о(с)мъ, плахо(т) пя(т), ху(ст) белы(х) скры(н) две, сукна про(с)того локоть два(д)цать, лужънико(в) чотыры, поло(т)-на сурового лукте(и) пя(т)десять, коня вильчатого зо всимъ на золоты(х) о(с)-мъдесять, ложокъ срибрны(х) две, которые важили луто(в) чоты(р)на(д)цать, пу(л)чамаро(к) золоты(х) пя(т), сукня белоголо(в)ская с пасамано(м) о(с)амитны(м).

У Миска Шевца: шкапу зо вси(м) половую, другую гнедую, ху(ст) белы(х) скрыня, жупа(н) шиптуховы(и), ко(л)па(к) лиси(и), чы(н)которъ, лужъникъ о(д)и(н), пнзе(и) золоты(х) о(с)мъ, кожухо(в) два.

Ув Оме(л)еняти Ма(р)тина: коня пле(с)нивого, вола полового, пнзе(и) золоты(х) два(д)ца(т) и два, жупа(н) сини(и), пе(р)стеню(в) три, мани(с)то, золоты(х) ше(ст), кожухо(в) два, сукма(н) белоголо(в)ски(и), шапка фале(н)дышовая, кабатъ туре(ц)ки(и) мухояровы(и), поесо(в) чы(н)которовы(х) два, се(р)-панъко(в) два.

У Игната Голощеняти: ло(ж)ни[к]о(в)³⁵ два, кожухъ о(д)е(л)ны(и), се(р)пано(к) о(д)и(н), хусто(к) две.

У Микиты Ту(р)чына: коня рыжого за золоты(х) сто, шабель две, ко(р)дъ, срыбро(м), о(п)ра(в)ны(и), сага(и)да(к), жупано(в) три сини(х), сукня з аксамито(м), летни(к) мухояровы(и) зелены(и), ко(л)пако(в) три, сукма(н) белоголовъски(и) о(д)и(н), пнзе(и) золоты(х) сто, плахоть чотыры, лужъниковъ чотыры, хусть бели(х)³⁶ скрыня, о(с)амиту чо(р)ного штука, атласу штука чы(р)воного, борошна и и(н)шо(г)о[о] немало, самопа(л), пистолетувъ два.

У Сидора Че(р)ницко(г)о[о]: золоты(х) пя(т) готовы(х) пнзе(и), ко(л)пакъ лиси(и) фале(н)дышовы(и) че(р)воны(и), поесо(в) чы(н)которовы(х) два, хусть белы(х) ву(з), набиты(и) п[о]л[ь]ны(и)³⁷.

У Данила Я(р)мака: спо(д)ниє речы о(д)ны суко(н)ныє шиптуховыє, обрусовъ два, поло(т)на куди(л)ного локоть чоты(р)на(д)цать.

У Ва(с)ка Крупчы: пнзе(и) готовы(х) золотыхъ чотыры, лужъникъ о(д)и(н), самопа(л), ку(л)баку о(д)ну, сукна про(с)то(г)о[о] локоть се(м), се(р)мягу о(д)ну, обрусо(в) два.

Ув Уласа Шче(р)ници: кожухъ новы(и) о(д)е(л)ны(и), хусть белыхъ скрыню // скрыню о(д)ну, сукна про(с)то(г)о[о] локо(т) чотыры.

Мимо хо(д)счы(з)ны у ты(х) же по(д)даны(х) пане(и) проте(с)туючого о(д) возо(в) ста два(д)цати по золо(т)ы(х) по(л)третя о(д) ко(ж)дого взя(л) и на пожитокъ себе чыли те(ж) пану свое(му) о(б)е(р)нулъ, а що бо(л)шая не ко(н)те(н)туючысе тымъ то(т) же па(н) Белецьки(и) зособна³ з Вягля, учыни(в)ши коньдикътамень яко козакъ пере(д) ты(м) будучи(и) з а(д)гере(н)тами и помо(ч)никами своими, ему самому по имену каждого добре ведомымы и знаємымы,

³⁵ Літеру « поповано при зшиванні листів рукопису.

³⁶ Літеру и виправлено, начебто, з ы.

³⁷ Друга літера в слові невизначна.

по(д)ѣхавши по(д) села Филиповичи, Княжь, Бро(н)ники, Романо(в)ку, Лубечи, Моги(л)ную, такъже по(д)даны(х) вла(с)ны(х) пане(и) протє(с)туючого бо(л)ше(и), нижли до трохъ соть господаровъ до того жъ мѣста Ви(л)ска переваби(в)ши, зо все(г)ло поѡбдираль, и хлопов, што ты(л)ко з душами пускаючи, пре-
ве ³⁸ наго почини(в)ши, з мѣста повыганяль, ѡ (ш)то тєды менованы(и) протє(с)туючи(и), постерегаючи целости добръ яснєвє(л)можньо(и) єє м(л). пнє(и) воєводино(и) вилє(н)ско(и), пане(и) своє(и), яко тежъ и своє(и), и по(в)торє проти(в)ко тому (ж) пану Янови Бєлєцькому, слугє и намє(с)никови єго м(л). пана Цєклиньского и адъгєрє(н)томъ єго свєдѣчи и ѡповєдає(т)ся, ѡфєруючися з нимъ самимъ любо тежъ с ти(м), с ки(м) право дорогу укажє, в судє належъ-ны(м) правнє и(н) форо фори чинить, зоставуючи тоє(и) своє(и) протє(с)тає(и) во(л)ную мєлифрацию любо тежъ инъшо(и) ши(р)шє(и) учинє(н)є, єсли бы того потреба во(д)лу(г) права указивала.

А на дово(д) тоє(и) своє(и) ... ³⁹ стави(л) во(з)ного єнерала воєво(д)ствъ Кие(в)ского, Во(л)ны(н)ского, Бра(с)лавъского и Чєрньниговъского, шляхє(т)ного Анътона Трубє(л)ского, которы(и) в мо(ц) пра(в)диво(и) рєляциє(и) своє(и) явнє, яснє и доброво(л)нє в тьє слова созна(л):

ижъ будучи с приданя урадового возваны(и) на справу и потребу урожного єго м(л). пана Сча(с)ного Во(н)совъского, слугы и намє(с)ника я(с)нєвє(л)мо(ж)нои єє м(л). пане(и) воєводино(и) вилє(н)ско(и), а маючи при собє сторону — шляхъту, людє(и) добри(х), шляхє(т)ныхъ пано(в) собє для лѣпъшого свєдєцтва з ураду тутошънє(г)ло к(г)ро(д)ского житомє(р)ского приданы(х), с которими єзди(л) до мєста Ви(л)ска, має(т)ности на то(т) ча(с) єго м(л). пана Але(к)санъдра Цєкли(н)ского арєндѡвнє(и), а дєдично(и) яснєѡ(с)вєцо-
ного // ѡсвєцєного княжати єго мсти Владислава Домъника на Ѡстрогу и Заславу, граби на Тарънове, конюшого коро(н)ного, лу(ц)кого старості.

Та(м) жє, приєхавъши до замо(ч)ку тамошънєго з менованою шляхътою, самого єго м(л). пана Алєкъса(н)дра Цєкли(н)ского в ты(м) замо(ч)ку в свєтльици за столо(м) сєдячого и при ни(м) пана Яна Бєлє(ц)кого, слугу и намє(с)ника єго м(л). ви(л)ского пєрє(д) ни(м) стоячого заста(в)ши, во сту тысьчахъ копъ грошє(и) лито(в)ски(х) арєшътова(л) и жєбы до права ѡного стави(л), припоручи(л). Которы(и) арєшть єго м(л). панъ Цєкли(н)ски(и), приня(в)ши до права стави(т) ѡфєрова(л)сє, што менованы(и) во(з)ны(и) того арєшту доброво(л)ноє принятьє ѡ(д) єго м(л). пана Цєкли(н)ского менованою шляхътою, при собє будучю, ѡсвє(д)чивъши, ста(м)то(л) ѡ(д)шє(д)ши, с тоєю жъ помєненою шля(х)тою пыта(в)ся в ты(м) жє мєстє Ви(л)ску по(д)даны(х) пане(и) протє(с)туючого, з ро(з)ны(х) сєль и волости Звягє(л)ско(и) будучихъ, ѡ побра(н)ню рєчє(и) в протє(с)тациє(и) вышъ помєнєныхъ. Которыє всъ разомъ повєдили, жє ихъ па(н) Янъ Бєлє(ц)ки(и), слуга и намє(с)никъ єго мсти пана Цєкли(н)ского з менованы(х) має(т)ностє(и) и сє(л) выбави(л) и до мєста Ви(л)ска припроведи(в)ши, зо (в)сєго поѡбъбираль и поѡбира(в); такъ тє(ж) и то слыша(л), жє ѡ(д) во(и)та чєръни(ц)ко(г)ло Ивана Водяника, пнє(и) чинъшовыхъ золотихъ шє(с)на(д)ца(т) соть по(л)ски(х), а єго вла(с)ны(х) дви тисєчи

³⁸ Можливо, слід *правє*.

³⁹ Якєсь слово виправленє з іншого, прочитати неможливо.

золоти(х) по(л)ски(х) то(т) же пань Бєлє(ц)ки(и) кгва(л)то(в)не пооди(и)мова(л) и до себе поодъбира(л).

Тєды (м) я, менованы(и) возны(и), што (м) справова(л), ѿчима виде(л) и ушима слыша(л), менованою шляхътою ѿсве(д)чи(в)ши, правѣдиве ѿ ты(м) рєляцию свою сознаваю и до кѣни(г) нинєшньныхъ кгро(д)скихъ житомє(р)ски(х) записую.

И проси(л) менованы(и) во(з)ны(и) посполу с подавцою тоє(и) протє(с)тацїє(и), абы такъ тая протєстация, яко и во(з)ного рєляция з арешто(м), до кни(г) были приняты и записаны, што ѿтрыма(ли).

3. Манифєстация ѿ(д) пана Григора Липляньского ѿ (з)губє ро(з)нихъ мунимє{н}то(в).

Року тисєча шє(ст)со(т) пя(т)дєсятого,
мѣца гє(н)вара, сємого днѣя.

На врадє кгро(д)ски(м) в за(м)ку єго ко(р). мсти Житомє(р)ско(м) передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)скимъ, по(д)старостимъ житомє(р)ски(м), стано(в)ши ѿчевисто урожоны(и) пань Григори(и) Липля(н)ски(и), яко ѿпекунь ѿ(д) ко(р). єго мсти пото(м)ко(м) зошлого некгди пана Миколая Пжеже(в)ского з 17 урожоною некгды панею Катєриною Липля(н)ско(г)ло], цу(р)кою // цо(р)кою [!] протє(с)туючого с пложоны(м) урожоны(м) Стефанови, Настазїє(и) на воли будучимъ, Самуєлови, Янови, Марине в рукахъ пога(н)скихъ зоставаючи(х), даны(и) и на(з)начєны(и), све(д)чи(л) и манифєстацию заноси(л) такъ имєнє(м) свои(м), яко и поменєны(х) потомко(в) в то(т) способъ:

ижъ ѿ(н), прихїляючисє до права посполитого и науки ѿпєкуно(м) в правє ѿписаны(и), яко миноре(н)несє до ѿпєки брати мають у повинньности ѿпєкуньско(и) в року тепєрєшньнє(м) тисєча шєстьсоть пятьдєсятимъ мѣца гєнѣвара днѣя пятого, взявъши з собою во(з)ного и шляхту з ураду нинєшньного приданихъ ниже(и) менованихъ, бы(л) в сєлє Городищу, має(т)ности дєди(ч)но(и) поменєны(х) пото(м)ко(в), гдє будучи хотє(л) и(н)вєнътова(т) добра по ѿ(т)цу ихъ позосталєе рухомєе и(н)вє(н)товать справы на тєє добра належачїє ѿ(т)бирать и процєса пра(в)ны(и). Лє(ч), кгда та(м) приєха(л), ничого згола: ани быдєль, ѿвє(ц), свинє(и), конє(и) з стада, ани збожъ, в коморахъ молочєныхъ, ани в гумьнє нїяких ани спрату домового господаряного ѿво згола жа(д)но(и) на(м)нє(и)шо(и) рєчи нє заста(л), то(л)ко будованя поро(з)биранєе, ты(л)ко мє(с)тѣца, гдє будованя были, всє внївє(ч) ѿбє(р)нєно, та(к) ижъ чо(г)о и(н)вє(н)това(т) нє было.

А на(д) то манифєстацию заноси(л) ѿ погїнє(н)є спра(в), диспозици(и), привїлєє(в), ѿринал(о)в⁴⁰, на добра городискиє служачихъ, и и(н)шиє добра ро(з)нєе, меновитє, ѿ которыхъ протє(с)тан(с)ъ вєдомости завзять мо(г)лѣ, то є(ст) привїлєє(в), дистозици(и)⁴¹ на Прєжовъ⁴², Городисчє (алия(с) Трыбѣ-

⁴⁰ Ори{и}нало(в).

⁴¹ Диспозици(и).

⁴² Слово написанє на їншому, виправленому.

сы), на Кодню и на Ше(р)шни, пано(м) Прежо(в)ки(м) ⁴³ служащие, листо(в) де(л)чи(х) мае(т)носте(и) Прежово(в) дво(х) (Корьпило(в)ки и Городисча) та(к) свежихъ mezi братьєю рожоною Семено(м) и Миколае(м), и Иване(м) Преже(в)-[с]кими яко и давнье(и)шихъ про(д)ко(в) ихъ в кгрде Житоме(р)ски(м) при(з)-нанъные кви(т) пане(и) Семеново(и) Дручаниново(и) Книгини(ц)ко(и), сестры рожоно(и) пано(в) Прежевъ[с]кихъ с посагу ⁴⁴ и четъве(р)то(и) части добръ ѿ(т)чистихъ и материстихъ), такъже в кгрде Житоме(р)скимъ при(з)наны(и) квити цо(р)ки пана Миколая Прежовъско(г)[o] Анъне Преже(в)ско(и) Яново(и) Кросни(ц)ко(и) з добръ ѿ(т)чистихъ и материстихъ при(з)наны(и) в кгрде Житомер(с)кимъ квити поборовые. поди(м)ные и инъшие, всъ справы, переводы правъные процесса з ро(з)ными ѿсобами, а меновите з княжате(м) Корє(ц)ки(м) ѿ збеги реми(с)сы, листы увя(з)чие ѿво згола вси а всъ справы, ѿрыналы [!], записы ре(ч)ные на до(в)ги рекогницие ѿ которы(х) манифестуючи(и) ведать не може, погинули. А книги за(с) житоме(р)[с]кие потрачены, попсованы и въниве(ч) черезъ свою волю коза(ц)кую хлопъскую ѿбе(р)нены. Поменены(и) теды протє(с) [?] протє(с)туючися и манифестуючи(и) прекаве(н)до и(н)демънитата пупилору(м), абы в маетьностяхъ своихъ жа(д)ною преюдициюмъ не поносили // не поносили взглядомъ потрачени(х) справъ и по(в)торє све(д)чи(л) и манифестова(л)ся ши(р)шую протє(с)тацию и выра(з)нъ(и)шую манифестацию, кгда то(г)[o] потреба будеть, любо ведомость ѿ справахъ, правахъ на добра, кгрунъти, до(л)ги, процессахъ пра(в)ныхъ и иншихъ тымъ подобныхъ зася(г)ти будеть мо(г), любо тоє(и) мелиѿрацию вцале зоставуючи.

17 зв.

А на верификацию того стави(л) на уряде во(з)ного енерала, шляхетного Федора Красно(в)ского, котори(и) в мощъ свое(и) пра(в)диво(и) реляцияе(и) я(в)не, я(с)не и доброво(л)не созна(л), ижъ ѿ(н), маючи при себе шляхту — люде(и) добрихъ, шляхетныхъ пано(в) Павла Круко(в)ского и Ивана Скочи(н)ского, — будучи ѿ(т) ураду приданы(и), бы(л) на справе и потребе помененого протє(с)туючюгося в селе Городишъчу дня пятого, мца ⁴⁵ ге(н)вара, где будучи, ничего згола не заста(л) ве (д)воре: ани быде(л), ани збожъ, ани спрату домового, ты(л)ко виде(л) ме(с)тъца, где, знать, будованя были, а теперъ су(т) чере(з) своеволю коза(ц)кую розобраные; спра(в) жа(д)ныхъ не заста(л), ты(л)ко срокгая девастация и попустошенє; што ижъ такъ, а не иначе(и) было, поменены(и) во(з)ны(и) созна(л).

И проси(л) поменены(и) манифе(с)туючи, абы тая его манифєстация и во(з)-ного реляция до кни(г) принятие ы записаные были, што и є(ст) записана(н)о [!] ⁴⁶.

5. Манифєста[ци]на ѿ(д) пана Красовъско(г) [o]
ѿ гинєне ро(з)ныхъ справъ и мунимє(н)товъ.

Року тисєча шє(ст)сотъ пя(т)дєсятого,
м(с̃)ца ге(н)вара, чоти(р)на(д)цато(г) [o] д̃ня.

До ураду и актъ нинєшны(х) кгрски(х) [!] житоме(р)скихъ, до мене, Яна Ча(и)ко(в)ского, по(д)старостєго житоме(р)ского, ѿбли(ч)не прише(д)ши,

⁴³ Прежо(в) [с]ки(м).

⁴⁴ Літеру с попсовано.

⁴⁵ Слово без титла в рукописі.

⁴⁶ Далі йде текст польською мовою (акт 4, л. 18, 18 зв., 19, 19 зв. і поч. 20).

шляхе(т)ны(и) Я(н) Дуби(ц)ки(и), слуга урожного его м(л). пана Себестияна Красно(в)ско(г)[о], имене(м) того (ж) пана своего проте(с)това(л)ся и таковую манифестацию прекаве(н)до и(н)де(м)нитати в тотъ способъ заноси(л):

ижъ въ року прошълы(м), тисеча ше(ст)со(т) сорокъ ѿ(с)ми(м), за наступене(м) неприятеля крижа святого на коруну по(л)скую такъ ѿ(д) татаро(в), яко и ѿ(д) ребелиза(н)товъ козако(в), кгды проте(с)тансь, уношечи здоро(в)е свое з мае(т)ности де(р)жавы свое(и) до во(и)ска по(л)ского, зостави(в)ши ѿ(д)накъ урожноую панюю Катарыну Пне(в)ского, ма(л)жо(н)ку свою, (кото(р)и) пропъте(р) прокгна(н)ссь [!] парикулю(м) (!) зта(м)то(л) зо вси(м) ѿ(х)е(н)дство(м) и домо(в)ство(м) свои(м) выве(з)ти не мо(г), уеха(в). Та(м) же по(д) то(т) ча(с) наступи(в)ши неприятел на де(р)жаву проте(с)та(н)ти(с), а заста(в)ши менованую ея м(л). панюю ма(л)жо(н)ку проте(с)туючого в дому при ро(з)битью скри(н) з оха(н)дство(м) и спрате[м] домовы(м), спра(в) ба(р)зо сила, записо(в), ѿбликго(в), ме(м)брамо(в), привилеевъ, посесы(и), росписо(в) и ро(з)ныхъ процесо(в) ѿ(д) ѿсобъ ро(з)ныхъ и (з) ро(з)ными и(н) ре(м) суамъ служачихъ побрано и кгва(л)то(в)не лоша(р)пано, где тежъ ѿсобъливе привилее ценіе, посесы, диспозыцие(и), люстрацие, ревизые, квиты и и(н)шие справы, которыхъ проте(с)та(н)сь на то(т) ча(с) и паметати не може, на менова(н)ное Вероко(в)-счи(з)ну, на Михало(в)-мясте(ч)ко и на поля Восчени(н)ские погинуло. ѿ которыхъ то справ свои(х) згубе постерегаючи целости во все(и) свое(и), ажебы пре(з) то шкоды яко(и) не поноси(л) и повторе проте(с)туе(т)ся и солените(р) манифестуе, и проси(л) то(т) же слуга имене(м) пана своего, абы тая манифестация, которо(и) са(л)ва(м) мелиѿрациѿне(м) собе зоставуе до къни(г) была принята и записанъна, шъто ѿтърымаль.

6. Презетация тѣла забитого
з села Станишовъки под(д)дано(з)[о]
его м(л). старости житоме(р)ско(з)[о].

Року тысеча ше(ст)со(т) пя(т)десятого,
мѣя ге(н)вара, чотиръна(д)цятого дня. //

20

До vгзѣду и актъ нинешныхъ кгро(д)скихъ Житоме(р)скихъ, до мене, Яна Ча(и)ко(в)ского, по(д)старостего житоме(р)ского, ѿбли(ч)не прише(д)ши, pracowитые Данило Малие(н)ко и Миско, даракгане и по(д)данные з села Станишо(в)ки, мае(т)ности ве(л)мо(ж)ного его мсти пана Крышьтопфа з Лого[и]ска Ты(ш)кевича, воеводича браско(г)[о]⁴⁷, житоме(р)ского ж старости, до Житомера належачо(и), зве(р)хъностью пана своего жалобливе ѿсве(д)чались и солените(р) проте(с)товали напроти(в)ко урожному его м(л). пану Севериню Пото(ц)кому яко авторы и росказуючомъ и слуга(м) его м(л). волю и росказане пана своего выконываючимъ, з ыме(н) и про(з)вискъ лепе(и) ему самому знаемы(м) и ведомы(м), в то(т) способъ и ѿ то, ижъ помене(н)ны(и) его м(л). па(н) Пото(ц)ки(и), премо(м)не(в)ши боя(з)ни божо(и) и срокгости прва посполитого, не ре(с)пектующи ничего на выны проти(в)ко таковы(м) ѿписаные, маючи

⁴⁷ Браславского.

зна(т) да(в)ны(и) ра(н)ко(р) и гне(в) на по(д)даны(х) станишо(в)[с]кихъ, в року нине(ш)нымъ тысеча ше(ст)со(т) пя(т)десяти(м), ма ге(н)вара, трина(д)цатого [дня], едучи ⁴⁸ въ ки(л)кудесятъ коне(и) чере(з) село Станишо(в)ку до мае(т)-ности свое(и) Скоморохъ, та(м) же на(д)еха[в]ши, въ се(е) Станишо(в)ци працютого небо(з)чика Коньдрата Кошеля Малиенъка Явньчарина, брата рожоного Данилового протє(с)та(н)ти(с), о(н)о(г)ло по(и)ма(в)ши, бе(з)ви(н)не на зе(м)ли покину(в)ши, киями и обухами о(д) головы ажъ до стопы ногъ о(к)ру(т)не а немилосе(р)дъне росказа(л) зби(т) и замо(р)дова(т) такъ далече, же та(м) же заразо(м) о(д) такового о(к)ру(т)ного зби(т)я з ты(м) ся свято(м) ⁴⁹ пожекгна(л), а еще ты(м) ся не ко(н)те(н)туючи, протестуючихъ Данила и Миска та(к)же а дъругихъ Клима Евътуше(н)ка, Ивана, паробъка, и Гри(ц)ка, Данилового паробъка, на кгру(н)те вла(с)ны(м) станишо(в)ски(м) здыба(в)ши по(д) Станишо(в)кою, та(к)же оныхъ каза(л) свои(м) бити, забияти и мо(р)довати, яко (ж) и тыхъ всѣхъ на кгру(н)те станишо(в)[с]ки(м) слуги и коза(ч)кове его м(л). пана Пото(ц)кого, наганяючи, били и шько(д)ливе киями, обухами, хто о(д)но чи(м) мо(г)лъ, разили; и кгда бы были и тые не по(в)текали, пе(в)не бы, и ты(х), зна(т), позабивали. При которы(м) оны(х) би(т)ю взято у Ивана, Мисково(г)ло ⁵⁰ паробка, жупа(н) лоньдышовы(и) за золоты(х) шесть, пинезе(и) готовы(х) золоты(х) пя(т), шапку за золоты(и) о(д)и(н), кожухъ за золотыхъ тры, рукавици за гроше(и) ше(ст), уздь пъять за гроше(и) пя(т)десять, соки(р) пъять, кожъдая за по(в)копы; о(д) которы(и) таковы(и) неслушьны[и] и не(з)божьны(и) по(с)тупокъ протє(с)та(н)те(с) и по(в)торе о(с)ве(д)чались и жалобливе о(п)оведали, о(ф)еруючися о(д) з поменены(м) его м(л). пано(м) Пото(ц)ки(м) пра(в)не чинити. Где ту жъ заразо(м) то(т) же менованы(и) Данило Малие(н)ко, братъ свижо забитого небо(з)чика Коньдрата Кошеля Малие(н)ка, презе(н)това(л) пере(д) урадо(м) нинешъны(м) тело в труне забитое небо(з)чика брата своего Коньдрата Кошеля, которе презе(н)туючи, проси(л) о(д) при(д)а(н)е во(з)ного // возно(г)ло е(н)ерала на о(г)ледане разо(в) на теле забиты(м). А я(к) ⁵¹ ура(д) придалемъ во(з)ного е(н)ерала во(е)во(д)ства Кие(в)ского шляхе(т)ного Анътоного Трубе(л)ского на о(г)ледане разо(в) биты(х) на теле забиты(м), яко (ж) при (м)не, ураде, менованы(и) во(з)ны(и) то е(ст) о(д) головы все тело с тилу збитое, сынее, кро(в)ю набе(г)лые ажъ до ступы ножъно(и) виде(л) и о(ф)ицио(з)е о(г)леда(л), которые то разы на ты(м) трупе и я са(м), ура(д), туде жъ стоячи, о(г)ледале(м), а по о(г)леда(н)ю во(д)лу(г) права тому (ж) во(з)ному пере(д) за(м)ко(м) и (в) ры(н)ку трыкро(т) уть мори(с) е(ст) же з росказаня его м(л). пана Сєверина Пото(ц)кого то(т) то небо(з)чикъ Ко(н)драть Коши(л) Малие(н)ко е(ст) забиты(и) и замо(р)дованы(и), о(б)волати роксазале(м) [!] ⁵². Которы(и) во(з)ны(и) с пови(н)ности свое(и) во(з)но(в)ско(и) голосомъ выне(с)лы(м) при велю шляхъты и люде(и) ро(з)но(и) ко(н)дицие(и) чере(з) кого бы бы(л) забиты(и) и замо(р)дованы(и) о(б)вола(л) и до ведомости приве(л) еть и(н) ко(н)тинъти [!] преречены(и) во(з)ны(и) е(н)ера(л) на менованыхъ протє(с)туючихъ жаданъе з приданя урадового езд(и)л до помененого села Станишо(в)ки и (в)ступова(л) до домо(в) ихъ, где за о(к)азане(м) на теле впро(д) Данила Малие(н)ка, то е(ст) на хрибъте и

20 зв.

⁴⁸ Початкову літеру *є* виправлено з іншої.

⁴⁹ Полонізм, замість *свѣтом*.

⁵⁰ Мабуть, *Мисково(г)ло*.

⁵¹ Слово виправлене з іншого. Очевидно, слід читати *я(м)*.

⁵² *росказале(м)*.

по рукахъ его разо(в) ба(р)зо сила сыны(х), спухълыхъ, жу(л)тавыхъ, кро(в)ю набе(г)лыхъ, которы(х) разо(в) и ра(н) ѿди(н) по(д)ле дъругого до пе(т)на(д)цати, зна(т), киевыхъ, и ѿбуха(ми) битыхъ ѿ(г)леда(л). Та(к)же на Мисковы(м) теле, то е(ст) по хрибъте и по крижу таковы(х) же разовъ битихъ синыхъ спухлыхъ до (д)ва(д)цати виде(л) и ѿ(г)леда(л). Которые разы и би(т)е чере(з) слу(г) и козак(г)овъ его м(л). пана Пото(ц)ко(г)[о] з росказанъя его на кгру(н)те вла(с)ны(м) станишо(в)ски(м) по(д) Станишо(в)кою собе бы(т) заданые не(в)и(н)не поведали яко жъ и другихъ: Клима и Ивана, и Гри(ц)ка, паробъко(в) ихъ, наганяючи, яко били юже вшисци пере(д) собою, во(з)нымъ, поведали и яко речи ѿ(д) ни(х) в протѣ(с)тацие(и) вы(ш) поменены...⁵³, побраные ѿ ты(м) все(м) зме(н)ковали, менованы(и) во(з)ны(и) ѿ(г)леда(в)ши и слыша(в)ши зта(м)то(л) пре(ч) ѿ(д)ѣха(л) и ѿ ты(м) реляцию свою доброво(л)не созна(л), просечи за ти(м) ве(с)пол с протѣ(с)туючими, абы то все для памяти до къни(г) было принято и записа(н)но [!], шъто ѿтърмали⁵⁴.

*8. Протѣстация с презнѣтациею тела
небо(з)чика пана Шимона Добро(в)но(г)[о]
на коро(в) княжати его м(л).
Влади(с)лава Доминика.*

*Року тисеча ше(ст)со(т) пя(т)десятого,
мца ге(н)вара, пя(т)на(д)цатого дня.*

21 До ураду и акътъ нинешны(х) кгро(д)ски(х) житоме(р)ски(х), до мене, Яна Ча(и)ко(в)ского, по(д)старостего житоме(р)ского ѿбли(ч)не прише(д)ши урожоны(и) панъ Вацьла(в) До(м)бро(в)ны(и), сынове(ц) свежо забитого небо(з)чика, урожного пана Шимона До(м)бро(в)ного, имене(м) свои(м) и урожоны(х) панѣ(и) Барбары Во(и)новского, ма(л)жо(н)ки позостало(и), и па(н)ны Катарыны, есче ле(т) зупе(л)ныхъ не маючо(и), цо(р)ки менованого небо(з)чика пана Шимона До(м)бро(в)ного, с прито(м)ністю ѿпекуно(в) ихъ жалобливе ѿповеда(л)ся и солените(р) протѣ(с)това(л) напроти(в)ко урожонымъ его м(л). пану Анъдрееви Русиновскому, ро(т)мистрови, его м(л). Анъдрееви Пе(т)рыковскому, хоружому, яко при(н)ципало(м), и шляхе(т)ны(м) пану Янови Цибускому, пану Ѡ(с)мо(л)ско(му), товариству коро(г)ве я(с)не ѿ(с)вещоного княжати его м(л). Влади(с)лава Доминика Ѡ(с)тро(ж)ско(г)[о]⁵⁵, воеводи кра(к)овского, яко ко(м)при(н)при(н)ципало(м) [!] и выконываючи(м) учино(к) ниже(и) выражоны(и), а то(т) в то(т) спосо(б) и ѿ то:

ижъ поменены(и) м(л). панове при(н)ципалове з ко(м)при(н)ципала(ми) и помо(ч)никами свои(ми), перепом(н)не(в)ши боя(з)ни божо(и), не ро(с)пе(к)туючи ничого на право по(с)политое и вины в не(м) прототи(в)ко [!] мужобо(и)цо(м) сурове ѿписаные и ѿ(в)ше(м) то все ле(г)це собе поважаючи, в року нинешъны(м) тисеча ше(ст)со(т) пя(т)десяти(м), мца ге(н)вара, трина(д)цатого дня,

⁵³ Останню літеру слова, очевидно є, попсовано.

⁵⁴ Далі йде акт 7, писаний польською мовою (арк.: кінець 21, 21 зв.; поч. 22).

⁵⁵ Сумнівна літера ж (виправлена з з, або навпаки).

кгда протѣ(с)та(н)сѣ з небо(з)чико(м) менованы(м), пано(м) стрыѣ(м) свои(м), зостаючи товарыша(ми) по(д) тоєю жъ коро(г)вою, тя(г)ненѣ(м) з коро(г)вою пришли по(д) место Ви(л)ско, маѣ(т)но(ст) того (ж) его м(л). пана воеводы крако(в)ского, где а(с)секурати паѣе публика ничего ся злого на себе не сподѣваючи, яко тежъ ничо(г)[о] нико(му) неви(н)ни будучи, корого(в) з места з ы(н)-шими товарыство(м) тоже в по(д)в[о](р)ки праве того жъ места выпроводили, та(м) же его м(л). па(н) ро(т)ми(ст)ръ з пано(м) хоро(н)жи(м) и (з) менованы(м) товариствомъ, зна(т), на тоѣ добре пригото(в)и(в)шися, бѣ(з) жа(д)ное да(н)ня причины, не ѡ(г)ледаючися ничего на артыкулы во(и)сковые, по(д) коро(г)вою, добы(в)ши шабли, впро(д) на неви(н)ного протѣ(с)та(н)та, поча(в) секъти и шътихо(м) би(т), а кгда протѣ(с)туючи(и), укладаючися ѡно(му) з по(д) хоро(н)к(в)и уступи(л), тепе(р) екъса(р)су(с) проскочи(л) на коню помене(н)ного небо(з)чика стрыѣ его шука(т) межи товариство(м) по(д) // по(д) коро(г)вою, што небо(з)чикъ постере(г)ши, уеха(в) бы(в) до места, ухороняючи здоро(в)я своего, которого кгда и по сме(р)ти с пи(л)ностью шукали, выеха(в) и(з) места ѡбо(в)ляючися⁵⁶ якого деспѣ(к)ту на себе и та(к) постере(г)ши то, панове при(н)ципалове з помо(ч)никами свои(ми), же бы(л) небо(з)чикъ за место(м), вси ѡра(з) з челя(д)ю и коза(ч)ками свои(ми), яко ѡб[...]⁵⁷ до него скочи(в)ши, та(м) же его ѡкру(т)н(ѣ) а немилосе(р)дне а праве тыра(н)[с]ко секли, каличили и забияли и ѡному ба(р)зо сила ра(н) шко(д)ливых) сме(р)те(л)ны(х), ѡсобливе его м(л). па(н) ро(т)мистръ впро(д) ѡбухо(м) в голову, а его м(л). па(н) хоро(н)жи(и) соки(р)кою в голову тя(л), ѡ(д) которыхъ ра(н) и с коня спад(л)ъ, позадавали, а поти(м) ю(ж) на зе(м)ли лежачого небо(з)чика вси спо(л)не з челя(д)ю своею тыра(н)ско праве забияли, в оста(т)ку и стреля(т) до небо(з)чика его м(л). па(н) ро(т)мистръ конѣ(ч)не росказа(л), яко жъ в по(л) з ручъници южъ ба(р)зо ра(н)ного добшови свое(му) пре(с)трели(т) росказа(л). На ѡ(с)тато(к) южъ се са(м) доволи на(д) ни(м) тира(н)ско напа(с)тви(в)ши, а видечи есче трохи живо(г)[о], добашови своему дъругому Самоелови его м(л). па(н) ро(т)ми(ст)ръ каза(л) конѣ(ч)не шию дотяти, которы(и) з росказа(н)я пана своего небо(з)чика палаше(м) дотя(в) и заби(в). Кото[ро]го потимъ небо(з)чика забито(г)[о] тело въ воду в поло(н)ку по(д) люд) свое(и) челяди и коза(ч)комъ вкинути росказа(л). Та(м) же заразо(м) и челя(д)ника небо(з)чико(в)ского, которы(и) бы(л) при не(м), шляхе(т)ного Стани(с)лава Чапъского въ воду та(к)же утопи(т) его м(л). па(н) ро(т)ми(ст)ръ росказа(л). Которы(и) челя(д)ник, ле(д)во ѡ(д) тыхъ ѡпра(в)цо(в) вы(р)ва(в)шися, здоро(в)емъ ушо(л). А небо(з)чико(в)ское тело юже до воды топити волочено и юже бы было утоплено, кгда бы не урожоны(и) его м(л). па(н) Фило(н) Ѡле(к)ши(ч)⁵⁸, поручни(к), и (д)ругое товариство некоторые ѡ(т) таково(г)[о] учи(н)ку не(з)божъно(г)[о] тоѣ(и) челяди не ѡ(д)вели, при которы(м) забито небо(з)чика пана До(м)бро(в)ного пинезѣ(и) што(с) немало, которые ме(в) при себе, взято и ладо(в)ни(ч)ку, ѡ которы(и) такковы(и) не(з)бо(ж)ны(и) и не(с)лушъны(и) поступо(к) протѣ(с)туючи(и) и по(в)торе з велики(м) жале(м) протѣ(с)туѣ(т)ся, ѡфѣруючися ѡ тоѣ пра(в)не з ти(ми) всими вы(ш) менова(н)ны(ми) ѡсоба(ми) чинити и(н) форо форе е(т) якъ субъи(н)де то(т) же протѣ(с)та(н)сѣ и(н) фациѣ ин фациѣ [!] презѣ(н)ти(с) тело забитого менованого небо(з)чика пана стрыѣ своего въ труну вложеноѣ презѣ(н)това(л).

⁵⁶ Мабуть, ѡб.м.овляючися.

⁵⁷ Слово не вдалось прочитати.

⁵⁸ Остання надрядкова літера написана невиразно.

Которое презе(н)туючи, проси(л) ѿ прида(н)є возного на ѿ(г)леда(н)є ра(н) и разо(в) на забити(м) трупе. А та(к) во(з)ны(и) єнера(л) воево(д)ства Кие(в)-ско(г)[о] шляхе(т)ны(и) Анѣтони(и) Трубе(л)ски(и) ексь ю(с)су ѿфици(и) презе(н)ти(с) ѿ(г)леда(л) тело забитоє. А напро(д) в голове ве(р)ху (чола) и наро(г) головы две раны тятые подовгова(с)тыє на(д) ухо(м), с правое стороны рану тятую, на(д) ухо(м) з левое стороны рану тятую, — ѿбе(д)ве довѣгие глубокие, тятые, шко(д)ливые; по(д) го(р)ломъ рану кривавую и ну(с)⁵⁹ перетяты(и), а (з) тылу головы чере(з) усю шию и чере(з) ухо великую рану глубокую сме(р)-те(л)ную ажъ до перетя(т)я карьку; та(к)же руку перетято чере(з) долонъ и та(м) синюю рану ве(р)хъ головы, зна(т), ѿбуховая; впо(л) засе выше(и) паса рану навиле(т) з ру(ч)ници простреленую менованы(и) возъны(и) виде(л) и ѿфициѿе ѿ(г)леда(л). Которые раны и ура(д) ни- // нинє(ш)ны(и) на теле забити(м) ѿфициѿе ѿ(г)леда(л), которое то тело забитоє ѿ(г)леда(в)ши, во(д)лу(г) права чере(з) кого бы бы(л) забиты(и) то(т) небо(з)чикъ, трикро(т) менованы(и), во(з)ны(и) ѿвола(л) и до ведомости при велю шля(х)те и людя(х) ро(з)ное ко(н)дициє(и) ю(т) [!] юри(с) є(т) мори(с) є(т) пере(д) за(м)ко(м) и (в) ры(н)ку приве(л). А по ѿвола(н)ю туде (ж) реляцию свою пере(д) урадо(м) доброво(л)не со(з)на(л) є(т) и(н) ко(н)тинє(н)ти по ѿвола(н)ю того небо(з)чика стави(л) протєстующи(и) и(н) фациє ѿфици(и) Самуєля, добоша его м(л). пана Русино(в)-ско(г)[о], которы(и) добошъ беневоле фасу(с) є(ст), же ѿ(н) з ро(с)каза(н)я пана своего небо(з)чика вы(ш) в протє(с)тацє(и) меновано(г)[о] пана Шимона До(м)-бро(в)ного палашє(м) южъ праве семивиумъ [!] дотя(в) и доби(в) которого то добоша ура(д) ко(н)фесата выслуха(в)ши и ад лита приня(в)ши, протє(с)туючо(му) наза(д) ѿного приве(р)нулъ яко па(р)ти афєкѣта(н)ти и проси(л) протє(с)туючи(и) ве(с)по(л) и(з) во(з)ны(м), абы тая (єго) протє(с)тация, которо(и) са(л)ва(м) мелиѿрациѿне(м) си є(т) и(н)ква(н)ту(м) ѿпре(са) фує(н)тъ [!] и во(з)-ного реляция до (к)ни(г) была принята и записана, што ѿ(т)рыма(л).

9. Протє(с)тация ѿ(д) ихъ м(л).
пано(в) Тышо(в) на его м(л).
ѿ(т)ца мєтрополита киевѣского.

Року тысеца шє(ст)со(т) пя(т)десятого,
мѣца гє(н)вара, дєвє(т)на(д)цато(є)[о] днѣ.

На враде кгро(д)ски(м), в за(м)ку его к(р). м(л). житомє(р)ски(м) передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старости(м) житомє(р)ски(м), стано(в)ши ѿчевисто, шляхе(т)ны(и) па(н) Але(к)санѣде(р) Лєсчи(н)ски(и) имєнє(м) урожоныхъ ихъ м(л). его м(л). пана Михала и Кгабриєля Тышо(в)-Быко(в)скихъ протє(с)това(л)ся и солените(р) ѿ(с)ве(д)чали напроти(в)ко превелєбъному в богу его м(л). Сєливєстрови Косови, мєтрополите кие(в)скому и (в)се(и) капитуле свято(и) Софиє (и) по(д) по(с)луше(н)ствє(м) его м(л). ѿ(т)ца мєтрополиты кие(в)ско(г)[о] будучо(и), а то в то(т) способъ:

ижъ его м(л). поменєны(и) ѿтє(ц) мє(т)рополита з своєю капитулою маючи ко(н)токвитата(м) (!) кгру(н)то(в) своихъ з кгру(н)тами менованыхъ ихъ м(л).

⁵⁹ нїс.

протє(с)туючихъ до села Го(р)болева, має(т)ности дєди(ч)но(и), анътиквиту(с) належачие тыхъ же протє(с)туючихъ в року прєшълы(м), тысєча шє(ст)со(т) чоти(р)дєсять ѡ(с)ми(м) по(д) ча(с) ребє(л)лие(и) коза(ц)ко(и) уп(а)т(р)ы(в)ши ча(с) потому, кгда протє(с)та(н)тє(с) за наступєнє(м) нєпрятєля крижа святаго и ребєлиза(н)то(в) козако(в), уносєчи здоровє своє ѡ(д) має(т)ностє(и) свои(х) с тыхъ ту(т) крає(в) руски(х) до По(л)ски поуходили, по(д) то(т) ча(с) помєнєны(и) єго м(л). ѡтє(ц) метрополита с капитулоу своєю Кивъскоу нуло юрє и ѡ(в)шє(м) и(н) су(м)му(м) прєюдициумъ протє(с)та(н)то(в) уми(с)ли(л) и(н) абъсє(н)ция ихъ сво(и) кгру(н)ты з кгру(н)тами шєнованы(ми) ⁶⁰ го(р)бол(в)скими ѡко(ло) рєки Ссєча(н)ки будучи(и)ми, прилучитъ и собє привласчитъ. Яко (ж) по(д) то(т) ча(с) небє(з)пє(ч)ны(и) приспособи(в)ши людє(и) на тоє мо(ц)но, кгда(л)то(в)нє на рудню на рєцє Ссича(н)ци будучую протє(с)туючихъ вла(ст)ную насла(в)ши, млы(н) на тоє(и) жє рудни фу(н)диту(с) знєсти, ста(в) спустити и хлопо(в) по(д)даныхъ протє(с)та(н)то(в) вла(с)ныхъ, которы(х) было и(н) нумєро пє(т)на(д)ца(т) ѡ(д) да(в)ны(х) часо(в) мешкаючихъ поро(з)ганяти, а навє(т) и халупы ты(х) жє по(д)даны(х), которые с ты(х) кгру(н)то(в) пови(н)ность звича(и)ную пано(м) свои(м) пє(л)нили позбирати и по(з)носити росказа(л).

23 Которыє насла(в)ци з росказа(н)ня пано(в) своихъ млы(н) забрали и ста(в) спустили и под(д)аныхъ тамошньныхъ халупы и(м) знє(с)ши ихъ самыхъ поро(з)ганяли и кгру(н)ты // менова(н)ныє го(р)боле(в)ские до кгру(н)то(в) єго м(л). ѡ(т)ца метрополита, капитулы єго кивє(в)ско(и), прилучили, чере(з) што и(х) м(л). пано(в) Тышо(в) до велики(х) шъко(д), которы(х) собє на шє(ст) тысєчє(и) гривє(н) (кгру(н)ту в тоє нє (в)тручаючи, приправили ѡ которы(и) нєслу(ш)ны(и) и нєпра(в)ны(и) поступо(к) протєстующи(и) имене(м) ихъ м(л). пано(в) Тышо(в) и по(в)торє ѡ(с)вє(д)чає(т)ся и солєнитє(р) ѡповєдає(т), ѡфєруючися ѡ тоє пра(в)нє чини(т), зостави(в)ши ѡ(д)на(к) во(л)ную мелиѡраци[ю] ⁶¹ тоє(и) протєстациє(и) яко и во(з)ного ѡбъдукъцию тепє(р) проси(л), абы тая єго протє(с)тация была до (к)ни(г) принята и записа(н)на [!], шъто ѡ(т)рымалъ.

10. Протє(с)тация ѡ(д) пано(в) Лємешовъ
ма(л)жо(н)ко(в) на пана Викгуру и и(н)шихъ.

Року тысєча шє(ст)со(т) пѣ(т)дєсятого,
мѣца єє(н)вара, дєвєтѣнадцатого днѣ.

Пєрє(д) урадо(м) и акта(ми) нишєшъны(ми) кгро(д)ски(ми) житомє(р)ски(ми), пєрєдо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старости(м) житомє(р)ски(м), стано(в)ши ѡчєвисто, урожоны(и) єго м(л). пнѣ Ива(н) Лємешъ имене(м) свои(м) и имене(м) ма(л)жо(н)ки своє(и), урожонє панє(и) Настази(и) Хрушли(н)ского Ивановє Лємешовє, которы(и) єго м(л). па(н) Лємє(ш) са(м) прє(з) сєбє пє(р)соналитє(р) а єє м(л). пана [!] Лємешовая з бы(т)ностю и прито(м)но(с)тлю прє(з) того (ж) вышъ рєчоного ма(л)жо(н)ка своєго ѡбътя(ж)ливє и жало(с)нє солєнитє(р) рєфєруючися с тепєрє(ш)нєю протє(с)тациєю до запи-

⁶⁰ Початкова літера **m** (лат.).

⁶¹ Останню літеру поповано під час реставрації книги.

са(н)ного акту в крoде тутошьне(м) Житоме(р)ски(м) оде(р)жаного протє(с)-товали проти(в)ко урожоному его м(л). пану Семенови Выкгуры, горо(д)ничо(му) кие(в)ско(му), яко при(н)ципалови и росказуючому на выпо(в)не(н)е ниже(и) выражоныхъ екщєсовъ та(к) те(ж) пану Даниелови, Юреви и Яковови Выго(в)ски(м), бра(т)и пану Кгрушо(в)ско(му) и пану Якокубови ⁶² Миколає(в)ско(му) и Петроню Выго(в)ско(му), се(р)цови манастира Выго(в)ско(м) и инъшимъ при(н)ципало(м) (и ко(н)при(н)ципало(м)), которых имена в тоє(и) протє(с)тациє(и) за неведомостю не є(ст) спецификованые, є(д)на(к) же за взя(т)ємъ ведомости ѿ имена(х) и про(з)виска(х) протє(с)туючие в по(з)ве вырази(т) не знєхаютъ в то(т) способъ, ижъ его м(л). па(н) Викгура, горо(д)ничо(и) кие(в)ски(и), будучи я(с)ной рады и порозуме(н)я з вы(ш)менованы(ми) ѿсоба(ми), посла(н)цами и помо(ч)никами свои(ми), не (д)баючи на право посполитое и выны в не(м) ѿписа(н)ные, смели и важилися вышъ поменєные при(н)ципали (ко(м)при(н)ципалы), которы(х) было члка до сорока и дале(и) з ро(з)ны(м) оружємъ до во(и)ны належачи(м), которыхъ имена и на(з)виска са(м) его м(л). па(н) горо(д)ничо(и) та(к) те(ж) и помо(ч)ники лепе(и) ведаю(т) и (з)наю(т), почини(в)шиса [!] сотъника(ми) по(д) ча(с) ребелиє(и) коза(ц)ко(и) были южъ по зава(р)тю ко(н)тра(к)ту с козаками арамата (!) манум мо(ц)но на до(м) протє(с)туючихъ в селе Се(л)цу алия(с) Рудню, має(т)ности деди(ч)но(и) тепере(ш)него протє(с)туючогося, в то(м) же сель будучи(х) протє(с)туючи(х)ся по ки(л)ку ра(з) са(м) ѿсобою своєю и насылаючи, нає(з)джаючи року бли(з)ко прошълого, тысяча ше(ст)со(т) соро(к) де(в)ято(г)ло, и року тепере(ш)него, тысяча ше(ст)со(т) пе(т)десятого, ро(з)ныхъ дне(и) и мѣ(и) яко в року прошълы(м), тысяча ше(ст)со(т) соро(к) девятомъ, по зава(р)тю ко(н)тра(к)ту с козаками мѣа ноябра, третє(г)ло дня, кгда протє(с)туючи(и), будучи бє(з)пє(ч)ны(и)ши(и) трохи здоро(в)я своєго ѿ(т) ребелиза(н)то(в) алия(с) козако(в) в дому своє(м) в Се(л)цу алия(с) Рудњи в року тепере(ш)ны(м), тысяча ше(ст)со(т) пе(т)десяты(м), мѣа гє(н)вара, десятого дня поменєныхъ вышъ ма(л)жо(н)ко(в) приєха(в)ши са(м) и поменєные нає(з)дъники вы(ш) рєчонєе року и дня вышъ писа(н)ного, протє(с)туючогося в дому менованы(м) напад)ши, такъ самого (ж) яко и самую словы неу(ц)тивыми пофукали, полая(ли)// гонорови ихъ шляхє(т)ско(му) шкодачи(ми) и доткливы(ми), которо(и) в тоє(и) протє(с)тациє(и) для в(с)тыду и писати не може, в чи(м) до(м) тепере(ш)ны(х) протє(с)туючи(х) зк(в)ал)тили и по(г)рабили. Скоморы па(н)ско(и) взяли меновите: ру(ч)ни(ц) пе(т)на(д)ца(т), кож(д)ая купле(н)ная по десяти золоти(х) по(л)ски(х); кожухо(в) чотиры, кажды куплены(и) по шести золоты(х) по(л)ски(х), меду прє(с)ного по(л)торы кады, ка(д) кошътовала по пя(т)деся(т) золоти(х) по(л)ски(х); конє(и) чє(т)веро, купленєе по сороку золотыхъ по(л)ских], поло(т)на лъняно(г)ло арьшино(в) сто, кожъды а(р)ши(н) кошътова(л) по гроше(и) ѿ(с)ми; конопляного поло(т)на аршино(в) двестє, кожъды арьши(н) коштова(л) по чотиры гроши лито(в)ски(х), по(л)те(и) ше(ст), поло(т) куплены(и) по тры золотєе по(л)ские, са(л) тры, кожъдое сало купленое по копе гроше(и) лито(в)скихъ, ма(с)ла фасо(к) чотиры, кожъдая фаска по ше(ст) золоти(х) по(л)ски(х); сыра копъ две, по золотыхъ шести; жита мирокъ ше(ст), кожъдая ми(р)ка по

23 зв.

⁶² Очевидно, *Якубови*.

трына(д)цати золотыхъ по(л)ски(х), пшеници меро(к) две, кожъдая ми(р)ка по ѡ(с)мы копь гроше(и) лито(в)ски(х); муки житъное миро(к) две, каждая ми(р)ка по золоты(х) ше(ст)на(д)цати; воло(в) два — ѡди(н) гнеды(и), а дъруги(и) половы(и), — купленые по шести копь гроше(и) лито(в)скихъ.

Та(м) же в селъ Се(л)цу в слу(г), боя(р) и по(д)даны(х) ⁶³ меновите:

У Бакия Высо(ц)кого: жупано(в) фале(н)дышовы(х) два — оды(н) лазуровы(и), а дъруги(и) чи(р)воны(и), — купленые по (д)вана(д)цати копь гроше(и) лито(в)скихъ; воло(в) два, купленые по пяти гроше(и) лито(в)ски(х), коро(в) две, коштовали по тры копы гроше(и) лито(в)скихъ; кожухо(в) пия(т) (два же(н)скихъ), купленые по ѡ(с)ми золотыхъ по(л)ски(х); габачо(в) тры, купленые по пети золоты(х) по(л)ски(х); ру(ч)ница пѣташина, кошѣтовала золоты(х) ѡ(с)мь; коня гнедого рыжого, купленого за двана(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х); жита ми(р)ка; золоты(х) трына(д)ца(т);

У Лаврина Науме(н)ка: коня сивого доморо(с)лого, кошѣтова(л) копь пе(т)на(д)цать; жупа(н) лазуровы(и) фале(н)дышовы(и), куплены(и) за копь деся(т) лито(в)скихъ; ерѣмякъ шипѣтуховы(и) лазуровы(и), куплены(и) за ѡ(с)мь копь гроше(и) лито(в)[с]кихъ; воло(в) два, купленые по пяти копь гро(ш) [!] лито(в)скихъ; соки(р) тры бо(д)ни(ц)кихъ, купленые по по(в)копы; кожухо(в) два же(н)скихъ, купленые по тры копы гроше(и) литовъски(х); плахо(т) две че(р)воны(х), кошѣтовали по тры золотые по(л)ские.

У Федора Я(н)че(н)ка коня пле(с)навого, купленого за ѡ(с)мь копь гроше(и) лито(в)скихъ; воло(в) два, коштовали по десети золоты(х) пс(л)скихъ; жупа(н) лазуровы(и) шипѣтуховы(и), коштова(л) копь ше(ст) гроше(и) лито(в)скихъ; кожухъ же(н)скихъ [!], куплены(и) за ѡ(с)мь золоты(х) по(л)скихъ; габа(ч), кошѣтова(л) золотыхъ пия(т); ру(ч)ница, купленая за золоты(х) ѡ(с)мь по(л)ски(х); ведро(в) два ко(р)мьныхъ, кошѣтовали по десети золотыхъ по(л)ски(х).

У Демида Дуба: клячу буланую, купленую за десять копь гроше(и) лито(в)ски(х); жупа(н) чи(р)воны(и) фале(н)дышовы(и), куплены(и) за двана(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х), кожухъ же(н)ски(и), куплены(и) за се(м) ²⁴ золоты(х) по(л)ски(х), дъруги(и) габа(ч) за пия(т) // за пия(т) золоты(х) куплены(и), ведро(в) два, коштовали по десети золоты(х) по(л)[с]кихъ; соки(р) две, купленые по по(в)копы гроше(и) литовъски(х); плахоть двѣ, купление по два золотые по(л)ские.

Ув А(н)тона: клячу гнедую, купленую за шесть копь гроше(и) лито(в)ски(х); воловъ два, купленые по пети ко(п) гроше(и) лито(в)ски(х); жупа(н) лазуровы(и) шипѣтуховы(и), куплены(и) за ше(ст) копь гроше(и) лито(в)ски(х); е(р)мякъ лю(н)дишовы(и) лазуровы(и), куплены(и) ⁶⁴ за ше(ст) копь гроше(и) литовъски(х); кожухъ же(н)ски(и), куплены(и) за се(м) золоты(х) по(л)ски(х), габа(ч), куплены(и) за ля(т) золоты(х) по(л)ски(х); ручница пташина, купленая за золоты(х) десе(т); се(р)мяга новая, коштовала копу гроше(и) лито(в)ски(х); сокѣра, купленая за золоты(и) по(л)ски(и).

У Ти(ш)ка Бабица: клячу половую доморо(с)лую, купленую за ѡ(с)мь копь гроше(и) литовъски(х); жупа(н) лу(н)ски(и) лазуровы(и), куплены(и) за се(м) копь гроше(и) литовъски(х); корову рыжую, купленую за тры копи гро-

⁶³ Здається, пропущено якесь слово, очевидно, *пограбили*.

⁶⁴ Надрядкову літеру попсовано під час реставрації книги.

ше(и) литовськи(х); ко(с) двѣ, купленые по по(л)копы гроше(и) литовськи(х), сокъ(р) будни(ц)ки(х) две, купление по полкопы гроше(и) литовськи(х), поя(с), чи(н)котора чи(р)воная, купленная за два золотые по(л)ские, се(р)мяга новая, купленная за копу гроше(и) лито(в)ски(х).

У Гри(ц)ка Бабича: коня вороного доморо(с)лого, коштова(л) копь два(д)цать гроше(и) литовськи(х); жупановъ шиптуховы(х) два лазуровы(х), купленые по семи копь гроше(и) лито(в)ски(х); воло(в) два, коштовали по десети золоты(х) по(л)ски(х), габачовъ⁶⁵, кожухо(в) два, коштовали по пети золоты(х) по(л)ски(х); се(р)мяга новая за копу, ко(с) две, купленые по по(л)копы, сокъра — золоты(и).

У Я(ц)ка Ме(л)ника: коня сивого, купленого за десе(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х), воло(в) два, купленые по ше(с)ти копь гроше(и) литовськи(х); жупановъ фале(н)дишовы(х) лазуровы(х) два, купленые по десети копь гроше(и) литовськи(х), шлыко(в) лиси(х) два лю(н)дышовы(х), по пети золоты(х) по(л)ски(х) купленые; кожуховъ два ѿдева(л)ны(х), коштовали по ѿ(с)ми золоты(х) по(л)ски(х), габачо(в) тры, коштовали по пети золоты(х) по(л)ски(х); самопа(л), за золоты(х) ѿсмъ куплены(и); топо(р), золоты(х) коштова(л) чотыри, ѿкша [?] золоты(х) два; пасовъ два чи(н)кото(р) зелены(х), купленые по по(л)чва(р)та золото(г)о польско(г)о.

У Максима Ме(л)ника: коня сивого, купленого за пе(т)на(д)цать копь гроше(и) литовськи(х); клячу вороную доморо(с)лую, коштовала копь ѿсмъ гроше(и) лито(в)ски(х); воловъ чотыры, коштовали по пети копь гроше(и) лито(в)ски(х); коровъ тры, коштовали по десети золоты(х) по(л)ски(х); жупановъ тры фалендышовы(х) лазуровы(х), кожды(и) куплены(и) по десети копь гроше(и) лито(в)ски(х); плахо(т) че(р)воны(х) пя(т), кождая купленная по тры золотые по(л)ские; шлыковъ лиси(х) тры фале(н)дышовы(х) чи(р)воны(х), ка(ж)ды(и) куплены(и) по ше(с)ти золоты(х) по(л)ски(х); жита ми(р) две, кождая мъра купленная коштовала по трина(д)цати золоты(х) по(л)ски(х); пшеницъ мъ(р)ка, коштовала ѿ(с)мъ копь гроше(и) лито(в)ски(х); се(р)мяга новая // новая — копа гроше(и); топо(р) — золоты(х) чотыри, ѿкша — золотыхъ два; ко(с) две по по(в)копы; соки(р) будни(ц)ки(х) две по по(в)копы; кожухо(в) же(н)скихъ два, куплены по ѿ(с)ми золоты(х) по(л)ски(х); габачо(в) тры, купление по пяти золоты(х) по(л)ски(х); вепро(в) ко(р)мъны(х) чотыри, коштовали по десяти зо(л)отыхъ по(л)скихъ.

24 зв.

У Гри(ц)ка Я(т)че(н)ка: клячу рыжую, купленную за десе(т) копь гроше(и) лито(в)ски(х); жупа(н) лазуровы лу(н)ски(и), куплены(и) за се(м) копь гроше(и) лито(в)ски(х), воло(в) два (рыжи(и) и половы(и)), доморо(с)лые, ко(ш)товали по пети копь гроше(и) лито(в)ски(х); кожу[х] же(н)ски(и), коштова(л) се(м) зо(л)отыхъ по(л)скихъ; габач за золотыхъ пя(т); ко(с) две по по(в)копы купленые; сокира — золоты(и).

У А(н)дрея Сале(н)ка: коне(и) двое — коня гнедого, клячу сынову; ко(н) куплены(и) за пе(т)на(д)ца(т) копь гроше(и) лито(в)скихъ, кляча ко(ш)товала копь ѿ(с)мъ гроше(и) лито(в)ски(х); жупано(в) фале(н)дышовы(х) два, купленые по десети копь гроше(и) лито(в)ски(х); габачо(в) два, коштовали по пети золотыхъ по(л)ски(х); жита ми(р) чотыры, коштовало по золотыхъ трына(д)цати; ѿ(в)са ми(р) две, кождая ми(р)ка по золоты(х) пети по(л)ски(х); шлыко(в)

⁶⁵ Очевидно, пропушено якесь слово, яке вказує, скільки бу:о предметів.

лисихъ два, купленые по пети золоты(х) по(л)ски(х), шипътуховые лазуровые; меде [!] ⁶⁶ виде(р) пя(т), ка(ж)дое ве(д)ро ко(ш)товало по десети золоты(х) по(л)ски(х), воло(в) чотиры, ко(ж)ды коштова(л) по пети копъ гроше(и) лито(в)-ски(х); ко(с) две, купленые по по(в)копы; соки(р) две бу(д)ни(ц)ки(х) по по(в)копы; поесо(в) два чи(р)воныхъ чи(н)токо(р) ⁶⁷, купленые по два золотые по(л)ские.

У Микити Сале(н)ка: коня гнедого, купленого за двана(д)ца(т) копъ гроше(и) лито(в)ски(х); жупа(н) лазуровы(и) фале(н)дишовы(и), куплены(и) за де-се(т) копъ гроше(и), дъруги(и) чи(р)воны(и) шипътуховы(и), куплены(и) за шесть копъ гроше(и) лито(в)скихъ; шълыко(в) лиси(х) два шипътуховы(х), купленые по пети золотихъ по(л)скихъ; еръмя(к) фале(н)дишовы(и) лазуровы(и), куплены(и) за деся(т) копъ гроше(и) лито(в)скихъ; жита миро(к) тры, ми(р)ка коштовала по трина(д)цать золо[тых] по(л)скихъ; пъшеници ми(р)ка коштовала копъ о(с)мъ гроше(и) лито(в)скихъ; о(в)са миръ чотиры, кажъдая ми(р)ка коштовала по пети золоты(х) по(л)скихъ; меду виде(р) деся(т), ка(ж)дое ве(д)ро коштовало по десяти золотыхъ по(л)скихъ; ко(с) две, купленые по по(в)копы; сокиръ две бу(д)ни(ц)кихъ, купленые по по(в)копы; кожухъ о(в)дева(л)ны(и), куплены(и) за золоты(х) семъ польскихъ; габа(ч), коштова(л) золоты(х) пя(т); се(р)мяга новая — копа; ложънико(в) два, купленые по тры золотые по(л)-ские.

У Степана Сале(н)ка: жупа(н) лазуровы(и) шипътуховы(и), коштова(л) 25 копъ се(м) гро[ше](и) лито(в)ски(х), // лито(в)ски(х), кожухо(в) два о(в)дева(л)-ныхъ, коштовали по лотыхъ ⁶⁸ семи по(л)ски(х); жита ми(р)ка, коштовала золо-тых(х) трына(д)ца(т); о(в)са миро(к) две по пети золотыхъ по(л)скихъ; веде(р) тры меду, каждое ведро по десяти золоты(х) по(л)ски(х); коса — по(в)копы, сокира — золоты(и), серъмяга новая — копа гроше(и) лито(в)скихъ.

Ув Оза(р)ка Сале(н)ка: жупа(н) лазуровы(и) лу(н)ски(и), куплены(и) за ше(ст) копъ гроше(и) лито(в)ски(х); шлы(к) лиси(и) шипътуховы(и) лазуровы(и), за пя(т) золоты(х) по(л)ски(х) куплены(и); меду веде(р) чотиры, кожъдое ве(д)-ро коштовала [!] по десети золоты(х) по(л)скихъ, кожу(х) женъски(и), кошто-ва(л) золоти(х) семъ; габа(ч) — золоты(х) пя(т); ко(с) две по по(в)копы купле-ные; соки(р) две бу(д)ни(ц)кихъ та(к)же по по(в)копы; серъмяга — копа гро-ше(и).

У Сѡлихъвирихи, вдовы, коня шъпаковатого, купленого за о(с)мъна(д)цать гроше(и) лито(в)скихъ; жупано(в) фале(н)дишовыхъ лазуровыхъ два, купле-ные по десяти копъ гроше(и) лито(в)ски(х).

Такъже в то(м) дворе селе(ц)ки(м), заста(в)ши по(д)даны(х) добри(н)скихъ, которы[!] дрова приве(з)ли на па(н)щину были, кони кгва(л)то(в)не з возами и бе(з)пра(в)не побрала, меновите:

у Васка Сале(н)ка коня гнедого з возо(м), с хомуто(м), ко(т)[орыи] купле-ны[и] за пе(т)на(д)ца(т) копъ гроше(и) лито(в)ски(х), во(з) — копа гроше(и) лито(в)ски(х); хомуть — два золотые; сокира — по(в)копы;

у Па(в)ла коня сивого, купленого за се(м) копъ гроше(и) лито(в)ски(х); во(з) — золотыхъ тры; хомуть — золоты(и); сокира — по(в)копы, се(р)мяга — копа;

⁶⁶ Мабуть, потрібно *меду*.

⁶⁷ Помилка, очевидно, *чинктор*.

⁶⁸ Помилка, слід читати: *по золотых*.

у Микиты Сале(н)ка клячу сивую доморо(с)лую, коштовала копь се(м) гроше(и) лито(в)скихъ; во(з) — золоты(х) два; хому(т) — золоти(и); сокира — по(в)копы;

у Евъхима Че(р)ного клячу половую доморо(с)лую, коштовала ѿ(с)мъ копь гроше(и) лито(в)скихъ; во(з) — золотыхъ тры; хому(т) — по по(в)копы; сокира — гроше(и) два(д)цать;

у Федора Сале(н)ка клячу вороную доморо(с)лую, коштовала копь се(м) лито(в)скихъ; хомуть — золотыхъ два; сокира — золоты(и);

у Лазара клячу сивую, купленую за ѿ(с)мъ копь гроше(и) лито(в)ски(х); во(з) — золоты(х) тры; хомуть — золоты(и); сокира — по(в)копы;

ув Оме(л)яна коня гнедого, купленого за ше(ст) копь гроше(и) лито(в)скихъ; хому(т) — золоты(и); сокира — по(в)копы; во(з) — золотыхъ два.

В тыхъ же Сало(в) вышь менова(н)ныхъ ѿсобъ дани медовое каде(и) чотиры, каждая ка(д) коштовала по (д)ва(д)цати копь гроше(и) лито(в)ски(х).

- 25 зв. А наветъ еще ты(м) не ко(н)те(н)туючися, умысли(в)ши до ѿста(т)ку та(к) самыхъ протестуючи(х) и мае(т)ности ихъ знищи(т) и вниве(ч) ѿбе(р)нути // ѿбе(р)нути, с теми жъ всѣми свои(ми) при(н)ципала(ми) и компри(н)ципала(ми) и з бо(р)тниками и (з) возами, вехавъши в бо(р) тыхъ же протече(с)туючихъ деди(ч)ны(и) вла(с)ны(и) селецьки(и) и добри(н)ски(и), где ѿ(д)но пчолы знашли, на голову выбилыли [!] и выдрали, яко (ж) у Анъдрея Сале(н)ка пъчо(л) тры(д)цать, у Микиты Сале(н)ка бчо(л) сорокъ, ув Оза(р)ка пъчо(л) два(д)ца(т), у Васка Сале(н)ка пъчо(л) сорокъ. Которые тые всѣ пчолы каждо(г) [о] по(д)даного, рахуючи по (д)ве копе гроше(и) лито(в)скихъ, и такъ тую роботу зроби(в)ши ве(р)ху менованы(м) способо(м) досить афектомъ свои(м) учини(в)ши тую всю мае(т)но(ст) такъ самы(х) протече(с)туючихъ, яко и по(д)данныхъ ихъ з мае(т)ности и(х) ве(р)ху менованыхъ забра(в)ши кгва(л)то(в)не и бе(з)пра(в)не до Кулажи(ч), де(р)жавы свое(и), ѿ(т)провода(л) и на пожито(к) сво(и) ѿбе(р)нуль што лѣпъшого, а што дробне(и)шого, — межи свое помо(ч)ники и ко(м)при(н)ципалы ро(з)да(л), пре(з) што таковы(м) свои(м) поступько(м) маетность его мсти пана Лемеша по то(и) свою(и) воли коза(ц)ко(и) ажъ доще(н)ту знич(ли) и вниве(ч) ѿбе(р)нули. С которыхъ протече(с)туючи(и) жа(д)ного пожи(т)ку мети не могу(т) с по(д)даны(х) до работы, кгда(с) вси мужики про(ч) розышлися и(з) зе(м)ли, бо(р)тное дани медовое брати не може, та(к)же ѿ(т) ты(х) же по(д)даны(х) протече(с)туючого вла(с)нихъ ста(и)и, чи(н)ши и и(н)шие пода(т)ки не звича(и)ны(х) ку велико(му) бе(з)правю протече(с)та(н)та неслу(ш)не и не належъне повыбира(л), ѿ што все се ѿ(р)сиве ѿповедаючи(и) в суде належъно(м) пра(в)не чинити не занехае(т), которы(м) таковы(м) свои(м) посту(п)комъ протестуючихъ до шъкодъ немалыхъ приправи(л), которыхъ себе шацуетъ на тры тысеци золотыхъ по(л)скихъ само(и) мае(т)ности лежачо(и) в то не (в)кладаючи яко тежъ и по(д)данныхъ в то не вкладаючи, ѿ што все и по(в)торе имене(м) свои(м) и имене(м) ма(л)жо(н)ки свое(и) солените(р) аткве ⁶⁹ итерумъ протестова(л)се ⁷⁰ декляруючисе и ѿферуючися же с пано(м) Викгурою, та(к)же при(н)ципалами и ко(н)при(н)ципалами, помо(ч)ника(ми) пана Викгуру ѿ ко(ж)дую ре(ч) з особна такъ ѿ наеха(н)е ⁷¹ на до(м) протече(с)-

⁶⁹ Літеру т виправлено з д.

⁷⁰ Остання літера невизна.

⁷¹ Над словом якась нерозбірлива виносна літера.

туючихъ, яко ѿ забра(н)е має(т)ности рухомое з дому протє(с)туючи(х), яко и по(д)даныхъ, вє(р)ху менова(н)ныхъ, пры зы(с)тѣе по(д)даныхъ пра(в)не чинити не занехаєть яко с права при(и)де и належати будєть, зоста(в)и(в)ши собе ѿ(д)накъ во(л)ную по праву тоє(и) протє(с)тациє(и) учинє(н)є ши(р)шоз и да(л)шое, єсли бы того во(д)лу(г) права належала, албо по(т)рєба указовала. А для рє(к)фа(к)циє(и) и ѿбя(с)нє(н)я того всего ставиль ту (ж), передо (м)ною, урадомъ, во(з)ного єнерала вєво(д)ства Кие(в)ского, Воле(н)ского и Бра(с)ла(в)ского, Черъниго(в)ского, шляхе(т)ного Аньтона Трубе(л)ско(г)[o], которы(и) // которы(и) ѿчевисто передо (м)ною стоячи, со(з)наль ты(ми) словы:

и(ж) я, маючи при собе сторону и шля(х)ту люде(и) добры(х), вери годныхъ, шляхетны(х) пана Матея Вишне(в)ско(г)[o] и пана Якуба И(з)дєбьского, за юриди(ч)ны(м) узванє(м) бы(л) в має(т)ности єго м(л). пана Ивана Лемеша и пане(и) Настазии(и) Хрушли(н)ского Ивановое Лемешовое яко ма(л)жо(н)ко(в) в селе Се(л)цу алия(с) Ру(д)ни року тисєча ше(ст)со(т) пє(т)дє(с)ятого, мца гє(н)вара двана(д)цятого дня, у дворе та(м) будучи(м) та(к)же и (в) кгру(н)тахъ и(х) м(л). Се(л)цу и Добрини, має(т)ности и(х) дєди(ч)но(и) належачи(х), где за ѿказа(н)ємъ и(х) м(л). пано(в) Лемешо(в) бы(л) вперє(д) у дворе Се(л)цу будучи(м) та(м) же за ѿказанє(м) видєло(м) коморы по ѿ(д)биваные и рєчи и(з) ны(х) немало має(т)ности рухомое, то є(ст) збожа ро(з)ма(и)того: жита, пше(н)ници, ѿ(в)са и и(н)шихъ рєчє(и) немало побрано, та(к)же и (в) по(д)даны(х) в то(м) же Се(л)цу алия(с) Ру(д)ни на селе видєло(м) коморы по ѿ(т)биваные и немало рєчє(и) з ны(х) меновали быть подъданые собе побраные.

При которы(м) то(м) нає(з)ди такъ са(м) протєстующи(и), яко и по(д)даные меновали бы(т) у по(д)даныхъ добры(н)скихъ: кони з возами, з хомутами, со(к)ира(ми), которые дрова на то(т) ча(с) до (д)вора на потребу протє(с)туючи(х) привє(з)ли, яко (ж) та(м) меновали бы(т) и да(н) медовую побрано в ты(х) же вы(ш) рєчоныхъ по(д)даныхъ и пчолы по кгру(н)тахъ у бо(р)тяхъ повидирано видєло(м). Которое то побра(н)нє и поша(р)панє меновали бы(т) та(к) са(ми), яко и протє(с)туючие, яко и по(д)даные и(х) м(л). собе сталые за наєха(н)ємъ самого и насла(н)ємъ урожного єго м(л). пана Семєна Выкгуры, горо(д)ничого кие(в)ского, и помо(ч)никовъ єго ро(з)ныхъ днє(и) и мїє(и) в року прошлы(м) и тєперєшнє(м) тисєча ше(ст)сотъ пя(т)дєсятимъ. Што ѿ(н), вышъ рєчоны(и) возны(и), менованою шляхтою на то(т) ча(с) при собе будучою ѿ(с)вє(д)чи(л) и по все с пови(н)ности ураду своего възновьского созънавъши, же такъ, а не (и)начє(и) было, яко се вышъ въ протєстациє(и) и в рєляци(и) поменыло, просили мене, уряду пи(л)но с протє(с)туючимъ, абы яко протєстация и возного рєляция была принята и до кънигъ нинєшныхъ кгро(д)скихъ житомерьскихъ

26 зв. записанъно [!] было, шъто записанъно [!] ⁷² //.

⁷² Далі йде акт 11 (арк. 27 — початок 27 зв.), писаний польською мовою.

12. Манифе(с)тациа ѿ(д) пана Сѣребри(с)ко(г) [о]
ѿ ро(з)бите скри(н) и побране рече(и) немало.

Року тисеча шѣ(ст)сотъ петъдѣсято(г) [о],
м̃(с)ца гѣ(н)вара два(д)цато(г) [о] днѣ.

Пере(д) урадо(м) и акътами нинешъни(ми) крго(д)скими житоме(р)скими, передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ковскимъ, по(д)старо(с)ти(м) житоме(р)скимъ, становъши ѿчеви(с)то шляхе(т)ны(и) панъ Алекъса(и)де(р) Сѣребри(с)ки(и) ѿповѣда(л)се в тогъ способъ, и(ж) в року прошълымъ, тисеча шѣ(ст)сотъ сорокъ ѿсьмымъ, за на(с)тупене(м) неприятеля крижа светого такъ ѿ(д) татаровъ, яко и ѿ(д) ребелизанътов козаковъ на Корону По(л)скую и сынов(в) Речи По(с)полито(и) по(л)ско(и), пре(д) котори(м) неприятеле(м) манифе(с)та(н)съ, уносечи здорове свое зъ де(р)жавы свое(и) з ча(с)ти села Мизиновъки ѿхе(н)дозътво ти(л)ко з кринями⁷³ и некоториє рече потроше забравъши, за во(и)скомъ по(л)ски(м) з тыхъ ту(ж) краевъ руськи(х) до По(л)ски уходиль та(к)же, кгда протѣ(с)та(н)съ во(и)ска по(л)ско(г) [о], тримаючи(с) з шляхе(т)ною панею Мариною Мотовидловъною, ма(л)жонъкою своею и (з) де(т)ками з во(и)ско(м) по(д) Пиля(в)цами пришовъ тѣды по ро(з)кгроменю во(и)ка⁷⁴ по(л)ско(г) [о] манифе(с)туючо(г) [о] з ма(л)жонъкою, з дѣтками и зо вѣсимъ, што єно кольвекъ ме(л) з субъстанъциє(и) свое(и) шляхецъко(и) забрано и до ѿ(р)ды взято. Где те(ж) межи ѿхе(н)до(з)тво(м) є(г) [о] в скриня(х), што єно кольвекъ справъ и записовъ ме(л) ѿ(д) ро(з)ны(х) и зъ ро(з)ными ѿсобами, при ро(з)битю [скр] ⁷⁵ є(г) [о] погинуло. А ѿсобливе запи(с) до(л)говы(и) и доживо(т)ни(и) на ча(ст) кгрунъту и на трохъ по(д)даны(х) в то(м) же селе Мизинувъце ѿ(д) свето(и) памяти ве(л)мо(ж)но(г) [о] є(г) [о] м(л). пана Анътонияна Тишъкевича, воеводица бре(с)ко(г) [о], ма(р)ша(л)ка на(д)во(р)ного Велико(г) [о] кня(з)тва Литовъско(г) [о], в скрини та(м) же по(д) Пиля(в)цами згинувъ; теле(р) тѣды яко пруд(ко) манифе(с)та(н)съ з милосе(р)дя бо(з)кого з рукъ неприятѣ(л)ски(х) из везеня уво(л)нены(и) зо(с)тавъ, до ураду прише(д)ши и повъторе ѿ таково(и) згубе свое(и) ѿповѣда(л)се и ѿ(с)ве(д)ча(л) прекавенъдо и(н)деминитати суе, ажебы пре(з) тогъ што собе права в де(р)жавѣ свое(и) не наруши(л) и шкоды яко(и) не поноси(л). И проси(л), абы та є(г) [о] манифе(с)тациа до къни(г) была принята и записана, што ѿ(т)рима(л)⁷⁶.

14. Ѡблята те(с)таменъту небо(з)чыка

п̃на Ивановича Счениевъского
на роспоряженъѣ маєтъности єго.

Року тисеча шѣ(ст)сотъ пе(т)дѣсятого,
м̃ца гѣ(н)вара, два(д)цато(т) шо(с)того днѣ.

На враде крго(д)скомъ в за(м)ку є(г) [о] кр. м(л). Житоме(р)скимъ передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житоме(р)скимъ, становъши

⁷³ Мабуть, треба з скринями.

⁷⁴ Пропущено літеру с, треба во(и)ска.

⁷⁵ Надрядкове слово недописане, очевидно, слід читати скри(н).

⁷⁶ Акт 13 (арк. 27 зв.— початок 29 зв.) писаний польською мовою.

очеви(с)то шляхе(т)ны(и) панъ Иванъ Вышьпо(л)ски(и) пода(л) пе(р) обла-та(м) ⁷⁷ те(с)таменътъ зошьло(г)[о] пана Алекъса(н)дра Ивановича Счени-є(в)ско(г)[о] с печа(т)ю и (с) по(д)писо(м) руки брата є(г)[о], яко писа(т) не умеючо(м), на ме(ст)цу є(г)[о] (по(д)писано(г)[о]) ⁷⁸, такъже с печа(т)ми и (с) по(д)писа(ми) рукъ пановъ приѣте(л) на по(д)писе ниже(и) менованы(х) на ро(с)пороженя [!] має(т)но(с)ти свое(и) урожоно(и) ⁷⁹ пане(и) Катарине Вышь-по(л)ско(г)[о] и ма(л)[жонце] свое(и) в речи ниже(и) меновано(и) даны(и) и (с)лужачи(и), ѿ чомъ шире(и) то(т) те(с)таме(н)тъ речъ в себе по до(с)татъку ѡбъмовляеть. Которо(г)[о] подавъши, проси(л), абы бы(л) приняты(и) и до къни(г) вписаны(и).

А такъ я, врад, ѡно(г)[о] при(и)муючи, читало(м), которы(и) такъ се в себе пи(с)мо(м) руськи(м) писаны(и) маєтъ:

«Во (и)мя ѡ(т)ца и сына и (с)вято(г)[о] дѣа в тро(и)ци свято(и) єдино(г)[о] бѣга, неха(и) ся станеть ку вечъно(и) памяти тоє речи, ниже(и) менованое. Аминь.

Я, Алекъса(н)де(р) Иванович Счениєвѣски(и), ведомо чиню и ѡ(з)на(и)мую си(м) моимъ доброво(л)ны(м) ѡ(с)та(т)неє воли моеє те(с)таменъто(м) ко(ж)дому, кому бы колѣвекъ ѡ томъ вѣдати належало, иж ко(ж)ды(и) челоувѣкъ, на се(м) зе(м)но(м) падоле мешъкаючи(и), по(д)легъ хоробє, а хори(и) бли(з)ки(и) є(ст) сме(р)ти, за чи(м) ко(ж)дая речъ, которая пи(с)мо(м) не є(ст) варована, в запомета(н)є лю(д)ское приходитъ и великиє пото(м) межи народы лю(д)ски(ми) свари, непокои бывають. Зачи(м) и я, Алекъса(н)де(р) Счениєвѣски(и), на добро(и) памяти то маючи, аже мене го(с)по(д) бѣга хоробою наведити рачиль, а ведаючи и то добре, иж не маєшь певъне(и)шои речи на(д) сме(р)тъ, ѿ которо(и) и ѡ при(и)стю єє жаде(н) ведати не можеть, прето ко(ж)ды(и) хре(с)тия(н)ски(и) челоувѣкъ готовы(м) быти маєтъ, чере(з) которую // ³⁸ которую теды хоробу ач є(с)ми на (з)доровю и на теле мое(м) ба(р)зо є(с)те(с)ми слабы(и), ѡ(д)накъ за ла(с)кою го(с)пода бѣга мое(г)[о] при добромъ розуме, памяти и мы(с)ле є(с)те(м) про то, жебы по (с)ме(р)ти мое(и) жебы жа(д)ны(х) сваровъ и непокоевъ межи кровъными бли(з)кими и пови(н)ными моими такъже и повинъными ма(л)жо(н)ки мое(и), а ѡсобливе з ма(л)жонъкою моею милою панею Катариню Вышьпо(л)ско(г)[о], абы жаденъ з бли(з)кихъ кровъныхъ моихъ жадъно(г)[о] свару, ту(р)баци[и] пра(в)ное и при(с)тупу до нее не мелъ, сею моею ѡ(с)та(т)нею волею моею те(с)таменътомъ ро(с)поражаю и такъ мети хочю. Напро(д), и(ж) я, уродивъшися в релии [!] це(р)кви всхо(д)ное апо(с)то(л)ское, в которо(и) и живота свое(г)[о] доконати хочю а в тро(и)ци свято(и) єдино(и) бѣга мое(г)[о], вы(з)наваючи, ежели мене уже гдѣ бо(г) с тоє хоробы, которую мя навидити рачиль, не (з)ведеть и до хвалы свое(є) святое поволати рачить, теды ѡному дѣа мое(г)[о] в руки єго святыє поручаючи, ѡдѣаю и ѡ милосе(р)де є(г)[о] светое мило(с)ти, абы мене во(д)лугъ гриховъ моихъ не кара(л) прошу, а тѣло мое гришъное [з] зе(м)лѣ єсть взято, до зе(м)ли те(ж) ѡ(д)дано быти має(т). Которое тило мое велебъные и(х) м(л). ѡ(и)цове законъники триго(р)-

⁷⁷ Слова *пер обла(т)а(м)* написані над рядком.

⁷⁸ Слово написане над рядком.

⁷⁹ Слова *и ма(л)|жонце| свое(и)* написані над рядком.

ские по(д) Денешами в пушъчи Трояновско(и) мешъкаючиє, у мана(с)тыре при це(р)кви Спаса сто(г)ло з мило(с)ти к побожно(с)ти своеє з менованоу ма(л)жонъкою моею Катериною Вышьпо(л)ско(г)ло поховати маю(т), ѿ (с)чо сле(з)не и(х) м(л). прошу. Котори(и) погребъ бе(з) зволокы и бе(з) жадъно(г)ло кошъту то(л)ко во(д)лугъ звычайу хре(с)тияньско(г)ло побо(ж)не абы ѿ(д)правленъ бы(л) унижене и(х) м(л). ѿ(и)цовъ законныхъ прошу, абы то з мило(с)ти своеє побо(ж)не учинили. Котори(м) и(х) м(л). и ѿ(б)ители и(х) свято(и) во(д)лугъ преможена мое(г)ло убого(г)ло симъ мои(м) те(с)таме(н)томъ ѿ(с)татъне(и) воли мое(и) легкую и записую за працу и за сорокоусть, абы з мило(с)тивное свое[є], с ла(с)ки своеє за душу мою гришъную ѿ(д)правили пя(т)десять золотыхъ по(л)ски(х). А ижъ готовыхъ гроше(и) на се(с) ча(с) не маю, теды мае(т) и пови(н)на буде(т) малъжонъка моя менованая и(х) м(л). ѿ(и)цо(м) триго(р)ски(м) тую пя(т)десять золотыхъ на ча(с) и рокъ певъны(и) то є(ст) на день во(с)кресения Хва велико(д)ны(и) в року теперешънимъ тисеча ше(ст)со(т) сорокъ девятомъ припадающогу тутъ в мана(с)тыре ѿ(д)дати и (в) то(м) ся уи(с)ти мае(т). А є(с)ли бы на то(т) рокъ и день велико(д)ны(и) во(с)кресение Хво ма(л)жонъка моя тыхъ гроше(и) пятидеся(т) золотыхъ ихъ м(л). не ѿ(д)дала и ѿ(д)дати чи(м) на то(т) ча(с) не мила, тетъ ⁸⁰ мае(т) и повинна будетъ и сею моею ѿ(с)татънею волею ѿ(и)ную прошу и упоминаю, абы ихъ м(л). ѿ(и)цо(м) триго(р)скимъ поля кгрунъту мое(г)ло вла(с)но(г)ло ѿ(р)омо(г)ло и не ѿ(р)омо(г)ло та(к)же и сеножате(и) такъ мно(г)ло, жебы за тую суму пятьдеся(т) золотыхъ по(л) ⁸¹ стояло и ко(р)ре(с)понъдовало и(х) м(л). уконъте(н)товали(с). А то въ (и)мению моемъ Маломъ Счениеве, прозываемо(м) Забродю, зара(з) екъзунукъ подати ⁸² и по(с)тупити пови(н)на будетъ и тотъ кгрунътъ, полє и сеножати и(х) м(л). ѿбънявъши и до посесие своеє взявъши, споко(и)е, бе(з) жадное прешъкоды и трудъно(с)ти ни ѿ(д) ко(г)ло де(р)жати и уживати маю(т), ижъ до ѿ(д)даня и(х) м(л). тыхъ пятьдесятьдесять [!] золотыхъ по(л)ски(х), вси(х) спо(л)на пре(з) ма(л)жо(н)ку мою и кождо(г)ло по (с)ме(р)ти ма(л)жонъки моеє тую мою менованъную мае(т)ность // мае(т)но(с)ть де(р)жачо(г)ло, а шъто ся тычетъ мае(т)но(с)ти убогое моеє лежачое и рухомое, меновите: ча(с)ти моеє вла(с)ное прирожное ѿ(и)чи(с)тое, такъже други(х) двоухъ ча(с)те(и) з брато(м) моимъ рожонымъ Николаемъ Счениев(с)ки(м) ѿ(д) брати наше рожоное набыты(х); пе(р)шое ча(с)ти ѿ(д) Прокопа Счениев(с)ко(г)ло право(м) вечи(с)ты(м) купленое, а другое ча(с)ти ѿ(д) пана Еронима Счениев(с)ко(г)ло право(м) за(с)тавъны(м) набытое в то(м) же Мало(м) Счениеве, прозываемо(м) Забродю, будучи(х), на которие то ѿбе(д)ве ча(с)ти записы и и(н)тримисие такъже и и(н)шиє вси права и докуменъта у брата мое(г)ло рожоно(г)ло меновано(г)ло Миколая Счениевско(г)ло в схованю быти маю(т), у не(г)ло зо(с)таю(т). А и(ж) я, жиючи ча(с) немалы(и) [в] ма(л)же(н)стве и(з) менованоу милоу ма(л)жо(н)кою моею Катариною Вышьпо(л)ско(г)ло и до(з)на(в)ши я по не(и) ку себе вшелякие зычъливо(с)ти и пово(л)но(с)ти не (м)не(и) паметаючи и на (в)несенъе єє, счо (м) по не(и), беручи за себе ста(н) ма(л)же(н)ски(и) взя(л),

⁸⁰ Помилково, замiсть *тетъ*, тобто *теды*.

⁸¹ Слово недописане, очевидно, *по(л)ских*.

⁸² Лiтеру т виправлено з л.

взглядомъ теды то(г)ло нагорожаючи, оно(и) сею моею о(с)та(т)нею волею те(с)таменътомъ оно(и) мило(и) ма(л)жо(н)ци мое(и) легкую и записую, на тыхъ вси(х) тро(х) менованы(х) тро(х) менованыхъ [!] ча(с)техъ маетьно(с)ти мое(и) в Мало(м) Счениеве, Забродью прозываемомъ, въ воєво(д)стве Киевъски(м), а повете Житомер(с)ки(м) лежачо(и), суму певъную, то е(ст) се(м)сотъ золотыхъ по(л)ски(х), а до то(г)ло и до живо(т)а на то(и) же мае(т)но(с)ти мое(и) поменныхъ трохъ ча(с)тяхъ, которую то мае(т)ность мою е(и), ма(л)жо(н)це мое(и) мило(и) пане(и) Катарине Вышьпо(л)ско(г)ло, яко е(с)че тепе(р) за живота мое(г)ло такъ и по (с)ме(р)ти моее зо (в)сими пожи(т)ками и принадлежно(с)тями, то е(ст) меновите: дво(р) зо вѣсимъ будоване(м) дво(р)ны(м) и гуме(н)нымъ, огородами, садами, ставами, млынами, з вымерами и (с) пу(с)тами, затоками, запу(с)тами, лесами, гаями, борами, такъже по(д)даными и и(х) вшелякими пови(н)но(с)тями, роботами, пода(т)ками, кгру(н)тами, полями оромыми и неоромыми, сеножатями ово згола зо вѣсими и (в)шелякими инъ енере меноваными и неменоваными пожи(т)ками зара(з) до mocy владзы де(р)жания и (с)поко(и)но(г)ло уживаня и посесии чере(з) во(з)ного, которо(г)ло собе при(с)пособити можеть, подаю и сею о(с)та(т)нею волею моею екъзунъкъ по(с)тупую. Мае(т) теды и во(л)на будетъ споко(и)не бе(з) жа(д)ное перешъкоды и перенагабня ни о(д) ко(г)ло тамъ о(д) бра(т)и моее рожоное, яко и и(н)ши(х) бли(з)кихъ и повинныхъ моихъ ажъ до живота своего до то(г)ло то(и) же мило(и) ма(л)жо(н)це мое(и) Катарине Вышьпо(л)ско(г)ло легкую и записую всѣ а вси речи мои рухомые, з нею набытые, меновите: кони, бы(д)ло, овъци, свини, до то(г)ло ми(д), цинъ, шаты, ово згола шаты, ово згола уве(с) спря(т) домо-вы(и), счо ся кольвекъ по то(и) не(с)ча(с)ливо(и) зо(с)тало за(мешанине), и на пото(м), счо собе при(с)пособити буде(т) мо(г)ла никому и(н)шому з бли(з)ки(х) моихъ неналежати будетъ, то(л)ко то все при не(и), ма(л)жо(н)це мое(и) зо(с)тавати маеть. И то симъ те(с)таме(н)томъ о(с)татънее воли моее то(и) же ма(л)жо(н)це мое(и) варую и сею // и сею леггациею моею по(з)воляю, и(ж) во(л)но е(и) буде(т) в то(и) же суме кому хотячи тымъ же правомъ о(т) мене е(и) записанымъ и лекгованымъ заве(с)ти и пусътити. **С** що тое все по(д) по(м)стю на(и)вы(с)шо(г)ло тво(р)ца мое(г)ло и пре(с)вятое бци ко(ж)дого напоминаю, на су(д) божи(и) позываю, е(с)ли бы хто ко(л)векъ се(с) мо(и) те(с)таме(н)тъ нарушити хоте(л), и абы иначе(и) не было, и тое все, счо (с) выше(и) написало[м], сею моею о(с)татънею волею замыкаю и (с)ме(р)тю моею утѣве(р)жаю и печатаю; и на по(т)ве(р)жене то(г)ло те(с)таменъту мое(г)ло при печати мое(и), и(ж) са(м) писати не умію, просило(м) брата мое(г)ло стриченного пана Адама Счениевъского, абы на ме(с)цу мое(м) и имене(м) мои(м) руку свою по(д)писа(л). Такъже просило(м) о приложене печате(и) и о по(д)пи(с) рукъ и(х) м(л). пановъ прияте(л) печатаровъ ниже(и) на то(м) те(с)таме(н)те по(д)писаны(х), которые за у(с)тъною и очеви(с)тою про(з)бою моею печати свои приложи(в)ши, руками ся своими вла(с)ными по(д)писати рачили.

Писа(н) у мана(с)тыри Триго(р)скимъ року тысяча ше(ст)сотъ сорокъ девято(г)ло, мца генъвара, пято(г)ло дня".

У то(г)ло те(с)таменъту печате(и) прити(с)неныхъ чотыри и по(д)пи(с) рукъ тыми словами: *ustnie ý oczewiscie proszony pieczętarz do telgl(o) testamentu od pana Alexandra Szczeniowskiego, iako pisac nie umiejącego, na miejscu umieniem jego podpisuje się Adam Szczeniowsky (підпис); ustnie proszony pieczętarz*

Fedor Proniczajko Załusky (підпис); proszony ustnie pieczętarz od pana Alexandra Szczeniowskie[gl](o)...do te[gl](o) testamętu Marcin Omiecinsky, ręką własną⁸³.

Которы(и) же то те(с)таме(н)тъ за подане(м) вышь менованое ѿсобы а за приня(т)емъ моимъ урадовы(м) до књи(г) нинешньихъ кгородьскихъ житоме(р)-скихъ есътъ вписаны(и)⁸⁴.

16. Презе(н)тация кони(и) (пя)теро⁸⁵
в пущи Житоме(р)ско(и).

Року тисеча шѣ(ст)сотъ пѣтъдесятого⁸⁶,
м̃(с)ца генъвара, двадѣцатъ девятого днѣ.

32 Пере(д) урадо(м) и акътами нинешньими кгро(д)скими житоме(р)скими, передо мъною Яномъ Ча(и)ковъскимъ, подъстаросътимъ житоме(р)скимъ, становъши ѿчевисъто Семень Лихомысъль и Семень Юрьенко //, побережъники и лесъничьеЖитоме(р)ские, презентътовали передъ урадомъ нинешньимъ коне(и) пятеро, то естъ коне(и) троє: одъного зполова мышасътого, рыжого з(г)неда и плесънивого,— клячь, зась, ѿдъну гнедую, белую. Которие кони презентътуючи, поведали быть забраные на кгру(н)те власньимъ житоме(р)скимъ в пущи Житоме(р)ско(и) при спусътошенно и рубаню дерева рожа(и)но(г)[о] презъ подъданныхъ каменецъкихъ и съслободьскихъ з Слободы Счеръбинино(и). Которие урадъ нинешъни(и) тыє кони грабе(ж)ные ѿгледавъши адъ секъве(н)-стамъ (!) ѿфици [и] презентътисъ принялъ и просили ѿповедаючие, абы тая ихъ презентътация до књи(г) была принята и записана, што ѿтрымали.

17. Посесия ѿ(д) велъмо(ж)ное еє м(л).
пане(и) Кри(с)тины з Лого(и)ска Тишъкевичовъны Елъцово(и),
по(д)столино(и) Киевъско(и),
его м̃лсти пану Янови Ши(д)лувъскому,
писарови кгро(д)скому житоме(р)скому,
в село Маръковъце служачая.

Року тисеча шѣ(ст)сотъ пѣтъдесятого,
м̃(с)ца генъвара, тридѣцатъ перъшо(г)[о] днѣ.

32 зв. Передъ урадомъ и акътами нинешньими кгородьскими житоме(р)скими, передо мъною, Яномъ Ча(и)ковъскимъ, подъстаросътимъ житоме(р)скимъ и передо мъною, Алексанъдромъ Серебрисъкимъ, яко на тотъ часъ субъделекгатовъ на месъце урожного его милосъти па[на] Яна Шидъловъского засажонымъ у [!] субъделекгованымъ ѿчевисъто // ѿчевисъто становъши возъны(и)⁸⁷

⁸³ усно й персонально запрошений печатар до того заповіту від пана Олександра Щенієвського, писати невміючого, іменем його підписується Адам Щенієвський (підпис); усно запрошений печатар Федір Пронічайко Жалуський (підпис); запрошений усно печатар від пана Олександра Щенієвського... до того заповіту Мартин Омецінський рукою власною.

⁸⁴ Акт 15 (арк. кін. 31 — кін. 32) писаний польською мовою.

⁸⁵ Спочатку було слово *троя*, тобто *троє*, потім виправлено на *пятеро*.

⁸⁶ Початок слова виправлений.

⁸⁷ *возъны(и)*, перша літера латинська.

енераль воеводства Киевського, Волинського, Браславського и Чернігівсько(г)[о] шляхетны(и) Антоне(и) Трубелські(и) для записанья до книгъ нинешньихъ кгородськихъ житомерськихъ в моцъ правдиво(и) реляци[и] свое(и) явѣне и добровольне созьналь, ижъ онъ в року нинешньимъ тисеча шестьсотъ петьдесятымъ мѣца генъвара двадцать першого дня, маючи при собе шляхѣту люде(и) добрихъ, вери го(д)ныхъ, шляхетныхъ пановъ Валентого Кромера и Лукаша Приборовського, былъ на съправе и потърѣбе урожно(г)[о] его милосъти пана Яна Шидьловського, писара кгро(д)ского житомерського, в селе Марьковъцахъ, в воеводстве Киевскимъ, а повете Житомерскимъ, в ключу, за(с), Махъновскимъ лежачимъ, в маетьносъти дедичънс(и) некгды свято(и) памяти ясьневельможного его милосъти пана Януша з Лого(и)ска Тишъкевича, воеводы и енерала земь⁸⁸ киевськихъ, житомерського и(ж) [?] старо(с)ты, а пото(м) юре натурали сукъцесьсионе вельможьно(и) еѣ мило(с)ти пане(и) Крисътины з Лого(и)ска Тишъкевичове(и) Е(л)цово(и), подъстолино(и) киевско(и) теперь зась итиремъ [!] ⁸⁹ юре дивино етъ натурали сукъцесьсионе вельможьныхъ ихъ милосъте(и) пановъ сукъцесьсоровъ, где ведълугъ запису засътавнього на село помененое служачого его милосъти пану Шидьловському одъ преречоно(и) вельможьно(и) еѣ милосъти пане(и) подъстолино(и) в суме двохъ тисече(и) золотыхъ польскихъ рокомъ третолетньимъ даного и сълужачого // и сълчачого⁹⁰, яко ѿ томъ тотъ запись засътавны(и) шире(и) в собе речъ обьмовляеть. Менованы(и) возьны(и) з шляхѣтою, при собе будучою, въ село речоное Марьковъце его милосъти пана Шидьловського урядовѣне инътромитоваль и реалитеръ в державу и съкутечьную посесию подалъ, такъже и подъданы(х) тамошнихъ до гъромады зволавъши и ѿ новымъ державъцы имъ обьвесътивъши, подъданъство и послушенъство ажебы звычай(и)ное пану своему пелънили, обьвесътилъ и приказаль. Которо(и) инътромисни нихто такъ тамъ, на кгрунъте, яко и тутъ, при кънигахъ, не боронилъ, ѿ чомъ преречоны(и) возьны(и) шляхѣтою при собе осъведъчивъшисе, стамътуль прочъ одъѣхаль и ѿ томъ реляцию свою добровольне созьналь, просечи, 33 зв. абы была до кънигъ принята и записана, шъто ѿтърималь⁹¹ //.

мѣць Февраль

19. *Облята те(с)тамънѣту ѿ(д) зо(ш)лоє
с того свѣта еѣ м(л). панѣе*

*Олены Махари(н)ского Николаѣво(и) Ка(з)новъско(и)
на ро(с)поряженъе маетьно(с)ти.*

*Року тисеча шестьсотъ пѣ(т)десятого,
мѣца февраля, першого дня.*

На вряде кгро(д)скомъ в за(м)ку его кор. м(л). Житомерскомъ передо (м)ною, Яно(м) Ча(и)ко(в)ски(м), по(д)старо(с)ти(м) житомерски(м). становъши

⁸⁸ зѣмелъ.

⁸⁹ Літера р виправлена з іншої.

⁹⁰ Помилка, слід читати *служачого*.

⁹¹ Акт 18 (арк. 34—34 зв.), писаний польською мовою, опускається.

МІЪ ОЕВМІЪ

Ваша милость в долге своего вѣка
Ее м Паше везе махалишого муромлего
Кановзид паропограде мает вошта

Будь тому владимир Тиретомъ
Будь думаетъ Будево рою

Ваша милость в долге своего вѣка
Ее м Паше везе махалишого муромлего
Кановзид паропограде мает вошта
Будь тому владимир Тиретомъ
Будь думаетъ Будево рою
Ваша милость в долге своего вѣка
Ее м Паше везе махалишого муромлего
Кановзид паропограде мает вошта
Будь тому владимир Тиретомъ
Будь думаетъ Будево рою
Ваша милость в долге своего вѣка
Ее м Паше везе махалишого муромлего
Кановзид паропограде мает вошта
Будь тому владимир Тиретомъ
Будь думаетъ Будево рою

оцви(с)то, велєбн(и) в богу ѿ(т)ць Макары(и) Симонови(ч), зако(н)ныкъ мона(с)тыра Триго(р)ского, маючи при собе шляхе(т)ного пана Алєкьса(н)дра Жа(ш)ковьского для бо(л)шого собе свяде(ц)ства приданого, подаль пє(р)о [!] ѿблята(м) тє(с)таментъ ѿ(с)та(т)нее воли урожноє небо(ж)чки Ѡлены Махари(н)ского пє(р)шого ма(л)женьства Бо(г)дановє Ли(ш)ковьское, а вѣторо Миколаіовє Ка(з)новьское с печат(и)ми и (с) по(д)писо(м) руки на ме(ст)цу тоє(ж) небо(ж)чки поменєного пана Алєкьса(н)дра Жа(ш)ковьского и (с) по(д)писа(ми) рукъ пано(в) приятє(л)ски(х), ниже(и) на по(д)писє(х) менованы(х). Которого подаючи, таковое ѿповєданьє протє(с)туючи(с) чини(л), же для небє(з)печєнства ѿ(д) неприятє(л) крижа святого такъ татаровь, яко и ребєли-за(н)товъ козако(в) вча(с)нє того тє(с)тамє(н)ту кгроду нинє(ш)нєго подати не могъ, тепє(р) тєды подаючи, за у(с)поксєнє(м) сѧ того небє(з)печєнства, проси(л), абы бы(л) приня(т) и до кни(г) уписа(н), а та(к) я, уря(д), ѿно(г)о] при(и)муючи, читалом, которы(и) та(к) в собе пи(с)мо(м) ру(с)ки(м) писаны(и) має(т):

«Во (и)мѧ ѿ(т)ца и сина и (с)вятого духа ста(н) се ку вє(ч)но(и) а неро(з)-дєльно(и) свято(и) тро(и)ци рєчи ниже(и) меновано(и). Аминъ. Кожьдому ⁹² чоловѣковъ, на ти(м) мизє(р)нымъ и доча(с)нымъ свєтє мє(ш)каючому, нема(ш) пєвнє(и)шє(и) рєчи на(д) смє(р)ть, которя жа(д)но(и) вєдомо(с)ти ѿ при(с)тїо своє(м) зна(т) не дає(т), а што бо(л)шо(г)о] часу и години ѿно(и) вєдатъ жадєнь не можє, прєто и я, Ѡлена Махари(н)ского, пє(р)шого ма(л)женьства Богданова-я Ла(ш)ковьская, а второго Миколаєвая Ка(з)новьская, уродивъшисѧ въ вєрє хрє(с)тия(н)ско(и) право(с)лавьно(и) цє(р)кви во(с)то(ч)но(и) кгрє(ц)ко(и) цу(р)кою, ачъ є(с)ми будучи(и) в лєтє(х) подо(ш)лы(х) на (з)доровю моє(м) ба(р)зо єсть слабою и хорою, ѿ(д)накъ на уми(с)лє, розумє и памєти за ла(с)-кою божою є(ст) здоровою, а хотячи ро(с)поряжє(н)є и поко(и) учини(т), абы по (с)мє(р)ти моє(и) жа(д)ны(х) ро(с)ти(р)ковъ, галасовъ и нєпокоювъ мєжи дє(т)ми моими, мєновитє: сино(м) Яно(м) Ла(ш)ковьски(м) и цу(р)кою Раиною Алє(к)сандровою Жа(ш)ковьскою з небо(ж)чико(м) менованы(м) Ла(ш)ковьски(м) спложоними, такъжє и инъшими крєвъними и позинъними моими, ѿ убо(з)ствє моє(м), а мєновитє: ѿ суму мою два [!] тисєча золоты(х) по(л)ски(х), котору маю на чє(т)вє(р)то(и) ча(с)ти сєла Соболо(в)ки ѿ(д) небо(ж)чика сла(в)-но(и) памєти пана Еремѧша Тиши-Биковьско(г)о] // -Быковьского способо(м) за(с)тавьны(м) записаную нє было и ту(р)бации жа(д)но(и) мєжи собою нє мєли ты(м) тепєрє(ш)ны(м) ѿ(с)татънє воли моє(и) тє(с)таментъомъ ро(с)поряжаю и мєти хочю напро(д), и(ж) кгда панъ богъ с прє(и)зрєня сво(г)о] свято(г)о] душу мою до хвалы своє(и) свято(и) поволат(т) рачи, тєды ѿному єє в руки и милосє(р)дє єго святоє ѿ(д)даю (а тєло моє грє(ш)ноє з зє(м)ли є(ст) взятє в зє(м)-лю тє(ж) по(и)ти має(т)). Ѡ(д)накъ при(с)то(и)нє во(д)лугъ звичаю и цєрємонїє(и) вєри нашє(и) хрє(с)тияньско(и) кгрє(ц)ко(и) на мє(и)сцу свєто(м) в мана(с)-тирє Пу(с)ти(н)но-Триго(р)скимъ, за Дєнєшамѧ, в пу(ш)чи Трояновьско(и) будучи(м) при цє(р)кви Спаса Святого похованая битъ маєтъ. Которы(и) погрєбъ и тєло моє грє(ш)ноє зятъ мо(и) милы(и) панъ Алєкьсаньдє(р) Жа(ш)-ковьски(и) з цу(р)кою моєю, а ма(л)жонькою своєю Раиною Ли(ш)ковьскою з и(х) м(л). ѿ(т)цѧми зако(н)никами триго(р)скими ѿ(д)прави(т) и похова(т) маю(т), о што слє(з)нє ихъ м(л). прошу. А што сє до(т)кнє(т) має(т)но(с)ти моє(и),

35

⁹² Літера о виправлена з а.

а меновите, сумы меновано(и) дво(х) тисече(и) золоты(х) по(л)ски(х), на помене-
но(м) селе Соболювѣче че(т)ве(р)то(и) ча(с)ти и вси(х) пожи(т)ка(х) и прина-
ле(ж)но(с)тя(х) его ѿ(д) помененого небо(ж)чика пана Еремьяша Тиши-Бы-
ковського, способо(м) за(с)тавьны(м) записано(и), и въ кгороде Києвски(м)
в року тисеча ше(ст)сотъ сорокъ шо(с)ты(м) при(з)нано(и), и тая сума никому
иньшому, то(л)ко мне само(и) належитъ. Теды я, Ѡлена Махары(н)ского, хо-
течи яки(и) ко(л)векъ поратунокъ души свое(и) у пана бга учини(т), с то(и)
же сумы меновано(и), дво(х) тисече(и) золоты(х) по(л)скихъ чотирыста золотых
по(л)ски(х) тому (ж) ме(ст)цу святому мона(с)тирови Триго(р)скому и въсе(и)
капитуле зако(н)нико(м) того (ж) мона(с)тира ты(м) те(с)таменьтомъ ѿ(с)татнее
воли мое(и) и (з) добро(и) воли мое(и) бе(з) жа(д)но(и) намовы ни ѿ(д) кого
и примусу лекгую, записую и ѿ(д)казую. А ѿная менованая капитула зако(н)-
ници того мона(с)тира за душу мою грѣшную сорокоу(ст) ѿ(д)правоватъ по-
винѣни будутъ и тво(р)ца всемогу(ш)чого моли(т)вали⁹³ своими благать. Ко-
торую то суму чотирыста золоты(х) по(л)ски(х)⁹⁴ помененые пото(м)ки мои,
сынъ Янъ Ли(ш)ковски(и) и цу(р)ка Раина Ли(ш)ковського Але(к)сандро-
вая Жа(ш)ковская, мають и повинѣны будутъ ихъ м(л). ѿ(т)цо(м) зако(н)-
нико(м) триго(р)ски(м) ѿ(д)да(т) въсю спо(л)на заплатити и на деньъ во(с)кре-
сенья го(с)по(д)ня святое ру(с)кое в року бли(з)ко при(ш)лы(м) тисеча шесть-
сотъ сорокъ девято(м) при(п)ла[д]ающего бе(з) вшеляко(и) зволюки ѿ(д)дати и
в то(м) се ихъ м(л). уи(с)титъ. А е(с)ли бы на тотъ рокъ и день поменены(и) ве-
лико(д)ны(и) во(с)кресеные Хри(с)тово пото(м)кове мои менованые ты(х) чоти-
ро(х)сотъ золоты(х) велебѣнымъ ѿ(т)цомъ зако(н)ныко(м) триго(р)ски(м) не
ѿ(д)дали и ѿ(д)дать чи(м) не мели, теды поменых дете(и) мои(х) ти(м) те(с)та-
ме(н)то(м) ѿ(с)татное(и) воли мое(и) упомина(м) и на милосе(р)дие божее
прошу, абы ихъ м(л). ѿ(т)цомъ зако(н)ныко(м) триго(р)ски(м) тую мою че(т)-
ве(р)тую ча(ст) в селе Соболювѣче будуючо с по(д)даними и и(х) роботами, чи(н)-
шами, пода(ч)ками и вшелякою и(х) повинно(ст)ю и по(с)лушенство(м) ѿво
згола зо всими а вшелякими инъ енере менованими и неменованими пожитъ-
ками до mocy, владзи, де(р)женѣя и посесыи урядовѣне пре(з) возного в то(и)
поменено(и) суме подали и по(с)тупили и листь ѿсобливы(и), запи(с) сво(и)
правѣне с певными варуньками и коньдициями справи(в)ши на тую че(т)ве(р)-
тую ча(ст) села Соболювѣки и вси, яко се вижеи [!] поменило, принале(ж)-
но(с)ти е(и) ѿ(д) себе велебѣны(м) ѿ(т)цомъ законныко(м) триго(р)скимъ дали
и очеви(с)то пере(д) урядо(м) кгро(д)ски(м) Житоме(р)ски(м) ставши, при-
35 зв. (з)нали и чере(з) во(з)ного, яко се виже(и) [!] поменило, пода(т) и по(с)тупи(т) //
и по(с)тупи(т) маю(т). А и(х) м(л). велебѣные ѿ(т)цове тую че(т)ве(р)тую ча(ст)
в Соболювѣче зо вси(ми) по(д)даними и и(х) пови(н)но(с)тями и приналежно(с)-
тями ѿбнявѣши, в посесие(и) свое(и) де(р)жать, вшелякихъ пожитъко(в) при-
ходячи(х) заживатъ мають ажъ до ѿ(д)данѣя себе ты(х) чоти(р)о(х)сотъ золотыхъ
польски(х), ѿ(д) мене ихъ м(л). лекгованыхъ, презъ пото(м)ковъ моихъ и кожь-
дого дедича тое мае(т)но(с)ти Соболювѣки заплаченѣе. А што се дотыче(т) ѿ(с)та-
тъка тое сумы, то естъ ше(с)на(д)цать сотъ золоты(х) польски(х), теды ѿсмьсотъ
золоты(х) сину моему менованому Яну Ли(ш)ковському, а другую ѿсмьсотъ
золоты(х) цо(р)це мое(и) Раине Ли(ш)ковско(и) Александрово(и) Жа(ш)-

⁹³ Помилка, треба *моли(т)вами*.

⁹⁴ Спочатку було слово *помененые*, по ньому виправлення на *по(л)ски(х)*.

ковсько(и) симъ те(с)таменьто(м) ѿ(с)татъне(и) воли мое(и) ѿ(д)писую и легкую, варючи то ты(м) моимъ ѿ(с)татънее воли те(с)таменьто(м), ижъ ѿ(д)давъши и уи(с)тивъшисе ихъ м(л). веле(б)ны(м) ѿ(т)цо(м) триго(р)скимъ в ти(х) чоти(р)со(т)ь золоты(х) пото(м)кове мои мають и пови(н)ни будутъ тую менованую четве(р)тую ча(ст) по(д)даны(х) в Соболовъце во вѣсе(и) то(и) суме двохъ ти(с)ецахъ золотыхъ по(л)скихъ де(р)жать и уживать ажъ до ѿ(д)да(н)я заплаченъя тое помененое сумы все(и) спо(л)на ѿ(д) потомъковъ небо(ж)чика пана Еремьяша Тиши-Биковъского⁹⁵, яко дедичовъ тое маетьно(с)ти, ѿ што тое все яко се вишь поменило по(д) милостью на(и)ви(ж)шого тво(р)ца пана бога моего и пресвятое богородици кождого напоминаю и на судъ божы(и) позываю, е(с)ли бы хто кольвекъ тотъ мо(и) те(с)таменьъ ѿ(с)татънее воли мое(и) нарушитъ хотель и абы иначе(и) не было, ѿ(д)но такъ, яко се поменило и легговало сею ѿ(с)татънею волею моею, ѿ што прошу пре(з) милосе(р)дие бжее детокъ моихъ менованыхъ напоминамъ, абы се иначе(и) не деяло, што все тою моею ѿ(с)татънею волею замыкаю и сме(р)тю утве(р)жаю и печатью. А на потве(р)жене того мого те(с)таменьту при печати мое(и), ижъ сама писать не умею, просила е(с)ми зятя своего Алексанъдра Жа(ш)ковъского, абы на ме(ст)цу моемъ и именемъ моимъ рукою своею по(д)писалъ. А для бо(л)шого вери и потве(р)женъя того мого те(с)таменьту просила е(с)ми и(х) м(л). пановъ прияте(л) печатаровъ, ниже(и) менованы(х), ѿ приложенъе печати и ѿ по(д)пи(с) рукъ, которые ихъ м(л). за у(с)тною и ѿчеви(с)тою про(з)бою моею печати свои приложивъши, руками се своими вла(с)ными по(д)писать рачили. Писанъ в мона(с)тире Триго(р)скимъ року тисеча шестьсотъ сорокъ ѿ(с)мого, мца декабра деветьнадыцатого дня».

У того те(с)таме(н)ту при печате(х) по(д)пи(с) рукъ тими словы: за у(с)тною и ѿчеви(с)тою про(з)бою тещи моее Єлены Махари(н)ского имене(м) ее и на ме(ст)цу, яко писа(т) не умиуюю, по(д)писуюся Але(к)са(н)де(р) Жа(ш)ко(в)ски(и) рукою вла(с)ною, *proszony pieczętarz telg(o) testamentu Theodor Proniczeyko Załusky; proszony pieczętarz do telg(o) testamentu Siemion Wigura, horod. Kiwo(w); proszony pieczętarz oczewiście do telg(o) testamentu Adam Szczepiowski*⁹⁶. Которы(и) же то те(с)таменьъ за подане(м) ви(ш) речоное ѿсобы а за приняте(м) мои(м) урядовимъ до книгъ нине(ш)ныхъ к(р)о(д)скихъ житоме(р)ски(х) слово в слово уве(с) уписанъ. //

⁹⁵ Перша літера к виправлена з н.

⁹⁶ запрошений печатар того тестаменту Федір Пронічейко Жалуський; запрошений печатар до того тестаменту Семен Вігура, город[ничий] Київський; запрошений печатар до того тестаменту Адам Щенієвський.

ПІДКОМОРСЬКА КНИГА
КИЇВСЬКОГО ВОЄВОДСТВА 1643 р.

1. Декре(т) по(д)комо(р)ски(и)

в справе є(з)[о] м(л). п̃на Фирлея,
ка(ш)теляна Бє(л)зско(з)[о],

з и(х) м(л). п̃ны Тиша(ми) и и(н)ши(ми) сте(н)ника(ми)
ме(ж) добра(ми) ѡбухо(в)ски(ми) а копачо(в)ски(ми)
и неацеровськи(ми) ѡ розграниче(н)є кгру(н)товъ.

Року тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десять третє(з)[о],
м̃ца априля, два(д)цатъ девято(з)[о] дня,

Деяло(с) на кгрунте на(д) рекою Стугною при уистю ре(ч)ки Ѡ(л)ша(н)ки, в тую то реку Стугну, где мене, Миколая Тучани(ц)кого, комо(р)ника грани(ч)ного воево(д)ства Києвско(г)[о], пленипоте(нт) стороны поводовое — ве(л)мо(ж)ного єго м(л). п̃на Андрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, каштеляна Бє(л)зского, — шляхетны(и) панъ Даниель Гру(д)ницъки(и) для ѡграниченъя добръ меновано(г)[о] єго м(л). п̃на Бє(л)зско(г)[о], принъцыпала своего, деди(ч)нос(т) ѡбуховськихъ, з добрами урожоныхъ ихъ м(л). п̃новъ Кгабриеля, Яна и Павла Тышов-Быковськи(х), пото(м)ко(в) и вла(с)ны(х) сукце(с)соровъ добръ негды зошло(г)[о] урожоно(г)[о] п̃на Ада(ма) Тиши-Быковског(г)[о], копачо(в)скими, постановиль. А постановивъши, поменены(и) пленипоте(нт) давалъ тые рацые:

пе(р)шая — ижъ два разы уря(д) по(д)комо(р)ски(и) на то(м) ме(ст)цу фундавалъ свою юри(с)дицию и декрета фероваль в то(и) справе, которые то декрета по(д)коморские суть апырбованые трибуна(л)скими вырока(ми);

другая — же ту(т), на то(м) ме(ст)цу, єсть ко(н)куреньця троухъ деди(ч)ны(х) стенъ ѡ(т) сєль Бє(з)радичъ, ѡ(т) Бє(р)кова и ѡ(т) Ѡбуховское, акторовое, має(т)ности;

третья — же ѡ то(т) вла(с)ны(и) кгру(н)тъ, которы(и) межи Сту(г)ною, Ѡ(л)шаницею, Лукавицею, ѡзеромъ Вьюнны(м), справа се точить;

че(т)ве(р)тая — ижъ сто(л) акто(р) свое(г)[о] дукту початокъ бра(т) инътенъдить;

пятая — ижъ цирка лимита натуралемъ ставаетъ при река(х) Сту(г)не и Ѡ(л)шаницы. //

Просячи и домовляючи(с), абы (м) на то(м) ме(ст)цу ве(д)лу(г) пе(р)шихъ по(д)комо(р)скихъ и трибуна(л)ски(х)[ъ] декретовъ юри(с)дицию фу(н)довавалъ и ѡную во(з)ному ѡбъвола(т) розказалъ.

Я, комо(р)никъ, с повинности уряду моего и афектацыє(и) стороны поводовое досы(т) чинечи и не дерокгуючи ничо(г)[о] правъ и вла(с)ности кгру(н)товъ на ѡбе(д)ве стороне, так же доводомъ и ѡборономъ ѡбу(д)ву(х) сторонъ, юри(с)дицию мою урядовую на томъ ме(ст)цу, где южъ перед(д) ты(м) два разы юдициалите(р) была уфунъдована, то є(ст) на(д) рекою Сту(г)ною при устю ре(ч)ки Ѡ(л)ша(н)ки, в тую то реку Сту(г)ну, фунъдую и уфунъдоваломъ, и ѡную во(з)ному, шляхе(т)ному Семенови Зелє(н)скому, ѡбволать и публикова(т) ро(с)каза-

ло(м). Которы(и) и(ж) обволалял и публиковалъ, реляцию свою передо (м)ною учинилъ и со(з)наль. А ижъ се того дня ку вечерови склонило, теды (м) тую справу до дня завтрешне(г)ло, три(д)цато(г)ло априля, ѿ(б)вола(т) ро(с)каза(л).

А кгда назавтрее, дня поменено(г)ло, три(д)цатого априля, на тое жъ ме(ст)це фуньдацыи юри(с)дицыи я, комо(р)никъ, зехавъши, тому (ж) помене(му) во(з)ному сторонъ до права привола(т) ро(с)казало(м). Та(м) же зара(з), пере(д) зача(т)емъ справы тое, велебны(и) ѿтець Си(л)весте(р), наме(ст)никъ монастыра Выдуби(ц)кого, именемъ в бозе велебно(г)ло его м(л). ѿ(т)ца Игнатия Скеновича, старушича игумена, и всее капитулы того жъ монастыра, постерегаючи целости кгру(н)то(в) монастыра Выдубицько(г)ло, которы(и) мае(т) конътигуйтатемъ конътигуйтате(м) !! з кгру(н)то(м) ѿбухо(в)ски(м) // -ки(м) за ѿзеро(м) Вюнны(м), осве(т)че(н)е заноси(л), которое ѿферова(л)се на копии особно(и) податъ.

А потомъ пленипоте(нт) стороны поводовое на три по(з)вы ѿ(т) повода по по(з)ваны(х) дедичовъ за(м)ку Копачова и де(р)жачихъ добръ местечокъ Копачова и Несчерова, выданные та(к) самы(х) ихъ м(л). пновъ Тишовъ, по(з)ваны(х) дедичо(в), яко и пановъ де(р)жачи(х), туде жъ и ихъ м(л). пновъ стеннико(в), взда(л) былъ. А кгда ѿ године звикло(и) того жъ дня справы до арешту приволяваные были, теды некоторые и(х) м(л). пнове стенники, то естъ; е(г)ло м(л). пнь Иѿанъ Неча(и) Груевичъ, во(и)ски(и) киевски(и) пре(з) пленипоте(н)та своего, шляхе(т)ного Коста(н)то(г)ло Кгру(р)ско(г)ло !! ареш(ш)това(ль) с протестацыею де ну(л)литате кондемнацыони(с) ексъ рациѿнибус ин те(р)мино инъфере(н)ди(с).

Репроте(с)товалъсе пленипоте(нт) акторовъ имене(м) при(н)цыпала свое(г)ло, ижъ, будучи ѿпекуномъ, его м(л). панъ во(и)ски(и), ихъ м(л). пновъ Тишо(в), на зат(ру)д)ненъе тое справы тую протестацыю заноситъ и и(х) я(с)непревелебного м(л). ѿ(т)ца митрополиты киевско(г)ло, а(р)химандриты пече(р)ско(г)ло и капитулы его яко стенъниковъ справу тую шляхетны(и) Ян Беховски(и), уря(д)ник безряди(н)ски(и), арештовали, а ѿ(т) ихъ м(л). пновъ Тишовъ-дедичовъ, а !! справы принъцыпа(л)ное по(з)ваны(х), и и(х) м(л). пновъ Еро(г)ло Чечеля Новосельцько(г)ло и Яна Кгуро(в)ско(г)ло яко де(р)жачихъ Копачова и Несчерова, также и кжа(т) ихъ м(л). Коре(ц)кихъ яко сте(н)никовъ, ижъ ни(х)то того дня не отбывалисе и справъ ты(х) не ареш(ш)товали.

За чи(м) я, комо(р)никъ, уважаючи то, же так в ме(н)ши(х) субъсе(л)лиахъ юдициѿу(м), яко и в головъны(х), арешть справъ вшелякихъ до третего дня иде(т), абы (м) се // не здаль быть спре(ч)ны(м) праву посполитому (пленипотенъте акторее парти(с) нонъ ко(н)традице(н)те) декляровалемъсе, же дня завтрешнего арешть будетъ приняты(и).

А ижъ того дня вecho(р) наступилъ, теды (м) тые справы до дня завтрешнего во(з)ному менованому ѿ(б)волятъ розказало(м).

А кгда дня завтрешнего, пе(р)шого мая, я, комо(р)никъ, на тое (ж) ме(ст)це фуньдацыи юри(с)дицыи зехавъши, пе(р)ве(и) ве(д)лу(г) деклярацыи моее до арешту ты(х) же справъ приволатъ розказале(м), теды ѿ(т) по(з)ваны(х), ихъ м(л). пновъ Тишовъ и де(р)жачихъ, шляхе(т)ны(и) панъ Юзефъ Романо(в)ски(и) тую справу арештовалъ. При которо(м) ареште пленипоте(нт) стороны пово-

довое проте(с)това(л)се ѿ нева(ж)но(ст) то(г)[о] арешту, которы(и) ажъ дня третє(г)[о] фу(н)дацыи юри(с)дицыи приняты(и), а в справа(х) грани(ч)ны(х), которые зволокы не те(р)пять, таковыя арешты не (и)дутъ, такъже и ѿ шкоды противко ихъ м(л). пно(м) Тишомъ и ѿпекуно(м) ихъ же.

Проте(с)товалисе такъ ѿ(т) уряду по(д)комо(р)ско(г)[о], яко и ѿ(т) по(з)ваны(х), што се ѿферовали пода(т) на копии, яко и ѿ то ѿ(т) стороны поводовое именовемъ при(н)цыпала своего, ижъ ихъ м(л). пнове Тишове, яко пере(д) ты(м) зошлы(и) некгды урожоны(и) панъ Ада(м) Тиша-Быко(въ)ски(и), анътеце(с)-со(р) ихъ м(л)., такъ и они сами по сме(р)ти ѿ(т)ца своего лесы, дубровы, боры, запу(с)ты, луки по(д)ле реки Сту(г)ны на вла(с)номъ кгру(н)те принъцыпала своего з давны(х) правъ, привилеевъ и ди(с)позыцы(и) належачи(м), будуючи, садячи [!] на то(м) же кгру(н)те месте(ч)ка Копачовъ и Несчеровъ, гребли позасыповали и млыны побудовали, такъже дерева наѿпа(дъ) зариваючи // зариваючи и на поле ро(з)робляючи и сеножати кося(чи), почавъши ѿ(т) ре(ч)ки Ѡ(л)шаницы пона(д) Сту(г)ною рекою, ѿзера Вюнно(г)[о] ажъ по место Ѡбуховъ, того кгру(н)ту неправне и кгва(л)товне заживаючи, и тепе(р), по(д) час то(г)[о] акту гранично(г)[о], пожарами палячи и пу(с)тошачи, ѿныя попустошили и мимо заруку вырубали и вниве(ч) ѿбе(р)нули, ѿ што проте(с)та(н)сь и повторе имене(м) его м(л). пна Бе(л)зско(г)[о] з ихъ м(л). пны Тишами, ѿферуючи(с) ѿ тое правне чинить.

Где ту (ж) зара(з) менуючи(и)се слуга бы(т) ихъ м(л). пновъ Тишовъ панъ Юзефъ Романо(в)ски(и), не в особе пленипоте(н)та, бо(н) [!] ма(н)даториумъ не мае(т), и записано(г)[о] злеценья, адъ тута(н)думъ кавзамъ юридика(м), ты(л)ко ексь афъфекту етъ ѿфициѿ фамуляту(с) заносечи па(р)ти(с) акторее моде(р)нуемъ таковую протестацью конътра гередесь бонору(м) Копачовъ етъ алиѿру(м) еѿ пе(р)тине(н)циу(м), якобы дезоляця добръ, ѿ которые межи сторонами речъ идеть, имене(м) пновъ своихъ так се репротестуеъ, ижъ ты(х) добръ, кгру(н)то(в), лесовъ, дубровъ, сеножате(и), ставовъ, млыновъ по(д)лу(г) [!] права свое(г)[о] вечистого з давны(х) часовъ, яко про(д)кове и антеце(с)сорове, ихъ заживали и заживать будутъ, кгда жъ свои речи во(л)но ко(ж)дому диспоновать, ѿ чомъ таковая декляраця на тую протестацью стороны подалъ.

По занесе(н)ю теды таковы(х) проте(с)тацы(и) я, комор)никъ, тое жъ справы, ныже(и) помененое, з аре(ш)ту возному привола(т) сторонъ наказало(м).

Та(м) же, за привола(н)емъ ее пре(з) возно(г)[о], пленипоте(нт) стороны поводовое // -довое напро(д) по(д)неслъ позовъ пе(р)ши(и), которы(и) такъ се в себе мае(т):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) кие(в)ски(и), урожоны(м) пномъ Кгабриелеви, Янови а Павлови Тишо(м)-Быковъски(м) — пото(м)-ко(м) и вла(с)ны(м) сукце(с)соро(м) добръ некгды зошло(г)[о] урожоного Адама Тиши-Быковъского, и урожоному его м(л). пану Еремияшови Тиши-Быко(в)-скому яко стрыеви и ѿпекунови менованы(х) пото(м)ковъ и и(н)ши(м) ѿпекуно(м), ве(р). вшое тестамене(н)ту(м) записаны(м), которы(х) имена и назвиска в то(м) по(з)ве за выражоные мети хочут(т), такъже и урожоны(м) Ерему Новоселе(ц)кому Чечелеви, Янови Кгуровскому, яки(м) ко(л)векъ право(м) де(р)жачихъ Копачова и Несчерова, зо вси(х) енералите(р) добръ ве(р). вшое зве(р)х-

но(ст)ю его к(р). м(л). ꙗ владзою моею по(д)комо(р)скою, с права посполито(г)ло на мене вложоную, ро(с)казую, абы(с)те ве(р). вша передо (м)ною а(л)бо урядо(м) мои(м) по(д)комо(р)скимъ на день и рокъ певны(и), то естъ на день два(д)цаты(и) мѣа мая, в року тепере(ш)немъ, тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)деся(т) второ(м), на ме(ст)цу то(м), где повод водле права свое(г)ло юри(с)дицию урядови моему по(д)комо(р)скому фу(н)довати укаже(т), ѡбличне и завите ку праву и скуте(ч)ному се усправе(д)ливе(н)ю стали, на и(н)ста(н)цию и правны(и) поступокъ ве(л)можно(г)ло его м(л). ꙗ Анѡдрея з До(м)бровицы, Фи(р)лея, ка(ш)теляна Бе(л)зско(г)ло, которы(и) вм. пото(м)кове з бытно(ст)ю и при(т)о(м)но(ст)ю ѡпекуновъ вши(х), если бысте ихъ потребовали, ѡ(т)ступуючи ѡ(т) апеляцый пре(з) повода, ѡ(т) декрету зналезенья непоря(д)но(г)ло по(з)ву, на трибуналь в року тисеча шестъсот три(д)цать второ(м), мѣа ма(р)ца, ѡ(с)мо(г)ло дня выточонѣ перестаяуци на и(н)ши(х) декрета(х) // декрета(х) в то(и) справе ѡ ро(з)граниче(н)е кгру(н)товъ ѡбухо(в)ски(х) з кгру(н)то(м) ве(р). вшое, до за(м)ку копачо(в)ско(г)ло, належачими еше зо(ш)лому урожоному пну Адамови Тишы-Быко(в)скому ѡ(т)зови (с) ве(р). вшое ѡ(т) повода за даное такъ пре(з)ъ су(д) трибуна(л)ски(и), яко и уря(д) по(д)комо(р)ски(и) ферованы(х) и учинены(х), ничо(г)ло не убличаючи пре(з) тое о(т)стуге(н)е вла(ст)ности кгрунътовъ поводовы(х), а не ѡ(т) речи самое при(н)ципа(л)ное ѡ(т)ступуючи, але мелиѡруючи, и поря(д)не сво(и) позо(въ) справуючи, тепе(р) ве(р). вши(х), яко пото(м)ко(в) и ѡпекуно(в) ве(р). вши(х), яко тежъ и ѡ(т)живляючи справу тую по (с)ме(р)ти ѡ(т)ца вашо(г)ло, вы(ш) меновано(г)ло, понежъ з ѡны(м) проце(с) естъ зачаты(и), а знову прихилияуци(с) до декрету и реми(с)сы трибуна(л)ское, такъ в року тисеча ше(ст)со(т) три(д)цать пе(р)вомъ, мѣа сеньтебра, пято(г)ло дня межи поводом а ѡ(т)цемъ ве(р). вши(х) учинено(г)ло, которы(и) су(д) трибуна(л)ски(и) до по(д)комо(р)ско(г)ло а(л)ѡ уряду его на поле ѡдо(с)лалъ былъ, яко тежъ до декрету реми(с)сы трибуна(л)ское в року прошло(м), тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десято(м), мѣа се(н)тебра, два(д)ца(т) че(т)ве(р)то(г)ло дня, на воево(д)стве Киевъско(м) феровано(г)ло, ѡ чо(м) тые декрета яко и уве(с) тое справы поступокъ пра(в)ны(и) шире(и) в собе маю(т), с которы(ми) повод то(т) позовъ сво(и) та(к)же и правомъ свои(м) деди(ч)ны(м) на кгру(н)ты ѡбухо(в)ские служачи(м) стосуючи, а хотечи се яко напру(д)ше(и) в ро(з)нища(х) кгру(н)товы(х) з ве(р). вшими успокоити, теды для лѣпшо(г)ло ѡбварова(н)я и ѡграниче(н)я то(г)ло кгру(н)ту свое(г)ло до Ѡбухова, з давны(х) часо(в) во(д)ле его права, поки се прете(н)сия ѡны(х) вши(р) и вдлу(ж) // ро(с)тыгае(т), з кгру(н)то(м) ве(р). вшихъ, до за(м)ку Копачо(в)ского належачи(м), повод нине(ш)ни(и) ве(р). вшу ты(м) по(з)во(м) на рокъ, вышъ ѡзначоны(и), позываеъ и припозываеъ, на которомъ, яко на завито(м), абысте ве(р). вша, стану(в)ши, на все правне ѡ(т)поведали и скуте(ч)не усправе(д)ливили(с).

ꙗ Писанъ в Горошка(х) року тисеча ше(ст)сот чоты(р)десять второ(г)ло, мѣа ма(р)ца, два(д)ца(т) второ(г)ло дня. Анѡдре(и) Кговаре(в)ски(и), комо(р)никъ грани(ч)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)ло.

За которы(м) по(з)во(м) и те(р)мино(м), припадаючи(м) нимъ, те(р)минъ припаль, станулъ листь ѿ(т)рочоны(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) Киевъски(и), ве(л)можному его м(л) пну Анъдрееви з До(м)бровицы, Фи(р)леєви, каштелянови Бе(л)зкому яко поводово(и) стороне а урожоным пномъ Кгабриелеви, Янови и Павлови Тишо(м)-Быковъски(м) — пото(м)ко(м) и вла(с)нымъ сукце(с)соромъ добръ некгды зошло(г)[o] урожоного Адама Тишы-Быко(в)ско(г)[o], и урожоному пну Еремияшови Тиши-Быко(в)скому — стрыеви и ѿпекунови менованы(х) пото(м)ковъ, и и(н)ши(м) ѿпекуно(м) ваши(м), тестаме(н)ту(м) записаны(м), также и урожоны(м) Ерему Новоселецькому Чечелеви и Янови Кгуровъскому, де(р)жачимъ Копачовъ и Несчеровъ принъцыпалите(р) ѿ(т) добръ за(м)ку Копачо(в)ско(г)[o], также урожоны(м) пномъ Иѿаннови Нечаєви, Грузевичови, во(и)скому киевско(м)у, села Бе(р)кова, и я(с)непревелебному в богу в(г)[o] м(л). ѿ(т)цу Петрови Могиле, ме(т)рополитови и а(р)хима(н)дритови Пече(р)скому, и все(и) капитуле того жъ монастыра Пече(р)ско(г)[o] Кие(в)ско(г)[o], села Бе(з)рядичъ // дедичо(м) и де(р)жачи(м) яко ко(л)лятерало(м) по(з)ванны(м), ѿ(з)на(и)мую, ижъ за инъшими справамы, урядови моему належачими, на день, бли(з)ко припадаючи(и), два(д)цаты(и), мѣа мая, в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)деся(т) второ(м) за по(з)вами ѿ(т) мене до ро(з)граниче(н)я добръ в. м. поводовое стороны, ѿбухова и ѿбухо(в)счи(з)ны, з добрами в. м., по(з)ваные, за(м)ко(м) Копачо(в)скимъ и кгру(н)та(ми), до него належачими, назначоны(и), не могучи зехати и ро(з)суд(к)у правно(г)[o] в ты(х) кгру(н)тахъ, учинить тотъ те(р)минъ, вы(ш) поменены(и), дня два(д)цато(г)[o] мая припадаючи(и), до ѿсени пришлоє.

4 зв.

По ско(н)ченъю ко(н)се(р)вать воево(д)ствъ Киевско(г)[o], Волы(н)ско(г)[o], Бра(с)ла(в)ско(г)[o] и Че(р)ниговско(г)[o] в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второ(м), припадаючи(и), кгда сторона сторону приповозе(т), ѿ(т)кладаю и ѿ(т)рочаю.

За чи(м) абы(с)те в. м., ѿ то(м) ведаючи а те(р)ми(ну), бли(з)ко наступуючого, не пи(л)нующи, на онъ те(р)ми(н), ты(м) мои(м) листо(м) выражоны(и) и ѿ(з)начоны(и), ставилисе и до вшелякое росправы правъное были готовы.

Писа(н) в Горошкахъ року тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десять второ(г)[o], мѣа мая, трина(д)цато(г)[o] дня. Анъдре(и) Кговаре(в)ски(и), комо(р)никъ грани(ч)ны(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г)[o].

А потомъ други(и) позовъ, в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) Кие(в)ски(и) урожоны(м) пномъ Кгабриелеви, Янови и Павлови Тишо(м)-Быковъски(м) — пото(м)ко(м) и вла(с)ны(м) сукце(с)соро(м) добръ некгды зошло(г)[o] урожоно(г)[o] Адама Тиши-Быковъско(г)[o], и урожоному его м(л). пну Еремияшови Тиши-Быко(в)ско(му), яко стриеви и ѿпекунови ве(р). вшое, и и(н)ши(м) ѿпекуно(м) ве(р). вшое, тестаме(н)томъ записаны(м), которы(х) имена и про(з)ви(с)ка // в то(м) по(з)ве за выражоные мети хоче(м), та(к)же и урожоны(м) Ерему Новоселецькому Чечелеви, и Янови Кгуро(в)ско(му), де(р)жачимъ добръ Копачова и Несчерова, зо всихъ енералите(р) доб(р) ве(р). вшое зве(р)хно(ст)ю

5

его к(р). м(л). а владзою моею по(д)комо(р)скою, с права посполито(г)[о] на мене вложеною, ро(с)казую, абы(с)те ве(р). вша передо (м)ною а(л)бо урядо(м) моимъ по(д)комо(р)ски(м) на день и рокъ певны(и), то е(ст) на день три(д)ца(т) пе(р)вы(и) мѣца декабра в року тысяча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второ(м), на ме(ст)цу, где пово(д) во(д)ле права свое(го) юри(с)ди(к)цию урядови моему по(д)комо(р)скому фу(н)довати укажетъ, ѡбли(ч)не и завите стали напротивко ве(л)мо(ж)но(г)[о] е(г)[о] м(л). пна Анѣдрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, каштеляна Бе(л)ско(г)[о], которы(и) ве(р). вшу пото(м)ковѣ з бы(т)но(ст)ю и прито(м)но(ст)ю ѡпекуновъ вшихъ, с права належачихъ, ѡ(т)ступуючи ѡ(т) апеляцый през повода ѡ(т) декрету зналеже(н)я непоряд(н)о(г)[о] по(з)ву на трибуналъ, в року тысяча ше(ст)сотъ три(д)цать второ(м), мѣца ма(р)ца ѡ(с)мо(г)[о] дня выточное, перестаючи инъши(х) декрета(х) в то(и) справе ѡ ро(з)граниченъе кгру(н)товъ ѡбухо(в)ски(х) з кгру(н)то(м) ве(р). вшое, до за(м)ку Копачо(в)ско(г)[о] належачи(ми), еще зошлomu урожоно(м)у пну Адамови Тиши-Быко(в)скому, ѡ(т)цови ве(р). вшое, ѡ(т) повода заданое, пре(з) су(д) трибуна(л)ски(и) яко и уря(д) по(д)комо(р)ски(и) ферованы(х), ничо(г)[о] не уближачи пре(з) тоѣ ѡ(т)ступе(н)е вла(с)ности кгру(н)товъ, ани ѡ(т) речи самое принципа(л)ное ѡ(т)ступуючи, але мелиѡруючи а поря(д)не сво(и) позо(в) справуючи, тепе(р) ве(р). вшу яко пото(м)ковъ и ѡпекуновъ вши(х), яко тежъ и ѡ(т)живляючи тую справу по (с)ме(р)ти ѡ(т)ца вашо(г)[о], вы(ш) меновано(г)[о], понева(ж) з ѡны(м) проце(с) естъ зачаты(и), а знову прихияючи(с) до декрету и реми(с)сы трибуна(л)ское // трибуна(л)ское, такъ в року тисеча ше(ст)сотъ три(д)цать пе(р)вомъ, мѣца се(н)тебра пято(г)[о] дня mezi поводом(м) а ѡ(т)цемъ ве(р). вшое учиненого, которы(м) су(д) трибуна(л)ски(и) до по(д)комо(р)о(г)[о] а(л)бо уряду его на поле ѡдо(с)ла(л) бы(л) и до декрету ремисы трибуна(л)ское, в року про(ш)ло(м), тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десято(м), мѣца сенътебра два(д)цать че(т)ве(р)того дня, на воево(д)стве Кие(в)ско(м) феровано(г)[о], яко и до листовъ ѡ(т)рочны(х), в то(и) справе с пе(в)ныхъ причи(н) сторона(м) ѡбо(м) выданы(х), ѡ чо(м) тые декрета и вве(с) поступокъ тоѣ справы ширѣ(и) в себе маѣ(т), с которы(м) пово(д) тотъ теперешни(и) позо(в) сво(и), та(к) те(ж) и право(м) свои(м) деди(ч)ны(м), на кгру(н)ты свои ѡбухо(в)ские служачи(м), стосуючи а хотечи, яко напру(д)ше(и) в ро(з)ница(х) свои(х) кгру(н)товыхъ з ве(р). вшою успокоити.

Теды для лепшо(г)[о] обварова(н)я то(г)[о] кгру(н)ту свое(г)[о] до Сѡбухова, з давныхъ часовъ во(д)ле права, поки се претензья вши(р) и вдо(л)жъ ѡныхъ ростягаеть, з кгру(н)та(ми) ве(р). вшое, до за(м)ку Копачо(в)ско(г)[о] належачими, пово(д) нине(ш)ни(и) ве(р). вшу на те(р)минъ, вышъ ѡ(з)начоны(и), ты(м) по(з)во(м) позываѣ(т) и припозываѣтъ, на которо(м), яко на завито(м), абы(с)те ве(р). вша на то(м) ме(ст)цу, где вже юри(с)диция фунъдована была, ставши, на все пра(в)не ѡ(т)поведали (и декретови ншо(му) кгда поводи во(д)лу(г) пра(в)ны(х) документо(в) дедикованы(х) и права по(с)полито(г) акторать

присужоны(и), прислухалисе проваже(н)ю на(с) а(л)бо уря(д) нашъ и чине(н)ю грани(ц) по реку Сту(г)ну и Ѡ(л)ша(н)ку ѡ(т) за(м)ку и кгру(н)го(в) Копачо(в)-ски(х) и и(н)ши(х), и сыпа(н)ю копъцовъ, и чиненъю знаковъ припатрили, и декретови се прислуха(в)ши во все(м) скуте(ч)не усправе(д)ливили. Писа(н)

6 въ Иса(и)ка(х) дня семо(г)лона(д)ца(т), мѣа ноября //, року тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)деся(т) второ(г)ло. Андре(и) Кговаре(в)ски(и), комо(р)никъ грани(ч)-ны(и) воево(д)ства Кие(в)ского).

За которы(м) знову ли(ст) ѡ(т)рочоны(и) для се(и)му прошло(г)ло наступучо(г)ло выданы(и) до сторо(н), складаючи ро(к) и те(р)минъ на день два(д)цать девяты(и) априля, на дате менованы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) воево(д)ства Кие(в)-ско(г)ло, ве(л)мо(ж)но(му) его м(л). пну Анъдрееви з До(м)бровицы, Фи(р)ле-еви, ка(ш)теленови Бе(л)зскому, яко поводово(и) стороне, а урожоны(м) и(х) м(л). пано(м) Кгабриелеви, Янови и Павлови Тишо(м)-Быко(в)скимъ, пото(м)-ко(м)ъ и сукце(с)соро(м) доб(р) зошло(г)ло урожоно(г)ло пна Адама Тиши-

Быко(в)ско(г)ло, и урожоному пну Еремияшови Тиши-Быко(в)скому, стръеви и ѡпекунови менованы(х) пото(м)ковъ, и и(н)шимъ ѡпекуно(м) ве(р). вшое, с права належачимъ, та(к)же и урожоному Ерему Новоселе(ц)кому Чечелеви и Янови Кгуро(в)скому, де(р)жачимъ Копачова и Нещерова, при(н)ципалите(р) ѡ(т) добръ за(м)ку Копачо(в)ско(г)ло, яко стороне по(з)вано(и), а я(с)непре-велебному в богу его м(л). ѡ(т)цу Петрови Могиле, архиепи(с)копови, метро-полите кие(в)скому, а(р)хима(н)дритови пече(р)ско(му) и все(и) капитуле то-го жъ монастыра, дедичо(м) добръ села Бе(з)рядичъ, урожоному е(г)ло м(л).

пну Ишанови Грузевичови Нечаеви, во(и)скому кие(в)скому, дедичови доб(р) Бе(р)кова, я(с)неѡсвецо(ным) кжато(м) ихъ м(л). Каролеви, Самоелеви и Ев-фрузыне, панъне, Коре(ц)ки(м), дедичо(м) добръ половицы села Ѡ(л)шаницы, яко колатерало(м) и по(з)ваны(м). Ѡ(з)на(и)мую, и(ж) што, прихиляючи(с) до декрето(в) трибуна(л)ски(х).. моее выдало(м) был по(з)вы до ро(з)грани-

че(н)я добръ поводовы(х) ѡбухо(в)ски(х) з добрами ве(р). вшое ѡ(т) за(м)ку Копаче(в)ско(г)ло, складаючи те(р)минъ по ѡ(т)суженью ко(н)се(р)ва(т) вое-во(д)ствъ Киевско(г)ло // Киевско(г)ло, Во(л)ы(н)ско(г)ло, Бра(с)ла(в)ско-го(г)ло и Че(р)ниго(в)ско(г)ло, в року тепере(ш)не(м) судячи(х)се, и ско(н)ченъю и(х) в недели чотыри лечъ, ижъ в то(м)ъ часе наступилъ се(и)мъ и выданные суть листы се(и)миковые, и се(и)микъ в Житомиру дня второ(г)ло мѣа июня в року тисеча ше(ст)со(т)ъ чоты(р)деся(т) трете(м) зложоны(и).

Теды я, в то(м) прихиляючи(с) до права посполитого, то(т) те(р)минъ на день два(д)цать девяты(и) мѣа априля, в року дасть бо(г) пришло(м), ѡ(т)рочаю и ѡ(т)кладаю, на которо(м) абы(с)те ѡбе(д)ве стороны ставили(с) и тому всему, што чере(з) мене любо вря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) во(д)лу(г) права наказано и присужоно будетъ, прислухалисе и усправе(д)ливили.

Писа(н) в Иса(и)ка(х) дня пе(р)во(г)ло на(д)ца(т), мѣа декабра, року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второ(г)ло:

Еры(и) Немири(ч), по(д)коморы(и) Кие(в)ски(и).

До ѿторо(г) [о] то листу ѿ(т)рочоно(г) [о] и трети(и) позовъ, ѿ(т) стороны акторовое вынесены(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) воево(д)ства Кие(в)-ско(г) [о], урожоны(м) Кгабриелеви, Янови и Павлови Тишо(м)-Быко(в)ски(м), пото(м)ко(м) и вла(с)ны(м) сукце(с)соромъ добръ некгды зошло(г) [о] урожоно(г) [о] Адама Тиши-Быковъско(г) [о] и урожоны(м) его м(л). пну Еремияшови Тыши-Быко(в)скому, яко стрыеви и ѿпекунови их, и и(н)ши(м) ѿпекуно(м) ве(р). вшое, тестаме(н)то(м) записаны(м), которы(х) имена и на(з)виска в то(м) по(з)ве за выражонные мети хочуть, также и урожоны(м) Ерому Новоселе(ц)кому Чечелеви, Янови Кгуровскому, яки(м) ко(л)ве(к) право(м) де(р)жачи(м) Копачова и Несчерова, зо вси(х) енералите(р) доб(р) ве(р). вшое зве(р)хностью е(г) [о] к(р). м(л). а владзою моею по(д)комо(р)скою, с права посполито(г) [о] на мене вложеною, росказую, абысте ве(р). вша передо (м)ною а(л)бо урядо(м) мои(м) по(д)комо(р)ски(м) на де(н) и рокъ пе(в)ны(и), то е(ст) на день // два(д)цать девяти(и) мца априля, в року тепере(ш)немъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)-деся(т) третє(м), на ме(ст)цу то(м), где пово(д) во(д)лу(г) правъ и диспозыщы(и) свои(х) юри(с)дицию урядови моему по(д)комо(р)скому фу(н)довати укаже(т), ѿбли(ч)не и завите стали. На и(н)ста(н)щью и правны(и) поступокъ ве(л)можно(г) [о] е(г) [о] м(л). пна А(н)дрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, ка(ш)теляна бе(л)зско(г) [о], которы(и) в. м. пото(м)ковє з бы(т)ностью и прито(м)ностью ѿпекуновъ ваши(х), если бы(с)те и(х) потребовали, ѿ(т)ступуючи ѿ(т) апелящыи пре(з) повода, ѿ(т) декрету зналезе(н)я непоря(д)но(г) [о] по(з)ву на трибуналь в року тисеча ше(ст)сотъ три(д)ца(т) второ(м), мца ма(р)ца, ѿ(с)мо(г) [о] дня выточоное, перестаючи на и(н)ши(х) декрета(х) в то(и) справе ѿ ро(з)граниче(н)є кгру(н)то(в) ѿбуховъски(х) з кгру(н)тами ве(р). вши(х), до за(м)ку Копачовъско(г) [о] належачи(х), есче зошлому урожоно(му) пну Адамови Тиши-Быковъскому, ѿ(т)цови ве(р). вши(х), ѿ(т) повода заданое, такъ чере(з) су(д) трибуна(л)ски(и), яко и уря(д) по(д)комо(р)ски(и) ферованы(х), стали(х) и учинены(х), ничо(г) [о] не убliжаючи чере(з) тоє ѿ(т)ступенье вла(с)ности кгру(н)товъ поводовы(х) ани ѿ(т) речи самое при(н)щыпа(л)ное ѿ(т)ступуючи, але мелиѿруючи и поря(д)не сво(и) позовъ справуючи, тепє(р) ве(р). вши(х), яко пото(м)ковъ и ѿпекуновъ вши(х), яко теж и ѿ(т)живляючи тую спра(ву) по сме(р)ти ѿ(т)ца вшо(г) [о], вышь меновано(г) [о], поневажъ з ѿны(м) проце(с) єсть зачаты(и), а знову прихияляючи(с) до декрету и реми(с)сы трибуна(л)ское, та(к) в року тисеча ше(ст)со(т) три(д)ца(т) пе(р)во(м), мца се(н)тебра, пятого дня межи поводом) а ѿ(т)це(м) ве(р). вши(х) учиненого, з которы(м) су(д) трибуна(л)ски(и) до по(д)коморо(г) [о] а(л)бо уряду его // -ду его на поле ѿдо(с)лалъ бы(л), и до декрету реми(с)сы трибуна(л)ское, в року прошло(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десято(м), мца сентебра, два(д)ца(т) че(т)-ве(р)то(г) [о] дня на воево(д)стве Киевъско(м) феровано(г) [о], яко и до листо(в) ѿ(т)ро(ч)ны(х), в то(и) справе с певны(х) причинъ сторона(м) обо(м) выданы(х), ѿ чомъ тые декрета, яко и уве(с) поступокъ тоє справы ширє(и) в себе маєть,

с которы(ми) пово(д) то(и) теперешни(и) позовъ сво(и), так тежъ и правомъ свои(м) дедичнымъ, на кгру(н)ты свои ѡбухо(в)ские служачи(м), стосуючи а хотечи, яко на(и)пру(д)ше(и) в ро(з)ница(х) своихъ кгру(н)товы(х) з ве(р). вшею успокоить.

Теды для лепшо(г)ло ѡбварова(н)а и ѡграниче(н)а того кгру(н)ту своего до Ѡбухова з давны(х) часо(в) ве(д)ле е(г)ло права, поки се прете(н)сия вши(р) и вдо(л)жъ ѡны(х) ростягае(т), з кгру(н)тами ве(р). вшею, до за(м)ку Копаче(в)-ско(г)ло належачи(ми), пово(д) нинешни(и) ве(р). вшею на те(р)ми(н), вы(ш) ѡзначоны(и), тымъ по(з)вомъ позывает(т) и припозываетъ, на которомъ, яко на завито(м), абысте ве(р). вшею на то(м) ме(ст)цу, где юже юри(с)диция фундована была, ста(в)ши, на все пра(в)не ѡ(т)поведали и декретови нашому, кгда поводи во(д)лу(г) пра(в)ны(х) докуме(н)товъ дедукованы(х) и с права посполито(г)ло актора(т) присужоны(и), при(с)лухали(с) проваже(н)ю на(с) а(л)бо уря(д) нашъ и чиненъю границъ по реку Сту(г)ну и Ѡ(л)ша(н)ку ѡ(т) за(м)ку и кгру(н)-то(в) копачо(в)ски(х) и и(н)шихъ, и посыпанъю копцовъ, и чиненъю знако(в) припатрили и, декретови се при(с)луха(в)ши, во всемъ скуте(ч)не усправе(д)-ливили.

Писанъ в Горошъкахъ року тысеча шесть сотъ чоты(р)десять третего, мца февраля, два(д)ца(т) ѡ(с)мо(г)ло дня. А(н)дре(и) Кговаре(в)ски(и), комо(р)-никъ грани(ч)ны(и) киевъски(и).

- 8 А по // прочита(н)ю по(з)вовъ и по доведеню року реляцыею во(з)но(г)ло, кладенъя ихъ, умоцованы(и) поводовое стороны, услыша(в)ши, же ѡ(т) урожоно(г)ло его м(л). пна Еремияша Тишы афектовано деляцыѡнемъ бо(л)шое sprawy, ижъ таковая деляцыя ве(д)лу(г) права не мела и не мае(т) быть по(з)-волена, таковые давалъ рацые:

пе(р)шая — ижъ урожоно(г)ло его м(л). пна Еремияша Тиши яко при(н)-ципалемъ цитату(м) в по(з)ве не мать, але ко(н)вениту(р) яко тоторъ, а право тому ты(л)ко по(з)воляеть бенефициу(м) деляцыѡни(с) маѡри(с), хто естъ в по(з)ве;

другая — же по(з)ваные южъ су(т) аду(л)ти и не потребу(т) тотора;

третья — же се в то(и) деляцыи афектовано(и) его м(л). па(н) Еремия(ш) Тиша с право(м) посполиты(м) ѡ деляция(х) маѡри(с) постановлены(м) не справиль або ве(д)лу(г) а(р)тыкулу се(м)на(д)цато(г)о в ро(з)деле че(т)ве(р)-то(м) не пе(р) унику(м) ну(н)циумъ мае(т) быть пре(з) ли(ст) ѡ(т)твористы(и) афе(к)тована деляцыя, але пре(з) во(з)но(г)ло и шля(х)ту з стороною. А и(ж) в то(м) не е(ст) сати(с)факту(м) леи(с), теды того бенефициу(м) заживи(т) не можетъ;

че(т)ве(р)тая — ижъ на по(з)ваны(х) декретъ трибуна(л)ски(и) ѡну(с) положи(л), абы акциѡнемъ лимиту(м) ексь суѡ акторату ко(н)чили. За чи(м) не може(т) в не(и) ити жа(д)ная пре(з) по(з)ваны(х) зволока а што се ткне(т) рацые(и) стороны по(з)ваное, же естъ въ акцие(и) его м(л). па(н) Еремияшъ, теды его яко тоторо(м) кладу(т), если бы належалъ. А тудо(р) не належитъ до граниче-нъя, але до данъя а(с)систе(н)цыи, и не положоно е(г)ло инъдиференъте(р)

- 8 зв. в по(з)ве, если бы и(х) м(л). пнове Тишове // Тишове тотора потребовали, але же его не потребу(т), бо суть ко(м)плетиетати(с), теды тежъ узу(р)пова(т)

не може(т) ну(н)циумъ, а до то(г)[о] тоє диялцыи заживаю(т) инъ протракциѡ-
немъ кавзе, котѡрая три разы на трибунале была и с трибуналу на поле одо-
слана.

Просечи, абы тая диялцыя маѡри(с) не была по(з)волена, але експера-
ме(н)тъ [!] в справе наказали. А если бы была по(з)волена, же бы инъ акто(р)
те(м)поре, бо справа ѡсужѡная и декрето(м) трибуна(л)ски(м) на актора, абы
справу тую свою инъте(р)ми(с)сиѡне субъ ами(с)иѡне кавзе конътинуѡваль
неце(с)сита(с), положѡна.

На што панъ Романовъски(и), слуга и(х) м(л). пновъ Тишовъ, ижъ мае(т)
бы(т) допу(с)чѡна диялцыя бо(л)шѡе справы, даль тѡе рацые:

Напрѡдъ, же право посполитѡе и воево(д)ства то(г)[о], яко стату(с) во(л)ы(н)-
ски(и) ѡпѡвае(т), ѡ диялцыя(х) ѡписуе(т) то выра(з)не и указуетъ, ижъ в ко(ж)-
ды(х) справа(х), ециа(м) адъ инъскрипъци[ѡ]не(м), котѡрая кавза е(ст) любо
привилята, котѡрая ѡ(м)нибу(с) диялциѡнибу(с) абрену(н)циа(т), а пре(д) се
бывае(т) по(з)волена диялциѡ бо(л)шѡе справы, далеко бо(л)ше(и) в таково(и)
справе, коли то продуциту(р), же ѡпекунъ инъ миноритате(м) гереде(с) ку(м)
квibu(с) акциѡ ве(р)титу(р) в суде голо(в)но(м) коронномъ Любе(л)ско(м)
мае(т) бо(л)шую справу, и точи(т)се ѡ добра ты(х) же сирѡ(т) и сыновъцѡвъ
свои(х), при которѡ(м) и привилея и муниме(н)та диспозыщѡе с ты(м) же акто-
ромъ, зъ его м(л). пномъ Бе(л)зски(м), застаю(т) аминорене(с) яко нонъ аду(л)-
ти, не маючи анно(с) дискрециѡни(с), до жа(д)но(г)[о] // -но(г)[о] юри(с)ди(ч)-
ного става(т) не могу(т), котѡрых и сама поводовая сторона з бы(т)но(ст)ю
и а(с)систе(н)циею тугѡра припозывае(т), миноренитате(м) ѡнымъ приписуючи
и при(з)наваючи, тѡды то мае(т) бы(т) рату(м) и самому его м(л). пну Бе(л)-
зскому ѡ ты(м) ко(н)ста(т) бо(л)ше(и), же тугѡрь е(ст) инъ гакъ юридика маѡ-
ри(с) инъпо(р)танъция [!] инъ маѡри субсе(л)иѡ. За чи(м) е(ст) ексъ лее пуб-
лика е(т) ексъ пракси узитата таковая диялцыя, котѡры(м) посланецъ по(з)ва-
но(г)[о], его м(л). пна Еремияша Тиши, заживае(т) слушне ѡ(т) его м(л). пна
по(д)комѡро(г)[о], по(з)волена бы(т) мае(т), а мае(т) бы(т) по(з)волена мерито,
ажъ по ѡ(т)суженью трибуналу коронно(г)[о] Любе(л)ско(г)[о] абове(м) на то(м)
суде бо(л)ше(и) справъ свои(х) та(к) з самы(м) поводо(м), его м(л). пномъ Бе(л)-
зски(м), яко и (з) и(н)ши(ми) ѡсобами справъ свои(х) и сыно(в)цѡвъ свои(х),
яко ли(ст) ѡбвѡша(л)ны(и) естъ при(с)ланы(и) показуе(т), просячи, абы тая
диялцыя пра(в)не по(з)волена была. Котѡры(и) ли(ст) ѡбвѡша(л)ны(и) до актъ
по(д)комѡ(р)скихъ поданы(и), в тѡе слова писаны(и):

Я, Еремияшъ Тиша-Быковъски(и), ѡ(з)на(и)мую ты(м) листо(м) мои(м),
ижъ што припадае(т) те(р)минъ с по(з)ву ѡ(т) урожоно(г)[о] его м(л). пна Еро-
го(г)[о] на Че(р)нехѡве Немирича, по(д)комѡро(г)[о] киевъско(г)[о], на и(н)ста(н)-
цию ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Андрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, каштеляна
Бе(л)зско(г)[о], по урожоны(х) панѡвъ Кгабриеля, Яна и Па(в)ла Тишо(в)-Бы-
ко(в)ски(х), пото(м)ко(в) зошлого Адама Тиши-Быко(в)ско(г)[о], и мене, со(з)-
наваючо(г)[о], яко ѡпекунѡ ѡ(т) выдано(г)[о] а то в справе якобы чине(н)я гра-
ни(н) межи мае(т)но(ст)ю е(г)[о] м(л). пна каштеляна Бе(л)зско(г)[о] — ме(с)-

9: зв. те(ч)ка // ме(с)те(ч)ка Ѡбухова, а мае(т)ности пновъ Тишо(в) — есте(ч)ка

Копачова. На которы(и) те(р)минъ я са(м) яко ѡпеку(н) за бо(л)шою справою, которую в трибуна(л)ско(м) суде Любе(л)ско(м) в року, тепе(р) идучо(м), тисеча ше(ст)сот чоты(р)деся(т) трете(м), з ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пномъ Андрее(м) з До(м)бровицы, Фи(р)леемъ, ка(ш)теляно(м) Бе(л)зски(м), и и(н)ши(ми) ѡсобами, в проце(с)се менованы(ми), маю, теды то судови по(д)комо(р)скому зе(м)-ли Киевское яко судо(ви) а ве(л)мо(ж)ному его м(л). пну Бе(л)зско(му) яко стороне поводово(и) до ведомѡ(с)ти доне(с)ти прошу, абы(с)те вы, мене во(д)-лу(г) права посполито(г)ло] захова(в)ши, на помененыхъ пнахъ Тиша(х) и на мне яко ѡпекуне и(х) жа(д)ны(х) зы(с)ковъ и презы(с)ко(в) ѡтримова(т) не допу(с)чали, але тую справу зо вси(м) ее еффе(к)то(м) на и(н)ши(и) те(р)минъ, на которо(м) я бо(л)шую справу в суде головно(м) трибуна(л)ско(м) актованую покажу, ѡ(т)ложитъ рачили. Которое дияльци бо(л)шое справы зажитъ слузе моему, шляхе(т)но(му) пну Стефанови Во(л)скому злещиле(м) и ты(м) листо(м) мои(м) злещю. До которо(г)ло] листу для бо(л)шое веры печата(т) прити(с)нувъши, рукою моею по(д)писале(м) и приятеле(и) мои(х) до по(д)пису, ниже(и) выражоны(х), упросило(м).

10 Писа(н) в Люблине року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) трете(м), мца апреля, дня ѡ(с)мна(д)цато(г)ло]. У то(г)ло] листу при печате(х) по(д)писы рукъ в тые слова: Jeroniasz Tisza Bykowski¹. //

Я, комо(р)никъ, ко(н)трове(р)сы(и), ѡ(т) сторонъ ѡбу(д)вухъ вношоны(х), выслуhavъши и ѡные добре уваживъши, ачъ ко(л)векъ пленипоте(нт) акторее па(р)ти(с) задае(т) то по(з)ваны(м), же южъ суть по(з)ваные аду(л)ти, мимо што ѡпеку(н), урожоны(и) па(н) Еремияшъ Тиша-Быковски(и) дияльци ѡнемъ маѡри(с) в то(и) справе заживае(т), будучи ю(ж) неналежачи(м) яко доро(с)лымъ до тое ѡпеки, е(д)накъ ижъ того ничимъ не пробуе(т), абы по(з)ваные были суффицие(н)те(с) е(т)ати(с), а до того же позовъ е(с)ть выданы(и) ку(м) а(с)систе(н)цие то(г)ло] жъ его м(л). пна Еремияша Тиши-Быко(в)ско(г)ло] та(н)ква(м) тотори(с), зачи(м) и то фактъ миноренитате(м) имъ при(з)навали, теды я, комо(р)никъ, згожаючи(с) в ты(м) с правомъ посполиты(м), которое таково(г)ло] бенефициу(м) заживаныя дияльци маѡри(с) по(з)воляетъ, таковое дияльци бо(л)шое справы, которое ѡпекунъ пре(з) посланъца своего, шляхе(т)ного Стефана Во(л)ско(г)ло] правне в то(и) справе заживае(т), ѡзна(и)муючи пре(з) ли(ст) сво(и), ижъ великие и поважные справы свои такъ с ты(м) же его м(л). пномъ Бе(л)зски(м), яко и (з) и(н)шими в суде головно(м) трибуна(л)ско(м) Любе(л)ско(м) мае(т), по(з)воли(л) и ты(м) декрето(м) мои(м) по(з)воляю. А ижъ се ѡбоя [!] сторона на префи(к)сию, до которо(г)ло] бы часу тая дияльци мела бы(с) по(з)волена, не згодила, теды(м) в то(и) справе до дня завтрешнего для назначе(н)а префи(к)сие(и) то(г)ло] те(р)мину, делиберовало(м) и тую справу ѡ(т)вола(т) росказале(м).

10 зв. А кгды назавтрее дня сегодне(ш)него, второ(г)ло] маа, я, комо(р)никъ, на тое (ж) ме(ст)це фу(н)дацыи юри(с)дицыи зеха(в)ши, делиберацию мою експедиуючи // -уючи, бачачи то, ижъ ани коро(т)ши(и), ани длу(г)ши(и) те(р)ми(н) для наступуючи(х) те(р)миновъ и актовъ грани(ч)ны(х), до експедиованья урядовы мое(му) належачихъ, те(р)мину то(г)ло] префиксия не мо-

¹ Далі йдуть нерозбірливі підписи.

же(т) быть ѡ(з)начона, ты(л)ко неделы пя(т)ма, теды ѡ(т) дня нине(ш)него до неделы пяти тое дияцыйи по(з)воляю, складаючи и заховуючи та(к) по(з)ваны(м) до досыть учиненѣа ве(д)лу(г) права посполито(г) [о], ѡ таковы(х) дияцыйя(х) ухвально(г) [о], тсе дияцыйи маѡри(с), яко и поводово(и) до при(с)луха(н)я се еѣ и да(л)шо(г) [о] поступку правно рок певны(и) и завиты(и), кро(м) вшеляко(г) [о] припо(з)ву.

Ѡ(т) которо(г) [о] то декрету мое(г) [о] апелевала по(з)ванная сторона ты(л)ко ѡ(т) префиксыи те(р)мину межы справы воево(д)ства Києвско(г) [о]. А умоцованы(и) поводовое стороны, боронячи тое апеляцыйи, абы не была допу(с)чона, даль причыны:

пе(р)шая — и(ж) справа з декрето(в) трибуна(л)ски(х) реми(с)сиѡни(с); другая — а(д) аффектацыйи(не(м) по(з)волено. И проси(л), абы тое апеляцыйи не допу(с)чно.

Я, комо(р)никъ, тое апеляцыйи не допу(с)тилъ, ѡ што ѡ(т) по(з)ванное стороны протече(с)товано се де прозекве(н)да кгравамине етъ дамна(с). Репротече(с)това(л)се ѡффицыйи(м), ижъ такъ ве(д)ле права быть розумель. Где ту (ж) зара(з) и умоцованы(и) стороны поводовое све(т)чилъ и протече(с)това(л)се проти(в)-ко по(з)вано(и) стороне ѡ то, ижъ и(х) м(л)., спроти(в)ляючи(с) // -ючи(с) декрето(м) трибуна(л)ски(м), которыми тую справу грани(ч)ную такъ с пово(д)ства ихъ, яко акторово(г) [о], ко(н)чить наказано, што все по(з)ванные, чинечи и провадечи повода до велики(х) шко(д) и ко(ш)товъ, умы(с)не дияцыйи на зволоку заживають, хотечи яко на(и)длуже(и) справу тую грани(ч)ную помыка(т), ѡ што ѡфферуючи(с) при(н)цыпала свое(г) [о] такъ ѡ ко(н)траве(н)цыйю декрето(м) трибуна(л)ски(м), яко и ѡ шкоды з протестацыйи справы тое наступуючое правне поступи(х) [!].

А пото(м) стеннико(в), до тое жъ справы належачи(х), чере(з) во(з)но(г) [о] привола(т) наказаломъ, а меновите впере(д) его м(л). пна во(и)ско(г) [о] кие(в)ско(г) [о], по которо(г) [о] позовъ трети(и) по пе(р)шихъ двоухъ и листахъ ѡ(т)-рочны(х) по(д)несены(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) воево(д)ства Кие(в)ско(г) [о], урожоному его м(л). пну Иѡанови Нечаеви Грузевичови, во(и)скому зе(м)ли Києвское, зо вси(х) енералите(р) добръ ве(р). твоее, лежачихъ и рухомыхъ, зве(р)хностю его к(р). м(л). а владзою уряду мое(г) [о] по(д)комо(р)ско(г) [о] приказую, абысте ве(р). вша передо (м)ною а(л)бо судо(м) мои(м) по(д)комо(р)скимъ за иноте(с)те(н)цыйю моею дня два(д)ца(т) девято(г) [о] мца априля, в року теперешне(м), тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десять третемъ, припадаючо(г) [о] на ме(ст)цу ро(з)ницъ, та(м), где сторона поводовоа ниже(и) менованая, мене а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) во(д)лу(г) правъ // правъ и диспозыцыйи своихъ ѡ(т) добръ урожоныхъ пановъ Кгабриеля, Яна и Павла Тишовъ-Быко(в)скихъ з бы(т)но(ст)ю и прито(м)но(ст)ю ѡпекуновъ, ихъ м(л)., имъ ве(д)лугъ права и тестамене(н)ту записаны(х), то естъ замъку Копачовьского, а добръ ниже(и) менованого повода за(м)ку, и места Ѡбухова и Ѡбуховьсчи(з)ны и принале(ж)носте(и) ихъ поставитъ и юри(с)диция уфу(н)дована будетъ, на жалобу и правное попартье ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Анъдрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, каштеляна Бе(л)зско(г) [о], стали. Которы(и) ве(р). твою яко ко(л)лятерала и суграни(ч)ника позывае(т)

до пи(л)нованья стѣны ѿ(т) добръ Бе(р)кова села и припатреня се проваженья дукто(в) пре(з) сторону поводовую, тудѣ жь и ставе(н)а по(д)данныхъ своихъ з меновано(г)о] села Бе(р)кова для выданья свѣде(ц)ства и при(з)нанья пята. Прото абы(с) ве(р). твоя на те(р)мине, вы(ш) меновано(м) ста(в)ши и по(д)данныхъ своихъ для выда(н)я свѣдѣцтва ставиль по(д) винами, в праве ѿписаными.

12 Писа(н) в Горошка(х) дня два(д)цать ѿ(с)мо(г)о] мѣа февраля, року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третего. Аньдре(и) Кговаре(в)ски(и), коморьникъ граничьны(и) киевськи(и). //

А пото(м) другого стѣньника, я(с)непревеле(б)н го в богу, его м(л). ѿ(т)ца митрополиты кие(в)ско(г)о] и капитулы Пече(р)ско(е), позовъ трети(и) по дву(х) и листовъ ѿ(т)ро(ч)ныхъ выданныхъ по(д)несены(и), тыми словы писаны(и):

Еры(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) воеводства [!] Киевского, велебному в бозѣ его м(л). ѿ(т)цу Петру Могиле, а(р)хиепископови, метрополите киевському, гали(ц)скому и всея Ро(с)сии, а(р)химаньдритови монастыра Пече(р)ско(г)о] Киевского(г)о], и все(и) капитуле того жь монастыра Пече(р)ского зо вси(х) доб(р) ве(р). вшое, лежачихъ и рухомыхъ, зве(р)хно(ст)ю его к(р). м(л). а владзою уряду моего по(д)комо(р)ско(г)о] приказую,

12 зв. абы(с)те ве(р). вша передо (м)ною а(л)бо судо(м) мой(м) по(д)комо(р)скимъ за инотестенъциею моею дня два(д)цать девято(г)о], мѣа априля, в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десять третемъ, припадаючого на ме(ст)цу ро(з)ницъ, тамъ, где сторона поводовая, ниже(и) менованаа, мене а(л)бо уря(д)мо(и) подькомо(р)ски(и) во(д)лугъ пра(в) и диспозицы(и) свои(х) ѿ(т) добръ урожонныхъ пановъ Кгабриеля, Яна и Павла Тишовъ-Быко(в)ски(х), з бы(т)ностю и прито(м)но(ст)ю ѿпекуновъ ихъ м(л)., имъ во(д)лу(г) права и тестаменту записаныхъ, то е(ст) за(м)ку Копачо(в)ского, а доб(р) // доб(р) ниже(и) меновано(г)о] повода, замьку и места Ѡбухова и Ѡбуховьсчизны и принадлежносте(и) и(х), поставитъ и юри(с)диция уфуньдована буде(т), на жалобу и пра(в)ное попа(р)тѣе ве(л)можно(г)о] его м(л). пна Аньдрея з До(м)бровицы Фи(р)лея, каштеляна Белъзского, стали. Которы(и) веле(л): вшу [!] яко коллятераловъ и суграничьниковъ позываетъ до пи(л)нованья стѣны ѿ(т) доб(р) села Бе(з)радиць и припатреня се проваженья дуктовъ през сторону поводовую, тудѣ(ж) и ставенья подьданныхъ своихъ з меновано(г)о] села Бе(з)радиць для выданья свѣде(ц)ства и при(з)нанья петы. Прото, абы(с)те ве(л). ваша на те(р)мине, вышъ менованомъ, ста(в)ши, и по(д)даны(х) свои(х) для выда(н)а свѣдѣцтва ставили подъ винами, в праве ѿписаными.

Писанъ в Горошка(х) дня два(д)цать ѿ(с)мо(г)о] мѣа февраля, року тисеча шестьсотъ чоты(р)десять третего. Аньдре(и) Кговаре(в)ски(и), комо(р)никъ граничьны(и) киевськи(и).

13 По прочитанью по(з)вовъ и по доведенью року реляцыею во(з)ного кладенья ихъ умоцованы(и) стороны поводовое просиль и домавлялсе, абы сте(н)никомъ на по(з)вы, вышъ помененые и по(д)несеные, справово(т)се наказано. 13 Где ту (ж) зара(з) его м(л). панъ во(и)ски(и) // киевськи(и) яко стѣньникъ справы принцыпа(л)ное, пе(р)соналите(р) пере(д) судо(м) стоячи, сублитоваль, ижъ стѣны кгрунту своего такъ, яко ѿ(т) антѣце(с)соровъ своихъ на тые добра

набыль и по(д)лугъ записовъ по(с)сесы(и) и деклярацыи, ве(д)лугъ давного и старожи(т)ного уживанья своего перестерегаючи кгру(н)ту, а чужо(г)ло] не пра(г)нучи, перестерегаеть и пи(л)нуеть. Ѡ(д)накъ абы себе ничего дефеньсы(и) пра(в)ны(х) не опустил, поневажъ приньцыпалит:(р) цитати(с) е(с)ть, естъ позволена дияция маѡри(с), теды кумъ ко(л)лятералибу(с) маеть быть по(з)волена су(с)пенъса, бо такъ право посполитое сонать.

А умокованы(и) поводовое стороны, указуючи то, же су(с)пе(н)са пре(з) по(з)ваны(х) до припа(т)ненья [!] справы с при(н)цыпа(л)ными по(з)ваны(ми) афектованая ити не мае(т), тую даль ращю:

пе(р)шая — ижъ дияция маѡри(с) неправне по(з)воленая, теды и су(с)пе(н)са до нее по(з)воленая бы(т) не маеть;

другая — же належитъ акторови с ко(л)лятералами впередь те(р)минумъ албо дукту(с) взяти, што (бы(т) не може(т) сине акгнициѡне ко(л)лятерали(с), которые ведаю(т) добре, ижъ пяты Ѡбуховская з Бе(з)ради(ц)кою и Бе(р)ковскою при устю ре(ч)ки Ѡ(л)шаницы в реку Сту(г)ну и початокъ сво(и) здавна, ве(д)лу(г) пра(в) и ди(с)позицы(и) и на Ѡбуховъ служачи(х), мають. Зачимъ до дукту да(л)шо(г)ло] приступуючи тру(д)но, коли бы су(с)пе(н)са // су(с)пе(н)са наступи(т) мела.

13 зв.

третя — же ко(л)лятерали(с) несут инъсимулы ѡ по(з)ве ку(м) при(н)ципалибу(с) цитати(с) вложеные, яко жъ теды ѡ(д)но(г)ло] по(з)ву до другого мае(т) бы(т) су(с)пенса. А по готовю, ижъ справа з реми(с) трибуна(л)ски(х), яко и кгру(д)ски(х) киевски(х), з ними яко ко(л)лятералами адъ ка(м)пумъ естъ, которая зволокы не (тер)пить, зачимъ могутъ и теперь при(з)натъ пяты, просечи теды, абы су(с)пе(н)са была ѡ(т)тята. Да(л)шие правные добродѣ(и)ства въцале себе заховавши, я, комо(р)никъ, коньтрове(р)сы(и) сторонъ ѡбу(д)вухъ выслуха(в)ши и ѡныхъ добре уваживъши, поневежъ инъ кавза приньципали(с) дияция маѡри(с) е(ст) по(з)ванымъ коньце(с)са, теды такъ з'е(г)ло] м(л). пномъ во(и)ски(м), яко и с капитулою Пече(р)скою, з стеньниками, тую справу до того жъ часу су(с)пеиъдую и те(р)минъ бе(з) припо(з)ву, кгда справа при(н)цыпа(л)ная с по(з)ваными припадетъ, ѡбо(м) сторонам заховую са(л)ве дефеньси(с) инъ ексьцепциѡнибу(с) па(р)ти(с) утрокве. Где ту (ж) же зара(з) его м(л). панъ во(и)ски(и) киевски(и) протестовалъсе противко во(з)ному ѡ фа(л)шивое со(з)нанье реляции положенья по(з)вовъ, же и(х) не клавъ. Репроте(с)това(л)се во(з)ны(и), ижъ ѡнъ по(з)вы, проти(в)ко по(з)ваному выданые, слу(ш)не и вча(ст)не в мае(т)но(с)ти е(г)ло] положиль

14 и реляцию, со(з)на(в)ши, до а(к)тъ подаль // -даль. А и(ж) ѡ(т) кжатъ ихъ м(л). Коре(ц)ки(х) и де(р)жачо(г)ло] половицы села Ѡ(л)шаницы, ѡ(т) по(з)ваны(х), яко пе(р)шо(г)ло] дня, на дате меновано(г)ло], такъ за второ(г)ло] и третего ни(х)то се не ѡ(т)зывалъ и справы тое аре(ш)товатъ не хотели, ани ведомости ѡ себе жа(д)ное не дали, за чимъ ѡныхъ яко несталы(х) и права не по(с)лушны(х) я, комо(р)никъ, взы(с)ку с присуженемъ а(к)торату и с при(з)наньемъ стены кгру(н)товъ, ѡ которые ре(ч) естъ, з учиненемъ и вложеньемъ проте(с)таций, инъ ква(н)ту(м) была бы того потреба, взда(л) на позовъ трети(и), в тые слова писаны(и):

Юре(и) на Че(р)нехове Немири(ч), по(д)коморы(и) воєво(д)ства Кие(в)ско(г)ло], я(с)неѡ(с)веконы(м) кжато(м), ихъ м(л). Самоелеви, Каролеви и

Евфрузыне Коре(ц)ки(м), дедичо(м), и п(р). Кирилови Маса(л)скому, и уро-
жонному пну Грегсрему Бобриковичови, яко на тотъ ча(с) не ведать яки(м)
право(м) де(р)жачо(му) добръ половицы села Ѡ(л)ша(н)ки, алиа(с) Ѡ(л)шани-
цы, зо всы(х) енералите(р) добръ, лежачи(х) и рухомы(х), зве(р)хностью его
к(р). м(л). а владзою уряду моего по(д)комо(р)ского приказую, абы(с)те ве(р).
ваша передо (м)ною а(л)бо судо(м) мои(м) подькомо(р)скимъ за инотестень-
цыєю моюю дня два(д)ца(т) девятс(г)ло, мѣа априля, в року теперешньемъ,
тысеца ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) трете(м), припадаючо(г)ло на ме(ст)цу ро(з)-
ни(ц), тамъ, где сторона поводовая, ниже(и) менованая, мене а(л)бо уря(д) мо(и)
подькомо(р)ски(и) во(д)лугъ правъ и ди(с)позици(и) свои(х) ѿ добръ урожо-
ны(х) панс(в) Кгабриеля, Яна и Павъла Тишо(в)-Быко(в)ски(х) з бы(т)ю остю
и притомънсстю ѿпекуно(в), ихъ м(л). имъ во(д)лугъ права и тестаменту за-
писаныхъ, то естъ замъку Копаче(в)ского // Копачевъско(г)ло а добръ ниже(и)
14 зв. менованого повода за(м)ку и места Ѡбухова и Ѡбухо(в)счи(з)ны и принале(ж)-
носте(и) ихъ поставы(т), и юри(з)дищыя уфунъдованая буде(т), на жалобу и
правъное попаръте ве(л)мо(ж)но(г)ло его м(л). пана Анъдрея з До(м)бровыцы,
Фи(р)лея, ка(ш)теляна Бе(л)ско(г)ло, стали. Котсры(и) ве(л). вашу яко ко(л)-
лятерало(в) и суграни(ч)нико(в) позываетъ до пи(л)нова(н)я стени ѿ(д) добръ
половицы села Ѡ(л)ша(н)ки, алиа(с) Ѡ(л)шаныцы, и припатрѣня се проваже(н)я
дукто(в) пре(з) сторону поводовую, туде жъ и ставенъя по(д)даныхъ своихъ
з села Ѡ(л)шаныцы, алиа(с) Ѡ(л)шанъки, для выда(н)я сведецъства и пры-
(з)на(н)я пты. Прото абы(с)те ве(л). ваша на те(р)мине, вышъ о(з)начоно(м),
ставъши, по(д)даныхъ своихъ для выда(н)я сведецъства ставили по(д) вина(ми),
в праве ѿписаными.

Писанъ в Горо(ш)кахъ дня два(д)цать ѿсьмого, мѣа февраля, року тисеча
шестъсотъ чоты(р)десять третего. Анъдре(и) Кговаревъски(и), коморъникъ
граничъны(и) Киевъски(и).

По которомъ взданью пленипотенътъ стороны поводове на позваныхъ яко
несталы(х) дальшого поступку правного домавяльсе. Прето я, комо(р)никъ,
за домовенъемъ се и пра(в)ными поступками стороны поводовое, ижъ по(з)ва-
ные не стали и ведомости жа(д)ное ѿ собе не дали, прихияючи(с) в то(м) до
15 права по(с)полито(г)ло, в да(л)шо(м) тое справы поступку // акторать с при-
знанъемъ стени и кгрунътовъ, до Ѡбухова належачихъ, его м(л). пану Бе(л)-
зскому присужаю и наказую, абы сторона позваная жа(д)ное препедищыи
по(д) ча(с) експедиѿванъя тое справы при(н)цыпа(л)ное з ихъ м(л). паны
Тишами не чинили по(д) винами, в праве посполитомъ ѿписаны(ми), которые
на по(з)ваны(х) зара(з) всказую и на екъзекущюю до суду належно(г)ло ѿ(т)-
сылаю. А нигилѿ мину(с) пленипоте(нт) стороны пово(до)вое, постерегаю(чи)
цело(с)ти прав, протестацию, же ѿни инъ ко(н)ди(к)то з их(х) м(л). пны Тишами
на у(и)му кгру(н)то(в) поводовы(х) чинять, заносиль, яко на кошт шкоди(т),
ѿферова(л)се, што все для памети до кни(г) нинешнихъ по(д)комо(р)скихъ
15 зв. воево(д)ства Киевъско(г)ло естъ записано. //

2. Дияция бо(л)шое sprawy его м(л).

пна Сенявского в справе кнежати,
его м(л). Федора Че(т)ве(р)тенъского,
и инъшихъ уча(ст)никовъ копиевскихъ.

Року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего,
мца юня, ше(ст)на(д)цатого дня.

Передо мною, Николаемъ Тучанецъки(м), комо(р)никомъ граничъны(м) воево(д)стра Киевско(г)о, кгда се приточило справа межи ве(л)мо(ж)ны(м) кнежате(м), его м(л). Федоро(м) Сватопе(л)ко(м) Че(т)ве(р)тенъски(м) и урожонными и(х) м(л). паны Василомъ Абрамовичо(м), Криштофомъ, Федоро(м), Ивано(м), Федоро(м)-моло(д)ши(м) Бс(г)дановичами, Иваномъ, Григорие(м) Григоровичами Юшковскими, Иваномъ Бушинъски(м) — уча(ст)никами копиевскими и инъшими уча(ст)никами, принъципа(л)неми поводами, а я(с)неве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пно(м) Адамо(м) Геронимомъ з Кгранова Сенявски(м), грабею на Шклове и Мыше(и) яко дедичо(м) а его м(л). пано(м) Якубомъ Потоцъки(м), по(д)чаши(м) подо(л)ски(м), яко асе(с)соро(м) доб(р) Горо(д)ка, позваными. Такъ за декрето(м) одосланы суду головно(г)о| трибуналу коронного Любе(л)ско(г)о| в року прошломъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять второмъ, мца ок(т)обра, два(д)цатого дня, яко припозво(м) и листо(м) ѡ(д)рочъны(м), позваными в справе ѡ выби(т)е кгва(л)товъное з кгрунътовъ поводовъ копиевски(х), в по(з)ве ѡрина(л)номъ и в проце(с)се выражоны(х) а до Горо(д)ка, мае(т)ности позваны(х), привласчоны(х), инътенътованы(и). Ѡ чо(м) то(т) позовъ ѡрина(л)ны(и) и процесъ, до то(г)о| позву зошлы(и), также декре(т) трибуна(л)ски(и) шире(и) в себе ѡбмовлюю(т). //

Теды мене сторона поводовая, приве(д)ши на ме(ст)це ро(з)ницъ, на урочиско Крывы(х) Ѡзе(р), подле дороги, которая иде(т) з Ра(х)новъ до Горо(д)ка, просила, абы(м) я юри(з)дикъцию мою уфунъдова(л) и ео(з)ному каза(л) ѡвола(т) и до ро(з)граничѣня ты(х) доб(р) приступи(л).

Там же зара(з), ѡчевисто станувши, урожоны(и) его м(л). панъ Петръ Улески, слуга я(с)неве(л)мо(ж)ного, преречоного его м(л). пна Сенявского, граби на Шклове и Мышо(и), именемъ того пна своего урядовне со(л)лените(р) све(д)чилъ и протестова(л) противко ве(л)мо(ж)ному его м(л) пану Ерому на Черняхове Немиричови, по(д)коморому во(е)водства Киевского, и мне, Николаеви Тучаницкому, комо(р)никови граничъному того жъ воево(д)ства, яко урядови, а противко я(с)неѡсвецоному кнежати, его м(л). Святопе(л)кови, Федорови Че(т)ве(р)тенъскому, и урожоны(м) ихъ м(л). пномъ Василиви Абрамовичови, Криштофови, Иванови, Федорови-моло(д)ши(м) [|] Бо(г)дановичо(м), Иванови и Григо(р)ему Григоровичо(м) Юшковски(м), Иванови Бушинъскому, уча(ст)нико(м) села Стары(х) Копиевецъ яко стороне ѡ то, напро(д) противко его м(л). пану по(д)коморому и мне, комо(р)никови, де и(л)легалитате акътусъ презенъги(с), также де ну(л)литате фунъданъде юри(з)дикъциѡни(с) етъ ну(л)литате тоциу(с) актусъ ѡмниумъкве те(р)минорумъ инъ акту етъ ци(р)ка актумъ, субсеквенъциумъ ратификациѡнекве ѡмниумъ юриумъ гередитариѡрумъ етъ анътиква посе(с)сиѡне, узуфруктукве акъ поциѡритате акторатусъ легкгими

- 16 зв. $\tilde{\text{пна}}$ протестуючо(г)[о] заховавши са(л)вамъ имъпукгнациѡне(м) конътра те(р)-
 минумъ форумъ акторатумъ акъциѡне(м) еть субсеквенътесъ // -сѣквенъте(с)
 те(р)минос акъ инъстанъция ѡбороны добродѣ(и)ства, пробациѣи доводы
 правныя инъ тото еть квави(с) минима па(р)те пану своему цале заховавши.
 Противко за(с) кнежати, его м(л)., и уча(ст)нико(м) доб(р) села Стари(х) Копие-
 вецъ, ижъ и(х) м(л). инъ конъте(ст)атумъ легкумъ, акъ секуритатемъ презенъ-
 циумъ юдициѡрумъ конъституциѡнибусъ рекгни еть статут(с) привилеи-
 атомъ [!] нонъ ѡбсе(р)ванъдо моду(м) еть модестиамъ, которая се при таковомъ
 акъте повинъна заховати люде(и) конъно и пешо до ки(л)ку тисече(и) зъ стре(л)-
 бою ѡгнистое, з ѡсчепами, с косами и инънымъ ѡру(ж)емъ, до бою належачи(м),
 у(з)броены(х), на вла(с)ны кгрунтъ Кошыловски(и) $\tilde{\text{пна}}$ протестанъти(с) зо-
 славши на ме(ст)це уфунъдованое юри(з)дикъции, где и сторона позваная па-
 ренъдо юри комуни еть декрето сакросанъкто трибуналициѡ пленипотенътовъ
 свои(х) право(м) и вшелякимъ бе(з)печеньствомъ, иле по(д)ча(с) целеброваня
 акту граничного убе(с)печоны(х) для вношеня ѡборонъ правны(х) зослала,
 помененыя уча(ст)ники Стари(х) Копиевецъ ту жъ, по(д) бокъ судовъ граничъ-
 ны(х), замъкнули, пре(з) што секуритате(м) юдициѡрумъ конътемъпсерунтъ, еть
 ексъ инъде пена(с) лее публика санъцита(с) попали. А ѡсобливе протестова(л)-
 се ѡ то, ижъ они, нонъ габита рациѡне еквитати(с) и права посполитого ве(р)-
 сусъ лимитемъ натурале(м), то есть пре(з) рыку Субъ перешовши, которая село
 Копиевъци старожы(т)ную засобомъ ко(л)локованую, граничить, важылисе
 добра и кгрунъты, до Кошылова ѡ(д) ки(л)кусоть ле(т) належачие, котори(х)
- 17 анътеце(с)сорове // $\tilde{\text{пна}}$ протестуючо(г)[о]се зъ еналоие(и) пановъ Кошылов-
 ски(х), по ни(х) пановъ Козаровъ, с Кошыловски(х) походячи(х). А потомъ
 постъ акъквизита юра ѡдъ ѡныхъ пре(з) про(д)ковъ $\tilde{\text{пна}}$ протестуючого, то есть
 некгды я(с)неве(л)мо(ж)ны(х) ихъ м(л)сте(и) пановъ Адама, Јеронима зъ Кгра-
 нова, Сѣнявско(г)[о], по(д)чашого коронъного яворо(в)ско(г)[о], и(х) старосту,
 деда Миколая, по(д)чашого коронъного, ратенъского, ихъ старосту, стрия
 Прокопа, хоружого коронъного, ѡ(т)ца зъ Кгранова Сѣнявски(х) пере(д) ки(л)-
 кадесять литъ ане до ѡста(т)него крису жы(т)я ѡны(х) инъ пацифика посе(с)-
 сиѡне еть узуфрукту будучие помененыя про(д)кове $\tilde{\text{пна}}$ протестуючогосе,
 в детинъныхъ летахъ позосталого, фрети ипсиусъ миноренънитате, которы(и)
 инъ дефенъсиѡнемъ в праве посполито(м) габиле(м) рациѡне(м) мети не могучи,
 ѡседати, привла(ст)чати и кгва(л)товне ѡ(д)бирати посе(с)сие, свое юре виѡ-
 ленъто стве(р)жати и в ѡны(х) недоро(с)ло(г)[о] летъ кривдити, шкоды не(з)-
 ме(р)ные задавати, колоние садити и лесы пустошити. Яко(ж) ѡсели при-
 вла(ст)чаючи, посе(с)сие свое кгва(л)товны(м) правомъ утве(р)жаючи, кривды
 и шкоды починивши, инъ диесъ еть квотидие шкоду до шкоды придаючи чиня(т),
 задавати не перестаячи, кгрунъты и лесы пустошатъ, колоние новыѣ садятъ,
 инъ детрименътумъ юри(с) еть посе(с)сиѡни(с), ексъ предѣце(с)сорибусъ анъ-
 тиквись чинячи, которыѣ панъ протестанъти(с) шащуе(т) собе на сто тисече(и)
 копъ гроше(и) литовски(х), про то и повторе такъ противко его м(л). пану по(д)-
 коморому и мне, комо(р)никови граничному киевскому, яко тежъ // яко тежъ
 и поменены(м) уча(ст)нико(м) копиевски(м) ѡ все, яко се выже(и) поменило,
 такъ тежъ и де и(л)легалитате актусъ презенътисъ еть ну(л)литате анъте фунъ-

датамъ ци(р)ка фунѣдациѡне(м) етъ постъ фунѣдата(м) юри(з)дикциѡне(м) тоциусъкве актусъ презенѣти(с) способомъ, яко се выже(и) поменило, повторе имене(м) пна свое(г)о[о] протестова(л)се, ѡферуючи его м(л). пна своего деби-та юри(с) виа квовисъ темъпоре етъ локо ѡ то все правомъ чинити.

По которое то таковое протестации учиненю я, комо(р)никъ, именемъ ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Ерога на Чернехове Немирича, по(д)коморо(г)о[о] воево(д)ства Киевско(г)о[о], и именемъ мои(м) све(д)чилъ и со(л)лените(р) ре-протестоваломъся противко помененному пленипотенѣтови его м(л). пна Сенявского и таковое протестации неправне и неслушне противко его м(л). пану по(д)коморому и мне занесеное, де леггалитате етъ валидитате актусъ презенѣти(с) ѡмниумъкве те(р)минорумъ инъ акту етъ ци(р)ка актумъ субсеквенѣциумъ.

А пото(м) поводовая сторона, урожоны(и) его м(л). панъ Федо(р) Юшковски(и), уча(ст)никъ копиевски(и), слышачи таковую неправную и неслушную,

ненале(ж)ную, имене(м) стороны по(з)ваное пре(з) его м(л). пна Петра Улевъского есче пере(д) уфунѣдованемъ юри(з)дикѣции, место конѣтрово(р)си(и) и радици противко фунѣдацие(и) юри(з)дикѣцие(и), если бы якие могли мети правъные, котори(х) сторона поводовая ѡны(м) не при(з)навае(т), заносуючую протестацию, свои(м) и всихъ уча(ст)никовъ копиевски(х), в акѣции выражоны(х),

18 именемъ // противко то(и) протестацие(и) свою репротестацию и протестацию заносиль в то(т) способъ, ижъ сторона позваная противко праву посполитому и бе(з)печенѣству актовъ таковы(х), право(м) посполитымъ и конѣституциями ѡбвароваными, чинячи и винъ на таковыхъ заложоныхъ не ѡбавляючи(с), зославъшы умы(с)лне на то(т) актъ люде(и) по(д) ѡсмъсотъ служалы(х), дракгановъ, венъкгровъ, волоховъ, козаковъ, немъцовъ, избранъцовъ, зъ стре(л)бою ѡгнистою мушкетами, ручъницами, правомъ посполиты(м) иле по(д) таки(и) актъ заборонены(м) ѡру(ж)емъ так же люде(и) з мечь и местечокъ Горо(д)ка, Левухъ, Ве(р)бича, Себестияновки и инъныхъ волости своихъ Межибо(с)кихъ, Старую и Новую, Сенявски(х), Зинъковски(х) и инъшихъ волосте(и) свои(х) до чотырохъ тысяче(и), яко до во(и)ны приготованы(х) зъ стре(л)бою ручъницами, мушкетами, самопалами, луками, косами, ѡщепами, рогатинами, зъ ро(з)винеными хоро(г)вями, бубнами, трубами, яко противко неприятеля крыжа святого приспособлены(х), и некоторы(х) по бере(з)някахъ недалеко ѡколо Крывыхъ Сѣзе(р) пре(з) слугъ и реименѣторовъ локованыхъ и постановеныхъ, хотячи такового поступку своего ушти на невинны(х) поводовъ, которые зъ звыва(и)ною то(л)ко броню на(д) два(д)ца(т) коне(и), ле(д)во што бо(л)ше, до акту приехали, уперержаючи протестацию свою, не то(л)ко поводове стороны протестацию, которую по уфунѣдованю юри(з)дикѣцие(и) мели учинити ѡ таковое

18 зв. спроважене люде(и) а(р)матны(х) противко праву але тежъ и самую фунѣ // самую фунѣдацию юри(з)дикѣцие(и), хотячи преклюдере виамъ поводомъ место раци(и) противко фунѣдацие(и) юри(з)дикѣцие(и), котори(х) яко правны(х) не мели, такъ и вносити не могли, тую свою протестацию неслушную заносити. Противко котори(м) пово(д) зане(с)ши таковую репротестацию и протестацию именемъ всихъ поводовъ ѡ спроважене таковы(х) люде(и) а(р)матны(х) з ѡру(ж)емъ, во(и)не належачи(м), и (з) стре(л)бою ѡ(г)нистою, зъ знаками военъными, гдѣ поводове бе(з)печъни здоровъя сво(г)о[о] быти не могутъ, и ѡ попа(д)нене винъ, в праве посполито(м) ѡписаны(х), конѣтравенѣциѡнекве

декрети трибуналиции зане(с)ши, правъ свои(х) целости, доводовъ, пробаци(и) докуменътовъ и вси(х) добродѣ(и)ствъ правны(х) постерегаючи, поневажъ сама сторона позваная яко ничо(г)[о] не можетъ, такъ и не вноси(т) противко юри(з)-дикцие(и) фундваню правного, просиль, абы тутъ, на то(м) ме(ст)цу, где есть коньку(р)енъция кгрунътовъ ко(л)лятера(л)ны(х), у ты(х) Кривыхъ Ѡзе(р), уфундовавши и опубликовавши юри(з)дикцию, до припатрѣня се доводо(в) и ди(с)позици(и) правны(х) приступиль, и актор о(т) стороне поводово(и), о которого позиѡритатемъ ѡ(с)ве(д)чалъсе у(з)наль, и декретъ трибуна(л)-ски(и), во(д)лугъ ѡного во все(м) поступивши, до екзеквущи привель, и копъцами посыпаными доб(р) Городецъки(х), алиа(с) Сороки, кгрунътъ кошыловски(и) ро(з)граничилъ з добры Копиевъски(х) кгрунътами которая Копиевская, не так яко сторона позваная тве(р)дитъ, не то(л)ко по Собъ реку, але и за Сороку реку, яко з давны(х) часов, такъ и тепе(р) маеть и в споко(и)номъ ужываню бе(з) вшелякое перешкоды абы анытикви(с)симись темъпорибусъ тримаючи и ѡ чады некоторые, яко на своемъ вла(с)но(м) кгрунъте // есче добре за анытеце(с)-соровъ по(з)ваного ѡсажоные, суть ужываетъ, ѡ которые жадное перешкоды и имъ петицие(и) правныхъ до тыхъ часъ, такъ ѡ(д) анытеце(с)соровъ, яко и позваного, поводове не мели и не мають, а тежъ тою протестащию, которая пере(д) тымъ судомъ мѣстца жа(д)ного не мела а ни можетъ мети, поводовъ позваная сторона зражати не можетъ, кгда же поводове, маючи есче ѡ(д) анытеце(с)соровъ позваного кривду и пре(з) выби(т)е части кгрунътовъ, въ акцие(и) менованы(х), до тыхъ часъ не устаючи доходятъ и реалитатемъ ѡныхъ доводами и докуменътами правными, яко ихъ есть власны(и), хочутъ винъдикова(т)и, до которы(х) доводовъ выслухая, абы уря(д) по(д)комо(р)ски(и), уфундовавши юри(з)дикцию, поводовая сторона просила, захов(у)ючи себе вшале вси добродѣ(и)ства правные, до тое справы належачие.

А по учиненю и занесеню таковы(х) протестащи(и) я, комо(р)никъ граничны(и) воево(д)ства Киевского, прихилиючи(с) в то(м) до права посполитого и до декрету суду головного трибуналу коронного Любе(л)ского, юри(з)дикцию мою урядовую на то(м) ме(ст)цу, где мене сторона поводовая постановила, то есть у Кривыхъ Ѡзе(р), подле дороги, которая идетъ з Рахновъ до Горо(д)ка, не дерокуючи ничего правомъ доводомъ, ѡборона(м) правнымъ и вла(ст)ности кгрунътовъ на ѡбе(д)ве стороне, уфундовалемъ и ѡную во(з)ному, шляхе(т)-ному Михалови Богушевичови ѡбволати и публиковати розказало(м). Которы(и) ижъ ѡбвола(л) и публиковалъ, реляцию свою передо мною учиниль и созналь. Ѡ которое фундации юри(з)дикцие(и), ѡное за ва(ж)ную и правную не при(и)мующи, пленипотенътъ я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сеньявско(г)[о], урожоны(и) // урожоны(и) панъ Валенъты(и) Якгодзинъски(и) са(л)ва имъпукгнациѡне конътра те(р)минумъ етъ форумъ етъ алии(с) ексьцепциѡнибусъ бенефиции(с)кве юри(с) инъ тото маненътибусъ са(л)ви(с), прихилиючи(с) до помененое протестащи(и), во все(м) до суду головно(г)[о] коронно(г)[о] трибуна(л)ско(г)[о] Любе(л)ско(г)[о] межы справы вла(с)ного воево(д)ства апелеваль, которая абы была допусчона, просиль. А поводовая сторона, показавши декре(т) суду трибуна(л)ского Любе(л)ского, котори(м) ѡ(д)ятые суть стороне позвано(и) апелляцие то(л)ко а дефинитива сенътенъция по усыпаню копъцовъ для пробации ѡныхъ, венъць тежъ и сторона по(з)ваная жа(д)-ныхъ раци(и) правныхъ не вносила, то(л)ко протестациями и дифъфукгиись

наробляеть. А поводомъ при коньку(р)ренъцие(и) кгрунътовъ копиевски(х), городецъки(х), а(л)бо кошыловски(х), и третихъ рахновски(х) на уфунъдова-не юри(з)дикъцие(и) звела, противко которо(и) юри(з)дикъцие(и) позваная сторона жа(д)ное рации не дала и не даетъ. Ижъ не мае(т) быти апе(л)ляция допусчона, правне доводила, вси доброде(и)ства правъные вцале себе зоста-вивши.

Я, комо(р)никъ, прихияючи(с) до декрету трибуна(л)ского, тое апелацияе позвано(и) стороне не допустилемъ. А пленипотентъ позваное стороны ѿ па(р)те тое апелацияи, ѿ кгравамень и ѿ шкоды све(д)чилъсе. Я мъ се тежъ ре-протестова(л), жемъ такъ ведле права быти розумель. Причомъ зара(з) то(г) же его м(л). панъ Юшковски(и) такъ свои(м), яко и вси(х) уча(ст)никовъ копиев-ски(х) именемъ све(д)чилъсе и протестова(л) противко его м(л). пану Сеняз-скому ѿ то, ижъ его м(л)., спротивляючи(с) декретови трибуна(л)скому, кото-ры(м) бе(з) ѿ(д)волоки границы учинить наказано и по(д)коморо(г)[o] спо(л)-
20 на мъ звести коштомъ, не то(л)ко абы мель коньчити границу //, але и ѿвше(м) апелациями и протестациями зволовичъ и уряду по(д)комо(р)ского спо(л)на мъ коштомъ зве(с)ти не хотель и не хочеть, ѿ што и повторе протестовалъсе. А поменены(и) пленипотентъ, ѿчевисто пере(д) урядомъ нынешнимъ стоячи, именемъ помененого я(с)неве(л)мо(ж)ного пна и принъципала своего прека-венъдо инъдемнитати его м(л). репротестова(л)се противко стороне поводово(и), ижъ праву посполитому и декретови святобливому трибуна(л)скому ни в чо(м) не спротивилъсе, а(л)бо вемъ, што с права посполитого прислушало, во всемъ заховалъ се и коньтенътумъ рации не мутуи сумпътусъ, в декрете трибуна(л)-скомъ выражены(м), досить учинилъ, в чомъ усимъ ексъ рациибусъ инъ те(р)-
мино инъференъди(с) ѿферовалъ его м(л). пна своего кумъ суа презенъти дилиенъция етъ манифестационе пробатурумъ.

Там же при ѿ(д)правованю того акту, становши ѿчевисто. урожены(и) панъ Петръ Ипъна(р)ски(и), слуга я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Ма(р)щина на Гусятине Калиновско(г)[o], воеводы и енерала Че(р)ниговско(г)[o], Брац-лавско(г)[o], Лити(н)ского, Любецъкого, Логэвского, и(х) старосты, доб(р) Ко(р)шыловець дедича, именемъ того жъ его м(л). пна своего прекустодиенъдо во всемъ инъдемнитати етъ инътекритати юриумъ его м(л). со(л)ленитеръ
ци(р)ка фунъдационемъ юри(з)дикъциѿни(с) пре(з) его м(л). пна Миколая Тучаницъкого, комо(р)ника грани(ч)ного Киевского, на кгрунъте ко(р)шылов-ско(м) фунъдовано(и), ѿ то, ижъ тутъ жа(д)ные вые(з)ды границы ани актусъ юдициарии в добра(х) ко(р)шыловски(х) не могутъ быти ексъпедиѿванные инъ-
20 зв те(р) дуасъ па(р)тесъ инъ преюдици(у)мъ те(р)цие, поневажъ право // право посполитое зо всеми компетиторами коньтрове(р)сиасъ фунъдис коггносцере каже(т), а его м(л). пан воевода Че(р)ниговски(и) етъ компетито(р) и коге-ресъ доб(р) Ко(р)шыловски(х). Завзявши те(д)ы ведомость, ижъ инъте(р) дуо(с) ресъ акта те(р)циѿ хочеть преюдикаре, те(д)ы, же не былъ призваны(и), ани инъ литемъ вложоны(и), ани фунъдари юри(з)дикъцие(и), ани актусъ квосъвись юри-дикосъ инъ абсенъция етъ инъте(р)ми(с)сиѿне когереди(с) не могутъ быти ексъ-педиѿваныеа конъсеквенъте(р) юри(з)дикъцие фунъдованые. Понева(ж) те(д)ы его м(л). панъ воевода Че(р)ниговски(и) до тое справы доб(р) ко(р)шыловски(х) ро(з)-граниченя инъ литемъ принъципале(м) не етъ вложоны(и) и а(д) те(р)минумъ

презентемъ не естъ припозваны(и), протестуеѣтся именемъ его м(л). пна воеводы Че(р)ниговско(г) [о] де ну(л)литате фунѣдациони(с) еѣ тоциусь актусь, некъ нонъ еѣ де преюдициѡ манифесто, же инъ конѣдиктаминѣ па(р)тѣсь хочуть преюдикаре со(р)ти инъ фунѣдо доб(р) Ко(р)шыловски(х) , юре леитимо гередитарии ѡ его м(л). пану воеводе Че(р)ниговскому належачое. Кгда жъ его м(л). панъ воевода ексь диспозициѡне юриумъ суѡрумъ, которые инъ квови(с)ъ леитимо те(р)мино продуковаль будетъ, еѣ когерѣ(с) и комѡпа(р)тицѣпсь доб(р) ко(р)шыловски(х), просиль тѣды панъ Ипна(р)ски(и) именемъ его м(л). пна своего, абы тая протѣстация ци(р)ка акта принята была и в акта по(д)комо(р)ские записана, што ѡтрима(л).

При которо(м) то таково(м) занесѣню протѣстациѣ ѡ(д) его м(л). пна воеводы Че(р)ниговского то(т) же его м(л). панъ Юшковски(и) именемъ свои(м) и инъны(х) уси(х) уча(ст)никовъ копиевски(х) протѣстацию свою заносиль такъ противко его // м(л). пану воеводе Че(р)ниговскому, яко и противко его м(л). пану Сенявскому и стороне позвано(и), ижъ ихъ м(л). конѣтравениенѣдо декретови суду головного трибуналу Любе(л)ского инъ конѣдикто зъ стороною позваною инъ елизиѡнемъ акциѡни(с) такуюю протѣстацию, не маючи тутъ жа(д)ного конѣтикгуитатемъ кгрунѣтовъ, на (з)раженѣ акту теперешнего чини(т) и ѡвшемъ то(т) же протѣстансь именемъ ѡдного з уча(ст)никовъ, кнежати его м(л). Федора Че(т)ве(р)тѣнъского, уча(ст)ника доб(р) Кошыловски(х), постерегаючи целости права его и посессии(и), абы пре(з) такуюю протѣстацию уима се праву и посессии(и) его м(л). не деяла, протѣстовальсѣ. Причомъ то(т) же пленипотентъ я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сенявского, преречоны(и) панъ Якгодзинъски(и) корамъ юдициѡ презентъи пе(р)соналите(р) комѡпаренъсь номинѣ кво супра звышъ менованого его м(л). пна Сенявского, пна и принципала своего, репротѣстоваль и протѣстовальсѣ противко урожоному его м(л). пану Петрови Ипна(р)скому ѡ то, ижъ онъ, жа(д)ного не маючи поручѣня ѡ(д) я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна воеводы Че(р)ниговского, пна своего, которы(и) на кгрунѣты кошыловские и ѡлешковские жа(д)ныхъ правъ не маѣ(т), причомъ и посе(с)сорѣ(м) ѡны(х) не еѣ, раче(и) инъ фаворѣ(м) па(р)тисъ акторѣе, на вспа(р)те справы еѣ а на взрушенѣ правъ дедичныхъ его м(л). пна протѣстанъти(с) и стародавниѣ конѣтинуюекве по(с)се(с)сиѡни(с) кгрунѣтовъ кошыловски(х) и ѡлешковецъ важиль и такуюю протѣстацию юрибусъ еѣ посе(с)сиѡни его м(л). преюдициѡзамъ учинити де куюсь ну(л)литате тумъ еѣ прекавенѣдо инѣдемнитати // инѣдемнитати юриумъ его м(л). де инѣтекгритате ѡны(х) и ѡ утве(р)женѣ посе(с)сиѣ(и) стародавное его м(л). а реми(с)са дилиенъти протѣстациѡне кумъ со(л)ленъни манифѣстациѡне ексь рациѡнибусъ квови(с) темъпоре еѣ локо лациусъ инѣференди(с) итерумъ атъкве итерумъ протѣстовальсѣ. Там же при ѡ(д)правованю того акту урожоны(и) панъ Грегори(и) Росковски(и) именемъ ѡсвеѣдоного кнежати, его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тѣнъско(г) [о], по(д)комѡро(г) [о] Бра(с)лавского, протѣстова(л)се противко менованому его м(л). пану воеводе Че(р)ниговскому, же кавза рациѡне експу(л)сиѡни(с) ѡ(д) летъ девѣ(т)на(д)цати еѣ инѣтенътована, а его м(л). панъ воевода по увѣсь ча(с) до тоѣ справы не ѡ(д)зыва(л)се, а(ж) доперо се ну(л)ло претексту ѡдо(з)валь, дабиту(р) инъ

21 зв.

копия. Етъ е конѣтра тотъ же пленипотенѣтъ я(с)неве(л)мо(ж)но(г)[о] его м(л). пна Сенявско(г)[о] именемъ того (ж) его м(л). пна и принѣципала своего противко я(с)неофсвецоному кнежати, его м(л). Стефанови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)теньскому, по(д)коморому воево(д)ства Бра(с)лавского и урожоному его м(л). пану Грегору Росковскому, которы(и) потрикротъ справами кнежати, его м(л). пна по(д)коморого Бра(с)лавского, абренунѣциоваль и противко занесено(и) протестацие де ну(л)литате оное солениѣ(р) протестова(л)се о то, иж инѣ фаворемъ па(р)тисъ акторее на вспа(р)те справы свое(и), теперешне(и) справе подобно(и), которую дастъ панѣ бо(г) дня два(д)ца(т) третего, анѣни презенѣти(с) с принѣципаломъ протестанѣти(с) буде(т) мети, чинячи себе то(л)ко препараториумъ справы свое(и), а на кгрунѣты кошыловские и олешковѣские
22 жа(д)ныхъ правъ не маеть, причо(м) и посе(с)соре(м) // в оныхъ не естъ, а на (в)зрушене правъ дедичныхъ его м(л). пна протестанѣти(с) и стародавное конѣтинуекве посе(с)сио(и)ни(с) кгрунѣтовъ кошыловскихъ и Олешковецъ важылѣсе таковую протестацию юрибусъ етъ посе(с)сионе его м(л). преюдициозамъ учинити де куюсь ну(л)литате и вси(х) околичности ее етъ прекавенѣдо инѣдемнитати юриумъ де инѣтекритате оны(х) и о (у)тве(р)жене посе(с)сие(и) стародавное его м(л). а реми(с)са дилиенѣция етъ соленѣни манифестационе ексъ рацио(и)бусъ квовисъ темѣпоре етъ локо лациусъ инѣференѣдисъ итерумъ атъкве итерумъ протестовальсе. А ижъ ся того дня к вечерови склонило, теды мѣ тую справу до дня завтрешнего по(д) тою жѣ мощью во(з)ному менованому о(д)волати розказаль.

А потомъ, кгда дня завтрешнего сегогона(д)ца(т) июня я, комо(р)никъ, на тое жѣ ме(ст)це уфунѣдованое юри(з)дикѣцие(и) моее зехавши, сторонѣ до справы приволати помененному во(з)ному ро(с)казахъ [!], теды то(т) же пленипотенѣтъ я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сенявского реа(с)сумуючи пре(з)себе учиненую протестацию противко тому жѣ урожоному пану Грегору Росковскому, со(л)лените(р) протестова(л)се о то, ижъ онѣ по ки(л)ка кротъ вырекѣшисе усихъ справъ кнежати ихъ м(л). Четве(р)теньскихъ, танѣквамъ инѣтрузоръ до акту теперешнего, такъ дня вчора(и)шого, яко и нинешнего, вдира(л)се и вдираеть, чо(г)о бы чинити не мель, кгда жѣ кводъ семель плакуить, амѣплиусъ дисплищере неkvитъ, а онѣ не то(л)ко с право(м) кнежа(т) ихъ м(л)., але ециамъ профе(с)сио(и)ни мунерис прокуратории абренунѣциавитъ //
22 зв. абренунѣциавитъ, зачимъ не то(л)ко танѣква(м) инѣтрузо(р), але тежъ етъ танѣквамъ пленипотенѣсъ до теперешнего акту и до жа(д)ныхъ инѣшихъ справъ в жадно(м) суде и уряде вязати(с) и в нихъ ставати далеко ба(р)зе(и) на взрушене правъ дедичныхъ стародавныхъ принѣципала протестанѣти(с) ничо(г)[о] чинити не можетъ.

Услышавши теды его м(л). панѣ Юшковски(и) таковые протестацие, абы за таковыми протестациями, которие именемъ его м(л). пна Сенявско(г)[о] противко кнежати, его м(л). пану по(д)коморому Бра(с)лавскому и пленипотенѣтову оного заносять, хотячи зразити стенѣника, не показавши права слушного жа(д)ного пере(д) судомъ теперешнимъ, жа(д)ная уима правомъ поводовое стороны не деяласе, о неважности тое протестацие его м(л). пна Сенявского прекавенѣдо инѣдемнитати юриумъ суоурумъ протестовальсе.

А по занесенню таковыхъ протѣстаци(и) сторона поводовая в способъ пропозицие(и) своеѣ по(д)несла позовъ по(д)комо(р)ски(и) ѡ(д) себѣ по по(з)ваного его м(л). пна Сѣнявского яко дедича а по его м(л). пна Якуба Потоцъкого, по(д)чашо(г)[о] Подо(л)ско(г)[о] яко посе(с)сора доб(р) Горо(д)ка, прихиялючисе до декрету помененого головного трибунальскаго выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры Немиричъ на Че(р)няхове, по(д)коморы(и) воєво(д)ства Киевско(г)[о], ве(л)мо(ж)ному его м(л). пану Адамови Геронимови зъ Кгранова Сѣнявскому яко дедичови а его м(л). пану Якубови Потоцъкому, по(д)чашому Подо(л)скому, яко посе(с)сорови доб(р) Горо(д)ка, с тыхъ же доб(р) в. м. и инъши(х), где ко(л)векъ пре(з) в. м. маючихъ, зве(р)хностю его ко(р).м. а владзою уряду мое(г)[о] по(д)комо(р)скаго розказую, абы(с)те в. м. передо мною самы(м), а в небы(т)ности мое(и) // пере(д) комо(р)нико(м) мои(м) граничъны(м) киевски(м) на кгрунъте спо(р)номъ копиевски(м) в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)десять третѣ(м), мца априля, два(д)ца(т) сѣмого дня, ѡбличне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те ве(л)мо(ж)ного кнежати, его м(л). Федора Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тѣньскаго, и урожоныхъ пановъ Василя Абрамовича, Криштофа, Федора, Ивана, Федора молод(д)шого Бо(г)дановичовъ, Ивана, Грег(р)ѣа Грегоровичовъ Юшковски(х), Ивана Бушинъскаго и инъшихъ, если бы которые до ты(х) доб(р) якоѣ право мели, поводовъ, которые в. м., прихиялючи(с) до декрету трибуна(л)скаго в року тисеча це(ст)со(т) [!] чоты(р)десять второмъ, мца октобра, два(д)цатого дня межы меноваными поводами а в. м. стями позваными в справѣ ѡ експу(л)сию кгрунътовъ поводовы(х) копиевски(х) ферованого и до мене, по(д)коморого киевскаго, а(л)бо уряду моего на ро(з)граниченѣ менованы(х) доб(р) ѡдосланѣ инътѣнтовано, яко ѡ томъ декретъ трибуна(л)ски(и) Любе(л)ски(и) ши(р)шы(и) естъ, позывають до учинѣня границъ межы добрами копиевскими поводовъ а в. м. Горо(д)комъ позваныхъ, абысте тѣды в. м. на те(р)минѣ менованомъ станули з ди(с)позициями и (з) докуменътами правными, зъ сви(д)ками, яко того естъ звыча(и). А любо в. м. станете а(л)бо ни(т), я а(л)бо уря(д) мо(и), што с права належати будеть, поступлю собе.

Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третѣго, мца ма(р)ца, девятого дня.

А потом поводовая сторона по(д)несла позы по(д)комо(р)ские во(д)лугъ декрету суду головного трибуналу коронного Любе(л)скаго и те(р)мину, в не(м) спецификованого, по ихъ м(л). // по ихъ м(л). пановъ стѣнниковъ выданыѣ, с которыхъ пе(р)ши(и) по ѡсвецоного кнежати, его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тѣньска(г)[о], по(д)коморо(г)[о] Бра(с)лавскаго, такъ се в собе маеть:

Еры(и) Немиричъ на Че(р)няхове, по(д)коморы(и) воєво(д)ства Киевскаго, ѡсвецоному кнежати, его м(л). Стефанови Святопе(л)кови Че(т)ве(р)тѣньскому, по(д)коморому воєво(д)ства Бра(с)лавскаго, зо вси(х) доб(р) в. м. зве(р)хностю его ко(р). м(л). и владзою моею по(д)комо(р)скою приказую, абы(с) в. м. передо мною а(л)бо комо(р)никомъ мои(м) граничъны(м) киевски(м) в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третѣ(м), мца априля, два(д)ца(т) сѣмого дня, на кгрунъте спо(р)номъ копиевскомъ и городецъкомъ, где я а(л)бо

уря(д) мо(и), приводячи декретъ трибуна(л)ски(и) до ефекту, граничити и копъци сыпати буду, ѡбличъне и завите сталь на жалобу и правное попа(р)те ве(л)мо(ж)ного кнежати, его м(л). Федора Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тенъского, и урожоныхъ пановъ Василя Абрамовича, Криштофа, Федора, Ивана, Федора-моло(д)шого Бо(г)дановичовъ, Ивана, Грегоро(г)о [!] Грегоровичовъ Юшковски(х), Ивана Бушинъского и инъшихъ, еси бы до тое справы слушне належали, уча(ст)никовъ копиевски(х), поводовъ, которые в. м. позывають до пи(л)нованя стѣны рахновское и при конъку(р)енъци кгрунътовъ копиевски(х), городецъкихъ и рахновски(х) и при(з)наня наро(ж)ника копиевско(г)о[о]. А любо в. м. стане(т) любо ни(т), я, што с права належати будетъ, поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, ма(р)ца, девятого дня.

Други(и) по ве(л)мо(ж)ную ее м(л). панюю Теѡфилю с Хоцимира Хмелецькую, воеводиную Киевскую, и его м(л). пна Лукаша Хмелецько(г)о[о], сто(л)ника бра(с)лавско(г)о[о], сына ее м(л). // яко стѣнъниковъ, выданы(и), в тые слова писаны(и): Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, ве(л)мо(ж)но(и) ее м(л). пане(и) Теѡфили с Хоцимира Хмелецько(и), воеводино(и) Киевъско(и), и его м(л). пану Лукашови Хмелецькому, сто(л)никови бра(с)лавскому, зо вси(х) доб(р) в. м. зве(р)хностью его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою приказую, абысте в. м. передо мною а(л)бо урядомъ мой(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третѣмъ, мѣа априля, два(д)ца(т) сѣмого дня, на кгрунъте спо(р)номъ копиевскомъ и городецъкомъ, где я а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и), приводячи декре(т) трибуна(л)ски(и) до ефекту, граничити и копъци сыпати буду межы Горо(д)комъ а Копиевъцами, ѡбличъне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те ве(л)мо(ж)ного кнежати, его м(л). Федора Че(т)ве(р)тенъско(г)о[о], и урожоны(х) пановъ Василя Абрамовича, Криштофа, Федора, Ивана, Федора-моло(д)шо(г)о[о] Бо(г)дановичовъ, Ивана Бушинъско(г)о[о] и инъши(х), еси бы до тое справы слушне належали, уча(ст)никовъ копиевски(х), поводовъ, которые в. м. позывають до пи(л)нованя стѣны коритяньское, еси бысте метъ себе с поводами ѡ(д) Копиевецъ а Горо(д)ка ве(л)мо(ж)но(г)о[о] его м(л). пна Сенявского претѣнъдовали, также до при(з)наня наро(ж)ника поводомъ при конъку(р)енъци(и) кгрунътовъ дашовскихъ, копиевски(х) и городецъки(х). А любо в. м. станете, любо ни(т), я, што с права належати буде(т), поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мѣа ма(р)ца, девятого дня.

Трети(и) по // Трети(и) по яснѣѡ(с)вѣцоны(х) кнежать, ихъ м(л). Вишневецъкихъ, и кнежати, его м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавского яко стѣнъниковъ, выданы(и), в тые слова писаны(и): Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевско(г)о[о], я(с)нѣѡ(с)вѣцоны(м) кнежато(м), ихъ м(л). Дмитрови и Конъстанътому Вишневецъки(м) з бы(т)ностью ѡпекуновъ в. м. яко дедичомъ а ѡсвѣцому кнежати, его м(л). Стефанови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)тенъскому, по(д)коморому бра(с)лавскому, яко посе(с)сорови местечъка Дашова зо вси(х) доб(р) в. м. зве(р)хностью его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою приказую, абысте в. м. передо (м)ною а(л)бо урядомъ мой(м) по(д)комо(р)скимъ Киевски(м) в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять

третє(м), мѣа априля, два(д)цать сємого дня, на кгрунѣтє спо(р)номъ копиєвскомъ и кгродецькомъ, гдє я а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и), при-
водячи декрєть трыбуна(л)ски(и) до єфекту, граничити и копѣци сыпати буду, ѡбличѣне и завите стали на жалобу и правное попа(р)тє ве(л)мо(ж)ного кне-
жати, єго м(л). Фєдора Чє(т)вє(р)тєнѣского, и урожоны(х) пановъ Василя Аб-
рамовича, Криштофа, Фєдора, Ивана, Фєдора-моло(д)шого Бо(г)дановичовъ,
Ивана, Грегориа Грегоровичовъ Юшковски(х), Ивана Буши(н)ского и инѣшихъ,
єсли бы до тоє справы слушне належали, уча(ст)никовъ копиєвски(х), поводовъ,
которыє в. м. позывають до пи(л)нованя стєны дашовское и при(з)наня наро(ж)-
ника копиєвского при конѣку(р)єнѣциє(и) кгрунѣтовъ копиєвски(х), кгроде-
цьки(х) и дашовски(х). А любо в. м. станєтє, любо нить, я, што с права нале-
жати будєть, поступлю. Писанѣ в Иса(и)кахъ року тисєча шє(ст)сотъ чоты(р)-
дєсять третєго, ма(р)ца, девятєго дня. А ижѣ то(т) тє(р)минѣ ро(з)граничєня
доб(р) поменєны(х) з декрєту суду головногю трыбуналу коронѣного Любє(л)-

25 ского на дєнь два(д)цать сємы(и), мѣа // априля в року тепєрєшнє(м) тисєча
шє(ст)со(т) чоты(р)дєсять третє(м) припадаючи ѡзначоны(и), єго м(л). панѣ
по(д)коморы(и) києвски(и) для наступуючєго тє(р)мину граничного межы єго
м(л). пано(м) Бє(л)скимъ ѡ(д) Ѡбухова а ихъ м(л). паны Тышами ѡ(д) Копачова
тамъ в своємъ воево(д)ствє пролонѣкговати, ѡ(д)рочити и ѡ(д)ложити на дєнь
шєстѣна(д)цаты(и) мѣа июня, в року тепєрєшнємъ мусєль. Тєды поводова
сторона для вписаня в книги по(д)комо(р)скиє пє(р)вє листѣ ѡдрочоны(и) ѡ(д)
єго м(л). пна по(д)коморого києвского в то(и) справє выданы(и), в тые слова
писмомъ по(л)скимъ писаны(и), подада². До того листу печатѣ притиснєная
по(д)комо(р)ская воево(д)ства Києвского а по(д)пи(с) руки тыми словы: Jerzy
Niemierzycz, podkomorzy Kyowsky, m[anu] r[ogoria].

А потомъ поводова сторона подада позвы тры по(д)комо(р)скиє, по ихъ
м(л). пановъ стєнѣниковъ выданые, с которы(х) пє(р)шы(и) по ѡ(с)вєцєного
кнежати, єго м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавско(г)[o], выданы(и), в тые слова
писаны(и): Еры(и) Немиричѣ на Чєрняховє, по(д)коморы(и) воево(д)ства Києв-
ского, ѡсвєцєному кнежати кнежати [!] Стєфанови Чє(т)вє(р)тєнѣскому, по(д)-
коморому бра(с)лавскому, ѡ(з)на(и)мую ты(м) писанємъ мои(м), ижѣ доси(т)
чинячи декрєтови трыбуна(л)скому любє(л)скому межы уча(с)никами копиєв-
скими, поводами, а ве(л)мо(ж)нымъ єго м(л). пано(м) Адамо(м) Геронимомъ
Сєнявски(м) яко дєдичо(м) и єго м(л). пно(м) Потоцьки(м) яко посє(с)соромъ,
позваными, ѡ експу(л)сию з кгрунѣтовъ копиєвски(х) а до Горо(д)ка привлас-
чоны(х) на(з)на- // на(з)чилє(м) ро(з)граничєня тє(р)минѣ на дєнь шє(ст)на-
25 3в. (д)цаты(и) июня, року тепєрєшнєго, тисєча шє(ст)со(т) чоты(р)дєсять третєго,
зачи(м), ижѣ має(т)но(ст) в. м. Ра(х)ны єсть прилєгла Горо(д)кови и Копиєв-
цомъ, ѡбѣвєсчаю и приповєсчаю, абы(с) в. м. на тє(р)минє мєновано(м), гдє
я а(л)бо уря(д) мо(и) засядє, стєны своєє рахновское пи(л)новаль и наро(ж)-
ники рахновско(г)[o] ужываня при конѣку(р)єнѣциє(и) кгрунѣтовъ рахнов-
ски(х), копиєвски(х) и городецьки(х). А любо в. м. станєтє, а(л)бо нить, я, што
с права належати будєть, поступлю. Писанѣ в Иса(и)кахъ априля ѡсмого
дня, року тисєча шє(ст)со(т) чоты(р)дєся(т) третєго.

² Текст листа польськю мовою опускаєтєся.

Други(и) по ве(л)мо(ж)ную еє м(л). панюю Хмелецькую, воеводиную Киевскую, и его м(л). пна Лукаша Хмелецько(г)[о], сто(л)ника бра(с)лавско(г)[о], сына еє м(л). яко стенъниковъ выданы(и), в тые слова писаны(и): Еры(и) Немиричъ на Че(р)няхове, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, вельмо(ж)но(и) Теофили с Хоцимира Хмелецько(и), воеводино(и) киевско(и), и его м(л). пану Лукашови Хмелецькому, сто(л)никови бра(с)лавскому, ѡзна(и)мую тымъ листо(м), ижъ досить чинячи декретови трибуна(л)скому Любе(л)скому, межы уча(ст)никами копиевскими а ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пномъ Адамомъ Геронимомъ Сенявски(м) и пано(м) Якубом(м) Потоцьки(м), позваными, ѡ експу(л)сию з кгрунътовъ копиевски(х) ферованому, на(з)начиломъ те(р)минъ ро(з)граниченя Горо(д)ка и Копиевецъ на день ше(ст)на(д)цаты(и) июня, року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего. А ижъ в. м. маєте приле(г)лую має(т)но(ст) свою Кори(т)ную, теды в. м., прихиялючи(с) до декрету трибуна(л)ско(г)[о] и листу ѡ(д)рочного, ѡбъвесчаю, абысте на те(р)мине менованомъ станули // станули, стены своеє коритинское пи(л)новали и наро(ж)никъ, если бысте себе мети претеньдовали при коньку(р)енцие(и) кгрунътовъ городецького, копиевского и дашовского, признали. А любо станете, а(л)бо нить, я, што с права належати будетъ, поступлю собе. Писанъ в Иса(и)кахъ ѡсмого дня априля, року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третего.

26

Трети(и) по кнежа(т) и(х) м(л). Вишьневецьки(х) и ѡпекуновъ и(х) и по кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)[о] бра(с)лавско(г)[о] яко стенъниковъ выданы(и), в тые слова писаны(и): Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, я(с)неѡсвецонымъ кнежато(м) ихъ м(л). Дмитрови и Конъстанътому Вишьневецькимъ з бы(т)но(ст)ю ѡпекуновъ ваши(х) яко дедичо(м), ѡсвецоному кнежати Стефанови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)теньскому, по(д)коморому бра(с)лавскому, яко посе(с)сорови Дашова, ѡ(з)на(и)мую, ижъ досить чинячи декретови трибуна(л)скому Любе(л)скому межы уча(ст)никами копиевскими, повода(ми), а ве(л)мо(ж)нымъ его м(л). пано(м) Адамо(м) Геронимо(м) Сенявски(м) и пано(м) Якубомъ Потоцьки(м) ѡ експу(л)сию зъ кгру(н)товъ копиевски(х), позваными, на(з)начиломъ те(р)минъ июня ше(ст)на(д)цатого дня, року теперешне(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третего, розграниченя диференъцие(и), межы Копиевцами заходячое.

Зачи(м), ижъ вм. має(т)ность свою Дашовъ маєте приле(г)лую, теды в. м., прихиялючисе до декрету трибуна(л)ско(г)[о] и листу ѡ(д)рочного, в. м. ѡбъвесчаю, абысте в. м., на те(р)мине станувши, стены своеє дашовское пи(л)новали и наро(ж)ника свое(г)[о] при коньку(р)енъцие(и) кгрунътовъ городецького, копиевского и дашовско(г)[о] при(з)нали. А любо станете, а(л)бо нить, я во(д)лугъ права поступлю собе. Писанъ в Иса(и)кахъ // априля ѡсмого дня, року тисеча шестьсотъ чоты(р)десять третего.

27 зв.

А по по(д)несеню и по пречитаню [!] ты(х) позвоу те(р)мину такъ декретомъ поменены(м) трибуна(л)ски(м), яко и припозвами, также и листомъ ѡдрочоны(м), туде жъ и реляциею возного, сторона поводовая, правне дове(д)ши, просила и домавляла(с), абы стороне позвано(и) справоватисе наказано было.

Где зара(з) посланецъ позваныхъ, я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сенявского, граби на Шклове и Мышо(и), и ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Якуба с

Потока Потоцького, по(д)часого подо(л)ско(г)[о], шляхе(т)ны(и) пань Ма(л)хе(р) Бабьски(и), маючи при себе возного, енерала, шляхе(т)ного Петра Не(д)зве(д)-ского, а при немъ урожно(г)[о] пна Яна Трёмьбицького, листь авизория(л)-ны(и) до суду нинешнего по(д)комо(р)ского, од стороны и(х) м(л). пановъ уча(ст)никовъ копиевски(х) писаны(и), которымъ я(с)неве(л)мо(ж)ны(и) его м(л). пань Сенявски(и), ижъ бо(л)шую справу ω бо(л)шую суму с певною ωсобою и в певномъ кгроде маєт, для чо(г)[о] так для ω(д)леглости ме(ст)ца, яко и для пова(ж)ные ωное справы на теперешни(и) те(р)минъ станути а в томъ, што тутъ де юре конъвени(т) справити(с) не могучи, ω(з)на(и)муєть, ω(д)давши про фульциментто право посполитое статуту Волынського в ро(з)деле че(т)-ве(р)томъ, а(р)тикуле сёмьдесятомъ принципалови своему, взявши танък-вамъ нунъциусть, просиль суду нинешнього, абы пану его, я(с)неве(л)мо(ж)-ному его м(л). пану Сенявскому, тая дияляция маиωри(с) // маиωри(с) де юри(с) бенефициω ку(р)рєнєсь позволона, а з ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пано(м) по(д)-чаши(м) подо(л)ски(м), ижъ є(ст) кавза конъюнкта, до пришлого те(р)мину тая справа суспенъдована была, нишлоω [!] минусъ са(л)вамъ имъпукгнациω-немъ конътра те(р)минумъ форумъ акъ алиωсь субъсеквентєсь те(р)мино(с) инь тото вцале ихъ м(л). паномъ позванымъ зоставивши.

А поводова сторона поведила, ижъ таковая дияляция стороне позвано(и) на бо(л)шую справу позволона бы(т) не маєт с тяхъ причинь:

першая — ижъ трибуналь казалъ синє инъте(р)миссионє каза(л) граници чинити на афектацию сторонъ ωбохъ, а за такую дияляциєю юже бы инъте(р)-мисия битъ мусила;

другая — роки завитые и те(р)мины, дияляциями завитыми, не вступаючи в конътровє(р)сию, жа(д)ные бываю(т) афектоваными ω(д)ложоные, а тут уже позваные вдалисе в конътровє(р)сию. В комъпарациє(и) пленипотєньта записано єсчє дня вчора(и)шого протєстаци(и) такъ велє заношено, апелляцию инъте(р)-поновано, и дня нинешнего протєстаци(и) такъ велє занєсєно, и юже с плени-потєньто(м) стороны позваное поводова сторона в росправу правную урочив-ши(с) и вдавшисе, яко маєть инъшая быти комъпарация [!] в ω(д)но(и) же справе и кто инъши маєть афектовать таковое дияляциє(и), которая анъте ωм-ниа и єсчє пере(д) те(р)миномъ мєла быти афектована.

Трєтая — ижъ таковая ди(л)ляция не быває(т) ωдно инъ пе(р)соналибусъ акъциωнибусъ позволеная, а тутъ позваному не єсть пе(р)сонали(с) актусь, ани до поприсяжєня приходитъ, кгды (ж) трибуналь себе дефинитива(м) // апъ-пробационє(м) ты(х) граници зоставиль.

Чє(т)ве(р)тая — статутъ єсть выра(з)ны(и), же кгды бы суду зе(м)ско(г)[о] была всказаная граница, таковы(и) те(р)минъ може(т) таковою дияляциєю на инъши ча(с) дифъферовати, алє ижъ в то(и) справе рєчь ωсужоная декрєть трибуна(л)ски(и) зашо(л) а рєчь ωсужоная ωмнємъ юри(с) мора(м) ексклю-диръ, для того и тая дияляция яко неправная не маєть быти позволона.

Пятая — то(т) же статутъ самъ имъпозуйть конъдиционє(м) єть нече(с)-ситатємъ, абы позваны(и), которы(и) бы хотєль таковы(и) те(р)минъ граничъ-ны(и) зволочити таковою дияляциєю а(л)бо правдивою хоробою, вча(с) даль пе-редъ те(р)миномъ знати ω своє(и) хоробє, єсли бы сє придала, абы те(р)мину не пи(л)новано. Ежели тєды инъ казу хоробы, каже(т) статутъ, вча(с) ωзна(и)-мовати, абы те(р)минъ не пи(л)новано, што сє казуалитє(р) придаєть далеко

бо(л)ше(и), мела позваная сторона заховатисе водлугъ того статуту етъ а(д) импльере леисъ конъдициѡнемъ, ведаючи ѡ те(р)мине теперешне(м), которы(и) нонъ казуалите(р), але и(з) ѡдрочєня те(р)мину припадалъ. Ведаючи тєды позваны(и) ѡ тыхъ ѡбохъ те(р)минахъ, могль вчасне дати знати, абы теперешне-го те(р)мину не пи(л)новано.

С тыхъ тєды и инъшихъ причинъ просили поводове, абы ѡному таковая дилация не была позволная, заховавши собе вси добродє(и)ства правныє, до тоє справы належачиє.

28 Я тєды, комо(р)никъ, уважаючи тоє, абымъ с квапливою сєнътенъщиєю моею которо(и) стороне преюдициумъ и кграваменъ не учинилъ, в то(и) справе до дня завтрешнего по(д) тою жъ моцью делибероваломъ, и ѡную ѡ(д)ложаломъ // ѡ(д)ложаломъ, и во(з)ному поменєному ѡ(д)волати ро(с)казаломъ.

А пленипотєнътъ позваны(х), ижъ тая делиберация, нонъ секунъдумъ пре-скрипътумъ юри(с) во(л)гинаци [!] не адъ тридуумъ, яко право кажє(т), але а(д) днємъ крастинамъ станула, ѡ(д) ѡное яко неправное до суду головного трибуналу коронного Любе(л)ского межы справы вла(с)ного воево(д)ства Бра(с)лавского ути (!) инъ кавза симъплици фунъдумъ танъєнъти [!] апєлеваль.

А поводовая сторона, вывє(д)ши з декрету трибуна(л)ского, ижъ не маєтъ быти допусчоная апєляция а(ж) по усипаню копъцовъ, до того, ижъ тые апєляциє на (з)волоку справедливости святое пленипотєнътове чиня(т), просила, абы не была допусчона.

Я, комо(р)никъ, тоє апєляциє не допустило(м). А сторона позваная ѡ па(р)тєе ѡное, кграваменъ и ѡ шкоды све(д)чила(с). Я мъ се тежъ репротєстова-ль, ижъ такъ во(д)лугъ права быти розумело(м).

28 зв. А пото(м), кгды дня завтрешнего, ѡсмогона(д)ца(т), мѡа июня, на кгрунътъ и ме(ст)це уфунъдованое юри(з)дикъции ставивши(с), я, комо(р)никъ, во(з)-ному поменєному суду мое и сторонъ до справы приволати росказаломъ. Тамъ зара(з) ѡ(д) того жъ я(с)неве(л)мо(ж)но(г)[о] его м(л). пна воеводы Че(р)нигов-ского, именємъ его м(л). то(т) же панъ Петръ Ипъна(р)ски(и) утъ супра протє-стовалисє. Гдє зара(з) ѡ(д) поводове стороны его м(л). панъ Федо(р) Юшков-ски(и), слышачи таковую збоку на (з)мове зъ стороною позваною учинєную и занєсєную протєстацию, именємъ такъ своимъ, // такъ свои(м), яко и вси(х) уча(ст)никовъ копиєвски(х), реа(с)сумуючи пе(р)шую протєстацию свою, ѡс-вє(д)чал(сє) и протєстоваль, яко и пе(р)вє(и), так противко его м(л). пану вое-воде Че(р)ниговскому, яко и противко его м(л). пану Сєнявскому и стороне позвано(и), ижъ ихъ м(л)., спротивляючисє во все(м) декретови суду голов-ного трибуналу Любе(л)ского, на (з)мове зъ стороною позваною етъ инъ фаво-ремъ ѡное инъ елизиѡнемъ акъциѡни(с) а на възрушенє права поводове сто-роны и уходячи тоє справы, не маючи тутъ жа(д)ное конътикуитатємъ кгрунъ-товъ, на (з)раженє акту теперешнего чиня(т). И ѡвшемъ то(т) же протєстансъ именємъ ѡдного з уча(ст)никовъ, кнежати его м(л). Федора Че(т)вє(р)тєнъ-ско(г)[о], уча(ст)ника доб(р) Кошыловскихъ, постерегаючи целости права его и псе(с)снє(и), абы прє(з) таковую протєстацию уима сє праву и посе(с)снє(и) его м(л). не дєяла, протєстова(л)сє, права и доводы свое вцалє собе заховуючи. Инъ конътрариумъ тотъ же прєрєчоны(и) панъ Якгодзинъски(и), пленипотєнътъ корамъ юдициѡ презєнъти пе(р)соналите(р) комъпарєнсъ номинє кво супра звышъ мєнованого я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сєнявского, пна и прин-

ципала своего, репротестова(л) и протестовалъсе противко урожоному его м(л). пану Петрови Ипъна(р)скому, реа(с)сумуючи пѣ(р)шую протестацию свою инъ того, ѿ то, ижъ ѿнъ, жа(д)ного не маючи порученя ѿ(д) я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна воеводы Че(р)ниговского, пна своего, которы(и) на кгрунъты кошыловские и ѿлешковские жа(д)ны(х) правъ не маеть, причомъ и посесоремъ в ѿныхъ не есть, раче(и) инъ фаворемъ па(р)тись акторее, на вспе(р)те sprawy еѣ а на взрушене правъ дедичныхъ его м(л). пана протестантънись и стародавное // стародавное конътинуюкве посе(с)сиѿни(с) кгрунътовъ кошыловски(х) и ѿлешковецъ, важылъсе таковую протестацию юрибусъ етъ посе(с)сиѿне его м(л). преюдициѿзамъ учинити де куюсь ну(л)литате тумъ етъ прекавендо инъ-демнитати юриумъ его м(л). де инътекритате ѿны(х) и стве(р)жене посесие(и) стародавное его м(л). а реми(с)са дилиенътия кумъ солъенъни манифестациѿне ексъ рациѿнибусъ квовись темъпоре етъ локо лациусъ инъференъди(с) итерумъ атъкве итерумъ протестовалъсе.

Я, комо(р)никъ, по занесеню таковы(х) протестаций, експедиуючи де-либерацию мою, прихиялючисе в томъ до права посполитого, позваному, его м(л). пану Сѣнявскому, таковое дилиции бо(л)шое sprawy, которую его м(л). маеть ѿ бо(л)шую суму с певною ѿсобою и в певно(м) кгруде и ѿ которо(и) пре(з) ли(ст) сво(и) ѿ(д)рочъны(и) урядовне такъ мнѣ, судови, яко и стороне поводово(и) даеть знати, ѿ(д) акту и дня теперешнего до недели шести, то естъ до дня три(д)цатого, мѣца июля, року теперешнего, тисеча ше(ст)сотъ чоты(р)-дѣсятъ третего, позволимъ и ты(м) декретомъ мои(м) позваляю. Которую то дилицию позваны(и), его м(л). панъ Сѣнявски(и), повиненъ будетъ пробовати на те(р)минѣ пришло(м) выписомъ с книгъ ѿного кгруду, в которомъ се справа его м(л). актовала, автенътичъны(м), по(д) утраченемъ и упа(д)ненемъ тое sprawy, зачимъ и те(р)минъ сторонамъ ѿбомъ, позвано(и) до досить учиненя таково(и) дилициѿ(и), а поводово(и) до прислухана се еѣ и до дальшого поступъку в то(и) справѣ правного, певны(и) и завиты(и), кро(м) ешельякого при // позву, складаю и заховаю.

А што се тъкнетъ ѿблигаториумъ посе(с)соремъ, его м(л). пна Якуба По-тоцкого, по(д)чашо(г)ѿо] подо(л)ско(г)ѿо], ѿ(д) которого шляхе(т)ны(и) панъ Ма(р)цинь Хмеловски(и), пленипотентъ, ѿдо(з)ва(л)се, также стенъника рах-новского кнежати его м(л). Стефана Че(т)ве(р)тенъско(г)ѿо], по(д)коморо(г)ѿо] бра(с)лавско(г)ѿо], ѿ(д) которого урожоны(и) панъ Грегоре(и) Росковски(и), пленипотентъ, ѿдо(з)ва(л)се, также стенъниковъ дашовски(х) кнежати ихъ м(д). Вишневецъки(х) Дмитра, Конъстанътого и Ерого яко дедичовъ з бы(т)-но(ст)ю кнежати его м(л). Еремия Вишневецъкого яко ѿпекуна, и того жъ кнежати его м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавского яко посе(с)сора, и еѣ м(л). панее воеводиное киевское и сына еѣ м(л). доб(р) Кори(т)ное дедичовъ, ѿ(д) которихъ урожоны(и) панъ Анъдре(и) Наремъски(и), пленипотентъ, ѿдозва(л)-се, яко позваныхъ, с тыми всеми такъ стенъника(ми), яко его м(л). пно(м) по(д)-чаша(м) подолъски(м) до того ж часу и те(р)мину, звышь менованого, то естъ до дня три(д)цатого, мѣца июля, року теперешнего, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)-дѣся(т) третего сусъпендую, складаючи и заховаючи всимъ выже(и) менованымъ ѿсобою на помененомъ те(р)минѣ рокъ певны(и) и завиты(и), кро(м) вшельякого при:звзу.

Ω(дъ) которого декрету умоцованы(и) по(з)ваныхъ, заховавши салъвамъ имъпукгнациѡнѣмъ конътра те(р)минумъ етъ форумъ субъсеквенътесъкве те(р)миномъ, акъ инъстанъция(с), до суду головного трибуналу коронъного Любе(л)ского межы справы вла(с)ного воево(д)ства Бра(с)лавско(г)[о] апеллевалъ // апеллевалъ.

30

Я, комо(р)никъ, ѡному тое апелляции не допустиломъ, а ѡнъ ѡ попа(р)те еѣ, ѡ кгравамень и ѡ шкоды све(д)чилъся. Я мъ се тежъ репротестовалъ, же мъ такъ водлугъ права и декрету трибуна(л)ского быти розуме(л).

А потомъ то(т) же пленипотентъ позваны(х) ѡ (д) того жъ декрету до суду головного трибуналу Любелъского межы справы конъсе(р)вать воево(д)ствъ Киевско(г)[о], Волинъского, Браславско(г)[о] и Че(р)ниговско(г)[о] апеллевалъ. Я мъ ему тое апелляции не допустилъ, а ѡнъ ѡ попа(р)те еѣ, ѡ кгравамень и ѡ шкоды све(д)чилъсе. Я мъ се те(ж) репротестова(л), же мъ такъ водле права быти розумелъ.

Туде жъ зара(з) пленипотентъ позваного, я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сенявско(г)[о], пна и принъципала своего, прекавенъдо инъдемнитати юриумъ его м(л). венъць, абы се ничего не ублизало те(р)минумъ и ексъцепциомъ правнымъ, которые до тое справы служа(т), прихилиючи(с) до протестацие(и), дня ше(ст)на(д)цатого июня занесеное, и до вси(х) инъстанъци(и), при котори(х) са(л)ву конътра имъпукгнациомъ те(р)мини фори етъ идъ симилиумъ ѡмниумъкве ексъцепциѡнумъ етъ бенефициѡрумъ юри(с) и вшелякихъ пробаций, адъ акторатумъ презенъте(м) служачи(х), вцале заховывалъ, так и тепе(р) плено инъ роборе, в чомъ позволена дилиция маѡри(с) не маеть ѡбъстаре, ѡныѣ заховуе(т) ѡбѣ.

30 зв. А поводовая сторона, реа(с)сумуючи пе(р)шую протестацию свою, дня шостогона(д)ца(т), мѣа // июня занесеную, репротестуючи(с), вцале вси доводы, докуменъта, пробацие, доброе(и)ства правныѣ заховавши, абы инътекритати кгрунътов поводовое стороны таковыѣ па(р)тись а(д)ве(р)се дифъфукгия и протестацие, коториѣ инъ конътравенъциѡнѣмъ декрети трибуналиции етъ елизиѡнѣмъ акъциѡни(с) чиня(т), ничего не шкодили, ани правныѣ поступъки и доброе(и)ства, стороне поводово(и) служачиѣ, вон(т)пили, протестовала(с), такъ тежъ и ѡ то, же естъ позволена дилициѡ маѡри(с) противко праву позваному и припусчоны(и) пленипотентъ па(р)тись цитате, его м(л). пна по(д)чашо(г)[о] подо(л)ско(г)[о] южъ третьего дня по зача(т)ю акъту того манифестацию заноси(л).

Я, комо(р)никъ, репротестоваломъсе, же мъ таковое ди(л)ляцин бо(л)шое справы юре диктанъте позволи(л) и ни в чомъ противко праву посполитому етъ еквитати не выкročиломъ.

Туде жъ тежъ репротестоваломъся противко тое(и) протестацие(и), которая занесена ѡ припусчѣне на трете(м) дню до справы пленипотентъа его м(л). пна Потоцъкого, по(д)чашо(г)[о] подо(л)ско(г)[о]. Постерегаючи целости своеѣ, абовемъ по вси тые три дни ѡ томъ пленипотентъе сторона поводовая не пытала(с) и жа(д)ное конътрадикъцие(и) не чинила, ажъ доперо при ѡста(т)нѣмъ декрете конътрадикъцию, не питаючися ѡ пленипотентъцие(и), учинила. За(ч)и(м) // зачи(м) ѡ нева(ж)ности тое протестации етъ де ну(л)литате ѡное итерумъ атъкве итерумъ протестовалъсе, што все для памѣти до книгъ по(д)комо(р)-скихъ воево(д)ства Киевского естъ записано.

31

3. По(з)воленъе дѣляции бо(л)шое справы его м(л).
пану Сеньявскому в справе кнежати,
его м(л). пна по(д)коморо(г) [о] бра(с)лавско(г) [о].

Року тисеча шестъсо(т) четы(р)деся(т) третего,
мца июня, два(д)цатъ третего дня.

Деялосе на кгрунтьє на урочиску Ивно(и) а(л)бо рачє(и) Сухо(и) долине
у Биликowego потоку, ведле речъки Унъчое, где мене, Миколая Тучаницького,
комо(р)ника граничьного воево(д)ства Киевского, пленипотенътъ ѿсвецоного
кнежати его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)теньско(г) [о], по(д)коморо-
(г) [о] воево(д)ства Бра(с)лавско(г) [о], урожоны(и) панъ Анъдре(и) Наремъ-
ски(и) для ро(з)граничена доб(р) дедичъны(х) кнежати его м(л)., актора, на-
(з)ваны(х) Унъчєю, а(л)бо Христаново(м), и Рохнами, з ѿ(д)ное, а доб(р) Кгрна-
нова, а(л)бо Ве(р)бича, Горо(д)ка, а(л)бо Сороки я(с)нєвє(л)мо(ж)но(г) [о] его
м(л). пна Адама Геронима з Кгранова Сеньяво(г) [о], граби на Шклове и Мы-
шо(и), позвано(г) [о], дедичъны(х), з другое стороны, постанъновивши [!], про-
си(л) и домавя(л)се, абы(м) ведле декрету суду головно(г) [о] трибуналу коронъ-
но(г) [о] Любе(л)ского в року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второ(м), мца
ѿктобра, два(д)ца(т) сємого дня, по(д) час сужєня конъсе(р)ватъ воево(д)ствъ
32 Киевско(г) [о], Во(л)ны // ско(г) [о], Бра(с)лавско(г) [о] и Че(р)ниговско(г) [о]
фєрованого, тудє жъ листу ѿ(д)рочоно(г) [о], ѿ(д) его м(л). пна по(д)коморо-
(г) [о] киевско(г) [о] выдано(г) [о], также тежъ позво(в)въ, припозво(в)въ по(д)ко-
мо(р)ски(х) киевски(х) с повинъности уряду моего юри(з)дикъцию уфунъдо-
вавши, до ро(з)граничена доб(р) менованы(х) приступи(л).

Я тєды, комо(р)никъ граничьны(и) воево(д)ства Киевско(г) [о], не дерокгу-
ючи ничого право(м) ѿбороно(м) и доводо(м) правны(м), также и власности
кгрунтьовъ на ѿбе(д)ве стороне, юри(з)дикъцию мою судовую на ме(ст)цу,
выже(и) меновано(м), где мене сторона поводова постановила, фундую и уфунъ-
доваломъ и ѿную возному, шляхетному Миха(и)лови Богушевичю ѿбволати
и публиковати розказало(м), которую ижъ поменєны(и) во(з)ны(и) ѿбвола(л)
и публикава(л), реляцию свою передо (м)ною учини(л) и созна(л).

Ѿ(д) которое юри(з)дикъциє(и) уфунъдованое урожоны(и) его м(л). панъ
Алексанъде(р) Каменачъки(и), слуга прєрєчено(г) [о] я(с)нєвє(л)мо(ж)ного его
м(л). пна Сеньяво(г) [о], по(з)вано(г) [о], поведаючи, же и(л)легитимє уфунъдо-
ваная, до суду головно(г) [о] трибуналу Любе(л)ско(г) [о] межы справы вла(с)-
но(г) [о] воево(д)ства Бра(с)лавско(г) [о] апєлева(л) с протєстациєю, имєнємъ
того жъ пна своє(г) [о] урядовнє и со(л)лєнитє(р) занєсєною, противко вє(л)-
мо(ж)ному его м(л). пану Ерєму на Че(р)няхове Немиричови, по(д)коморому
воево(д)ства Киевского, и мнє, Миколаєви Тучаницькому, комо(р)никови гра-
ничъному того (ж) воево(д)ства яко урядови, а то противко его м(л). пану по(д)-
коморому киевскому [!] и мнє, комо(р)никови, де ну(л)литатє актусъ презєнъ-
ти(с), фунъдатєквє юри(з)дикъциѿни(с) єть ѿмниумъ тє(р)минорумъ инъ акту
презєнъти єть ци(р)ка актумъ субъсєквєнъциумъ ратификациѿнєквє ѿмниумъ
юриумъ гєредитариѿрумъ єть анътиква посе(с)сиѿнє узуфруктуквє акъ поциѿ-

32 зв. ритатє акторатусъ лєитими пна протєстующо(г) [о] // пна протєстующо(г) [о]

позостало(г)[о], фретн ипъсиушь миноренънитате, которы(и) инъ дефенъсионе(м) в праве посполито(м) габиле(м) рационемъ мети не могучи, ѿседати, привласчати и кгва(л)товне ѿ(д)берати, посе(с)сие свое юре виѿленъто стве(р)-жати, и в ѿны(х) недоро(с)лого летъ кривдити, шкоды не(з)но(с)ные задавати, колонии садити и лѣсы пустошити, яко жъ ѿсели привласчаючи, по(с)е(с)сие свое // свое кгва(л)товны(м) право(м) и(х) утве(р)жаючи, кривды и шкоды починивши, инъ диесь етъ квотидие шкоду до шкоды придаючи, чинять, задава(т) не перестаю(т), кгрунъты и лѣсы пустоша(т), колоние новыѣ сады(т), инъ де-трименътумъ юр(и)(с) етъ посе(с)сиѿни(с) ексъ предеце(с)сорибу(с) анътикви(с) чинячи, котори(х) панъ протѣстанъти(с) шацуеъ себе на сто тысяче(и) копъ гроше(и) литовски(х), про то и повторе такъ противко его м(л). пану по(д)коморому бра(с)лавскому, яко и пану Прилуцъкому ѿ посяжене поменены(х) кгрунътовъ, на котори(х) нульлите(р) юри(з)дикъция естъ уфунъдована и ѿселости виѿленъто модо локованые, протѣстова(л)се, ѿфѣруючи пна свое(г)[о] дебита юри(с) виа квовись темъпоре етъ локо ѿ то все правне чинити.

Противко которо(и) то протѣстации, пре(з) его м(л). пана Каменацъкого учинено(и), то(т) же пленипотенътъ кнежати его м(л). пана по(д)коморого бра(с)лавско(г)[о] именемъ его м(л). туде жъ тежъ и противко самому пану Каменацъкому све(д)чилъ и со(л)лените(р) репротѣстова(л)се, же его м(л). панъ Каменацъки(и), не маючи жа(д)ного ко(м)ми(с)сумъ ѿ(д) его м(л). пна Сенявско(г)[о], сме(л) и важи(л)се таковую протѣстацию неслушную заносити, туде жъ тежъ и противко самому его м(л). пану Сенявскому, же жа(д)ны(х) посадъ новы(х) кнежа его м(л). панъ по(д)комори(и) бра(с)лавски(и) на кгрунъте его м(л). пна Сенявско(г)[о] не локоваль, лесовъ его м(л). не пустошилъ и не пустоши(т), шко(д) жа(д)ны(х) не чини(т), и жа(д)ны(м) способомъ не втручаеъся в кгрунъты его м(л)., то(л)ко свого кгрунъту вла(с)но(г)[о], пре(з) его м(л). пна Сенявского ѿ(д)нятого, правне доходить.

А пото(м) то(т) же его м(л). панъ Каменацъки(и), реа(с)сумуючи пе(р)шую, выже(и) выражоную, пре(з) себе занесеную де ну(л)литате актусъ презе(н)ти(с) етъ фунъдате юри(з)дикъциѿни(с) са(л)ви(с) утъ супра инъ енере етъ спѣцие 34 бенефиции(с) юри(с) протѣстацию, и ѿную тутъ, на то(м) ме(ст)цу за выра // жоную декляруючи и мети хотячи ѿ посяжене кгрунътовъ кошиловски(х), и ѿ то, ижъ его м(л). протѣстансъ, маючи суфъфициенъсъ манъдаториумъ етъ комъмиссумъ ѿ(д) его м(л). пна своего, ѿбсекъвенъдо манъдати(с) пна своего, в справе акту теперешнего ставае(т), иже его м(л). панъ Сенявски(и), панъ протѣстанъти(с), паренъдо сакросанъкто декрето трибуналициѿ, и ѿнъ, во все(м) инъвиѿлабилите(р) ѿбъсе(р)ванъдо мутуѿ сумъпту, судъ нинешъни(и) по(д)комо(р)ски(и) спровадилъ, што да(ст) панъ богъ убикве локорумъ це(р)тисъ пробащиѿнибусъ довести пна своего ѿфѣроваль.

При то(м) же акте ѿ нева(ж)ности его урожоны(и) панъ Янъ Трѣмъбицъки(и) именемъ свои(м) и брати свои(х) моло(д)шихъ, пото(м) з именъ и про(з)вискъ спѣцификованыхъ, постерегаючи целости права своего себе и бра(т)и свое(и) на кгрунъты кошыловские, на которихъ Рахны ну(л)лите(р) посажонные суть, и конътрове(р)сиею теперешънею неслушне и неважне зашла и юри(з)диция фунъдованая заходи(т) дедичъне служачие, ѿхороняючи целости права своего и бра(т)и свои(х) дедичъно(г)[о], до доб(р) тыхъ юре сукъце(с)сиѿни(с)

по небо(ж)чика(х) зошлы(х) бабце и ма(т)це нашо(и) Яново(и) Трёмъбицько(и) належачого, абы жа(д)ное бє(з)правѣ такъ праву, яко и добромъ своимъ пре(з) акцію теперешнюю не заходило, ѿ нева(ж)но(ст) акту теперешнего и уфундованое юри(з)дикъцие неведоме себе протестуючо(г)ло] процессу, ѿферуючи(с) ѿ вла(с)но(ст) ты(х) доб(р) и кгрунътовъ юре експерири и противко к(р). его м(л). Стефанови Сватопє(л)кови Чє(т)ве(р)тєньскому, по(д)коморому воево(д)ства Бра(с)лавского, яко до ни(х) не належачому, пи(л)не и повторе протестовалъсє.

34 зр. А пленипотє(нт) поводовое стороны, слышачи таковую пна Трёмъбицького протестацию, противко ѿному свою репротестацию заносилъ, ижъ поменены(и) панъ Тре(м)бицьки(и), не маючи ничо(г)ло] — аничо(г)ло] в кгрунътахъ кошыловски(х)// кошыловскихъ, которихъ єсть пре(з) декре(т) суду головного трибуналу Любе(л)ского з бра(т)єю своею ѿ(д)сужоны(и), инъ фаворемъ па(р)тисъ, на (з)раженє sprawy важильсє таковую заносить протестацию противко кнежати его м(л). пану по(д)коморому Бра(с)лавскому, которого пленипотєнътъ, ѿсве(д)чившисє, ижъ кнежа его м(л). маєтъ в то(м) кгрунъте Кошиловско(м) певныє части свое дедичныє, ѿ которихъ выделъ апелация на воево(д)ство Бра(с)лавское вышла. Котори(м) правомъ кнежати его м(л)., абы пре(з) тую протестацию ничо(г)ло] се не ублизало, постерегаючи целости ихъ, и повторе ѿсве(д)ча(л)сє. Также и противко его м(л). пану Сенявскому и стороне позвано(и), ижъ ихъ м(л). инъ конъдикто на (з)раженє акту, на елизию з акции не хотячи, доси(т) чини(т) декретови трибуна(л)скому инъ конъдикто пна Тре(м)бицького, которо(г)ло] дня сємна(д)цато(г)ло] июня при ѿ(д)правованю акту гранично(г)ло] ихъ м(л). пановъ уча(ст)никовъ копиевски(х), поводовъ, а тыми (ж) позваны(ми) ѿ(д) доб(р) поводовъ копиевски а позваны(х) Горо(д)ка в листе авизориа(л)но(м) на взя(т)є дилации бо(л)шое sprawy яко слугу писали и присылали, до учинєня таковое неслушное и непотребное протестации ставили, ѿ што и повторе то(т) же пленипотєнътъ протестовалъ и репротестовалъсє, абы тая протестация ихъ таковая правомъ и целостямъ ни в чомъ не шкодила.

При томъ же акте урожоны(и) панъ Петръ Ипна(р)ски(и) протестова(л)сє имєне(м) его м(л). пна воеводы че(р)ниговско(г)ло] де ну(л)литате фунъдате юри(з)дикъциѿни(с) єтъ тоциусъ актусъ дабиту(р) инъ копия.

Я, комо(р)никъ, репротестоваломъсє де валидитате фунъдате юри(з)дикъциѿни(с) єтъ тоциусъ актусъ.

35 А при занєсеню тоє протестации ѿ(д) его м(л). пна воеводы че(р)ниговско(г)ло] то(т) же пленипотєнътъ // поводовое стороны имєнемъ принципала свое(г)ло] протестова(л)сє такъ противко его м(л). пану воеводе че(р)ниговскому, яко и противко его м(л). пану Сенявскому, и стороне позвано(и), ижъ ихъ м(л). конътра венненъдо декретови суду головного трибуналу Любе(л)ско(г)ло], инъ конъдикто зъ стороною позваною инъ елизиѿне(м) акциѿни(с) таковую протестацию, не маючи тутъ жа(д)ное конътикуитате(м) кгрунътовъ, на (з)раженє акту теперешне(г)ло] чиня(т), и ѿвше(м) то(т) же протестанъсъ имєнемъ принципала свое(г)ло], постерегаючи целости права его м(л)., абы пре(з) таковую протестацию уи(и)ма сє праву его м(л). не дєяла, протестовалъсє.

Инъ конътрариумъ то(т) же преречоны(и) его м(л). панъ Алексанъде(р) Каменацьки(и) корамъ юдициѿ презєнъти пє(р)соналите(р) комъпарєнъсъ

номине кво супра възвышь менованого я(с)неве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Сеньявско(г)ло, пна и принципала своего, репротестова(л) и протестова(л)се противко урожоному его м(л). пану Петрови Ипна(р)скому ѿ то, ижь ѿнь, жа(д)ного не маючи повереня ѿ(д) я(с)неве(л)мо(ж)но(г)ло его м(л). пна воеводы че(р)-ниговъско(г)ло, пна свое(г)ло, которы(и) на кгрунъты кошыловъские и ѿлешковские жа(д)ны(х) правъ не мае(т), при чомъ и посе(с)соромъ в ѿныхъ не естъ, але раче(и) инъ фаворе(м) па(р)ти(с) акторее на вспе(р)те справы ее и на взрушене правъ дедичъны(х) его м(л). пна протестанъти(с) и стародавное конътинукве посе(с)сиѿни(с) кгрунътовъ кошыловски(х) и ѿлешковски(х) важы(л)се таковую протестацию юрибусъ етъ посе(с)сиѿни его м(л). преюдициѿза(м)

35 зв. учинити де куюсь ну(л)литате тумъ етъ прекавенъдо инъдемънитати // инъдемнитати юриумъ его м(л). инъ фацие юдиции презенъти(с) репродукторумъ де инътекгритате ѿны(х) и утве(р)жене посесии стародавное его м(л). а реми(с)са дилиенъция кумъ со(л)лenni манифестациѿне итерумъ а(т)кве итерумъ протестова(л)се.

А по занесеню таковы(х) протестаци(и) я, комо(р)никъ, кгда мъ во(з)ному менованому сторонъ до справы приволати ро(с)казало(м), теды то(т) же пленипотенътъ стороны поводовое в способъ пропозиции своеѿ по(д)не(с)лъ позовъ по(д)комо(р)ски(и) на те(р)минъ, з декрету трибуна(л)ско(г)ло припадаючи(и), ѿ(д) повода по позваны(х) выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевъского, ве(л)можному его м(л). пану Адамови Геронимови Сеньявскому яко дедичови а его м(л). пану Якубови Потоцъкому, по(д)чашому подо(л)скому, яко посе(с)сорови ниже(и) менованы(х) доб(р), зо вси(х) и вшелякихъ доб(р) в. м. лежачи(х) и рухомы(х), также и(з) сумъ пнжны(х) зве(р)хно(ст)ю его ко(р) м(л). и мою владзою уряду по(д)комо(р)ского розказую, абысте в. м. передо мною самы(м), а в небы(т)ности мене самого теды пере(д) урядомъ мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) року теперешне(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца мая, че(т)ве(р)того дня, на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унъчою, алиа(с) Христаново(м), и Рохнами ѿсвецоного кнежати его м(л). Стефана Святопе(л)ка Че(т)ве(р)тенъского, по(д)коморо(г)ло воево(д)ства Бра(с)лавско(г)ло, актора, з ѿное, а добрами Ве(р)бичо(м), алиа(с) Кграново(м), и Горо(д)ко(м), алиа(с) Сорокою, в. м., з другое стороны, та(м), где ѿ(т) поводовое стороны на полю постановлены(и) буду, сами ѿбличне и завите в. м. стали на жалобу и правное попа(р)те вышь поменено(г)ло княжати его м(л).

пна по(д)коморо(г)ло Бра(с)лавского яко дедича а пна Александра Прилуцъко(г)ло, если бы до тоѿ справы належалъ, поводовъ, которы(и), при // хиляючи(с) во вси(м) до святобливо(г)ло декрету суду головного трибуналу Любе(л)ско(г)ло конъсе(р)вать воево(д)ства Киевско(г)ло в року прошло(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второ(м), мца ѿктобра, два(д)ца(т) семо(г)ло дня, сужоны(х) в справе ѿ выби(т)е зъ кгрунътовъ христановски(х), а(л)бо унъчанъскихъ, в по(з)ве ѿриина(л)но(м) и проце(с)се менованы(х) межы поводо(м) а в. м. учиненого, позывае(т) и припозывае(т) ѿ то, ижь судъ головны(и) трибуна(л)ски(и) в справе поменено(и) з кгрунъту кква(л)товного выби(т)я, межы

поводомъ а в. м. точачое(с) по конѣтрове(р)сиахъ сторонъ ѡбохъ, сторона(м) роспиралися наказалъ, в роспираню ижъ в. м. позваная сторона тыми рациями зыску, на собе ѡтримано(г)[о], знести не мо(г)ли, знашоль, в. м. поступовати, в поступованю абысте в. м. на неведомо(ст) того зыску яко (с)те ся забирали на онъ ча(с) инъ инъстанти присягу выконали, наказалъ, во(з)ного придалъ. А ижъ сторона поводовая присягу ѡ(д)пустила, теды судъ трибуна(л)ски(и), в. м. ѡ(т) тое прися(ги) уво(л)нивши, зыскъ в то(и) справе, на в. м. ѡтриманы(и), зо вси(м) поступько(м) по(д)не(з)ши, скасовалъ на позовъ ѡриина(л)ны(и) ѡ(т)поведати в ѡ(д)поведаню, skutечъне ѡ(т)поведати наказалъ. А в skutеченомъ ѡ(т)поведаню, ачъ ко(л)векъ тая справа ѡрииналите(р) ѡ выби(т)е кква(л)товное з кгрунътовъ некоторыхъ унъчанъскихъ, а(л)бо христановски(х), ѡ(д) доб(р) и кгрунътовъ в. м. кграновскихъ, а(л)бо ве(р)бичо(в)ски(х), инътенътована естъ, ѡднакъ, ижъ тая справа бе(з) ѡзначеня границъ успокоена быти не може(т), для того на афектацию сторонъ ѡбохъ судъ трибуна(л)ски(и) тую справу до по(д)коморо(г)[о] Киевско(г)[о] а(л)бо уряду по(д)комо(р)ского для учиненя skutечъныхъ границъ межы добрами повода и дедича теперешнего, Унъчою, а(л)бо Христановомъ, и Рохнами дедичъными, з ѡдное, а добрами

36 зв.

Кграново(м), а(л)бо Ве(р)бичо(м), Горо(д)комъ, албо Сорокою, // албо Сорокою, в. м. м(л). пне Сеньявски(и), также дедичны(ми), з другое стороны, на кгрунътъ ѡдосла(л) и наказалъ, абы(с)те в. м. стороны ѡбедве по(д)коморого киевско(г)[о] а(л)бо уря(д) его ѡ(д) акту декрету ѡного за неделъ два(д)ца(т) семь, то естъ на день че(т)ве(р)ты(и) мца мая, в року теперешънемъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третє(м), с по(л)ны(м) коштомъ на кгрунътъ менованы(и) спровадили и границу преречоную бе(з) вшелякого ѡмешканя во(д)лугъ права посполитого и доводовъ сконъчили а то по(д) таксою, в проце(с)се тое справы ѡписаную, которую в не доси(т) учиненю тому декретови судъ трибуна(л)ски(и) на в. м., на позвано(и) стороне, зара(з) всказалъ и на екзеквущию до суду належного ѡдосла(л). Вша(к) же судъ а(л)бо уря(д) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) а дефинитива сенътенъция по усыпаню копыцовъ для стве(р)женя и (з)моцъненя тыхъ же грани(ц) апелляции стороне афектуючо(и) до суду трибуналу Любе(л)ско(г)[о] межы справы конъсе(р)ватъные воево(д)ствъ Киевско(г)[о], Волынского, Браславско(г)[о] и Че(р)ниговско(г)[о] допустити повиненъ естъ. С(д) чо(м) то(т) декре(т) трибуна(л)ски(и) и увесь поступокъ тое справы правны(и) шире(и) в собе маеть. До которо(г)[о] декрету суду головно(г)[о] трибуналу Любе(л)ского ѡдослания до мене а(л)бо уряду моего по(д)комо(р)ского пово(д) во вьсемъ прихияючи(с), в. м. до учиненя и усыпаня границъ пре(з) мене а(л)бо уря(д) мо(и) межы добрами, вышь меноваными, з ѡбохъ сторонъ в. м. дедичъными на те(р)минъ вышь менованы(и) позываетъ и припозываетъ. На которо(м) абы(с) в. м. с правами, доводами и докуменътами, пробациями стануль, ро(з)граниченя межы добрами, вышь меноваными, в. м. а поводовыми, и копыцовъ усыпаню чере(з) мене а(л)бо уря(д) мо(и) припатри(л)се и во всемъ судовне усправедливилъ. А любо на те(р)минѣ, // вышь меновано(м), станете любо ни(т), я а(л)бо уря(д) мо(и) водлугъ права посполитого поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третє(г)[о], мца ма(р)ца, шостого дня.

37

А потомъ поводовая сторона по(д)несла позвы по(д)комо(р)ские во(д)лугъ декрету суду головного трибуналу Любе(л)ско(г)[о] и те(р)мину, в не(м)

спецификованого, по ихъ м(л). пновъ стеньнико(в) выданые, с которы(х) пе(р)-ши(и) по его м(л). пна Краковского и его м(л). пна Калиновско(г)о], также и инъшихъ уча(ст)никовъ миха(л)ковскихъ, которы(и) такъ се в себе мае(т):

Еры(и) на Че(р)няхове Немиричь, по(д)комори(и) воево(д)ства Киевского, я(с)неве(л)мо(ж)ному его м(л). пану Станислави на Конецъполю Конецъпо(л)-скому, каштелянови краковскому, ге(т)манови великому коронъному бускому, ба(р)скому, кове(л)скому, и(х) старосте, дедичови и уча(ст)никови доб(р) Миха(л)ковецъ, также ве(л)мо(ж)ному его м(л). пану Ма(р)цинови на Гусятине Калиновскому, воеводе и енералови че(р)ниговскому, старосте бра(с)лавскому, туде(и) и инъшимъ вси(м) ихъ м(л). пно(м) уча(ст)нико(м) миха(л)ковски(м) зо вси(х) доб(р) в. м. лежачи(х) и рухомы(х) зве(р)хни(ст)ю его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою приказую, абы(с)те в. м. передо мною самы(м), а в небе(т)ности мое(и) ино пере(д) урядомъ мой(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м), в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третє(м), мца мая, че(т)ве(р)того дня, на полю и на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унъчою, алиа(с) Христановомъ, и Ра(х)нами кнежати его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тенъского, по(д)коморо(г)о] воево(д)ства Бра(с)лавского, з одное, повода, а добрами Ве(р)бичомъ, алиа(с) Кграново(м), и Горо(д)ко(м), а(л)бо Сорокою ве(л)можного его м(л). пна Адама Геронима Сенявско(г)о], з другоє стороны, позваного, а(л)бо та(м), где акто(р) мене, по(д)коморо(г)о], а(л)бо уря(д) мо(и) постановить, сами обличене и завите стали на жалобу и празное попа(р)те вышъ помененого о(с)вещеного кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)о]

37 зв. Бра(с)лавского // -славско(г)о], повода, и пна Александра Прилуцъкого, если бы до тоє справы належалъ, которы(и) в. м. до при(з)наня пяты а(л)бо наро(ж)ника и пи(л)нованя стєны, также и до при(з)наня кгрунтъу власного позоводового унъчанъского на те(р)минъ, вышъ менованы(и), позываетъ. На которо(м) абы(с)те в. м. ставши, пяты свое(и) миха(л)ковское а(л)бо наро(ж)ника пи(л)новали, кгрунтъ вла(с)ны(и) унъчанъски(и) поведови при(з)нали и всему на те(р)минє, што с права наказано буде(т), припатрилисе и прислухали. А любо в. м. станете любо ни(т), я, што с права належати буде(т), поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третєго, мца ма(р)ца, шосто(г)о] дня.

Други(и) по кнежати его м(л). Федора Че(т)ве(р)тенъского и инъшихъ уча(ст)никовъ копиєвски(х) яко стеньниковъ, выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)няхове Немиричь, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, о(с)вещеному кнежати его м(л). Федорови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)тенъскому, и урожоны(м) ихъ м(л). пано(м) Василови, Бакаєви, Грегорому, Иванови и Федорови, Дмитрови, Криштофови Юшковски(м), и Иванови Бушинъскому, и инъши(м) вси(м) уча(ст)нико(м) доб(р) Старих Копиевецъ, зо вси(х) доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомы(х), зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою росказую, абысте в. м. передо (м)ною самы(м) а(л)бо урядо(м) мой(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добра(ми) Унъчею, алиа(с) Христановомъ, и Рахнами кнежати его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тенъско(г)о], по(д)коморо(г)о] бра(с)лавско(г)о], повода, з одное, а добрами ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Адама Геронима Сенявско(г)о],

позвано(г) [о], з другоє стороны, року теперешнього, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)-десять третего, мѣа мая, че(т)ве(р)того дня, на полю межы вышь меноваными
38 добрами а(л)бо та(м), где акто(р) мене, по(д)коморо(г) [о], // а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами в. м. ѡбличѣне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те ѡсвецоного кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г) [о] бра(с)лавского, повода и дедича доб(р), вышь менованы(х), также и пна Александра Прилуцького, если бы до тое sprawy належалъ, которы(и) в. м. позываеъ до пи(л)нованя кгрунѣту стѣны копиевского, з кгрунѣтом унѣчаньски(м) стегаючогосе, и до при(з)наня пяты и вла(с)ного кгрунѣту унѣчаньского, ѡ которы(и) выби(т)е пово(д) чинить на те(р)минъ, вышь менованы(и), позывае(т). На которо(м) абы(с)те в. м. ставши кгрунѣт поводовъ унѣчаньски(и), с которого ѡ выби(т)е чини(т), при(з)нали, пяты и стѣны кгрунѣтовъ свои(х) пи(л)новали и на все судовне, што часу права в. мѣстямъ ѡ(д) повода декляровано будеть, припатрили и прислухали(с). А любо в. м. станете любо нить, я, што с права належати буде(т), поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ, року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третє(г) [о], мѣа ма(р)ца, шостого дня.

Трети(и) — по ихъ м(л). ве(л)мо(ж)но(г) [о] его м(л). пна Краковско(г) [о], его м(л). пна Калиновьского, кнежа(т) ихъ м(л). Вишневѣцьки(х), кнежати его м(л). Федора Че(т)ве(р)тєньско(г) [о] и его м(л). пна Соколовско(г) [о] яко стєньниковъ, выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)комори(и) воево(д)ства Киевско(г) [о], я(с)неве(л)мо(ж)ны(м) ихъ м(л). пано(м) Станислави на Конєцьполю Конєцьпо(л)скому, каштелянови краковскому, ге(т)манови великому короньному, бускому, ба(р)скому, кове(л)скому, и(х) старосте, и его м(л). пану Ма(р)цинови на Гусятине Калиновскому, воеводе и енералови Че(р)ниговскому, старосте бра(с)лавскому, и я(с)неѡсвецоны(м) Конъстанътому, Дмитрови, Ерому, ле(т) не маючи(м), а Еремиєви, ѡпекунови кнежато(м) Вишьневѣцьки(м), доб(р) дашовски(х) дедичо(м), и ѡсвецоному кнежати его м(л). Федорови Сватопє(л)кови Че(т)ве(р)тєньскому, также урожоному его м(л). пану Янови Соколовскому, ро(т)мистрови его ко(р). м(л)., если бысте // если бысте в. м. до доб(р) кошыловски(х), алиа(с) городецьки(х), належали, належны(м) права ничо(г) [о] не уимуючи, а неналежны(м) ничого не при(з)наваючи, с ты(х) и инъшихъ вси(х) доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомы(х), зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и мою по(д)комо(р)скою владою розказую, абы(с)те в. м. передо мною самы(м) а(л)бо урядо(м) мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) в року теперешне(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третє(м), мѣа мая, че(т)ве(р)того дня, на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унѣчею, алиа(с) Христаново(м), и Рахнами ѡсвецоного [о] квежати его м(л). Стефана Сватопє(л)ка Че(т)ве(р)тєньского, по(д)коморого бра(с)лавско(г) [о], повода, и пна Александра Прилуцького, если бы до тое sprawy належалъ, з ѡдноє, а ве(л)мо(ж)нымъ его м(л). пано(м) Адамо(м) Геронимо(м) Сенявски(м), дедичомъ доб(р) ве(р)бицьких, алиа(с) кграновски(х), и городецьки(х), а(л)бо Сорокою, з другоє стороны, позванымъ, а(л)бо та(м), где акто(р) мене, по(д)коморо(г) [о], а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами ѡбличѣне и завите в. м. стали на

жалобу и правное попа(р)те вышъ менованого кнежати его м(л). пна по(д)-
коморо(г)ло бра(с)лавско(г)ло, дедича и повода, пна Прилуцъкого, если бы
належалъ, которы(и) в. м. до припатрєня (с) ро(з)граниченю кгрунътовъ,
вышъ менованы(х), а за ты(м) до при(з)наня кгрунъту вла(с)ного унъчанъского
поводового, с которого ѿ выби(т)є пово(д) чини(т), и до при(з)наня пяты а(л)бо
наро(ж)ника и пи(л)нованя стєны, если бы добра в. м., места а(л)бо села, зъ
кгрунътомъ унъчанъски(м), а(л)бо ра(х)новски(м) стыкали(с), на те(р)минъ,
вышъ менованы(и), позывае(т). На которо(м) абы(с)те в. м. ставши, кгрунъ
вла(с)ны(и) унъчанъски(и), с которого пово(д) выбиты(и) єсть, при(з)нали,
39 пята а(л)бо наро(ж)ника, стєны кгрунъту своего пильновали, а на конецъ всему
судовнє сє припатрили и прислухалисє. // А любо в. м. станєте любо ни(т), я,
што с права належати будєть, поступлю. Писанъ в Иса(и)ка(х) року тисєча
ше(ст)со(т) чоты(р)дєся(т) трєтего, мца ма(р)ца, шостого дня.

Чєтвє(р)ты(и) — по ве(л)мо(ж)ного его м(л). пна Ѡдриво(л)ского, старосту
винъницъкого, и ма(л)жонъку его м(л). яко стєнъниковъ, выданы(и), в тьє
слова писаны(и):

Еры(и) на Чє(р)няховє Нємиричъ, по(д)комори(и) воево(д)ства Киевского,
ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пану Янови Ѡдриво(л)скому, старостє винъницъкому,
и єє м(л). пане(и) Анънє з Кгорая Чуриловнє Ѡдриво(л)ско(и), старостино(и)
винъницъко(и), ма(л)жонъко(м), если быстє в. м. до справы, ниже(и) менова-
ное, належали, зо вси(х) доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомы(х), зве(р)хностъю его
ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою приказую, абы(с)те в. м. передо
мною самы(м) а(л)бо урядомъ мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) на мє(ст)-
цу ро(з)ницъ межы добра(ми) Унъчою, алиа(с) Христаново(м), и Рахна(ми)
кнежати его м(л). Стефана Сватопє(л)ка Чє(т)вє(р)тєнъско(г)ло, по(д)коморо-
(г)ло бра(с)лавско(г)ло, повода, и пна Александра Прилуцъкого, если бы до
тоє справы належалъ, з ѿдноє, а Ве(р)бичомъ, алиа(с) Кграново(м), Горо(д)-
ко(м), а(л)бо Сорокою, ве(л)мо(ж)но(г)ло его м(л). пна Адама Геронима Се-
нявско(г)ло, дедича, и его м(л). пна Якуба Потоцъко(г)ло, по(д)чашо(г)ло
подо(л)ско(г)ло, посе(с)сора, по(з)ваны(х), з другое стороны, року тепєрєш-
него, тисєча ше(ст)со(т) чоты(р)дєся(т) трєтє(г)ло, мца мая, чє(т)вє(р)того дня,
на полю ты(м), где акто(р) менє, по(д)коморо(г)ло, а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)-
комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами ѿбличънє и завитє стали на жалобу
и правное попа(р)те ѿсвєценого кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)ло бра(с)-
лавско(г)ло, доб(р) вышъ менованыхъ унъчанъски(х), повода, которы(и) в. м.
до пи(л)нованя стєны кгрунъту местєчъка Га(и)сина и Ки(с)ляка, на то(м) же
кгрунътє га(и)синъско(м) посажоно(г)ло, и до при(з)наня кгрунъту вла(с)-
но(г)ло поводово(г)ло унъчанъско(г)ло пово(д) на те(р)минъ, вышъ мєнова-
ны(и), позывае(т). На которо(м) абыстє в. м. ставши, пята, наро(ж)никъ и
вла(с)ны(и) кгрунътъ поводовъ унъчанъски(и) на те(р)минє при(з)нали, стєны
своего кгрунъту пи(л)новали и всему, што часу справа належати будє(т),
припатрили(с) и при(с)лухали. А любо в. м. станєте любо ни(т), я, што
с права належати будєть, поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисєча шєть-
сот : чоты(р)дєсять трєтего, мца ма(р)ца, шостого дня.

зв. А ижъ то(т) те(р)минъ // А ижъ то(т) те(р)минъ з декрету ро(з)граничена доб(р) помененыхъ суду головного трибуналу коронного Любе(л)ско(г)[о] на день че(т)ве(р)ты(и) мца мая в року теперешнемъ, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)-десять третє(м), припадаючи(и) и припозвами выше(и) иньсероваными ω(з)начоны(и), его м(л). панъ по(д)коморы(и) киевски(и) для насту[пу]ючого те(р)-мину граничного межы велебными ихъ м(л). ω(т)цами доминиканами киевскими а его м(л). ω(т)цемъ метрополитою киевски(м) тамъ, в свое(м) воєво(д)стве Киевско(м), пролонькговати, ω(д)рочити и ω(д)ложити на день два(д)ца(т) трети(и) мца июня в року теперешнемъ мусель.

Теды поводовая сторона для вписаня в книги по(д)комо(р)ские пе(р)ве(и) ли(ст) ωдрочоны(и), ω(д) его м(л). пна по(д)коморо(г)[о] киевско(г)[о] в то(и) справе выданы(и), в тые слова писаны(и), подала³:

А потомъ позовъ а(л)бо припозовъ поводовая сторона до листу ω(д)рочно(г)[о] по позваны(х), повторє вже на теперешни(и) те(р)минъ выданы(и), по(д)несла, которы(и) такъ ся в себе маеть:

Еры(и) Немиричъ на Че(р)няхове, по(д)коморы(и) воєво(д)ства Киевско(г)[о], ве(л)мо(ж)ны(м) его м(л). пану Адамови Геронимови Сеньявскому яко дедичови а его м(л). пану Якубови Потоцькому, по(д)чашому подо(л)скому, яко посе(с)сорови ниже(и) менованы(х) доб(р), зо вси(х) и вшеляки(х) доб(р) в. м., лежачи(х), и рухомы(х), также и(з) сумъ пнжныхъ, зве(р)хно(ст)ью его ко(р). м(л). и моею владзою уряду по(д)комо(р)ско(г)[о] росказую, абысте в. м. передо мною самым, а в небы(т)ности мене само(г)[о] теды пере(д) урядо(м) мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) року теперешне(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца июня, два(д)ца(т) третего дня, на ме(ст)цу ро(з)-ницъ межы добрами Унъчєю, алиа(с) Христановомъ, и Рохнами ωсвецоно(г)[о] кнежати его м(л). Стефана Святопе(л)ка Че(т)ве(р)тенського, по(д)коморо(г)[о] 41 бра(с)лавско(г)[о], актора //, и пна Александра Прилуцько(г)[о], если бы до тоє справы належалъ, з ω(д)ное, а добрами Ве(р)бичо(м), алиа(с) Кграновомъ, и Горо(д)комъ, алиа(с) Сорокою, в. м., з другое стороны, тамъ, где ω(д) поводое стороны на полю поставлены(и) буду, сами ωбличъне и завите в. м. стали на жалобу и правное попа(р)те вышь поменено(г)[о] кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)[о] бра(с)лавско(г)[о] яко дедича доб(р) вышь менованыхъ, повода, которы(и), прихилиючи(с) во все(м) до святобливо(г)[о] декрету суду головного трибуналу Любе(л)ского коньсе(р)вать воєво(д)ства Киевского в року прошло(м), тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) второмъ, мца ωктобра, два(д)ца(т) семо(г)[о] дня, сужоны(х) в справе ω выби(т)е з кгрунтьовъ христановски(х) некоторихъ, межы поводом(м) а в. мю учинено(г)[о], на те(р)минъ вышь менованы(и) позывае(т) и тепе(р) други(м) по(з)во(м) а(л)бо припо(з)во(м) по ω(д)рочно(м) те(р)мине припозывае(т) ω то, ижъ судъ головны(и) трибуна(л)ски(и) в справе поменено(и) з кгрунтьу кгва(л)товно(г)[о] выби(т)я, межы поводом(м) а в. мю точачоее, по коньтрове(р)сиахъ сторонъ ωбохъ для розграниченя а(л)бо раче(и) ω(д)граниченя кгрунтьовъ унъчаньски(х), алиа(с) христановски(х), и рахновски(х) кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)[о] бра(с)-

³ Текст (арк. 40,40 зв. і частина 41) продовжується польською мовою, його опущено.

лавско(г)[о], з ѿное, а ве(л)мо(ж)ности ваши(х) м(л)., пнѣ Сеньявски(и), ве(р)-бицьки(х), а lia(с) крановски(х), и городецьки(х), а lia(с) Сорокою, з другоє стороны, ѿдосла(л) и наказалъ, абы мъ я, по(д)комори(и) киевски(и), а(л)бо

- 41 зв. уря(д)мо(и) тамъ на тые ро(з)ниці кгрунътовъ межы в. мл. зъехавши // зъехавшина поле, и та(м), гдѣ акто(р) мене а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Кіевски(и) постанови(т), бе(з) жа(д)ны(х) зволокъ и добродѣ(и)ствъ правны(х) заживаня з ѿбохъ сторонъ тотъ кгрунъ розграничи(л), копъци посыпаль, а по усипаню копъцовъ а дефинитива сеньтенъция которо(и) ко(л)векъ стороне апеляции на коньсе(р)ваты воево(д)ствъ Кіевско(г)[о], Волинъско(г)[о], Браславско(г)[о] и Че(р)ниговско(г)[о], на пе(р)ве(и) пото(м) акте припадаючи(х), для апыробованя тыхъ границъ и копъцовъ межы вышъ меноваными добрами допусту(л). Ѡ чомъ то(т) декретъ трибуна(л)ски(и) шире(и) в себе мае(т). Про то(д), понева(ж) тамъ то(т) те(р)минъ пе(р)ши(и) водлугъ декрету трибуна(л)ско(г)[о] и припозву до него припадалъ ква(р)та маи анъни презенъти(с) за ѿ(д)роченемъ мои(м) листовнымъ для инъшихъ [пи(л)не(и)шихъ и пова(ж)-не(и)шихъ] справъ моихъ на инъши(и) те(р)минъ того ро(з)граниченя, то естъ на день два(д)ца(т) трети(и), мѣца че(р)вца, теперешънего (ж) року, в. м. по та(м)-томъ недалеко уже пришло(м) ѿдрочоно(м) те(р)мине знову тепе(р) на день вышъ менованы(и), два(д)ца(т) трети(и), мѣца июня, року теперешънего, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)дѣсять третего, припадаючи(и), в. м. повторе до декрету трибуна(л)ского тымъ припозвомъ при листе ѿ(д)рочъно(м) пово(д) позывае(т) и припозывае(т). На которо(м) яко на завитомъ абысте в. м. станувши, тому ро(з)граниченю вышъ менованыхъ кгрунътовъ и усыпаню копъцовъ припатрили и тому всему //, што с права урядови моему по(д)комо(р)скому належати будеть, в. м. прислухали(с). А любо в. м. станете любо ни(т), я, по(д)комори(и), а(л)бо уря(д) мо(и) такъ, яко право учить, поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)дѣся(т) третего, мѣца мая, второго дня.

А пото(м) поводова сторона по(д)несла по(з)вы по(д)комо(р)ские во(д)лугъ декрету суду головного трибуналу Любе(л)ского и те(р)мину, в немъ спецификовано(г)[о], по ихъ м(л). пановъ стеньниковъ выданыє, с которыхъ пе(р)шы(и) по его м(л). пна Краковско(г)[о] и его м(л). пна Калиновско(г)[о], также и инъшихъ уча(ст)никовъ миха(л)ковскихъ, которы(и) так се в себе мае(т):

Еры(и) Немиричь на Че(р)няхове, по(д)комори(и) воево(д)ства Кіевьского, ясневельмо(ж)ному его м(л). пану Станислави на Конецъполю Конецъпо(л)скому, каштелянови краковскому, ге(т)манови великому коронъному бускому, ба(р)скому, кове(л)скому, и(х) старосте, дедичови и уча(ст)никови доб(р) Миха(л)ковецъ Ма(р)цинови на Гусятинѣ Калиновскому, воеводе, енералови че(р)ниговскому, старосте бра(с)лавскому, туде жъ и инъши(м) вси(м) ихъ м(л). пано(м) уча(ст)никомъ миха(л)ковски(м), зо въсихъ доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомы(х), зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владою приказую, абысте в. м. передо мною самы(м), а в небы(т)ности мое(и) ино пере(д) урядомъ мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Кіевски(м), на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унъчею, а lia(с) Христаново(м), и Рахнами ѿсвецоно(г)[о] кнежати его м(л). Стефана Святопе(л)ка Че(т)ве(р)теньско(г)[о], по(д)коморо(г)[о] Бра(с)лавско(г)[о], дедича и актора, з ѿ(д)ное, а добрами Ве(р)бичомъ, а lia(с)

- 42 зв. Краново(м), и Горо(д)ко(м), а lia(с) Сорокою, ве(л)мо(ж)ныхъ // ве(л)мо(ж)-

ны(х) его м(л). пна Адама Геронима Сенявско(г)[о], дедича, и его м(л). пна Якуба Потоцько(г)[о], по(д)чашо(г)[о] подо(л)ско(г)[о], посе(с)сора, позваны(х), з другое стороны, року теперешнього, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца июня, два(д)ца(т) третего дня, на полю, та(м), где акто(р) мене а(л)бо уря(д) мо(и) постанови(т), сами в. м. обличне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те о(с)вещено(г)[о] кнежати его м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавско(г)[о], дедича доб(р), вышь менованы(х), повода, и пна Прилуцького Александра, если бы до тоє справы належалъ, которы(и) в. м. до при(з)наня пяты и пи(л)нованя стєны кгрунъту миха(л)ковско(г)[о], з кгрунътомъ унъчанъски(м) стыкаючо(г)[о]се, на те(р)минъ вышь менованы(и) позыває(т). На которомъ яко на завито(м) абысте в. м., на свое(и) пяте ставши, пату унъчанскую и кгрунть вла(ст)ны(и) поводовъ та(м) же при(з)нали и всему судовне се припатрили. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третє(г)[о], мца мая, второго дня.

Други(и) — по кнежати его м(л). Федора Че(т)ве(р)тєньско(г)[о] и инъшихъ уча(ст)никовъ копиевски(х) яко стєнъниковъ выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) Немиричъ на Че(р)няхове, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевско(г)[о], о(с)вещеному кнежати его м(л). Федорови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)тєньскому и урожонымъ ихъ м(л). пано(м) Федорови, Василєви, Бакаєви, Грегорому, Иванови и Федорови, Дмитрови, Криштопови Юшъковски(м), Иванови Бушинъскому и инъши(м) вси(м) уча(ст)нико(м) доб(р) Старихъ Копиевецъ, зо вси(х) доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомыхъ, зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и моюю по(д)комо(р)скою владою розказую, абысте в. м. передо мною самымъ, а в небе(т)ности мое(и) // тєды пере(д) урядомъ мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м), на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унъчею, алиа(с) Христаново(м), и Ра(х)нами о(с)вещено(г)[о] кнежати его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Че(т)ве(р)тєньско(г)[о], по(д)коморо(г)[о] бра(с)лавско(г)[о], дедича и актора, и пна Александра Прилуцького, если бы до тоє справы належа(л), з о(д)ное, а добра(ми) Ве(р)бичомъ, алиа(с) Кграново(м), и Горо(д)ко(м), а(л)бо Сорокою, ве(л)мо(ж)ны(х) его м(л). пна Адама Геронима Сенявско(г)[о], дедича, и его м(л). пна Якуба Потоцько(г)[о], по(д)чашо(г)[о] подо(л)ско(г)[о], посе(с)сора, позваны(х), з другое стороны, року теперешнього(г)[о], тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третєго, мца июня, два(д)ца(т) третєго дня, на полю межы вышь меноваными добрами а(л)бо та(м), где акъто(р) мене, по(д)коморо(г)[о], а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами в. м. обличне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те о(с)вещено(г)[о] кнежати его м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавского, дедича доб(р), вышь менованы(х), повода, которы(и) в. м. до пи(л)нованя стєны кгрунъту копиевско(г)[о], з кгрунъто(м) унъчанъски(м) стыкаючо(г)[о]ся, на те(р)минъ вышь менованы(и) позыває(т). На которо(м) яко на завито(м) абысте в. м. ставши, стєны и кгрунътовъ свои(х) пилновали, наро(ж)ники ра(х)новские, алиа(с) хрцстановские, при(з)нали. А любо в. м. стєнетє любо ни(т), я, по(д)комори(и), а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и), што с права належати будє(т), з в. ми поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третєго, мца мая, второго дня.

Трети(и) — по ихъ м(л). я(с)неве(л)мо(ж)но(г)ло] его м(л). пна Краовско(г)ло], его м(л). пна Калиновско(г)ло], кнежа(т) ихъ м(л). Вишнѣвещькихъ, 43 зв. кнежати его м(л). Федора Че(т)ве(р)теньского и его м(л). // и его м(л). пна Ссоловско(г)ло] яко стенъниковъ, выданы(и), в тые слова писаны(и):

Еры(и) на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, я(с)неве(л)мо(ж)нымъ ихъ м(л). пано(м) Стани(с)лавови на Конецъ Полю Конецъпо(л)скому, кашталянови краковскому, ге(т)манови великому короньному бускому, ба(р)скому, кове(л)скому, и(х) старосте, и его м(л). пану Ма(р)цинови на Гусятине Калиновскому, воеводе и енералови че(р)ниговскому, бра(с)лавскому, любецькому, лоевскому, литиньскому, и(х) старосте, и я(с)неосвецоны(м) Конъстанътому, Дмитрови, Ероску, ли(т) не маючи(м), а Еремиеви яко опекунови ихъ, кнежато(м) Вишнѣвещьки(м) и освецоному кнежати его м(л). Федорови Сватопе(л)кови Че(т)ве(р)теньскому, также урожоному его м(л). пану Янови Соколовскому, ро(т)мистрови его ко(р). м(л)., е(с)ли бысте в. м. до доб(р) кошыловски(х), алиа(с) городецькихъ прозваныхъ, належали, нале(ж)ны(м) права ничо(г)ло] не у(и)муючи, а ненале(ж)ны(м) ничо(г)ло] не при(з)наваючи, с тыхъ и инъшихъ вшелякихъ доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомыхъ, зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и моею по(д)комо(р)скою владзою росказую, абы(с)те в. м. передо (м)ною самы(м), а в небы(т)ности мое(и) теды пере(д) урядомъ мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добрами Унъчею, алиа(с) Христановомъ, и Рахнами освецоно(г)ло] кнежати его м(л). Стефана Сватопе(л)ка Четве(р)теньско(г)ло], по(д)коморого бра(с)лавско(г)ло], дедича и актора, з о(д)ное, а добра(ми) Ве(р)бичомъ, алиа(с) Кграново(м), и Горо(д)комъ, а(л)бо Сорокою, ве(л)мо(ж)ны(х) его м(л). пна Адама Геронима Сенья-

44 ско(г)ло], дедича, и его м(л). пна Якуба Потоцького // по(д)чашо(г)ло] подо(л)ско(г)ло], посе(с)ора, по(з)ваны(х), з другое стороны, року теперешнѣ(г)ло], тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)десять третего, мца июня, два(д)ца(т) третего дня, на полю межы вышъ меноваными добрами а(л)бо та(м), где акто(р) мене, по(д)коморо(г)ло], а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами в. м. о(б)личне и завите стали на жалобу и правное попа(р)те освецоного кнежати его м(л). пна по(д)коморо(г)ло]ро(г)ло] !!] бра(с)лавско(г)ло], дедича вышъ менованы(х) доб(р), повода, и пна Алексанъдра Прилуцького, е(с)ли бы до тое sprawy належа(л), которы(и) в. м. до пи(л)нованя стени кгрунъту кошыловского, е(с)ли бы(с)те в. м. слушне з кгрунътомъ рахновски(м) и Унъчанъски(м) о(д) ме(ст) и местечокъ, сель в. м., якими ко(л)векъ имени и на(з)виски названыхъ, на кгрунъте кошыловскомъ осажоныхъ стыкаючогосе належали, и при(з)нання вла(с)ного кгрунъту унъчаньского христановско(г)ло] и рахновского поводово(г)ло] на те(р)минъ вышъ менованы(и) позываеъ. На которомъ яко на завито(м) абысте в. м. ставши, стени кгрунъту, е(с)ли бысте што собе до не(г)ло] ме(т) претенъдовали, пи(л)новали и всему поступькови правному припатрилисе и прислухали. А любо в. м. станете любо ни(т), я поступлю такъ, яко с права належати буде(т). Писанъ в Иса(и)ка(х) року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца мая, второго дня.

Че(т)ве(р)ты(и) — по ве(л)мо(ж)но(г)ло] его м(л). пна Одриво(л)ско(г)ло],

старосту винъницъкого, и ма(л)жонъку его м(л). яко стѣньниковъ выданы(и), в тые слова писаны(и):

44 зв. Еры(и) на Че(р)няхове // на Че(р)няхове Немиричъ, по(д)коморы(и) воево(д)ства Киевского, ве(л)можны(м) его м(л). пану Янови Ѡдриво(л)скому, старостѣ винъницъкому, и еѣ(и) м(л). панѣ(и) Анъне з Кгорая Чуриловне Ѡдриво(л)ско(и), старостино(и) винъницъко(и), ма(л)жонъко(и), есл и бысте в. м. до sprawy, ниже(и) менованое, належали, зо всихъ и вшѣляки(х) доб(р) в. м., лежачи(х) и рухомыхъ, зве(р)хно(ст)ю его ко(р). м(л). и мою владзою по(д)комо(р)скою розказую, абысте в. м. передо мною самы(м), а в нѣбы(т)ности мое(и) теды пере(д) урядо(м) мои(м) по(д)комо(р)ски(м) Киевски(м) на ме(ст)цу ро(з)ницъ межы добра(ми) Унъчою, а lia(с) Христановомъ, и Рахна(ми) ѡсвецоно(г)[o] кнежати его м(л). Стефана Святопе(л)ка Че(т)еѣ(р)тѣньско(г)[o], по(д)коморо(г)[o] бра(с)лавско(г)[o], дедича и актора, з ѡ(д)ное, а добрами Ве(р)бичомъ, а lia(с) Кграново(м), Горо(д)ко(м), а(л)бо Сорокою, ве(л)мо(ж)ны(х) его м(л). пна Адама Геронима Сенявско(г)[o], дедича, и его м(л). пна Якуба Потоцъко(г)[o], по(д)чашого подо(л)ско(г)[o], посе(с)сора, позваныхъ, з другое стороны, року теперешънего, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца июня, два(д)цать третего дня, на полю межы вышъ меноваными добра(ми) а(л)бо та(м), где акто(р) мене, по(д)коморо(г)[o], а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и) постанови(т), сами в. м. ѡбличне и завите стали на жалобу и правнсе по(а)рте ѡсвецоно(г)[o] кнежати его им(л). пна по(д)коморо(г)[o] бра(с)лавского, дедича

45 доб(р) вышъ менованы(х), повода, и пна Александра Прилуцъкого, ели бы до тое sprawy належалъ //, которы(и) в. м. до пи(л)нованя стѣны местечъка Га(и)сина, яко и местечъка Ки(с)ляка, на то(м) же кгрунъте посажоно(г)[o], и до при(з)наня пяты и кгрунъту вла(с)ного кнежати его м(л). пна по(д)коморого бра(с)лавско(г)[o] на те(р)минъ вышъ менованы(и) позывае(т). На которо(м) яко на завито(м) абы(с)те в. м. ставши, стѣны и кгрунътовъ своихъ пи(л)новали, наро(з)ники рахновские [!], а lia(с) христановские при(з)нали. А любо в. м. станете любо ни(т), я, по(д)комори(и), а(л)бо уря(д) мо(и) по(д)комо(р)ски(и) Киевски(и), што с права належати будеть, з в. м. поступлю. Писанъ в Иса(и)кахъ року тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) третего, мца мая, второго дня.

А по по(д)несеню и по прочитаню ты(х) вси(х) позвоу року за ними слушне припало(г)[o] сторона поводова, реляциею во(з)но(г)[o] правне дове(д)ши, просила и домавяла(с), абы стороне позвано(и) справоватисе наказано было.

Где зара(з) во(з)ны(и), енера(л), шляхе(т)ны(и) Петръ Не(д)звицьки(и), ѡдзавши(с), пода(л) ли(ст) авизориа(л)ны(и), до суду нынешнего по(д)комо(р)ско(г)[o] и до стороны поводовое(и) писаны(и), которимъ позваны(и) его м(л). панъ Сенявски(и) дае(т) знати, же мае(т) бо(л)шую справу в кгроде Галицъко(м) ѡ суму сто пе(т)де(сят) тисече(и) гривень по(л)скихъ з урожоны(м) его м(л). пано(м) Миколае(м) Маковецъки(м), сто(л)нико(м) галицъки(м), для пова(ж)ное тое sprawy, на теперешъни(и) те(р)минъ станути не могучи, проси(л), абы стороне позвано(и) таковая дилация была во(д)лугъ права посполитого по-

45 зв. зволена. А з его м(л). пано(м) по(д)чаши(м) подо(л)ски(м), ижъ естъ // ижъ естъ кавза конъюнъкта, до пришло(г)[o] те(р)мину тая справа суспенъдована была.

А поводова сторона поведила, ижъ таковая диялция стороне по(з)вано(и) на бо(л)шую справу по(з)волена быти не мае(т) с ты(х) причинь:

пе(р)шая — ижъ трибуна(л) каза(л) сине иньте(р)ми(с)сионе границы чинити на афектацию сторонъ обохъ, а за такую диялциею юже бы иньте(р)мисия бы(т) мусела;

другая — роки завитые и те(р)мины диялция(м) завиты(м) не вступуючи в коньтраве(р)сию жа(д)ные бываю(т) афектованы(ми) ѿ(д)ложонные, а тут(т) уже позваные удали(с) в коньтраве(р)сию, в комьпариии пленипотенъта записано есче дня вчора(и)шо(г)ло протеста(и), такъ веле заношено апелацию, иньте(р)поновано и дня нинешъне(г)ло протеста(и) такъ веле занесено и уже с пленипотенъто(м) стороны позваное, а поводова сторона, в росправе правную урочивши(с) и вдавши(с), яко мае(т) иньшая быти комьпариия в ѿдно(и) же справе и кто иньши(и) мае(т) афектовати таковое диялции, которая аньте ѿмниа и е(с)че пере(д) те(р)мино(м) мела быти афектована;

третья — ижъ таковая диялция не бывае(т) ѿдно инь пе(р)соналибумъ акциѿнибусъ по(з)волена, а тутъ позваному не е(ст) пе(р)сонали(с) акътусъ ани до поприсяжена приходи(т), кгда трибуна(л) себе дефинитива(м) апыпробацѿне(м) тыхъ границы зостави(л);

че(т)ве(р)тая — стату(т) естъ выра(з)ны(и), же кгда ѿ(д) суду зе(м)ско(г)ло была сказаная граница, таковы(и) те(р)минъ може(т) таковою диялциею на 46 иньши [!] ча(с) диферовати, але ижъ в то(и) // справе речъ ѿсужоная ѿмне(м) юри(с) мора(м) ексклюди(т), для того и тая диялция яко неправъная не мае(т) быти по(з)волена;

пятая — то(т) же статутъ самъ имьпозуитъ коньдичѿне(м) етъ неце(с)сitate(м), абы позваны(и), которы(и) бы хоте(л) таковы(и) те(р)минъ граничны(и) зволочи таковою диялциею а(л)бо правдивою хоробою, вча(с) даль пере(д) те(р)мино(м) знати ѿ свое(и) хоробе, если бы(т) придала, абы те(р)мину не пиновано, ежели теды инъ казу хоробы, каже(т) статутъ, вча(с) ѿзна(и)мовати, абы те(р)мину не пи(л)новано, што се казуалите(р) придае(т) далеко бо(л)ше(и), мела позваная сторона заховати(с) во(д)лугъ то(г)ло стату(т)у етъ адъ имьплере леисъ коньдичѿне(м), ведаючи ѿ те(р)мине теперешъне(м), которы(и) нонъ казуалите(р), але з ѿ(д)роченя те(р)мину припада(л), ведаючи теды позваны(и) ѿ тыхъ обохъ те(р)мина(х), мо(г)ль вча(с)не дати знати, абы теперешъне(г)ло те(р)мину не пи(л)новано. С тыхъ теды и иньшихъ причинъ просиль пово(д), абы ѿному таковая диялция не была позволена, заховавши себе вси добродѿе(и)ства правные, до тое справы належачие. Я, комо(р)никъ, прихилиючи(с)

в то(м) до права посполито(г)ло, позваному его м(л). пну Сенявскому таковое диялции бо(л)шое справы, которую его м(л). мае(т) ѿ суму сто пе(т)деся(т) тисече(и) гривень по(л)скихъ такъсы пере(д) урядо(мъ) кгро(д)ски(м) Галицъки(м) з урожоны(м) его м(л). пано(м) Миколаемъ Маковецъки(м), сто(л)нико(м) галицъки(м), ѿ которы(и) пре(з) ли(ст) сво(и) урядовне такъ мне, судови, яко и 46 зв. стороне // яко и стороне поводова(и) дае(т) знати, ѿ(д) акту и дня теперешне(г)ло до неделъ шести, то естъ до дня че(т)ве(р)того, мца авьгуста, року теперешъне(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)деся(т) трете(г)ло, позволиле(м) и ты(м) декрето(м) мои(м) позволяю. Которую то диялцию позваны(и) его м(л). панъ Сенявски(и) повиненъ буде(т) прибавати на те(р)мине пришло(м) выпи(с)о(м) с книгъ авьтенъгичъны(м) зъ кгроду Галицъко(г)ло по(д) утрачене(м)

и упа(д)нене(м) тоє справы, за чи(м) и те(р)минъ сторона(м) ѿбомъ: позва(о)и до доси(т) учиненя таковы(и) дилляции, а поводово(и) до прислухання (с) еє и до да(л)шо(г)ло поступку в то(и) справе правно(г)ло приповзу, складаю и заховаю. А што се тъкнеть ѿблигаториумъ посе(с)соре(м) его м(л). пна Якуба Потоцько(г)ло, по(д)чащ о(г)ло подо(л)ско(г)ло, ѿ(д) которо(г)ло шляхе(т)ны(и) панъ Ма(р)цинь Хмелювски(и), пленипотенъ(т), ѿдозвальсе, теды такъ с поменены(м) его м(л). с пно(м) по(д)чаши(м) подо(л)ски(м), яко и з ихъ м(л). паны стенъниками, выже(и) меноваными всими, по котори(х) позвы выже(и) инъсерованыє сутъ, до того ж часу и те(р)мину, звышь меновано(г)ло, то єсть до дня че(т)ве(р)того, мѣа авъгуста, року теперешньє(г)ло, тисеча ше(ст)со(т) чоты(р)дєся(т) третє(г)ло, су(с)пенъдую, складаючи и заховаючи вси(м) выже(и) менованы(м) ѿсобомъ на поменено(м) те(р)мине рокъ певны(и) и завиты(и), кро(м) вшелякого приповзу.

47 Которо(г)ло декрету умоцованы(и) позваныхъ, за правны(и) не при(и)мующи, ѿ(д) него до суду головно(г)ло трибуналу Любе(л)ско(г)ло межы справы вла(с)но(г)ло воево(д)ства Бра(с)лавско(г)ло апелеваль. //

Я, комо(р)никъ, ѿному тоє апеляции не допустило(м), а ѿнь ѿ попа(р)те еє, ѿ кгравамень и ѿ шкоды све(д)чи(л)се. Я мъ се те(ж) репротєстова(л), же (м) такъ водлугъ права и декрету трибуна(л)ско(г)ло быти розумель.

А пото(м) то(т) же пленипотенътъ позваны(х) ѿ(д) того ж декрету до суду головно(г)ло трибуналу Любе(л)ско(г)ло межы справы конъсе(р)вать воеводство Киевско(г)ло, Волянъско(г)ло, Бра(с)лавско(г)ло и Че(р)ниговско(г)ло апелеваль.

Я мъ ему тоє апеляции не допусти(л), а ѿнь ѿ попа(р)те еє, ѿ кгравамень и ѿ шкоды све(д)чильсе. Я мъ се тежъ репротєстова(л), же мъ такъ ведле права быти розумель.

Тамъ же зара(з) то(т) же его м(л). панъ Каменацьки(и) именемъ его м(л). пна свого ѿ нева(ж)ности акту теперешнего фунъдованя юри(з)дикъции, целости права его м(л). дєдично(г)ло на добра, ѿ которие конътровє(р)сия заходи(т), служачо(г)ло, ѿ во(л)ное апеляции(и) инъте(р)понованы(х) прозеквущи(и) онихъ зашлыє, хотячи ихъ и ѿферуючи его м(л). пна свое(г)ло прозекви и вси такъ инъ єнере, яко инъ спєциє бєнефиция юри(с) плєно инъ роборе єть юре тому жъ я(с)неве(л)мо(ж)ному его м(л). пану Сенявскому, пану своему, вцале пє(р) ѿмниа заховаючи. Я, комо(р)никъ, репротєствовало(м)ся ѿ ва(ж)ность акту теперешньє(г)ло, туде жъ тежъ ѿ ва(ж)ности уфунъдованое(и) юри(з)дикъции.

47 3а. А пленипотенътъ поводовое стороны рацииє конътравєнъциѿни(с) протєстова(л)се декретови трибуна(л)скому, же такими позваная сторона зволочи(т) дилляциями, абы инътекгритати кгрунътовъ поводовое стороны, такъже и правомъ его дєдичнымъ таковыє па(р)тись а(д)ве(р)се дифъфуггия и протєстацииє, которие инъ конътравєнъциѿнемъ // -венъциѿне(м) декрети трибуналиции єть елизѿѿнемъ акъциѿни(с) чиня(т), ничо(г)ло не шкодили, ани правныє поступки и добре(и)ства стороне поводово(и) служачиє вонъглили. Такъ тежъ и ѿ то, же єсть позволеная дилляция маѿри(с) противко праву позваному, я, комо(р)никъ, репротєствовало(м)ся, же мъ таковое дилляции юре дикътанъте позволилъ, и ни в чомъ противъко праву посполитому єть еквитати не выкročило(м).

Репротестова(л)се его м(л). панъ Каменацьки(и) имене(м) того жъ я(с)неве(л)-
мо(ж)но(г)[о] его м(л). пна Сеньявско(г)[о], пна свое(г)[о], ѿ то, ижъ ничего
тепере не учинилъ и тутъ имене(м) его м(л). пна фретумъ юре поступи(л), иже
в неменьшо(и) части его м(л). панъ Сеньявски(и), панъ протестанъти(с), декре-
тови святоблिवому суду головно(г)[о] трибуналу коронъно(г)[о] Любе(л)ско-
(г)[о] не спротивилъсе, са(л)висъ ѿмнобисъ ремедеи(с) акъ бенефиции(с) юри(с)
инъ тото резе(р)вати(с) етъ инъ конътиненъти.

Зара(з) ту жъ передо мною, Миколаемъ Тучаницьки(м), комо(р)никомъ
граничъны(м) воєво(д)ства Києвско(г)[о], на теперешъни(и) актъ експеди-
ваня декретомъ трибуналу коронъно(г)[о] Любе(л)ско(г)[о] депутованы(м), по-
становивши(с) ѿчевисто, урожоны(и) его м(л). панъ Рафахъ Давидовичъ, слуга

48 я(с)неве(л)можно(г)[о] его м(л). пна Адама Геронима з Кгранова Сеньявско(г)[о],
именемъ славе(т)ны(х) Сенья Тесли, Грицька Лобченька и Калина [!] Ме(л)-
ника де куюсь вита икгноратуръ // ме(ш)чанъ кграно(в)ски(х), жалобъливие
урядо(в)не и урочы(с)те све(д)чель и протє(с)товалъся проти(в)ко урожоному
пну Петрови Циехо(в)скому, любо Чехо(в)скому, слuze и ура(д)никови гунъча(н)
скому я(с)неѿсвецоного кнежати его м(л). Стефана Святопе(л)ка Че(т)ве(р)тењъ-
ско(г)[о], по(д)коморо(г)[о] воєво(д)ства Бра(ц)сла(в)ско(г)[о], туде (ж) и працо-
виты(м) Иванови Коро(бъ)це, Василови и(н)шы(м) з и(х) именъми и прозви(с)къми,
потомъ, яко скоро до ведомо(с)ти пры(и)де, спецификованы(м) по(д)даны(м) гу-
чанъски(м) и рахъно(в)ски(м) того (ж) княжати его м(л). пана по(д)коморо(г)[о]
бра(ц)сла(в)ско(г)[о] ѿ то, и(ж) поменены(и) панъ Чехо(в)ски(и), любо Цихо(в)-
ски(и), Коробъка и Василь, не уважы(в)шы у се(и)ме покою, бе(з)пече(н)ства
и поваги судовъ, правомъ посполитымъ добре ѿбварованого, и не ѿбавяючы
сие срокгости и винъ, в оны(х) ѿписаны(х), пере(д) часомъ и по часе суженя
акъто(в) публи(ч)ны(х), которыми транъквилита(с) етъ секурытасъ достатечъ-
не естъ варована, не помънъчы на боя(з)нъ бжюу и мило(с)тъ бли(ж)не(г)[о]

придие акъту(с), то є(с)тъ дня дв(д)ца(т) второго, мѿца юня, въ актѣ заключаю-
чы(м)се, до суженя акъту кграни(ч)но(г)[о] межы поменионымъ его м(л). пано(м)
протє(с)та(н)тисъ и урожонымъ пно(м) Алекса(н)дро(м) Василевичо(м) Прылу-
(ц)ки(м) прыпалого на кгрунъта(х) кошыло(в)ски(х), до Кгранова належачи(х),
недалеко ил(л)єитимє фунъловано(и) юри(с)дикцыє(и) аньти(к)ве по(с)сєсио-
ни(с) и ужываня его м(л). пна протє(с)та(н)тисъ, то є(с)тъ па(н) Чехо(в)ски(и),
любо Цихо(в)ски(и), которому княжа его м(л). панъ по(д)коморы(и) // по(д)-
коморы(и) для затръманя покою и бе(з)пече(н)ства по(с)полито(г)[о], туде (ж)
те(ж) и судовъ акъту кграни(ч)но(г)[о] моде(с)тна(м) злепиль, не то(л)ко того
не затрыма(л), лечъ є(ш)чє до такового бе(с)пече(н)ства по(д)даны(х) княжати
его м(л). несцитуръ кво инъте(н)ту привелъ, которые звычайною и(н)соля(н)-
цьюю выузда(в)шысе, секурытатє(м) суду по(д)комо(р)ского инъ пе(р)сони(с)
квору(м) номине протє(с)та(н)съ тепе(р) све(д)чы(т)се, зъневажыли и зъкв(а)л-
цили и ѿны(х), ѿсобливе Сенья и Грыцька зъбили и поранили, Калину за(с)
мельника зъбитѿго и ѿкру(т)не замо(р)довано(г)[о] не ведати и де подели,
черезъ што поко(и) и бе(з)пече(н)ство права по(с)полито(г)[о] и судовъ тепе-
ре(ш)нихъ по(д)комо(р)скихъ зъневажыли и зъкв(а)л(л)тили и вины. въ правє
по(с)полито(м) ѿписаные, на себе затє(г)нули, о (ш)то все итеру(м) атъкве ите-

ру(м) имене(м) помене(х) по(д)даны(х) его м(л). пана свое(г)[о] проти(в)ко
перереченымъ пану Чехо(в)скому, любо Циехо(в)скому, Коробце, Василеви и
инънымъ, которыхъ уражени инъ пє(р)сона суа етъ секурыта(с) презе(н)ти(с)
юдицы(и) захове(т) себе выражени, (просячы) просячы пры то(м) ѿ прыдане
возьно(г)[о], енерала воево(д)ства Кио(в)ско(г)[о] (!), Бра(ц)сла(в)ско(г)[о]
и Че(р)ниго(в)ско(г)[о] на ѿглядане разовъ и ранъ славе(т)ныхъ Сеня Те(с)ли
и Гры(ц)ка Лобе(н)ка презенъте ме, комо(р)ника, пє(р)соналите(р) ко(м)паре(н)-
49 тибу(с) и на прыдане // того (ж) во(з)но(г)[о] до даня [!] року рацыоне виоляте
секурытати(с) юдицы(и) презе(н)ти(с) са(л)ви(с) бенефиции(с) пациє(н)цыу(м)
пры то(м) те(р)мине до вьнесєня. Теды я, комо(р)никъ, во(з)ного енерала, шля-
хе(т)но(г)[о] Петра Не(д)ведъско(г)[о], прыдало(м) для огляданя ранъ, поби-
ты(м) заданы(х), а пры то(м) афекътовали жалуючыє, абы(м) для даня року
ѿбъвинионы(м) того (ж) возьно(г)[о] прыдалъ и жебы тая справа екъзакъто
те(р)мино была сужена лечъ видячыся.

Я, бысти лейтиме лекга(л)ны(м) и великою справою ѿбътяжоны(м), до
которое целерытеръ поспешыти ми пры(ш)ло, до воево(д)ства свои(г)[о], тую
справу адъ екъсеперыме(н)ту(м) до суду ѿрѣдиинального про кокгънищиѿне
дебита юри(с) вня ѿде(с)лалемъ тую только протє(с)тацью кумъ реляционе
де ѿбъдукъциѿне разовъ во(з)ного, которая инъ копия дабитуръ записати є(с)ми
казаль, што вьсе для памяти до кънигъ по(д)комо(р)ски(х) воево(д)ства Ки(и)-
49 з. в. овъско(г)[о] есътъ записано (підпис). //

ПОКАЖЧИКИ

У покажчики вводяться всі власні географічні назви (зокрема, назви міст, сіл, інших адміністративно-територіальних одиниць, маєтків, урочищ, рік, озер, боліт тощо) та антропоніми, що зустрічаються в текстах пам'яток.

Кожне реєстрове слово подається в початковій формі за сучасним алфавітним порядком. Якщо початкова форма назви не зафіксована пам'яткою, то вона відновлюється на зразок початкових форм інших назв і позначається зірочкою, а після реєстрового слова ставиться двокрапка і подається вжита в пам'ятці та форма слова, яка найближча до сучасної. В тих випадках, коли правильність відновлених форм антропонімів не викликає сумнівів, при них не подаються форми непрямих відмінків, зафіксовані у текстах.

Назви, що складаються з двох і більше слів, вводяться у покажчик у такому порядку, в якому вони виступають у тексті, причому основним вважається реєстрове слово, що зберігає такий порядок розташування компонентів назви:

а) для топонімів — перша частина назви виражена прикметником, а друга іменником (напр., *Высоке Поле*; *Стары(и) Чернехов*);

б) для антропонімів — прізвище (для жінок ще і прізвище по чоловіку), прізвисько, ім'я, по-батькові. Виняток становлять назви, де незрозуміло, чи це прізвище, чи прізвисько. В такому разі основною вважається форма, вжита в пам'ятці, інша реконструйована, має посилання на основну. Наприклад: *Иван Кудинович*, підданий панів Сушинських Проскур; *Кудинович Иван* див. *Иван Кудинович*.

Кожне основне реєстрове слово супроводжується поясненням (для топонімів — визначенням їх виду, локалізацією за старим та сучасним адміністративно-територіальним поділом; для антропонімів — вказівкою на соціальне становище, родинні зв'язки та місце проживання, якщо з тексту це відомо, або вдалося встановити). Якщо контекст не дає ясного уявлення про характер слова: воно може сприйматися і як назва професії, роду занять, і як особова назва, то в таких випадках назви вводяться в реєстр особових назв, оскільки вони є основою виникнення прізвищ.

Цифри, що стоять після пояснень основних реєстрових слів, означають номери книг відповідно до послідовності розміщення їх у збірнику та сторінку в рукопису пам'ятки.

У покажчиках також зроблено відступи від запису їх у пам'ятці:

усі надрядкові літери введено в рядок без застереження, крім тих, які могли позначати м'які приголосні (**н**, **ст**) та **и**, якою після голосних передавався нескладотворчий **і**.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

адм.-тер. — адміністративно-територіальний
 вол. — волость
 губ. — губернія
 л. — ліва
 м. — місто
 обл. — область
 п. — права
 пов. — повіт
 пр. — притока
 р. — річка
 рц. — районний центр

с. — село
 суч. — сучасне
 Вл — Волинська обл.
 Вн — Вінницька обл.
 Жт — Житомирська обл.
 Ів.-Фр. — Івано-Франківська обл.
 Кв — Київська обл.
 Тр — Тернопільська обл.
 Хм — Хмельницька обл.
 Чрк — Черкаська обл.
 Чрнг — Чернігівська обл.

ТОПОНІМИ

***Александрополь:** в Александрополю — містечко в Житомирськ. пов., очевидно, суч. с. Олександрі Овруцьк. р-ну Жт II, 44
Андреев село і маєток Стефана Немирича у Житомирськ. пов., пізніше с. Андріївка, суч. с. Сонячне Житомирськ. р-ну Жт II, 51
Барашовка село біля м. Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, суч. с. Бараші Ємільчинськ. р-ну Жт III, 9
Бежов село і маєток панів Дахновичів у Житомирськ. пов.; суч. с. Бежів Черняхівськ. р-ну Жт II, 1 зв., 3, 33, 33 зв.; **Бежовская маєтно(ст)** II, 33 зв.; **Корчев** II, 1 зв., 33, 33 зв.
Бежовская маєтно(ст) див. **Бежов**
Безрядичи село на лівому березі р. Стугни поблизу Обухова у Київськ. пов., маєток панів Тишів-Биковських, очевидно, суч. с. Безрядичі Обухівськ. р-ну Кв IV, 1, 2, 4 зв., 7 зв.
Белиловка містечко у Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов.; маєток Яхима Корецького. Зараз це двоє сусідніх сіл у Ружинськ. р-ні Жт — с. Білилівка і с. Роставиця I, 24, 24 зв.; II, 31 зв.; **Белиловски(и)** замок I, 24, 24 зв.; **Раставиця** I, 24, 24 зв.
Белиловски(и) замок див. **Белиловка**
Белки село в Житомирськ. пов., маєток панів Проскур-Сушинських, суч. с. Білки Дзержинськ. р-ну Жт II, 18 зв., 19, 21 зв.; **Белоцкая маєтно(ст)** II, 21 зв.; ***Раковка** II, 24 зв., 25, 25 зв.; III, 53
Белокоровичи село поблизу м. Овруча в Житомирськ. пов., суч. с. Білокоровичі Олевськ. р-ну Жт I, 29
***Билополе:** у *месте Белополи*; місто в Житомирськ. пов., маєток Фрідриха Тишкевича; очевидно, суч. с. Білопільля Козятинськ. р-ну Вн I, 48, 48 зв.; II 34 зв.;

***Билополе:** в *Билополю* II, 32
Белоцкая маєтно(ст) див. **Белки**
Белошицки(и) крґунт маєток і землі пана Білошицького I, 30 зв.
***Белошичи:** в *селе Белошича(х), у Белошичи* — село і маєток, яким володіли Григор Білошицький, Опанас Дідковський та Станіслав Третяк I, 30, 30 зв.
Бердичов містечко, центр Бердичівськ. ключа у Житомирськ. пов., суч. м. Бердичів рц Жт I, 44
Бердичовски(и) ключ адм.-тер. одиниця у Житомирськ. пов. з центром у м. Бердичеві III, 7, 9 зв., 12
Берков село і маєток Нечая Івана Грузевича в Житомирськ. пов., суч. смт Коцюбинське Кв IV, 1, 4 зв., 6 зв., 11 зв.
***Биликов** потік: у *Биликового потоку* очевидно, потік від р. Білки, що протікає на Житомирщині, поблизу урочища Івного IV, 32
***Билополе** див. **Белополе**
***Блудковка:** *ричку Блудковку* річка в Житомирськ. пов. I, 31; ***Блудковка:** *ричку Блю(д)ко(в)ку* I, 31 зв.
***Блудковка** див. **Блудковка**
***Бочаници:** *села Бочани(ц)* село і маєток пані Брамової II, 37 зв.
***Бочурин:** *Хребтови(ч)* з *Бочурина* II, 51
Брагин волосне місто в Київськ. воеводстві, очевидно, суч. с. Браженець Коростинськ. р-ну Жт I, 1
Брагинская волость адм.-тер. одиниця з центром у м. Брагині I, 1
Браславское воеводство див. **Брацлавское воеводство**
Брацлав адм.-тер. центр Брацлавськ. воеводства, суч. смт Брацлав, рц Вн, IV, 31 зв., 49
Брацлавское воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Брацлаві, утворена польсь-

21

- ким урядом в 1569 р. на землях теперішньої Вінницької та частини Хмельницької областей, I, 38, 38 зв., 40, 46 зв.; II, 16, 31, 31 зв., 32 зв., 38 зв., 39, 43, 51; III, 7, 12, 16 зв., 20 зв., 26, 33; IV, 5, 20 зв., 31 зв., 32, 36, 37, 49; **Браславское воеводство** II, 16
- ***Бронник**: до урочища *Бро(н)ника* — урочище поблизу містечка Черниці і с. Бронник Звягельськ. вол. Житомирськ. пов. II, 31
- ***Бронники**: з села *Бро(н)никъ* село і маєток Анни Ходкевичевої у Звягельськ. вол. Житомирськ. пов., суч. с. Броники Новоград-Волинськ. р-ну Жт II, 15 зв., 16 зв.
- ***Брусилів**: у містечку *Брусилів* містечко в Житомирськ. пов., суч. с. Брусилів Коростишівськ. р-ну Жт I, 41 зв.
- * **Бышев**: в *Бышеви* містечко і маєток пані Харленської в Київськ. воеводстві, суч. с. Бишів, Макарівськ. р-ну Кв II, 32 зв., 33
- Бышевская волость** адм.-тер. одиниця Київськ. воеводства з центром у м. Бишеві II, 32 зв.
- Бышпольське село** і маєток панів Бишпольських у Київськ. воеводстві, недалеко від м. Вільська II, 5 зв., II зв.
- ***Бѣликівці**: до *Бѣликове(ц)* село біля м. Коростишева Житомирськ. пов., маєток Василя Тиші-Биковського, суч. с. Білківці Коростишівськ. р-ну Жт I, 36
- ***Валки**: *нива у Ва(л)ков* село Валки поблизу Києва; суч. с. Валки Києво-Святошинськ. р-ну Кв I, 12
- Варшава столиця** Польської держави, зараз столиця ПНР II, 17
- Вацков** село біля м. Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, суч. с. Глибочиця Житомирськ. р-ну Жт III, 9
- ***Варковичи**: з *Варѣковичъ* село Житомирськ. пов., очевидно, суч. с. Варовичі Поліськ. р-ну Кв I, 26 зв.
- Великое кня(з)ство Литовское** адм.-тер. одиниця, до складу якої, крім основних литовських земель, входили деякі давньоруські князівства, а пізніше українські землі, II, 5, 6 зв., 7, 13; III, 15, 27 зв., 28
- Вербич** село і маєток Адама Сенявського у Брацлавськ. воеводстві; суч. с. Гранів Гайсинськ. р-ну Вн IV, 16, 36, 37 зв.; Кгранов IV, 36
- Вереси** село біля м. Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, суч. с. Вереси Житомирськ. р-ну Жт III, 9
- Вероковсизна** маєток пана Себестіяна Красовського III, 20
- ***Верховня**: село *Ве(р)ховню* село і маєток пана Модринського в Паволоцьк. вол. Житомирськ. пов.; суч. с. Верхівня Ружинськ. р-ну Жт II, 17 зв., 18
- Вилск** містечко в Житомирськ. пов., суч. с. Вільськ Черняхівськ. р-ну Жт I, 5 зв.; II, 32; III, 15 зв., 16 зв., 17, 22; **Вилско** III, 17
- ***Вилска дорога**: *межи дорогами Ви(л)скою и Ѡ(в)ру(ц)кою* поблизу м. Крошні Житомирськ. пов. I, 12
- Вилско див.** **Вилск**
- Витачев** двір, маєток пана Лаврина Лозки. Очевидно, мова йде про маєток у одноіменному колишньому давньоруському місті на правому березі Дніпра поблизу Києва, суч. с. Витачів Обухівськ. р-ну Кв II, 6 зв.
- ***Вишневец**: *Зофя з Ви(ш)невца* можливо, це суч. смт Вишнівець Збаразьк. р-ну Тр I, 32 зв., 34, 34 зв.
- Воиславичи** місто і замок у Житомирськ. пов. Київськ. воеводства, маєток Кристини Тишкевичевої, очевидно, суч. с. Славів Черняхівськ. р-ну Жт III, 7, 14 зв.;
- ***Вослава**: *містечка Вославы* III, 14 зв.
- Во(и)товці** село і маєток князя Романа Ружинського в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Роставиця Ружинськ. р-ну Жт I, 43 зв.
- ***Волиця**: з *Волиць* село і маєток князя Романа Ружинського поблизу с. Зарубичі Житомирськ. пов., суч. с. Волиця Андрушівськ. р-ну Жт I, 31 зв.; II, 49
- Волиця Силенская** маєток Стефана Закоморного у Житомирськ. пов. I, 24 зв., 25
- Волиця Шумская** маєток Яна Соколовського поблизу м. Шумська II, 48 зв.
- Володимирски(и) повіт** адм.-тер. одиниця з центром у м. Володимирі, суч. м. Володимир-Волинський, рц Вл I, 39 зв.
- Волосов** село і маєток Яна Соколовського в Житомирськ. пов., суч. с. Волосів Андрушівськ. р-ну Жт II, 50
- ***Волчинец**: в *Волчынцу* село в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Вовчинець Козятинськ. р-ну Вн I, 43
- Волыньское воеводство** адм.-тер. одиниця з центром у м. Луцьку I, 13, 32, 38, 38 зв., 40, 46, 46 зв., 48; II, 21 зв., 31, 31 зв., 38, 38 зв., 43; III, 7, 12, 16 зв., 26, 33; IV, 5, 31 зв., 32, 36, 37
- Волыцкіе крґунты** землі, що належали князю Роману Ружинському у с. Волиці Житомирськ. пов., I, 3 зв.
- ***Вослава див.** **Воиславичи**
- Восченинские поля** маєток пана Себестіяна Красовського у Волинськ. воеводстві III, 20
- Выгнанец** приселок до м. *Воиславичи* III, 14 зв.

Высоке Поле село і маєток Яна Галчиновського поблизу м. Житомира на р. Ольшанці, суч. с. Теньківка Червоноарм. р-ну ЖТ I, 12 зв.

***Высчикусы:** з села *Вы(с)чикусовъ* село біля м. Чуднова в Житомирськ. пов., суч. с. Веселка Любарськ. р-ну ЖТ IV, 56

Вьюнное озеро над р. Стугною; існує і зараз в Олевськ. р-ні ЖТ IV, 1, 3; **Юньное** IV, 3

***Га(н)син:** до ... *Га(и)сина* село в Житомирськ. пов., суч. м. Гайсин, рц Вн IV, 39 зв., 45 зв.

Гололобатовинь урочище біля р. Рихти в Житомирськ. пов. I, 28 зв.

Галицьки(и) кгород суч. м. Галич Ів.-Фр. IV, 45 зв.

Галчинъ село і маєток князя Романа Ружинського в Житомирськ. пов., суч. с. Гальчин Андрушівськ. р-ну ЖТ I, 2 зв., 3

***Глуботец:** *Глубо(т)ца* село і маєток Януша Острозького в Житомирськ. пов., очевидно, суч. с. Глибочиця Житомирськ. р-ну ЖТ I, 44 зв., 45

***Горболов:** до села *Горболова* село і маєток панів Тишів-Биковських в Житомирськ. пов., суч. с. Горбулів Черняхівськ. р-ну ЖТ III, 23

Горболовские кгрунты маєток панів Тишів-Биковських у с. Горбулів III, 23 зв.

Городище село і маєток панів Прежевських в Житомирськ. пов., суч. с. Мирне Радомильськ. р-ну ЖТ II, 32; III, 17 зв., 18; **Трыбъсы** III, 17 зв.; ***Трибисов:** в *Трибисозе* II, 32.

Городок містечко і маєток Адама Сенявського в Бердичівськ. ключі Жт повіту; суч. с. Городок Ружинськ. р-ну ЖТ IV, 16, 18 зв., 19, 19 зв., 24 зв., 26, 35, 36 зв., 37 зв.; **Сорока**¹ IV, 19

***Горошки:** в *Горошка(х)* містечко і маєток панів Немиричів у Київськ. пов., очевидно, суч. с. Горошків Тетіївськ. р-ну Кв IV, 4 зв., 5, 11 зв., 15, 15 зв.

***Гостомель:** в ... *Госто(м)лю* село і маєток Станіслава Харленського поблизу Києва, суч. смт Гостомель Києво-Святошинськ. р-ну Кв II, 7

Гришково село і маєток Криштофа Білобрезького в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Гришківці Бердичівськ. р-ну ЖТ I, 1

***Грузкоє:** села *Гру(з)кого* село і маєток панів Харленських у Бишовськ. вол. Київськ. воеводства, суч. с. Грузьке Макаріньск. р-ну Кв II, 32 зв. 33

Гул(л)ск маєток князя Острозького в Звягельськ. вол. Житомирськ. пов., суч. с. Гульськ Новоград-Волинськ. р-ну ЖТ II, 32

Гулясники містечко і маєток Яна Аксака в Житомирськ. пов. Можливо, це суч. с. Гулянка Коростенськ. р-ну ЖТ II, 8¹

***Дашов:** *местечка Дашова* містечко на р. Соб, суч. смт Дашів Іллінецьк. р-ну Вн IV, 27 зв.

Двор Пожарков маєток Криштофа Білобрезького у Брагинськ. вол. Київськ. воеводства I, 1

Дворъцы село і маєток князя Михайла Вишневецького поблизу м. Житомира, суч. с. Двірець Житомирськ. р-ну ЖТ I, 27

***Дедковци:** до *Дедковец* село і маєток Єсифа Дідковського в Житомирськ. пов., суч. с. Дідківці Чуднівськ. р-ну ЖТ I, 38 зв.

***Денеш:** под *Денешами* село і маєток Катерини Вишпольської поблизу м. Житомира, суч. с. Лениші Житомирськ. р-ну ЖТ III, 30, 35 зв.

Дзуковское селище і маєток Раїни Сингурової, очевидно, колишне с. Дзуньков Бердичівськ. пов., суч. с. Дзюньків Погребищенськ. р-ну Вн II, 48 зв.

***Дидовцы:** з села *Дидове(ц)* I, 42 зв.

***Добринь:** *маєтності Добрини* село і маєток панів Лемешів у Житомирськ. пов., суч. с. Добринь Володарсько-Волинськ. р-ну ЖТ III, 26 зв.

Добровская дорога мабуть, дорога, що вела до м. Дубровиці I, 12

***Домбровица** див. ***Дубровица**

***Доубровеца** див. ***Дубровица**

***Дубровица:** з *Домбровицы, зъ Доубровеце* містечко, суч. м. Дубровиця, рц Рв IV, 1, 4 зв.

Епанчински(и) кгрунт землі, що належали Янові Корчевському поблизу м. Івангородка на р. Половні II, 47

Железняк село і маєток Яна Соколовського поблизу м. Шумська Житомирськ. пов.; очевидно, суч. с. Залізня Житомирськ. р-ну ЖТ II, 48 зв., 49, 49 зв.

Жерделев маєток Фрідріха Тишкевича в Житомирськ. пов., суч. с. Жерделі Андрушівськ. р-ну ЖТ I, 45

***Жидовци:** в селі *Жидовцах* село і маєток князя Романа Ружинського в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов. поблизу містечка Романівки; суч. с. Жовтневе Попільнянськ. р-ну ЖТ I, 33 зв.

Житомер див. **Житомир**

Житомерски(и) кгород див. **Житомир**

Житомерски(и) повет адм.-тер. одиниця з центром у м. Житомирі I, 18, 22 зв., 48 зв.; 49 зв.; * **Жытомерски(и) повет** III, 7, 9 зв., 11, 12, 30, 33

Житомерское староство III, 7 зв., 8 зв.,
Жытомерское с. III, 7 зв.
Житомер див. Житомир
Житомерски(и) кгрунт землі, що належали до м. Житомира III, 32 зв.
Житомир колишній центр Житомирськ. пов., місто, суч. обласний центр УРСР I, 3, 4 зв., 9, 12, 12 зв., 13, 15, 15 зв., 16 зв., 19 зв., 22 зв., 24 зв., 28 зв., 30, 31 зв., 32, 33 зв., 34 зв., 38 зв., 39, 40, 42 зв., 43 зв., 44, 45, 46, 46 зв., 47 зв., 48, 48 зв., 49; II, 3, 7, 8, 8 зв., 13, 16 зв., 17, 22, 24, 25, 27 зв., 29, 30 зв., 32, 32 зв., 35, 35 зв., 45, 46 зв., 47, 48 зв., 51; III, 8 зв., 9, 17 зв., 20 зв.; IV, 8; Житомер I, 31 зв.; II, 22, 51; Житомер III, 17 зв., 20 зв.; Житомерски(и) (Житомирски(и)) кгрод I, 21; II, 24, 25; III, 17 зв.; Житомирское місто II, 32; Жытомер III, 20 зв.
Житомирская пуца III, 15, 32, 32 зв.
Житомирски(и) двор маєток у м. Житомирі I, 18, 22 зв.
Житомирски(и) замок I, 2, 2 зв., 3, 3 зв., 4, 6, 6 зв., 9, 10 зв., 11 зв.—16, 17, 17 зв., 18, 19 зв.—26, 27, 27 зв., 29—35, 36 зв., 38 зв., 39, 40—42, 43 зв.—49; II, 3, 4 зв., 5, 6, 7 зв., 8 зв., 10 зв., 12, 12 зв., 15 зв., 16, 16 зв., 17, 18, 21, 22 зв., 23 зв., 24 зв., 25, 25 зв., 26 зв., 27—28, 29—30 зв., 31 зв., 32 зв., 33—34, 35, 35 зв., 38, 39 зв., 41 зв., 42 зв., 44, 44 зв., 45, 45 зв., 46, 47, 48, 48 зв., 50, 51; III, 6 зв., 7, 8 зв., 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 23, 29 зв., 35
Житомирски(и) кгрод див. Житомир
Житомирское подстароство I, 5 зв., 6 зв., 9, 10 зв., 11 зв., 12—16, 17—18, 20—22, 23—26, 27, 27 зв., 29 зв., 30, 31, 32, 32 зв., 33 зв., 34, 34 зв., 36 зв., 38 зв., 40, 44, 45—47 зв.; III, 47, 47 зв.
Жытомер див. Житомир
Жытомерское староство див. Житомерское с.
*Жытомерски(и) повет див. Житомерски(и) п.
Жмонтская земля див. Жмудская земля
Жмудская земля адм.-тер. одиниця у Литві II, 3, 3 зв., 5, 7 зв., 8; Жмонтская земля II, 3
Журбинци село і маєток Яна Лядовича поблизу с. Білилівки в Житомирськ. пов., суч. с. Журбинці Бердичівськ. р-ну ЖТ I, 13 зв., 15, 15 зв., 46 зв.
*Забродье: *Забродью прозывается* село і маєток Олександра Щенієвського у Житомирськ. пов. поблизу м. Коростишева, суч. с. Забріддя Черняхівськ. р-ну ЖТ III, 30, 30 зв.; *Малы(и) Счениев* III, 30, 30 зв.
*Задня Коца: *под За(д)нею Коцею (?)* поблизу неї знаходилися ґрунти, що на-

лежали Олександру Бороничу у Житомирськ. пов. I, 44 зв., 45
*Зарубичи: *з Зарубич* село і маєток князя Романа Ружинського в Житомирськ. пов., суч. с. Зарубинці Андрушівськ. р-ну ЖТ I, 31 зв.
*Заславль: *на Заславю* місто у Житомирськ. пов., суч. м. Ізяслав, рц Хм III, 17
*Збараж: *по(д) Збаражемъ* село у Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Збараж Козятинськ. р-ну Вн III, 15 зв.
Звяге(л)ска волость адм.-тер. одиниця в Житомирськ. пов. з центром у м. Звяглі III, 15 зв., 17
Звягль місто в Житомирськ. пов., суч. м. Новоград-Волинськ, рц ЖТ III, 15 зв.
*Ивангородок: *у Ивангородку* містечко і маєток панів Корчевських у Житомирськ. пов. II, 35 зв., 46
Иванков село і маєток Стефана Закоморного, суч. с. Іванків Андрушівськ. р-ну ЖТ I, 24 зв., 25
Ивница місто; маєток Матвія Немирича у Житомирськ. пов., суч. с. Івниця Андрушівськ. р-ну ЖТ; (*Івница*) I, 40
Ивницкие кгрунты землі, що належали до м. Івниці, маєтку Матвія Немирича I, 3 зв.
*Ивное: *на ... Ивно(и) або Сухо(и) долине* урочище у Київськ. воеводстві IV, 32
*Ирпень: *на И(р)пени* річка в Житомирськ. пов., зараз протікає по території Київськ. і Житомирськ. областей II, 19, 20 зв.
*Иса(и)ки: *в Иса(и)ка(х)* село поблизу Обухова, суч. с. Ісайки Богуславськ. р-ну Кв IV, 6 зв., 23 зв., 27 зв., 37 зв., 43 зв.
*Искоростин: *в ме(с)те И(с)коро(с)тине* місто в Київськ. пов., маєток Андрія Мервинського, суч. м. Коростень, рц ЖТ I, 13, 41; Искоростински(и) замок I, 41
Искоростински(и) замок див. *Искоростин
Івниця див. Ивница
Каме(н) маєток Фрідріха Тишкевича у Київськ. воеводстві; очевидно, суч. с. Камінь Овруцьк. р-ну ЖТ I, 45
Каменецкое воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Кам'яниці, суч. м. Кам'янець-Подільський, рц Хм I, 23, 23 зв.
*Каменица: *до реки Каменици* річка у Житомирськ. пов., очевидно, це суч. р. Кам'янка, ліва притока Росі, протікає по території Житомирськ. і Київськ. областей III, 14; II, 11
Карабчев село і маєток князя Романа Ружинського, суч. с. Карабчів Ружинського р-ну ЖТ I, 2 зв., 3; II, 11, 39, 42

- Карбовка** слобода поблизу м. Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, суч. с. Карбівка Гайсинськ. р-ну Вн III, 9
- Кгаєвшьчызна** село і маєток Катерини Куровської, можливо, суч. с. Гаєвичі Овруцьк. р-ну Жт III, 10
- *Грабовець:** *въ Керабовьцу* село і маєток Якуба Лидавського в Брацлавськ. воеводстві, суч. с. Грабовець Немирівськ. р-ну Вн III, 12, 12 зв.
- Кгранов див.** **Вербич**
- Київ місто**, адм. центр Київськ. воеводства і повіту, зараз столиця УРСР I, 3 зв., 23, 41, 43 зв., 48 зв.; II, 12 зв., 13, 45 зв., 47; III, 33, 35 зв., 36; **Києвски(и) замок** I, 23; **Києвски(и) кгород** I, 23; III, 35 зв., Kіow I, 36
- Києвская дорога** дорога на Київ I, 12, 12 зв.
- Києвская земля** історична назва території на правобережжі Дніпра з центром у Києві. Тут, очевидно, мається на увазі Київське воеводство I, 5, 5 зв., 9, 14 зв., 16, 17 зв., 18 зв., 21 зв., 25, 27 зв., 30; II, 3, 3 зв., 5 зв., 26, 33, 35, 44; III, 33; IV, 10, 11 зв.
- Києвски(и) замок див.** **Києв**
- Києвски(и) кгород див.** **Києв**
- Києвски(и) повет** адм.-тер. одиниця з центром у Києві I, 13
- Києвское воеводство** адм.-тер. одиниця на Україні XV—XVIII ст. з центром у Києві I, 1, 3, 4, 6, 7, 8 зв., 10 зв., 11 зв., 13—17, 18, 19, 20 зв.—21 зв., 22 зв., 23, 24, 26, 28, 29 зв., 30, 31, 32, 32 зв., 33, 34 зв., 36, 38, 38 зв., 40, 41, 42, 43 зв., 44—45, 46—48 зв.; II, 6, 7 зв., 8, 9, 11—12 зв., 15, зв., 16 зв., 17, 18 зв., 21 зв., 22, 24, 25, 25 зв., 27, 28 зв., 29 зв., 30—31 зв., 33 зв.—35, 38 зв., 39, 43, 43 зв., 45, 45 зв., 48, 51; IV, 1, 4, 7 зв., 8, 9, 11, 11 зв., 12 зв., 15 зв., 19, 20 зв., 31 зв., 32, 36, 37, 49; **Kiowskie woiewodstwo** I, 32 зв.
- *Кисляк:** *местечка Ки(с)ляка* містечко і маєток Олександра Прилуцького в Житомирськ. пов., суч. м. Кисляк Гайсинськ. р-ну Вн IV, 39 зв., 45 зв.
- Князь** село і маєток Анни Ходкевичевої у Звягельськ. вол., тепер приєднане до с. Тарашанки Новоград-Волинськ. р-ну Жт III, 16 зв.
- Коденская волость** адм.-тер. одиниця з центром у м. Кодні Київськ. воеводства I, 37.
- Кодня** містечко і маєток Остафіяна Тишкевича у Житомирськ. пов., суч. с. Кодня Житомирськ. р-ну Жт I, 15 зв., 42 зв., 49; II, 7, 9 зв., 32; III, 17 зв.
- Копачов** містечко, замок і маєток панів Тишів-Биковських у Київськ. пов., суч. с. Копачів Обухівськ. р-ну Кв IV, 1, 2, 2 зв., 3, 3 зв., 4, 7 зв., 14 зв., 15, 25 зв.;
- Копачовски(и) замок** IV, 1 зв., ? 3
- Копачовски(и) замок див.** **Копачов**
- Копиєвцьы** село поблизу с. Дашова Житомирськ. пов., суч. с. Копіївка Іллінецьк. р-ну Вн IV, 17, 17 зв., 24 зв.
- Коритная маєтност** маєток пані Хмелецької IV, 26 зв.
- Корнин** містечко і маєток Проскур-Сушинських в Житомирськ. пов., суч. смт Корнин, рц Жт II, 18 зв., 19, 20 зв., 21, 22, 22 зв.; **Корнинское место** II, 18 зв., **Корнинская маєтност** II, 21 зв., 22 зв.; **Корнински(и) замок** II, 22 зв.
- Корнинская маєтност див.** **Корнин**
- Корнински(и) замок див.** **Корнин**
- Корнинское место див.** **Корнин**
- Коростешов** місто і маєток Олизара Волчківича, суч. м. Коростишів, рц Жт I, 10 зв., 35 зв., 45 зв.; II, 27 зв.
- Корпиловка** маєток панів Прежовських, очевидно, суч. с. Карпилівка Новоград-Волинськ. р-ну Жт III, 17 зв.
- Корсунское место див.** ***Корсунь**
- *Корсунь:** *и ме(с)те Корсуня* суч. м. Корсунь-Шевченківський, рц Чрк I, 23; **место Корсунское** I, 23
- Корчев див.** **Бежов**
- Коршыловски(и) кгрунт див.** ***Кошылов**
- *Коршыловици див.** ***Кошылов**
- Котеленская волость** адм.-тер. одиниця з центром у м. Котельні I, 2 зв.
- Котеленские кгрунты** маєток князя Романа Ружинського, землі, що належали до м. Котельні, див. ***Котельня** I, 3 зв.
- *Котельня:** *до Котельні* місто у Житомирськ. пов., центр Котеленськ. вол. I, 13 зв., 15 зв., 23 зв., 39 зв., 46
- Кочур** маєток Льва Лясоти у Кочуровськ. воев.; очевидно, суч. с. Кочурів Гайсинськ. р-ну Вн I, 14 зв.
- Кочуровское воеводство** адм.-тер. одиниця з центром у Кочурі I, 14 зв.
- *Кошылов:** *до Кошылова* село у Брацлавськ. воеводстві, очев., суч. с. Ковшилівка Поліськ. р-ну Кв; **село Кошыловское, Кошыловски(и) (Коршыловски(и)) кгрунт** IV, 17, 33 зв.; ***Коршиловици:** *добр Коршыловец* IV, 33 зв.
- Кошыловски(и) кгрунт див.** ***Кошылов**
- Кошыловское село див.** ***Кошылов**
- Коща** село і маєток Олександра Воронича у Житомирськ. пов. поблизу м. Троянова I, 44 зв.
- Краков** давня столиця Польщі, суч. м. Краків ПНР II, 4 зв., 6; III, 22
- Красне поселення** біля містечка Воіславичі III, 14 зв.
- *Красногорка:** *на... Кра(с)ного(р)це* річка псб-лізу м. Білилівки I, 24 зв.

Красноселка село і маєток Романа Ружинського у Житомирськ. пов. поблизу м. Чуднова, суч. с. Красносілка Чуднівськ. р-ну ЖТ I, 23 зв.

***Крошня:** *ку Крошни* село поблизу м. Житомира, зараз приєднане до м. Житомира I, 12

***Крывые Озера:** *коло Крывы(х) озе(р)* урочище між селами Рахни і Городок IV, 16 зв., 18

Крыловка село і маєток Семена Лудвійського поблизу м. Житомира, суч. с. Крилівка Андрушівськ. р-ну ЖТ II, 9, 9 зв., 10 зв., 15 зв.

***Крута Речка:** *у Крутое Ре(ч)ки* річка поблизу м. Троянівки I, 44 зв.

***Кулажичи:** *до Кулажи(ч)* село і маєток київського городничого Вигури, можливо, суч. с. Кулажинці Броварськ. р-ну Кв III, 26

Кустин село в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов.; суч. с. Кустин Бердичівськ. р-ну ЖТ III, 9, 9 зв.

Київ див. **Киев**

Kiowskie wojewodstwo див. **Киевское воеводство**

***Лебединци:** *в ... Лебеди(н)ца(х)* село і маєток Юрія Завиші в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Лебединці Андрушівськ. р-ну ЖТ II, 28 зв., 29, 32 зв.

Левковская волость адм.-тер. одиниця з центром у с. Левковці II, 27 зв., 30 зв., 47; III, 9; **Ловковская волость** II, 30 зв.

***Левковци:** *до села Ле(в)кове(ц)* село і маєток Василя Воронича в Левковськ. вол. Житомирськ. пов., очевидно, суч. с. Левків Житомирськ. р-ну ЖТ II, 27 зв.

***Левухи:** *з мeste(ч)ка Левухъ* містечко в Житомирськ. пов., суч. с. Леухи Іллінецьк. р-ну Вн IV, 17 зв.

***Лещин:** *на ... Лещине* село і маєток Самуеля Горностая в Котеленськ. вол. Житомирськ. пов., суч. с. Ліщин Житомирськ. р-ну ЖТ II, 7

***Липова:** *в селе Липово(и)* село і маєток Катерини Куровської та пані Бранської поблизу м. Чуднова, очевидно, суч. с. Липине Новоград-Волинськ. р-ну ЖТ III, 10 зв., 13

Литинское воеводство адм.-тер. одиниця з центром у Літині; очевидно, суч. смт Літин, р-н Вн IV, 21

Ловковская волость див. **Левковская волость**

***Ловковская дорога:** *на Ловковско(и) дороге* дорога, що проходила поблизу с. Високе Поле; очевидно, дорога на с. Левковці I, 12 зв.

***Лого(и)ск:** *з Лого(и)ска* місто у Литві, володіння панів Тишкевичів (Фрідріха,

Криштофа, Кристини) I, 20 зв., 41 зв., 44, 45, 48 зв.; II, 29 зв.; III, 7, 33

Лого(и)ское воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Логойську в Литві IV, 21

***Лубеч:** *под селом Лубеч* село і маєток Анни Ходкевичевої у Звягельськ. вол. III, 16 зв.

***Лука:** *Луку* село і маєток Криштофа Кевлича в Левковськ. вол. Житомирськ. пов.; суч. с. Лука Житомирськ. р-ну ЖТ II, 30 зв.

Лукавица ріка, впадає в р. Стугну, п. пр. Дністра. На ній збудоване місто Нешерів IV, 1

***Лупчици:** *з села Лупчиць* III, 15 зв.

***Луцк:** *в кгероде Луцкомъ* колишне повітове місто, зараз обласний центр Вл I, 47; II, 22, 30 зв.; III, 17; **Луцки(и) замок** II, 22

Луцки(и) замок див. ***Луцк**

Любартов містечко на лівому березі р. Случ у Звягельськ. вол. Житомирськ. пов., суч. смт Любар, р-н ЖТ II, 47 зв.

***Любелски(и) кгород** див. **Люблин**

Любешкое воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Любечі, суч. смт Любеч Ріпкинськ. р-ну Чрнг IV, 21

Люблин місто у Польщі на р. Бистриці I, 2, 46; II, 51 зв.; IV, 10; ***Любелски(и) кгород:** *в кгероде Любелском* III, 9 зв., 11

***Малые Волчынцы:** *в ... Малых Волчынцахъ* село і маєток Станіслава Дубровського в Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов., суч. с. Вовчинець Козятинськ. р-ну Вн I, 47

Малы(и) Счениев див. ***Забродъ**

***Марковци:** *в селе Марковцах* село і маєток писаря Житомирського суду Яна Шидловського поблизу Житомира в Махновськ. ключі Житомирськ. пов., колишній маєток Януша Тишкевича, суч. с. Марківці Козятинськ. р-ну Вн III, 32 зв., 33

***Махновка:** *в Махновие* село і маєток Тишкевичів на лівому березі р. Гнилоп'ять у Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов. I, 42 зв.

Махновски(и) ключ адм.-тер. одиниця з центром у м. Махновці Житомирськ. пов. III, 11, 33

***Мелени:** *в Мелене(х)* село і маєток Павла Меленевського I, 17 зв., 47

Мизиньовька село і маєток Олександра Серебринського у Київськ. воеводстві III, 27 зв.

Мини(и)ки село і маєток Миколи Дахновича в Житомирськ. пов., суч. с. Минійки Коростинівськ. р-ну ЖТ II, 3, 33 зв., **Минь(и)ки, Мъ:и(и)ки** II, 3, 33 зв.

Минцева Волиця маєток Криштофа Вилги, пізніше Владислава Домініка у Паволоцьк. вол. Київськ. воеводства; суч. назву не зафіксовано II, 11, 12

Минї(и)ки див. **Мини(и)ки**

Мїни(и)ки див. **Мини(и)ки**

Миха(и)лов містечко і маєток Себестіяна Красовського III, 20

Михалковець село і маєток Марціна Калиновського IV, 37 зв., 42 зв.

Могі(л)ная село в Звягельськ. вол., маєток Анни Ходкевичевої III, 16 зв.

***Москва:** на *Москву* столиця Російської держави, суч. столиця СРСР II, 14

***Мошкови:** до села... *Мошкове(ц)* село і маєток Остафіяна Тишкевича в Київськ. воеводстві Коденськ. вол., суч. с. Мошківка Коростенськ. р-ну ЖТ I, 34, 34 зв.

***Мыша:** *граби на Мышо(и) и Шклове* маєток графа Ієроніма Сенявського IV, 16

***Негоредичи** див. ***Нєродичи**

***Немилна:** з села *Неми(л)но(и)* село і маєток Анни Ходкевичевої в Звягельськ. вол. Київськ. воеводства, суч. с. Немильня Новоград-Волинськ. р-ну ЖТ III, 15 зв.

***Нєродичи:** до *Нєроди(ч)* очевидно, суч. с. Народичі, рц ЖТ; ***Негородичи:** *и Нєгородичх* I, 37

***Нєсвиж:** до *Не(с)вижа* село і маєток Єсифа Дідковського, очевидно, суч. с. Несвіч Луцьк. р-ну Вл I, 37

Нєсчєровъ див. **Нєщєров**

***Нєхворощ:** в *Нєхворощи* село і маєток Петра Будишевського в Житомирськ. пов., суч. с. Нєхворощ Андрушівськ. р-ну ЖТ I, 20, 42 зв.; ***Нєворощ:** в *Нєхорощи* I, 42 зв

***Нєхорощ** див. ***Нєхворощ**

Нєщєров містечко і маєток панів Тишів-Биконських поблизу с. Безрадиц на правому боці р. Стугни, суч. с. Нєщєрів Обухівськ. р-ну Кв IV, 1, 2, 2 зв., 3, 6 зв.

Новгородское воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Новгородку; суч. рц Гродненської обл. БРСР I, 13

Новокгородски(и) повет адм.-тер. одиниця Київськ. воеводства; II, 42

***Новє Поле:** з *Нового Поля* село і маєток Януша Острозького в Черняхівськ. вол. Житомирськ. пов., очевидно, суч. с. Новопіль Черняхівськ. р-ну ЖТ II, 28

***Норинск:** до *Нори(н)ска* село і маєток пана Михайла Родкевича поблизу м. Овруча, суч. с. Норинськ Овруцьк. р-ну ЖТ I, 37, 38 зв.

Обухов місто в Київськ. воеводстві, суч. рц Кв IV, 3, 4, 4 зв., 5, 9 зв., 10, 14 зв., 25 зв.

Обуховские кгрунты землі, що належали до м. Овруча; **Обуховъсчизна** IV, 5, 6, 13, 14 зв.

Обуховъсчизна див. **Обуховские кгрунты**

***Ввруцкая дорога:** *межи дорогами В(и)лскою и В(к)руцкою* поблизу м. Крошні I, 12

Ввручки(и) полк III, 6 зв.

***Ввруч:** *по(д) В(в)ручи(м)* місто в Житомирськ. пов., суч. м. Овруч, рц ЖТ I, 12, 17, 26; II, 46; **Вввручки(и)** кгород I, 17

Вввручки(и) кгород див. ***Ввруч**

Вввруцькое старство адм.-тер. одиниця з центром у м. Овручі I, 26; II, 46

***Влевск:** на *Вле(в)ску* село і маєток Матвія Немирича в Житомирськ. пов., суч. смт Олевськ рц ЖТ I, 3 зв.

***Влешковичи:** *маєтности Влешковец* село і маєток панів Тишкевичів, суч. с. Олешковичі Рожищенськ. р-ну Вл IV, 22

В(л)шаница див. с. **В(л)шанка**

В(л)шаница див. р. **В(л)шанка**

В(л)шанка село по близу Обухова в Київськ. воеводстві, маєток панів Корецьких, суч. с. Ольшанка Дзержинськ. р-ну ЖТ IV, 7 зв., 14 зв., 15; **В(л)шаница** ¹ IV, 7 зв.

В(л)шанка річка, ліва притока Случа, впадає в р. Стугну, суч. р. Раковка IV, 1, 2 зв., 3, 13 зв., 14 зв.; **В(л)шаница** ² IV, 2 зв.

***Всєчанка** див. **Всичанка**

***Всичанка:** *реки Всичанки* ріка в Черняхівськ. вол. Житомирськ. пов., поблизу с. Горбулів; ліва притока р. Уші; **Всєчанка** III, 23

***Встрог:** на *Встрогу* місто у Київськ. воеводстві, суч. м. Острог, рц Рв II, I; III, 17

***Встроглядичи:** на *В(с)трєглядича(х)* село і маєток Харлинського поблизу м. Браги на у Київськ. воеводстві I, 1 зв.

Паволоцкая волость адм.-тер. одиниця Житомирськ. пов. з центром у м. Павлочі II, 11, 11 зв., 17 зв.

Паволоцки(и) замок див. ***Паволоч**

***Паволоч:** в *Паволочи* містечко і маєток панів Ружинських, пізніше — Корецьких, суч. с. Паволоч Попільнянськ. р-ну ЖТ II, 39, 40 зв., 41; III, 13; **Паволоцки(и)** замок II, 39

***Пєнев:** у *Пєнева нива* очевидно, мається на увазі с. Пєнев, суч. Нова Чорторія Любарськ. р-ну ЖТ, I, 12 зв.

***Петруков:** в *Петрукове* мабуть, це хутір Петруків у Київськ. воеводстві, суч. с. Велика Бушинка Немирівськ. р-ну Вн II, 17

***Пілявци:** *под Піля(в)цями* село і маєток Олександра Серебриского у Київськ. вое-

- водстві, очевидно, суч. с. Пилява Іванківськ. р-ну Кв III, 27 зв.
- Плахтениця** село і маєток пана Велицького у Київськ. воеводстві, суч. с. Плахтянка Макарівськ. р-ну III, 13
- ***Подерте**: *под Поде(р)ты(м)* маєток Олександра Воронича біля м. Троянова у Житомирськ. пов. I, 44 зв.
- ***Половецка**: *зъ села Половец(ц)ко(и)* село і маєток Якуба Лагєвичького, суч. с. Половецьке Бердичівськ. р-ну Жт I, 13 зв., 15 зв.
- ***Половня**: *на ... Поло(в)ни* річка, притока Дніпра, поблизу Івангородка II, 47
- ***Полска**: *до Полски* назва Польської держави I, 27 зв.
- Поповка** село у Житомирськ. пов., суч. с. Попівка Липовецьк. р-ну Вн I, 12
- Прежовъ** село і маєток панів Прежовських у Коденськ. вол., суч. с. Пряжів Житомирськ. р-ну Жт III, 17 зв.
- Писчовъ** село у Левковськ. вол. поблизу Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, суч. с. Зарічани Житомирськ. р-ну Жт III, 9
- Пулини** село і маєток київського хорунжого Гаврила Юйського, суч. смт Червоноармійськ, рц Жт II, 32
- Пустоха** село у Бердичівськ. ключі Житомирськ. пов. Київськ. воеводства, колишній маєток Януша Тишкевича, заставлений Якубу Лидавському, суч. с. Пустоха Козятинськ. р-ну Вн III, 12, 12 зв.
- ***Путятинки**: *межи Путятин(н)ками* маєток Данієля Бишпольського в Житомирськ. повіті I, 12 зв.
- Пятецкая волость** адм.-тер. одиниця з центром у м. П'ятці поблизу Чуднова I, 44 зв.
- ***П'ятка**: *до места Пятки; в месте Пятку* місто і маєток Януша Острозького, очевидно, суч. с. П'ятка Чуднівськ. р-ну Жт I, 42, 44 зв., 45
- ***Рагозовка**: *в селе Рагозо(в)це* село в Махновськ. ключі Житомирськ. пов. Київськ. воеводства, очевидно, суч. с. Рогозів Бориспільськ. р-ну Кв III, 10 зв., 11, 11 зв., 12; ***Рагозов(с)ки(и)** кгрунт: *на кгрунтѣ Рагозов(с)кимъ* III, 11 зв.
- ***Рагозов(с)ки(и)** кгрунт див. ***Рагозовка**
- Ра(и)сово** маєток Криштофа Рабобрезького у Житомирськ. пов. I, 1 зв.
- ***Раковка**: *на Раковце* село і маєток Андрія Пузиревича поблизу м. Чернехова, суч. с. Раковичі Радомишльськ. р-ну Жт II, 24 зв., 25, 25 зв.; II, 53; **Белки**; **Раково** II, 24 зв.
- Раково** див. ***Раковка**
- ***Раковское поле**: *на поли Раковском* поле поблизу с. Раківки II, 25, 25 зв.
- ***Раковщица** див. ***Раковщина**
- ***Раковщина**: *до села Раковщины* село і маєток Юрія Моценицького в Житомирськ. пов. I, 38 зв., 39; ***Раковщица**: *в Раковщице* I, 38 зв.
- Растваца** див. **Белиловка**
- Рахны** маєток Стефана Четвертинського поблизу с. Кошилова, суч. с. Рахни Гайсинськ. р-ну Вн IV, 16 зв., 19, 19 зв., 26, 34 зв., 36, 37 зв.; **Рохны** IV, 36; **Христанов** IV, 32, 36; **Унча** IV, 32, 36 зв., 38
- ***Репки**: *з Репокъ* маєток Вінцента Ріпковського I, 46
- ***Реч Посполита**: *Речи Посполитѣ* офіційна назва польської феодально-кріпосницької держави від часу Люблінської унії 1595 і до 1795 рр. II, 12 зв., 16 зв.; III, 10 зв., 27 зв., 28
- Рогачовка** потік від р. Половні в Левковськ. вол. II, 47
- ***Родники**: *в селе Ро(д)никах* село і маєток Вацлава Вилгорського в Житомирськ. пов. II, 12 зв.
- ***Розболшин**: *в селе Ро(з)бо(л)шинѣ* село і маєток Гарасима Сурина, підсудка Київського земського суду II, 8
- Романовка** село і маєток Романа Ружинського, а пізніше Анни Ходкевичевої у Звягельськ. вол. I, 33 зв.; III, 16 зв.
- ***Росохи**: *понедалеку ѿ(т) Росо(х)* село і маєток Федора Чеховича поблизу Корпировки, суч. с. Розсохівське Народицьк. р-ну Жт I, 38
- ***Россия**: *всѣе Ро(с)си(и)* назва Російської держави IV, 12 зв.
- Рохны** див. **Рахны**
- Рудня** село і маєток Івана Лемеша, очевидно, суч. с. Рудня або с. Селець Черняхівськ. р-ну Жт III, 23 зв.; ***Селец**: *в селе Селцу* III, 23 зв.
- ***Ружин**: *до места Ружина* маєток Криштофа Кевлича, суч. м. Ружин, рц Жт II, 41 зв.
- ***Рыхъта**: *речъки Рыхъты* річка, п. пр. р. Горині I, 27 зв., 28
- ***Сарновичи**: *до Сарнович* село і маєток Яна Заблоцького, суч. с. Сарновичі Коростенськ. р-ну Жт I, 37 зв., 38
- Селезеневка** село і маєток Михайла Сили-Новицького на р. Селезенівці, суч. с. Селезенівка Сквирськ. р-ну Кв I, 40 зв.
- Селезеновка** річка, притока р. Сквирки, Сквирськ. р-н Кв I, 40 зв.
- ***Селец**: див. **Рудня**
- Селецкая маєтност** див. **Селецки(и)** кгрунт
- Селецки(и)** кгрунт маєток Олизара Волчекевича поблизу р. Рихти, землі, що належали до с. Селець або Рудні I, 27 зв., 28; **Селецкая маєтност** I, 27 зв.
- Силенская Волица** див. **Волица Силенская**

Сингаєвичи див. ***Сингаи**

***Сингаи**: зь *Сингаєв* село і маєток Себестіяна Сингаєвського в Житомирськ. пов., суч. с. Сингаї Коростенськ. р-ну Жт I, 5, 7; **Сингаєвичи** I, 5, 7

***Скоморохи**: до *Скоморох* село і маєток Яроша Шемета, пізніше Северина Потоцького, суч. с. Скоморохи Житомирськ. р-ну Жт I, 25 зв.; II, 20 зв.

Скородное село і маєток Андрія Мошеницького III, 6 зв.

***Слобода Сквятовська**: *Слободу Сквятовську* маєток Криштофа Білобрезького у Брагинськ. вол. Київськ. воєводства I, I

Слобода Счерьбинина поселення поблизу м. Житомира III, 32 зв.

Соб ріка; л. пр. Бугу, протікає по Вінничині IV, 17, 19, 33 зв.; **Субь** IV, 17

Соболовка село і маєток Олени Казновської, який перейшов їй від Єреміяша Тиші-Биковського, суч. с. Соболівка Коростенськ. р-ну Жт III, 35, 35 зв., 36

***Соко(л)ча**: во *име(н)у, селе Соко(л)чи* село і маєток Павла Корецького в Житомирськ. пов., суч. с. Соکیلча Попільнянськ. р-ну Жт I, 4

***Солотвин**: в *Соло(т)вині* маєток пана Вилги в Житомирськ. пов., суч. с. Солотині Овруцьк. р-ну Жт II, 32

Сосновка село і маєток Януша Острозького поблизу м. Троянова, очевидно, суч. с. Соснівка Житомирськ. р-ну Жт I, 44 зв., 45; II, 44 зв.

Сосновски(и) кгрунт маєток і землі Петра Радлинського в с. Соснівці II, 44 зв.

Сорока село на р. Сороці, див. **Городок**

Сорока ріка, л. пр. р. Соб IV, 19

Спичинці село і маєток Станіслава Пупковського в Новоградськ. пов., суч. с. Спичинці Погребищенськ. р-ну Вн II, 41 зв., 42, 42 зв.; **Трацовиче** II, 42.

***Ставища**: в *Ставищах* село і маєток Романа Наримунтовича Ружинського в Житомирськ. пов., суч. с. Ставище Коростенськ. р-ну Жт I, 33 зв.

Станишовка село і маєток Криштофа Тишкевича в Житомирськ. пов., суч. с. Станишівка Житомирськ. р-ну Жт III, 9, 20 зв., 21

Старіє Копієвци село і маєток, що належали князю Федорові Четвертенському і панам Юшковським IV, 16 зв., 38, 43

Староселци див. ***Старосьльци**

***Старосьльци**: до *села Старосьлець* село і маєток Яна Серховецького, пізніше Григоря Кевлича в Житомирськ. пов., суч. с. Старосьльці Коростишівськ. р-ну Жт I, 45 зв.; II, 22 зв., 23 зв., 26, 26 зв.; **Староселци** I, 45 зв.

***Старьки**: з *села Старьков* село і маєток Ан-

ни Ходкевичевої в Звягельськ. вол. Житомирськ. пов., суч. с. Старики Коростенськ. р-ну Жт III, 15 зв.

Стугна ріка, п. пр. Дніпра IV, 1, 2 зв., 8, 8 зв., 14 зв.

***Студена Вода**: *Студену Воду* маєток Петра Стрибиля, а потім Стефана Немирича в Київськ. землі, очевидно, суч. с. Студениця Коростишівськ. р-ну Жт I, 32, 35 зв., 36 зв.; II, 3, 4, 5

Субь див. **Соб**

***Суша Долина**: на ... *Сухо(и) долине* див. ***Ивноє**

***Тарнава**: на *Тарнаве* ***Тарьнова**: на *Тарьнове* III, 17.

***Тарьнова** див. ***Тарнава**

***Татариново**: по(д) *Татариновим* — очевидно, мається на увазі Татаринове Болото, поблизу якого знаходились землі і маєток Олександра Воронича. ***Татариново Болото** I, 44 зв.

***Татариново Болото**: на(д) *Татариновим Болотом* болото поблизу м. Троянова I, 44 зв., 45. ***Татариново**: по(д) *Татариновим* I, 44 зв.

***Тетерев**: на *реце Тетереви* ріка, п. пр. Дніпра, протікає на Житомирщині I, 15, 45 зв.

***Топориська волость**: *Топориською волостью* адм.-тер. одиниця Житомирськ. пов.: I, 27 зв.

Трацовиче див. **Спичинці**

***Трибисов**: в *Трибисове* див. **Городище**

Троянов містечко і маєток Олександра Воронича у Житомирськ. пов., суч. с. Троянів Житомирськ. р-ну Жт I, 42 зв., 44 зв.; II, 44 зв., 49; ***Трояновка** I, 44 зв.; II, 44 зв., 49

***Трояновка** див. **Троянов**

Трояновская пушка пушка поблизу м. Троянова III, 30, 35 зв.

Трыбьсы див. **Городище**

Унча див. **Рахны**

***Унча**: *ведле речьки Унчое* річка, мабуть, поблизу с. Унчі IV, 32

***Филиповичи**: з *села Филипови(ч)* село у Звягельськ. вол., маєток Анни Ходкевичевої, суч. с. Пилиповичі Радомишльськ. р-ну Жт III, 15 зв., 16 зв.

Фостница**: зь *Фо(ст)ниці* село і маєток Єсифа Немирича поблизу м. Овруча, очевидно, суч. с. Велика Фосня Овруцьк. р-ну Жт I, 17; **Фостницкая** (Хвосницкая**) маєтност I, 17

Фостницкая маєтност див. ***Фостница**

***Хабное**: на *Хабне(м)* маєток пана Харлинського, суч. смт Поліське рц Кв I, I

Хажын село в Київськ. воеводстві, маєток панів Тишкевичів, суч. с. Хажин Бердичівськ. р-ну ЖТ III, 7

Харлієвка село і маєток князів Ружинських у Київськ. воеводстві, суч. с. Харліївка Попільнянськ. р-ну ЖТ II, II, II зв., 29 зв., 30

Харытоновка маєток Яна Соколовського поблизу Коростишева, суч. с. Харитонівка Коростишівськ. р-ну ЖТ; **Харытоновская** пушча II, 50, 50 зв.

Харытоновская пушча див. **Харытоновка**

***Хвосницька маєтност** див. **Фо(ст)ниця**

***Хилин:** *Лядович с Хилина* I, 1, 46 зв.

***Ходорков:** *на ... Ходоркове* село і маєток Василя Тиші-Биковського, суч. с. Ходорків Попільнянськ. р-ну ЖТ II, 7

***Хоцимир:** *Тешфилю с Хоцимира* мабуть, суч. с. Хотимир Тлумацьк. р-ну Ів.-Фр. IV, 24

Христанов див. Рахны

***Хролстов:** з *Хро(а)стова* маєток Катерини Вілжиної II, II, II зв.

***Цеклин:** *Але(к)сандра з Цеклина* III, 15

***Черемошка** див. ***Черемошна**

***Черемошна:** *Черемошну* місто, замок і маєток Зофії Ружинської у Житомирськ. пов., суч. с. Черемошна Житомирськ. р-ну ЖТ II, 39, 39 зв., 40 зв.; ***Черемошка** II, 39 зв.; **Черемошская** маєтност II, 39

Черемошская маєтност див. ***Черемошна**

***Черепин:** *в селі Черепине* село і маєток Андрія Сурина поблизу м. Овруча, суч. с. Черепин Овруцьк. р-ну ЖТ II, 16 зв.

Черленое місто і маєток Остафіяна Тишкевича II, 13 зв., 15 зв., 16

Чернехов див. Черняхов

***Чернеховская** волость: *з волости Чернехо(в)ское* адм.-тер. одиниця у Київськ. воеводстві з центром у м. Черняхів II, 28

Чернихов див. Черняхов

Чернехов див. Черняхов

Черниговское воеводство адм.-тер. одиниця з центром у м. Чернігові III, 12, 16 зв., 26, 33; IV, 5, 20 зв., 31 зв., 32, 36, 37, 49

***Черниця:** *местечка Черници* містечко в Звягельськ. вол. Житомирськ. пов., маєток Анни Ходкевичевої, можливо, суч. с. Черниця Корецьк. р-ну Рв II, 31, 31 зв.; III, 15 зв.

***Чернявка:** *в селі Черня(в)це* село і маєток Романа Ружинського в Житомирськ. пов., суч. с. Чернявка Червоноармійськ. р-ну ЖТ I, 33 зв.

Черняхов місто, центр Черняхівськ. вол. у Київськ. воеводстві, суч. смт Черняхів, рц ЖТ II, 25, 30, 51; IV, 1, 3, 32 зв.; **Чернехов;** **Чернехов** IV, 1, 3; **Чернихов**

IV, 1, 3, 32 зв.

Чорнолозь слобідка і маєток пана Януша Тишкевича в Житомирськ. пов. III, 14 зв.

Чубин маєток князя Януша Острозького поблизу м. Овруча II, 46 зв.

Чуднов місто, центр Чудновськ. вол., маєток Владислава Домініка у Житомирськ. пов., суч. смт Чуднів, рц ЖТ I, 44 зв.

Чудновская волость адм.-тер. одиниця з центром у м. Чуднові I, 44 зв.

***Шарев:** *Зофея... з Шарева* II, 34 зв.

***Шершневици:** *села Ше(р)шневи(ч)* див. **Шершни**

***Шершневская** маєтност: *маєтности Ше(р)шневское* див. **Шершни**

Шершни село і маєток панів Немиричів, а пізніше Прежевських в Київськ. землі, суч. с. Шершні Коростенськ. р-ну ЖТ; ***Шершневици,** ***Шершневская** маєтност I, 16, 17 зв.

***Шклов:** *граби на Мышо(и) и Шклове* маєток графа Ієроніма Сенявського, раніше належав панам Ходкевичам IV, 16

***Шоломки:** *села Шоло(м)ков* село і маєток о. Федора Семяновича, суч. с. Шоломки Овруцьк. р-ну ЖТ II, 46

***Штемберг:** *Анна з Штембергу Костючка* II, 47

***Шумск:** *под Шу(м)ско(м)* село і маєток Яна Соколовського, суч. с. Великий Шумськ на р. Гнилоп'яті Житомирськ. р-ну ЖТ II, 48 зв., 49, 49 зв.; **Шумско** II, 48 зв.

Шумская Волиця див. **Волиця Шумская**

Шумско див. ***Шумск**

Щениев село і маєток панів Щенієвських і Сингаєвського, суч. с. Щеніїв Черняхівськ. р-ну ЖТ I, 5, 6 зв., 7 зв.— 9 зв., 10 зв., 11 зв., 18; ***Щениевское** I, 7 зв., 9 зв.

***Щениевское:** *села Щениевского* див. **Щениев**

Щитков маєток Харлинських у Київськ. воеводстві, можливо, суч. с. Щітки Вінницьк. р-ну Вн II, 45

Юньное див. **Вью(н)ное**

Юрєвка замок і маєток Януша Острозького в Житомирськ. пов.; очевидно, суч. с. Юрївка Любарськ. р-ну ЖТ I, 43

***Юрин:** *в Юрине* маєток Яхима Корецького у Волинськ. воеводстві II, 32

Язынка село поблизу м. Житомира, маєток Криштофа Тишкевича, можливо, суч. с. Язвинка Бородянськ. р-ну Кв III, 9

Янковцы село в Коденськ. вол. Житомирськ. пов. Київськ. воеводства, маєток Остафіяна Тишкевича I, 48 зв., 49

АНТРОПОНІМИ

- Абрам див. Мышка Абрамъ зъ Варковичъ
 *Абрамович Василь землевласник, м. Городок IV, 16, 16 зв., 23 зв.
- Аврам див. Мышка Абрамъ зъ Варковичъ
 *Аврам Швябович див. *Шзябович Аврам
- Аграновская Гата (Хата) піддана панів Проскур, м. Корнин II, 20
- Адам рудник, підданий Якова Лемеша, с. Селець I, 28 зв.
- Адам Олизар див. Волчекевич Адам Олизар
 *Адамовски(и) Криштоф свідок у суді, м. Житомир II, 29
- *Адружски(и) Павло шляхтич, свідок у суді, м. Житомир II, 10
- *Асак Ян суддя землі Київської II, 3, 3 зв., 8
- Александровая Бутовичовая Татьяна Бережецького див. Бережецького Александровая Бутовичовая Татьяна
- Андре(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- *Андре(и) слуга князя Януша Острозького, с. Соснівка II, 45
- *Андре(и) Пудчич див. *Пудчич Андре(и)
 Андре(и) Пузыревич див. Пузыревич Андре(и)
 Андре(и)ко, Насонов зять підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Анна дочка землевласника Станіслава Пупковського, с. Спичинці II, 41 зв., 42
- Антон підданий панів Проскур, с. Білки, II 20
- Антон підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24 зв.
- Антон підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 33 зв.
- *Артюхович Оніско підданий панів Дахновичів, с. Бежів, II, 33 зв.
- Бабич Грицко підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24 зв.
- Бабич Тишко підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24 зв.
- Бабич Юско підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Бабьски(и) Малжер шляхтич, свідок у справі пана Адама Сенявського, с. Дашів IV, 27 зв.
- *Бавороски(и) слуга пана Карсницького, м. Бердичів I, 20 зв.
- Бакгински(и) Во(и)тех слуга пана Павла Корницького, с. Сокильча I, 4, 6
- Барановски(и) Марек (Марек) генеральний возний Київського воєводства II, 3, 5, 6 зв., 7 зв., 12
- Барановски(и) Ян шляхтич, свідок у суді, жигель с. Гальчина, I, 3
- Баранчовски(и) Андрѣ(и) генеральний возний Київського воєводства II, 23 зв., 26, 27
- *Бартко підданий пана Хаванського Грози Дмитра, с. Сингаєвичі I, 5
- Басараб Григор міщанин, м. Івангородок, II, 35 зв.
- Баслувка Андре(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Баслувчена Ярмола підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- *Батокговски(и) Баркоц свідок у суді, м. Житомир II, 34 зв.
- Безсокирски(и) Стефан землевласник, господар еремійківської буди, с. Раковщина I, 38 зв.
- Белецьки(и) Ян староста вільський, намісник Олександра Цеклинського III, 15, 15 зв., 16 зв., 17
- Белзки(и) див. Белзски(и) Фирле(и) з Домбровиці Андре(и)
- Белобрезски(и) Криштоф землевласник, господар маетків у селах Гришково, Слобода Сквятоська, Раїсово та ін. I, 1, 1 зв.
- Белошицки(и) Григор Ігнатович землевласник, с. *Белошичи I, 30 зв.
- Белошицковна Полага Гирмановна дружина землевласника Павла Меленевського, с. Мелені I, 17 зв.
- Бережецького Александровая Бутовичовая Татьяна дружина землевласника Олександра Бутовича, с. Кочур I, 14 зв.
- Бережецького Татьяна див. Бережецького Александровая Бутовичовая Татьяна
- *Бережецького Томила I, 14 зв.
- Березницки(и) Миц підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Беренчовски(и) Андре(и) див. Баранчовски(и) Андрѣ(и)
- Беречовски(и) див. Баранчовски(и) Андрѣ(и)
- Белзски(и) Фирле(и) [Фирле(и)] з Домбровиці Андре(и) землевласник, каштелян белзький IV, 1, 2, 3, 3 зв., 5 зв., 6 зв., 8, 9, 9 зв., 10, 15, 15 зв., 25 зв.
- Белски(и) див. Белзски(и) Фирле(и) з Домбровиці Андре(и)
- Беховьски(и) Ян урядник, с. Безрадічі IV, 2
- Благановски(и) Богуш генеральний возний Київського воєводства I, 37 зв., 38, 38 зв., 40; II, 25, 27, 43;
- Блендовски(и) Каспар свідок у суді, с. Спичинці II, 42 зв.
- *Бобрикович Грегор землевласник, спадкоємець половини села Ольшаниці IV, 14 зв.
- *Богдановая Лишковская див. Казновьская Николаева Махаринского Олена
- Богданович Федор-молодший див. Юшковски(и) Федор Богданович-молодший
- *Богуславски(и) Якуб шляхтич, свідок у суді, м. Білилівка I, 24

- ***Богушевич Миха(и)ло** шляхетний возний Житомирського повіту IV, 19 зв., 22 зв.
- ***Бокгуцки(и) Адам** свідок у суді, м. Спишчичі II, 42 зв.
- ***Болжич Стадник** див. ***Стадник Болжич**
- ***Бондар Павел** підданий панів Дахновичів, с. Минійки II, 34
- ***Бондар Семен** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- ***Бондарчин Федор** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Бондзынски(и) Ян** управитель маєтку пана Волчкєвича Адама у м. Котельні II, 40
- ***Бонсовски(и) див. Вонъсовь(с)ки(и) Щасны(и)**
- Борецки(и) Иван** приятель пана Павла Слизня, м. Александрополь II, 43, 43 зв.
- Боровик Грицко** підданий панів Дахновичів, с. Бежів II, 33 зв.
- Борох** арендар яринський II, 75
- Борушковски(и) Крыштоф** генеральний возний Київського воєводства II, 30 зв.
- ***Бочуринская Ядвиґа Сокорєвна** дружина Кіндрата Хребтовича з Бочурина II, 51
- ***Бочурьински(и) Кондрат Хребтович** землевласник, м. Черняхів II, 51, 51 зв.
- Браженски(и) Иван Федорович** землевласник, м. Ивангородок II, 35 зв.
- Браженски(и) Миско Федорович** землевласник, м. Ивангородок II, 35 зв.
- Браженски(и) Ян** урядник Криштофа Кєвлича у м. Луцьку II, 30 зв.
- Браженски(и) Ян Федорович** землевласник, м. Ивангородок II, 35 зв.
- Брамова** землевласниця с. Бочаниця II, 37 зв.
- ***Бранская Миколаєвая** власниця маєтку в с. Липовій III, 13
- Бревски(и) Олбрыхт** шляхтич, приятель Волчкєвича Адама Олизара, м. Ружин II, 40
- Брезински(и) Ян** урядник, м. П'ятка I, 44 зв.
- Броницки(и) Ян** міщанин, с. Липова III, 13
- Брушко Федко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Будзишовски(и) Петрь** див. ***Будишевски(и) Петро**
- Будишевски(и) Петро** землевласник, чоловік Ядвиґи Смятянчанки II, 36, 38
- ***Будишевски(и) Петрь** землевласник, с. Нєхворощ I, 19 зв., 20, 32 зв., 42 зв.
- Будошевски(и) Петрь** див. **Будишевски(и) Петрь**
- Будышинская** див. **Будишевская**
- Будышевская** дружина Петра Будишевського, с. Нєхворощ I, 20;
- ***Будышевски(и) див. Будишевски(и) Петрь**
- ***Булыга князь**, підстароста білоцерківський II, 40
- ***Бурски(и) Федор** боярин, підданий Івана Щєнієвського, с. Щєніїв I, 5 зв., 6
- ***Буруковського Анна** дружина пана Яна Галчиновського, м. Житомир I, 12
- Бутович Александєрь** землевласник, брат Мартина Бутовича, м. Брусилів I, 41 зв.
- Бутович Мартин** землевласник, м. Брусилів I, 14 зв., 41 зв.
- Бутовичовая Александровая** див. **Бєрежєцкого Александровая Бутовичовая Татьяна**
- ***Бутовичовна Маря** дружина пана Льва Лясоги, с. Кочур I, 47 зв.
- Бутримовски(и) Дахо** генеральний возний Київського воєводства I, 33, 33 зв.; II, 44 зв.
- Бухновски(и) Ян** слуга пана Яна Вєлєкгловського, с. Сокільча I, 4, 4 зв.
- Буховски(и) Ян** шляхтич, свідок при возному Яному Трубельському, с. Кустин, III, 9 зв.
- Бушиньски(и) Иван** мешканець с. Старі Копєвці IV, 16, 16 зв., 38
- Бялєцьки(и) див. Бєлєцьки(и) Ян**
- Бялобрезски(и) Криштофъ** шляхтич I, 1, 1 зв., 2
- Бялобрески(и) див. Бялобрезски(и) Криштофъ**
- Быва(и)ло Гришко** слуга пана Василя Тиші-Биковського, с. Студені Води I, 35 зв.
- Быдышевски(и) див. Будишевски(и) Петрь**
- Бышпольски(и) Васютински(и) Даниєл** житель м. Житомира I, 12, 12 зв.
- Бышполски(и) Степан (Стефан)** служебник Київського воєводства, землевласник, тесть Себєстїяна Сингаєвського, м. Бишполь I, 5 зв., 6 зв.
- Бълченко Устим** підданий Миколи Дахновича, с. Бежів II, 33 зв.
- Бълчинко Карпо** підданий Миколи Дахновича, с. Бежів II, 33 зв.
- ***Bialobreski dив. Бялобрезски(и) Криштофъ**
- Blaganowski Bogusz** див. **Благановски(и) Богуш**
- Blędowsky Kasper** див. **Блєндовски(и) Каспар**
- Bogucky Adam** див. **Бокгуцки(и) Адам**
- ***Вавренєцьки(и) Микола(и)** землевласник, с. Махновка I, 42 зв.
- Вавринєц Карпински(и) див. Карпински(и) Вавринєц**
- ***Валґга** див. **Вилґга Крыштоф**
- Вакотєнко Стєцко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Вакум** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Варьски(и) пан**, приятель князя Романа Наримунтовича Ружинського, м. Черємошна II, 40
- Васлєвич Ничипор** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Василь** син атамана, с. Мошковці I, 34
- Василь** підданий пана Стефана Четвертєнського, с. Рахни IV, 49

- ***Василь Абрамович** див. ***Абрамович Василь**
Васко слуга пана Василя Тиші-Биковського,
с. Студені Води I, 35
- Васко** десятник, підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20 зв.
- Васко, Кравцов брат** підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- ***Васко, Масков брат** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 20
- Васко Мерочник** підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Васко, сын вдовы Янково(и)** підданий панів
Дахновичів, с. Минійки II, 33 зв.
- Васко, Яцков шурин** підданий панів Проскур,
с. Білки, II, 20
- Васютенко Івашко** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 20 зв.
- Велбо(и)ко** Дудка див. **Дудка Велбо(и)ко**
Велекловски(и) Ян житель с. Сокільчі I, 4,
4 зв.
- Велигорски(и)** див. ***Вилгорски(и) Иван**
Велики(и) Данило підданий Проскур, с. Кор-
нин II, 19 зв.
- Велики(и) Игнат** підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.
- Велики(и) Костюк** підданий панів Проскур,
с. Білки, II, 19 зв.
- В лики(и) Миско** підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.
- Велики(и) Сенко** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 20
- Велички(и)** землевласник, с. Плахтениця, III,
13
- Величко Иван** десятник, підданий панів Про-
скур, с. Білки II, 20
- Венеvски(и) Матяш** свідок, м. Білополе
II, 34 зв.
- Венгринов Павел** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19
- Вербовски(и) Станислав** генеральний возний
Київського воєводства I, 36
- Верещака Федор** слуга Яроша Шемети, с. Ско-
морохи I, 25, 25 зв.
- ***Викглора** арендар, м. Кодня II, 14, 32
- Викгура Семен** городничий київський III,
23 зв., 26, 26 зв., 36
- Вилгорски(и) Вацлав** підвояводи київський,
мав маєток у с. Родниках II, 2 зв.,
12 зв.
- Вилгорски(и) Иван** землевласник з м. Любар-
това II, 47, 47 зв.
- ***Вилджина** див. **Вилджинка Ева**
- ***Вилджиня** див. **Хронстовская Катерина**
Крыштофова Вилжиня
- Вилджинка Ева** дочка Криштофа Вилги,
с. Харлівка II, 2 зв., 11 зв.
- Вилжиня Катерина** з **Хронстова Крыштофо-
вая** див. **Хронстовская Катерина Крышто-
фова Вилжиня**
- Вилигорски(и)** див. **Вилгорски(и) Иван**
- Вилгга Крыштоф** землевласник, с. Гальчин I,
2 зв., 3
- Вилгга Крыштоф** землевласник, господар
маєтків у селах Солотвині, Минцевій Во-
лиці і Харлівці II, 2, 2 зв., 11, 11 зв.
Можливо, це одна і та ж особа (див. вище
Вилгга Крыштоф)
- Вилчко Самуель** свідок у суді, м. Житомир I,
46
- Винарски(и) Крыштоф** землевласник, м. Ле-
бединці II, 3, 28 зв., 29
- Вингурски(и) Иван** II, 37
- Винник Левко** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19
- Винник Хилко** підданий Петра Стрибиля I,
35—35 зв.
- Винник Юско** підданий панів Проскур, с. Кор-
нин II, 19 зв.
- Винник Якуб** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19
- ***Винценъты(и)** див. ***Репъковски(и) з Репокъ**
Винценъты(и)
- Вириковски(и) Матис** шляхтич, свідок у суді,
м. Житомир II, 29 зв.
- Витеня Костюк** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.
- Витински(и) Матяш** міщанин з м. Житомира
I, 42 зв.
- Вишневецкая з Вишнеvца Зофея** дружина
Остафіяна Тишкевича, м. *Білополе* I, 32 зв.,
34, 34 зв., 47 зв., 48 зв.
- Вишневецки(и) Корыбутович** землевласник,
господар маєтку у с. Раїсово I, 1, 2
- Вишневецки(и) Миха(и)ло** князь, м. Овруч I,
26, 26 зв.
- Вишневецки(и) Дмитр (Ероско)** князь IV, 25,
30 зв., 38 зв., 43 зв.
- Вишневецки(и) Еремия** князь, опікун кня-
зів Дмитра, Ерога і Константога Вишне-
вєцьких IV, 25, 30 зв., 43 зв.
- Вишневецки(и) Еры(и)** (Ероско) князь IV,
30 зв., 38 зв., 43 зв.
- Вишневецки(и) Конъстанъты(и)** князь IV, 25,
30 зв., 43 зв.
- Вишнеvски(и) Мате(и)** шляхтич, свідок при
возному Антону Трубельському, с. Селець
II, 26 зв.
- Владислав Домъник** див. **Домъник на Wстро-
гу и Заслаvо Владислав**
- Водяник Иван (Ыван)** вїйт у с. Черниці III
15 зв., 17
- Во(и)новского Барбара** дружина Шимона Дом-
бровного, мати Вацлава Домбровного
м. Вільськ III, 22
- Во(и)тович Иван** підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19
- Во(и)цеховски(и) Амъбрози(и)** шляхтич, гос-
подар Житомирської пущі III, 15
- Волотовски(и) Иванъ** возний Київського воє-
водства II, 38 зв., 39

- Волошин Дмитро підданий Себестіяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 6 зв., 10 зв., 21
- Волошин Федор підданий Юрія Завиші, с. Лебединці I, 32 зв.
- Волошин Хома підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Волошиниха піддана пана Дахновича, с. Минійки II, 34
- *Волски(и) Мыха(и)ло шляхтич, свідок, м. Житомир II, 46
- Волски(и) Стефан слуга Єреміяша Тиші-Биковського, с. Горошки IV, 10, 10 зв.
- Волчкевич Адам Улизар землевласник, приятель Матвія Немрича, мав маетки у с. Івниці у м. Коростишеві та ін. I, 3 зв., 10 зв., 27 зв., 45 зв.; II, 1, 3, 27, 27 зв., 37, 40, 50, 50 зв.
- Вольчкович див. Волчкевич Адам Улизар
- Вольнець Демид підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Вольнець Пилко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Вольнець Савка підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Вольнець Хилеш (?) підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Вольнець Юско підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Воньсовські(и) Щасні(и) слуга і намісник маетки Анни Ходкевичевої, м. Вільськ III, 15
- Воробе(и) Паве(л) підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Ворона Александро землевласник, с. Шумськ. II, 37, 44, 48 зв., 49 зв.
- Воронич див. Ворона Александро
- Воронич Александро землевласник, мав маетки у с. Троянові і м. Бердичеві I, 42 зв., 44. Можливо, він же і Ворона Александро
- Воронич Василе(и) писар земський київський II, 27 зв., 28
- Воронич Филон син Олександра Ворони, м. Троянівка II, 44
- Вороничи пани Олександр і Філон Вороничі, м. Троянівка II, 44
- Вороничова Александрова Невиданна Ульчанка Увдотя дружина Олександра Ворони, с. Шумськ II, 48 зв., 49 зв., 50
- Воротны(и) Ян підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Вяпа Павел підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- *Выговски(и) Даниел землевласник, с. Селець II, 23 зв.
- Выговски(и) Иван генеральний возний Київського воеводства I, 29, 29 зв.
- *Выговски(и) Петроня землевласник, с. Селець III, 23 зв.
- *Выговски(и) Юре(и) землевласник, брат Даниеля та Якова Выговських, с. Селець III, 23 зв.
- *Выговски(и) Яков землевласник, брат Даниеля і Юрія Выговських, с. Селець III, 23 зв.
- *Выговски(и) [Я]рмола Максимович свідок у суді, м. Житомир I, 30
- Выггура див. Викгура Семен
- Вылжиная Крыштофова Зофя очевидно, дружина Криштофа Вилги, м. Ружин II, 40
- Высокински(и) Мате(и) шляхтич, свідок, с. Гальчин I, 3
- Высокомски(и) Маце(и) шляхтич, вїйт, с. Воїславичі III, 14 зв.
- Высоцки(и) Баки(и) підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24
- Высоцки(и) Стефан слуга Криштофа Тишкевича, м. Житомир III, 8, 8 зв.
- Вышъполски(и) Иванъ шляхтич, уповноважений від Олександра Щенієвського у справі його заповіту, с. Малий Щеніїв III, 29 зв.
- Вышполского Катарина дружина Олександра Івановича Щенієвського, с. Малий Щеніїв III, 29 зв., 30, 30 зв.
- Wigura Siemion див. Викгура Семен
- Гавриліха підсусідка панів Проскур, с. Білки II, 20
- Гаврило підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Галчиновская дружина пана Галчиновського, II, 37 зв.
- *Галчиновски(и) землевласник (?) II, 37 зв.
- Галчиновски(и) Ян шляхтич, м. Житомир I, 12, 12 зв.
- Ганезски(и) Игнат боярин із м. Корнина, матку панів Проскур II, 20 зв.
- *Ганна дочка пана Мартина Бутовича, с. Кочур I, 14 зв.
- Ганус див. Нихлянт Ганус
- Гарасим Тимкович див. Тимькович Гарасим
- Гри(н)ко Грицик див. Грицик Гри(н)ко
- Гладкая піддана панів Дахновичів, с. Минійки II, 34
- Гладки(и) Семен слуга пана Яна Суликовського, с. Красносілка I, 23 зв.
- Глимневич Степан підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Глухи(и) Ереми(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Глухи(и) Малышка підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Глушко Андре(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Гляденя Гри(ц)ко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- *Голощенята Игнат підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- *Голуб Ян урядник пана Юхима Корецького у м. Білілівці I, 24

Горанн Я(н) ревізор Київського суду II, 3, 3 зв., 7, 8
Горбачь Ничпор підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
*Горноста(и) Самує(л) підкоморний київський II, 5, 7, 31
Горны(и) Иля слуга панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Горя(и)нович Дахно свідок, житель м. Сарнєвичі I, 37 зв.
Гошью мішанин макарівський III, 13
Грещчєня Гри(ц) підданий панів Проскур, с. Білки II, 37
Григор підданий землевласника Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 36
Григор підданий пана Остафіяна Тишкевича, с. Мошківка I, 34 зв.
Григор Покотилевич див. *Покотилевич Григор
Гринко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Грипа Иван підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Гриц підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Гришк Гринко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
Гришко, зя(т) Пастухов підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Гришко, Чуринів брат слуга панів Проскур с. Білки II, 19
*Гришко: Грицка, Данилського паробъка — підданий пана Якуба Потоцького, с. Станішівка III, 20 зв., 21
Гришко Пастухович див. Пастухович Гришко
Гроза див. *Хавански(и) Гроза Дмитро
Гроза Дмитро див. *Хавански(и) Гроза Дмитро
Грудницьки(и) Даниель (Даниель) уповноважений київського суду IV, 1
Грузевичь Иовань Неча(и) війський київський IV, 2, 4 зв., 11 зв.
Грыцько підданий Петра Чеховського, с. Гранів, IV, 49
Губа Якуб шляхтич, свідок житомирського суду, м. Овруч I, 17, 31, 31 зв.
Губаты(и) Пашко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Гуляльницьки(и) Григор див. Гуляницьки(и) Григорє(и)
Гуляницьки(и) Григоре(и) генеральний возний Київського воеводства I, 3, 4, 6, 7, 24
*Гуменицьки(и) Теодор Сєстрєнцович судовий урядник, м. Житомир III, 7 зв.
Гунка Ярмола підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Гурин Овде(и) вїт, с. Білки, II, 19 зв.
Гурияш Солтан (Сольтан) землевласник с. Білшкорівичі I, 29 зв.
Давидовичь Рафахъ слуга пана Адама Сенявського, с. Гранів (Кгранов) IV, 48 зв.

Даниелович Ян див. Ян Даниелович
Данило син атамана в с. Мошківці I, 34
Данило див. Малиєнко Данило
*Данило: Данилового паробъка житель с. Станішівки III, 20 зв., 21
Дахно Горя(и)нович див. Горя(и)нович Дахно
Дахнович Микола(и) землевласник, с. Щєніїв I, 7, 9 зв., 10 зв.
Дахнович Ми[колаи] землевласник, мав маєтки у селах Бежевї і Минїках II, 3, 33, 33 зв. Можливо, він же Дахнович Микола(и)
Дахновичова Маруша Ивановна Корчовна Миколаєвая дружина Миколи Дахновича II, 33 зв.
Дашкевич Супрун боярин, підданий Балцера Лагєвницького, с. Старосільці II, 23, 26, 26 зв., 42 зв.
Дашкевич Тимош служебник пана Балцера Лагєвницького, с. Старосільці II, 23
Дашкович Супрун див. Дашкевич Супрун
Дєворчиха Гата (Хата) піддана панів Проскур, с. Білки II, 20
Дєгтяр Борис підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Дєгтяр Иван підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
Дєгтяр Микита підданий Михайла Кропивницького, с. Черниці II, 31 зв.
Дєгтяр Моке(и) підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Дєгтяр Петро підсусідок панів Проскур, с. Білки, II, 20
Дєгтяр Яцко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Дєдковски(и) Борьс землевласник, с. Щєніїв I, 17 зв., 18 зв.
Дєдковски(и) Есиф Петрович землевласник, с. Несвіж I, 37 зв., 38 зв.
Дєдковски(и) Миха(и)ло землевласник, син Бориса Дїдковського, с. Щєніїв I, 22, 22 зв.
Дєдковски(и) Онани(и) поміщик, тесть Нихлянта Гануса, с. Нєродичі I, 36 зв., 37
Дєдковски(и) Опанась Григорєвич землевласник, с. *Бєлошичи I, 30, 31 зв.
Дєдковски(и) Сак Борисович землевласник, свідок у суді, с. *Бєлошичи I, 30
Дєдковски(и) Степан (Стефан) землевласник, син Бориса Дїдковського, с. Щєніїв I, 17 зв., 18 зв., 22 зв.
Дєдковски(и) Роман землевласник, син Бориса Дїдковського, с. Щєніїв I, 17 зв., 18 зв.
Дємид Жданович див. Щєниєвски(и) Дємид Жданович
Дємко Назарович див. Назарович Дємко
Дєндєши(и) Мартинъ слуга пана Павла Коричького, с. Сокильча I, 14 зв.
Дєнис підданий пана Миколи Дахновича, с. Минїки II, 34

- Денисович **Макар** див. **Макар Денисович**
Дзербицкая з **Шарева Зофея** дружина Юзефа
Дзербицького II, 34 зв.
- Дзербицьки(и)** **Юзеф** землевласник з м. **Шарева** II, 34 зв.
- Дмитрєня Яцко** підданий панів **Проскур**,
с. **Корнин** II, 20 зв.
- Дмитрєня Сенко** підданий панів **Проскур**,
с. **Білки** II, 20 зв.
- Домбровны(и)** **Вацьлав** син землевласника
Шимона Домбровного, м. **Вільськ** III, 22
- ***Домбровны(и)** **Шимон** землевласник,
м. **Вільськ** III, 22, 23
- Домбровски(и)** **Ян** свідок, понятий при возно-
му **Себестіянові Сніжинському**, с. **Войтов-
ці** I, 43 зв.
- Доминик на Устрогу** и **Заславу Владислав**
Устрожски(и) князь, воевода **краківський**,
староста **луцький** III, 17, 22, 22 зв.
- Домокловски(и)** **Петро** землевласник, с. **Не-
хворощ** I, 42 зв.
- Достоевськи(и)** **Ярошь** міщанин, м. **Овруч** I,
26 зв.
- Дуб Демид** підданий **Івана Лемеша**, с. **Селець**
III, 24
- Дубицьки(и)** **Ян** шляхтич, слуга **Себестіяна**
Красовського, м. **Миха(и)лов** III, 20
- Дубицьки(и)** **Александр** поміщик, мав маєтки
у с. **Іванкові** та с. **Волиці** **Силенській** I,
24 зв., 25
- Дубицьки(и)** **Дмитер** приятель **Івана Прежов-
ського**, м. **Житомир** I, 16 зв.
- Дубовик Макар** підданий панів **Проскур**,
с. **Білки** II, 19
- Дуброва Мартинец** підданий панів **Проскур**,
с. **Корнин** II, 19
- Дубровски(и)** **Адам** шляхтич, свідок у суді,
м. **Житомир** II, 16
- Дубровски(и)** **Станислав** землевласник,
с. **Малі Вовчинці** I, 47
- Дубрувски(и)** **Станислав** див. **Дубровски(и)**
Станислав
- Дудински(и)** **Мате(и)** генеральний возний
Київського воеводства I, 20, 20 зв., 32
- Дудка Велбо(и)ко** підданий панів **Проскур**,
с. **Білки** II, 20
- Дудка Степан** підданий панів **Проскур**, с. **Біл-
ки** II, 20 зв.
- Дядко** десятник, підданий панів **Проскур**,
с. **Білки** II, 19 зв.
- Дядковски(и)** **Борис** див. **Дедковски(и)** **Борыс**
Дѣдковски(и) **Упанась** див. **Дедковски(и)**
Упанась Григоревич
- Dubničky Dmitř** див. **Дубицьки(и)** **Дмитер**
Dudinski Maciey див. **Дудински(и)** **Мате(и)**
- Евтух** підданий панів **Проскур**, с. **Корнин** II,
19, 19 зв.
- Евтушенко Клим** підданий пана **Якуба По-
тоцького**, с. **Станишівка** II, 20 зв.
- Евхим** підданий **Себестіяна Сингаєвського**,
с. **Щеніїв** I, 21
- Евхим Ничипорович** стрілець, підданий пана
Станіслава Третьяка, с. **Щеніїв** I, 5
- ***Евхим Панфилович** підданий панів **Дахно-
вичів**, с. **Бежів** II, 34
- Егдузски(и)** підданий пана **Григоря Лудвій-
ського** II, 37 зв.
- Езерски(и)** **Валентин** міщанин м. **Житомир** I,
42 зв.
- Език** міщанин **паволоцький** III, 13
- Е(и)зичка** підданий панів **Проскур**, с. **Корнин**
II, 20
- Елец поміщик**, с. **Хилин** I, 1
- Елец Александр Игнаци(и)** ксьондз, м. **Воусла-
вичи** III, 14
- ***Елец Константы(и)** подстолий **київський**,
дворянин III, 9 зв.
- Елизар** див. **Волчкевич Адам Елизар**
- Елцовая** поміщиця, мала маєток у с. **Неро-
дичах** I, 37
- Елцовая Константинова Тишкевичовна** з **Ло-
го(и)ска Кристына** дружина **Константого**
Ельца, сестра **Януша Тишкевича** III, 7,
9 зв., 11, 12 зв., 14, 32 зв., 33
- Емец И(л)ко** підданий панів **Проскур**, с. **Кор-
нин** II, 19
- Ермак** десятник, підданий панів **Проскур**,
с. **Корнин** II, 19
- Ермаковски(и)** **Стефан** слуга **Яна Сикорсь-
кого**, м. **Черленое** II, 13 зв.
- Еры(и)** **Макарович** колишній власник маєтку
у с. **Липовій** III, 10 зв.
- Есиф Петрович** див. **Дедковски(и)** **Есиф Пет-
рович**
- ***Есликовского Федора** дружина **Балцера Ла-
гевницького**, с. **Старосілиці** II, 22 зв.
- Есько Першекович** див. **Першко Есько**.
- ***Жалковски(и)** **Микола(и)** шляхтич, свідок
при возному **Антону Трубельському** у
справі **Януша Тишкевича**, с. **Грабовець**
(**Кграбовець**) III, 12
- Жарославски(и)** див. **Жереславски(и)**
- Жаславски(и)** з **Устрога Александр** староста
житомирський II, 1
- Жаславски(и)** з **Устрога Януш** воевода **во-
линський**, староста **житомирський** I, 48
- ***Жаславского Зофея** княжна, пізніше дружи-
на **Фрідріха Тишкевича**, м. **Жерделів** I,
44, 44 зв.
- Жашковски(и)** **Костентин** війт **чуднівський**
і **п'ятецький**, с. **П'ятка** I, 44 зв.
- Жашковская Александръдрова** **Раина** **Лиш-
ковского** дочка **Олени Казновської** і **Богда-
на Лашковського**, с. **Соболівка** III, 35, 35 зв.
- Жашковськи(и)** **Александр** чоловік **Раїни**
Жашковської, с. **Соболівка** III, 35, 35 зв., 36
- Ждан** підданий панів **Дахновичів**, с. **Миній-
ки** II, 34

Ждан, Касянов шурин [†]підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Жданец десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.

Железовски(и) Станислав слуга пана Федора Шуловського, м. Житомир I, 14

Жереве(и) Иля підданий панів Дахновичів, с. Минійки II, 34

Жеребе(и) Федор підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Жеребило **Внацко** слуга пана Проскури, с. Корнин II, 19

Жеребило **Петръ** підданий панів Проскур с. Корнин II, 20 зв.

Жеребило Радко боярин, с. Корнин II, 20 зв.

Жереславски(и) землевласник I, 32 зв.

Жерославски(и) див. **Жереславски(и)**

Жеско підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Жеславская Зофя див. **Жаславского Зофя**

Жикшмонт Трети(и) (Sigismundus Rex) король польський II, 1, 3, 4 зв., 5

Жолковски(и) Станислав воевода київський, гетьман польний II, 28 зв., 29, 29 зв.

Жолнички(и) Верещака Минко міщанин київський I, 23

Жолонски(и) **Внофре(и)** Фалеевич генеральний возний Київського воеводства I, 26 зв.

***Жольницьке** міщани київські I, 23

Жукувски(и) Томаш шляхтич, свідок у суді, м. Житомир III, 14, 14 зв.

Zucowski Thomasz див. **Жукувски(и)** Томаш

Забяка Роман підданий панів Проскур, с. Білки II, 20

Заблючки(и) Ян шафар Федора Чеховича, I, 36 зв.

Завиша Юре(и) (Юри(и)) шляхтич, с. Лебединці I, 32 зв.; II, 3, 28 зв., 29, 40

Заиченя Евхим підсусідок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

Залевски(и) Петро шляхтич, свідок у суді, м. Житомир II, 10

Залески(и) Матис шляхтич, свідок м. Корнин II, 18 зв.

***Залески(и)** Ян шляхтич, свідок, м. Житомир II, 46

Заруча(и)ны(и) Кузма підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.

Збаразская Катерына див. **Харленская Щасная Катерына Збаразская**

Збаразские землевласники з м. Житомира II, 3, 31 зв., 32 зв.

Збаразски(и) Криштоф див. **Кремянецки(и)** Криштоф

Зедуевич **Микола(и)** генеральний возний Київського воеводства I, 26 зв.; II, 45 зв.

***Зеленски(и)** Семен возний, с. Ольшаниця IV, 1

Зелко *арендар* пана Януша Острозького в м. Вільську II, 32

Змиевски(и) Федор шляхтич, свідок, с. Іванків I, 25

***Зозулински(и)** **Андре(и)** уповноважений Яроша Зуба в Житомирському суді, м. Білилівка I, 23

Золотуга підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

***Зофя** дочка Станіслава Пупковського с. Спичинці II, 42

Зофя (Зофия) з Вишнева див. **Вишневецкая** з Вишнева **Зофя**

Зофя с **Карабчева** див. **Ружинская Зофия** с **Карабчева Романова**

Зуб Ярош шляхтич, м. Білилівка I, 23

***Зубрички(и)** Ян шляхтич, свідок при возному Антону Трубельському, м. Житомир III, 8 зв.

***Зупавич Семен** *во(й)ський* київський II, 5

Зъшко Ян шляхтич, свідок пана Соколовського при розгляді справи, с. Шумське II, 54

Zalusky Proniczajko Fedor служитель суду, м. Житомир II, 30 зв. III, 31, 36.

Иван, возны(и) див. **Щениевски(и)** **Иван Жданович**

Иван див. **Иван Григоревич**.

Иван син Устима, міщанина з м. Любартова, підданого Анни Косточки II, 47 зв.

Иван слуга пана Яна Сикорського, м. Кодня II, 9

Иван міщанин, м. **Черленое** II, 15

Иван дяк, с. Корнин II, 19

Иван підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34

Иван підданий князя Януша Острозького, с. Соснівка II, 45

Иван підданий пана Якуба Потоцького, с. Станишівка III, 20 зв., 21

Иван Богданович див. **Юшковски(и)** **Иван Богданович**

Иван Григоревич підписок у суді, м. Житомир I, 15 зв., 45 зв.

Иван Кудинович див. **Кудинович Иван**

Иван, Улисеев зят підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.

Иван Семенович див. **Прежовски(и)** **Иван Семенович**

Иван Слабинич див. **Слабинич Иван**

Иван Степанович боярин, сусід Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.

Иван, зя(т) у Савки підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Иваниха піддана панів Проскур, с. Білки II, 20

Иванишин Ждан підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Ивановски(и) **Юре(и)** генеральний возний

Київського воєводства I, 6, 7, 12; II, 4, 9, 24, 32 зв., 33 зв.

Ивашко Петръ підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

Ивостлович Лаврин підданий панів Дахновичів, с. Минійки, II, 34

Игнат брат Івана Пригоди, слуга пана Павла Корицького, с. Соکیلча I, 4

Игнат Синич див. **Синич Игнат о. Игнати(и) Шскєнович** див. **Шскєнович Игнати(и)**

Издебьски(и) Якуб шляхтич, свідок у житомирському суді III, 26 зв.

Изенко Иван боярин, с. Корнин II, 20 зв.

Илюта десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.

Ипнарски(и) Петр слуга і староста володінь Мартина Калиновського, с. **Кошылов* IV, 20 зв.

Ипънарски(и) див. **Ипнарски(и) Петр**

Кабак Васко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20

***Казновъская Миколаєвая Махаринского Улена** землевласниця, с. Соболівка, III, 35, 36

Калина мельник, підданий пана Адама Сенявського, с. Гранів (*Кгранов*) IV, 49

***Калиновски(и) див. Калиновски(и) на Гусятине Марцин**

***Калиновски(и) на Гусятине Марцин** воевода чернігівський, староста брацлавський IV, 21, 37 зв., 39 зв., 43 зв.

Калитенко десятник, підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

Калитич Карпъ підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

Калитич Лукян підданий панів Проскур, с. Білки II, 20

Калюшко десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Калющєня Андре(и), **Кошин брат** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.

Калющєня Костюк підданий панів Проскур, с. Білки, II, 20

Каменацьки(и) Алексанъдер слуга Адама Сенявського, с. Гранів (*Кгранов*) IV, 33, 34, 47 зв.

Капля підданий Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 35 зв.

Капуа [?] Андре(и) десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.

Карпински(и) Вавринєц землевласник з м. Котельні I, 39, 39 зв.

Карпо підданий Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 35 зв.

Карпович Станислав див. **Станислав Карпович**

Карпъ вїт корнинський, с. Корнин II, 19

Карсницки(и) Валєнты(и) поміщик, м. Бердичів I, 20 зв.

***Каршницки(и)** див. **Карсницки(и)**

Касян: *Касянов шурин* підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20

Катарына дочка землевласника Шимона Домбровного, м. Вільськ III, 22

***Кашпорски(и)** див. **Кашъперски(и) Миклуш Кашъперски(и) Миклуш** шляхтич, вїт, м. Александрополь I, 37 зв.; II, 43, 43 зв.

Квашєня підсудок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.

Кгадомски(и) Во(и)тех землевласник з м. Бердичєва, I, 20 зв.

Кгеркговски(и) Кгрикгер Лакгович свідок, м. П'ятка I, 42

Кгершон міщанин, м. **Бєлополє* II, 32

Кгижовски(и) Станиславъ землевласник, мав маєток у с. Липовій III, 13

Кгизицки(и) Александр шляхтич, свідок при возному, м. Житомир III, 7 зв.

***Кгласковски(и) Адам** міщанин, слуга пана Івана Вилгорського, м. Любартов II, 48

Кговарєвски(и) коморник граничний Київського воєводства IV, 4, 5, 6 зв., 15

Кговарєвськи(и) див. **Кговарєвски(и) Кгрекговски(и) Адам** шляхтич, м. Житомир I, 34

***Кгрєскалєц(ки(и))** вїт, м. Новий Любартов II, 47 зв.

Кгрушовски(и) позивач у справі до Семена Вигури, м. Житомир III, 23 зв.

Кгрыбовски(и) урядник пана 'адама Волчєвича у м. Коростишєві II, 50 зв.

***Кгуба** див. ***Губа Якуб**

Кгуровски(и) Ян власник маєтків у селах Копачові і Нежерові IV, 2, 3 зв. 4 зв., 5

***Кгурски(и) Константи(и)** повірений у справах пана Грузєвича, с. Копачів IV, 2

***Кгутковски(и) Ян** шляхтич, свідок при возному, м. Житомир III, 7 зв.

Кєвлич Григор землевласник, с. Щєніїв I, 6 зв., 9 зв., 10 зв.

Кєвлич Григор землевласник, с. Старосільці II, 22 зв., 25 зв., 26, 26 зв. Можливо, це та ж особа, що і попередня (див.).

Кєвлич Криш[тоф] землевласник, м. Ружин II, 3, 30, 30 зв., 40, 40 зв.

Кєвличова див. **Коморовская Анна**

Кєлбицки(и) слуга панів Проскур, с. Корнин II, 19

Киприк Марков див. **Марков Киприк**

Киряш підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Клембовски(и) Матеуш (Метеуш) намісник підстароста Житомирського I, 3 зв., 5, 6 зв., 9, 9 зв., 11 зв.—16, 17—18, 20—24, 25, 25 зв., 27 зв., 29 зв., 30, 31, 32—34 зв., 36 зв., 40, 44, 45—46 зв., 47 зв., 48 зв.

- Клим підданий Северина Потоцького, с. Ста-
нишівка III, 21
- Климович Наум див. Наум Климович
- *Клюски(и) Даниел староста, м. Павлоч II,
40 зв.
- Кнегинински(и) див. Кнегинински(и) Друча-
нин (Дручинич) Кондрат
- Кнегинински(и) Григор приятель князя Яхи-
ма Корецького, с. *Черемошна II, 40
- Кнегинински(и) Дручанин (Дручинич) Конд-
рат землевласник з с. Грузького II, 3,
32 зв. 33
- Кнегиницкая Семенова Дручанинова зем-
левласниця, сестра братів Семена, Івана
і Миколи Прежевських, с. Городище III,
17 зв.
- *Кобыленски(и) Федор шляхтич, с. Мошківці
I, 34
- Кова(л) (Увде(и) підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.
- Кова(л) Яцко підданий панів Проскур, с. Кор-
нин II, 19 зв.
- Коваленко Феде(и) підданий князя Яхима
Корецького, с. *Черемошна II, 41
- Коваль Иван міщанин, с. *Черемошна II, 41
- Коганецки(и) Кли(м) підданий панів Про-
скур, с. Корнин II, 19 зв.
- Кодола Андре(и) підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Кожан Лыско підданий панів Проскур, с. Біл-
ки II, 19 зв.
- Кожан Мо(и)сь(и) підданий Миколи Дахно-
вича, с. Минійки II, 34
- Кожаненко Гаврило підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Кожаненко Яцко підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Кожин Митко підданий Миколи Дахновича,
с. Минійки II, 34
- Кожушко Махно підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 20
- Козак Богдан підданий Миколи Дахновича,
с. Корнин II, 19 зв.
- Козак Лукаш підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.
- *Козари пани, землевласники, с. *Кошилов
IV, 17 зв., 33 зв.
- Козлувски(и) Ян шляхтич, свідок при воз-
ному Івану Ходаковському, м. *Вослава,
III, 14
- Колаковски(и) Ян приятель Яна Сикорського,
житель м. Черленое II, 14
- Колачник (Улисе(и) — підданий панів Про-
скур, с. Білки II, 19 зв.
- Коледа Мартин підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.
- Колесник Иван підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.
- Колесник Терешко підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Коломыйец Трофим підданий Миколи Дахно-
вича, с. Минійки II, 34
- Комнацки(и) Сенко підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- *Комаровская Анна дружина землевласника
Криштофа Кевлича, м. *Черемошна II, 40
- *Кондратова Бочуринская див. Бочуринская
Ядвигга Сокоревна
- Коник Миско підданий панів Проскур, с. Біл-
ки II, 20 зв.
- Коновал Ереми(и) підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.
- Коновал Стас підданий панів Проскур, с. Біл-
ки II, 19 зв.
- Конъдрат Кошель див. Малиєнко Кошил
Конъдрат
- Конъдрат Хребтович Бочурински(и) див. Бо-
чурынски(и) Кондрат Хребтович
- Конъдрашович Савостян міщанин, м. *Чере-
мошна II, 41
- Копыло Трохим підданий панів Дахновичів,
с. Минійки II, 34
- Кордыш Иван міщанин, м. Черняхів II, 37,
37 зв., 51, 51 зв.
- Корецкая Анна Ходкевичовна княгиня, дру-
жина Яхима Корецького, с. Білилів-
ка I, 24; м. *Черемошна II, 38 зв., 39,
39 зв., 41
- Корецкиє див. Корецкая Анна, Корецки(и)
Яхим
- *Корецки(и) князь, с. Городище, III, 17 зв.;
див. Корецки(и) Яхим
- Корецки(и) Яхим князь, воеводич волинський,
м. Білилівка I, 24; II, 14, 32, 36, 38, 38 зв.,
39, 39 зв., 41
- Корецкая Євфрузьна княгиня, с. Ольшаниця
IV, 7 зв., 14 зв.
- *Корецки(и) Кароль князь, с. Ольшаниця IV,
7 зв., 14 зв.
- *Корецки(и) Самоел князь, с. Ольшаниця
IV, 7 зв., 14 зв.
- Коржик Тимон підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20
- Коркошка Афанась (Уфанас) землевласник,
с. Дзуковське II, 37, 48, 48 зв.
- Корницки(и) Андре(и) свідок при розгляді
справи Григорія Уездьського, син Марії
Проскуранки, м. Корнин II, 20, 22 зв.
- Корницки(и) Кирил брат Андрія Корниць-
кого, син землевласниці Марії Проску-
ранки, м. Корнин II, 20, 20 зв.
- Коробъка Иван підданий князя Стефана Чет-
вертенського, с. Рахни IV, 48 зв., 49
- Коростел Радко підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.
- *Корчевски(и) Иван Богданович міщанин,
с. Івангородок II, 3, 35, 35 зв., 37, 37 зв.,
46, 46 зв., 47
- *Корчевски(и) Микола(и) пан, мешканець
м. Житомира II, 35 зв.

- Корчевски(и) Ян землевласник, господар земель над р. Половнею II, 46 зв., 47
- * Корчевського Іванова Маруша Бережецького дружина Корчевського Івана, с. Івангородок II, 46 зв.
- * Корчынски(и) Стефан шляхтич, свідок при возному Антону Трубельському III, 11
- Корчымт Павел підданий пана Дахновича, с. Минійки II, 34
- * Корибутович Вишневецьки(и) див. Вишневецьки(и) Корибутович
- Корыцки(и) Павло землевласник, господар маєтку в с. Соکیلчі I, 3 зв., 4
- Корыцки(и) Павло див. Корыцки(и) Павло
- * Косов Селивестр митрополит київський III, 23
- Косточка Кириш підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Кострелници(и) Матяш слуга Яна Сикорського, м. Черленов II, 13 зв., 16
- Косточка з Штембергку Анна *воводина* волинська, мала маєток у м. Новому Любартові II, 47 зв.
- Костюк підданий Остафіяна Тишкевича, с. Мошківка I, 34 зв.
- Костюшків Григоре(и) Семенович див. Схаболтовски(и) Григоре(и) Семенович Костюшків
- Котаровски(и) Ян шляхтич, свідок, м. Черленов II, 19
- Котелници(и) Петрь генеральний возний Київського воеводства II, 18 зв., 28 зв.
- Котелници(и) Филон свідок при розгляді справи пана Уездецького, м. Корнин II, 22 зв.
- Котовски(и) Воитех поміщик, м. Житомир I, 42 зв.
- * Котовски(и) Ян свідок, шляхтич, с. Ставища I, 33 зв.
- Кохановски(и) Янь слуга пана Вавринця Карпинського, м. Котельня I, 39
- Кочерга Іван підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Кочуровски(и) Григор див. Кочуровски(и) Григоре(и) Сафонович (Сафронович)
- Кочуровски(и) Григоре(и) Сафонович (Сафронович) підстароста житомирський, I, 44, 47, 48; II, 3, 5, 5 зв., 7 зв.
- Кочуровського Полоня Кирдєєвая Лемешова див. Лемешова Кирдєєвая Полоня Сафонова
- * Кошиловские предки панів Козарів с. Кошилов, с. Копієвці, IV, 17 зв.
- * Кошка: *Кошин брат* житель с. Корнина II, 19 зв.
- Кошовник Андре(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Кравец Кондрат підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- * Кравец: *Кравцов зят* підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Кравец Мартин підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Краковски(и) див. Устрозски(и) Януш
- Краковски(и) Януш див. Устрозски(и) Януш
- Краковські(и) див. Устрозски(и) Януш
- Красовски(и) Федор возний Київського воеводства III, 18
- Красовські(и) Себестян землевласник, с. *Вероковщина*, м. *Миха(илов)* III, 20
- Кремянєцьки(и) Крыштоф, князь Збаразски(и) староста, м. Житомир II, 32 зв.
- Кречетовски(и) Ян дрібний землевласник Новгородського воеводства I, 13
- Кривобоки(и) Левко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Кривошоки(и) Лукян підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Криштоф Богданович див. Юшковски(и) Криштоф Богданович
- * Кромер Валєнть(и) шляхтич, свідок при возному III, 33
- * Кропивници(и) Миха(ило) землевласник, с. Черниця II, 3, 31
- * Кропивници(и) Серафин Миха(ило)вич землевласник, син Михайла Кропивницького, с. Черниця II, 31
- * Кросницькая Яновая Анна *Прежевская* дочка Миколи *Прежевського*, м. Житомир III, 17 зв.
- Круковски(и) Павло шляхтич, свідок при возному Федору Красовському III, 18
- Крупски(и) будник і ключник, с. Росохи I, 38
- Крупски(и) Василє(и) житель с. * *Белощи* I, 30 зв.
- Крупча Васко підданий Анни Ходкевичевої, м. Вільськ II, 16
- * Крутєнь: *по(д)ле дому Крутєнева* житель м. Житомира I, 12
- Крутен Васко приятель Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.
- Крыско див. *Крыштоф
- * Крыштоф *арендар*, м. Пулнин II, 32
- Крыштоф підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Крыштоф Тышкевич див. Тышкевич з Лого(и)ска Крыштоф
- * Крыштофовая Вилжина див. *Хронстовская Катєрына Крыштофовая Вилжина
- Кугуть Яско підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Кудиневич Іван підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Куземка Малы(и) див. Малы(и) Куземка
- Куземка Снежко див. Снежко Куземка
- Кузма *атаман* на службі у пана Солтана в с. Білоторовичах I, 29 зв.
- Кузма див. Кузма Степанович
- Кузма Степанович підданий пана Станіслава Трєтяка, м. Коростишів I, 10 зв., 12, 21 зв.

Кузмински(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
Кулачок підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Куриленко Кошка підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Курилена Евтух підсусідок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Курило Соболенко див. Соболенко Курило
***Куровская Верещинского** Катарына землевласниця, мати Валеріяна, Єрога та Петра Куровських, с. Липова III, 10, 13, 13 зв.
***Куровски(и) Валеріан** спадкоємець маєтків у с. Липовій, брат Єрога та Петра Куровських III, 10
***Куровски(и) Еры(и)** спадкоємець маєтків у с. Липовій III, 10, 11
Курзвски(и) Петръ син Станіслава та Катерини Куровських, спадкоємець маєтків, с. Липова III, 10, 11
Куровски(и) Станіслав землевласник, с. Липова III, 10
Куровского Ифотозия дружина землевласника Станіслава Гижовського (Кгижовського), с. Липова III, 13
Куц Курило десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Куцборски(и) Якуб урядник маєтку Романа Наримунтовича Ружинського у м. Котельні II, 40 зв.
Куцевич Ігнат підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Куцєня Андре(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Куцєня Кондрат підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Куцов Федор підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
***Кушнер Антон** підданий панів Дахновичів, с. Бежів II, 33 зв.
Кушнер Ждан підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
Кушнер Миско підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Кушнер Улисе(и) підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
Kozłowski Jan див. ***Козлувски(и) Ян**
Kurpiecky Alexander свідок, печатар Житомирського суду II, 4 зв.

Лабунски(и) Григоре(и) боярин, був на службі у панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
Лавриков Сенко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Лаврин Ивостлович див. Ивостлович Лаврин
Лагвиннович Филон підданий Афанаса Коркошки, с. Дзуковська II, 48
Лазар підданий панів Проскур, с. Білки II, 19

Лазар підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв.
Лакгєвнички(и) Балцер землевласник, брат Якуба Лагєвницького, мав маєтки у селах Щенієві та Старосільях I, 7 зв., 9 зв., 10, зв., 13 зв.; II, 2 зв., 22 зв., 23 зв., 25 зв., 26, 37, 42 зв.
Лакгєвнички(и) Якуб землевласник с. Половецька I, 13, 13 зв., 15, 15 зв.
***Лапуза** див. Лапуза Федор Юркович
***Лапуза Федор Юркович атаман**, підданий пана Себестіяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 5 зв., 6, 6 зв., 7
***Лапузыч Микита Федорович** син Федора Лапузи, с. Щеніїв I, 5 зв., 6
Ласка Гарасим приятель Хоми Щенієвського, с. Щеніїв I, 7 зв., 9 зв.
Ласковски(и) Ян віт чудновський і п'ятецький, с. П'ятка I, 44 зв.
Лашковски(и) Ян див. Лишковски(и) Ян
Лашковская Богдановая Улена Махаринського див. Казновская Миколаєвая Махаринського Улена
***Лашковски(и) Богдан** небіжчик, перший чоловік Казновської Олени, с. Соболівка III, 35
Лєвко, Савчин син підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Лемеш Іван землевласник, с. Селець III, 23 зв., 26, 26 зв.
***Лемеш Яков Кирдєевич** землевласник, с. Івангородок II, 35 зв., 37 зв.
Лемешова Івановая Хрушлинського Настазія дружина Івана Лемеша, с. Селець III, 23 зв., 26 зв.
Лемешова Кирдєєвая Полонєя Сафоновна землевласниця, с. Студені Води II, 1, 3, 5, 7 зв., 8
Лемешъ Яковъ Кирдєєвич дрібний землевласник землі Київської, с. Селець I, 28, 28 зв.
Лєнцєня Іван підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
Лєсота див. Лясота Лєв
Лєсь син міщанина Устима з м. Любартова II, 47 зв.
Лєсчински(и) Александр судовий урядник, м. Житомир III, 23
Лєшневецки(и) Во(и)тєх шляхтич, слуга Криштофа Вилги, с. Харліївка II, 10 зв. 12
***Лидавски(и) Якуб** господар маєтків у с. Грабовці (*Кєрабовец*) і с. Пустосі III, 12, 12 зв.
Липиньски Петръ служебник князя Михайла Вишневецького в м. Овручі I, 26, 27
Липляньски(и) Григор землевласник, мав маєток у с. Городищі III, 17
Липляньского Катєрина дочка Григора Липляньського, с. Городище III, 17

*Лисацки(и) Лукаш землевласник, с. *Три-
бисов II, 32

Литвин Богданец підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.

Литвин Гаврило підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.

Литвин Сенко підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 20

Литвин Сидор підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.

Литвин Федко підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.

Лихомысьль Семень побережник і лісник
житомирський III, 32

Лихоцки(и) Иван підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20

Лихоцки(и) Яцко підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19

Личевич Евхим підданий Станіслава Третьяка,
м. Коростишів I, 10 зв.

Личевич Максим підданий Станіслава Третья-
ка, с. Щеніїв I, 10 зв., 11, 21 зв.

Лишковски(и) Ян землевласник, син Казнов-
ської Олени, с. Соболівка III, 35, 35 зв.,
36

*Лишковски(и) Богдан див. *Лашковски(и)
Богдан

Лишковського Раина Александровая Жаш-
ковская див. Жашковская Александровая
Раина Лишковського

Лобос Петр свідок у справі пана Уездецького,
м. Корнин II, 22 зв.

Лобченко Грицько міщанин, свідок у справі
пана Адама Сенявського, с. Гранів (Кера-
нов) IV, 48 зв.

Логвин Пилип підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20 зв.

Лого(и)ски(и) Устафиян Тишкевич див.
Тишкевич Устафиян

Лого(и)ски(и) Фрыдрих Тишкевич див. Тиш-
кевич з Лого(и)ска Фридрих (Фрыдрих)

Лозка Лаврин підчасий київський, житель
с. Витачів II, 5, 7

Лозка Иван генеральний возний Київського
воеводства II, 7, 9 зв., 29 зв.

Лосенко підданий панів Проскур, с. Білки
II, 20 зв.

*Лудви(и)ски(и) Григор землевласник II,
37 зв.

Лудви(и)ски(и) Семен землевласник, м. Чер-
леное II, 2 зв., 8 зв., 9 зв., 10, 10 зв.,
13, 13 зв., 37 зв.

*Лудвински(и) Семен (Семян) землевласник,
м. Нехворощ I, 20. Можливо, він же і Луд-
ви(и)ски(и) Семен

*Лука (Лька) Миха(и)ло князь, с. Во(й)тов-
цы I, 43 зв.

Лукашински(и) Лев див. Лукошински(и) Лев
(Левъ) Богушевич

Лукошински(и) Лев (Левъ) Богушевич воз-

ний Київського воеводства I, 8 зв., 10 зв.,
11 зв., 21, 21 зв., 42; II, 31

Лукьянец Яцко підсусідок панів Проскур,
с. Корнин II, 19 зв.

*Лутовенски(и) Иван свідок у суді, м. Жито-
мир I, 37 зв.

Луц писар, с. Білки II, 20

Луцин Янко підданий панів Проскур, с. Кор-
нин II, 19

*Лучина Миха(и)лова Маруша Снежинского
див. Снежинского Маруша

Лучка десятник, підданий Проскур, с. Кор-
нин II, 19

*Лучка підданий Петра Стрибиля, с. Студені
Води I, 36

*Лучник Дмитро міщанин, підданий князя
Яхима Коренького, с. Черемошна II, 96

Лядович с Хилина Ян землевласник, госпо-
дар маєтку у с. Журбинцях I, 1, 13,
13 зв., 15, 15 зв., 46, 46 зв.

*Лясота Лев скарбник землі Київської, мав
маєток у с. Кочурі I, 14 зв.

Лях Стас підданий панів Проскур, с. Кор-
нин II, 19

Лысаковски(и) Улбрыхт приятель князя Ро-
мана Наримунтовича Ружинського, с. Че-
remoшна II, 40 зв.

Лыско Кожан див. Кожан Лыско

Лысы(и) Клишко підданий панів Проскур,
с. Білки II, 19 зв.

Лысы(и) Трохим підданий панів Проскур,
с. Білки II, 20

Лысы(и) Якимец підданий панів Проскур,
с. Корнин II, 19

Лычавич Максим див. Личевич Максим
Лычевич Максим див. Личевич Максим
Лычевич Семен див. Личевич Семен

*Лька див. *Лука

Маевски(и) Лукашъ коронний егерал Камен-
ецького воеводства I, 23

Маер міщанин паволоцький III, 13

Мазурок Янко хлопець-слуга, підлеглий пана
Себестіяна Сингаєвського, с. Щеніїв I,
7 зв., 9

Макар див. Макар Денисович

Макар Денисович вїт котеленський I, 1,
2 зв., 31, 31 зв.

Макарович Еры(и) див. Еры(и) Макарович
Макарович Мартин підданий пана Миколи
Дахновича, с. Минійки II, 34

Макаровичъ Микола(и) див. Микола(и) Ма-
каровичъ

о. Макары(и) Симонович законник Тригор-
ського монастиря III, 35

Маковецьки(и) Микола(и) сто(л)ник галиць-
кий IV, 45 зв.

Максим підданий панів Дахновичів, с. Миній-
ки II, 34

- Максим Іванович** стрілець, підданий Станіслава Третяка, с. Щеніїв I, 5, 12
- Малафе(и)** Тимофе підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Малиєнко Данило** підданий Криштофа Тишкевича, брат Кіндрата Малиєнка, с. Станишівка III, 20 зв.
- Малиєнко Кошил Коньдрат** підданий Криштофа Тишкевича, с. Станишівка III, 20 зв.
- Малиновські(и)** Во(и)т'як підданий Федора Верещаки, с. Скоморохи I, 25 зв.
- Малош** підсудок панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Малы(и)** Куземка підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Малышка Андрє(и)** слуга Хронстовської Катерини, с. Харліївка II, 11, 12
- Маляховски(и)** Станіслав підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Мангънушевського Зоф'я** дружина Криштофа Винарського, с. Лебединці II, 28 зв.
- Марина** дочка Миколи Прежевського, с. Городище III, 17 зв.
- Марина** Мотовидлов'яна див. Мотовидлов'яна **Марина**
- Марко Юско** підданий панів Проскур, с. Білки, II, 19
- Марков Киприк** підданий панів Проскур, с. Білки, II, 19
- Мартин** десятник, підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Мартин** підданий Петра Радлинського, с. Сошнівка II, 44 зв.
- Мартин Макарович** див. **Макарович Мартин**
- Мартин Науменя** див. **Науменя Мартин**
- Мартишко** слуга пана Василя Тиші-Биковського, с. Студені Води I, 35
- Марушка** вдова, підсудка панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Маря** піддана панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Масалски(и)** Кирило землевласник с. Ольшанка IV, 14 зв.
- *Маско: Масков брат** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Матяш** слуга, свідок у справі Яна Сикорського, м. Кодня II, 9
- *Матяшевски(и)** Ян слуга, свідок у справі Яна Сикорського, м. Кодня II, 9
- Матыс** кухар, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Мах Микита** підданий панів Дахновичів, с. Минійки II, 34
- Махаринського Олена** див. **Казновська Миколаєвая Махаринського Олена**
- Мацко Іван** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Меленєвски(и)** Павел Гапонович дрібний землевласник, с. **Мелєни* I, 17 зв., 46 зв.
- Меленєвски(и)** Степан (Стефан) Стретович землевласник с. Мелєні I, 17 зв., 46 зв.
- *Мелник Калина** свідок у справі Адама Сенявського с. Гранів II, 48 зв.
- Мелник Максим** підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24 зв.
- *Мелник Яцко** підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24 зв.
- Мелников Петрь** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Менсницкая Настазія** див. **Пупковская Станіславовая Настазія Менсницкая**
- Мервински(и)** Андрє(и) землевласник, мав маєток у м. *Искоростин* I, 13, 41
- Мервински(и)** Ян землевласник, брат Андрія Мервинського, м. *Искоростин* I, 41
- Мерочник Васко** див. **Васко Мерочник**
- Микита** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Микита** підданий Себестіяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 7, 8
- Микита Федорович** див. ***Лапузыч Микита Федорович**
- Микита Панюта** див. **Панюта Микитич**
- Миколаєвая Бранская** див. **Бранская Миколаєвая**
- Миколаєвски(и)** Якуб слуга Семена Вигури, с. Селець III, 23 зв.
- Миколаєнко Іван** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Миколаєнко Карпъ** бувший в'їт у с. Корнині II, 19
- *Микола(и)** мешканець с. **Кошылов* IV, 33 зв.
- *Микола(и)** Макарович землевласник I, 25 зв.
- *Микула** шведь, підданий Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 36
- Милевски(и)** Ян генеральний возний Київського воеводства II, 28 зв., 45
- Минковски(и)** Іван служебник пана Степана Модринського у с. Верхівні II, 18
- Минковски(и)** Семен шляхтич, генеральний возний Київського воеводства I, 1, 13 зв., 15, 24; II, 31 зв.
- Миньковски(и)** Іван возний, м. Житомир I, 41 зв., 42
- Миско боярин**, був на службі у пана Петра Стрибиля, с. Студені Води, I, 35 зв.
- Миско** підданий Криштофа Тишкевича, с. Станишівка III, 20 зв., 21
- Миха(и)ло** див. ***Лука (*Лька) Миха(и)ло**
- Миха(и)ло** підданий пана Лукаша Оленського, с. Черниця II, 31 зв.
- Миха(и)ловски(и)** Ян слуга пана Матвія Немирича, с. **Фостниця* I, 17
- *Михал** див. ***Проскура-Сущински(и) Миха(и)ло**
- Михал (Михел) Мошкович** див. ***Мошко Михал**

- ***Михалко** підданий пані Сингурової, с. Шені-ів 1, 7
- ***Михно** швець, підданий панів Стрибилів, с. Студені Води 1, 36
- Миховски(и) Мартин** власник буди єремійківської, с. Сарновичі 1, 38 зв.
- ***Миховски(и) Мартин** службник Олександра Ворони, с. **Левковци* II, 27 зв., 28
- Мицик Іван** підданий панів Проскур, с. Білки, II, 19 зв.
- Могила Петро** архієпископ, митрополит Київський і Галицький, архімандрит Києво-Печерського монастиря IV, 4 зв., 6 зв., 12 зв.
- ***Могилевец Кузма** підданий Станіслава Третьяка 1, 11
- Модзелевски(и) Ян** шляхтич, слуга землевласника Андрія Мошеницького III, 6 зв.
- ***Модрински(и) Стефан** землевласник у с. Верхівні II, 2 зв., 17, 17 зв., 18
- ***Можны(и) Ян** шляхтич, свідок при возному Івану Виговському 1, 29 зв.
- Мо(и)се(и)** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- ***Мокренські(и) Василь** староста у с. Ростовиці, службник князя Яхима Корецького II, 40
- Мосченички(и) Андре(и)** землевласник, м. *Воиславичи* III, 6 зв., 7
- Мотовидловська Марина** дружина землевласника Олександра Серебриського, с. Мизинівка III, 27 зв.
- ***Мочулски(и) Федор** шляхтич, свідок у суді, м. Житомир II, 31
- Мошенски(и) Якуб** боярин, с. Корнин, II, 20 зв.
- Мошко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- ***Мошко** арендар Януша Острозького у с. Гульську II, 32
- ***Мошко** Михал міщанин, житель м. Бруслова 1, 41 зв.
- Мощеницькая Раина** дружина Криштофа Білобрезького, с. Раїсово 1, 1
- Мощенички(и) Юре(и)** землевласник, с. Раковщина 1, 39
- ***Мроковского Доротея** землевласниця, дружина пана Григорія Уездецького, м. Корнин II, 21
- Мукозоб Гаврило** підданий панів Проскур II, 20 зв.
- Мукозоб Грицко** підданий панів Проскур II, 20 зв.
- Мышка Абрам** з *Варькович* староста оверуцький 1, 26 зв., 39
- Навалны(и) Петрь** слуга панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Надаринская див. *Надарынская Анґна**
- Надарински(и) Станислав** — землевласник, м. Житомир, 1, 33, 33 зв.
- ***Надарынская Анґна** свідок у справі князя Романа Наримунтовича Ружинського, с. Трацовичі II, 40, 42
- Назар** підданий Анни Холкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Назарович Демко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Накърывалоски(и) Яцко** генеральний возний Київського воеводства 1, 46 зв.
- ***Налусовски(и)** приятель князя Романа Наримунтовича Ружинського, м. Ружин II, 40
- Наремські(и) Анґдре(и)** уповноважений Житомирського суду при розділі земель IV, 32
- Народны(и) Дмитрь** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- ***Насон:** *Насонов зят* підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Настазія** дочка Миколи Прежевського, с. Городище III, 17 зв.
- ***Настася** дочка Мартина Бутовича, с. Кочур 1, 14 зв.
- Наум Климович** боярин, м. Житомир 1, 45 зв.
- Науменя Мартин** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Науменко Лаврин** підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24
- Небабич Мишко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Небабич Юско** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Неведанка Швдотя Шлычанка** див. *Вороничовая Александровая Невиданна Шлычанка Швдотя*
- Невиданна Шлычанка** див. *Вороничовая Александровая Невиданна Шлычанка Швдотя*
- Невмирички(и) Григоре(и)** генеральний возний Київського воеводства 1, 12, 13; II, 16 зв., 17
- Недведські(и) Петрь** див. ***Недзведски(и) Петрь**
- ***Недзведски(и) Петрь** генеральний возний Житомирського староства IV, 27 зв., 46, 49
- Недзвички(и)** див. **Недзведски(и) Петрь**
- Немирич Андре(и)** брат Матвія Немирича, с. **Шериневичи* 1, 16, 17
- ***Немирич Андри(и)** землевласник, с. Раково II, 25, 25 зв., 37. Мабуть, це та ж особа, що і попередня (див.).
- Немирич Есиф** київський земський суддя, с. **Шериневичи*, 1, 16
- Немирич Еры** див. **Немирич на Чернехове Юре(и)**
- Немирич на Чернехове Еры(и)** див. **Немирич на Чернехове Юре(и)**
- Немирич Стефан** син Андрія Немирича, с. **Шериневичи* 1, 16
- Немирич Стефан** спадкоємець маєтків у

- м. Черняхіві і Андрієві II, 24 зв., 25, 27 зв., 51. Мабуть, це та ж особа, що і попередня (див.).
- Немирич на Чернехове Юре(и)** підкоморий київський IV, 4, 5, 14 зв., 16 зв., 19, 23 зв., 27 зв., 32 зв., 38
- *Немиричова Андреева Маруша Хребтовичовна** дружина Андрія Немирича, с. *Шрешичевичи I, 16, 26; м. Черняхів II, 51
- Немѣрич** див. **Немирич Стефан**
- *Несвєцки(и) Василь** свідок у справі Юрія Завиші, с. Лебединці II, 28 зв.
- *Нєстер** підданий Себестіяна Сингаєвського, с. Шеніїв I, 7
- Нєстратович Тимош** свідок у справі Павла Слизня, м. Александрополь II, 43, 43 зв., 44
- *Нєча(и) Йован Грузевич** див. **Грузевич Йован Нєча(и)**
- Никон** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Нитихорєня Андре(и)** підсусідок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Нихлянт Ганус** німець, зять землевласника Онанія Дідковського, с. Нєродичі I, 36 зв.
- Ничипор Василевич** див. **Василевич Ничипор**
- Ничипорович Евхим** див. **Евхим Ничипорович**
- *Новосєлєцьки(и) Чєчєль Еры(и)** див. *Чєчєль Новосєлєцьки(и) **Еры(и)**
- НогаєЯцко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Носачєнко Миско** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20
- Niemierzyc Jerzy** див. **Немирич на Чернехове Юре(и)**
- Ўбєльковски(и) Барѣтошь** дворянин, м. Овруч I, 25 зв., 26, 27
- Ўбодєнски(и) Федор** приятель Івана Прежовського, м. Житомир I, 16 зв.
- Ўбы(и)дє(и)ко Андрушко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- *Ўвдє(и)** підданий пана Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.
- *Ўвдотя Суслowna** дружина Демида Шєнієвського, с. Шєніїв I, 18 зв.
- *Ўдриволская Чуриловна з Кгорая Анна** дружина Яна Одривольського, старости вінницького IV, 40, 45
- *Ўдриволски(и) Ян** староста вінницький IV, 40, 44 зв.
- *Ўггоновски(и) Ян** шляхтич, свідок у справі панів Проскур, с. Корнин II, 18 зв.
- Ўлєкшич Филон** поручник ротмістра Андрія Русиновського м. Вільськ III, 22 зв.
- Ўлєнски(и) Лукаш** міщанин, м. Черниця II, 3, 30, 31, 31 зв.
- Ўлєшко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Ўлєшко** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Ўлизар** див. **Волчкевич Адам Ўлизар**
- Ўлисе(и), Сидоришин свояк** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19, 20
- Ўлисевич Федор** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Ўлихвир** підданий князя Романа Ружинського, с. Зарубичі I, 31, 31 зв.
- Ўлихвириха** вдова, піддана Івана Лємєша, с. Сєлєць, III 25 зв.
- Ўлшєвски(и) Микола(и)** свідок у суді м. Котельня I, 46
- Ўлычанка Ўвдотя Нєведанка** див. **Вороничова ...Ўвдотя**
- Ўлєстиньски(и) Ян** підданий, слуга пані Тишкевичевої Кристини с. Кустин, III, 9 зв.
- Ўмєлєнята Мартин** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Ўмєлко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Ўмєлян, попов брат** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Ўмєлян** підданий Івана Лємєша, с. Сєлєць III, 25 зв.
- Ўниско** підданий князя Романа Наримунтовича Ружинського, с. Зарубичі I, 31, 31 зв.
- *Ўниско Артюхович** див. ***Артюхович Ўниско**
- Ўпанас** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Ўпанас слуга Семена Лудвїйського**, с. Криловка II, 9 зв., 10
- Ўпанасиха** підсусідка панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Ўпфокєн Петрѣ** свідок у справі Павла Слизня, м. Александрополь II, 43
- Ўрански(и) Тимофе(и)** служитель суду, с. Спичинці II, 42 зв.
- Ўрєшко** десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- *Ўрєховски(и) Каспр** міщанин, м. Житомир, III, 13
- Ўсбутович Станислав** вільний шляхтич, колишній слуга Миколая Макаровича I, 25 зв.
- Ўсєцьки(и) Ян** шляхтич свідок у суді, м. Житомир III, 9 зв., 11
- Ўскєнович Игнати(и)** ігумен Видубецького монастиря IV, 1 зв.
- Ўско Дорошь** див. **Дорошь Ўско**
- Ўсмачка Пилко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Ўсталєцки(и) Федор** шляхтич, свідок у справі Федора Зуба, м. Білєлівка I, 24
- Ўстап** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Ўстап, сын Пилипа Старого** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20

***Встапко** слуга пана Григоря Костюшковича, м. Котельня, 1, 39 зв.
Встапович Федор див. **Федор Встапович**
Встрожски(и) Владислав Доминик див. **Домник на Встрогу и Заславу Владислав Встрожскии**
Встрозски(и) Януш князь, каштелян краківський, староста черкаський, канівський, білоцерківський та володимирський I, 41 зв., 42 зв. 44; II, 27 зв., 28, 32, 37 зв., 44, 44 зв. 46; IV, 37 зв., 43 зв., 44
Wbodensky Fedor див. **Вбоденски(и) Федор**
Wmicieński Marcin судовий чиновник, м. Житомир III, 31 зв.
Organsky Tymofej див. **Орански(и) Тимофе(и)**
Orphogen Piotr див. **Опфокген Петр**

Павло підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв.
Павлович Станислав див. **Станислав Павлович**
***Панфилович Евфим** див. ***Евхим Панфилович**
Панчевск(и) Стефан див. **Пинчевски(и) Стефан**
Панюта Микитич стрілець лісний, м. Житомир I, 15 зв.
Панюшеня Корни(и) підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Панюшеня Яцко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Пархом десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
***Пастух:** *зят Пастухов* — підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Пастух Гришко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Пастух Иван підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
Пастухович Гришко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Пацевски(и) Матяш підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
Пашковски(и) Якубъ урядник пана Суликовського у с. Волиці I, 23 зв.
Пелещици(и) Марцин приятель Яна Сикорського, м. Черленое II, 14
Пересеци(и) Андре(и) писар замку житомирського I, 42 зв.
Пересеци(и) Петр шляхтич I, 47 зв.
Першекович Есько див. **Першко Есько**
Першко Есько підданий Себестіяна Сингаєвського, с. Щенів I, 5, 10 зв., 21
Першкович Яско див. **Першко Есько**
Петецки(и) Васко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20
Петецки(и) Униско підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20
Петр Иличъ підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Петровски(и) Адам генеральний возний землі Київської I, 25

Петровски(и) Микола(и) землевласник, мав землі над р. Каменицею у Житомирському повіті I, 14
***Петровски(и) Ян** шляхтич, свідок у суді I, 17, 31, 31 зв.
Петрыковски(и) Андре(и) хорунжий, м. Вільськ III, 22
***Пжежевски(и) Микола(и)** див. **Прежевски(и) Микола(и)**
***Пивоварски(и) Ян** слуга і урядник пана Івана Прежевського у с. Мошківці I, 34, 34 зв.
Пилип підданий князя Януша Острозького, с. Соснівка II, 44 зв.
***Пилип Стары(и) сын Пилипа Старого** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Пинчевски(и) Стефан генеральний земський Київського воеводства I, 16 зв., 31, 31 зв.
Пиршуневич сусід якогось пана Білошицького II, 37 зв.
Пишчиха вдова, піддана панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
***Плеська(и) Яцко** підданий Федора Верещакки, с. Скомоорохи I, 25 зв.
Плетелици(и) Григоре(и) слуга панів Проскур, с. Білки II, 19
Плугатар Михал підданий пана Дахновича, с. Минійки II, 34
***Плюшнякъ Иван** шляхтич, міщанин житомирський I, 14
Пневского Катарына дружина Яна Дубицького, с. *Версковсчизна* III, 20.
Повло Дик підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Повторе(и)ко підданий панів Проскур, с. Корнин. Він же **Федуненко II, 20**
Погребны(и) Гриц підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Поддубны(и) Яцко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Подлижны(и) Вакула підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Покалевски(и) Григоре(и) приятель Івана Прежевського, м. Бердичів I, 16 зв.
Покалевского Катерина дружина Івана Прежевського, м. Бердичів I, 44
***Покотили** пани **Покотилівичі:** брати Ян, Тимофій та Григорій I, 29, 29 зв.
***Покотилівич Григор** землевласник, с. Білорівичі I, 29
***Покотилівич Тимофе(и)** землевласник, брат Григорія та Яна Покотилівичів с. Білорівичі I, 29, 29 зв.
***Покотилівич Ян** землевласник, с. Білорівичі I, 29, 29 зв.
Полиски(и) Дмитръ підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Полишко Федко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.

- Полулях Іван** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Понятовски(и) Валеріян** урядник князя Романа Наримунтовича Ружинського у м. Павлочі I, 33 зв., 40 зв.
- Понятовски(и) Микола(и)** шляхтич, свідок у суді I, 33 зв.
- ***Понятовски(и) Станіслав** колишній урядник, м. Кодня II, 32
- Понятовски(и) Ян** урядник Остафіяна Тишкевича у м. Кодні I, 35, 49
- Понятовски(и) див. Понятовски(и) Ян**
- Попович Іван** підданий панів Проскур. с. Корнин II, 19
- Попович Симон** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Посахович Яковец** підданий панів Дахновичів, с. Минійки II, 34
- Пострыгаченко Кузма** Кондратович шляхтич, міщанин житомирський I, 14
- Потапович Федор** див. Федор Потапович
- Потапович Хецько** див. Хецько Потапович
- Потоцьки(и) с Потока Якуб** підчасий подольський, *арендар* земель у м. Городку і с. Старих Копіївців IV, 16, 23, 26 зв.
- Потоцьки(и) Якуб** див. Потоцьки(и) с Потока Якуб
- Прадка** десятник, підданий панів Проскур; с. Білки II, 20
- Пражовски(и)** землевласник, спадкоємець с. Трибісів (або Городища) II, 32
- Прежевски(и) Іван** див. Прежевски(и) Іван Семенович
- Прежовски(и) Іван Семенович** землевласник, мав маєтки у селах *Шершневици*, Мошківці, містах Бердичеві, Житомирі та ін. I, 16, 32 зв., 33 зв., 34, 34 зв., 35; III, 17 зв.
- Прежевски(и) Микола(и)** землевласник, брат Івана Прежевського, мав маєтки у селах Городищі, Пряжеві, Кодні та ін. I, 17, 17 зв.
- Прежевски(и) Семен** землевласник, брат Миколи та Івана Прежевських, м. Житомир, III, 17 зв.
- ***Прездецки(и) Микола(и)** урядник Олександра Воронича у м. Троянівці I, 44 зв.
- ***Прездецки(и) Станіслав** шляхтич, свідок у Житомирському суді I, 29 зв.
- ***Приборовські(и) Лукаш** шляхтич, свідок возного Антонія Трубелського, у справі Яна Шидловського, с. Марківці III, 33
- Пригода Іван** слуга Яна Велегловського, с. Сокільча I, 4
- При(и)ма Павел** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- При(и)ма Федор** підданий Яна Серховецького, с. Старосільці II, 24
- Прилуцьки(и) Александър** Василевич землевласник, с. **Кошівлов* IV, 33 зв., 34, 38, 43, 49
- ***Пришковски(и) Ян** Витрелин підстароста, управитель м. Житомира II, 45, 45 зв., 48 зв., 49 зв., 50, 50 зв.
- Проказа Корни(и)** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Прокоп** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Прокоп** мельник, підданий Яна Серховецького, с. Старосільці II, 26 зв.
- Прокоп** староста, дядько Сенявського Адама, с. Гранів (*Керанів*) IV, 17 зв.
- Прон Андре(и)** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Проскура-Сушински(и) Григор** землевласник, брат Михайла Проскури-Сушинського, с. Білки, с. Корнин II, 21 зв.
- Проскура-Сушински(и) Микола(и)** син землевласника Михайла Проскури-Сушинського, с. Білки, с. Корнин II, 18 зв., 19
- ***Проскура-Сушински(и) Миха(и)ло** землевласник, мав маєтки у селах Корнині і Білках II, 18 зв., 20, 20 зв., 21, 21 зв.
- Проскура-Сушински(и) Федор** син Михайла, брат Миколи Проскур-Сушинських, с. Корнин, с. Білки II, 2 зв., 4, 5 зв., 6, 18 зв. 21 зв.
- ***Проскура-Сушински(и) Юре(и)** син Михайла Проскури-Сушинського, с. Білки, с. Корнин, с. Студені Води II, 18 зв.
- ***Проскуранка Маря** землевласниця, сестра Михайла Проскури-Сушинського, мати Андрія та Кирила Корницьких, мала частину маєтків у селах Корнині та Білках II, 20
- Проскурове** див. ***Проскури**
- ***Проскури** див. **Проскура-Сушинський Григор**, **Микола**, **Миха(и)ло**, **Федор**, **Юре(и)**, ***Проскуранка Маря**
- Процик** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Процицкая Настасія (Настася) Лвовна** дружина ревізора Київського суду Яна Гораїна II, 3, 3 зв., 5, 6, 7 зв., 8
- Процицки(и) Юре(и) Лвович** землевласник, один з власників маєтку у с. Студених Водах, брат Настасії та Яроша Процицьких II, 2 зв., 3, 3 зв., 5, 6 зв., 7 зв., 8
- Процицки(и) Ярош** Лвович землевласник, мав частину володіння у с. Студених Водах II, 2 зв., 3, 3 зв., 5, 6 зв., 7 зв., 8
- Прыливски(и) Халели(и)** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- ***Пудчич Андре(и)** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 33 зв.
- Пудчич Стаско** підданий панів Дахновичів, с. Бежів II, 33 зв.
- Пузыр Андре(и) див. Пузыревич Андре(и)**
- Пузыревич Андре(и)** підданий панів Шенієвських, с. Шенів I, 7, 9 зв.
- Пузыревич Андре(и)** землевласник с. *Раково* II, 2 зв., 24 зв., 25, 25 зв.

- Пулменин Іван підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Пупковская Станиславовая Настазія Менсницькая землевласниця, дружина Станіслава Пупковського, с. *Трацовиче* II, 41 зв., 42
- Пупковски(и) Микола(и) брат Станіслава Пупковського, мав маєток у с. Спичинцях II, 42
- Пупковски(и) Станислав землевласник, приятель князя Романа Наримунтовича Ружинського, с. *Трацовиче* II, 40, 41 зв., 42
- *Путяга Щасны(и) урядник маєтку Харлинського, с. Шитків, II, 37, 45
- Пшеничны(и) Куць підданий панів Проскур, с. Білки, II, 19 зв.
- Пяkowski(и) Павло позивач у Житомирському суді I, 45
- *Peressiecky Andrzej див. Пересецьки(и) Андре(и)
- Purkowski Stanisław див. Пупковски(и) Станислав
- Радивон підданий Себестіяна Сингаєвського, с. Шеніїв I, 7
- Радко Андре(и) підсусідок панів Проскур, с. Корнин II, 20
- Радлински(и) Петръ староста п'ятецький, мав маєток у с. Соснівці II, 37, 44, 44 зв.
- Рафахъ Давидовичъ див. Давидовичъ Рафахъ Рахлѣнко Конон підданий Миколи Дахновича, с. Бежів II, 34
- Рєдкевич див. *Родкевич Стефан
- Резник Семен шляхтич, житомирський міщанин I, 14
- *Репковски(и) Винценти(и) див. *Репьковски(и) з Репокъ Винценъты(и)
- *Репьковски(и) з Репокъ Винценъты(и) землевласник, с. Ріпки I, 46, 46 зв.
- Реховски(и) Кивля писар Київського суду II, 34 зв.
- Реховски(и) Павло житель м. Луцька III, 47, 47 зв., 48
- *Речински(и) Анџре(и) урядник маєтку князя Януша Острозького у м. Чубині II, 46
- *Родкевич Мишко міщанин, житель м. Норинська, I, 37, 38 зв.
- *Родкевич Стефан урядник, м. Івниця I, 31
- *Роздобецки(и) Матє(и) шляхтич, свідок у суді I, 14, 49
- Роман підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв., 20 зв.
- Роман свідок у справі Яна Сикорського, м. Кодня II, 9
- Романовая Зофія с Карабчева Ружинская див. Ружинская Зофія з Карабчева Романовая
- *Романовая Сингуровая див. *Сингуровая Романовая
- Романовски(и) див. Романовски(и) Юзефъ
- Романовски(и) Юзеф слуга і свідок у справі
- пана Адама Тиші-Бикоґського, с. Копачів IV, 2 зв., 3, 9
- Росковски(и) Грегоре(и) службеник князя Стефана Четвертенського IV, 21 зв., 22, 23 зв., 30 зв.
- Рудиченко Гришко підданий Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.
- *Ружинская Зофія з Карабчева Романовая княгиня, дружина князя Романа Наримунтовича Ружинського, с. Верховня I, 2 зв., II, 11, 17 зв.
- Ружинская с Карабчева Зофея див. Ружинская Зофія з Карабчева Романовая
- Ружински(и) Адам Наримунтович князь, опікун Анни Пупковської, с. Спичинці II, 37, 37 зв., 38 зв., 42
- Ружински(и) Роман Кирикович князь, дідич маєтностей у м. Котельні I, 39 зв.
- Ружински(и) Роман Наримунтович князь, мав великі землеволодіння у Житомирському повіті I, 2, 3, 3 зв., 23 зв., 31, 31 зв., 33, 33 зв., 40, 40 зв., 43; II, 2 зв., 10 зв., 11, 12, 17, 17 зв., 38 зв., 39, 40, 41 зв.
- *Русачок підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Русин Сєнко підсусідок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Русин Федко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- *Русиновски(и) Анџре(и) ротмістр, підданий Владислава Домініка, м. Вільськ III, 22, 22 зв., 23
- Руцки(и) Петръ слуга Мартина Миховського, с. *Раковищина I, 38 зв.
- Рыболов Степан підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- *Савка: Савчин син; зя(т) Іван у Савки — підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Савка міщанин, м. Любартов, II, 47 зв.
- Савка десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Савосткович Лаврин підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- *Самоєл див. *Самуєль
- *Само(и)ло підданий Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 36
- Самуєл син Миколи Прежевського, с. Гордище III, 17 зв.
- *Самуєль добои ротмістра Андрія Русиновського, м. Вільськ III, 22 зв., 23
- *Саленко Андре(и) підданий Івана Лемеша, с. Селець, III, 25, 26
- *Саленко Васко підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв., 26
- *Саленко Микита підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25, 25 зв., 26
- *Саленко Узарко підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв.

- *Саленко Степан підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25
- *Саленко Федор підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв.
- *Сахно, синє(и)зика міщанин, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв., 20
- Сахно Щербина див. Щербина Сахно
- Сачко Гацко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- *Свенцички(и) Дзян вїйт з м. Нового Любартова II, 47, 47 зв.
- Селєвиха Стеця дружина Миколая Петровського I, 14
- о. Селивестр священник, м. Александрополь I, 37 зв.
- Семенович Федор див. Федор Семенович
- Семен Иванович див. Щениевски(и) Иван Семенович I, 7, 17 зв.
- Семен Иванович стрілець, підлеглий пана Станіслава Третьяка, с. Щеніїв I, 5
- Семен Насонович підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Семенов Васко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Семенович Ярош див. Ярош Семенович
- Сенко підданий Петра Радлинського, с. Соснівка II, 44 зв.
- Сенко Трушевич див. Трушевич Сенко
- Сенявски(и) див. *Сенявски(и) з Кгранова Ієронимъ Адамъ
- Сенявски(и) з Кгранова Ієронимъ Адамъ підчасий коронний яворівський IV, 16, 16 зв., 17, 18 зв., 23, 32, 33 зв., 36
- Сераковски(и) позивач у справі пана Корецького II, 36
- *Серафим син Михайла Кропивницького, землевласника з с. Черниці II, 31, 31 зв.
- Серге(и) пасічник, с. Пенів I, 12 зв.
- Серєда Павел підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Серебриски(и) Александръ шляхтич, свідок у суді при возному Антону Трубельському, м. Житомир III, 8 зв., 27 зв., 32 зв.
- Серуцки(и) Во(и)тех урядник, с. Солотвин II, 32
- *Серховецки(и) Ян підстароста овруцький I, 7, 9 зв., 10 зв., 45 зв., власник земель у с. Старосільцях II, 2 зв., 23, 23 зв., 24, 24 зв., 26, 26 зв., 27, 37, 42 зв.
- Серхувецки(и) Ян див. Серховецки(и) Ян
- *Сєсницьки(и) Александръ землевласник, с. Вовчинець I, 42 зв.
- *Сєсницьки(и) Ян — землевласник, с. Вовчинець I, 42 зв.
- *Семенова Дручанинова Кнегиницкая див. Кнегиницкая Семенова Дручаниновая
- Серебрин(ски)и див. Серебриски(и) Александръ
- *Серебрински(и) Александр див. Серебриски(и) Александръ
- *Сидораш: Сидорашин свояк підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Сикорски(и) Ян урядник Остафіяна Тишкевича в м. Кодні II, 9, 15 зв.
- Сила див. *Сила-Новицки(и) Миха(и)ло
- *Сила-Новицки(и) Миха(и)ло суддя кївський, землевласник, с. Селезенівка I, 40; урядник князя Романа Наримунтовича Ружинського у м. Черемошні II, 34 зв., 40
- Силвестер намісник Видубецького монастиря IV, 1 зв.
- Симонов Васко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Симонович Макары(и) див. о. Макары(и) Симонович
- Сингаєвски(и) Андре(и) брат Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 5, 9, 10, 11 зв., 21 зв., 22
- Сингаєвски(и) Миха(и)ло (Мишко) землевласник, с. Щеніїв I, 5, 9, 9 зв., 10, 21 зв.
- Сингаєвски(и) Павел (Пашко) житель с. Щенієва I, 5, 9, 9 зв., 10, 11 зв., 21 зв., 22, 31
- Сингаєвски(и) Савостян Федорович землевласник, брат Михайла, Павла і Андрія Сингаєвських, с. Щеніїв I, 5, 6 зв., 9 зв., 10 зв., 11 зв., 12, 21 зв., 38
- Сингаєвски(и) Себестиян див. Сингаєвски(и) Савостян Федорович
- Синич Ігнат міщанин фастівський I, 23 зв.
- *Синкгуровая Романовая землевласниця, с. Щеніїв I, 7, 7 зв., 9 зв.
- Синьцки(и) Иван свідок у суді, м. Житомир I, 25
- Скибицки(и) Томаш урядник пані Вилжиної, с. Харліївка II, 30
- Скочински(и) Иван шляхтич, свідок при возному Федорові Красовському, м. Житомир III, 18
- Скрипка Андре(и) підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Скрипка Кузма підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Скрипка Мартин підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Скрипка Хома підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Скрипка Яцко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Слабинич Иван підданий пана Миколи Дахновича, с. Бежів II, 33 зв.
- Слепы(и) Пилип підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Слизен Павел Миха(и)лович служитель суду, м. Александрополь II, 37, 43, 43 зв.
- Словешински(и) рудник, підлеглий Мошеницького Андрія III, 6 зв.
- Словиковски(и) Рослав приятель Яна Сикорського, м. Кодня II, 9, 10, 10 зв., 15
- *Служынски(и) Лонкгиус Валенти(и) лікар, слуга Януша Тишкевича III, 9, 9 зв.

- Случанин **Семен** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- ***Смятнячка Ядвиґа** дружина Петра Будишевського II, 38 зв.
- Снежински(и) Себестян** генеральний возний Київського воеводства I, 23 зв., 43 зв., 45
- ***Снежинского Маруша Миха(и)лова** Лучина княгиня, дружина князя Михайла Луки I, 43 зв.
- Снежко Куземка** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Соболєнко Антон** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Соболєвко Курило** десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Совко Васил** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- ***Сокалски(и) Юре(и) Пински(и)** князь, староста м. Житомира II, 32 зв.
- Соколовски(и) Ян** урядник чудновський і п'ятьський I, 44 зв., землевласник, мав багато маєтків і земель у Житомирському повіті II, 3, 34, 34 зв., 37 зв., 48 зв., 49 зв., 50; ротмістр королівський, с. Дашів IV, 38 зв., 39, 43 зв.
- ***Солонєвски(и) Стефан** мешканець м. Кодні I, 42 зв.
- Солтан (Сольтан) Гурияш** див. Гурияш Солтан (Сольтан).
- Соснички(и) Василє(и)** возний Київського воеводства I, 12, зв., 13 зв.—15 зв., 17, 18, 19, 22, 22 зв., 28, 31, 32, 32 зв., 33 зв., 34, 44, 44 зв., 46, 46 зв., 47, 48, 48 зв., II, 11, 12, 28, 33, 34 зв., 46 зв., 47 зв., 51
- ***Сосченко Яшко** підданий Яна Серховецького с. Старосільці II, 24
- Сподин Яшко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- ***Стадник Болжич** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20
- Стадник Петръ** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Станислав підусідок** панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Станислав атаман** Юрія Завиші у його маєтку в с. Лебединцях II, 29
- Станислав Карпович** свідок у суді, м. Житомир I, 42
- Станислав Усбутович** див. Усбутович Станислав
- Станислав Павлович** писар, підданий Анни Косточки з м. Нового Любартова II, 47 зв.
- Станковски(и) Ждан** підданий пана Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Староселски(и) Ян** урядник, с. Білківці I, 35
- Старушич Лаврин** слуга і урядник Остафіяна Тишкевича, м. *Белополе II, 34 зв.
- Стары(и) Аврам Семенович** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Стары(и) Гаврило** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- ***Стары(и) Гавърило** підданий Федора Верещак, с. Скоморохи I, 25 зв.
- Стары(и) Пилип** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Стары(и) Хасим** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Стась** підданий Януша Острозького, с. Соснівка II, 44 зв.
- Сташук Яско** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Сташученко Грицко** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Сташученко Иван** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- ***Стемпъковски(и) див. *Бавороски(и)**
- ***Стенпъковски(и) Лукаш** шляхтич, с. Студені Води I, 32
- Стецко** міщанин, с. Черленое II, 15
- Стефан** син Миколи Прежевського, с. Городище III, 17 зв.
- Столецьки(и) Януш** шляхтич, урядник, с. Топорище I, 27 зв., 49
- Стород Павел** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Стретович Мелєне(в)ски(и) див. Мелєневски(и) Степан Стретович**
- Стрыбыл Богдан** син землевласника Івана Стрибиля, с. Студені Води II, 3 зв., 5 зв., 8 зв.
- Стрыбыл Иван** землевласник, с. Студені Води II, 3 зв., 5 зв.
- Стрыбыл Петръ** землевласник, с. Студені Води I, 32, 35, 36
- ***Сукач: пасєки Сукачеви** господар пасіки над р. Тетеревом I, 15 зв.
- Суликовски(и) Я(и)** поміщик I, 23
- Супрун** див. Дашкевич Супрун
- Супрунович Тишко** хлопечь-слуга пана Балцера Лагєвницького, с. Старосільці II, 27
- Сурин Андре(и)** збирач податків Київського воеводства, мав маєток у с. Черепині II, 2 зв., 16 зв.
- Сурин Гарасим** підсудок, урядник Київської землі II, 3, 3 зв., 8
- Сусловна Увдотя** див. Увдотя Сусловна
- Сусич Гарасим** підданий князя Яхима Корецького, міщанин з м. Черемощни II, 41
- Сухи(и) десятник**, підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Суховольски(и) Павел** генеральний возний Київського воеводства I, 42
- Суховулски(и) Павел** див. Суховольски(и) Павел
- Сухоносенко** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Сушалски(и) див. *Проскура-Сушински(и) Миша(и)ло**

- Суцалски(и) Федор Проскура див. Проскура-Сущински(и) Федор
- Суцански(и) Микола(и) Проскуров див. Проскура-Сущински(и) Микола(и)
- Суцански(и) Федор Проскуров див. Проскура-Сущински(и) Федор
- Суцански(и) Юреї Проскуров див. Проскура-Сущински(и) Юреї(и)
- Сущински(и) див. *Проскура-Сущински(и) Миха(и)ло
- Схаболтовски(и) Григоре(и) Семенович Костюшкочевич дрібний землевласник Володимирського повіту I, 39, 39 зв.
- Счасні(и) Вонсовські(и) див. *Вонсовські(и) Шасні(и)
- Счениєвські(и) Адам двоюрідний брат Олександра Івановича Щенієвського III, 30 зв., 36
- Счениєвські(и) Александр Іванович землевласник, с. Малий Щеніїв III, 29 зв., 30, 30 зв.
- Счениєвські(и) Ернст землевласник, брат Олександра Івановича Щенієвського с. Малий Щеніїв III, 30 зв.
- Счениєвські(и) Микола(и) Іванович землевласник, брат Олександра Івановича Щенієвського, с. Малий Щеніїв III, 30 зв.
- *Счербач див. Щербач
- *Сыла-Новицки(и) Михал див. *Сила-Новицки(и) Миха(и)ло
- Сынгаєвски(и) див. Сингаєвски(и)
- *Сынгуровая див. *Сингуровая Романовая Раїна Чубасая
- *Сынгуровая Романовая Раїна Чубасая землевласниця, с. Дзуковське II, 37, 48, 48 зв.
- Sigismundus Rex король Сігізмунд III, 1
- *Slizen Paweł див. Слизен Павел Миха(и)лович Stanisław див. Харлински(и) на Хабнем Станислав
- Szczeniowski Adam див. Счениєвські(и) Адам
- *Szczenijowski Alexandr див. Счениєвські(и) Александр Іванович
- Тарновецки(и) Станислав служебник пана Олександра Воронича, с. Нове Поле II, 28
- Теофіла с Хоцимира IV, 24
- Теперко Ливон підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Терещаченко Федько підданий Федора Верещачи, с. Скоморохи I, 25 зв.
- Терлицки(и) Александр урядник Стефана Немрича в м. Черняхіві II, 25, 25 зв.
- Тесля Сень свідок у справі пана Адама Сенявського, с. Гранів (*Кгранов*) IV, 48 зв., 49
- *Тимофе(и) Покотилевич див. Покотилевич Тимофе(и)
- Тимофе(и) слуга Федора Чеховича, I, 38
- Тимош Малафе(и) див. Малафе(и) Тимош
- Тимош Тява підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Тимошко слуга пана Василя Тиші-Биковського, I, 35
- Тимькович Гарасим підданий князя Яхима Корецького, м. Черемоша, II, 41
- *Тиша див. Тиша-Быковски(и) Василь (Василе(и))
- Тиша Василе(и) див. Тиша-Быковски(и) Василь (Василе(и))
- Тиша Еремияш див. Тиша-Быковски(и) Еремияш (Еремияш)
- Тиша Ян див. Тиша-Быковски(и) Ян
- Тиша-Биковски(и) Адам землевласник с. Копачів IV, 1, 2 зв., 15 зв., 25 зв.
- Тиша-Быковски(и) Василь (Василе(и)) землевласник I, 35, 36; ревізор Київського суду II, 5, 7
- Тиша-Быковські(и) Еремияш (Еремияш) колишній господар с. Соболівки III, 35, 35 зв., 36; брат землевласника Адама Тиші-Биковського, с. Копачів IV, 2 зв., 3 зв., 8 зв., 10, 15 зв., 25 зв.
- Тишанка Быковского Галена дружина Стефана Модринського, с. Верхівня II, 17 зв.
- Тишкевич Криштоф див. Тышкевич з Лого(и)-ска Криштоф
- Тишкевич Устафян *воеводич берестейский, староста лясский* I, 3 зв., 32 зв., 33 зв., 34, 34 зв., 42, 47 зв.; *підскарбій надворний, староста лясский і острський* II, 5, 7, 8 зв., 13, 16
- Тишкевич з Лого(и)ска Фридрих (Фрыдрых) *воеводич берестейский* I, 20, 41 зв., 42, 44, 45, 48, 48 зв.; II, 3, 29 зв., 30, 31 зв., 34, 34 зв.
- Тишкевичовна з Лого(и)ска Крыстына див. *Елцовая Константинова Тишкевичовна з Лого(и)ска Крыстына
- Тишко Супрунович див. Супрунович Тишко
- Тишкович Фридрих див. Тышкевич з Лого(и)-ска Фридрих(Фрыдрых)
- Тишкевич Антони(и) *маршалок* Великого князівства Литовського III, 27
- Толвински(и) Я(н) генеральний возний Київського воеводства II, 46
- *Трембицькая Яновая землевласниця, дружина Яна Трембицького, с. Кошилов IV, 34 зв.
- Трембицьки(и) Янь землевласник, свідок у Житомирському суді, с. *Кошылов IV, 27 зв., 34 зв.
- Третяк Станислав землевласник, с. Щеніїв I, 5, 10 зв., 11 зв.
- Троц підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Трубелски(и) Антони(и) генеральний возний воеводств Київського, Волинського, Брацлавського і Чернігівського III, 7, 8 зв., 9, 11, 12, 16 зв., 22 зв., 26, 33
- Трухон мешканець м. Житомира, брат Панюти Микитича I, 15 зв.

Трушаносецки(и) війт паволоцький, II, 40 зв.
Трушевич підсусідок панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
Трушевич Сєнко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Трыполски(и) Василь Андреевич землевласник, с. Скородне III, 6 зв.
Трыполски(и) Иван Андреевич землевласник, брат Василя Трипольського, с. Скородне III, 6 зв.
Трыполски(и) Марко колишній господар с. Скородного III, 6 зв.
Трыполсцы пани Трипольські, власники маєтків у с. Скородному III, 6 зв.
Турски(и) Станислав товариш Яна Кохановського, м. Котельня, I 39
Турчын Микита підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
Тучанички(и) Микола(и) коморник граничний Київського воєводства IV 1, 16, 16 зв., 20 зв., 32 зв., 48 зв.
Тхоревського Аньна землевласниця, дружина пана Адама Олизара Волчкевича, с. Селець I, 27 зв.
Тява Тимош див. Тимош Тява
Тыша-Быковски(и) Адам землевласник, батько Габрієля, Павла та Яна Тишів-Биковських, с. Копачів IV, 2 зв., 15 зв., 25 зв.
Тыша-Быковски(и) Еремияш землевласник, брат Адама Тиші-Биковського с. Копачів IV, 2 зв., 3 зв., 8 зв., 10, 15 зв., 25 зв.
Тыша-Быковски(и) Кгабриел землевласник, с. Горбулів, с. Копачів III, 23, 23 зв.; IV, 1, 2 зв., 5, 15, 25 зв.
Тыша-Быковски(и) Михал землевласник, брат Габрієля Тиші-Биковського, с. Горбулів III, 23
Тыша-Быковски(и) Павло землевласник, син Адама Тиші-Биковського, с. Копачів IV, 1, 2 зв., 5, 15 зв., 25 зв.
Тыша-Быковски(и) Ян землевласник, син Адама Тиші-Биковського, с. Копачів IV, 1, 2, 5, 15 зв., 25 зв.
Тышински(и) Ян генеральний возниї Київського воєводства II, 34
Тышкевич з Лого(и)ска Крыштоф староста житомирський, підчаский київський III, 7 зв., 8, 8 зв., 9, 14 зв., 20 зв., 33
Тышкевич Устафиян див. Тышкевич Устафиян
Тышкевич Фрыдрых див. Тышкевич з Лого(и)ска Фридрих (Фрыдрых)
Тышкєвич з Лого(и)ска Януш воевода київський III, 9 зв., 12 зв., 14 зв.
Ticza-Vukowski Jeroniasz див. Тыша-Быковски(и) Еремияш

Уездєцки(и) Грегоре(и) Гневошевич позивач

на пана Проскуру, м. Корнин II, 2 зв., 21, 22 зв.

Улащинашин Петръ підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
*Улевські(и) Петро слуга і свідок у справі пана Сенявського IV, 16 зв., 18 зв.
Ус Умелян сторож, підсусідок панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
Ус Павел підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
Устим підданий Анни Костчонки, м. Новий Любартов II, 47 зв.

Фа(и)дыш арендар м. Житомир II, 32 зв.
*Фальчевская Ядвигга Фронцовна дружина Юрія Чарторизького, м. Житомир I, 46
*Фаш Адам опікун Андрія Мервинського, м. Іскоростин I, 41
Федко підданий Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 21
Федко див. Хицович Федко
Федко підданий панів Проскур, с. Білки II, 19, 19 зв.
Федко Хицович див. Хицович Федко
Федор атаман белков(с)ки(й) I, 35
Федор син попів с. Студені Води I, 35 зв.
Федор будник, підданий Федора Чеховича I, 38
Федор підданий Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 7
Федор див. *Чехович Федор
Федор сусід Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.
Федор підданий Яна Сикорського, м. Черленое II, 15
Федор Савчин син підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
Федор, Шимков зя(т) підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
Федор Богданович див. Юшковски(и) Федор Богданович
Федор Улисеєвич див. Улисеєвич Федор
Федор Устапович атаман, с. Сарновичі I, 37, 38
Федор Потапович підданий Петра Радлинського, с. Соснівка, II, 45
о. Федор Семанович протопоп овруцький II, 46
Федор Юркович див. Лапуза Федор Юркович
Федуненко див. Повторе(и)ко
Фен підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
Фернитихоренко десятник, підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
Филон Лагвинович підданий пана Афанасія Коркошки с. Дзуковське II, 48
Филон Улекшич див. Улекшич Филон
Фирле(и) з Дубровиць Андрє(и) див. Белзски(и) Фирлеи (Фирле(и)) з Домбровиць Андрє(и)

- Фырле(и)** з Домбровиць див. Белзски(и) Фирле(и) (Фирле(и)) з Домбровиць Андре(и) **Фыскель** міщанин паволоцький III, 13
- ***Хавански(и)** Гроза дмитро поміщик, с. Сингаевичі I, 5, 11 зв.
- ***Хазко** арендар Адама Волчкевича, с. Топорище I, 27 зв.
- Хала(и)ко** Богдан підданий князя Романа Ружинського, м. Павлоч II, 40
- Хале(и)** підданий Наума Климовича, м. Житомир I, 45 зв.
- Харитониха** вдова, піддана панів Проскур с. Корнин II, 19
- ***Харко** підданий Фрідриха Тишкевича, с. Дідовці I, 42 зв.
- Харко** десятник, підданий панів Проскур с. Білки II, 20 зв.
- Харленская** Шасная Катерина Збаразская *подкоморина* київська II, 3, 32 зв., 33
- Харлески(и)** Станислав див. Харлински(и) Станислав
- ***Харлинская** Маруша Семашковна дружина Станіслава Харлинського, с. Щитків II, 45
- Харлински(и)** на **Встроглядичах** Микола(и) приятель Криштофа Білобрязького, свідок у суді, м. Брагин I, 1 зв.
- Харлински(и)** на **Хабнем** Станислав приятель Криштофа Білобрязького, свідок у суді, м. Брагин I, 1 зв.
- Харлински(и)** Станислав *ревизор во(и)ский*, с. Щитків II, 5, 7, 36, 45. Мабуть, він же **Харлински(и)** на **Хабнем** Станислав
- Херубин** Микола(и) шляхтич, свідок у справі Хронстовської Катерини, с. Харліївка II, 10 зв., 29 зв., 30
- Хецко** Потапович міщанин київський I, 23
- Хилмон** вїйт, підданий панів Проскур, с. Білки II, 20
- Хирлецки(и)** Яско підданий Миколи Дахновица, с. Минійки II, 34
- Хитры(и)** Ласко підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Хицович** Федко стрілець, підданий пана Станіслава Третяка, с. Щенїв I, 5, 10 зв.
- Хмелецькая** с **Хоцимира** Теофіля *воеводина* київська IV, 24
- Хмелецьки(и)** Лукаш *стольник* брацлавський, син Теофілі Хмелецької IV, 24
- Хмеловски(и)** Марцинь службовець київського суду IV, 30 зв., 47
- Хмеловски(и)** див. Хмеловски(и) **Марцинь** **Ходаковски(и)** Івань *возний надворний*, м. Житомир III, 14
- Ходкевичова** Анна Алонзія *воеводина* м. Вільська, землевласниця багатьох маєтків у Звягельській волості III, 15
- Хо(и)новски(и)** Павло писар, м. Александрополь II, 43
- Хома** підданий пана Петра Стрибиля, с. Студені Води I, 35 зв.
- Хоміха** піддана панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Хоризван** приятель Криштофа Білобрязького, свідок у суді м. Брагин I, 1 зв.
- Хоружи(и)** Прокоп дядько Адама Сенявського, с. Гранів (*Керанів*) IV, 33 зв.
- Хребтович** з **Бочурина** Коньдрат див. ***Бочурински(и)** Кондрат **Хребтович**
- ***Хронстовская** Катерина **Крыштофова** Вилжина землевласниця, дружина Криштофа Вилги, с. Гальчин I, 2 зв., 3; с. Харліївка II, 10 зв., 11, 29 зв.
- Chogizwan** див. **Хоризван**
- Цалыневич** Семен підданий Савостяна Сингавського, с. Щенїв, I, 21
- Цеклински(и)** з **Цеклина** **Алексьандр** землевласник, м. Вільськ III, 15, 16 зв., 17
- Цибуски(и)** Ян шляхтич, підданий Владислава Домініка, м. Житомир III, 22
- Циховски(и)** Петро див. **Чеховски(и)** Петро **Циховски(и)** див. **Чеховски(и)** Петро
- Ча(и)ковски(и)** Ян підстароста житомирський III, 6 зв., 7, 8 зв., 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 20, 20 зв., 22, 23 зв., 29 зв., 32, 32 зв., 35
- Чапськи(и)** Станислав шляхтич, челядник Шимона Домбровного, м. Вільськ III, 22 зв.
- Чарторьски(и)** Юре(и) князь, великий землевласник, м. Житомир I, 46
- Чередник** **Воропа(и)** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Черны(и)** Евьжим підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25 зв.
- ***Четвертенськи(и)** Федор Светопелк князь IV, 16, 16 зв., 38, 43 зв.
- ***Четвертенськи(и)** Стефан Сватопелк підкоморій брацлавський IV, 22, 32, 33 зв.
- Четвертенськи(и)** Федор див. **Четвертенськи(и)** Федор Светопелк
- Чехович** Федор Миха(и)лович *арендар грежански(и)* I, 36 зв., 38, 40
- ***Чехович** Федор приятель пана Павла Слизня, м. Александрополь II, 43 зв.
- Чеховски(и)** Петро слуга і урядник гунчанський князя Четвертенського Стефана Сватополка IV, 49
- ***Чечел** **Новоселецьки(и)** **Еры(и)** землевласник села Копачів і Нешерів IV, 1 зв., 3, 3 зв., 4, 5, 5 зв., 11, 15
- Черницки(и)** Сидор підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Черькас** Яроним опікун Яна Мервинського, м. **Искоростин* I, 41
- Чопылка** Грицко десятник, підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.

- Чопылка Федор** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Чорнушення Клим** підданий панів Проскур, с. Білки II, 19
- Чорны(и) Левко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Чорны(и) Макар** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Чорны(и) Пилип** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Чорны(и) Федко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20
- Чортко Семен** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- ***Чурин: Чуринов брат** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Шам Григор** міщанин, м. Коростишів II, 27 зв.
- *Шацлински(и) Ян** шляхтич, свідок при возному Антонові Трубельському III, 12
- Швец Адамец** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Швец Артем** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Швец Иса(и)** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Швец Миско** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Швец Уско** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Швец Федор** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- Швец Яцко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20 зв.
- *Швябович Аврам** підданий Яна Серховецького, с. Старосільці II, 24
- Шевелиха** підсудка панів Проскур, с. Білки II, 20
- Шевчик** десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.
- Ше(и)на Васко** підданий панів Проскур, с. Білки II, 20 зв.
- Шемета Ярош** землевласник, м. Житомир I, 25
- Шереш Яким** підданий Миколи Дахновича, с. Минійки II, 34
- Шидловски(и) Ян** писар Житомирського суду, мав маєток у с. Марківцях III, 10 зв., 11, 11 зв., 32 зв., 33
- Шидлувски(и) Ян** див. **Шидловски(и) Ян**
- Шимко** десятник, підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Шимко: Шимков зя(т)** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Шимков Федор** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Шински(и) Микола(и)** шляхтич; свідок у суді, м. Житомир I, 25
- Шмателинка Грицко** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- Шмателинка Иван** підданий гчнів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Шчерница Улас** підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська волость III, 16
- Шумовски(и) Ян** підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19
- *Шасная Харленская** див. **Харленская Шасная Катерина Збаразская**
- Шасни(и)** урядник пана Дмитра Хаванського, с. Сингаєвичі I, 5
- Шасны(и) Воньсовски(и)** див. **Воньсовски(и) Шасны(и)**
- *Шасны(и) Путята** див. **Путята Шасны(и)**
- *Щениевски(и) Василь Миха(и)лович** землевласник, с. Щеніїв I, 7, 9 зв., 17 зв.
- Щениевски(и) Демид Жданович** землевласник, с. Щеніїв I, 5, 17 зв. 18, 18 зв., 19, 19 зв.
- Щениевски(и) Ждан Семенович** землевласник, батько Демида і Івана Щенієвських I, 7, 9 зв., 18 зв., 19
- Щениевски(и) Иван Жданович** возний Київського воеводства I, 5—7, 8, 9, 10, 10 зв., 11 зв., 12, 17 зв., 18, 19 зв., 21 зв.; II, 31, 48, 48 зв.
- Щениевски(и) Иван Миха(и)лович** землевласник, с. Щеніїв I, 7, 17 зв.
- Щениевски(и) Иван Семенович** землевласник, двоюрідний брат Івана і Хоми Ждановичів Щенієвських, с. Щеніїв I, 7, 17 зв., 18
- Щениевски(и) Костюк Миха(и)лович** землевласник, с. Щеніїв I, 5, 7, 9 зв., 17 зв.
- Щениевски(и) Меленте(и) (Мелешко) Жданович** землевласник, с. Щеніїв I, 6 зв., 17 зв.
- Щениєвски(и) Роман Жданович** землевласник, с. Щеніїв I, 7, 9 зв. 17 зв., 19 зв.
- Щениевски(и) Сак Хомич** син Хоми Щенієвського, с. Щеніїв I, 5, 6, 6 зв., 8, 9 зв., 11 зв., 17 зв., 22
- Щениевски(и) Федор Богданович** землевласник, с. Щеніїв I, 5, 11 зв., 17 зв.
- Щениевски(и) Хома Жданович** землевласник, рідний дядько по матері Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 5, 6, 6 зв., 7, 8, 9, 9 зв., 10, 11 зв., 12, 17 зв., 18, 21 зв., 22
- *Щениевского Ганна Федоровна** тітка Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 7
- Щениевского Радоха Ждановна** мати Савостяна Сингаєвського, с. Щеніїв I, 7
- Щербан** десятник, підданий панів Проскур, с. Білки II, 19 зв.
- Щербач** підданий Петра Стрибиля. с. Студені Води I, 36 зв.
- Щербина Сахно** підданий князя Януша Острозького, с. Соснівка II, 44 зв.

***Щуровски(и)** Федор підстароста Житомирського суду I, 1, 2—3 зв., 14, 41, 41 зв., 42, 43 зв., 48 зв., II, 3, 4 зв., 6, 7 зв., 8 зв., 12 зв., 13, 15 зв., 16 зв., 17, 18 зв., 21, 22 зв., 23 зв., 24, 24 зв., 25 зв., 26 зв., 27 зв., 28 зв., 29 зв., 30 зв., 31, 31 зв., 32 зв., 33 зв., 34, 35, 38, 39 зв., 41 зв., 42 зв.

Юда *арендар*, м. Білилівка II, 32

***Ю(и)ски(и)** Гаврило хорунжий київський, мав маєток у с. Пулинах II, 32

Юре(и) війт, с. Черниці II, 31 зв.

Юр'єнко Семень побережник і лісник житомирський III, 32

Юско Марко див. Марко Юско

Юско Небабич див. Небабич Юско

Юшковски(и) Бака(и) землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Васил Абрамович землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 16 зв., 38

***Юшковски(и)** Грегори(и) Грегорович землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Дмитро землевласник, с. Старі Копіївці IV, 38

Юшковски(и) Иван Богданович землевласник, с. Старі Копіївці, IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Иван Грегорович землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Криштоф Богданович землевласник, с. Старі Копіївці, IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Федор Богданович землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 16 зв., 38

Юшковски(и) Федор Богданович-молодший землевласник, с. Старі Копіївці IV, 16, 38

Яблонски(и) Иван шляхтич, свідок у суді, *атаман* у с. Черниці II, 31

Яблонски(и) Юзеф приятель Яна Сикорського, м. *Черленое* II, 14

Ядвигга Сокоровна дружина Кіндрата Бочуринського, м. Бочурин II, 51, 51 зв.

Яггодзиньски(и) Валенъты(и) уповноважений у справах Адама Сенявського, с. Гордок IV, 19 зв.

Якимец підсусідок панів Проскур, с. Корнин II, 19 зв.

Якимец підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Яков підданий пана Петра Радлинського, с. Соснівка II, 44 зв.

Яковец Посохович див. Посохович Яковец
Якуб війський новгородський, писар землі Жмонської II, 3, 3 зв., 7 зв.

Якуб син міщанина Лукаша Оленського, м. Черниці II, 31

Ян син Яна Мервинського, м. **Искоростин* I, 41

Ян син землевласника Миколи Прежевського, с. Городище III, 17 зв.

Ян Даниєлович староста чигиринський, житель м. Корсуня I, 22 зв., 23

Ян Казимир король польський III, 8, 8 зв.

Ян Покотилович див. Покотилович Ян
Янецски(и) Грицко підданий панів Проскур, с. Корнин II, 19

Янкова вдова, піддана Миколи Дахновича, с. Бежів I, 33 зв.

Яннъчарин [!] Малиєнко Кошель Конъдрат див. Малиєнко Кошил Конъдрат

Янченко Федор підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 24

Ярема підданий пана Івана Прежевського, с. Мошківка I, 34 зв.

Ярмак Данило підданий Анни Ходкевичевої, Звягельська вол. III, 16

Ярмаковски(и) Стефан підданий Яна Сикорського, м. *Черленое* II, 16

Ярмош Павел підданий панів Проскур, с. Корнин II, 20

Ярош підданий Петра Радлинського, с. Соснівка II, 45

Ярош Семенович підсусідок панів Проскур, с. Корнин II, 19

Ясенковски(и) Микола(и) генеральний возний Київського воеводства II, 15 зв., 16

Яско Першкович див. Першко Есько
Ятченко Грицко підданий Івана Лемеша, с. Селець III, 25

***Яцко:** *Яцков шурин* підданий панів Проскур, с. Білки II, 20

Яцко Дмитреня див. Дмитреня Яцко

СЛОВНИК

авизориялны(и) див. лист

адверсор противник

адгерет співучасник; прислужник

акт документ, внесений до книги для запису судових справ, що набував після цього законності; *акт ексекutoriалны(и)* акт суду про приведення в дію якоїсь судової ухвали; *акт протестаці(и)* акт-скарга

актор особа, що позиває до суду; поводова,

оскаржена або потерпіла сторона

акция судовий процес, позов, справа

албвем або, так само

алияс або

анно отже; а саме, отож

антессор попередник

армата військовий загін або озброєна група людей

артикул стаття закону

асекуровати забезпечувати, запевняти
асесор судовий засідатель
асистенція допомога
атаман сільський староста
афектація вимога; прохання

бакгазыя бавовняна тканина, ситець
банитька вигнанка
баниця присудження до смерті і скасування майна за великий злочин; виселення та позбавлення громадянських прав

барзо дуже
бискуп(и) єпископський
бленд помилка
боярин людина середнього між шляхетським і селянським станом, що перебувала на службі у шляхти; незакріпачений селянин, збирач податків

брамка жіноча прикраса на голову
бра(н)є одержання
бурда колотнеча
бытност присутність, наявність

валило пристрій у водяному млині, в якому валили полотно
варовати оберігати, застерігати від чогось, забезпечувати

варунок турбота, клопіт
васнь незлагодка, чвари, сварка
ведле згідно з..., відповідно
ведлугь див. **ведле**
везене в'язниця, ув'язнення
ведле багато, занадто
венкши(и) більший
веновны(и) див. **лист**
веньць отже, отож, значить, більш
верификация підтвердження
весь село

веспол разом
весполок див. **веспол**
взглядом відносно, з огляду на щось
взданя конфіскація маєтку або речей згідно з законом чи контрактом
взменка нагадування (про борг)
виж урядовий чиновник
вилчуря шуба (кожух) із вовчих шкур або підбита вовчою шкурою, іноді й іншою шкурою

вина грошова кара, штраф
виндиковати домагатися вирішення якоїсь справи на основі статуту чи права, вимагати повернення власного майна
вльгце легко
вливок права акт передачі боргу чи маєтку; акт перенесення прав на майно
войски(и) чиновник, який наглядав за порядком на певній території під час війни
вливати право брати на себе зобов'язання, передавати маєток, борг і т. ін. згідно цього зобов'язання

внивєч оборочати звести панівєць, знищити
волица маєток; осідлість
вонтпйти сумніватися
впрод насамперед
врыхле скоро, відразу
вспарте підтримка, допомога
вцале цілком, повністю
вшетєчност сваволя, нечесність, розпушта
вщисци всі
вывезанє повторне введення в права на маєток
выволанє виклик; відлучення від церкви
выволанєц відлучений від церкви
выистє походження, вихід
выистити відшкодувати
вымелок оплата за помел, мірчук

габати непокоїти, нападати
габач чоловічий плащ із білого грубого сукна
гарть гартування поташу
гетман полны(и) воєначальник, який заступав гетьмана на полі бою
граби граф

грош грошова одиниця, що дорівнювала $\frac{1}{60}$ копи; грош складався з 10 білих пінязів

даракганє розбійники
девастация спустошення, знищення
дедикованы(и) присвячений
де(и) частка *мов, мовляв*, вставне слово, *так би мовити*
декляровати взяти письмове зобов'язання, яке має юридичну силу
декрет судове рішення, постанова, ухвала, вирок
делю гармата
делия верхнє вбрання у вигляді плаща, довга ведмежа або вовча шуба
делиберация розв'язання
делятор позивач
державця орендар, поміщик, управитель
дерюкгувати ухилитися повністю чи частково від права
деспєкт зневага, ігнорування
дефєнсия захист, уступка
деферовати пропонувати, представляти
децизия ухвала, постанова
дѣл бджолина борть, отвір, щілина, зроблена бортником
дияция донесення, таємне оскарження, законна відстрочка розгляду справи в суді
диспонувати розміщувати, розпоряджатись
диффукгия хитрощі
добош солдат, що б'є в бубон
аж доперо аж до цього часу
достаточєн спроможний
досыт учинити задовольнити
дукть див. **стєна**

едно лише
ез, езокъ запруда на річці
екзекуторналы(и) див. акт
еспировати втрачати силу, закінчуватись
експулясія вигнання, позбавлення права
ексцепция виняток
ерор помилка

завартє забезпечення, збереження
заведены(и) заборгований
завите завито точно; обов'язково на певний час

законник чернець
залечене засвідчення, доручення
заприти відрікатися
зас ще раз, знову
затяг завербований загін війська
заховатися поводити себе у відповідності з чимось

звазнити зважити на щось, звернути увагу на когось, щось

звлаща зокрема
зєзволенє згода, дозвіл
зєзнавати свідчити

зєлживость зневажливість, образа
земени поміщик, землевласник, переважно шляхтич

зупелны(и) цілковитий, повний

имати брати, хватати
имене маєток
импукгнация заперечення, опротестування
импєдимєнт перешкода

инвєнѣтовати одержувати, стягати, інвентаризувати

инотєстєнция виклик до суду, повідомлення, позов

инстигация спонукання до дії, підбурювання
инстыкгатор сановник чи урядова особа, в обов'язки якої входило стежити за правосуддям, притягувати порушників до відповідальності, оскаржувач

инстикгация розгляд справи в суді
интерѣза договір на виконання певних робіт, дошлюбний договір, обмеження в дарчих записах

интратя прибуток, оренда
инсерваны(и) припозов виклик до суду чи повідомлення про виклик через когось

интромисия офіційне введення в право на володіння нерухомим майном, акт про це введення, внесений до актової книги

исты(и) той самий, цей же

кавза причина
кад велика бочка, чан, міра місткості
каразыєвы(и) саморобний, виготовлений із простого сукна

кграбринова вироблена з білого грубого сукна
кгравамен скарга, утиск, насильство

кгородски(и) міський, замковий, *кгородски(и) вряд* судово-адміністративний уряд, який поширював свої компетенції на територію повіту і очолювався старостою; *кгородски(и) суд* становий суд на українських землях, запроваджений Литвою і Польщею, що очолювався у воєводствах воєводою, а в повітах старостою, розглядав як цивільні, так і кримінальні справи різних верств населення, включаючи і шляхту

кир рід тканини

кльть комора

ключ адміністративно-територіальна одиниця, декілька сіл і хуторів, що належали до однієї громади, одного маєтку чи одного міста

коберєц килимок

когерєс спадкоємець

колятерал близький сусід, особа, яка накладає податі на господарів, збирає податки від поміщиків, позивач

коморны(и) військове звання, камер-юнкер
коморник граничны(и) урядник суду, що заступав підкоморія

компєтитор суперник, співпретендент
кондиктамен змова проти когось

конклюдовати припиняти справу
конпринципал співучасник

контрадияция супроти
контумация вирок, звинувачувальне судове рішення щодо майна звинувачуваного

конфєсата безперечні свідчення
копєц межовий знак у вигляді насипаного горба

корд рід шпаги, коротшої від меча
крєс затвор у вогнепальній зброї

кунтєтовати задовольняти
купно куплений маєток чи земля

куфєл кухоль

лавник член старого міського суду
лантво(и)т земський вїт

лашт міра сипучих тіл
леговати записувати свій спадок у духовному заповіті, заповідати

лєнтимє (лєгитимє) законно, згідно з законом
лє(и)ца віжки, повіддя

лємитация відстрочка
лист юридичний документ, повідомлення:

лист авизорияльнь(и) лист з повідомленням; *лист вєновны(и)* документ про приданє; *лист ѿбликєгъ* лист-розписка боржника про свою заборгованість з зобов'язанням її сплатити; *лист ѿтвористы(и)* відкритий лист; *лист увязжи(и)* документ, за яким вводили когось у законне володіння маєтком

локоть міра довжини, що дорівнює $\frac{3}{4}$ аршина
луп грабіж, пограбування, здобич

лут міра ваги, що дорівнює $1/32$ фунта або 12,8 г
люзны(и) нероба, ледар
люнски(и) див. фалендыш
лядунок патронташ

маєстат трон, монарх (титул)
малжонка дружина, жінка
мамрама див. мембрама
манифестанс заявник, позивач
маршалок управитель, титул урядників різних рангів.
мембрама урядовий документ, пергаментна грамота, бланк
меллорация виправлення
меновите зокрема, тобто, саме
менувати називати, згадувати, визначати
мех мішок, ковальський міх
мечник сторож, зброєносець
можност багатство, могутність
морд вбивство
москвитинок хлопчак-росіянин
мунимент юридичний доказ для підтвердження справи в суді
мухояровы(и) вироблений із вовняної тканини
мѣра, мѣрка 1) міра спучих, четверик,
2) плата зерном за помол

надворны(и) придворний, дворова прислуга
наехане див. наязд
низбыт занадто, через міру
намесник священник, що очолював церковну адміністрацію церкви, приходи тощо
нарожник граничний копець, що знаходився на розі поля
нахожене напад
напрод перш за все, найперше
напротивко проти
начине посуд
наязд наскік, напад
небытность відсутність, після смерті
нендза бідність
недоисте неповноліття
неподнокрот неодноразово
нешпорны(и) пізній (час)
нещотливы(и) безчесний, підлий, низький
нижли але

обвоже(н)е показ урядовій особі чи свідкам доказів злочину для засвідчення
обвола(н)е об'ява
обдужция судовий огляд заподіяної шкоди
облигт вексель, позиковий документ
облигация зобов'язання, повинність
обличне особисто
облята запис документа в актові книги для його затвердження
обора господарське приміщення типу клуні, загорода для тварин, стійло
оборона правная правовий захист

обфите щедро
ово те; ось
овде там, у іншій місці
овшем проте, однак, справді
овы(и) той
огулом все разом, гуртом
одене одежа
оземши взявши
одтвористы(и) очевидний, явний
окрутне лото, жорстоко
окша теслярська сокирка
олстро кобура (на сідлі)
омешкане затримка
оинус зобов'язання
опартост пильність, старанність
опатрити доглянути, оглянути
опевати гласити, говорити
опона гобелен, килим
опроч за винятком, крім
ораз а також
ординат спадкоємець
ординация родовий маєток, який передавався у спадщину
оршак товариство, юрба, зборище людей
осветчене заява, об'ява
оседлость садиба
отбегати втрачати, позбуватись
ото(и)мовати віднімати
отправовати виконувати
отвористы(и) лист див. лист
отчизна маєток, успадкований по батькові
отчич поміщик, землевласник
оферовати жертвувати
охандоство вбрання, коштовності
очевисто персонально, особисто
ошацовати оцінити вартість чогось
ощеп список, рогатина

пакляковы(и) вироблений із тканини з довгого тріпаного льону, з коноплі
паневка маленька жаровня, сковорідка
пасаман смуга, знак від побоїв; смугаста тканина
пенежны(и) багатий, грошовитий
пенны(и) обтяжений боргами
пенязь грошова одиниця, що дорівнювала 1/10 гроша або взагалі гроші
персоналитер особисто
пета див. пята
печатар канцелярський службовець, секретар, що затверджує документ печаткою
пилне невідкладно, терміново, негайно
пленипотент повірений у справах, уповноважений
плєснивы(и) див. чалы(и)
побережник лісник

поборця збирач податків, мита тощо
поваба принада
повелане донесення про крадіжку чи інший злочин, прикликання до відповідальності
поводовая сторона сторона, що вчинила позов до суду
подлугъ див. **вееле**, **ведлугъ**
подкомори(и) урядник суду, що займався розглядом справ про межі земельних володінь
подкоморски(и) суд суд, що займався розмежуванням ґрунтів
подписок помічник писаря
подскарби(и) хранитель скарбниці
подстарости(и) помічник старости
подстоли(и) почесний титул, присвоювався дворянам повіту королем
подсудок член суду, помічник судді
подсусидож безземельний селянин, той, хто будувався на чужій землі
подчачи(и) придворний урядник
пожекнати попроситися
полгак (пулгак) рушниця з укороченим стволом
полсема шість з половиною
полють копчений бік свинячої, волової та ін. туші
полчварта три з половиною
полшосты п'ять з половиною
поневажь тому, що; через те що
попарте справи просування в суді якоїсь справи
праве майже, дійсно
предсевзяте намір, почин
презетация представлення в суд певних доказів
презиск виграна в суді справа
преречоны(и) вищезгаданий
претекст причина, привід, неправда
прето а тому, отже, таким чином
пренидициум збиток, шкода
привиле(и) офіційний документ, що свідчив про певні права його власника
привлащати привласнювати
приволати прикликати
принципал організатор, керівник справи
припатрене уважний огляд
припозивати викликати до суду вдруге
пробация перевірка
провент зиск, прибуток
прозекуция настанова
пропомнити забути
проробок вирубана частина лісу під сіножаті чи для обробітку землі
протестанс протестуючий
протестация скарга, внесення до судових книг протесту, заява проти якогось насильства
противко проти, відносно
публице відкрито, публічно

пулгак, див. **полгак**
пулчмарок короткий хутряний верхній чоловічий одяг кожух див. ще **чамара**
путны(и) службова особа при міському суді, що розвозить листи, виклики до суду тощо
пята місце, де сходяться межі трьох володінь, земель чи ґрунтів
пяток п'ятниця

радец радник, член міського самоврядування
радец член міського самоврядування
ранкор ненависть, злоба
рахуба рахунок, розрахунок
раче(и) скоріше
рачити намагатися, піклуватися
реалитер дійсно
ребеллия бунт, повстання
ребелизант бунтівник
ревидоване перевірка, ревізія
реквировати домагатись чогось у суді
рекожгниция ствердження правдивості документа, підтвердження
рекфакция відновлення
релия релігія
реляция захист у суді з висуненням доказів, урядове посвідчення, відношення, виклад справи
ремисса відстрочка, рішення суду
репротестация протест з обох сторін
респонс відмова
рихло швидко
ростырок чвара, незгода
рочки судове засідання, сесія суду
рожай рід, різновид
росказа(и)е наказ, розпорядження
роспарте розгляд судової справи
респектовати поважати закон, дотримуватись закону
рубковы(и) вироблений із тонкого полотна
рукода(и)ны(и) (долг) борг на підставі зобов'язання
рукода(и)ны(и) (слуга) вірний слуга, той, хто перебуває на службі за домовленістю

самовтор удвох
сапета плетенка із пруття
свепета висячий вулик диких бджіл
сверела кобила
свояволя сваволя, безчинство, непокора
святобливы(и) релігійний, побожний
сес цей
сестренец племінник, син сестри
сигнет перстень із печаткою
сице так, подібно
скутечне успішно, дійсно, насправді
слобода новозаселений пункт, що користувався пільгами
служебник слуга, службовець
совито подвійно, щедро

созна(н)е особисте повідомлення на суді
соленитер урочисто, офіційно
спадок спадщина
специфікованы(и) докладно перелічений
сполечне спільно, разом
способити пустити в хід всі засоби
спросне страшно, потворно
спрят майно, маєток
срокгост суворість
статок майно, маєток
старство певний земельний наділ з оборонним замком, подарований королем шляхтичем за службу, до нього входили також королівські замки і міста
стация вид податку, що збирався з населення тієї території, де проїжджав король з своїм двором
стена насип, який служив межею між землями, маєтками і т. п.
стенник особа, що визначала межу між землями, маєтками
столник боярин, збирач податків для господаря
стрелба різного роду вогнепальна зброя
стрелец мисливець
стры(и) рідний брат батька, дядько по батькові
субделекгат судовий урядник нижчого ступеня
сублитовати скасувати в законному порядку якийсь вирок чи акт
суграничник сусід, землі якого межували з землями іншого господаря
судеревный змішаний (про ліс)
сукцессья спадщина
сукцессорь спадкоємець, власник маєтку, поміщик
супензова(н)е відстрочка боргу, боргова залежність
сыновец племінник

таляр монета
тамєре раптом, випадково, ображати
тераз тепер
теразне(и)шя теперішня
тестамент духовний заповіт
тижба натовп
тисавы(и) каштануватий, ясногнідий
тичитися відноситись, стосуватись чогось
товалня рушничок
тор дорога, шлях
троска піклування, турбота
тузан дюжина якихось предметів
тузин див. **тузан**
тумулт галас, шум, метушня
тутор опікун, вихователь
турбация турботи, клопіт
тяглост повинність
тяты(и) різаний або рубаний

убезпечати довірятись, завіряти
увяжчи(и) див. **лист**.
увязова(н)е акт законного введення у володіння
уисте гирло річки
уищенє розрахунок, приведення до дії
улютовати змилюватись, заладити справу
умислне спеціально, нарочито
умоцованы(и) уповноважений
упруг одиниця виміру землі
урговать насилувати
установичне постійно, весь час
утеча вилучення, позбавлення
учтивы(и) гостинний, хлебосільний, чесний
ущиплывы(и) різкий, образливий

фалюндышовы(и) вироблений із тонкого англійського чи голландського сукна
фарботи кольорове оздоблення у вигляді оборок, червоні чобітки
фаска міра об'єму для масла, меду тощо, бочечка для масла, меду і т. п.
ферезь чоловіче довге плаття з довгими рукавами без коміра і пояса, каптан, жупан
ферованы(и) затверджений, виданий згідно з постановою
фолга пільга
фрасунок див. **турбация**
фундация акт заснування установи з пожертвуванням їй грошей; установа, заснована таким актом, заснування

хоружи(и) охоронець гетьманського прапора, прапороносець

целеброванє урочисте прийняття, обряд
цирограф боргова розписка чи посвідчення, рукопис
цорка дочка
цурка див. **цорка**
цын олово
цынш див. **чинш**

чамара верхній чоловічий одяг типу куртки
чижми чоботи червоного або чорного кольору
чимбор шовковий пояс
чили чи
чинити досыт задовольняти
чинити реляцию звітувати
чинкотор вироблений із шкіри, шкіряний
чинш податок, плата за користування землею, за будь-яку оренду
чопове податок від вироблення напоїв (пива, меду, горілки тощо)

шаптуховы(и) з кускового сукна
шарлат шовкова тканина або сукно пурпурного кольору
шары(и) сирій

шафар економ, особа, яка вела фінансові справи установи чи маєтку
шафовати розпоряджатись чимось, роздавати щось
шацовати оцінювати
шацунок оцінка
шелег польська грошова одиниця
шкодовати себе визначати ціну понесеної втрати
шлям шкіра з боків лисиць чи рисі

шлык гостроверха шапка з околицем
штих спис
штихова рана колота рана; рана, нанесена списом
шадок нащадок
шкрутаторски(и) позов; виклик до суду з метою розслідування якоїсь справи

юж вже

ПЕРЕКЛАД ЛАТИНСЬКИХ СЛІВ ТА ВИРАЗІВ

иньтромисы(о)не — у вигляді запису про ув'язання 181
перо [!] **облята(м)** — через пред'явлення, 182
итерумь атьквє итерумь — ще і ще раз, 190
салъву [!] **мелиорационемъ** еузьдемъ манифєстационемъ — непорушне право на розширений виклад цієї ж заяви
и(н) форо фори — виклик до суду, 195
минорє(н)несь — неповнолітні, 196
прекаве(н)до и(н)демьнитата пупилору(м) — для забезпечення недоторканості [прав, майна] сиріт, 197
преюдициумъ — збиток
прекаве(н)до и(н)де(м)нитати — для забезпечення недоторканості
проптьє(р) прагтна(н)сьє [!] **парикуюлю(м)** [!] — внаслідок раптової небезпеки, 198
и(н) ре(м) суамъ — на свою користь
са(л)ва(м) мелиорационемъ — непорушне право на розширення
уть мори(с) є(ст) — як прийнято, 199
єть и(н) ко(н)тиньти [!] — і негайно
а(с)секурати паце публіка — гарантовані офіційним мирним договором, 201
єкьса(р)су(с) — запалений, розгніваний
(и)н форо фори є(т) — виклик до суду і суб'є(н)де — незабаром після того
и(н) фациє презє (н)ти(с) — як свідок; як присутній
єксь ю(с)су офіци(и) презє (н)ти(с) — за розпорядженням даного уряду, 202
ю(т) [!] юри(с) є(т) мори(с) є(ст) — як належить за законом і як прийнято
є(т) и(н) ко(н)тинє(н)ти — і негайно
и(н) фациє офіци(и) — перед урядом
бєнєволє фасу(с) є(ст) — добровільно визнав семивіумъ [!] — напівживого
ад літа — до судової справи
па(р)ти афєкьта(н)ти — зацікавленій стороні
са(л)ва(м) мелиорационемъ си є(т) и(н)ква(н)ту(м) ѡпре (са) фує(н)ть [!] — непорушне право розширення нехай збережеться, скільки разів не була б припинена [ця справа]
ко(н)токвитатє(м) [!] — сусідство, межу
аньтйквиту(с) — здавна, 203

нуло юре — без жодного права
и(н) су(м)му(м) преюдициумъ — для найбільшого збитку
и(н) абсьє(н)ция — при відсутності
фу(н)диту(с) — цілком, повністю
и(н) нумєро — в кількості
арамата [!] **манум** — збройно, 204
сєѡ(р)сивє — окремо, 208
солєнитє(р) атквє итерумь — офіційно ще раз
прекавєнъдо и(н)демьнитати сує — для забезпечення своєї недоторканості, 210
пер облята(м) — через пред'явлення, 211
єкьзнунък — віднині 213
иньєнерє — в цілому
адь сєкьвє(н)стамъ [!] **ѡфци[и]** **презєнтьтисъ** — на збереження при даному уряді 214
юре натурали сукцьєсьсьионє — за природним правом успадкування, 215
итиремъ [!] **юре дивино єть натурали сукцьєсьсьионє** — також за законом і природним правом успадкування
перо [!] **облята(м)** — через пред'явлення, 217
инь єнерє — в цілому, 218
иньтєндитъ — домагається, 220
цирка лимита натуралемъ — близько природних меж
юдициалитє(р) — обгрунтовано
коньтикгуитатемъ — сусідство, межу, 221
де ну(л)литатє кондемнациони(с) єксь рациѡнибус и(н) тє(р)мино иньфєрє(н)ди(с) — про незаконність звинувачення з огляду на підстави, подані в суд
юдициѡру(м) — судів
плєнипотєнтьє акторєє партис нонъ ко(н)традицє(н)тє — коли уповноважений від сторони позивача не заперечує
адъ тута(н)думъ кавзамъ юридика(м) — для захисту судової справи 222
єксь афьфєкту єть ѡфциѡ фамуляту(с) — з власного бажання і службового обов'язку
партис(с) акторєє модє(р)нумъ — сторони позивача зараз
коньтра гєредєсь бонору(м) — проти спадкоємців маєтку
єть алиѡру(м)

еш пе (р)тине(н)циу(м) — та інших, які суди належать
енералите(р) — взагалі, загалом, у цілому
диляциономь — відстрочку, 228
при(н)ципалемь цитату(м) — основного від-
повідача
ко(н)вениту(р) — визнається
бенефициу(м) диляциони(с) маори(с) — піль-
га відстрочки у більшій справі
аду(л)ти — повнолітні
маори(с) — більшої [справи]
пе(р) унику(м) ну(н)циумь — за допомогою
єдиного повідомлення
сати(с)факту(м) леи(с) — додержано закону
бенефициу(м) — пільга; привілей
акциономь лимиту(м) ексь суо акторату —
спір про межі зі свого власного позову
иньдиференте(р) — безсторонньо
ко(м)плететати(с) — повноправні
ну(н)циумь — повідомлення, 229
инь протрациономь кавзе — для затягуван-
ня справи
инь акто(р) те(м)поре — позивач вчасно
иньте(р)ми(с)сиоње субь амр(с)иоње кавза
[коньтинуоваль] — продовжував не зво-
лікати під загрозою програшу справи
неще(с)сита(с) — зобов'язання; потреба
стату(с) — статут
єциа(м) адь иньскрипцьци[о]не(м) — навіть
для звинувачення
кавза є(ст) — судова справа є
ом(м)нибу(с) диляционибу(с) абрену(н)циа(т) —
всілякими відстрочками припинена
продуциту(р) — відправляється [про судову
справу]
инь миноритате(м) гередє(с) ку(м) квибу(с)
акцио ве(р)титу(р) — при неповнолітті
спадкоємців, з якими ведеться процес
минорене(с) — малолітні
нонь аду(л)ти — неповнолітні
анно(с) дискрециони(с) — років повноліття
миноренитате(м) — неповноліття
рату(м) — неодмінне, певне
ко(н)ста(т) — відомо
туторь є(ст) инь гак юридика маори(с) инь-
по(р)таньция [!] инь маори субсе(л)ио —
опікун присутній при такому розгляді
більшої справи у вищій судовій інстанції
ексь леє публика є(т) ексь пракси узитата —
на основі цивільного права і звичаєвої
практики
мерито — слушно
акторєє па(р)ти(с) — сторони позивача, 230
аду(л)ти — див. с. 228
диляциономь маори(с) — відстрочку у біль-
шій справі, 230
суфьфицие(н)те(с) є(т)ати(с) — достатнього
віку
ку(м) а(с)сиссте(н)ция — з допомогою
та(н)ква(м) тутори(с) — як опікуна

миноренитате(м) — неповноліття
бенефициу(м) — пільга, привілей
реми(с)сиони(с) — передана на вирішення до
іншого суду, 231
ад(л) афектациономь(м) — для розгляду в суді
се де прозекве(н)да кграваміне еть дамна(с) —
з огляду на заповідяні утиски і збитки
се оффициу(м) — за своїм обов'язком
енералите(р) — взагалі, в цілому
приньципалите(р) цитати(с) є(с)ть — в ос-
новному, відповідачам, 233
кумь ко(л)лятералибу(с) — із суміжниками
сонать — гласить
су(с)пе(н)са — відстрочка
те(р)минумь — термін, судове засідання
дукту(с) — гранична лінія, межа
сине акнициоње ко(л)лятерали(с)з — без
згоди суміжника
ку(м) при(н)ципалибу(с) цитати(с) — з ос-
новними відповідачами
адь ка(м)пумь єсть — на поле (винесена)
инь кавза приньципали диляцио маори(с)
є(ст) — в основній справі відстрочка у
зв'язку з більшою справою
коньце(с)са — дозволена
са(л)ве дефенсьи(с) инь ексьцепционибу(с)
па(р)ти(с) утрокве — повне право кожної
сторони на вибір виняткових доказів
при обороні
инь ква(н)ту(м) — наскільки
енералите(р) — див. с. 231
нигило мину(с) — проте, однак, 234
инь ко(н)ди(к)то — за погодженням; у змові
де и(л)лекгалитате актьусь презєнтьи(с) —
про незаконність нинішнього процесу, 235
де ну(л)литате фуньданьде юри(з)дикьцио-
ни(с) єть де ну(л)литате тоциу(с) актьусь
омниумькве те(р)минорумь инь акту єть
ци(р)ка актумь субсеквенъциумь ратифи-
кационокве омниумь юриумь гередита-
рифорум єть аньтиква посе(с)сиоње
узуфруктукве акь поциоритате актора-
тусь леггитими — про недійсність встанов-
леної юрисдикції і недійсність усього
процесу та всіх засідань у ході процесу і в
зв'язку з процесом і про підтвердження
всіх спадкових прав і давності володіння
й користування, і про перевагу давніш-
нього права в офіційному судочинстві
са(л)вамь имьпукгнациономь(м) коньтра те(р)-
минумь форумь акторатумь акциономь(м)
єть субсеквенътеє те(р)минос акьиньстан-
циа(с) — непорушне право на опротесту-
вання судового засідання, суду, процесу,
позову і наступних судових засідань та
інстанцій, 236
инь тото єть квави(с) минима па(р)те — в ці-
лому і в будь-якій найменшій частині
инь коньте(с)татумь легкум акь секурита-
теь презєнъциумь юдициорумь коньсти-

туционібусть рекгни еть статути(с) приви-
ленатомъ нонъ обсе(р)ванъдо моду(м)
еть модестіамъ — не додержуючи міри і
скромності для утвердження законів і
гарантії нинішнього судочинства на осно-
ві постанов королівства і статутів про
привілеї
паренъдо юри комуни еть декрето сакросанъ-
кто трибуналициѡ — підкоряючись за-
гальному праву і непорушному рішенню
трибуналу
секуритате(м) юдициѡрумъ конътемъпсервнть
еть ексьинъде пена(с) лее пуслика санъ-
чита(с) — знехтували судові гарантії і
тому до встановлених цивільним правом
штрафів...
нонъ габита раціоне еквитати(с) — не беручи
до уваги слухних доказів
ве(ї)сусь лимитемъ натурале(м) — уздовж
природної межі
постъ екквизита юра —
після придбання прав
инъ пацифика посе(с)сионе еть узуфрукту —
в мирному володінні і користуванні
фрети ипсиусь миноренънитате — покладаю-
чись на його неповноліття
инъ дефенъсионемъ — на [правний] захист
габиле(м) раціоне(м) — слухне право
юре виоленьто — порушення в праві
инъ диесть еть квотидіе — з дня на день, що-
денно
инъ детриментумъ юри(с) еть посе(с)сиони(с),
ексъ пределе(с) сорибусь анътиквись — на
шкоду правурі володінню, починаючи від
давніх попередників
де и(л)леггалитате актусь презентіть еть
ну(л)литате анъте фунъдатамъ ци(р)ка
фунъдационе(м) еть постъ фунъдата(м)
юри(з) дикционе(м) точиуськве актусь
презенті(с) — про незаконність нинішньо-
го процесу і недійсність попередніх поста-
нов щодо фундації і пізніше встановленої
юрисдикції всього нинішнього процесу
дебита юри(с) виа квовисъ темъпоре еть ло-
ко — належним законним шляхом в будь-
який час і в будь-якому місці, 237
де леггалитате еть валідитате актусь презенті-
ти(с)ѡ мнумъкве те(р)минорумъ инъ акту
еть ци(р)ка актумъ субеквенъциумъ —
про законність і правомочність ниніш-
нього процесу і всіх засідань під час про-
цесу і в зв'язку з процесом
преклюдере виаъ — загородити дорогу
конътранвенъционекве декрети трибунали-
ци — і про протидію трибунальському
рішенню
позиѡритатемъ — перевагу, пріоритет дав-
нішого права, 238
абъ анътикви(с)симисъ темпорібусть — від
найдавніших часів

реалитатемъ — обгрунтованість
са(л)ва имъпукгнационе конътра те(р)ми-
нумъ еть форумъ еть алии(с) ексьцеп-
ционібусть бенефиции(с)кве юри(с); инъ
тото маненътнбусть са(л)ви(с) — із збере-
женням непорушного права на опротесту-
вання судового засідання і суду, а також
права повного використання всіх винят-
кових доказів і дозволених правом пільг
а дефинитива сенътенъция — від остаточного
рішення
дифъфугиисъ — хитрощами
прекавенъдо инъдемнитати — для забезпе-
чення недоторканості, 239
конътенътумъ раціоне мутуи сумпътусь —
про відшкодування взаємних збитків
ексъ раціонібусть инъ те(р)мино инъферен-
ди(с) — на основі доказів, поданих на суд
кумъ суа презенті дилненъция [!] еть мани-
фестаціоне пробатурумъ — що повинно
бути доведено його теперішньою ретель-
ною заявою
прекъустодиенъдо — для охорони
инъдемнитати еть инътекритати юриумъ —
недоторканості і цілісності прав
со(л)ленитеръ ци(р)ка фунъдационемъ юри-
(з)дикциони(с) — офіційно щодо встанов-
лення юрисдикції
актусь юдициарии — судовий процес
инъте(р) дуасъ па(р)тесъ инъ преюдици(у)мъ
те(р)цие — між двома сторонами на шкоду
третьій
конътрове(р)сиасъ фунъдис коггносцере —
пізнати земельні суперечки
инъте(р) дуошъ ресъ акта те(р)циѡ преюди-
каре — справу, яка велася між двома,
присудити третьому
инъ литемъ — в процес
фунъдари — встановлюватись, фундуватися
актусь квовисъ юридикос инъ абсенъция еть
инъте(р)ми(с)сионе когереди(с) — будь-
які правні постанови при відсутності або
протидії співпадкоємця
конъсеквенъте(р) — послідовно
инъ литемъ принъципале(м) — в головний
процес
а(д) те(р)минумъ презентемъ — до нинішньо-
го судового засідання
де ну(л)литате фунъдациони(с) еть точиусь
актусь некъ нонъ еть преюдициѡ мани-
фесто [же] инъ конъдиктаминне па(р)тесъ —
про недійсність фундації і всього процесу,
а також про явну шкоду, [оскільки] сторо-
ни, що змовились, 240
преюдикаре со(р)ти инъ фунъдо — відсудити
частку в наділі
юре лентимо гередитаріѡ — на підставі за-
конного спадкового права
ексъ диспозиціоне юриумъ суѡрумъ — роз-
поряджаючись своїми правами

инь квовись леитимо те(р)мино — в будь-якому законному суді
когере(с) — співпадкомець
компа(р)тицепсь — співучасник
ци(р)ка акта — до актів
контравеннендо — протидіючи
инь коньдикто — за погодженням, у змові
инь елизионемь акціони(с) — для підриву позову
коньтигунитатемь — сусідства, межі
корамь юдициш презенйти пе(р)соналите(р) компаренесь номинекво супра — стаючи особисто перед нинішнім судом від імені, як і вище
инь фаворем(м) па(р)тись акторее — на бажання сторони позивача
континуекве по(с)се(с)сиони(с) — безперервного володіння
юрибусь еть посе(с)сиони — проти прав і володіння
преюдициозамь — упереджену, безпідставну
де куюсь ну(л)литате тумь еть прекавендо иньдемнитати юриумь — про недійсність якої [якого] і для забезпечення недоторканості прав
де иньтекритате — про цілісність, непорушність
преми(с)са дилиенйти протестационе кумь со(л)ленни манифестационе ексь рационнубусь квови(с) темьпоре еть локо лаицусь инь ференди(с) итерумь атькве итерумь — вчинивши ретельну скаргу з одночасною офіційною заявою на підставі доказів, які можуть бути подані ширше в будь-який час і будь-якому місці, ще і ще раз ...
кавза раціоне ексъпу(л)сиони(с) — справа про насильне усунення
ну(л)ло претексту — без жодного приводу дабиту(р) инь копия — буде подано в копії еть е коньтра — і з свого боку, 241
де ну(л)литате — про недійсність
инь фаворемь па(р)тись акторее — на бажання сторони позивача
аньни презенйти(с) — нинішнього року
препараториумь — підготовку
континуекве посе(с)сиони(с) — безперервного володіння
юрибусь еть посе(с)сионе — проти прав і володіння
преюдициозамь — див. с. 240
де куюсь ну(л)литате — про недійсність якої еть прекавендо иньдемнитати юриумь де иньтекритате — і для забезпечення недоторканості прав, про цілісність ...
преми(с)са дилиенция еть соленни манифестационе ексь рационнубусь квовись темьпоре еть локо лаицусь иньференди(с) итерумь атькве итерумь — див. с. 240

таньквямь иньтрузорь — як особа, що втручається, 241
кводь семель плакуить, амьплиусь дисплицере некувить — що собі вподобав раз, того не може пізніше не вподобати
ещиамь профе(с)сиони мунерис прокуратории абренунциавить — навіть від посади прокурора відмовився
еть таньквямь пленипотенсь — і як уповноважений
прекавендо иньдемнитати юриумь суорумь — для забезпечення недоторканості своїх прав
m[anu] r[orgia] — рукою власною, 244
де юре коньвени(т) — згідно з правом, 246
про фульцименъто — для підтримки таньквямь нунциусь — як посланця [диляция] маиофи(с) де юри(с) бенефициоку(р)ренесь — [відстрочка] в зв'язку з більшою справою, діюча згідно з правною пільгою
кавза коньюнкта — об'єднана справа
нихилош [!], минусь са(л)вамь имьпукгнационемь коньтра те(р)минумь форумь акь алиошь субсьеквентесь те(р)мино(с) инь тото — однак непорушне право на опротестування судового засідання, суду і інших судових засідань у цілому
сине иньте(р)ми(с)сионе — не відкладаючи
аньте омниа — передусім
инь пе(р)соналибусь акціонибусь — в особистих позовах
пе(р)сонали(с) актусь — особистий позов
дефинитива(м) апырбационе(м) — остаточне схвалення
омнемь юри(с) морам екськлюдить — виключає будь-яку правну затримку
имьпозуйть коньдиционе(м) еть неце(с)ситатемь — встановив необхідну умову
инь казу — на випадок
казуалите(р) — випадково
е(т) а(д) имьплере леись коньдиционемь — і для виконання умови закону, 247
нонь казуалите(р) — не випадково
преюдициумь — збиток, шкода
кграваменъ — насильство, утиск, несправедливість
нонь секундумь прескриптуумь юри(с) — всупереч припису закону
адь тридуумь — на три дні
а(д) диемь крастинамаь — на завтрашній день, завтра
ути инь кавза симьплици фуньдумь таньенйти [!] — як у простій справі про землеволодіння
уть супра — як вище
еть инь фаворемь — і на бажання
инь елизионемь акціони(с) — для підриву процесу
коньтигунитатемь — сусідства, межі

инь коньтратиумъ — на заперечення
корамъ юдициѡ презенъти пѣ(р)соналите(р)
комъпаренсь номине кво супра — стаючи
особисто перед нинишнім судом від імені,
як і вище
инь тото — в цілому
инь фаворемъ па(р)тисъ акторезъ — на бажан-
ня сторони позивача, 248
конътинуюекве посе(с)сиѡни(с) — безперервно-
го володіння
юрибусь еть посе(с)сиѡне — проти права і
володіння
преюдициѡзамъ — упереджену, безпідстав-
ну
де куюсь ну(л)литате тумъ еть прекавенъдо
иньдемнитати юриумъ — про недійсність
якої і для забезпечення недоторканості
прав
де иньтекритате — про цілісність, непоруш-
ність
преми(с)са дилиенъция кумъ сольенъни ма-
нифестациѡне ексь рациѡнибусь квѡвись
темъпоре еть локо лациуь иньференди(с)
итерумъ атькве итерумъ — див. с., 240
ѡблиггаториумъ посе(с)соремъ — заставного
власника (володаря)
сальвамъ имъпукгнациѡнемъ конътра те(р)-
минумъ еть форумъ субъсеквенътескъве
те(р)минось. акъ иньстанъция(с) — не-
порушне право на опротестування судово-
го засідання, суду та наступних судових
засідань і інстанцій, 249
прекавенъдо иньдемнитати юриумъ — для за-
безпечення недоторканості прав
са(л)ву конътра имъпукгнациѡмъ — право на
опротестування
те(р)мини форми еть идъ симилиумъ ѡмни-
умъкве ексьцепциѡнумъ еть бене-
фициѡрумъ юри(с) — судового засідання
суду і про всі подібні виняткові докази
й правні пільги
адъ акторатумъ презенъте(м) — для теперіш-
нього процесу
плено инь роборе — у повній силі
диляциѡ маѡри(с) — відстрочка у більшій
справі
ѡбъстаре — заважати
иньтекритати — цілісності, непорушності
па(р)тисъ а(д)ве(р)се — противної сторони
инь конътраненъциѡнемъ декрети трибуна-
лици еть елизѡнемъ акъциѡни(с) —
всупереч трибунальському рішенню і на
підрив позову
па(р)тисъ цитате — позваної сторони
юре диктанъте — як гласить право
еть еквитати — і справедливості
еть де ну(л)литате — про недійсність
и(л)легитиме — незаконно, 250
де ну(л)литате актусъ презенъти(с) фунъ-
датеке юри(з)дикъциѡни(с) еть ѡмниумъ

те(р)минорумъ инь акту презенъти еть
ци(р)ка актумъ субъсеквенъциумъ
ратификациѡнеке ѡмниумъ юриумъ ге-
редитариѡрумъ еть анътикава посе(с)си-
ѡне, узуфруктукве акъ поциѡритате ак-
торатусъ лейтими — про недійсність ни-
нішнього процесу, встановленої юрис-
дикції і всіх засідань у ході процесу і в
зв'язку з процесом, а також про підтвер-
дження всіх спадкових прав і давності во-
лодіння й користування, і про перевагу
давнішого права в офіційному судочин-
стві
са(л)ва(м) имъпукгнациѡне(м) конътра те(р)-
минумъ форумъ акторатумъ акъциѡне(м)
еть субъсеквенъте(с) те(р)минось акъ
иньстанъция(с) — непорушне право на
опротестування судового засідання, суду,
процесу, позову і наступних судових за-
сідань та інстанцій, 251
инь тото акъ инь квѡвись минима па(р)те —
в цілому і в будь-якій найменшій частині
де лекгалитате еть валидитате актусъ пре-
зенъти(с) ѡмниумъкве те(р)минорумъ инь
акту еть ци(р)ка актумъ субъсекве(н)-
циумъ — про законність і правомочність
нинішнього процесу і всіх судових засі-
дань під час процесу і у зв'язку з про-
цесом
лейтиме — законно
де ратификациѡне ѡмниумъ юриумъ сѡ-
румъ — про підтвердження всіх своїх
прав
нонь габита рациѡне еквитати(с) — не бе-
ручи до уваги слухних доказів
ве(р)сусъ лимитемъ натуралемъ — вздовж
природної межі
анътиквитусъ — здавна
по(ст) реквизита юра — після придбання
прав
инь пѡцифика посе(с)сиѡне еть узуфрукту —
в мирному володінні і користуванні
фрети ипъсиуь миноренънитате — покладаю-
чись на його неповоліття, 252
инь дефенъсиѡне(м) — на правний захист
габиле(м) рациѡнемъ — слухне право
юре виоленъто — порушення в праві
инь диесъ еть квѡтидие — щоденно, з дня на
день
инь детрименътумъ юри(с) еть посе(с)сиѡ-
ни(с) ексьпредесе(с)сорибу(с) анътик-
ви(с) — на шкоду праву в володінню, по-
чинаючи від давніх попередників
к.у.л.лите(р) — безпідставно
виоленъто модо — насильно, силоміць
дебита юри(с) виа квѡвись темъпореетъ локо—
належним законним шляхом у будь-
який час і в будь-якому місці
ко(м)ми(с)сумъ — доручення
де ну(л)литате актусъ презе(н)ти(с) еть фунъ-

дате юри(з)дикџиони(с) са(л)ви(с) уть супра инь енере еть спещие бенефиции(с) юри(с) — пр. недійсність нинішнього процесу і встановленої юрисдикції із збереженням правних пільг, як вище, в цілому і зокрема

суффициенъсь манџдаториумъ еть комъ-миссумъ — достатне повноваження і до-ручення

обсекъвенъдо манџдати(с) — виконуючи пов-новаження

паренъдо сакросанџкто декрето трибунали-цио — підкоряючись непорушному рі-шенню трибуналу

инъвиолабилите(р) объсе(р)ванъдо мутуо су-мъпту — безсторонньо розглядаючи вза-ємні збитки

убикве локорумъ це(р)тисъ пробациони-бусъ — звідусіль певними доказами

ну(л)лите(р) — безпідставно

юре сукъце(с)сиони(с) — за правом успадку-вання

юре експерири — довести законом, 253

инъ фаворемъ па(р)тисъ — на бажання сто-рони

инъ конџдикто — за погодженням; у змові

де ну(л)литате фунџдате юри(з)дикџиони(с) еть тоциусъ актусъ дабиту(р) инъ копіа — про недійсність встановленої юрисдикції і всього процесу буде подано в копії

де валидitate фунџдате юри(з)дикџиони(с) еть тоциусъ акътусъ — про правомочність встановленої юрисдикції і всього процесу

конџтравениенъдо — протидіючи, для проти-дії

инъ конџдикто — за погодженням у змові

инъ елизионе(м) акџиони(с) — для підриву позову

конџтингуитате(м) — сусідства, межу

инъ конџтрариумъ — за заперечення

корамъ юдицио презенџти пе(р)соналите(р) комъпаренъсь номинекво супра — стаю-чи особисто перед нинішнім судом від іме-ні, як і вище

инъ фаворе(м) па(р)ти(с) акторее — на бажан-ня сторони позивача, 254

конџтинуекве посе(с)сиони(с) — безперерв-ного володіння

юрибусъ еть посе(с)сиони — проти прав і во-лодіння

преюдициоза(м) — упереджену, безпідставну

де куюсь ну(л)литате тумъ еть прекавенъдо инъдемнитати юриумъ — про недійсність якої і для забезпечення недоторканості прав

инъ фацие юдиции презенџти(с) репродукто-румъ — перед цим судом відновлених

де инътекгритате — про непорушність

преми(с)са дилиенџция кумъ со(л)ленни ма-нифџстационе итерумъ а(т)кве итерумъ —

вчинивши ретельну скаргу з одночасною офіційною заявою знову і знову

инъ инъстанти — негайно, 255

ориналите(р) — спершу, спочатку

а дефинитива сентенџция — від остаточного рішення, 255, 260

ква(р)та маи анъни презенџти(с) — 4-го трав-ня нинішнього року, 260

синъ инъте(р)ми(с)сионе — не відкладаючи, 264

анъте омниа — передусім

инъ пе(р)соналибусъ акџионибусъ — в осо-бистих позовах

пе(р)сонали(с) акътусъ — особистий позов

дефинитива(м) апъпробационе(м) — остаточ-не затвердження

омне(м) юри(с) мора(м) екскълюди(т) — ви-ключає будь-яку правову затримку

имъпозуйт конџдиционе(м) еть нече(с)сита-те(м) — встановив необхідну умову

инъ казу — у випадку

казуалите(р) — випадково

етъ адъ имъплере леисъ конџдиционе(м) — і для виконання умови закону

нонъ казуалите(р) — невикладково

облиггаториумъ посе(с)соре(м) — заставного власника, 265

прозекви — домагатись

инъ енере — в цілому

инъ спещие бенефициа юри(с) плено инъ ро-боре еть юре — зокрема правні пільги в повній силі і праві

пе(р) омниа — всіляко

рационе конџтравенџциони(с) — протидію-чи

инътекгритати — для цілісності, непорушнос-ті

па(р)тисъ а(д)ве(р)се дифџфукгия — хитрощі противної сторони

инъ контравенционемъ декрети трибунали-ци еть елизионемъ акџиони(с) — для протидії декретові трибуналу і для під-риву позову

юре дикътанте — як гласить право, 266

етъ еквитати — і справедливості

фретумъ юре — згідно з правом, 266

са(л)висъ омнибусъ ремеди(с) акъ бенефи-ци(с) юри(с) инъ тото резе(р)вати(с)

етъ инъ конџтиненџти — із збереженням усіх правних засобів і пільг у всій повноті

де куюсь вита игноратуръ — про його життя нічого не відомо

транъквилита(с) еть секурытасъ — спокій і безпека

и(л)л(е)итиме — незаконно

анъти(к)ве по(с)сесиони(с) — давнього воло-діння

моде(с)тиа(м) — скромність

несцитуръ кво инъте(н)ту — невідомо, з яким наміром

секурытате(м) — гарантію

инь пе(р)сони(с) квору(м) номине протє(с)-
та(н)сь — щодо осіб, від імені яких про-
тестуючий ..., 266
итє(р)у(м) атькве итєру(м) — знову і знову
инь пе(р)сона суа еть секурыта(с) презє(н)-
ти(с) юдицы(и) — від свого імені і гарантія
нинішнього суду, 267
пре зєньте ме — в моїй приступності
пе(р)соналите(р) ко(м)парє(н)тибу(с) — тих,
які особисто з'явилися
рацыоне виоляте секурытати(с) юдицы(и)
презє(н)ти(с) са(л)ви(с) бенефиции(с) па-
циє(н)щю(м) — у зв'язку з порушенням

гарантій нинішнього суду, для збережен-
ня непорушності пільг потерпілих, 267
єкъзакъто тє(р)мино — після закінчення стро-
ку
лєнтимє — законно
цєлєрытєр — швидко
адъ єкъспєримє(н)ту(м) — для перевірки,
розслідування
про кокгънищєне дєбита юри(с) вия — для
розгляду належним судовим шляхом
кумъ рєляциєне дє объдукъциєне — із свід-
ченням про нанесення
инь копия дабитуръ — буде подано в копії

ТИТЛА І СКОРОЧЕННЯ

<i>написано</i>	<i>слід читати</i>	<i>написано</i>	<i>слід читати</i>
бгъ	богъ	ншму	нашому
бжєє	божєє	ншгъ	нашъ
бца	богородица	о.	отець
вє(л).	великого, велмож- ного	ѡтць	отець
вє(р). вша	вера ваша	п.	панъ
в(м)	ваша милость	пна	пана
в. м.	ваша милость	пнвъ	пановъ
воз	возны(и)	пнове	панове
гдря	господаря	пнъ	панъ
гдръская	господарская	пнєє	панєє
грш.	гроше(и)	пнжны(х)	пенєжны(х)
днь	день	пнюю	панюю
дша	душа	пны	паны
к.	королевское	пнзе(и)	пенязє(и)
кнжати	княжати	по(д)ска(р).	по(д)ска(р)бєго
кнжти	княжати	поз.	позвы
кнзя	князя	полож.	положенє
кнзь(т)ва	князьства	слнца	солнца
кор.	королевское	сна	сына
к(р)	королевское	снъ	сынъ
кро.	кролевское	соз.	сознанє
м(л).	милость	срдцє	сєрдцє
м(л)ст	милость	сти(и)	святѣ(и)
м(л)т	милость	хва	христова
мстямъ	милостямъ	цркви	церкви
мсца	мѣсяца	члвка	чєловѣка
мща	мѣсяца	члвкъ	чєловѣкъ
мщъ	мѣсяць	чсти	чєсти
ншимъ	нашимъ	х(н)дз	ксєндз

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	5
АКТОВА КНИГА ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ 1605 р.	24
АКТОВА КНИГА ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ 1609 р.	113
АКТОВА КНИГА ЖИТОМИРСЬКОГО ГРОДСЬКОГО УРЯДУ 1649—1650 р.	180
ПІДКОМОРСЬКА КНИГА КИЇВСЬКОГО ВОЄВОДСТВА 1643 р. ПОКАЖЧИКИ	220 268
УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ	269
ТОПОНІМИ	269
АНТРОПОНІМИ	279
СЛОВНИК	303
ПЕРЕКЛАД ЛАТИНСЬКИХ СЛІВ ТА ВИРАЗІВ	309
ТИТЛА ТА СКОРОЧЕННЯ	315

Академія наук Української ССР
Ордену Трудового Червоного Знамени
Інститут мовознавства ім. А. А. Потебні

Памятники українського мови XVII в.

Серія актових документів і грамот

Деловий мови Волини і Подніпров'я XVII в.

(Сборник актових документів)

Підготували до видання

В. В. НИМЧУК, В. М. РУСАНОВСКИЙ, К. С. СИМОНОВА,
В. Ю. ФРАНЧУК, Т. К. ЧЕРТОРИЖСКАЯ

(На українському мови)

*Затверджено до друку вченою радою Інституту мовознавства
ім. О. О. Потебні Академії наук Української РСР*

Редактор *Л. М. Кудрякіна*
Художній редактор *І. В. Козій*
Оформлення художника *Д. Д. Грибова*
Технічний редактор *С. Г. Максимова*
Коректори *П. С. Бородянська, В. М. Семенов*

Інформ. бланк № 4220

Здано до набору 28.05.81. Підписано до друку 09.04.81. БФ 01045.
Зам. 2461. Формат 70×90¹/₁₆. Тираж 1450 прим. Папір № 1. Літ. гарн.
Бис. друк. Умовн. друк. арк. 23,11. Обл.-вид. 24,34 арк.
Ціна 4 крб 20 коп.

Видавництво «Наукова думка», Київ, Репіна, 3

Виготовлено Нестеровською міською друкарнею Львівського
облліографвідаву (м. Нестеров, вул. Горького, 8) з матриць
Головного підприємства республіканського виробничого об'єд-
нання «Поліграфкнига» Держкомвідаву УРСР (м. Київ, Дов-
женка, 3). Зам. 2217.

